

**Regionalna Dyrekcja Lasów
Państwowych w Warszawie**

PLAN URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA SOKOŁÓW

na lata 2026-2035

wg stanu lasu w dniu 1 stycznia 2026

ELABORAT

Wykonawca:
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji
Leśnej
Oddział w Warszawie
Sękocin Stary ul. Leśników 21
05-090 Raszyn

Opracował: Maciek Szczygielski

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Warszawie
Sękocin Stary ul. Leśników 21
05-090 Raszyn

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2026 do 2035

dla Nadleśnictwa Sokołów

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2026 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2026

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha

	7	7	7	4	9	5
--	---	---	---	---	---	---

w tym według obrębów leśnych:

1) SOKOŁÓW

	7	7	7	4	9	5
--	---	---	---	---	---	---

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha

	7	6	0	8	2	5
--	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

– lasów stanowiących rezerwat przyrody

		1	0	1	8	6
--	--	---	---	---	---	---

– lasów uznanych za ochronne

	1	5	4	0	4	3
--	---	---	---	---	---	---

– pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

	5	9	6	5	9	6
--	---	---	---	---	---	---

b) według grup kategorii użytkowania:

– gruntów zalesionych

	7	2	8	9	4	6
--	---	---	---	---	---	---

– gruntów niezalesionych

		1	5	6	1	4
--	--	---	---	---	---	---

w tym: do odnowienia

			9	2	9	2
--	--	--	---	---	---	---

– gruntów związanych z gospodarką leśną

		1	6	2	6	5
--	--	---	---	---	---	---

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha

		1	6	6	7	0
--	--	---	---	---	---	---

w tym: przeznaczonych do zalesienia

				0	2	5
--	--	--	--	---	---	---

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2026 DO 2035

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

	3	6	5	8	9	8
--	---	---	---	---	---	---

 m3 grubizny netto, w tym:

- a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym (zal. z 5% przyr. i niezal.)

	2	1	2	1	2	4
--	---	---	---	---	---	---

 m3 grubizny netto

- b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym – ha
o orientacyjnej miąższości

	2	9	0	1	4	0
--	---	---	---	---	---	---

	1	5	3	7	7	4
--	---	---	---	---	---	---

 m3 grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha w tym:

	4	1	7	1	9	5
--	---	---	---	---	---	---

- a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

		5	6	5	2	9
--	--	---	---	---	---	---

- b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

		7	0	5	2	6
--	--	---	---	---	---	---

- c) trzebieże

	2	9	0	1	4	0
--	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

- a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia) – ha

				0	2	5
--	--	--	--	---	---	---

- b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha

			9	2	9	2
--	--	--	---	---	---	---

- c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów
przewidzianych
do użytkowania rębnego – ha

		4	7	3	8	1
--	--	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi

		2	0	8	8	9
--	--	---	---	---	---	---

- d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha

				2	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha

				1	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha

		5	9	1	2	4
--	--	---	---	---	---	---

w tym wodnych – ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE.....	1
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	3
1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY	3
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa.....	3
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa	7
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	9
1.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA.....	14
2. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA	20
2.1.1. Przynależność do krain przyrodniczo-leśnych i mezoregionów	20
2.1.2. Położenie geograficzne	21
2.1.3. Rzeźba terenu i budowa geologiczna.....	23
2.1.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne.....	23
2.1.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych.....	31
2.1.6. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej.....	35
2.2. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ ORAZ PROGNOZA SPODZIEWANEGO WYNIKU EKONOMICZNEGO	39
2.2.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	39
2.2.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa	41
2.3. CHARAKTERYSTYKA STANU LASU ORAZ ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA.....	43
2.3.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	44
2.3.2. Odnowienia naturalne.....	54
2.3.3. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD.....	55
2.3.4. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	57
2.3.5. Jakość techniczna drzew w drzewostanach	59
2.3.6. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej.....	60
2.3.7. Pomiar miąższości drewna martwego	61
2.3.8. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego.....	61
3. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	65
3.1. REFERAT NADLEŚNICZEGO	67
3.2. KOREFERAT WYKONAWCY PROJEKTU PLANU	111
3.3. REFERAT KIEROWNIKA ZOL	115
3.4. INFORMACJA NACZELNIKA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW URZĄDZANIA LASU W RDLP W WARSZAWIE W ZAKRESIE WYKONANIA MONITORINGU DOTYCZĄCEGO SKUTKÓW REALIZACJI PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA SOKOŁÓW NA LATA 2015-2024 NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000	123
3.5. KOŃCOWA OCENA GOSPODARKI LEŚNEJ.....	151
4. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	153

4.1.	OGÓLNE ZASADY ZARZĄDZANIA LASAMI ORAZ PLANOWANIA POSTĘPOWANIA GOSPODARCZEGO	153
4.1.1.	<i>Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej</i>	154
4.2.	OGÓLNE ZASADY PLANOWANIA	157
4.2.1.	<i>Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności</i>	157
4.2.2.	<i>Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego</i>	165
4.3.	ZADANIA GOSPODARCZE WYNIKAJĄCE Z PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA	167
4.3.1.	<i>Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego</i>	167
4.3.2.	<i>Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu</i>	182
4.3.1.	<i>Kierunkowe zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej</i>	187
4.3.2.	<i>Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu</i>	231
4.3.3.	<i>Użytkowanie uboczne</i>	231
4.3.4.	<i>Gospodarka łowiecka</i>	231
4.3.5.	<i>Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji</i>	231
5.	PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	233
6.	PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	235
7.	PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	239
7.1.	PRACE PRZYGOTOWAWCZE	239
7.2.	PRACE TERENOWE	239
7.2.1.	<i>Prace kameralne</i>	241
7.2.2.	<i>Zestawienie składników planu urządzenia lasu</i>	242
8.	ZAŁĄCZNIKI	245
8.1.	DECYZJA O UZNANIU LASÓW ZA OCHRONNE	245
8.2.	PROTOKÓŁ Z KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU	247
8.3.	PROTOKÓŁ Z NARADY TECHNICZNO-GOSPODARCZEJ	309
8.4.	PROTOKÓŁ Z TESTU KONTROLI POMIARU MIĄŻSZOŚCI	323
9.	TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE	325

SPIS TABEL I WZORÓW INSTRUKCYJNYCH

Tabela 1. Zestawienie powierzchni (ha) gruntów nadleśnictwa.....	3
Tabela 2. Zmiana powierzchni (ha) gruntów Nadleśnictwa w ciągu 10 lat	3
Tabela 3. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sokołów (wzór instrukcyjny nr 7)	5
Tabela 4. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)	5
Tabela 5. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa leśnictwami.....	7
Tabela 6. Zestawienie danych historycznych	9
Tabela 7. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego	11
Tabela 8. Tabelaryczne zestawienie powierzchni ewidencyjnej Nadleśnictwa Sokołów wg rodzajów użytków.....	11
Tabela 9. Wykaz gruntów wyłączonych z produkcji	13
Tabela 10. Wykaz gruntów do zalesienia.....	13
Tabela 11. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg typów gleb	24
Tabela 12. Średnia miesięczna i roczna wartość temperatury powietrza dla stacji Siedlce w latach 2014- 2023 średnia z 8 pomiarów w ciągu doby [°C].....	25
Tabela 13. Średnie miesięczne i roczne sumy opadów dla stacji Siedlce latach 2014-2023 [mm]	26
Tabela 14. Zbiorniki wodne i rzeki na terenie Nadleśnictwa.....	30
Tabela 15. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV).....	31
Tabela 16. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych.....	32
Tabela 17. Powierzchnia drzewostanów wg gatunków panujących w siedliskowych typach lasu na powierzchni leśnej zalesionej (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)	34
Tabela 18. Zestawienie powierzchni [ha] wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)	34
Tabela 19. Wzór nr 2 – Wykaz obiektów selekcji nasiennej	36
Tabela 20. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów	39
Tabela 21. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych	41
Tabela 22. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)	42
Tabela 23. Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX).....	42
Tabela 24. Zestawienie opisanych cech drzewostanów (powierzchnia leśna zalesiona)	43

Tabela 25. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)	44
Tabela 26. Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku	45
Tabela 27. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów.....	47
Tabela 28. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna (powierzchnia leśna zalesiona)	47
Tabela 29. Powierzchnia i miąższość drzewostanów nadleśnictwa wg gatunków panujących wraz z porównaniem do stanu sprzed 10 lat.....	47
Tabela 30. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa (wg gatunków panujących) ...	49
Tabela 31. Powierzchnia i miąższość drzewostanów nadleśnictwa wg gatunków rzeczywistych wraz z porównaniem do stanu sprzed 10 lat.....	50
Tabela 32. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących.....	52
Tabela 33. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku	53
Tabela 34. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń	55
Tabela 35. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności	56
Tabela 36. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych.....	58
Tabela 37. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	58
Tabela 38. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat ...	59
Tabela 39. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących	60
Tabela 40. Zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej	60
Tabela 41. Zestawienie miąższości drewna martwego	61
Tabela 42. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa w kolejnych planach urządzania lasu ...	62
Tabela 43. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności	158
Tabela 44. Zestawienie powierzchni rezerwatów	159
Tabela 45. Syntetyczne zestawienie powierzchni lasów ochronnych na terenie Nadleśnictwa Sokołów	159
Tabela 46. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej w gospodarstwie specjalnym ...	162
Tabela 47. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej według gospodarstw	163
Tabela 48. Przyjęte wieki rębności.....	164
Tabela 49. Zestawienie obliczonych i proponowanych etatów użytkowanie rębego (instrukcyjna tabela XIV).....	168

Tabela 50. Struktura rębni w lasach ochronnych wg typów siedliskowych lasu	169
Tabela 51. Wykaz drzewostanów na siedlisku Lw, o statusie lasów wodochronnych, zaplanowanych do użytkowania rębnią zupełną	169
Tabela 52. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup	171
Tabela 53. Struktura rębni wg TSL.....	173
Tabela 54. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna tabela XV)	174
Tabela 55. Wykaz drzewostanów do przebudowy	174
Tabela 56. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu	175
Tabela 57. Obliczenie orientacyjnego miąższościowego etatu użytkowania przedrębego.....	176
Tabela 58. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (instrukcyjna tabela XVI)	176
Tabela 59. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć	178
Tabela 60. Porównanie powierzchni manipulacyjnej cięć rębnych.....	179
Tabela 61. Zestawienie powierzchni (ha) i miąższości (m ³ netto) z zakresu użytkowania lasu leśnictwami	180
Tabela 62. Zestawienie leśnictwami przyjętego użytkowania rębego z przyrostem 5% i niezaliczonymi na poczet przyjętego etatu.....	181
Tabela 63. Zestawienie leśnictwami etatu użytkowania przedrębego w rozbiu na TW, TP	182
Tabela 64. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu	182
Tabela 65. Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw - dla drzewostanów gospodarczych	184
Tabela 66. Typy drzewostanów przewidziane dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000	186
Tabela 67. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw	186
Tabela 68. Zestawienie pożarów w ubiegłym 10. leciu (2016 r.-2025 r.).....	191
Tabela 69. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego	193
Tabela 70. Wykaz miejsc postoju pojazdów.....	196
Tabela 71. Wykaz obszarów i obiektów przyrodniczych szczególnie cennych na gruntach Nadleśnictwa Sokołów	198
Tabela 72. Wykaz obszarów szczególnie podatnych na rozprzestrzenianie się pożaru	199
Tabela 73. Zbiorcze zestawienie klas palności dla wydzieleń leśnych	200
Tabela 74. Powierzchniowy udział siedlisk Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Lł wg klas wieku	201
Tabela 75. Powierzchniowy udział siedlisk wg uwilgotnienia	201

Tabela 76. Zestawienie liczby i wielkości kompleksów leśnych w zasięgu Nadleśnictwa (dla gruntów będących w stanie posiadania Nadleśnictwa oddalonych co najmniej o 100 metrów od innej działki lub grupy działek).....	202
Tabela 77. Dostrzegalnica przeciwpożarowa w Nadleśnictwie Sokołów.....	203
Tabela 78. Wykaz dostrzegalni przeciwpożarowych w sąsiednich nadleśnictwach	205
Tabela 79. Lokalizacja najbliższych leśnych baz lotniczych, lądowisk operacyjnych oraz innych miejsc startów i lądowań, z podaniem ich charakterystyki i sposobu ich uruchamiania	206
Tabela 80. Wykaz ważniejszych telefonów i kryptonimów radiotelefonów własnych w nadleśnictwie..	207
Tabela 81. Wykaz telefonów kadry zarządczej Nadleśnictwa	207
Tabela 82. Inne ważne telefony i radiotelefony	208
Tabela 83. Wyposażenie głównej bazy sprzętu przeciwpożarowego	209
Tabela 84. Wykaz dróg stanowiących dojazdy pożarowe – Nadleśnictwo Sokołów	211
Tabela 85. Wykaz i lokalizacja zamkniętych (sztucznych) punktów czerpania wody na gruntach LP Nadleśnictwo Sokołów wraz z określeniem sposobów poboru wody oraz ich pojemności (wydajności).....	215
Tabela 86. Wykaz i lokalizacja potencjalnych miejsc poboru na wypadek pożaru lasu zlokalizowanych na gruntach będących w zarządzie LP Nadleśnictwa Sokołów	216
Tabela 87. Wykaz i lokalizacja otwartych zbiorników wiejskich (naturalnych lub sztucznych) mogących stanowić potencjalne miejsce poboru wody na wypadek pożaru wraz z określeniem sposobów poboru wody oraz ich pojemności (wydajności).....	216
Tabela 88. Wykaz hydrantów do celów przeciwpożarowych.....	218
Tabela 89. Wykaz jednostek OSP z terenu powiatu sokołowskiego	225
Tabela 90. Wykaz jednostek OSP z terenu powiatu ostrowskiego.....	228
Tabela 91. Przewidywana zmiana zasobów drzewnych w efekcie realizacji planu	236
Tabela 92. Relacja etatów do zasobów i do przyrostu	236
Tabela 93. Błędy procentowe dla pomierzonych cech	241
Tabela 94. TABELA I – Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju.	325
Tabela 95. TABELA II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	349
Tabela 96. TABELA III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących.....	354

Tabela 97. TABELA IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.....	359
Tabela 98. TABELA Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	368
Tabela 99. TABELA Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....	376
Tabela 100. TABELA VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	383
Tabela 101. TABELA VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy	388
Tabela 102. TABELA XVIII - Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.....	389

SPIS WYKRESÓW I RYSUNKÓW

Ryc. 1. Położenie Nadleśnictwa Sokołów na tle podziału administracyjnego kraju	4
Ryc. 2. Lesistość obszaru Nadleśnictwa	4
Ryc. 3. Położenie Nadleśnictwa Sokołów względem granic gmin	6
Ryc. 4. Położenie Nadleśnictwa względem regionalizacji przyrodniczo-leśnej.....	21
Ryc. 5. Położenie Nadleśnictwa na tle podziału fizyczno-geograficznego.....	22
Ryc. 6. Struktura typów gleb w Nadleśnictwie Sokołów	23
Ryc. 7. Średnie miesięczne wartości temperatury powietrza i średnie miesięczne sumy opadów dla stacji Siedlce w latach 2014-2023	25
Ryc. 8. Zestawienie średnich rocznych temperatur powietrza °C w latach 1951-2020 wg IMGW (dane stacji IMGW w Pułtusku)	26
Ryc. 9. Zestawienie anomalii temperatury w latach 1951-2020 (jako okres bazowy przyjęto średnią z lat 1971-2000 wynoszącą 7,71 °C (dane stacji IMGW w Pułtusku)	27
Ryc. 10. Zmiany średniej temperatury maksymalnej i minimalnej (liczonej ze maksymalnych i minimalnych temperatur miesięcznych) na przestrzeni 70 lat (dane stacji IMGW w Pułtusku)	27
Ryc. 11. Zestawienie rocznych sum opadów (w mm) w latach 1951-2020 wg IMGW (dane stacji IMGW w Pułtusku).....	28
Ryc. 12. Sumy opadów wg pór roku oraz pięcioletnich okresów (dane stacji IMGW w Pułtusku)	28
Ryc. 13. Struktura typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie	32
Ryc. 14. Udział powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących w TSL.....	33
Ryc. 15. Udział powierzchni drzewostanów wg rzeczywistych udziałów gatunków w TSL	35
Ryc. 16. Udział powierzchniowy drzewostanów wg gatunków panujących i bonitacji	44
Ryc. 17. Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa	46
Ryc. 18. Porównanie zmian struktury wiekowej drzewostanów Nadleśnictwa w ciągu ostatnich 10 lat	46
Ryc. 19. Struktura gatunkowa drzewostanów wg gatunków panujących.....	48
Ryc. 20. Zmiana udziału powierzchni gatunków panujących w latach 2016-2026.....	49
Ryc. 21. Udział powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i klas wieku	49
Ryc. 22. Struktura powierzchniowa drzewostanów wg udziałów rzeczywistych	51
Ryc. 23. Zmiana udziału gatunków rzeczywistych w latach 2016-2026	51
Ryc. 24. Przeciętny roczny przyrost mąszości na 1 ha - tablicowy - wg klas wieku	53

Ryc. 25. Struktura gatunkowa odnowień podokapowych i II piętra (powierzchnia zredukowana)	54
Ryc. 26. Zgodność składów gatunkowych z TD wg siedliskowych typów lasu	57
Ryc. 27. Zmiany miąższości (zapasu) drzewostanów Nadleśnictwa w kolejnych cyklach inwentaryzacji i prognozie	63
Ryc. 28. Zmiany zasobności drzewostanów Nadleśnictwa w kolejnych cyklach inwentaryzacji i prognozie	63
Ryc. 29. Zmiany przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa w kolejnych cyklach inwentaryzacji i prognozie	64
Ryc. 30. Struktura wiekowa drzewostanów nadleśnictwa aktualnie i za 10 lat	64
Ryc. 31. Udział lasów według grup funkcji – powierzchnia leśna	158
Ryc. 32. Lokalizacja lasów o zwiększonej funkcji społecznej wraz z planowanymi zabiegami	160
Ryc. 33. Struktura zabiegów w lasach o zwiększonej funkcji społecznej	161
Ryc. 34. Udział powierzchni Nadleśnictwa wg gospodarstw	163
Ryc. 35. Struktura rębni w lasach wodochronnych	169
Ryc. 36. Powierzchnia rębni w gospodarstwach	172
Ryc. 37. Udział powierzchniowy rębni wg typów siedliskowych lasu	173
Ryc. 38. Porównanie etatów użytkowania głównego	178
Ryc. 39. Porównanie rozmiaru użytkowania dwu wersji planu cięć dla Nadleśnictwa Sokołów wg rodzajów rębni	180
Ryc. 40. Powierzchniowa struktura klas wieku wg rodzajów użytkowania	180
Ryc. 41. Obszary programu "Zanocuj w lesie"	197
Ryc. 42. Dostrzegania pożarowa w leśnictwie Cerańów	204
Ryc. 43. Dojazd pożarowy nr 22 (skrzyżowanie z dojazdem pożarowym nr 21)	213
Ryc. 44. Punkt czerpania wody – leśnictwo Treblinka	215
Ryc. 45. Punkt czerpania wody – wieś Kamianka	217
Ryc. 46. Schematyczna mapa pokrycia gruntów Nadleśnictwa Sokołów przez wymagane przepisami strefy o promieniu 5 km wokół punktów czerpania wody (w tym hydrantów), oraz 2,5 km wokół hydrantów o wydajności rzeczywistej poniżej 10 dm ³ /s.	222
Ryc. 47. Przewidywana zmiana struktury wiekowej drzewostanów Nadleśnictwa	237

STRESZCZENIE

Elaborat stanowi część planu urządzenia lasu. Jest to opracowanie, w którym w sposób syntetyczny zamieszczono informacje o procesie sporządzania projektu planu urządzenia lasu, zamieszczono podstawową dokumentację w postaci protokołów z Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, zestawiono informacje z inwentaryzacji lasów nadleśnictwa oraz opisano zasady planowania gospodarczego.

Nadleśnictwo Sokołów zajmuje powierzchnię 7774,95 ha, w tym lasy zajmują 7608,25 ha a inne grunty nieleśne (łąki, role, grunty pod budynkami itp.) – 166,70 ha. Na całej tej powierzchni przeprowadzono dokładną inwentaryzację i opis lasów. Szczegółowe opisy poszczególnych, jednorodnych, fragmentów lasu - zwanych „wydzieleniami” - zamieszczono w odrębnych tomach planu urządzenia lasu czyli w opisach taksacyjnych. Dane te posłużyły także do sporządzenia różnorodnych map zawierających np. wizualizację drzewostanów, siedlisk, zabiegów użytkowania rębego, obszarów objętych ochroną przyrody itp.

Zdecydowanym dominantem w drzewostanach nadleśnictwa jest sosna; jej udział wynosi 54% - to znaczy tyle zajmują drzewostany z panującą sosną. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie drzewostanów oraz to, że w jednym wydzieleniu może występować wiele gatunków w różnym udziale, faktyczny udział sosny jest nieco niższy i wynosi 44%. Znacznie mniejszy udział w lasach nadleśnictwa ma dąb (szypułkowy i bezszypułkowy – traktowane razem) – 23%. Brzoza zajmuje 8% powierzchni, a olsza 9%. Pozostałe gatunki występują w niewielkim udziale, aczkolwiek lokalnie mogą zajmować większe powierzchnie (kilka – kilkanaście hektarów).

W nadleśnictwie największy udział mają żyzne siedliska, lasów i lasów mieszanych, które łącznie zajmują 66% powierzchni. Resztę stanowią siedliska uboższych borów i borów mieszanych. Siedliska o charakterze silnie podmokłym, zajmują ok. 5% lasów.

Średni wiek drzewostanów aktualnie wynosi 61 lat. W strukturze wiekowej przeważają drzewostany średniowiekowe w wieku 71-90 lat zajmujące ponad 26%. Starodrzewi w wieku ponad 100 lat jest ok. 4,9%.

Zasoby drzewne, które zostały określone poprzez szczegółowe pomiary na 973 powierzchniach próbnych (metodą statystyczną), wynoszą ponad 1 877 tys. m³. Przeciętnie na jednym hektarze lasu rosną drzewa o miąższości 253 m³ (tzw. „zasobność drzewostanów”).

Szczegółowa inwentaryzacja terenowa, określenie dla poszczególnych drzewostanów ich parametrów liczbowych i opisowych rozszerzonych o cechy zdrowotności, stabilności czy dostosowania składów gatunkowych drzewostanów do siedliska, posłużyły określeniu potrzeb wykonania zabiegów gospodarczych.

W planie dokonano podziału lasów względem pełnionych przez nie funkcji. Podział ten jest dość sztywny i wynika z zasad Instrukcji urządzenia lasu. Co do zasady wyróżnia się lasy w rezerwachach (102 ha), lasy ochronne (ściśle wskazane w decyzji Ministra Środowiska z 2005 r. – 1540 ha) oraz lasy gospodarcze. W obrębie lasów ochronnych oraz gospodarczych dodatkowo wyodrębniono lasy o zwiększonej funkcji społecznej, obejmujące 462 ha.

Zabiegi gospodarcze ujęte w planie urządzenia lasu mają ściśle zdefiniowany charakter. Opisy tych zabiegów ujęte są w różnych opracowaniach, np. Zasadach hodowli lasu. Większość zabiegów jest ustalana bezpośrednio w terenie na podstawie oceny przez taksatora stanu danego drzewostanu, zagrożeń wynikających ze stwierdzonych czynników (takich jak grzyby, owady), tempa wzrostu, składu gatunkowego itp. Jednak część zabiegów, obejmujących zwłaszcza wykonywanie rębni oraz określenie etatu – czyli maksymalnej możliwej do pozyskania ilości drewna – jest także obliczana i ustalana na podstawie wyników uzyskanych z inwentaryzacji zasobów.

Aktualny plan urządzenia lasu, po dokonaniu szczegółowych obliczeń możliwości przyrostu drzewostanów, ich zasobów, po uwzględnieniu wielu uwarunkowań i ograniczeń związanych np. z ochroną przyrody czy potrzebami społecznymi, ustalił tę maksymalną możliwą do pozyskania w ciągu 10 lat ilość drewna w wysokości 366 tys. m³. Jest to mniej niż wynosi przyrost tych drzewostanów. Jest to także o ok. 56 tys. m³ mniej, niż etat w poprzednim okresie (lata 2016 – 2025). Znacząco ograniczone zostało zwłaszcza użytkowanie rębniami zupełnymi których powierzchniu jest mniej o ok 150 ha niż w poprzednim planie urządzenia lasu. Ogólnie zmniejszono też powierzchnię objętą zabiegami związanymi z wycinką drzew:

- trzebieże: z 3093 ha w poprzednim planie na 2901 ha w aktualnym;
- rębnie z 1414 ha w poprzednim planie na 1376 ha w aktualnym.

Zmodyfikowano także postępowanie gospodarcze w realizacji pewnych zabiegów, wprowadzając m.in. na większości powierzchni, gdzie konieczne było zastosowanie rębni zupełnej, tak zwaną „rębnię retencyjną” polegającą na usuwaniu mniejszej liczby drzew i pozostawianie licznych kęp i biogrup. Ponadto w lasach o zwiększonej funkcji społecznej ograniczono użytkowanie rębniami jedynie do kilku miejsc, gdzie zaproponowano najbardziej łagodną i akceptowalną społecznie rębnię stopniową (IVd). Brano pod uwagę również uwarunkowania przyrodnicze projektując liczne strefy buforowe wzdłuż naturalnych cieków, torfowisk, naturalnych zbiorników wodnych itp.

W efekcie tak przyjętych sposobów postępowania za 10 lat zasoby leśne powinny pozostać nieuszczerplone, choć w dużej mierze zależeć będzie to od tempa przyrostu. Zasadniczo zwiększy się z pewnością średni wiek drzewostanów, który osiągnie 65 lata. Udział drzewostanów wieku ponad 100 lat zwiększy się z 4,9% na 6,5%.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa

Nadleśnictwo Sokółów jest nadleśnictwem jednoobróbowym. Podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa został ustalony Zarządzeniem Nr 89 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r i wynosi 1169,17 km².

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według stanu na 01.01.2026 r. przedstawia się następująco:

Tabela 1. Zestawienie powierzchni (ha) gruntów nadleśnictwa

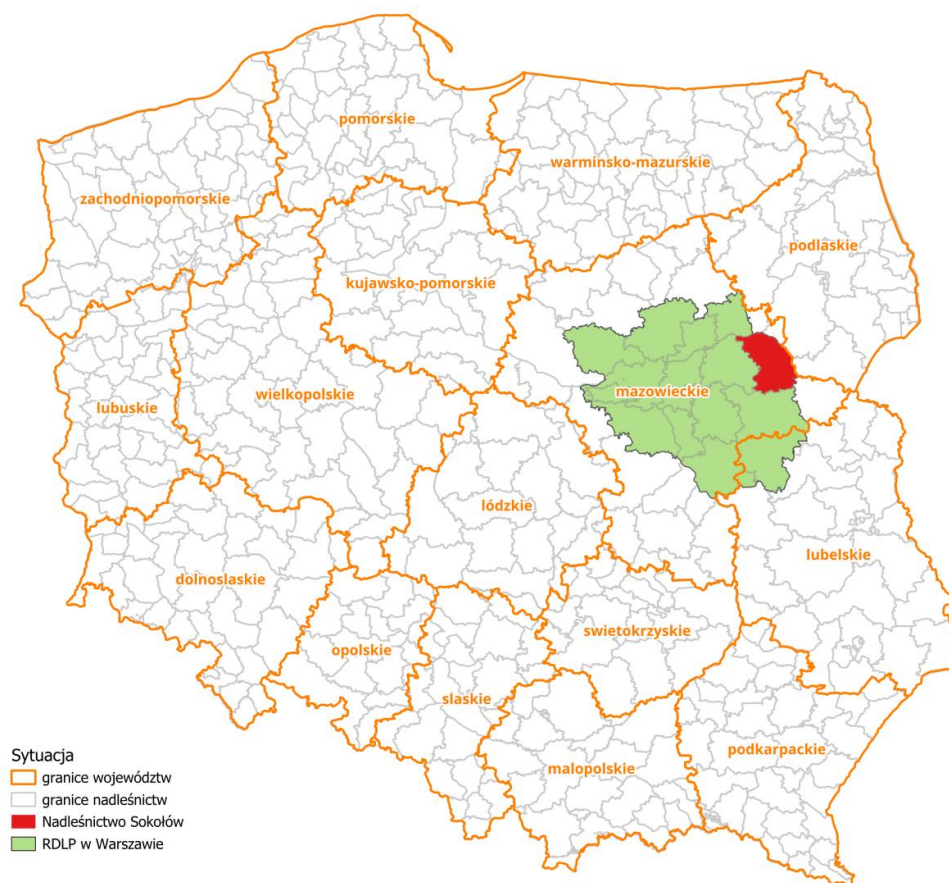
Dokładność	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
	zalesione	niezalesione	związane z gosp. leśną	razem		
Z dokładnością do m ²	7289,6311	156,1256	162,5220	7608,2787	166,6917	7774,9704
Z dokładnością do ara	7289,46	156,14	162,65	7608,25	166,70	7774,95

W powyższym zestawieniu w liczniku podano powierzchnie ewidencyjne w ha z dokładnością do m², zaś w mianowniku powierzchnie stanowiące sumy powierzchni wydzieleń indywidualnie zaokrąglonych do 1 ara. Zgodnie z instrukcją u.l. w planie urządzenia lasu za wyjątkiem tabeli I stosowane będą powierzchnie zaokrąglone do 1 ara.

Powierzchnia Nadleśnictwa wynosi 7774,95 ha (7774,9704 ha). 10 lat temu, w 2016 r., nadleśnictwo miało powierzchnię 7270,37 ha a więc w ciągu tego okresu zwiększyła się o prawie 505 ha. Wzrosła powierzchnia gruntów leśnych a spadła gruntów nieleśnych.

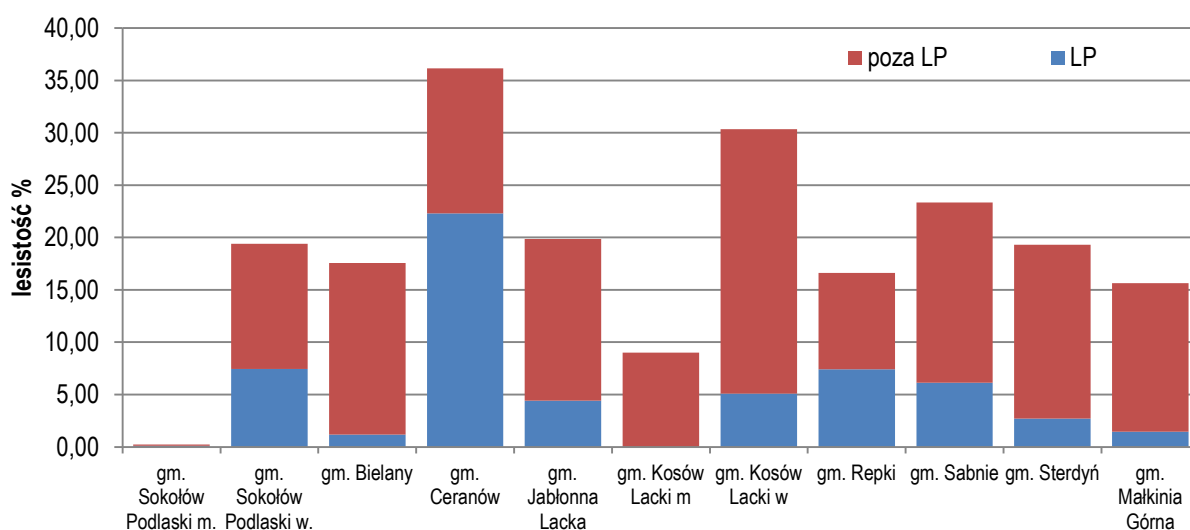
Tabela 2. Zmiana powierzchni (ha) gruntów Nadleśnictwa w ciągu 10 lat

Rok	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
	zalesione	niezalesione	związane z gosp. leśną	razem		
2016	6775,14	144,59	178,7	7098,43	171,94	7270,37
2026	7289,46	156,14	162,65	7608,25	166,70	7774,95
zmiana	514,32	11,55	-16,05	509,82	-5,24	504,58

Ryc. 1. Położenie Nadleśnictwa Sokółów na tle podziału administracyjnego kraju

Nadleśnictwo swoim zasięgiem obejmuje terytorium powiatu sokołowskiego (gminy Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sokółów Podlaski, Sterdyń) oraz ostrowskiego (część gminy Małkinia Górna). W zasięgu Nadleśnictwa zlokalizowane są 2 miasta: Sokółów Podlaski i Kosów Lacki.

Ryc. 2. Lesistość obszaru Nadleśnictwa

Lesistość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynosi 22%. Dominują lasy zarządzane przez właścicieli prywatnych i podmioty inne niż Nadleśnictw Sokółów – zajmują one prawie 16% powierzchni. Lasy Nadleśnictwa to 6,5% powierzchni tego terenu.

Tabela 3. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sokółów (wzór instrukcyjny nr 7)

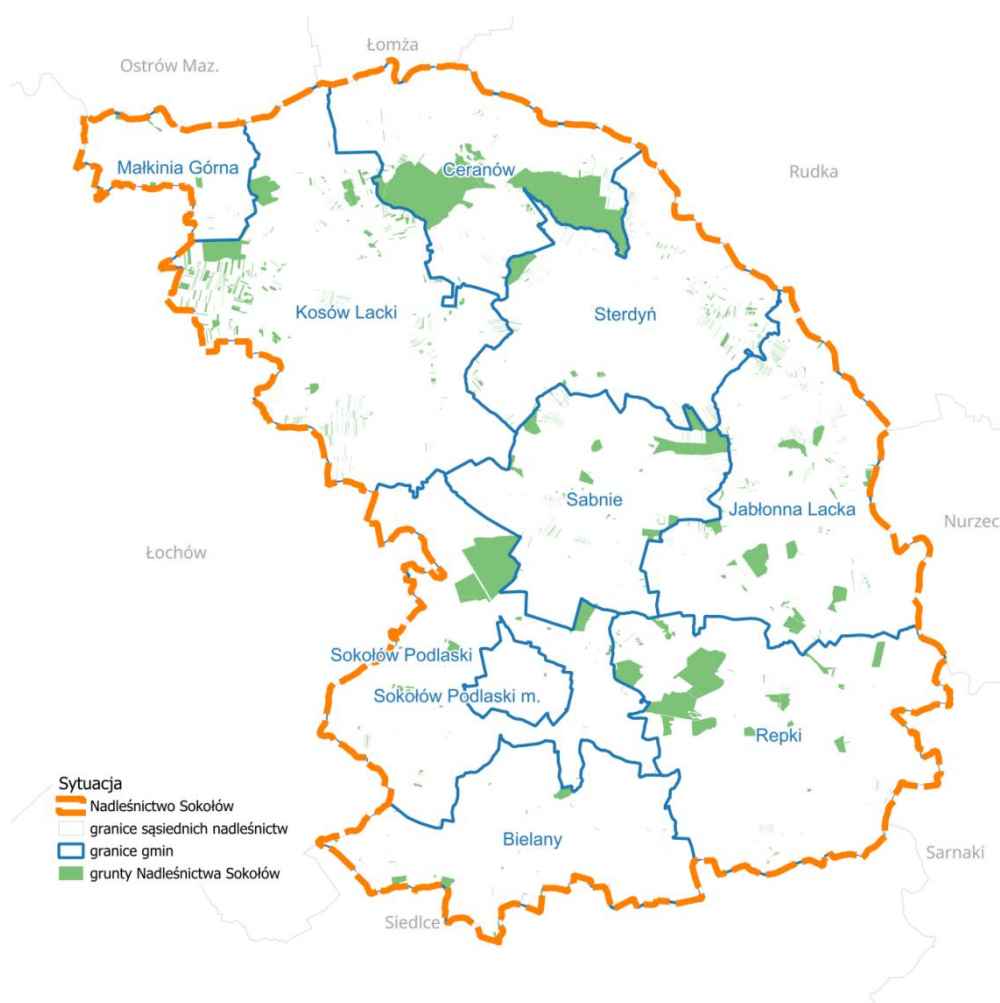
Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km2	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość %	
		W zarządzie LP		Pozostałe			Razem	Własność osób fizycznych	Inne			Razem
		Urządzone nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne							
Powierzchnia [ha]												
m. Sokółów Podlaski	18	2				2	2		2	4	0,22	
gm. Sokółów Podlaski	137	1020			15	1035	1620	5	1625	2660	19,42	
gm. Bielany	110	131			1	132	1801		1801	1933	17,57	
gm. Ceranów	111	2475			49	2524	1481	9	1490	4014	36,16	
gm. Jabłonna Lacka	150	665			117	782	2196		2196	2978	19,85	
gm. Kosów Lacki m	4						36		36	36	9,00	
gm. Kosów Lacki w	195	993			155	1148	4764	4	4768	5916	30,34	
gm. Repki	169	1253			19	1272	1537		1537	2809	16,62	
gm. Sabnie	108	662			72	734	1760	28	1788	2522	23,35	
gm. Sterdyń	130	352			104	456	2055		2055	2511	19,32	
pow. Sokołowski	1132	7553			532	8085	17252	46	17298	25383	22,42	
gm. Małkinia Górna	37	54				54	524,7		524,7	578,7	15,64	
pow. Ostrowski	37	54				54	524,7		524,7	578,7	15,64	
woj. Mazowieckie	1169	7607			532	8139	17776,7	46	17822,7	25961,7	22,21	

¹⁾ Powierzchnia ewidencyjna zaokrąglona do pełnych ha w poszczególnych gminach. Powierzchnia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa – dane GUS, stan na 2022 r

Tabela 4. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
m. Sokółów Podlaski	-	-	1,9860	1,9860	0,1125	2,0985
gm. Sokółów Podlaski	985,8340	13,2614	21,3152	1020,4106	11,5778	1031,9884
gm. Bielany	129,3805	-	1,6555	131,0360	0,3112	131,3472
gm. Ceranów	2317,2043	79,3862	77,7777	2474,3682	36,9431	2511,3113
gm. Jabłonna Lacka	654,7868	3,7319	6,7908	665,3095	12,0307	677,3402
gm. Kosów Lacki w.	948,7143	33,8665	10,8663	993,4471	71,8687	1065,3158

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
gm. Repki	1220,8644	7,3243	25,0773	1253,2660	16,7288	1269,9948
gm. Sabnie	638,6498	11,9702	11,4916	662,1116	5,2074	667,3190
gm. Sterdyń	340,8079	6,5851	5,3834	352,7764	4,4588	357,2352
pow. Sokołowski	7236,2420	156,1256	162,3438	7554,7114	159,2390	7713,9504
gm. Małkinia Górna	53,3891	-	0,1782	53,5673	7,4527	61,0200
pow. Ostrowski	53,3891	-	0,1782	53,5673	7,4527	61,0200
woj. Mazowieckie	7289,6311	156,1256	162,5220	7608,2787	166,6917	7774,9704

Ryc. 3. Położenie Nadleśnictwa Sokółów względem granic gmin

Nadleśnictwo zostało podzielone na 7 leśnictw.

Tabela 5. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa leśnictwami

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1 Ceranów	1-17, 17A, 18-27, 27A, 28-29, 2A, 30-37, 37A, 38-39, 3A, 40-53, 130-133, 133A, 134, 134A, 135, 135A, 1A	1386,43	33,77	1420,20	17,44	1437,64
2 Holendernia	6A, 6B, 73-75, 75A, 76-92, 92A, 93-105, 105A, 105B, 106-111, 111B, 112-119, 119A, 120, 120A, 120B, 121-123, 123A, 124, 124A, 125-126, 126A, 126B, 127, 127A, 128-129, 136, 136A, 136B, 136C, 136D, 136E	1289,60	35,03	1324,63	23,04	1347,67
3 Kurowice	137-138, 138A, 139, 139A, 139B, 139D, 139E, 139F, 139G, 140, 140A, 140B, 141, 141A, 141B, 142, 142A, 143, 143A, 144- 146, 146A, 147, 147A, 148, 148A, 149- 150, 150A, 151, 151A, 152-153, 153A, 154-161, 161A, 162-164, 164A, 164B, 165-168, 168A, 169-170, 170A, 170B, 170C, 171-172, 172A, 172B, 173-174, 207, 207A, 207B, 208, 208A, 209-214, 214A, 215-216, 216A, 217-224, 224A, 225, 234-235, 269A, 269B	1420,01	19,51	1439,52	17,67	1457,19
5 Repki	236-241, 241A, 242-270, 270A, 271-274, 274A, 275, 275A, 275B, 276, 276A, 277- 279, 279A, 282-283, 283A, 284, 284A, 285-287, 295-299	1139,16	24,33	1163,49	16,04	1179,53
6 Przeździatka	169A, 169B, 169C, 175-206, 226, 226A, 227-233, 280, 280A, 281, 288-292, 292A, 293-294, 300-314	1147,02	25,42	1172,44	12,28	1184,72
9 Treblinka	38A, 39A, 39B, 49A, 50A, 50B, 50C, 51A, 53A, 54, 54A, 54B, 55, 55A, 56, 56A, 57, 57A, 57B, 58-60, 60A, 61-63, 63A, 64-68, 68A, 68B, 68C, 68D, 68E, 68F, 69, 69A, 69B, 70, 70A, 70B, 71, 71A, 72, 72A, 72B, 135B, 135C, 162A, 163B, 166A, 167A, 167B, 167C, 167D, 315-320	1062,26	11,07	1073,33	80,23	1153,56
11 Szkółka	111A	1,12	13,52	14,64	-	14,64
Ogółem nadleśnictwo		7445,60	162,65	7608,25	166,70	7774,95

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa

W okresie przedrozbiorowym obszar będący w zasięgu terytorialnym obecnego Nadleśnictwa Sokółów należał do dwóch województw: mazowieckiego (ziemia litewska) i podlaskiego (ziemia drohicka). Granicą województw była rzeka Liwiec. W ziemi drohickiej największe dobra ziemskie były własnością Kiszaków, do których należały m.in. miasta Sokółów i Węgrów. Dobra te w następnych okresach często zmieniały właścicieli. Od Kiszaków dobra przejęli Radziwiłłowie, od których później część dóbr z miastem Sokółów wykupili Ogińscy i Kobylińscy, część – z miastem Węgrów, folwarkami Ruchna i Ruchenka kupili Ogińscy, a w XVIII w. Ossolińscy.

W części północnej ziemi drohickiej były położone lasy majątku Sterdyń o powierzchni 3783 mórg, będące własnością Chądzyńskich (a w końcu XIX w. Krasieńskich) oraz lasy majątku Ceranów o powierzchni 2523 mórg należące do Ludwika Górskiego.

Większość wspomnianych lasów należy obecnie do Nadleśnictwa Sokółów.

Nadleśnictwo Sokółów w aktualnych granicach utworzone zostało w 1945 roku z dawnych lasów państwowych, tj. uroczysk Wymysły, Zembrów, Wilczy Kąt, Gródek, Czekanów, o ogólnej powierzchni 247,89 ha, co stanowiło zaledwie 3,88% ogólnej powierzchni Nadleśnictwa.

Przeważającą część nowo utworzonego Nadleśnictwa stanowiły lasy majątków prywatnych, upaństwowione w wyniku reformy rolnej przeprowadzonej na przełomie lat 1944 i 1945, a także z gruntów przekazanych lasom państwowym w okresie późniejszym z Państwowego Funduszu Ziemi.

Oдноśnie gospodarki w lasach Nadleśnictwa w okresie do 1945 roku, brak jest bliższych danych. Na podstawie stanu drzewostanów można stwierdzić, że przeważająca część lasów użytkowana była zrębami zupełnymi na wszystkich rodzajach siedlisk i kolei rębny nie wyższej niż 80 lat.

W okresie 1945/46-1947/48 lasy Nadleśnictwa zagospodarowane były na podstawie przybliżonej tabeli klas wieku.

Utworzono wówczas następujące gospodarstwa:

- 1) sosnowe nasienno - zrębny (zrębny zupełny) o 100-letniej kolei rębny,
- 2) dębowe nasienno - zrębny (zrębny częściowy) o 120-letniej kolei rębny,
- 3) olchowy nasienno - zrębny (zrębny zupełny) o 80-letniej kolei rębny.

Roczny rozmiar użytkowania ustalony został na podstawie przybliżonej tabeli klas wieku. W wyniku przyłączenia znacznej części byłego Nadleśnictwa Kosów, ustalony rozmiar użytkowania stracił na aktualności.

W 1948 roku plany cięć, oparte na przybliżonej tabeli klas wieku, zostały skorygowane zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Leśnictwa z dnia 16.IV.1948 r. na dalszy 3-letni okres, tj. od 1948/49 r. do 1950/51 r. Łączny rozmiar użytkowania ustalony został w wysokości 8812,5 m³ grubizny.

Wykonanie użytkowania w okresie od 1.X.1948 r. do 31.XII.1951 r. wyniosło 8633,14 m³ grubizny - o 179,36 m³ mniej niż planowano.

W roku 1951 dla lasów Nadleśnictwa Sokółów opracowano prowizoryczny plan urządzenia gospodarstwa leśnego na okres od 1 I 1952 do 31 XII 1961 r. W okresie od 1952 do 1955 r. pozyskano łącznie 14420,53 m³ grubizny w użytkach rębnych, 4750,29 m³ w użytkach międzyrębnych oraz 7080,82 m³ grubizny w użytkach przygodnych. W roku 1954 przeprowadzono rewizję użytkowania międzyrębny, a w 1955 r. użytkowania rębny i opracowano plan cięć na najbliższe 5-lecie. W 1959 r. przeprowadzono ponownie rewizję użytkowania rębny i opracowano plan na kolejne 5-lecie. W 1964 roku opracowano plan definitywny urządzenia lasu na okres od 1 X 1964 r. do 30 IX 1974 r. W roku 1974 wykonano I rewizję definitywny planu urządzenia

gospodarstwa leśnego, a na jej podstawie opracowano plan urządzenia lasu na okres od 1 X 1974 do 30 IX 1984 r. Drugą rewizję planu urządzenia gospodarstwa leśnego wykonano na okres 1 I 1986-31 XII 1995 r. Trzecią rewizję planu urządzenia lasu sporządzono dla Nadleśnictwa Sokółów na okres 01.01.1996-31.12.2005 r., a czwartą – na okres 01.01.2006-31.12.2015. Ostatnia – piąta – rewizja obejmowała okres od 01.01.2016 do 31.12.2025.

Szczegółowe dane z planów urządzenia lasu z kolejnych rewizji przedstawia poniższa tabela:

Tabela 6. Zestawienie danych historycznych

Wyszczególnienie	Uszczeg. informacji	Nadleśnictwo Sokółów							
		Stan na							
		1951	1964	1974	1985	1996	2006	2016	2026
Powierzchnia ogólna	ha		6377,23	6386,56	6590,19	7076,71	7065,39	7270,37	7774,95
Pow. leśna bez gruntów związanych z gospodarką leśną	ha		5988,63	5974,41	6234,77	6687,22	6689,55	6919,73	7445,60
Grunty związane z gospodarką leśną	ha					169,31	166,42	178,70	162,65
Pow. lasów ochronnych	ha						1539,21	1538,00	1540,43
Pow. leśna rezerwatów	ha				36,95	64,28	101,27	103,69	101,86
Zapas na pow. leśnej	m ³ brutto		806624	937129	1182240	1401063	1522441	1783783	1872093
Przeciętny miąższość na pow. leśnej	m ³ /ha brutto		135	157	191	210	227	258	253
Przeciętny wiek	lat			37	41	48	59	61	61
Etat użytkowania rębego powierzchnia - ha	plan		301,10	327,26	465,69	495,00	1296,33	1414,08	1376,00
	wykonanie		263,25	385,00	418,45	452,00	1244,65	1400,33	
Etat użytkowania rębego m ³ netto	plan		49199	64899	62492	106608	170294	266865	212124
	wykonanie	14420	44119	67603	56621	95465	179715	214270	
Wielkość użytkowania przedrębego m ³ netto	plan		45378	75218	81322	111436	117269	154635	153774
	wykonanie		85693	124154	14908	122653	116248	149272	
Wielkość odnowień i zalesień otwartych - ha	plan		427,68	352,41	243,71	387,98	459,15	440,51	302,06
	wykonanie		454,31	483,00	282,33	300,50	407,02	359,49	
Wielkość odnowień pod osłoną - ha	plan		-	1,20	103,21	151,33	372,90	400,76	266,92
	wykonanie		-	-	64,88	119,90	309,26	339,80	
Wieki rębności	So, Md	100	100	100	100	100	100	100	100
	Db, Js, Bk	120	120	120	120	120	120	120	120
	Św, Brz	80	80	80	80	80	80	80	80
	Ol, Gb, Lp	80	80	80	80	80	80	80	80
	Ol odr.		-	-	60	60	60	60	60
	Os		50	50	50	50	50	50	50
	Tp, Wb		40	40	40	40	40	40	40

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Do planu urządzenia lasu przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wykonawca prac urządzeniowych otrzymał od nadleśnictwa następujące dokumenty geodezyjne, spełniające wymagania techniczne określone w instrukcji u.l.:

- wyciągi z rejestru gruntów Nadleśnictwa,

b) warstwę numeryczną działek ewidencyjnych, punktów granicznych i użytków klasyfikowanych, zgodnie ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Rejestr gruntów został sporządzony na podstawie materiałów przekazanych przez nadleśnictwo i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów w rejestrze dokonano aktualizacji stanu posiadania o:

- zmiany rodzajów użytków gruntowych,
- zmiany wynikające z zalesień gruntów nieleśnych,
- zmiany wynikłe z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych.

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją geodezyjną, a stanem na gruncie były zgłaszane nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie (protokół rozbieżności geodezyjnych). Rozbieżności między stanem faktycznym na gruncie, a ewidencją dotyczą 18,8766 ha i są to głównie rozbieżności dotyczące użytków rolnych.

Grunty Nadleśnictwa Sokółów składają się z 2533 działek ewidencyjnych. Na dzień 31.12.2023 r. Nadleśnictwo miało uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste) w 99,5%.

W stan posiadania Nadleśnictwa Sokółów nie wchodzi grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi. Brak jest także gruntów będących przedmiotem sporów.

Granice gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Sokółów, położonych w kompleksach leśnych są w większości wyraźne i bezsporne, oznaczone i utrwalone w terenie słupami granitowymi lub drewnianymi. Granice przebiegające wzdłuż naturalnych rozgraniczeń terenu, np.: wzdłuż rzek, linii brzegowych i dróg, nie są trwale oznaczone. Niektóre odcinki granic przebiegające między lasami prywatnych właścicieli są niewidoczne w terenie i wymagają wznowienia. Trudno do odnalezienia są często granice pojedynczych, wąskich działek, znajdujących się często w obrębie lasów innej własności.

W Nadleśnictwie przeważa sztuczny podział powierzchniowy. Linie podziału powierzchniowego: gospodarcze i oddziałowe mają charakter regularnego podziału nizinnego, a jego sieć w terenie jest utrwalona przy pomocy słupów oddziałowych.

Linie oznaczone na mapach jako projektowane są zarośnięte i wymagają oczyszczenia.

Zestawienie wybranych danych dotyczących podziału powierzchniowego wg obrębów i ogółem w Nadleśnictwie przedstawia się poniżej:

Tabela 7. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Opis
Liczba oddziałów	440
Średnia powierzchnia oddziału (ha)	17,67
Oddziały z literą	37A, 38A, 39A, 39B, 3A, 49A, 50A, 50B, 50C, 51A, 53A, 54A, 54B, 55A, 56A, 57A, 57B, 60A, 63A, 68A, 68B, 68C, 68D, 68E, 68F, 69A, 69B, 6A, 6B, 70A, 70B, 71A, 72A, 72B, 75A, 92A, 105A, 105B, 111A, 111B, 119A, 120A, 120B, 123A, 124A, 126A, 126B, 127A, 133A, 134A, 135A, 135B, 135C, 136A, 136B, 136C, 136D, 136E, 138A, 139A, 139B, 139D, 139E, 139F, 139G, 140A, 140B, 141A, 141B, 142A, 143A, 146A, 147A, 148A, 150A, 151A, 153A, 161A, 162A, 163B, 164A, 164B, 166A, 167A, 167B, 167C, 167D, 168A, 169A, 169B, 169C, 170A, 170B, 170C, 172A, 172B, 17A, 1A, 207A, 207B, 208A, 214A, 216A, 224A, 226A, 241A, 269A, 269B, 270A, 274A, 275A, 275B, 276A, 279A, 27A, 280A, 283A, 284A, 292A, 2A
Liczba pododdziałów	4237
Średnia powierzchnia pododdziału (ha)	1,80
Liczba wyłączeń nieliterowanych	674
Ogólna liczba wyłączeń	4911
Średnia powierzchnia wyłączenia (ha)	1,58

Plan urządzenia lasu na lata 2026 - 2035 zestawiony jest z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I zestawionej dla obrębów i nadleśnictwa z dokładnością do 1m² nieznacznie się różni, z powodu przyjęcia w planach urządzenia lasu zasady zaokrąglania pól powierzchni poszczególnych działek ewidencyjnych do pełnych arów.

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Sokółów wg głównych kategorii użytkowania, z dokładnością do 1m², według stanu na 01.01.2026 r., jak również ich rozliczenie wg powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z planu urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

Tabela 8. Tabełaryczne zestawienie powierzchni ewidencyjnej Nadleśnictwa Sokółów wg rodzajów użytków

Rodzaj powierzchni SILP	Powierzchnia [ha]
1. Lasy - razem	7608,2787
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	7289,6311
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	156,1256
1) w produkcji ubocznej - razem	2,1708
w tym:	
- plantacje choinek	0,1200
- poletka łowieckie	2,0508
2) do odnowienia - razem	92,9161
w tym:	
- zręby	79,9818
- płazowiny	12,9343
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	61,0387

Rodzaj powierzchni SILP	Powierzchnia [ha]
w tym:	
- przewidziane do naturalnej sukcesji	59,7011
- wyłączenia na gruntach wyłączonych z produkcji	1,3376
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	162,5220
w tym:	
1) budynki i budowle	4,5230
2) urządzenia melioracji wodnych	16,1886
3) linie podziału przestrzennego lasu	29,4974
4) drogi leśne	93,7269
5) tereny pod liniami energetycznymi	3,2458
6) szkółki leśne	13,3426
7) miejsca składowania drewna	0,3551
8) parkingi leśne	0,2353
9) urządzenia turystyczne	1,4073
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,000
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	7608,2787
3. Użytki rolne - razem	84,7841
3.1. Grunty orne - razem	28,5111
w tym:	
1) role	26,8911
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	1,6200
3.2. Sady	0,3871
3.3. Łąki trwałe	30,9540
3.4. Pastwiska trwałe	13,4754
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,4914
3.6. Grunty pod rowami rolnymi	0,2586
3.7. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	3,2233
3.8. Nieużytki - razem	7,4832
w tym:	
1) bagna	7,4832
4. Grunty pod wodami - razem	4,3483
w tym:	
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	2,3519
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	1,9964
5. Użytki ekologiczne - razem	71,6078
6. Tereny różne - razem	4,8600
w tym:	
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	0,4000
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	4,4600
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	1,0915
w tym:	

Rodzaj powierzchni SILP	Powierzchnia [ha]
7.1. Tereny zabudowane inne	0,0525
7.2. Tereny komunikacyjne - razem	1,0390
w tym:	
1) drogi	0,0800
2) grunty pod budowę dróg publicznych	0,9590
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	166,6917
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	0,2535
OGÓŁEM (1-7)	7774,9704

Tabela 9. Wykaz gruntów wyłączonych z produkcji

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Nr działki	Pow. (m ²)	Cel wyłączenia	Data zgody Min. Środ.	Uwagi
1	SOKOŁÓW	259o	1183	0,2624			Rurociąg
2	SOKOŁÓW	265m	1186	0,1564			Rurociąg
3	SOKOŁÓW	259o	1187	0,0739			Rurociąg
4	SOKOŁÓW	264i	1187	0,2594			Rurociąg
5	SOKOŁÓW	268h	1189/1	0,1855			Rurociąg
6	SOKOŁÓW	268h	1189/3	0,2600			Rurociąg
7	SOKOŁÓW	307w	232	0,1400			Rurociąg
Ogółem nadleśnictwo				1,3376			

Tabela 10. Wykaz gruntów do zalesienia

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow. [ha]	Uwagi
1	SOKOŁÓW	51A o	0,25	rola

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Aktualnie w systemie prawnym Rzeczypospolitej Polskiej następują duże zmiany w obszarze planowania i zagospodarowania przestrzennego na wszystkich poziomach zarządzania, a największe zmiany czekają poziom gminny. Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2023 r. (tekst jednolity – Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) zobowiązała gminy do przyjęcia „Planów Ogólnych”, które będą nowym narzędziem planistycznym i zastąpią „Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”. Zgodnie z przepisami plany ogólne samorządy powinny przyjąć do końca 2025 r. Do tego czasu gminy mogą jeszcze opracowywać i uchwalać plany miejscowe w oparciu o dotychczasowe przepisy, tj. na podstawie obowiązującego do tego czasu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego danej gminy.

Na szczeblu krajowym brak jest obowiązującej koncepcji zagospodarowania. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK) – przyjęta przez Radę Ministrów 13 grudnia 2011 r. została uchylona w 2020 r. przez nowelizację „Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju” (Dz. U. 2024, poz. 324). KPZK zakładała wzrost lesistości kraju przekraczający 30%, oraz zwiększenie obszarów Natura 2000 do ponad 20% terytorium lądowego Polski. Obszary N2000 wraz z pasmami korytarzy ekologicznych oraz obiektami Krajowego Systemu Obszarów Chronionych miały tworzyć spójny system ochrony przyrody i krajobrazu. Podstawą programowania zalesień miały wg dokumentu być: zaktualizowany wieloletni Krajowy Program Zwiększania Lesistości oraz plan ochrony obszarów Natura 2000. Zgodnie z założeniami nowej Ustawy, dokumentem zastępującym KPZK 2030 ma być nowa Koncepcja Rozwoju Kraju do roku 2050 (KRK 2050). Dokument ten ma łączyć w sobie zagadnienia gospodarcze, społeczne i przestrzenne. Decyzje administracji rządowej doprowadziły jednak do wyeliminowania z obiegu prawnego KPZK 2030 przed opracowaniem i przyjęciem przez rząd nowej KRK 2050.

Na szczeblu regionalnym podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego zawarte są w następujących dokumentach:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego – ustanowiony Uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. – ustanowiona Uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.

Zaktualizowany "Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego" został opracowany na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

z dnia 27 marca 2003 r. W świetle ww. ustawy plan zagospodarowania przestrzennego województwa nie jest aktem prawa miejscowego, jednak będąc wyrazem polityki przestrzennej samorządu województwa, odgrywa bardzo istotną rolę w gospodarowaniu przestrzenią. Dokument ten zawiera założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, który odnosi się m.in. do ochrony przyrody i środowiska, rozwoju regionu, a także po części gospodarki leśnej.

Powiaty będące w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Sokółów posiadają strategie rozwoju powiatu, czyli koncepcję funkcjonowania powiatu w dłuższym okresie, zawierającą m.in. analizę problemów i cele strategiczne związane z ochroną środowiska – w tym z ochroną lasów. Dokumenty te opisują sposoby poprawy stanu środowiska, m.in. poprzez ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochronę i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Powiaty posiadają również programy ochrony środowiska, które służą do realizacji celów racjonalnego wykorzystania zasobów i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju, przy jednoczesnym obniżeniu emisji zanieczyszczeń do środowiska. Oprócz kwestii ochrony środowiska przedstawione programy poruszają również problematykę nasilających się zmian klimatycznych oraz wyznaczają kierunki adaptacji.

Powiat sokołowski

- Strategia Rozwoju Powiatu Sokołowskiego na lata 2016-2020 – przyjęta Uchwałą Nr XII/73/2015 Rady Powiatu sokołowskiego z dnia 21 grudnia 2015 r.
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Węgrowskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029 – przyjęty Uchwałą Nr XXXI/203/2021 Rady Powiatu Sokołowskiego z dnia 21 grudnia 2021 r.

Powiat ostrowski

- Strategia Rozwoju Powiatu Ostrowskiego na lata 2013-2022 – przyjęta Uchwałą Nr XXX/263/13 Rady Powiatu Ostrowskiego z dnia 27 czerwca 2013 r.
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostrowskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 – przyjęty Uchwałą Nr XLII/250/2021 Rady Powiatu Ostrowskiego z dnia 30 listopada 2021 r.

Powiatowe strategie rozwoju i programy ochrony środowiska danego powiatu obejmują główny kierunek dot. ochrony i kształtowania środowiska zawarty w planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego i uwzględniają podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu oraz kreują politykę w tym zakresie w planach zagospodarowania gmin, gminnych programach ochrony środowiska i strategiach rozwoju danej gminy.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin:

Gminy znajdujące się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sokółów sporządzają mpzp dla niewielkich obszarów obejmujących pojedyncze miejscowości lub tereny związane konkretnymi inwestycjami przemysłowymi i infrastrukturalnymi. Zwykle są to plany sporządzane dla obszarów zurbanizowanych, terenów sąsiadujących z obszarami zurbanizowanymi lub terenów rolnych na których planuje się zabudowę mieszkaniową bądź przemysłową oraz pozyskiwanie kopalin (żwir, piasek). Wyjątek stanowi gmina Sterdyń, która uchwaliła mpzp dla wszystkich podlegających im obrębów ewidencyjnych. Grunty leśne w mpzp przeznaczone są przede wszystkim do prowadzenia gospodarki leśnej, choć fragmenty przeznaczane są również m.in. pod drogi lokalne. Wszystkie gminy posiadają Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Gmina Bielany:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr IX/44/2019 Rady Gminy Bielany z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Kowiesy, Gminy Bielany, powiat sokołowski.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XLIII/261/10 Rady Gminy w Bielaniech z dnia 4 listopada 2010r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Patrykozy w Gminie Bielany, dotyczącego działki nr 314.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bielany przyjęte Uchwałą Nr IX/44/2019 Rady Gminy Bielany z dnia 26 marca 2019 r

Gmina Ceranów:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ceranów przyjęte Uchwałą Nr XXXIII/151/02 Rady Gminy Ceranów z dnia 26.06.2002 r.

Gmina Jabłonna Lacka:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jabłonna Lacka przyjęte Uchwałą Nr XVIII/129/2000 Rady Gminy Jabłonna Lacka z dnia 10.11.2000 r.

Gmina Kosów Lacki:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XIX/120/2016 Rady Miasta i Gminy Kosów Lacki z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru gminy Kosów Lacki – tereny eksploatacji kruszywa naturalnego we wsi Grzymały

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XXVI/161/2013 Rady Miasta i Gminy Kosów Lacki z dnia 25 września 2013r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru gminy Kosów Lacki – teren eksploatacji kruszywa naturalnego we wsi Stara Maliszewa.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr IX/52/2011 Rady Miasta i Gminy Kosów Lacki z dnia 26 października 2011r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kosów Lacki.
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kosów Lacki przyjęte Uchwałą Nr XXXIII/184/2010 Rady Gminy Kosów Lacki z dnia 23.04.2010 r.

Gmina Repki:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Repki przyjęte Uchwałą Nr XX/148/2016 Rady Gminy Repki z dnia 29.12.2016 r.

Gmina Sabnie:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XIX/86/2016 Rady Gminy Sabnie z dnia 3 marca 2016r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru powiązanego ze zbiornikiem głównym Niewiadoma w miejscowościach Kupientyn, Kupientyn – Kolonia, Nieciecz Włościańska i Niewiadoma.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XXXVI/198/2013 Rady Gminy w Sabniach z dnia 21 sierpnia 2013r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sabnie w obrębie geodezyjnym Suchodół Włościański.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sabnie przyjęte Uchwałą Nr LII/309/2014 Rady Gminy Sabnie z dnia 12.11.2014 r.

Gmina Sokółów Podlaski:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XXXVI/158/2009 Rady Gminy w Sokółowie Podlaskim z dnia 30 października 2009r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Węże, gmina Sokółów Podlaski - teren powierzchniowej eksploatacji złóż kruszywa naturalnego.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokółów Podlaski przyjęte Uchwałą Nr XXX/202/2022 Rady Gminy Sokółów Podlaski z dnia 27.06.2022 r.

Gmina Sterdyń:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą Nr XIV/75/08 Rady Gminy w Sterdyni z dnia 19 lutego 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sterdyń.

Gmina Małkinia Górna:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Małkinia Górna przyjęte Uchwałą Nr IV/15/2002 Rady Gminy Małkinia Górna z dnia 30.12.2002 r.

Projekty planów zagospodarowania przestrzennego, planów ochrony środowiska i strategii oraz innych opracowań, a także projekty ich zmian i aktualizacji, są na bieżąco opiniowane i uzgadniane. Na prowadzenie gospodarki leśnej na terenie nadleśnictwa wpływ mogą mieć następujące zagadnienia podejmowane w planach mpzp – aktualnie w planach ogólnych:

Ochrona gruntów leśnych

Wykorzystanie gruntów leśnych do prowadzenia gospodarki leśnej, jednak w szczególnych przypadkach uwzględniają także przeznaczenie na inne cele, m.in. pod drogi lokalne.

Rozwój infrastruktury drogowej

Projekty rozwoju sieci drogowych GDDKiA oraz Zarządów Dróg Wojewódzkich, przewidują realizację rozwoju infrastruktury komunikacyjnej w oparciu o ustawę z dnia 10 kwietnia 2003 r., o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 687). Szczególnie w zakresie modernizacji drogi wojewódzkiej 627 oraz budowy elementów obwodnicy Sokółowa Podlaskiego w ciągu drogi krajowej nr 62.

Turystyka i rekreacja

W dokumentach dotyczących zagospodarowania przestrzennego zawarte są informacje dotyczące potencjału turystyczno-rekreacyjnego terenu Nadleśnictwa oraz współpracy samorządów z Nadleśnictwem w tym zakresie.

Edukacja ekologiczna społeczeństwa

Nadleśnictwo sporządza, korespondujący czasowo z PUL, program edukacji leśnej społeczeństwa.

Ochrona przyrody

W dokumentach dotyczących zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska zawarta jest informacja o formach ochrony przyrody i sposobach ich zachowania. Szczegóły ochrony tych obiektów zawarte są jednak w odrębnych aktach prawnych – powołujących daną formę ochrony przyrody lub stanowiącą plan ochrony, plan zadań ochronnych lub zadania ochronne dla danego obszaru chronionego.

Zwiększenie lesistości

Wszystkie dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska zakładają zwiększenie lesistości poprzez przeznaczenie do zalesienia gruntów rolnych, przede wszystkim V i VI klasy.

2. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

2.1.1. Przynależność do krain przyrodniczo-leśnych i mezoregionów

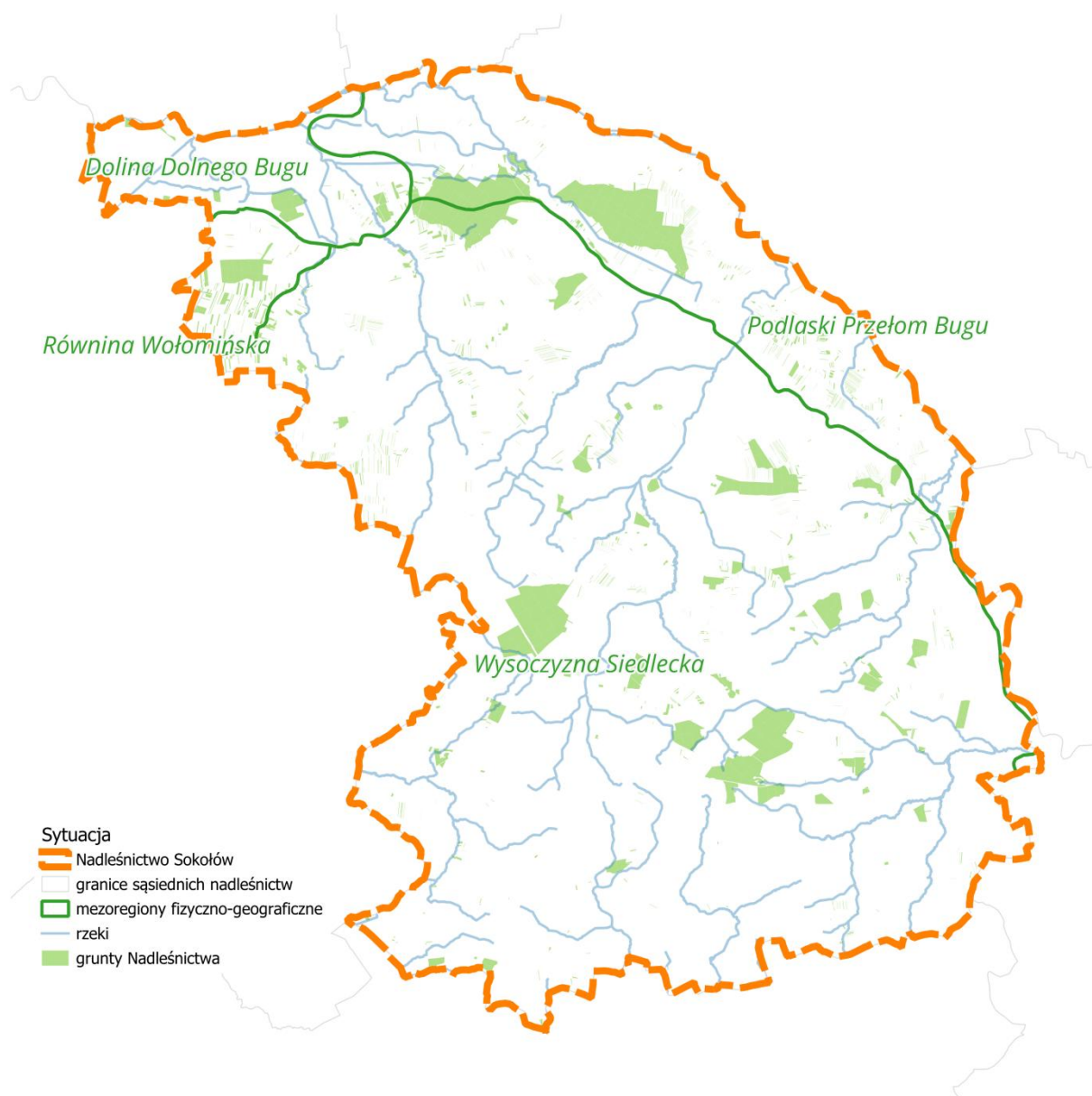
Wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Zielony i Kliczkowska 2010), uwzględniającej ekologiczne i fizjograficzne elementy przyrody i krajobrazu, obszar Nadleśnictwa znajduje się w Krainie IV Mazowiecko-Podlaskiej. Ma ona cechy klimatu kontynentalnego, nasilającego się ku wschodowi. Krainę tę charakteryzuje mało urozmaicona, w większości starogłacjalna, rzeźba terenu. Występują tu siedliska słabe, głównie borowe, a w dolinach rzecznych olsowe i łęgowe. Krainę, z racji niskich opadów, charakteryzuje niewielki udział jodły, świerka i buka - gatunków w naturalnych zbiorowiskach związanych z klimatem wilgotnym. Charakteryzuje się ona niższą niż przeciętna w Polsce lesistością na poziomie 23,1%. Nadleśnictwo Sokółów położone jest na obszarze 4 Mezoregionów, wchodzących w skład Krainy IV. Północny i wschodni skraj zasięgu położony jest na terenie Mezoregionu Doliny Dolnego Bugu (IV-9). Centralna, największa część to Mezoregion Wysoczyzny Siedleckiej (IV-15). Niewielkie fragmenty są też położone w Mezoregionach: Równiny Wołomińsko-Garwolińskiej (IV-14, północno-zachodni fragment zasięgu) oraz Mińsko-Łukowskim (IV-16, fragment południowo-zachodni). Spośród wymienionych największą lesistością charakteryzuje się Mezoregion Równiny Wołomińsko-Garwolińskiej (33,8%), następnie Doliny Dolnego Bugu (29,7%), Mińsko-Łukowski (26,9%), najniższą zaś - Wysoczyzny Siedleckiej (20,8%).

Ryc. 4. Położenie Nadleśnictwa względem regionalizacji przyrodniczo-leśnej

2.1.2. Położenie geograficzne

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Sokołów w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są między $21^{\circ} 54' 40''$ a $22^{\circ} 33' 54''$ długości geograficznej wschodniej oraz między $52^{\circ} 17' 21''$ a $52^{\circ} 42' 11''$ szerokości geograficznej północnej.

Ryc. 5. Położenie Nadleśnictwa na tle podziału fizyczno-geograficznego

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2002), zaktualizowanego w 2018 roku (Solon i in. 2018, Richling i in. 2021) obszar Nadleśnictwa Sokołów znajduje się w granicach podprovincji Nizin Środkowopolskich, dwóch makroregionów: Niziny Środkowomazowieckiej (318.7) oraz Niziny Południowopodlaskiej (318.9). Pierwszy z makroregionów reprezentują mezoregiony Doliny Dolnego Bugu (318.74) oraz Równiny Wołomińskiej (318.78). Drugi makroregion w granicach nadleśnictwa obejmuje również dwa mezoregiony: Wysoczyzna Siedlecka (318.94) oraz Podlaski Przełom Bugu (318.91).

2.1.3. Rzeźba terenu i budowa geologiczna

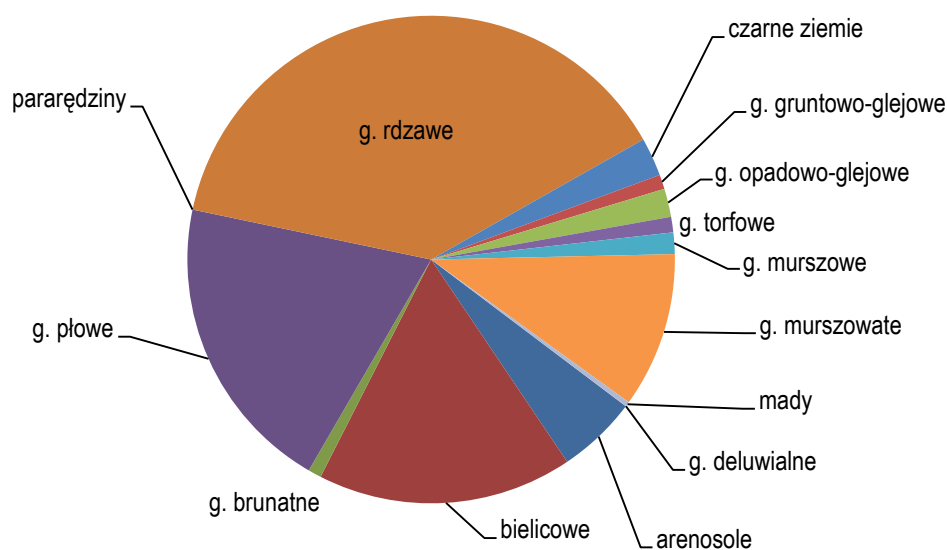
Obszar Nadleśnictwa Sokółów położony jest w strefie recesji lądolodu środkowopolskiego rozciągającego się od podnóża Gór Świętokrzyskich do przedpoła zlodowacenia bałtyckiego. Omawiany obszar pod względem ukształtowania terenu można podzielić na dwie różniące się części: dolinę Bugu i wysoczyznę. Rzeźba części wysoczyznowej ukształtowana została w wyniku działania lądolodu zlodowacenia środkowopolskiego, stadiału Warty i późniejszych procesów denudacyjnych. Tereny te leżą w strefie morenowej. Teren jest tu lekko pofalowany, o dość urozmaiconej jak na tereny starogłacialne rzeźbie. Wysokości dochodzą nawet do 213 m n.p.m. (na północ od Rozbitego Kamienia).

Od północy i wschodu obszar Nadleśnictwa ograniczony jest doliną Bugu. W tej części wyróżnić należy tarasy zalewowe i taras nadzalewowy, na którym położone są m.in. lasy leśnictwa Holendernia. W okolicach Malkini znajduje się najniżej położony punkt na gruntach Nadleśnictwa. Dno doliny Bugu położone jest tutaj na wysokości 95 m n.p.m.

2.1.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

2.1.4.1. Warunki glebowe

Na gruntach leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo występują głównie gleby rdzawe. Mają one dość szerokie spektrum troficzne, w związku z czym mogą tworzyć różnorodne siedliska leśne. Zazwyczaj jednak są to bory mieszane lub lasy mieszane. Gleby rdzawe zajmują prawie 39% powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Żyźniejsze gleby płowe i brunatne zajmują łącznie ponad 20% powierzchni. Ubogie gleby bielcowe wykształciły się na ok 17% powierzchni nadleśnictwa. Gleby kształtowane w dużej mierze przez wodę zajmują ok 18% powierzchni – najczęstsze z tej grupy są gleby murszowate.

Ryc. 6. Struktura typów gleb w Nadleśnictwie Sokółów

Tabela 11. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg typów gleb

Typ gleby	Powierzchni [ha]	Udział [%]
arenosole	394,36	5,30
bielicowe	1259,69	16,92
g. brunatne	65,36	0,88
g. płowe	1482,83	19,92
pararędziny	0,15	0,00
g. rdzawe	2867,84	38,52
czarne ziemie	190,21	2,55
g. gruntowo-glejowe	71,11	0,96
g. opadowo-glejowe	139,57	1,87
g. torfowe	76,61	1,03
g. murszowe	106,18	1,43
g. murszowate	767,45	10,30
mady	22,9	0,30
g. deluwialne	1,34	0,02
Razem	7445,6	100,00

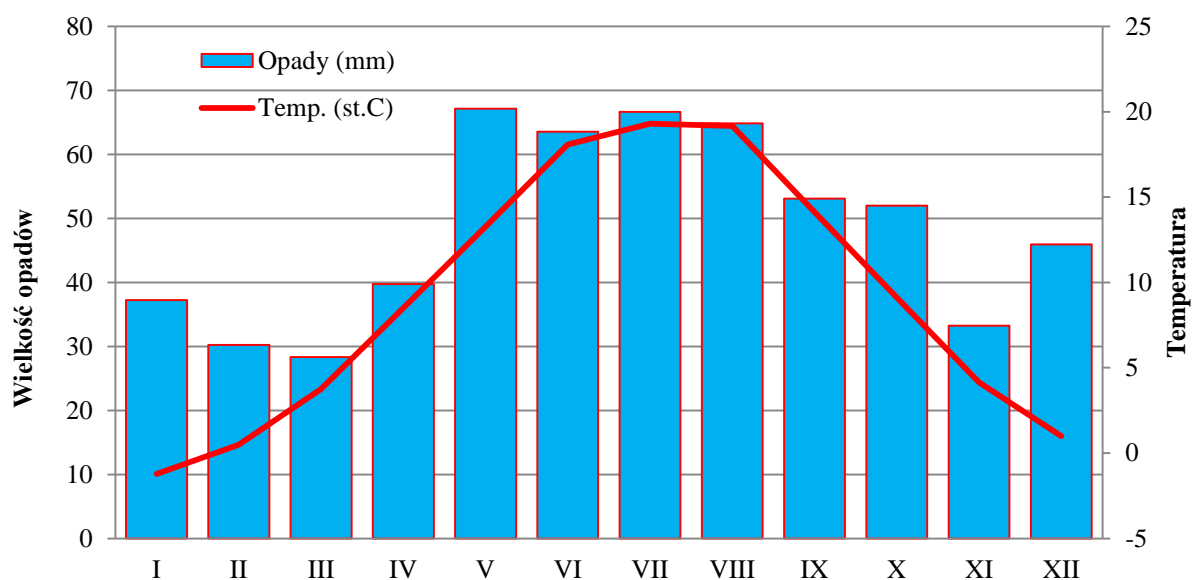
Analizując podział gleb Nadleśnictwa ze względu na warunki ich powstania, wyraźnie przeważają gleby autogeniczne – 76%, do których zaliczają się m.in. gleby płowe, rdzawe czy bielicowe. Znaczącą powierzchnię zajmują gleby hydrogeniczne, które zajmują 13% powierzchni obiektu. Zdecydowanie przeważają wśród nich gleby murszowate. Istotny udział mają również gleby semihydrogeniczne (5%), wśród których zdecydowanie dominują czarne ziemie, a mniejszy udział stanowią gleby grutowo- i opadowoglejowe. Kolejną grupą są gleby litogeniczne, reprezentowane przez arenosole, zajmujące około 5% powierzchni. W śladowym udziale (poniżej 0,3%) występują gleby napływowe (deluwialne i mady rzeczne).

Gleby porolne zajmują w Nadleśnictwie 1398,71 ha czyli ok. 19% powierzchni leśnej.

2.1.4.2. Warunki klimatyczne

Wg Rychlinga i in (2021) klimat Niziny Południowomazowieckiej oraz Niziny Południowopodlaskiej w obrębie których znajduje się Nadleśnictwo, charakteryzuje się niskimi rocznymi sumami opadów oraz dużymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza. Świadczy to ich jego kontynentalnym charakterze. Średnia roczna temperatura z ostatniego 10. lecia wynosi tu 9,1°C a na przestrzeni ostatnich 70 lat wahała się znacznie – najniższą średnią roczną temperaturę zanotowano w 1987 r – wynosiła ona 6,1 °C, a najwyższą w 2019 r – 9,8 °C. Od 1951 r. średnia temperatura powietrza systematycznie, choć fluktuacyjnie rośnie.

Charakterystykę danych meteorologicznych sporządzono w oparciu o dane ze stacji Siedlce (ostatnie 10 lat) oraz ze stacji Pułtusk (dłuższa perspektywa czasowa). Taki wybór wynika z dostępności danych meteorologicznych.

Ryc. 7. Średnie miesięczne wartości temperatury powietrza i średnie miesięczne sumy opadów dla stacji Siedlce w latach 2014-2023

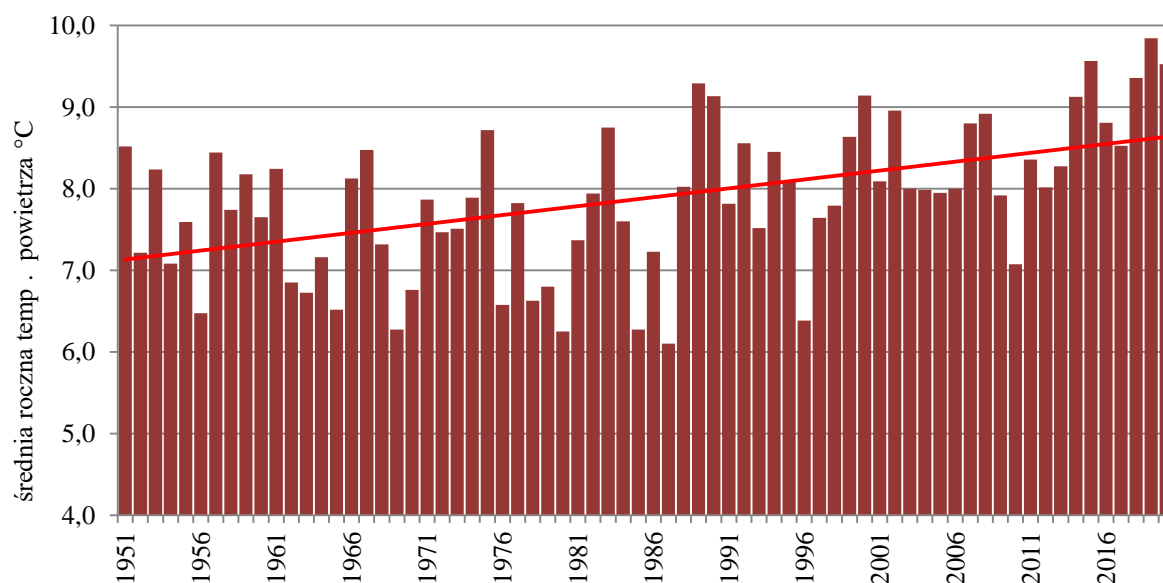
Tabela 12. Średnia miesięczna i roczna wartość temperatury powietrza dla stacji Siedlce w latach 2014-2023 średnia z 8 pomiarów w ciągu doby [°C]

Rok	miesiące												I - XII
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
2014	-3,5	1,1	5,9	9,7	13,7	15,1	20,5	17,8	13,7	8,4	3,7	-0,1	8,8
2015	0,7	0,5	4,8	8,2	12,3	16,5	18,7	21,0	14,5	6,5	4,7	3,7	9,3
2016	-4,2	2,9	3,3	8,9	14,6	18,1	19,0	17,9	14,4	6,8	2,4	0,4	8,7
2017	-4,7	-1,7	5,6	7,0	13,6	17,6	18,1	18,8	13,7	9,2	4,2	1,9	8,6
2018	-0,3	-4,2	-0,2	12,9	16,4	18,1	19,9	19,8	15,1	9,3	3,3	0,5	9,2
2019	-2,7	2,5	5,1	9,4	13,0	21,5	18,0	19,3	14,0	10,5	6,0	2,9	10,0
2020	1,8	3,0	4,1	7,9	11,1	18,7	18,4	19,3	14,9	10,6	5,4	1,4	9,7
2021	-2,0	-3,0	2,5	6,4	12,2	19,1	21,9	16,7	12,3	8,7	4,9	-1,8	8,2
2022	0,2	2,7	2,3	6,2	12,9	19,0	18,7	20,4	11,1	10,8	3,5	-0,2	9,0
2023	2,6	1,0	4,1	8,3	12,7	17,1	19,8	20,6	17,5	10,3	3,3	1,2	9,9
2014 - 2023	-1,2	0,5	3,8	8,5	13,3	18,1	19,3	19,2	14,1	9,1	4,1	1,0	9,1
Min.	-4,7	-4,2	-0,2	6,2	11,1	15,1	18,0	16,7	11,1	6,5	2,4	-1,8	8,2
Max.	2,6	3,0	5,9	12,9	16,4	21,5	21,9	21,0	17,5	10,8	6,0	3,7	10,0

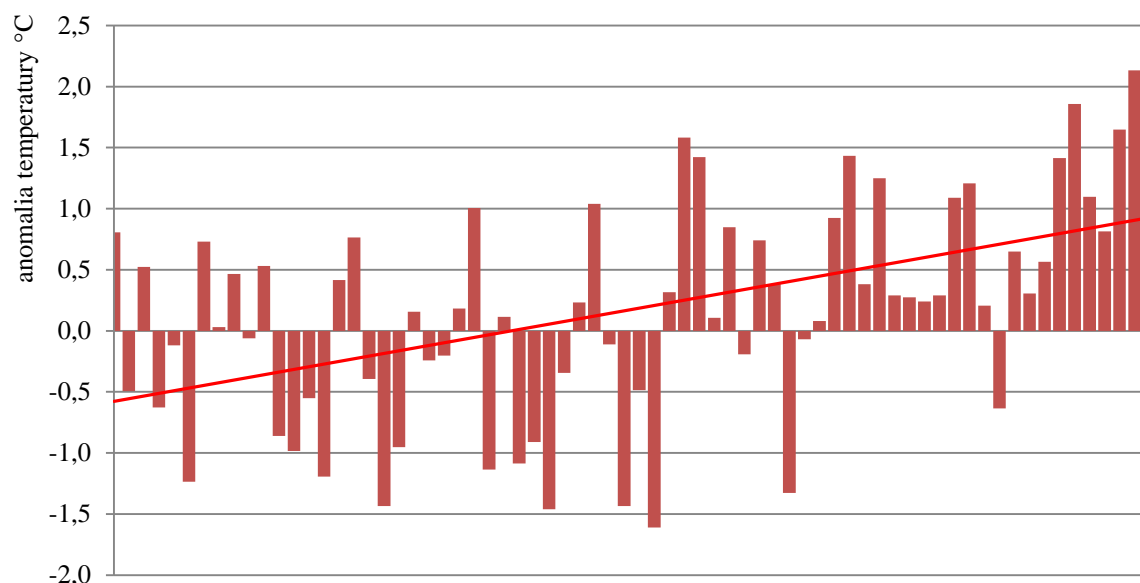
Tabela 13. Średnie miesięczne i roczne sumy opadów dla stacji Siedlce latach 2014-2023 [mm]

Rok	miesiące												I - XII
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
2014	41	30	36	40	80	74	38	106	26	3	33	90	596
2015	51	1	53	30	100	43	63	12	77	39	42	17	528
2016	27	56	46	50	36	56	127	58	15	161	39	47	718
2017	11	34	36	82	46	60	72	53	112	90	46	28	670
2018	28	12	22	42	26	75	98	27	42	44	16	80	509
2019	38	14	34	9	114	29	40	72	42	20	25	39	476
2020	24	57	12	7	111	170	39	65	47	90	16	27	666
2021	45	26	15	53	79	51	47	161	72	5	34	18	607
2022	47	40	5	48	37	24	93	34	83	21	21	43	496
2023	61	33	22	38	43	54	51	60	14	47	59	71	553
2014 - 2023	37	30	28	40	67	64	67	65	53	52	33	46	582
Min.	11	1	5	7	26	24	38	12	14	3	16	17	476
Max.	61	57	53	82	114	170	127	161	112	161	59	90	718

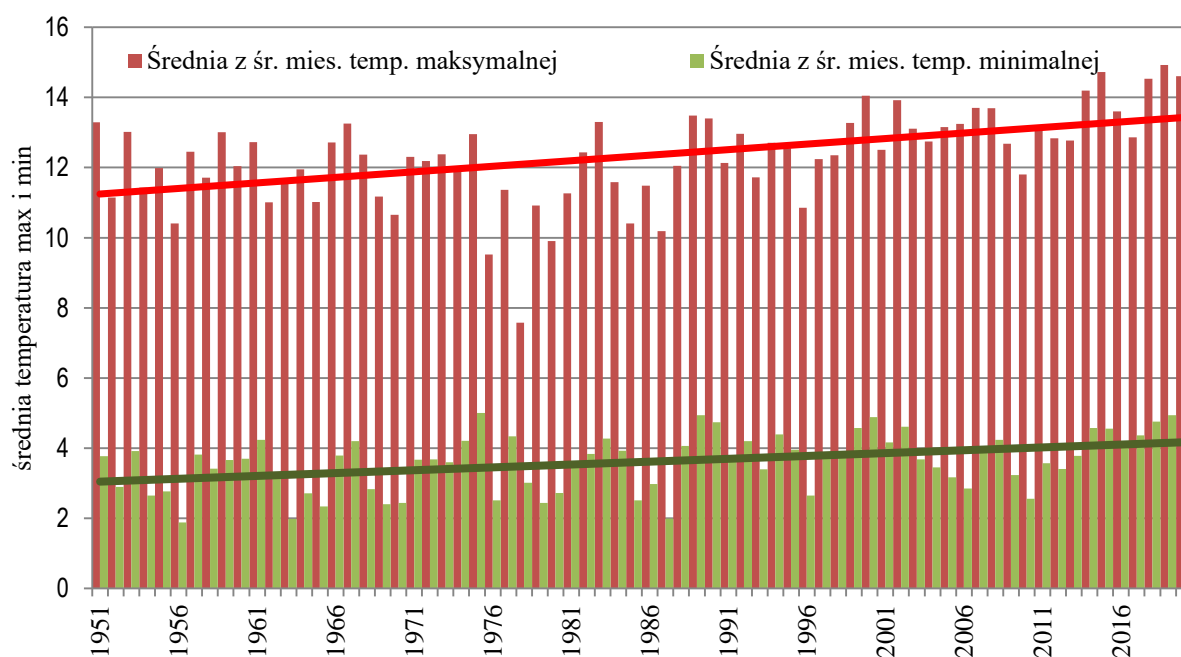
Dobrym wskaźnikiem zmian średniej temperatury powietrza jest także anomalia termiczna, wyrażająca odchylenie średniej temperatury rocznej od temperatury bazowej, liczonej dla Polski z okresu 1971-2000 i dla stacji w Pułtusku wynoszącej 7,71 °C (Ryc. 6). Na początku badanego okresu, a więc w latach 50. aż do lat 80. średnie temperatury roczne były zazwyczaj niższe od średniej bazowej. Po tym okresie średnie roczne są zazwyczaj wyższe niż średnia bazowa, a od 2000 r. tylko raz, w 2010 r., średnia roczna była niższa od średniej bazowej.

Ryc. 8. Zestawienie średnich rocznych temperatur powietrza °C w latach 1951-2020 wg IMGW (dane stacji IMGW w Pułtusku)

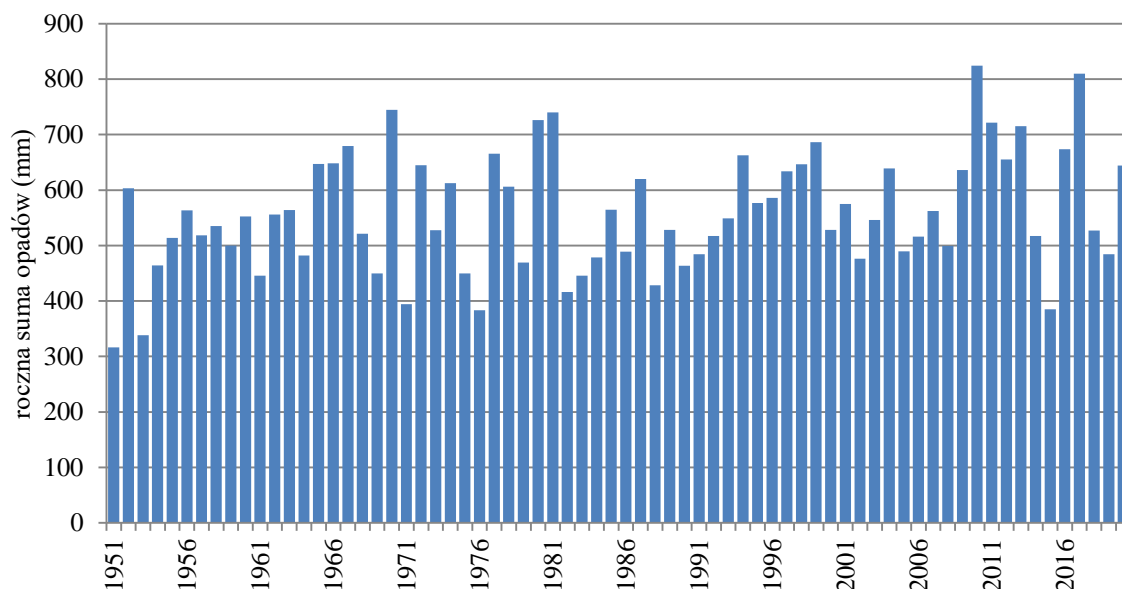
Ryc. 9. Zestawienie anomalii temperatury w latach 1951-2020 (jako okres bazowy przyjęto średnią z lat 1971-2000 wynoszącą 7,71 °C (dane stacji IMGW w Pułtusk))

Ryc. 10. Zmiany średniej temperatury maksymalnej i minimalnej (liczonej ze maksymalnych i minimalnych temperatur miesięcznych) na przestrzeni 70 lat (dane stacji IMGW w Pułtusk))

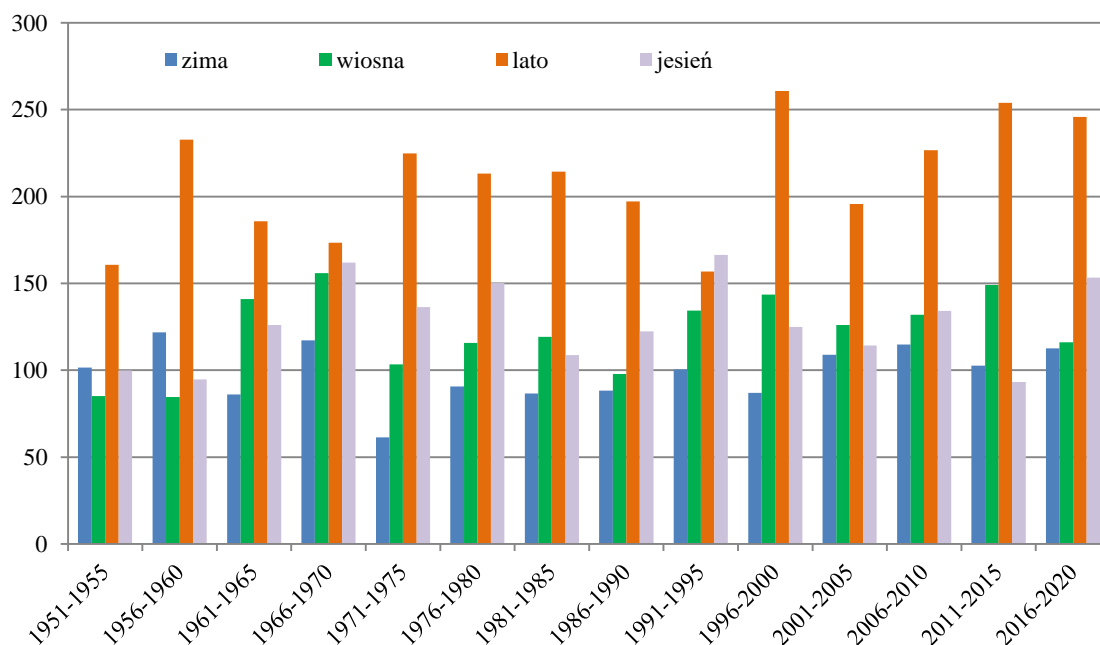
Na przestrzeni ostatniego 70 lecia wyraźnie widoczny jest także trend wzrostowy średnich temperatur maksymalnych i minimalnych, liczonych ze średnich miesięcznych temperatur maksymalnych i minimalnych.

Obszar charakteryzuje się dość niskimi rocznymi sumami opadów. Średnia z ostatnich 10 lat dla stacji Siedlce wynosi 582 mm i wahała się od 476 mm do 718 mm. Średnia z 70 lat pomiarów w stacji meteorologicznej w Pułtusk wynosi 558 mm, a w poszczególnych latach roczne sumy opadów wahały się od 316 (1951 r) do 824 mm (2010 r.).

Ryc. 11. Zestawienie rocznych sum opadów (w mm) w latach 1951-2020 wg IMGW (dane stacji IMGW w Pułtusku)

W okresie 1951-2020 nie widać wyraźnych trendów w zmianach ilości opadów rocznych; w zasadzie brak jest także tendencji w rozkładzie ilości opadów w porach roku. Jedyne co jest zauważalne, to wzrost od 2000 r. ilości opadów w sezonie letnim.

Ryc. 12. Sumy opadów wg pór roku oraz pięcioletnich okresów (dane stacji IMGW w Pułtusku)

Ponieważ ilość opadów w ciągu ostatnich 70 lat zasadniczo się nie zmienia, a średnia temperatura powietrza (w tym także liczba dni upalnych latem a nawet wiosną) stale rośnie, to powoduje to szybsze parowanie a co za tym idzie może powodować stopniowo narażenie gleb na przesuszenie, zmniejszanie się wilgotności powietrza i zmiany w warunkach funkcjonowania ekosystemów leśnych.

Przeciętna prędkość wiatru wynosi 2,8 m/s ale jego prędkości nie są rozłożone równomiernie. Przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie; silniejsze wiatry wieją w okresie zimowym niż letnim a na przestrzeni ostatnich 70 lat silniejsze wiatry notowano w okresach 1956-1965 oraz 1971-1975. Aktualnie notowana średnia siła wiatru jest mniejsza, choć częściej też występują wiatry o charakterze katastroficznym.

Zmiany klimatu są więc na terenie Nadleśnictwa zauważalne. Ich efekt można określić kierunkowo, co niejednokrotnie już czyniono w różnych opracowaniach naukowych dotyczących wpływu globalnego ocieplenia na zmianę klimatu oraz poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. W kontekście niniejszego opracowania najważniejsze znaczenie będą miały zmiany dotyczące warunków wzrostu drzew leśnych. Wzrost średniej temperatury powietrza, zwiększanie liczby dni z temperaturą upalną, obserwowane dłuższe okresy suszy oraz następujące po nich nawalne deszcze (co „uśrednia” wyniki miesięczne czy roczne), mają zasadniczo negatywny wpływ na warunki funkcjonowania szaty roślinnej i przyspiesza tendencje zmian w ekosystemach leśnych.

2.1.4.3. Warunki wodne

Cały teren Nadleśnictwa Sokółów położony jest w dorzeczu Bugu (dorzecze III rzędu). Omawiany obszar znajduje się na lewym brzegu rzeki. Bug od ujścia Turny płynie w dolinie szerokiej na 3-4 kilometry. Prawy brzeg jest dosyć stromy, natomiast lewy, stanowiący taras zalewowy, na którym położone są tereny Nadleśnictwa, jest płaski, z licznymi starorzeczami i podmokłościami.

Bug, będący największą rzeką w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa, jest hydrologiczną osią tego obszaru, wyznaczającą północną i północno-wschodnią granicę jednostki. Całkowita długość Bugu to 772 km, z czego 184 płynie poza terytorium Polski. Całkowita powierzchnia zlewni wynosi 39 420 km². Bug charakteryzuje się dużą nieregularnością pod względem hydrologicznym, co jest bardzo istotne dla kształtowania warunków przyrodniczych obszaru. Proces roztopowy w dorzeczu Bugu rozpoczyna się wcześniej na obszarze źródłowym niż w rejonach środkowym i ujściowym. Szerokość koryta, głębokość rzeki oraz jej nurt na poszczególnych odcinkach wykazują dużą zmienność. Część doliny Bugu chroniona jest w ramach Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Dolina Bugu powstała wskutek działalności lodowca i wód polodowcowych. Jej obecny charakter ukształtowany został przez wody płynące. Jest to jedna z ostatnich dużych europejskich rzek o naturalnym przebiegu koryta, z dobrze wykształconą strefowością roślinności, stanowiąca ważne szlaki migracyjne dla ptaków wodno-błotnych oraz innych kręgowców.

Obszar Nadleśnictwa Sokółów położony jest w części jednostki wyróżnianej jako Dolina Dolnego Bugu. Cała dolina ma charakter mineralny; osadów organicznych jest niewiele, częściej skupiają się one wzdłuż mniejszych cieków. Naturalnie meandrująca rzeka z licznymi zakolami powoduje powstawanie licznych wysokich skarp, tam gdzie jej nurt wcina się w wywyższone brzegi erozyjne. Poprzeplatane są one płycznami i piaszczystymi plażami po stronie akumulacyjnej meandrów.

Różnorodność mało przekształconych siedlisk w dolinie Bugu, a przede wszystkim duża wielkość płatów określonych zbiorowisk, przyczyniają się do bogactwa gatunkowego obszaru, zwłaszcza najlepiej zbadanej awifauny.

Obszar Nadleśnictwa Sokołów charakteryzuje się dosyć gęstą siecią rzeczną. Poprzecinany jest niewielkimi, lecz silnie meandrującymi dopływami Bugu – Turna, Cetynia, Buczynka, Kosówka, Treblinka (cieki IV rzędu) i licznymi ciekami V rzędu – m.in. rz. Czapelka i inne, w większości bezimienne ciek. Tereny położone w dolinie Bugu obfitują w rowy melioracyjne i niewielkie bezimienne ciek.

Cetynia, od Zembrowa, płynie w dosyć szerokiej dolinie. W dolinie Bugu w jego system melioracyjny włączona jest między innymi rz. Kosówka. Podobnie rz. Buczynka, która płynąc od miejscowości Dziecioły w obniżeniu podzboczowym w dolinie Bugu ma charakter rowu melioracyjnego. Na tym odcinku bywa nazywana Czarną Strugą. Poniżej szosy Ceranów-Nur Buczynka jest ciekim naturalnym. W dolnym biegu część wód tej rzeczki wykorzystywana jest do nawadniania łąk w dolinie Bugu.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa brak jest większych zbiorników wodnych czy jezior. Na terenie w zarządzie Nadleśnictwa zbiorniki wód stojących występują m.in. w oddziałach: 270c,m, 316f.

Tabela 14. Zbiorniki wodne i rzeki na terenie Nadleśnictwa

Wyszczególnienie	Nazwa	Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi
W stanie posiadania nadleśnictwa	Starorzecze Bugu	17-10-1-09-316 -f -00	0,62	Siedlisko 3150
	Cetynia	17-10-1-03-168 -m -00	0	
	-	17-10-1-03-225 -k -00	0	
	-	17-10-1-03-225 -l -00	0,01	
	Rzeki, potoki	17-10-1-09-315 -b -00	0,91	
		Bug	17-10-1-09-315 -c -00	Wcięte koryto Bugu w grunty LP
		17-10-1-09-316 -l -00	1,28	
	Stawy i inne	17-10-1-05-270 -c -00	1,04	
		17-10-1-05-270 -m -00	0,34	

Wody podziemne nie posiadają jednolitego charakteru. Największe znaczenie w tym obszarze – z uwagi na największe zasoby, najłatwiejszą odnawialność oraz najpłytsze występowanie – mają wody z utworów czwartorzędowych. Głębokość tych wód zależy od charakteru podłoża i konfiguracji terenu, a ich poziom ulega znacznym wahaniom, tak w ciągu roku, jak i w poszczególnych latach. Poziom ten stosunkowo łatwo ulega również zanieczyszczeniom, szczególnie, jeżeli warstwa wodonośna pozbawiona jest w stropie izolacji.

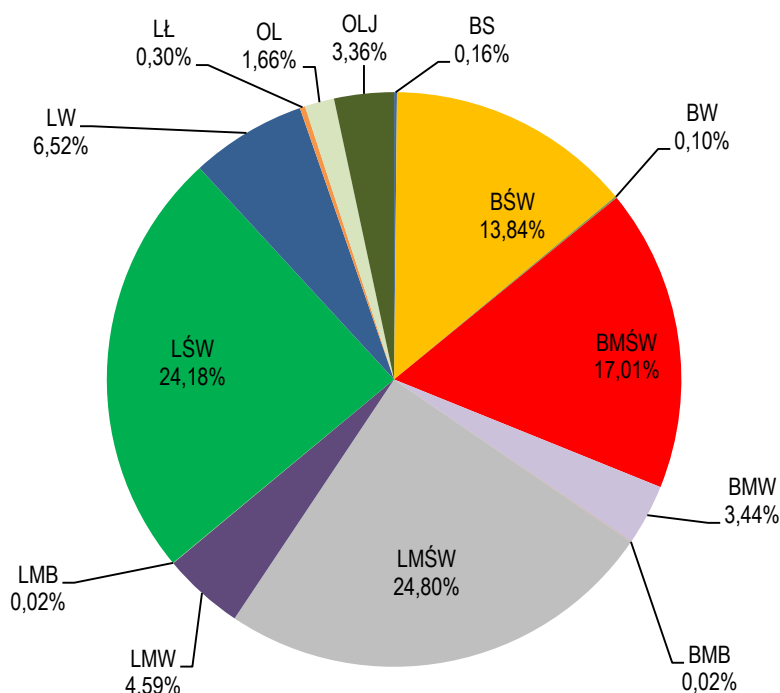
Duże znaczenie ma również piętro trzeciorzędowe. Jest ono tworzone przez dwa poziomy wodonośne: mioceni i oligoceni. Dużą wartość użytkową ma jednak jedynie poziom oligoceni. Występuje on zazwyczaj na głębokości 180-250 m. Dobra izolacja od zanieczyszczeń powierzchniowych sprawia, że jest to zbiornik wód o bardzo dobrej jakości, wykorzystywany głównie do celów spożywczych.

2.1.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych

Dla każdego wydzielenia leśnego przypisano jeden, dominujący typ siedliskowy lasu (TSL) na podstawie mapy glebowo-siedliskowej. Poniższa tabela przedstawia powierzchnię leśną nadleśnictwa wg tak zagregowanych typów siedliskowych lasu.

Tabela 15. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)

TSL	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
BS	12,03	0,16
BŚW	1030,72	13,84
BW	7,62	0,1
BMŚW	1266,79	17,01
BMW	256,31	3,44
BMB	1,40	0,02
LMŚW	1845,99	24,8
LMW	341,45	4,59
LMB	1,12	0,02
LŚW	1800,63	24,18
LW	485,36	6,52
LŁ	22,08	0,3
OL	123,86	1,66
OLJ	250,24	3,36
Razem	7445,60	100

Ryc. 13. Struktura typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie

W Nadleśnictwie dominują żyzne siedliska – udział siedlisk zaliczanych do „lasów” wynosi ponad 65%, w tym siedliska lasu świeżego występującego na ok ¼ powierzchni Nadleśnictwa. Udział siedlisk wilgotnych sięga 15% a bagienne i lęgowych – prawie 5,5%.

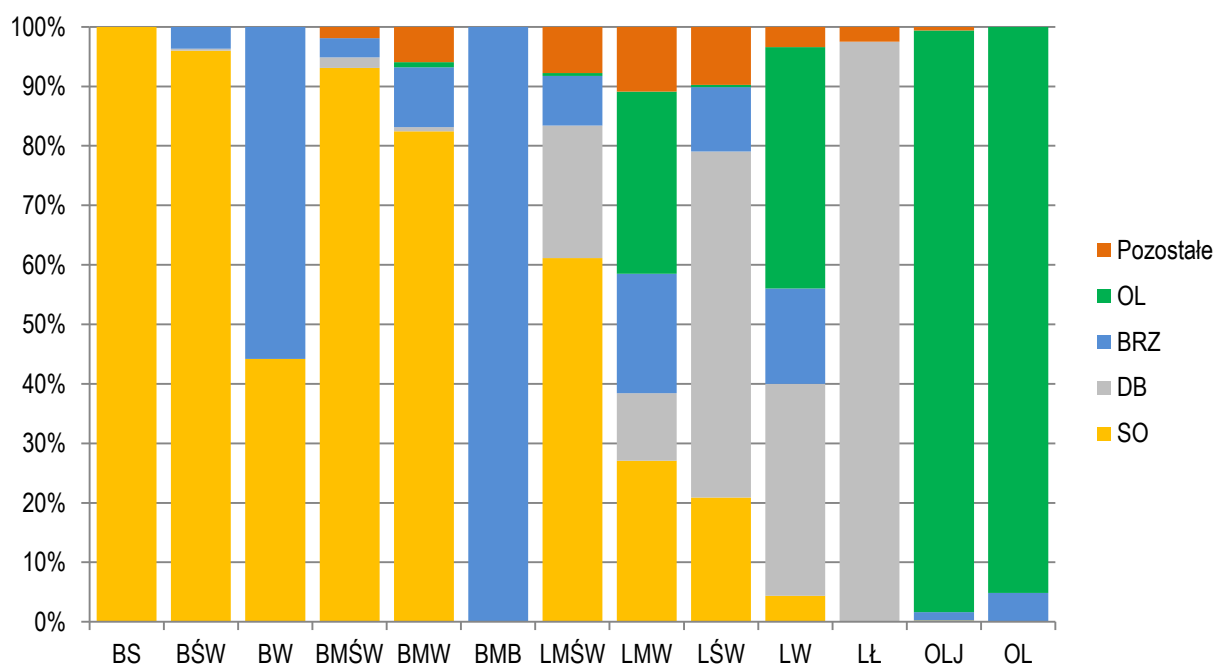
Bory i bory mieszane, a także siedliska hydrogeniczne, dominują w leśnictwach położonych na terasie doliny Bugu, w dużej części zwydmionej – a więc w leśnictwach Cerańów, Holendernia i Treblinka. W pozostałych leśnictwach przeważają siedliska lasowe.

Tabela 16. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych

Grupy żyznościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
Bory	12,03	1030,72	7,62	-	-	1050,37	14,11
Bory mieszane	-	1266,79	256,31	1,40	-	1524,50	20,48
Lasy mieszane	-	1845,99	341,45	1,12	-	2188,56	29,39
Lasy	-	1800,63	485,36	123,86	272,32	2682,17	36,02
Ogółem	12,03	5944,13	1090,74	126,38	272,32	7445,60	100,00
%	0,16	79,83	14,65	1,70	3,66	100,00	

Dane o aktualnym stanie siedlisk dla Nadleśnictwa, przedstawiają się następująco:

- 2692,70 ha (36,16%) – siedliska w stanie naturalnym (N1)
- 3245,43 ha (43,59%) – siedliska zbliżone do naturalnych (N2)
- 1499,20 ha (20,14%) – siedliska zniekształcone (Z1)
- 3,87 ha (0,05%) – siedliska silnie zniekształcone (Z2)
- 1,84ha (0,02%) – siedliska silnie zniekształcone (Z3)
- 2,56 ha (0,04%) – siedliska zdegradowane (D)

Ryc. 14. Udział powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących w TSL

Na większości siedlisk uboższych siedlisk świeżych: borów, borów mieszanych i lasów mieszanych gatunkiem panującym w drzewostanach jest sosna. Na siedliskach wilgotnych zwiększa się udział drzewostanów z dominującą brzozą i olszą. Drzewostany z panującym dębem panują na siedliskach lasu świeżego i lasu łęgowego.

Tabela 17. Powierzchnia drzewostanów wg gatunków panujących w siedliskowych typach lasu na powierzchni leśnej zalesionej (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

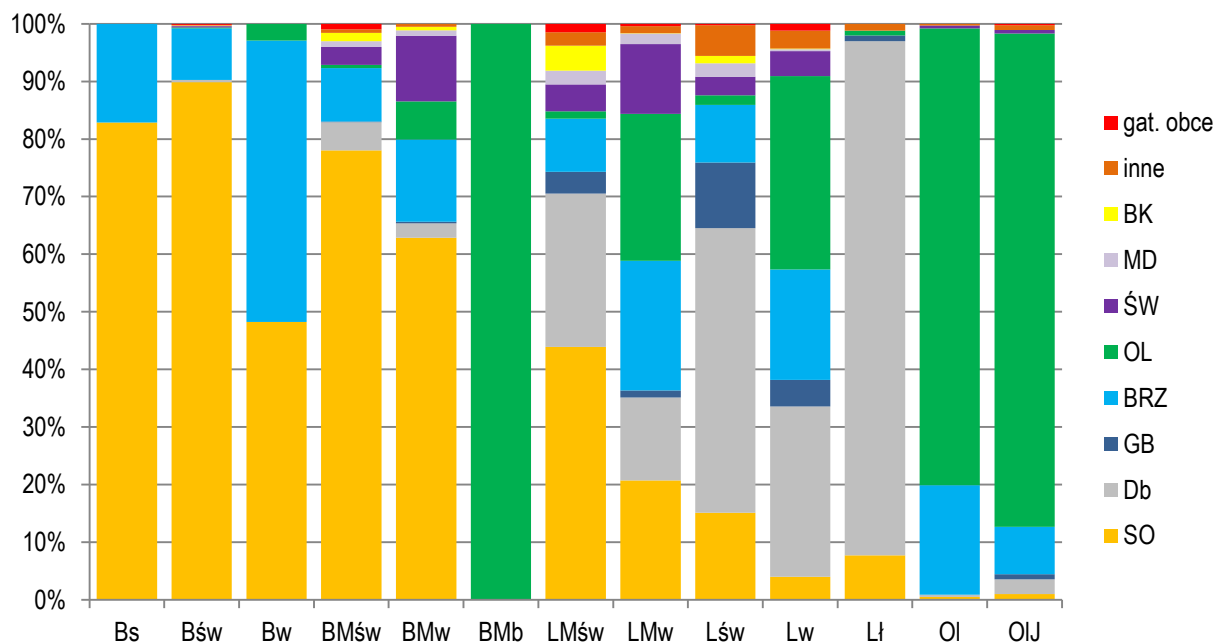
Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące					Razem
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]					
BS	12,03	-	-	-	-	12,03
BŚW	955,39	3,03	36,54	-	-	994,96
BW	2,73	-	3,45	-	-	6,18
BMŚW	1151,34	21,65	40,43	-	23,21	1236,63
BMW	203,96	1,64	24,92	2,10	14,73	247,35
BMB	-	-	0,95	-	-	0,95
LMŚW	1124,14	409,10	153,68	9,03	142,31	1838,26
LMW	90,10	37,72	66,60	101,93	36,15	332,50
LŚW	375,25	1044,05	194,29	6,71	175,37	1795,67
LW	20,77	169,17	76,35	192,77	16,15	475,21
OLJ	0,53	-	3,12	222,27	1,44	227,36
LŁ	-	21,53	-	-	0,55	22,08
OL	-	-	4,85	95,43	-	100,28
Razem	3936,24	1707,89	605,18	630,24	409,91	7289,46

Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej Nadleśnictwa poniżej przedstawiono na podstawie tabeli Va powierzchniowy udział gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu.

Tabela 18. Zestawienie powierzchni [ha] wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)

Gat	Typ siedliskowy lasu													Razem
	Bs	Bśw	Bw	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	Lśw	Lw	Lł	Ol	OlJ	
SO	9,97	894,15	2,98	965,21	155,53		807,17	68,98	271,54	19,09	1,71	0,49	2,34	3199,16
SO.WE								0,33						0,33
MD		0,91		12,65	2,33		43,62	6,05	41,88	1,48				108,92
ŚW		1,92		38,55	28,09		86,54	40,42	58,11	20,54		0,50	1,40	276,07
JD				0,70			0,24	0,15	6,60					7,69
DG							1,66							1,66
BK		0,61		17,51	1,54		79,25	0,19	22,80	0,66				122,56
Db		3,97		60,55	6,09		489,48	47,90	887,12	140,55	19,70	0,41	5,72	1661,49
DB.C		1,23		10,84			18,31	1,07	1,84				0,41	33,70
KL				0,09			2,82	0,09	10,68	1,70				15,38
JW				0,18			4,52		19,66	2,99			0,68	28,03
WZ							0,42	0,10	0,83	2,72			0,39	4,46
JS							0,24	0,58	8,41	4,87	0,06		0,52	14,68
GB				1,07	0,78		69,07	4,04	204,25	21,73	0,23		2,06	303,23
BRZ	2,06	88,99	3,02	114,71	35,24		170,13	74,81	180,41	91,14		19,07	18,70	798,28
OL		1,60	0,18	6,66	16,43	0,95	22,91	84,70	29,60	159,60	0,18	79,52	194,65	596,98

Gat	Typ siedliskowy lasu													Razem
	Bs	Bśw	Bw	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	Lśw	Lw	Lł	OI	OIJ	
OL.S									0,18					0,18
CZR							0,92		0,90					1,82
AK		0,77		0,91			5,84		2,77				0,08	10,37
TP								0,16	0,77	0,19				1,12
OS		0,81		6,80	1,32		15,00	1,66	28,22	1,74		0,29	0,25	56,09
WB								0,24	0,07	0,49				0,80
KSZ									0,07	0,36				0,43
JKL										5,36				5,36
LP				0,20			19,07	1,03	18,96		0,20		0,16	39,62
CZM.P							0,70							0,70
CZR.P							0,35							0,35
Razem	12,03	994,96	6,18	1236,63	247,35	0,95	1838,26	332,50	1795,67	475,21	22,08	100,28	227,36	7289,46

Ryc. 15. Udział powierzchni drzewostanów wg rzeczywistych udziałów gatunków w TSL

Na terenie Nadleśnictwa Sokół

- grunty porolne (wg cechy gleby) 1398,71 ha
- drzewostany porolne (wg cechy drzewostanu) zajmują powierzchnię 1387,83 ha

2.1.6. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej

W toku prac urządzeniowych cechy niektórych drzewostanów (powierzchnia, adres leśny, skład gatunkowy) ujętych w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego (KRLMP) uległy zmianie. Jest to wynikiem skorygowania przebiegu granic wydzielen na podstawie pomiarów GPS,

analizy ortofotomamy i numerycznego modelu pokrycia terenu, a także rozliczenia powierzchni leśnej w oparciu o aktualny rejestr gruntów nadleśnictwa, zgodny z danymi ewidencji powszechnej. Zachowanie powierzchni z ubiegłego dziesięciolecia, w sytuacji zmiany konturów wydzieleni oraz danych geodezyjnych, skutkowałoby znacznymi błędami w rozliczeniu powierzchni wyłączeń sąsiadujących. Artykuł 21 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1092 z późn.zm.) nakłada na nadleśnictwo obowiązek niezwłocznego złożenia pisemnego wniosku o zmianę danych zawartych w KRLMP, w celu dostosowania cech danego źródła nasion do aktualnych wartości.

Tabela 19. Wzór nr 2 – Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
23 -a	3,43	D	OL	2		
		D	OL			
25 -h	0,97	D	OL	2		
		D	OL			
39 -f	1,60	NAS GOSP	BK		1,60	
252 -f	1,81	NAS GOSP	OL		1,81	
110 -c	1,76	NAS GOSP	SO		1,76	
25 -g	7,06	NAS GOSP	OL		7,06	
28 -k	2,66	NAS GOSP	SO		2,66	
28 -d	0,62	NAS GOSP	SO		4,22	
29 -a	1,54					
29 -b	2,06					
29 -i	2,79	NAS GOSP	SO		2,79	
29 -k	1,98	NAS GOSP	SO		6,58	
29 -n	4,60					
40 -g	3,35	NAS GOSP	SO		28,45	
41 -b	5,75					
41 -c	6,14					
42 -c	7,54					
42 -i	5,67	NAS GOSP	SO		9,71	
131 -c	5,06					
132 -b	4,65					
134 -g	3,86	NAS GOSP	SO		3,86	
107 -j	3,51	NAS GOSP	SO		19,77	

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
108 -d	6,47					
109 -d	2,76					
109 -i	5,51					
109 -m	0,80					
109 -t	0,72					
212 -f	4,78	NAS GOSP	DB.S		4,78	
266 -j	3,38	NAS GOSP	OL		3,38	
268 -d	2,09	NAS GOSP	OL		2,09	
273 -b	13,63	NAS GOSP	DB.S		13,63	
274 -f	6,74	NAS GOSP	DB.S		6,74	
285 -f	9,47	NAS GOSP	DB.S		9,47	
179 -a	15,40	NAS GOSP	DB.B		25,14	
184 -a	9,74					
189 -d	3,20	NAS GOSP	SO		7,41	
189 -g	4,21					
199 -c	3,62	NAS GOSP	SO		7,85	
199 -g	4,23					
228 -d	3,26	NAS GOSP	BRZ		3,26	
230 -a	7,10	NAS GOSP	BRZ		7,10	
43 -c	2,21	NAS GOSP	SO		2,21	
242 -i	4,80	NAS GOSP	BRZ		4,80	
237 -c	4,68	NAS GOSP	BRZ		4,68	
186 -c	4,61	NAS GOSP	BRZ		12,92	
186 -f	8,31					
262 -f	6,49	NAS GOSP	BRZ		11,50	
262 -g	5,01					
257 -g	1,15	NAS GOSP	OL		1,15	
271 -h	1,26	ZR NAS	JW		1,08	
271 -i	2,50					
160 -m	2,22	ZR NAS	LP		1,95	
111A -a	13,34	ZR NAS	LP		0,2	
88 -g	5,64	ZR NAS	LP		5,58	
38 -b	1,82	ZR NAS	LP		0,70	

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
258 -a	4,04	ZR NAS	JS		1,00	
259 -h	0,88	ZR NAS	KL		0,46	
259 -j	1,84					
259 -m	3,51	ZR NAS	KL		0,20	
		ZR NAS	JS		2,50	
111A -a	13,34	ZR NAS	CZR.P		0,01	
227 -b	8,87	ZR NAS	GB		8,88	
226 -b	4,74	ZR NAS	GB		15,14	
226 -c	5,57					
226 -d	4,98					
274 -g	2,96	ZR NAS	GB		2,92	
260 -b	5,55	ZR NAS	GB		10,50	
260 -c	5,35					
263 -a	5,97	ZR NAS	GB		5,97	
Łączna powierzchnia wg obiektów	X	NAS GOSP	X	X	218,38	X
	X	ZR NAS	X	X	57,09	X

Uprawy pochodne

Na terenie Nadleśnictwa znajduje się 1 blok upraw pochodnych w leśnictwie Holendernia, w oddziałach 101,102,108 i 109 o powierzchni 79,22 ha

2.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

2.2.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

2.2.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Tabela 20. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna	Powierzchnia gruntów leśnych nadleśnictwa	Lesistość	Ludność (GUS 2025)	Zaludnienie
	[km ²]	[ha]	[%]	[tys. osób]	[osób/km ²]
gmina Sokółów Podlaski m	18	1,98	0,22	18209	1012
gmina Sokółów Podlaski w	137	1020,41	19,42	5722	42
gmina Bielany	110	131,03	17,57	3462	31
gmina Cerańów	111	2474,37	36,16	1777	16
gmina Jabłonna Lacka	150	665,31	19,85	4002	27
gmina Kosów Lacki m	4		9	2062	516
gmina Kosów Lacki w	195	993,44	30,34	3315	17
gmina Repki	169	1253,26	16,62	4522	27
gmina Sabnie	108	662,11	23,35	3200	30
gmina Sterdyń	130	352,77	19,32	3328	26
powiat sokołowski	1132	7554,68	22,42	49599	44
gmina Małkinia Górna	37	53,57	15,64	10718	290
powiat ostrowski	37	53,57	15,64	10718	290
województwo mazowieckie	1169	7608,25	22,21	60317	52

Na warunki ekonomiczne funkcjonowania Nadleśnictwa ma wpływ duża powierzchnia form ochrony przyrody oraz ograniczenia wynikające z tytułu zmian w gospodarowaniu w związku z realizowaniem funkcji innych niż gospodarcze.

Wymagania Nadleśnictwa względem wyposażenia ZUL-i w sprzęt:

- Maszyny leśne typu harwester – 3 szt.;
- Ciągniki przystosowane do zrywki drewna – 6 szt.;
- Przyczepy leśne do zrywki drewna – 3 szt.;
- Plugofrezarka – 1 szt.;
- Plugi do przygotowania gleby typu LPZ – 4 szt.;
- Harwestery – 3 szt.;
- Plugi do specjalistycznego przygotowania gleby (rabatowalków) – 4 szt.;
- Poglębiacz leśny do orki – 1 szt.;

- Forwardery – 2 szt.;
- Kleszcze zrywkowe – 1 szt.;
- Frez leśny – 1 szt.;
- Naorywacz wałków – 1 szt.;
- Pozostały sprzęt do zagospodarowania lasu: wykaszarki spalinowe, świdry i wiertnice glebowe, pilarki spalinowe;
- Sprzęt szkółkarski: wyorywacze sadzonek, opielacze, opryskiwacze ciągnikowe, kultywatory, brony.

Aktualny stan ilościowy ZUL jest wystarczający do realizacji zadań gospodarczych przewidzianych w umowach.

Najwięksi odbiorcy drewna z Nadleśnictwa to:

- TARTAK-PIOTR OSIŃSKI
- MM KWIDZYN sp. z o.o.
- MAREK PUŚCION PPHU "DREW-POL
- N.T.H. SZCZEPAN SĘKAL
- HANDEL ART.PRZEM.W TYM DREWNO Wiesław Wąsowski
- PHU "ULKAR" Krzysztof Kąkol
- "DREW-TRANS" ZBIGNIEW KOCON
- P. U.-H. "DREWIMPEX" Wojciech Brzozowski
- STORA ENSO WOOD PRODUCTS Sp. z o.o.
- JASTRZĘBSKI SYLWESTER "DES-HAUSE"
- DREW-DOM JAROSŁAW GAJOWNICZEK
- IKEA INDUSTRY POLAND SP.Z O.O.
- USŁUGI TRANSPORTOWO-TARTACZNE Mariusz Rybak
- PPHU TRANS-WOOD S.C. W.Śledziwski S.Śledziwski
- "ANETA" ANETA WYSZYŃSKA
- PAGED PLYWOOD SPÓŁKA AKCYJNA
- "MULTON" sp. z.o.o.
- PLWD sp. z.o.o.

2.2.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Na grunty Nadleśnictwa składa się 528 kompleksów leśnych różnej wielkości. Cechą nadleśnictwa jest brak bardzo dużych kompleksów leśnych – powyżej 2000 ha. Średniej wielkości kompleksy

obejmujące od 500 do 1200 ha są 4. To co zwraca uwagę to bardzo duża liczba małych kompleksów (działek) leśnych. Takich działek poniżej 1 ha jest 1370.

Tabela 21. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

L.p.	Przedziały wielkości (ha)	Suma powierzchni ewidencyjnej w hektarach	
		ilość kompleksów (szt.)	
		(ha)	(szt)
1	< 1,00	119,4362	276
2	1,01-5,00	368,8148	168
3	5,01-20,00	413,4327	46
4	20,01-100,00	1128,7792	26
5	100,01-200,00	832,3507	6
6	200,01-500,00	767,4393	2
7	>500,00	4144,7175	4
Suma		7774,9704	528

Odległość najdalej położonego kompleksu nadleśnictwa od siedziby Nadleśnictwa wynosi 37 km. Występująca w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej jest dobra. Szosy i drogi utwardzone przecinają teren nadleśnictwa w różnych kierunkach i łącznie z drogami leśnymi tworzą korzystne warunki do zrywki i wywozu drewna. Zestawienie głównych dróg według ich rangi w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa przedstawia się następująco:

- Droga krajowa Siedlce – Łomża (DK nr 63)
- Droga krajowa Siemiatycze – Sokółów Podlaski – Wyszków (DK nr 62)
- Droga wojewódzka Sokółów Podlaski – Małkinia Górna (nr 627)
- Droga wojewódzka Kosów Lack – Cerańów (695)

Wymienione powyżej trasy komunikacyjne (drogowe), przecinają kompleksy leśne Nadleśnictwa lub przebiegają w ich bliskim sąsiedztwie.

2.2.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa

2.2.2.1. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa

Czynnikami utrudniającymi prowadzenie gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa są:

- Uwarunkowania społeczne, polegające na położeniu lasów w strefach aktywności ludzkiej, w pobliżu zabudowań miast i wsi, terenów rekreacyjnych itp. Powoduje to konieczność ostrożnego podchodzenia do wykonywania zabiegów gospodarczych (zwłaszcza rębnych) w miejscach najbardziej eksponowanych.
- Powierzchnia obiektów objętych ochroną rezerwatową oraz innymi formami ochrony przyrody, w tym także obszarami sieci Natura 2000.

- Udział KO i KDO. Udział tych kategorii drzewostanów w Nadleśnictwie wynosi ok. 9,3%, Duży udział klas odnowienia powoduje konieczność zintensyfikowania w najbliższym dziesięcioleciu cięć uprzążających, zwiększenie prac związanych z zabiegami pielęgnacyjnymi i ochroną upraw.
- Znaczny udział siedlisk żyznych, bogactwo gatunkowe drzewostanów i znaczny udział gatunków liściastych – co z jednej strony wpływa pozytywnie na ogólną ocenę stanu środowiska przyrodniczego, z drugiej jednak niewątpliwie ma wpływ na trudność w gospodarowaniu,
- Rozdrobnienie kompleksów leśnych i przenikanie się różnych form własności.

Tabela 22. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	powierzchnia leśna (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha		6919,73	7445,60
2	zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m³		1783783	1877114
3	zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m³/ha		258	253
4	wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (wg tablic) – tys. zł.	x	x
		wartość gruntów leśnych (wg metody wskaźnikowej) – tys. zł.	x	x
		wartość środków trwałych – tys. zł.	25344	26402
razem		tys. zł.	25344	26402
5	etat 10. letni (grubizna netto)	użytki rębne – m³ netto	266865	212125
		użytki przedrębne – m³ netto	154635	153774
		razem użytki główne – m³ netto	421500	365899
		udział użytków przedrębnych - %	36,7	42,02
6	okresowy przyrost w 10. leciu.	m³	419093	416600
		przeciętnie m³/ha/rok	6,1	5,72
7	wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m³/ha pow. leśn./rok	4,82	2,85
		użytkowanie przedrębne m³/ha pow. leśn./rok	2,79	2,07
		użytkowanie główne m³/ha pow. leśn./rok	7,61	4,92
		użytkowanie główne % zasobów na rok	29,54	1,95
		użytkowanie główne % przyrostu na rok	125,72	8,78
8	udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego - % (udział w powierzchni leśnej)		1,46	1,36
9	udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)		22,2	20,7
10	powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha		17778	17472
	% udziału w powierzchni lasów nadleśnictwa		256,9	234,7

Tabela 23. Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX)

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednos-tka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	33836,83	36590	36590
2	koszty administracyjne	zł	6150107,72	6150107,72	6150107,72
3	koszty ochrony lasu	zł	105749,4	105749,4	105749,4
4	koszty nasiennictwa i selekcji	zł	121410,51	121410,51	121410,51
5	koszty odnowień i zalesień	zł/ha	8679,7	8679,7	8679,7
6	przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	62,07	62,69	62,69
7	koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	2172,31	2172,31	2172,31
8	przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	208,06	208,55	208,55
9	koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	89,72	89,72	89,72
	suma kosztów (k)	zł	10403827,82	10657288,07	10657288,07
	przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	322,21	322,21	322,21
	Suma przychodów (p)	zł	10902564,99	11789663,9	11789663,9
	wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)	zł	0,95425506	0,903951814	0,903951814

2.3.Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest przydzielenie drzewostanów do grup określonych cechami, których zestawienie zamieszczono poniżej.

Drzewostany na gruntach porolnych zajmują powierzchnię 1387,83 ha, tymczasem w rozdziale 2.1.5. podano, że gleby o charakterze porolnym zajmują powierzchnię 1398,71 ha. Różnica wynika stąd, iż młodym drzewostanom rosnącym na glebach porolnych, jeśli poprzednie pokolenie drzewostanu dotrwało do wieku rębności i zostało uprzątnięte w ramach użytkowania rębego, cecha porolności nie była już przypisywana. Drzewostany na gruntach zrekultywowanych zajmują powierzchnię 7,46 ha.

Tabela 24. Zestawienie opisanych cech drzewostanów (powierzchnia leśna zalesiona)

Cecha	Powierzchnia [ha]
drzewostan odroślowy	131,73
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	3787,94
drzewostan z zal/odn sztucznego	6416,04
drzewostan z zalesień na gruntach zrekultywowanych	7,46
drzewostan z zalesień porolnych	1387,83

gospodarczy drzewostan nasienny	272,85
młodnik po rębni złożonej	442,56
otulina szkółek wielkoobszarowych i zespolonych	2,15
projektowany rezerwat	29,06
uprawa po rębni złożonej	190,97
uprawa pochodna	64,08

2.3.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

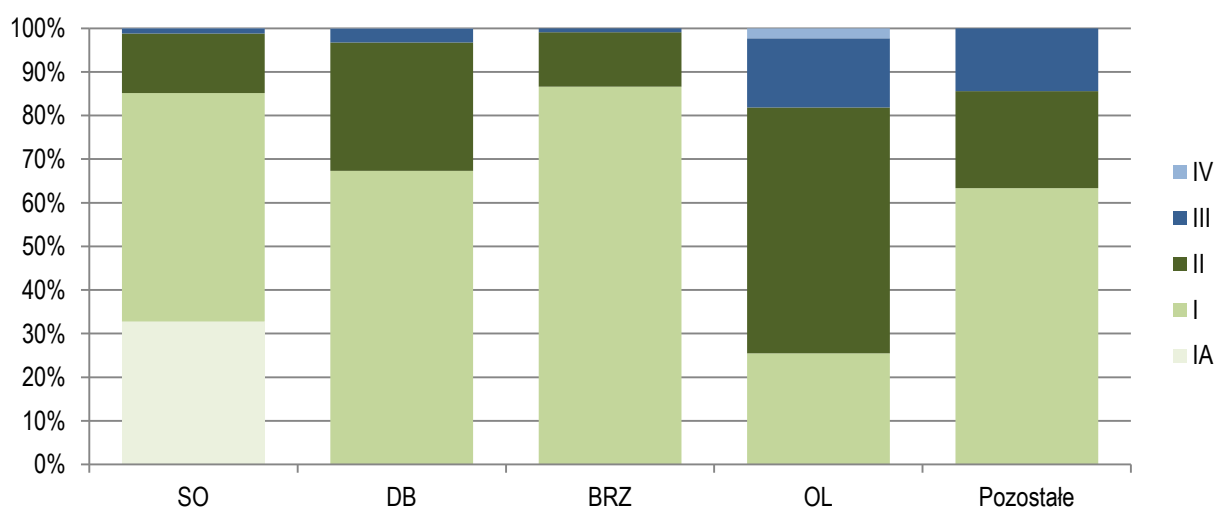
2.3.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Ponad 73% drzewostanów Nadleśnictwa osiąga I lub Ia (sosna) bonitację. II bonitację określono dla ok. 22% drzewostanów, III dla 4% drzewostanów.

Tabela 25. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

Bonitacja	Gatunki panujące					Razem	%
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe		
	powierzchnia [ha]						
IA	1288,39	-	-	-	-	1288,39	17,67
I	2063,04	1127,66	524,21	160,50	466,08	4341,49	55,54
II	538,29	494,20	75,50	355,33	163,31	1626,63	22,31
III	45,66	52,66	5,47	99,95	106,10	309,84	4,25
IV	0,86	1,34	-	14,46	-	16,66	0,23

Gatunki o udziale 3 i więcej % oraz gatunki panujące zajmujące poniżej 3% powierzchni ujęte sumarycznie jako „pozostałe”

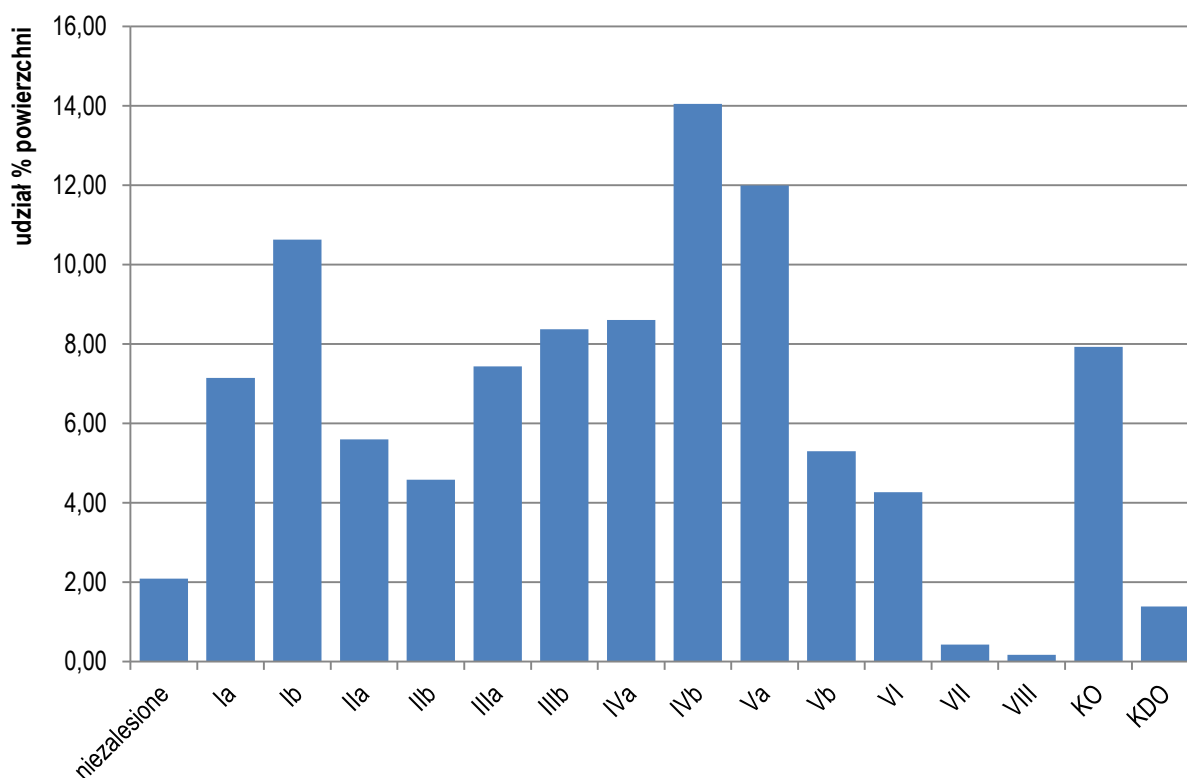
Ryc. 16. Udział powierzchniowy drzewostanów wg gatunków panujących i bonitacji

2.3.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

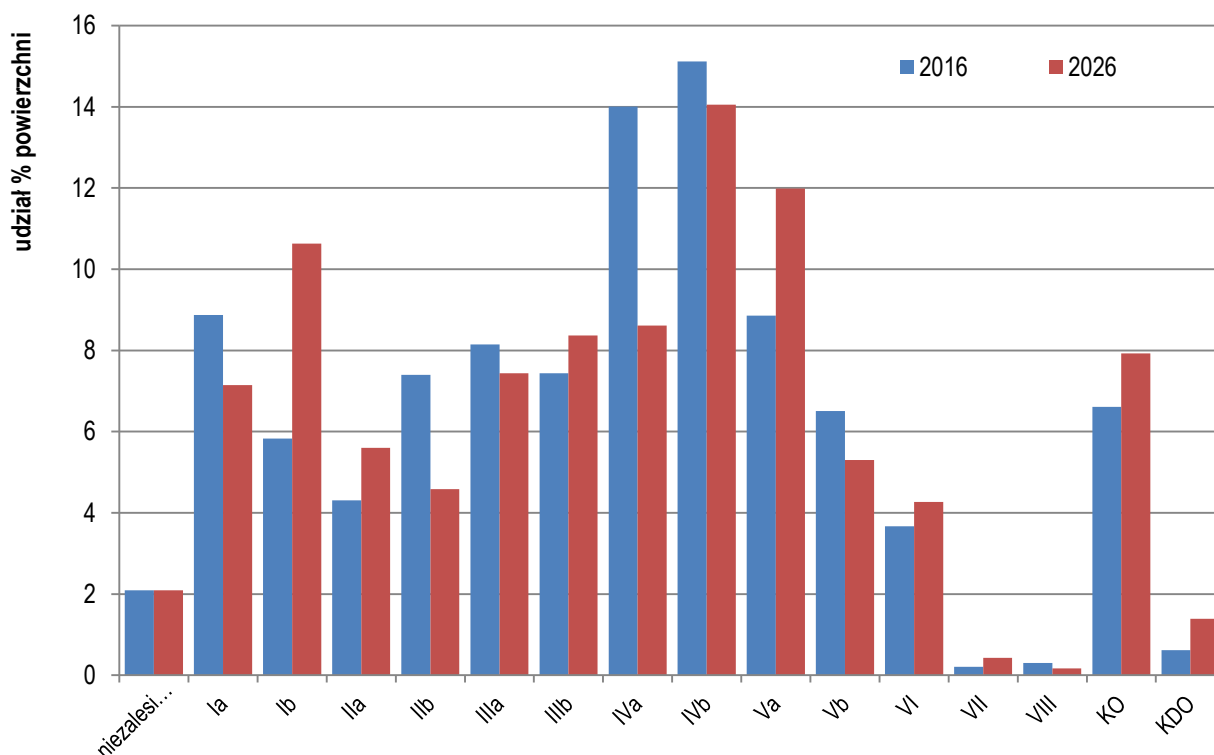
Tabela 26. Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Klasa i podklasa wieku			Powierzchnia		Miąższość	
			ha	%	m³	%
grunty niezalesione	plazowiny		12,93	0,17	462	0,02
	zręby		79,99	1,07	2784	0,15
	w produkcji ubocznej		2,17	0,03		
	pozostałe		61,05	0,82	1775	0,09
	razem - niezalesione		156,14	2,09	5021,00	0,26
grunty zalesione	Przestoje na gr. zalesionych				29273	1,56
	1-10 lat	Ia	532,20	7,15	1450	0,08
	11-20 lat	Ib	791,80	10,63	31320	1,67
	21-30 lat	IIa	416,91	5,60	38855	2,07
	31-40 lat	IIb	340,69	4,58	76715	4,09
	41-50 lat	IIIa	553,77	7,44	132900	7,08
	51-60 lat	IIIb	623,25	8,37	177695	9,47
	61-70 lat	IVa	641,34	8,61	201930	10,76
	71-80 lat	IVb	1046,01	14,05	359410	19,14
	81-90 lat	Va	892,94	11,99	334180	17,80
	91-100 lat	Vb	394,25	5,30	154675	8,24
	101-120 lat	VI	317,81	4,27	127800	6,81
	121-140 lat	VII	32,12	0,43	12615	0,67
	141 i więcej lat	VIII	12,39	0,17	5100	0,27
	KO		590,60	7,93	153350	8,17
	KDO		103,38	1,39	34825	1,86
	grunty zalesione		7289,46	97,90	1872093	99,73
	grunty zalesione i nie zalesione			7445,60	100,00	1877114

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa charakteryzuje się dwoma pikami – pierwszy dotyczy drzewostanów 11-20 letnich, a drugi drzewostanów wieku 71-90 lat. Łącznie zajmują one 26% powierzchni. Znaczący jest także udział drzewostanów w klasie odnowienia i klasie do odnowienia – zajmujących łącznie 9% powierzchni. Warto zwrócić uwagę na niewielki udział drzewostanów młodszych – II klasy wieku (21-40 lat).

Ryc. 17. Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa

Ryc. 18. Porównanie zmian struktury wiekowej drzewostanów Nadleśnictwa w ciągu ostatnich 10 lat

Zmiany w strukturze wiekowej drzewostanów Nadleśnictwa wynikają z naturalnego starzenia się drzewostanów (przechodzenie do wyższej podklasy wieku) oraz użytkowania rębego prowadzonego w starszych klasach wieku.

Tabela 27. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	pow.[ha]	udział [%]
jednopiętrowe	5812,14	79,73
dwupiętrowe	783,34	10,75
klasa odnowienia	590,6	8,1
klasa do odnowienia	103,38	1,42
Razem	7289,46	100,00

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie dominują drzewostany jednopiętrowe – prawie 80% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują prawie 11% powierzchni.

Tabela 28. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębną (powierzchnia leśna zalesiona)

Drzewostany	pow.[ha]	udział [%]
Bliskorębne i młodsze	5259,58	72,15
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	947,29	13,00
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	388,61	5,33
W klasie odnowienia	590,60	8,10
W klasie do odnowienia	103,38	1,42
Razem	7289,46	100,00

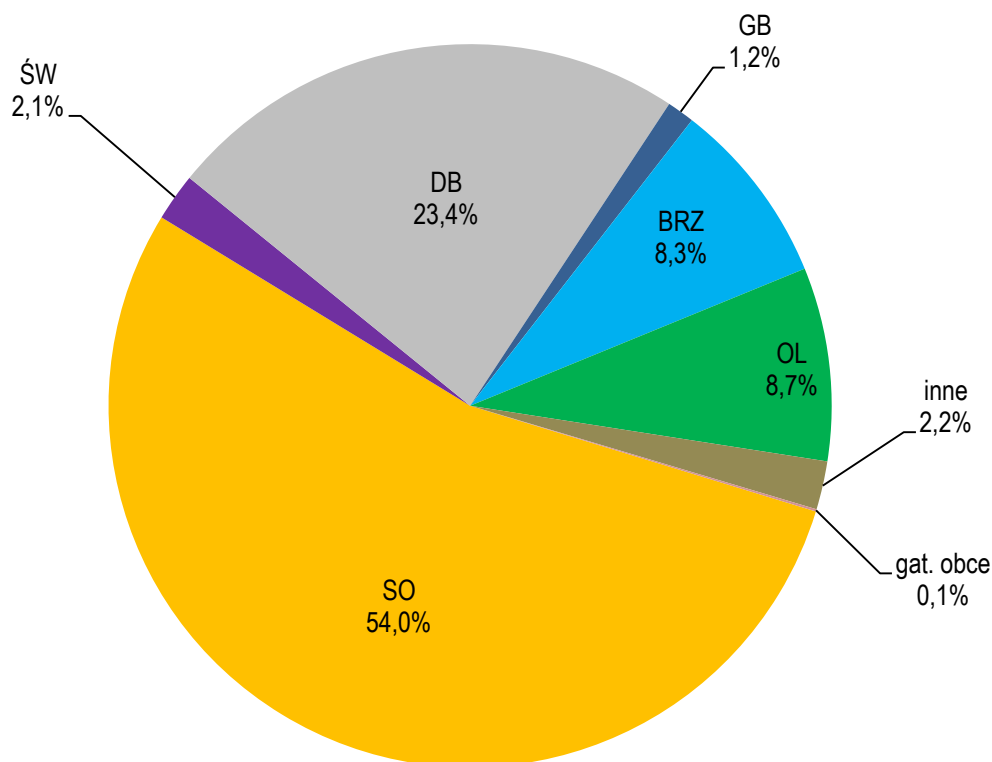
Prawie $\frac{3}{4}$ powierzchni zajmują lasy młode, które nie osiągnęły jeszcze dojrzałości rębnej. Ok 13% taki wiek osiągnęło a ok 5% - przekroczyło.

2.3.1.3. Powierzchniowy udział gatunków panujących

Tabela 29. Powierzchnia i miąższość drzewostanów nadleśnictwa wg gatunków panujących wraz z porównaniem do stanu sprzed 10 lat

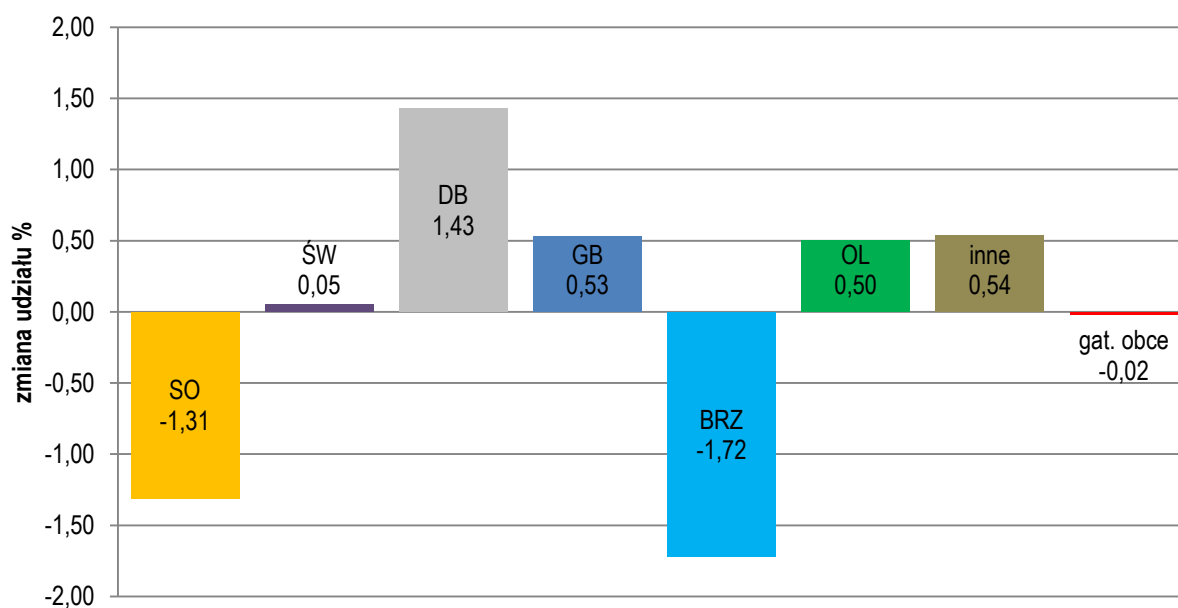
Gatunek	Stan na 1 stycznia 2026 r.				Różnica w stosunku do stanu na 1.01.2016 r.	
	powierzchnia		miąższość		powierzchnia	miąższość
	ha	%	m ³	%	zmiana udziału %	
SO	3936,24	54,00	1044183	55,78	-1,31	-4,27
SO.WE	0,67	0,01	285	0,02	0,00	0,01
MD	49,56	0,68	9846	0,53	0,11	0,21
ŚW	155,62	2,13	22726	1,21	0,05	-0,09
JD	1,78	0,02	455	0,02	0,02	0,02
BK	56,30	0,77	8628	0,46	0,56	0,32
DB	1707,89	23,43	463920	24,78	1,43	3,79
DB.C	6,02	0,08	2180	0,12	0,02	0,05
KL	1,86	0,03	460	0,02	-0,07	-0,15
JW	7,00	0,10	1844	0,10	0,09	0,09
WZ	0,44	0,01	125	0,01	0,01	0,01

Gatunek	Stan na 1 stycznia 2026 r.				Różnica w stosunku do stanu na 1.01.2016 r.	
	powierzchnia		miąższość		powierzchnia	miąższość
	ha	%	m ³	%	zmiana udziału %	
JS	2,73	0,04	845	0,05	0,04	0,05
GB	89,77	1,23	23271	1,24	0,72	0,97
BRZ	605,18	8,30	139295	7,44	7,60	6,70
OL	630,24	8,65	143170	7,65	-1,37	-1,40
AK	0,54	0,01			-8,14	-6,59
TP	0,26	0,00	50	0,00	-0,11	-0,14
OS	27,40	0,38	7091	0,38	0,30	0,30
JKL	0,36	0,00	19	0,00	-0,03	-0,03
LP	9,60	0,13	3700	0,20	0,08	0,16
Ogółem	7289,46	100,00	1872093,00	100,00	0	0

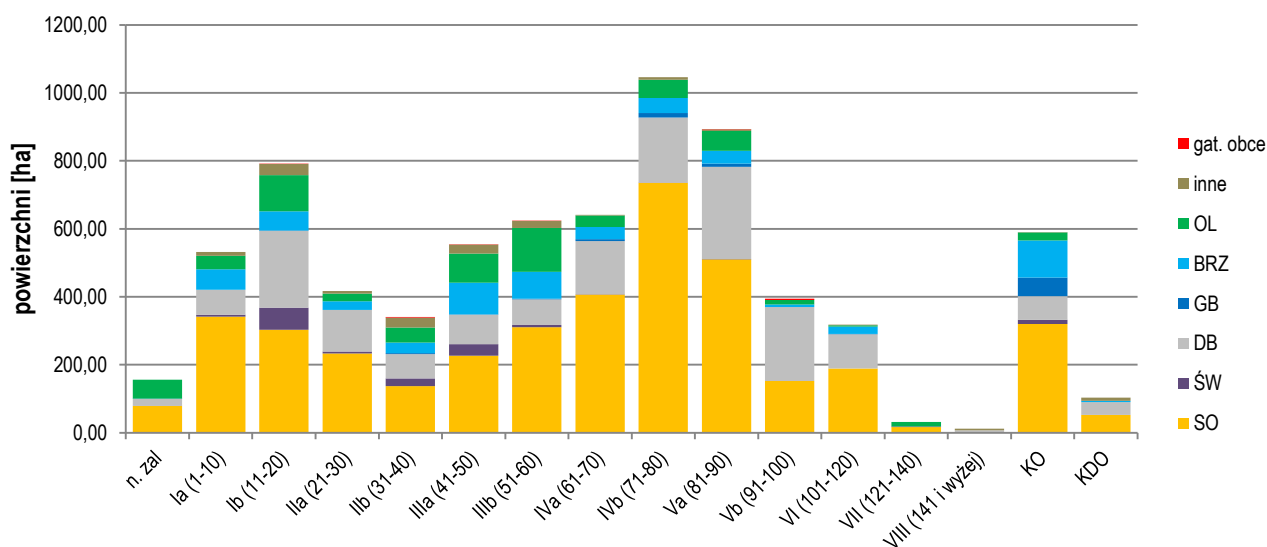

Ryc. 19. Struktura gatunkowa drzewostanów wg gatunków panujących

W okresie 2016 r. - 2026 r. udział drzewostanów wg gatunków panujących zmienił się stosunkowo nieznacznie. Jednakże w ciągu dziesięciu lat zmiany w strukturze gatunkowej nie mogą być duże, nawet pomimo realizowanego użytkowania rębnego i odnawiania.

Ryc. 20. Zmiana udziału powierzchni gatunków panujących w latach 2016-2026

Ryc. 21. Udział powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i klas wieku

Tabela 30. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa (wg gatunków panujących)

Cecha	Gatunek			
	SO	DB	BRZ	OL
Udział powierzchniowy [%]	54,00	23,43	8,30	8,65
Udział miąższościowy [%]	55,77	22,00	7,44	7,65
Przeciętna zasobność [m³/ha]	265	272	230	227
Przeciętny wiek [lat]	62	65	55	51

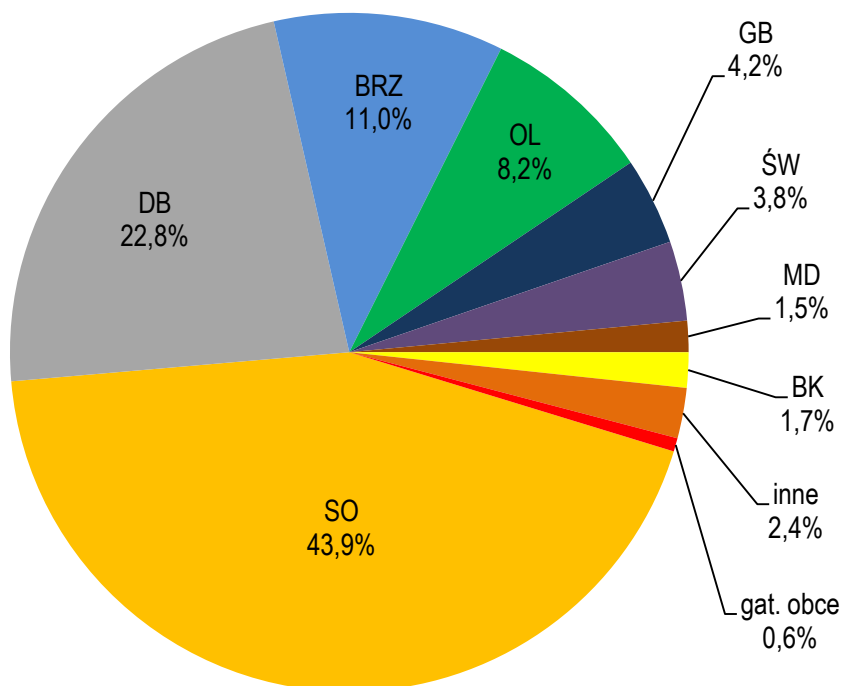
2.3.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału

Bardziej precyzyjne dane odnośnie składu gatunkowego drzewostanów uzyskujemy analizując ich rzeczywisty udział w drzewostanach, czyli nie ograniczając charakterystyki wydzielenia do gatunku panującego.

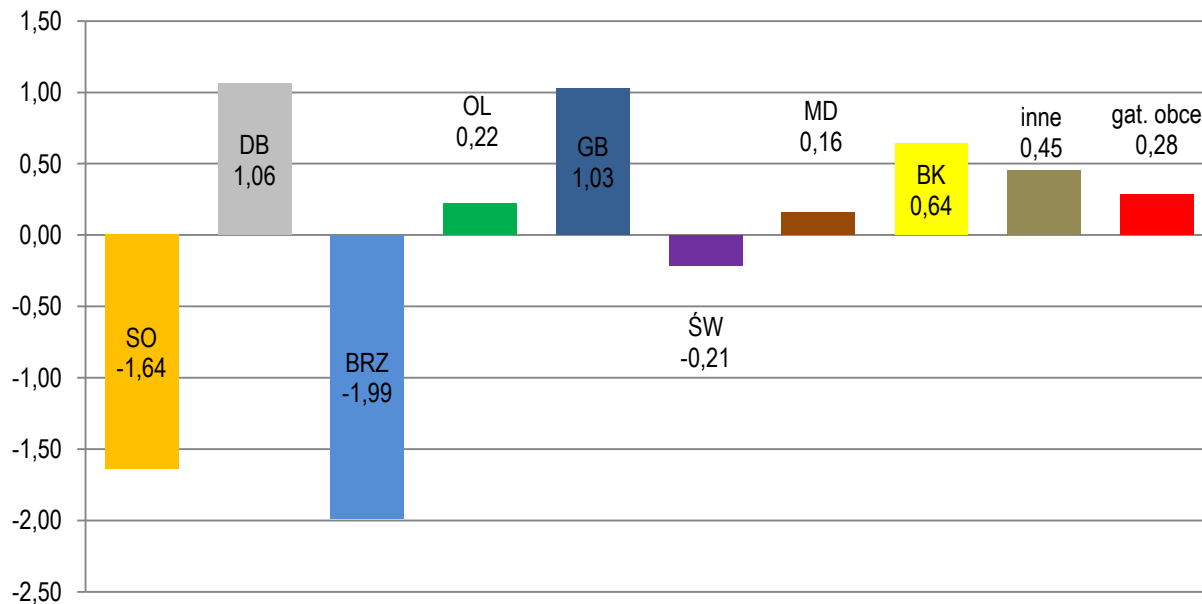
Charakterystyka drzewostanów wg gatunków rzeczywistych wykazuje, że faktyczny udział sosny w drzewostanach Nadleśnictwa jest mniejszy, niż to wynika z analizy przeprowadzonej dla gatunków panujących. Udział ten wynosi 44 % (powierzchniowo). Udział dębu, olszy i brzozy jest podobny.

Tabela 31. Powierzchnia i miąższość drzewostanów nadleśnictwa wg gatunków rzeczywistych wraz z porównaniem do stanu sprzed 10 lat

Gatunek	Stan na 1.01.2026 r.				Różnica w stosunku do stanu na 1.01.2016 r.	
	powierzchnia		miąższość		powierzchnia	miąższość
	ha	%	m3	%	zmiana udziału %	
SO	3199,16	43,91	910810	49,43	-1,64	-3,51
SO.B					-0,01	-0,01
SO.WE	0,33	0	140	0,01	-0,01	0
MD	108,92	1,49	21675	1,18	0,16	0,53
ŚW	276,07	3,79	38810	2,11	-0,21	-0,82
JD	7,69	0,11	335	0,02	0,1	0,02
DG	1,66	0,02	45	0	0,02	-0,01
BK	122,56	1,68	14510	0,79	0,64	0,25
DB	1661,23	22,79	425485	23,09	1,06	3,87
DB.C	33,96	0,47	7815	0,42	0,26	0,25
KL	15,38	0,21	3345	0,18	0,08	0,05
JW	28,03	0,38	4630	0,25	0,18	0,16
WZ	4,46	0,06	960	0,05	0,05	0,04
JS	14,68	0,2	2075	0,11	-0,27	-0,44
GB	303,23	4,16	76885	4,17	1,03	1,16
BRZ	799,23	10,96	172610	9,37	-1,99	-2,39
OL	596,03	8,18	135230	7,34	0,22	0,62
OL.S	0,18	0	45	0	0	0
CZR	1,82	0,02	210	0,01	0,02	0,01
AK	10,37	0,14	2620	0,14	0,01	0,02
TP	1,12	0,02	415	0,02	-0,1	-0,12
OS	56,09	0,77	15220	0,83	0,13	0,12
WB	0,8	0,01	105	0,01	0,01	0,01
KSZ	0,07	0	15	0	0	0
JKL	0,36	0	10	0	0	0
LP	44,98	0,62	8740	0,47	0,25	0,19
CZM.P	0,7	0,01	50	0	0,01	0
CZR.P	0,35	0	50	0	0	0
Razem	7289,46	100	1842840	100	0	0

Ryc. 22. Struktura powierzchniowa drzewostanów wg udziałów rzeczywistych

Ryc. 23. Zmiana udziału gatunków rzeczywistych w latach 2016-2026

W ciągu 10 lat zmiany w zakresie rzeczywistego udziału gatunków drzew w lasach Nadleśnictwa nie są znaczące – sięgają maksymalnie 2 p.p. Ubyło sosny i brzozy a przybyło dębu, graba, buka.

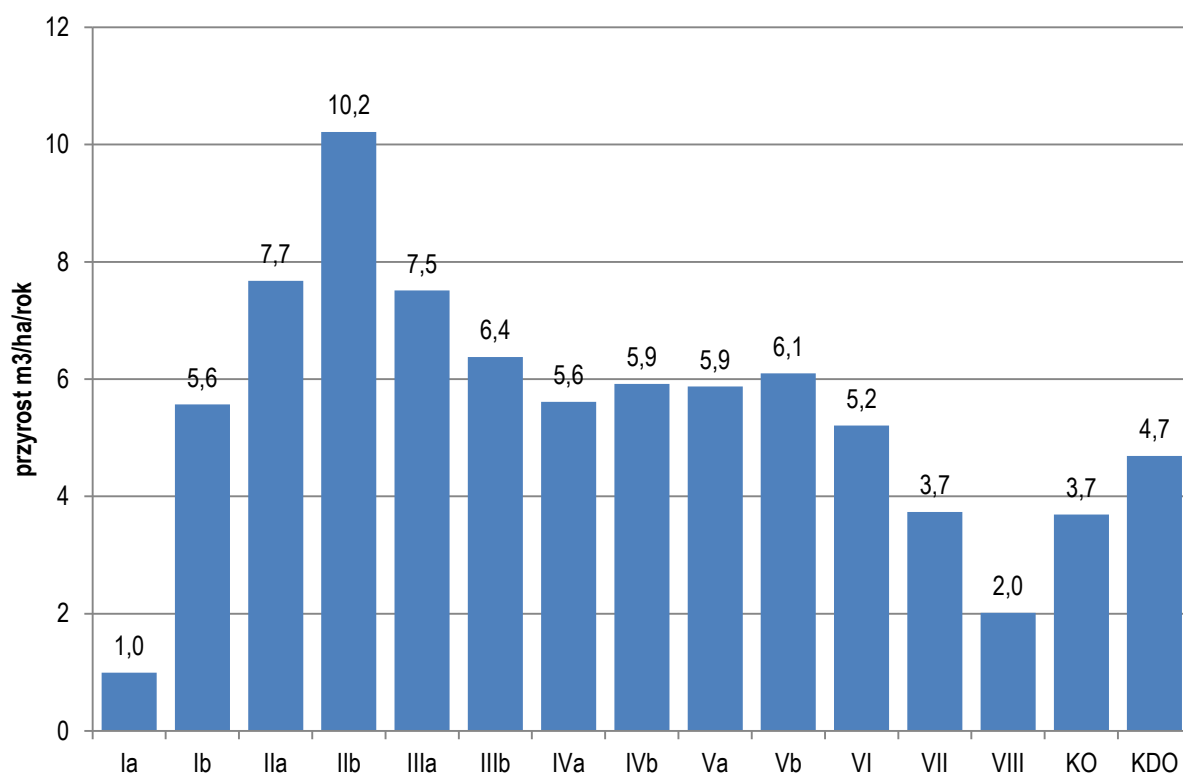
2.3.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

W Nadleśnictwie Sokołów spodziewany roczny przyrost tablicowy drzewostanów wynosi 41 660 m³ brutto rocznie, czyli 416 000 m³ brutto w ciągu 10 lat. Przeciętny roczny przyrost wyniesie 5,72 m³/ha.

Tabela 32. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Gatunek	[m3]	[m3/ha]
SO	22800	5,79
SO.WE	0	-
MD	450	9,08
ŚW	1120	7,20
JD	30	16,85
BK	145	2,58
DB	9000	6,51
DB.S	995	3,39
DB.B	120	3,75
DB.C	35	5,81
KL	5	2,69
JW	30	4,29
JKL	0	-
WZ	0	-
JS	25	9,16
GB	385	4,29
BRZ	3060	5,06
OL	3300	5,24
TP	0	-
OS	120	4,38
LP	40	4,17
AK	0	-
Razem	41660	5,72

Przyrost faktycznie zrealizowany jest zatem wyższy niż przyrost tablicowy. Potwierdzają to wyniki wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasu (WISL), które wg raportu z cyklu 2020-2024 podają bieżący roczny przyrost w drzewostanach województwa mazowieckiego na 8,85 m³/ha, a w lasach RDLP Warszawa 8,07 m³/ha. Z kolei przyrost zrealizowany w ostatnim okresie w Nadleśnictwie Sokołów wynosi 611 261 m³ brutto w ciągu dziesięciolecia, czyli 8,4 m³/ha/rok.

Ryc. 24. Przeciętny roczny przyrost miąższości na 1 ha - tablicowy - wg klas wieku

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje jodła – 16,85 m³/ha, najniższy buk – 2,58 m³/ha.

Z poniższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w IVb klasie wieku – 61 900 m³.

Tabela 33. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	[m3]	[%]
Ia	530	1,27
Ib	4410	10,59
IIa	3200	7,68
IIb	3480	8,35
IIIa	4160	9,99
IIIb	3975	9,54
IVa	3600	8,64
IVb	6190	14,87
Va	5245	12,59
Vb	2405	5,77
VI	1655	3,97
VII	120	0,29
VIII	25	0,06
KO	2180	5,23
KDO	485	1,16
SP	0	0,00
Razem	41660	100,00

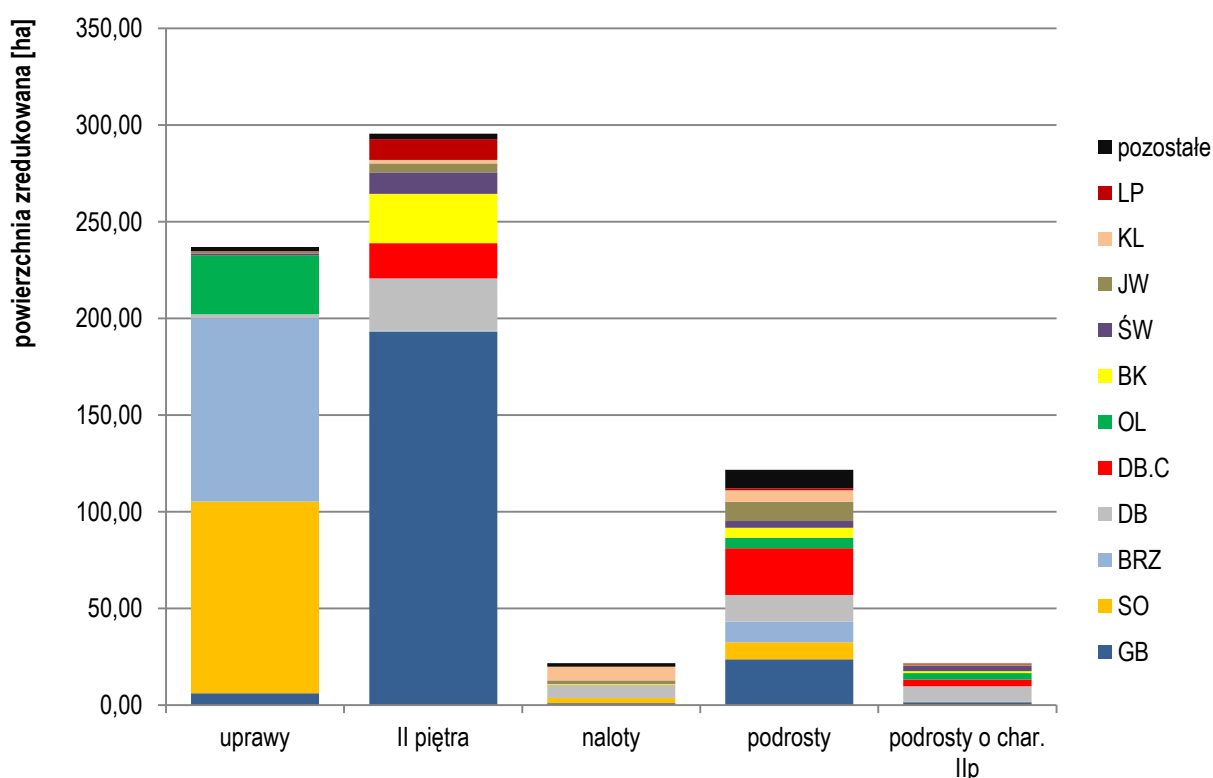
2.3.2. Odnowienia naturalne

W celu pełniejszej charakterystyki struktury drzewostanów przedstawia się poniżej powierzchnię zredukowaną młodego pokolenia pod okapem drzewostanu i podszytu.

Młode pokolenie (odnowienia naturalne pod okapem drzewostanu oraz na powierzchniach otwartych) zajmuje 696,97 ha (powierzchnia zredukowana). Stanowi to 9,4 % powierzchni drzewostanów nadleśnictwa.

- odnowienia naturalne (drzewostany w wieku do 20 lat) na powierzchniach otwartych – 236,89 ha
- naloty – 21,57 ha,
- podrosty - 121,58
- podrosty o charakterze II piętra - 21,51

W odnowieniach naturalnych dominuje grab, szczególnie widoczne jest to w warstwie II piętra. W uprawach na powierzchniach otwartych, gdzie stymulowano powstawanie odnowień naturalnych dominuje sosna i brzoza, miejscami olsza. W podrostach i nalotach brak zdecydowanych dominantów.

Ryc. 25. Struktura gatunkowa odnowień podokapowych i II piętra (powierzchnia zredukowana)

Podszyt zajmuje 4217,23 ha powierzchni zredukowanej, co stanowi 57,9% powierzchni drzewostanów nadleśnictwa. Gatunkami przeważającymi tej warstwy są: KRU, LSZ, DB ale występują również: GB, JRZ, CZM, BRZ, ŚW, JAŁ, LP, DB.C, BEZ.C, OS, AK, CZM.P, JW, KL,

PRZ.CW, SO, BK, DER.Ś, WB, TRZ, JS, ŚL.T, WZ, OL, GŁG, SCH, TRZ.B, CZR, DER.B, BEZ.K, JD, PRZ.C, MD, SO.C, GR, CZR.P, KAL.K, SZK, SO.WE, ŚL.A, TP, ŚL, JKL, SO.B, ŚNG.B, JB, a także wszystkie gatunki drzew obecne w drzewostanach.

2.3.3. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

Stwierdzone uszkodzenia drzewostanów dotyczą stanu na dzień inwentaryzacji i obejmują te uszkodzenia, które były wówczas widoczne i możliwe do stwierdzenia.

Ogółem uszkodzenia stwierdzono na 757,95 ha, co stanowi 10,3 % powierzchni leśnej zalesionej. Szkody stwierdzone w drzewostanach Nadleśnictwa występujące w 1 stopniu (uszkodzenia w przedziale 10-20%) należą do nieistotnych (nietrwałych). Występują one na 8,2 % powierzchni leśnej zalesionej. Szkody istotne (2 i 3 stopień uszkodzeń) występują na 1,9 % powierzchni leśnej zalesionej. Największą powierzchnię zajmują drzewostany uszkodzone przez zwierzynę (spalowanie, zgryzanie). Występują również uszkodzenia spowodowane przez grzyby patogeniczne.

Trzeba jednak zaznaczyć, że część powierzchni leśnych powstałych w efekcie uszkodzeń drzewostanów (np. zatopienia) ma obecnie charakter powierzchni leśnej niezalesionej – rodzaj powierzchni SUKCESJA.

Tabela 34. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
		[ha]			
Czynniki klimatyczne	19,07	16,07	3,00	-	3,47
Grzyby	24,60	20,18	4,42	-	5,21
Jemioła	43,99	22,88	18,90	2,21	10,63
Owady	68,84	52,58	16,26	-	13,37
Zakłócenia stosunków wodnych	122,30	67,93	53,59	0,78	32,92
Zwierzyna	441,49	393,64	45,95	1,90	75,72
Inne bez określenia	37,66	37,27	0,39	-	5,92
Razem	757,95	610,55	142,51	4,89	147,24

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z §40 "Instrukcji Urządzania Lasu" w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach poza uprawami i młodnikami. Zgodność określa się, jako relację aktualnego składu drzewostanu do ustalonego dla niego typu drzewostanu (TD), a przez to – jako zgodność tego drzewostanu z siedliskiem (TSL).

Tabela 35. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności

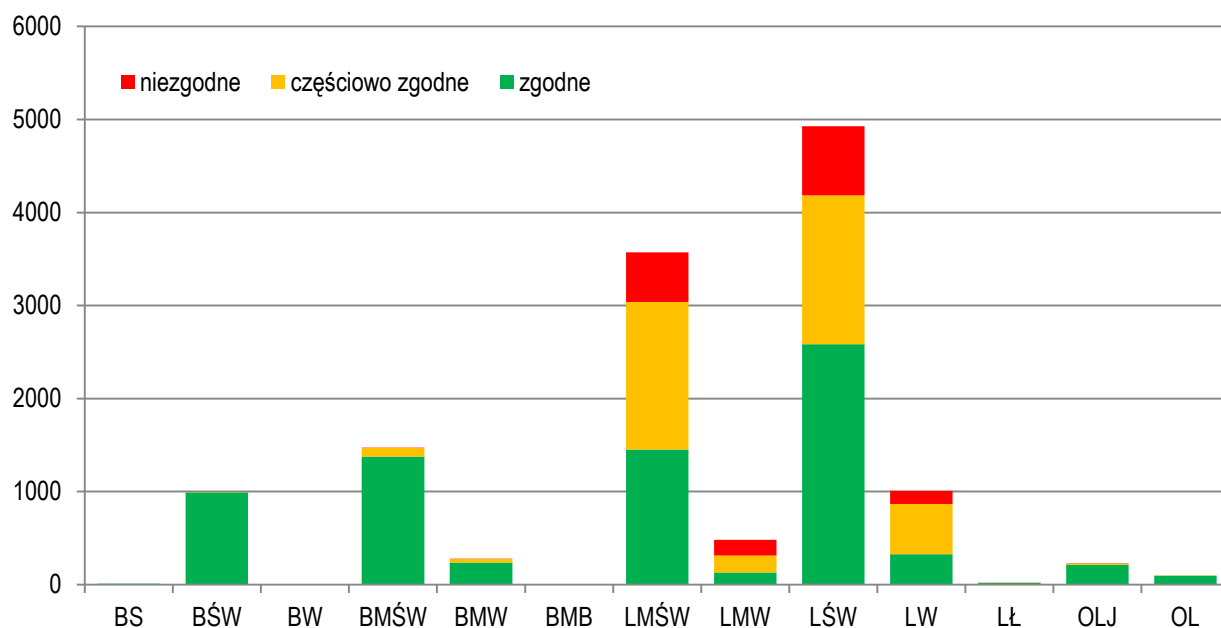
Stopień zgodności	Pow. [ha]	%
Drzewostany w wieku do 10 lat		
Zgodne	434,35	81,61
Częściowo zgodne	96,63	18,16
Niezgodne	1,22	0,23
Razem	532,20	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat		
Zgodne	4455,30	65,93
Częściowo zgodne	1706,98	25,26
Niezgodne	594,98	8,81
Razem	6757,26	100,00
Ogółem drzewostany		
Zgodne	4889,65	67,08
Częściowo zgodne	1803,61	24,74
Niezgodne	596,20	8,18
Razem	7289,46	100,00

W Nadleśnictwie największy udział mają drzewostany zgodne z TD. Zajmują one 67 % powierzchni leśnej zalesionej. Udział drzewostanów częściowo zgodnych wynosi niecałe 25 %. Natomiast 8 % stanowią drzewostany niezgodne z siedliskiem.

Jeśli weźmiemy pod uwagę uprawy, to ich zgodność z siedliskiem jest większa niż drzewostanów starszych. W tej grupie 82% to uprawy zgodne z siedliskiem, 18% - częściowo zgodne, a niezgodne 0,23 %.

Z 596 ha drzewostanów niezgodnych z TD prawie 320 ha zajmują drzewostany z panującą sosną a ok. 160 ha z panującą brzozą na siedliskach lasów mieszanych i lasów.

Największą zgodnością charakteryzują się drzewostany na siedliskach borowych oraz olsów i olsów jesionowych.

Ryc. 26. Zgodność składów gatunkowych z TD wg siedliskowych typów lasu

2.3.4. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

- powierzchnia upraw i młodników na powierzchniach otwartych: 348,46 ha
- powierzchnia odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych: 869,36 ha
- powierzchnia młodszych drzewostanów, dla których ocenia się jakość hodowlaną: 3104,22 ha
- powierzchnia starszych drzewostanów, dla których ocenia się jakość techniczną: 3205,73 ha.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI omówiona w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 348,46 ha. W tej powierzchni 84,2% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0–0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8–0,7 jest 13,5%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 – 2,4%. Upraw przypadłych (jakość hodowlana - 31, 32, 33) nie zaewidencjonowano.

Tabela 36. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana	Nadleśnictwo	
	Pow.[ha]	%
11	157,14	45,09
12	126,07	36,18
13	8,80	2,53
21	9,52	2,73
22	40,65	11,67
23	6,28	1,80
Razem	348,46	100,00

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Tabela 37. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Jakość hodowlana	Nadleśnictwo	
	Pow.[ha]	%
KO		
11	26,88	4,55
12	117,67	81,96
13	5,91	1,00
22	72,41	12,26
23	-	-
32	1,35	0,23
Razem	224,22	100,00
KDO		
11	1,27	1,66
12	0,34	0,44
22	12,48	97,90
Razem	14,09	100,00
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych		
11	65,78	10,42
12	446,47	70,74
13	30,79	4,88
21	3,84	0,61
22	77,68	12,31
23	1,74	0,28
32	3,01	0,48
33	1,74	0,28
Razem	631,05	100,00
Razem	869,36	-

Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni zredukowanej 224,22 ha. Tworzą je głównie warstwy podrostów i podsadzeń, z gatunkami panującymi DB.S, BK, DB.B, SO, OL, ŚW, WZ, JS, JD, GB, LP na gniazdach i poza gniazdami. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 43,0 %, a przeciętna jakość 22. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni zredukowanej 14,09 ha, a gatunkiem w nich panującym jest DB.S, SO, BK. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 21,9 %, a przeciętna jakość 22. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 631,05 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 91%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 12.

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 3104,22 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12, które zajmują 51 % powierzchni tej grupy drzewostanów.

Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 38. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Nadleśnictwo	
	Pow.[ha]	%
11	511,49	16,48
12	1594,49	51,37
13	214,53	6,91
14	1,03	0,03
21	1,91	0,06
22	679,67	21,90
23	66,45	2,14
24	4,79	0,15
32	16,23	0,52
33	12,85	0,41
43	0,78	0,03
Razem	3104,22	100,00

2.3.5. Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 3205,73 ha. So, jako główny gatunek drzewostanów nadleśnictwa oceniano w większości wskaźnikiem 2,3 (w ok. 54 % drzewostanów). Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla nadleśnictwa wynosi 2,4. Najwyższą, pierwszą jakość techniczną wykazały drzewostany w oddz.: 39d, 131c. Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3.

Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zadrzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew.

Tabela 39. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Nadleśnictwo	
	Pow.[ha]	%
1	5,95	0,19
2	1911,95	59,64
3	1145,79	35,74
4	142,04	4,43
Razem	3205,73	100,00

2.3.6. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Na terenie nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 260,19 ha, co stanowi 1,6% powierzchni leśnej. Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona tabela:

Tabela 40. Zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
inne wylesienie (rurociągi)	1,35	259o, 264i, 265m, 268h, 307w
plantacja choinek	0,12	160f
plazowina	12,93	49Ac, 50Bj, 69Ah, 69Bc, 70Bc, 71Ao
poletko łowieckie	2,05	33f, 33g, 47g, 123j, 261f, 264f, 264h
sukcesja	59,70	11c, 11g, 11h, 11k, 16b, 16d, 16g, 16j, 16o, 58h, 59g, 59h, 59i, 76k, 77d, 78l, 79d, 82d, 83c, 83m, 84a, 86g, 88d, 91m, 96b, 96f, 103d, 106h, 123Aa, 124Aw, 126Ba, 127j, 136Aw, 136Bh, 136Ct, 136Dt, 137g, 139Bc, 139Da, 144g, 146Ak, 150Afx, 155g, 160g, 161d, 163Bo, 164Ao, 164Ax, 164Ay, 168Ac, 168Ad, 168Af, 169Az, 170g, 178f, 196f, 201f, 206f, 224Ai, 295a, 298l, 298m, 299i, 302b, 306d, 308i
zrąb	79,99	3a, 7b, 8f, 14c, 19l, 23b, 24k, 26a, 26f, 27Ai, 28c, 39Bf, 39Bg, 39Bi, 39Bj, 50Bk, 68Ac, 68Af, 68Eb, 68Eg, 74a, 96g, 100d, 101c, 104c, 107f, 107i, 107m, 109h, 114h, 132d, 143d, 153g, 174j, 197b, 259p, 269Ab

2.3.7. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części (co dziesiąta) powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów rzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wyrwconych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Tabela 41. Zestawienie miąższości drewna martwego

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3
BS	12,03	0,36	4,31	1,85	22,31	2,21	26,62
BŚW	835,30	2,51	2097,95	2,07	1726,56	4,58	3824,51
BW	3,65	1,23	4,48	0,83	3,02	2,06	7,50
BMŚW	951,87	2,80	2666,78	3,45	3285,90	6,25	5952,69
BMW	193,35	2,44	472,51	3,94	761,55	6,38	1234,06
LMŚW	1485,38	5,31	7884,13	6,37	9459,09	11,68	17343,21
LMW	253,44	4,56	1155,61	9,37	2375,79	13,93	3531,41
LŚW	1583,13	7,47	11821,20	6,63	10495,14	14,10	22316,35
LW	359,34	7,78	2795,17	13,35	4796,18	21,13	7591,35
LŁ	22,08	0,44	9,64	4,36	96,20	4,80	105,84
OLJ	183,66	14,45	2654,42	25,23	4632,84	39,68	7287,26
OL	80,55	12,84	1034,01	16,33	1315,26	29,17	2349,27
Razem	5963,78	5,47	32600,23	6,53	38969,84	12,00	71570,06

Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość drewna martwego wynosi 71 570 m³ (brutto), co stanowi 3,8 % ogólnej miąższości wszystkich drzewostanów. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach Nadleśnictwa wynosi 12 m³/ha, przy 11,8 m³/ha dla średniej kraju 11,2 m³/ha dla lasów w zarządzie LP i 8,9 m³/ha dla województwa mazowieckiego oraz 8,4 dla RDLP Warszawa. (źródło: WISL 2020-2024, BULiGL).

2.3.8. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie na koniec okresu gospodarczego, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 42. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa w kolejnych planach urządzenia lasu

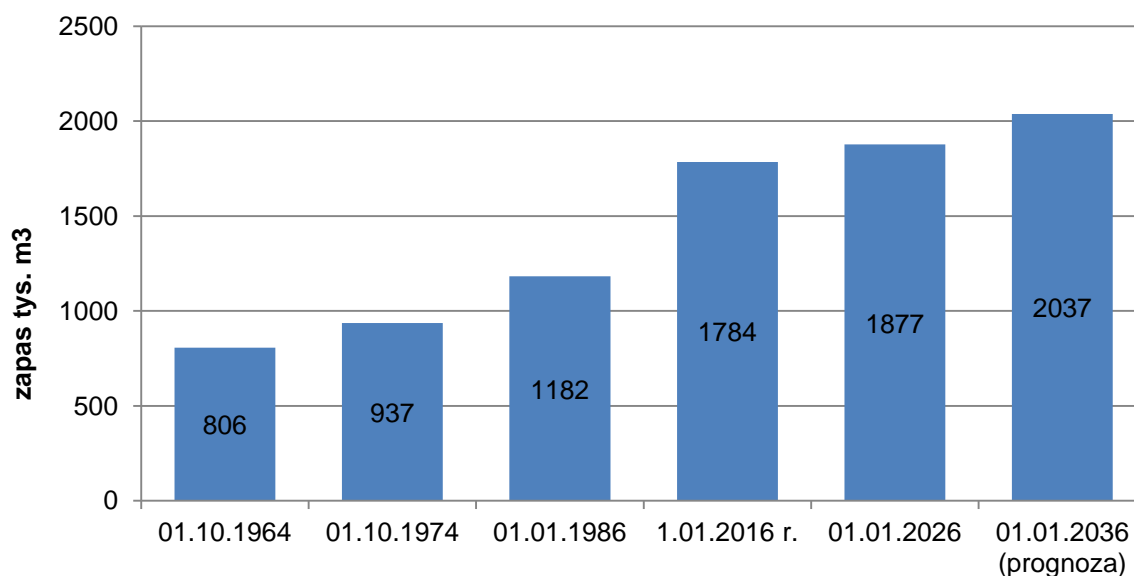
Cecha	Nadleśnictwo							
	01.10.1964	01.10.1974	01.01.1986	01.01.1996	01.01.2006	1.01.2016 r.	01.01.2026	01.01.2036 (prognoza)
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	5989	5974	6235	6687	6689	6920	7446	7438
Zasoby miąższości w tys. m ³	806	937	1182	1401	1522	1784	1877	1839
Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasie wieku m ³	IIa	109	92	103	112	102	137	93
	IIb	167	161	141	159	182	191	225
	IIIa	205	202	220	194	226	259	240
	IIIb	222	233	243	238	242	300	285
	IVa	238	253	260	280	267	302	315
	IVb	229	273	281	293	300	349	344
	Va	226	268	296	309	311	361	374
	Vb	243	253	322	370	324	374	392
	VI	277	250	249	334	341	425	402
	VII i st.	256	265	290	236	200	368	398
	KO	-	-	54	210	226	305	260
	KDO	-	-	-	185	308	345	337
Przeciętna zasobność na 1 ha (pow leśnej zal. i niezal.)	138	158	191	207	228	258	253	247
Przeciętny wiek (lat)	37	41	48	54	59	61	61	65
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	-	3,12	3,6	4,64	5,59	5,89	5,72	5,72
Przeciętna roczna miąższość użytków rębnych brutto na 1 ha za okres ubiegły	-	0,86	1,15	0,99	1,78	3,25	3,90	3,48
Przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych brutto na 1 ha za okres ubiegły	-	1,79	2,26	2,78	2,29	2,1	2,51	2,64
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	-	-	-	4,64	5,87	9,12	8,39	X

Na przestrzeni ostatnich czterdziestu lat powierzchnia nadleśnictwa systematycznie zwiększała się. Rosły także zasoby drzewne z poziomu 806 tys. m³ w 1964 r. do ponad 1 mln 800 tys. m³ w 2026 r. Zasobność drzewostanów zmienia się w podobny sposób. Przed 60 laty wynosiła 138 m³/ha a aktualnie osiągnęła poziom 253 m³/ha.

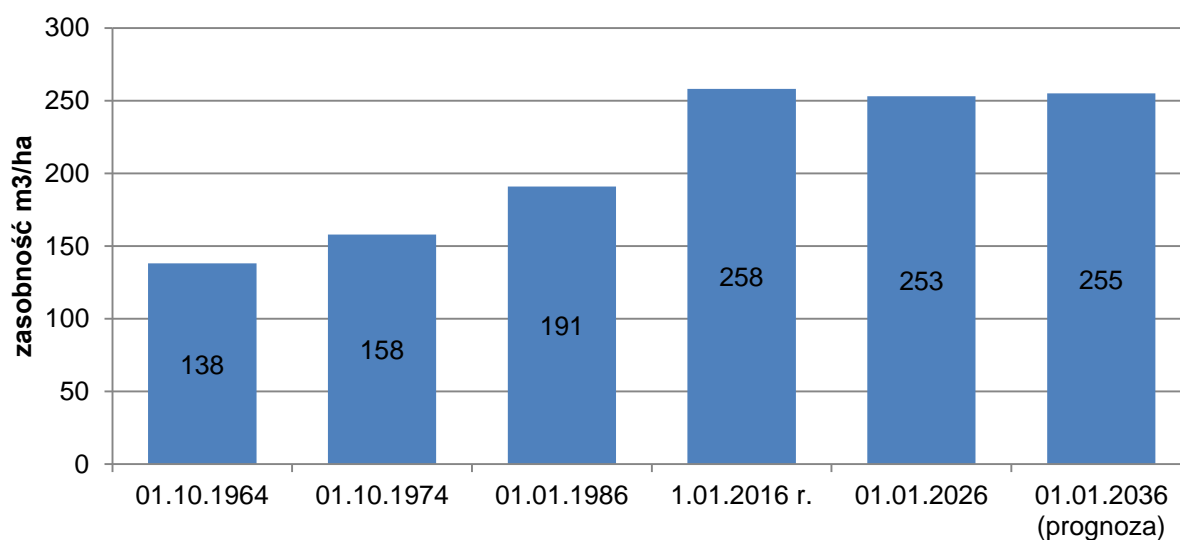
Starzeją się także drzewostany nadleśnictwa; ich średni wiek w 1964 r. wynosił 37 lat a aktualnie jest to 61 lat, natomiast za 10 lat prognozowany średni wiek wynoszą będzie 65 lat.

W tabeli oraz na poniższych wykresach widoczna jest zmiana przyrostu zasobów drzewnych w ostatnim dziesięcioleciu. Aktualnie nie ma już dynamicznego wzrostu zapasu i zasobności a nawet odnotowano pewien spadek tej ostatniej cechy w porównaniu do stanu z 2016 r. Wynika to z faktu, że drzewostany nadleśnictwa stopniowo się starzeją; struktura wiekowa ulega przesunięciu w prawą

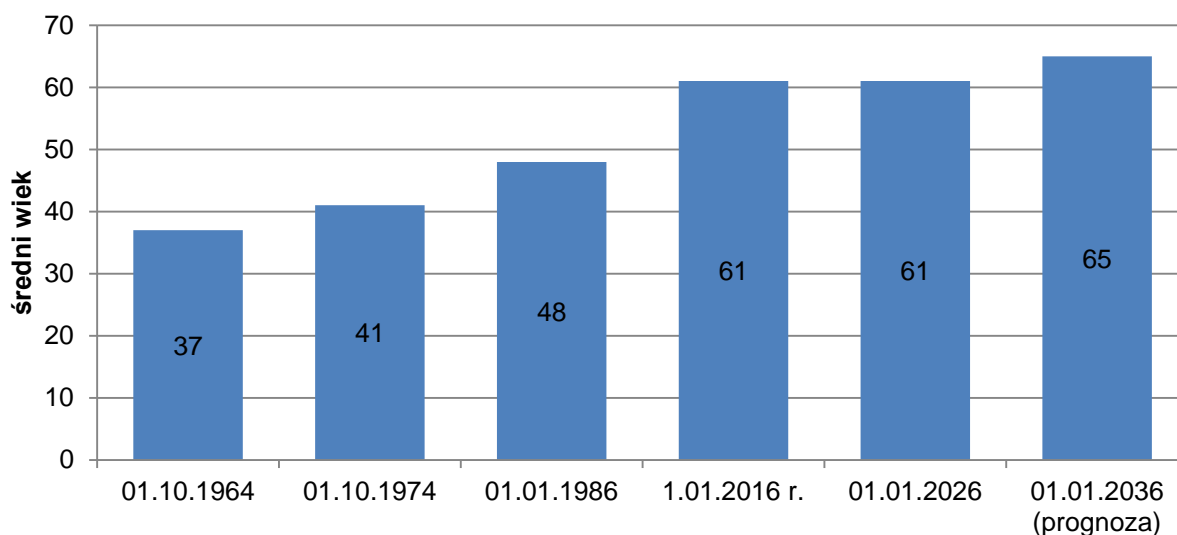
stronę. Starsze drzewostany przyrastają coraz słabiej, a duża ich powierzchnia zwiększa pulę drzewostanów w wieku odpowiednim do rozpoczęcia procesu odnowienia. Zatem w ostatnim dziesięcioleciu rozmiar użytkowania rębego wzrósł, co skutkowało wstrzymaniem przyrostu zasobów drzewnych. Plan na bieżący okres gospodarczy zakłada taki rozmiar użytkowania, który spowoduje generalnie utrzymanie zasobów drzewnych na podobnym poziomie jak w 2026 r przy jednoczesnym wzroście średniego wieku drzewostanów.

Ryc. 27. Zmiany miąższości (zapasu) drzewostanów Nadleśnictwa w kolejnych cyklach inwentaryzacji i prognozie

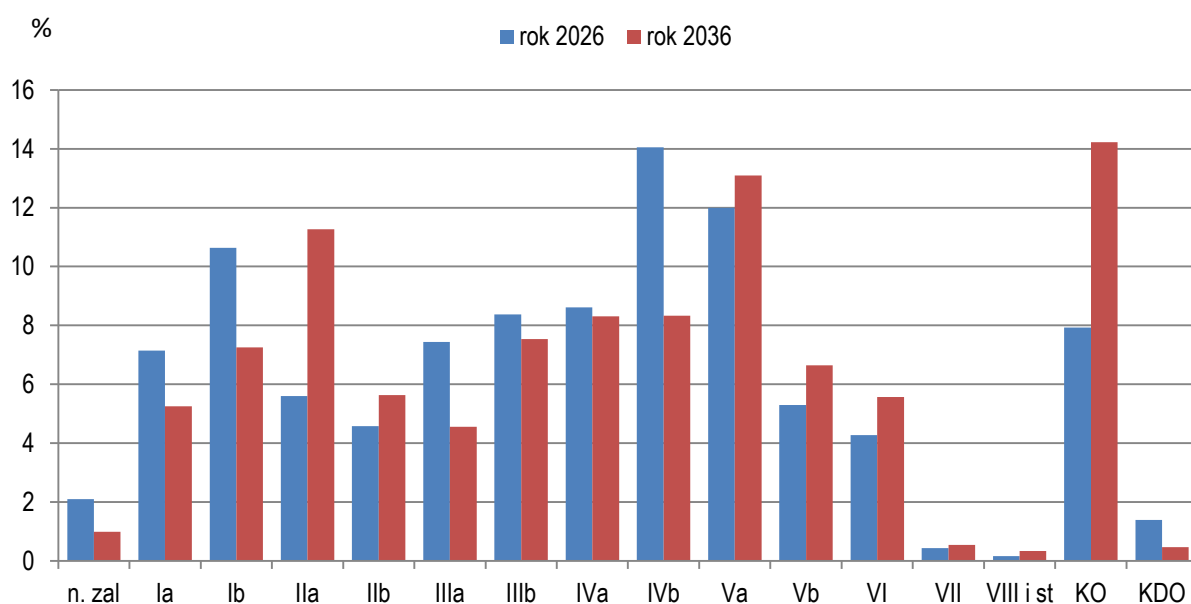

Ryc. 28. Zmiany zasobności drzewostanów Nadleśnictwa w kolejnych cyklach inwentaryzacji i prognozie

Ryc. 29. Zmiany przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa w kolejnych cyklach inwentaryzacji i prognozie

W efekcie realizacji użytkowania i naturalnego przyrostu drzewostanów zmieniona zostanie struktura wiekowa. Zauważalnie zmniejszy się udział klasy I, co będzie głównie następstwem mniejszej powierzchni zrębów zupełnych. W obrębie drzewostanów średniowiekowych nastąpi naturalne przechodzenie drzewostanów do starszych klas wieku. Znacznie wzrośnie udział drzewostanów w klasie odnowienia oraz drzewostanów ponad stuletnich (klasa wieku VI i starsze) o 1,6 p.p.

Ryc. 30. Struktura wiekowa drzewostanów nadleśnictwa aktualnie i za 10 lat

3. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

Na rozdział składają się dokumenty przygotowane i omawiane na Naradzie Techniczno-Gospodarczej, mającej na celu m.in. podsumowanie i ocenę gospodarki Nadleśnictwa w poprzednim planie urządzenia lasu. Są to:

1. referat Nadleśniczego analizujący gospodarkę mijającego okresu,
2. koreferat Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej do referatu Nadleśniczego,
3. referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu,
4. Informacja naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu w RDLP w Warszawie w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Sokółów na lata 2016-2025 na środowisko i obszary Natura 2000,
5. końcowa ocena gospodarki leśnej w okresie 2016-2025 dokonana przez Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Warszawie.

3.1. Referat Nadleśniczego

NADLEŚNICTWO SOKOŁÓW

ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ
ZA OKRES

01.01.2016 r. – 31.12.2025 r.

REFERAT NADLEŚNICZEGO
NA NARADĘ TECHNICZNO – GOSPODARCZĄ

Sokołów Podlaski, dnia 10 września 2025 r.

Spis treści

1	Zmiany w stanie posiadania zaistniałe w okresie od 01.01.2016 do 31.12.2025 r.....	4
1.1	Zmiany wielkości powierzchni gruntów w nadleśnictwie	5
1.2	Przyczyny zmian powierzchniowych w nadleśnictwie.....	7
2	Porównanie planowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem	7
2.1	Analiza wykonania użytków rębnych oraz użytków przedrębnych za okres obowiązywania planu urządzenia lasu od 01.01.2016 do 31.12.2025 r.	7
2.2	Analiza wykonania użytkowania głównego za lata 2016 – 2025.....	9
2.2.1	Analiza wykonania użytkowania rębного za lata 2016 -2025	10
2.2.1.1	Rębnie zupełne	10
2.2.1.2	Rębnie złożone	10
2.2.1.3	Użytki przygodne rębne	11
2.2.1.4	Cięcia rębne niezaliczone na poczet planu powierzchniowego	11
2.2.2	Analiza użytkowania przedrębного za lata 2016-2025.....	11
2.2.3	Analiza poszczególnych kategorii użytkowania przedrębного.....	12
2.2.3.1	Czyszczenia późne	12
2.2.3.2	Trzebieże wczesne.....	12
2.2.3.3	Trzebieże późne.....	12
2.2.3.4	Użytki przygodne przedrębne	13
2.3	Hodowla lasu	14
2.3.1	Odnowienia i zalesienia.....	14
2.3.2	Poprawki i uzupełnienia	15
2.3.3	Wprowadzanie podszytów	16
2.3.4	Pielęgnowanie lasu	16
2.3.5	Melioracje agrotechniczne	17
2.3.6	Selekcja i nasiennictwo	19
2.3.6.1	Drzewa Mateczne	19
2.3.6.2	Bloki Upraw Pochodnych	19
2.3.6.3	Gospodarcze Drzewostany Nasienne	19
2.3.6.4	Źródła Nasion	20
2.3.7	Szkółkarstwo	22
3	Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.....	23
3.1	Wielkość zasobów drzewnych na 1 ha wg całej powierzchni i wg najważniejszych gatunków panujących	23

3.2	Jakość upraw, młodników w tym ich zgodność z typem siedliskowym lasu.....	25
3.2.1	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	26
3.3	Stan zdrowotny i sanitarny lasu.....	28
4	Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne	31
4.1	Szkody spowodowane przez zwierzyne	31
4.1.1	Zabezpieczanie przed szkodami od zwierzyny	32
4.2	Szkody powodowane przez pożary	33
4.3	Szkody powodowane przez owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane sposoby ograniczania tych szkód	33
4.3.1	Szkodniki korzeni.....	33
4.3.2	Szkodniki pierwotne sosny.....	34
4.3.3	Miernikowcowate i zwójki.....	34
4.3.4	Szkodniki upraw i młodników	34
4.3.5	Szkodniki drzewostanów dębowych	35
4.3.8	Choroby grzybowe	35
4.4	Szkody spowodowane przez zanieczyszczenie środowiska i czynniki.....	36
	antropogeniczne	36
4.5	Szkody spowodowane przez czynniki klimatyczne.	36
5	Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego	38
5.1	Użytkowanie uboczne	38
5.2	Gospodarka łowiecka	38
6	Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.....	40
7	Zadania z zakresu zagospodarowania turystycznego i edukacji przyrodniczo – leśnej.....	54
7.1	Zagospodarowanie turystyczne.	54
7.2	Edukacja przyrodniczo leśna.....	55

1 Zmiany w stanie posiadania zaistniałe w okresie od 01.01.2016 do 31.12.2025 r.

Powierzchnia Nadleśnictwa Sokołów na dzień 01.01.2016 r. wynosiła 7270,37 ha, a wg stanu na dzień 31.08.2025 r. – 7774,01 ha. Grunty nadleśnictwa położone są na terenie województwa mazowieckiego, w dwóch powiatach (Sokołów Podlaski i Ostrów Mazowiecka), dziewięciu gminach i dwóch miastach.

W omawianym okresie powierzchnia nadleśnictwa podlegała zmianom. Wzrost powierzchni był zasadniczo wynikiem: przejęcia gruntów od Wojewody Mazowieckiego na podstawie Ustawy z dnia 28.09.1991 r. o lasach, nabywaniem gruntów w trybie art.37 i 37a ustawy z dnia 28.09.1991 r. o lasach, a także zmian w operacie ewidencji gruntów i budynków wynikających z modernizacji bazy geodezyjnej w ewidencji powszechnej, natomiast jej ubytek nastąpił głównie w skutek: sprzedaży gruntów zabudowanych i niezabudowanych na podstawie Ustawy z dnia 28.09.1991 r. o lasach, zmian w operacie ewidencji gruntów i budynków wynikających z modernizacji bazy geodezyjnej w ewidencji powszechnej.

W ostatecznym rozrachunku powierzchnia Nadleśnictwa na dzień 31.08.2025 roku wzrosła o 503,64 ha.

Tabela nr 1. Bilans powierzchni Nadleśnictwa Sokołów dane z LPIR-4

Stan na dzień:	Powierzchnia ogólna nadleśnictwa [w ha]
31.12.2015	7261,33
31.12.2016	7592,35
31.12.2017	7595,90
31.12.2018	7604,43
31.12.2019	7618,18
31.12.2020	7618,55
31.12.2021	7654,70
31.12.2022	7668,36
31.12.2023	7699,73
31.12.2024	7750,60
31.08.2025	7774,01

1.1 Zmiany wielkości powierzchni gruntów w nadleśnictwie

Tabela nr 2. Zmiany wielkości powierzchni według kategorii gruntów

Kategoria gruntu	Nadleśnictwo		
	2016	2025	2016 - 2025
Ogółem	7270,37	7774,01	503,6
Lasy razem, w tym:	7098,43	7596,88	498,1
- Grunty zalesione i niezalesione	6919,73	7418,81	499,0
- Grunty. zw. z gosp. leśną	178,70	178,07	-0,6
Grunty. zadrz. i zakrz.	4,74	0,00	-4,7
Użytki rolne	79,31	84,37	5,0
Grunty pod wodami	4,11	2,85	-1,2
Użytki ekologiczne	71,63	71,50	-0,1
Tereny różne	5,09	5,09	
Grunty zabud. i zurban.	0,95	0,05	-0,9
Nieużytki	6,11	7,89	1,7

1.2 Przyczyny zmian powierzchniowych w nadleśnictwie

Tabela nr 3. Zmiany powierzchniowe w Nadleśnictwie (z dokładnością do 1m²)

Stan na 01.01.2016 r.	7270,2680
Sprzedaż nieruchomości na mocy art. 38 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach	-3,6657
Sprzedaż nieruchomości na mocy art. 40a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach	-0,13
Przyjęcia gruntów od Wojewody Mazowieckiego na podstawie art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz art. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zmianie ustawy o lasach oraz zmianie niektórych ustaw	+334,6495
Zakup nieruchomości na mocy art. 37 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach	+136,8070
Zakup nieruchomości na mocy art. 37a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach	+37,7576

Zmiany w ewidencji gruntów i budynków (w tym korekty wielkości powierzchni działek ewid. spowodowane modernizacją obrębów ewidencyjnych lub wznowieniami granic działek ewid.)	-1,805
Stan na 31.08.2025 r.	7774,0114
Różnica	+503,6134

Według stanu na 31.08.2025 r. powierzchnia działek, które posiadają założone Księgi Wieczyste wynosi 7734,14 ha, co stanowi 99,50% gruntów nadleśnictwa. Na pozostałe 39,87 ha nadleśnictwo prowadzi procedurę związaną z założeniem Ksiąg Wieczystych, jednak z uwagi na brak dokumentów potwierdzających własność Skarbu Państwa proces ten jest bardzo utrudniony.

W 2024 roku przekazano materiały geodezyjne do opracowania PUL zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu.

2 Porównanie planowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem

Dane dla roku 2025 przyjęto jako prognozowane wykonanie wg stanu na dzień 31.08.2025

2.1 Analiza wykonania użytków rębnych oraz użytków przedrębnych za okres obowiązywania planu urządzenia lasu od 01.01.2016 do 31.12.2025 r.

Tabela nr 4. Zestawienie wykonanych prac z zakresu pozyskania drewna za ubiegły okres

Rok kalendarzowy	Użytki										
	rębne				przedrębne						Ogółem
	ha	m3	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m3	m3	ha	m3	ha	m3	m3	m3	
2016	105,79	15 999,09	3 153,00	19 152,09	10,54	69,66	357,28	15 875,74	3 103,02	18 978,76	38 130,85
2017	183,94	28 941,79	2 728,66	31 670,45	3,34	1,56	253,61	10 758,69	2 061,55	12 820,24	44 490,69
2018	176,25	22 627,30	3 354,66	25 981,96	10,58	275,88	285,74	13 761,72	2 487,27	16 248,99	42 230,95
2019	170,68	22 669,47	1 789,74	24 459,21	2,64	111,79	311,92	13 616,88	1 991,29	15 608,17	40 067,38
2020	174,33	20 893,44	1 907,12	22 800,56	7,95	1,22	303,84	12 780,36	1 589,73	14 370,09	37 170,65
2021	141,15	24 272,43	700,55	24 972,98	0	0,00	292,67	11 973,46	866,62	12 840,08	37 813,06
2022	112,95	20 895,25	1 776,72	22 671,97	0	15,80	262,64	10 846,82	3 318,05	14 164,87	36 836,84
2023	108,82	21 384,49	732,10	22 116,59	0	4,23	268,32	10 574,60	1 012,67	11 587,27	33 703,86
2024	98,79	18 698,58	1 030,99	19 729,57	0	0,00	303,77	13 370,47	1 206,59	14 577,06	34 306,63
2025	127,63	17888	1097	18985	0	0	454,47	15958	1638	17596	36581
Razem	1400,33	214269,84	18270,54	232540,38	35,05	480,14	3094,26	129516,74	19274,79	149271,67	381812,05
Etat	1 414,08	266865,00	0	266865,00	0	0	3 093,01	154635,00	0	154635,00	421500,00
% wykonania	99,03	80,29	-	87,14	-	-	100,04	83,76	-	96,53	90,58

2.2 Analiza wykonania użytkowania głównego za lata 2016 – 2025

Wykonanie użytkowania głównego wg SILP za okres obowiązywania Planu Urządzenia Lasu:

- etat powierzchniowy: 4507,09 ha, wykonanie 4529,64 ha tj. 100,05 %,
- etat miąższościowy: 421500,00 m³, wykonanie 381812,05m³ tj. 90,58 %.

Analiza użytkowania głównego została przedstawiona w tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Analiza użytkowania głównego wg SILP

	Powierzchnia			Miąższość		
	Etat	Wyk.	% wyk.	Etat	Wyk. za 10 lat	% wyk.
Użytki rębne – razem	1414,08	1400,33	99,03	266865	232540,38	87,14
Nieprojektowane do cięć rębnych	X	3,50	X	X	700,10	X
Niezaliczone na poczet etatu	X		X	504	3367,97	668,25
Przygodne rębne	X	X	X	X	18270,54	X
Użytki przedrębne	3093,01	3129,31	101,17	154635	149271,67	96,53
CP-P	0	35,05		0	480,14	-
Trzebieże wczesne	585,86	586,20	100,5	14783	19637,76	132,84
Trzebieże późne	2507,15	2508,06	100,3	139852	109878,98	78,57
Przygodne przedrębne	X	X	X	X	19274,79	X
Użytki rębne + przedrębne	4507,09	4529,64	100,05	421500	381812,05	90,58

Tabela nr 6. Zręby nieprojektowane w PUL

Rok	Oddział	Rębnia	Powierzchnia ha	Przyczyna wykonania
2016	106 o	IBK	0,41	Szkody od kornika drukarza
2016	69Bw	IBK	0,45	Szkody od wiatru
2016	70Bb	IBK	0,56	Szkody od wiatru
2016	70Bc	IBK	1,20	Szkody od wiatru
2016	70Bg	IBK	0,39	Szkody od wiatru
2017	411g	IBK	0,49	Szkody od kornika drukarza
	Razem		3,50	

2.2.1 Analiza wykonania użytkowania rębного za lata 2016 -2025

2.2.1.1 Rębnie zupełne

Plan powierzchniowy został zrealizowany w 98,43 % z planowanej powierzchni 407,12 ha wykonano 400,73 ha, w tym 3,50 ha nieprojektowanych w Planie Urządzenia Lasu do cięć rębnych.

Etat miąższościowy został zrealizowany w 84 % z planowanych 112838,00 m³ wykonano 95290,82 m³, w tym 700,10 m³ nieprojektowanych w Planie Urządzenia Lasu do cięć rębnych. Nie wykonanie w 100% rozmiaru realizacji rębni zupełnych wynika przede wszystkim z pozostawienia powierzchni na siedliskach wilgotnych w ramach OCP-1, rezygnacji z rębni na siedliskach wilgotnych (gleby torfowe), oraz problemów z organizacją prac ze względu na lokalizację działki w kompleksie lasów prywatnych.

2.2.1.2 Rębnie złożone

Plan powierzchniowy rębni złożonych został wykonany w 99,30%. Na 1006,96 ha planowanej powierzchni wykonano 999,60 ha.

Etat miąższościowy został wykonany w 75,30 %. Na 153523 m³ planowanej miąższości wykonano 118979,02 m³. Niepełna realizacja planu powierzchniowego wynika między innymi ze zmiany rodzaju rębni na IB, lokalizację gniazd w przerzedzeniach drzewostanu, pozostawianiu kęp do dalszej hodowli.

Tabela nr 7. Analiza wykonania rębni zupełnych i złożonych wg SILP za okres obowiązywania Planu Urządzenia Lasu

	Rębnie zupełne		Rębnie złożone	
	Pow. Manip. [ha]	Grub. [m ³]	Pow. Manip. [ha]	Grub. [m ³]
Nadleśnictwo – wyk.	400,73	95290,82	999,96	115611,05
Etat	407,12	112838	1006,96	153523
% wykonania	98,43	84,45	99,30	75,30

Tabela nr 7a. Niewykonane rębnie zupełne

Leśnictwo	Oddział	Rodzaj rębni	Powierzchnia ha
Ceranów	24a	IB	1,40
Ceranów	24g	IB	1,06
Treblinka	60j	IB	2,92
Treblinka	71Ao	IB	1,84
Treblinka	317f	IB	5,75
Przeździatka	205d	IB	2,03
Przeździatka	205f	IB	0,55
Razem			15,55

2.2.1.3 Użytki przygodne rębne

W ramach użytków przygodnych pozyskano 18270,54 m³, co stanowi 7,85% w stosunku do pozyskanych użytków rębnych.

2.2.1.4 Cięcia rębne niezaliczone na poczet planu powierzchniowego

Etat miąższościowy cięć niezaliczonych na poczet planu powierzchniowego został zrealizowany w 668,25 %. Na plan 504,00 m³ pozyskano 3367,97 m³. Przekroczenie wynika z realizacji inwestycji w ramach programu Małej Retencji Nizinnej. W ramach prac zachodziła potrzeba usunięcia drzew przy modernizowanych rowach. Kolejną przyczyną przekroczenia to potrzeba uprzątnięcia pozostawionych nasienników i przestoi na powierzchniach przeznaczonych pod odnowienie naturalne w ramach realizowanych odnowień naturalnych.

Tabela nr 8. Analiza cięć przygodnych rębnych i niezaliczonych na etat powierzchniowy

	Uż. rębne pozostałe	Etat	% wyk.
Nadleśnictwo	3367,97	504	668,25

2.2.2 Analiza użytkowania przedrębnego za lata 2016-2025

Etat powierzchniowy cięć pielęgnacyjnych został zrealizowany w 101,17 % - na plan 3093,01 ha wykonano 3129,31 ha. Etat miąższościowy cięć pielęgnacyjnych został zrealizowany w 96,22 % - na plan 154635 m³ wykonano 149271,67 m³.

Tabela nr 9. Analiza wykonania cięć w użytkach przedrębnych bez użytkowania przygodnego

Rok kalendarzowy	CP		TW		TP	
	Pow.	Masa	Pow.	Masa	Pow.	Masa
	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³
2016	10,54	69,66	112,15	4502,72	245,13	11303,
2017	3,34	1,56	76,63	2519,42	176,98	8237,
2018	10,58	275,88	50,33	1974,84	235,41	11511,
2019	2,64	111,79	31,15	1138,19	280,77	12366,
2020	7,95	1,22	34,75	1145,45	269,09	11633,
2021	0	0	48,98	1365,35	243,69	10608,
2022	0	15,80	62,64	1947,20	200,00	8883,
2023	0	4,23	60,91	2097,34	207,41	8473,
2024	0	0	43,11	1154,25	260,66	12216,
2025	0	0	50,63	1793	360,05	121
Razem	35,05	480,14	586,20	19637,76	2508,06	109878,
Etat	0	0	585,86	14783,00	2507,15	139852,
% wykonania	0		100,06	132,84	100,04	78,

2.2.3 Analiza poszczególnych kategorii użytkowania przedrębnego

2.2.3.1 Czyszczenia późne

W założeniach PUL na lata 2016-2025 nie zakładano realizacji CP z poborem miąższości. Realizacja była wynikiem powstałych możliwości realizacji zabiegu CP jako CP-P. Wpływ na to miał stan lasu oraz uzasadnienie ekonomiczne.

2.2.3.2 Trzebieże wczesne

Etat powierzchniowy trzebieży wczesnych został zrealizowany w 100,06 %, na plan 585,86 ha wykonane zostało 586,20 ha.

Etat miąższościowy został wykonany w 132,84 %, na plan 14783,00 m³ wykonano 19637,76 m³. Intensywność wykonana to 33,5 m³/ha, planowana przez BULiGL 25,23 m³/ha.

Przekroczenie etatu miąższościowego spowodowane było reakcją na potrzeby hodowlane pielęgnowanych drzewostanów.

2.2.3.3 Trzebieże późne

Etat powierzchniowy cięć trzebieży późnych został zrealizowany w 100,04 %, na plan 2507,15 ha wykonane zostało 2508,06 ha.

Etat miąższościowy został wykonany w 78,57 %, na plan 139852,00 m³ wykonano 109878,98 m³. Intensywność wykonania wyniosła 43,81 m³/ha, planowana przez BULiGL

55,78 m³/ha. Na brak realizacji TP wpływa stanu lasu, który nie wymaga intensywnych cięć co w konsekwencji przekłada się na pobór miąższości.

2.2.3.4 Użytki przygodne przedrębne

Użytków przygodnych przedrębnych pozyskano 19274,79 m³, co daje 12,95 % udziału w pozyskaniu użytków przedrębnych.

2.3 Hodowla lasu

Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu z ich wykonaniem przedstawiają poniższe zestawienia.

2.3.1 Odnowienia i zalesienia

W minionym dziesięcioleciu wykonano łącznie 703,35 ha odnowień, zalesień i dolesień luk.

Szczegółowe dane zostały przedstawione w tabeli nr 10.

Tabela nr 10. Odnowienia i zalesienia na powierzchniach otwartych i pod osłoną drzewostanu

	Plan wg UL 2016-2025 (ha)	Wykonanie (ha)	Wykonanie w %
Odnowienia zrębów zupełnych, halizny, płazowiny	440,51	359,49	81,61
Zalesienia gruntów porolnych	0	0,55	
Odnowienia w rębniach złożonych	397,22	339,8	85,54
Wprowadzanie II piętra	0	0	
Dolesienia luk	0,62	3,51	566,13
Ogółem	838,35	703,35	

Niewykonanie rozmiaru odnowień zarówno zrębów zupełnych jak i rębni złożonych to wynik niepełnej realizacji użytkowania rębego, oraz pozostawianie zrębów zupełnych do przelegiwania z uwagi na zagrożenie ze strony szeliniaka.

Dolesienia luk wykonywano ze względu na odnowienie powierzchni po wywrotach i wiatrolomach spowodowanych przez działanie silnego wiatru w roku 2016, oraz ze względu na zagospodarowanie gniazd pokornikowych.

Tabela nr 11. Porównanie planowanych i wykonanych wielkości zalesień

	Nadleśnictwo Sokółów	
	Ogółem	w tym z sukcesji naturalnej
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	0	-
Razem wykonanie	0,55	-
% wykonania	0	-

W Planie Urządzenia Lasu nie planowano zalesienie gruntów rolnych. Zrealizowane zalesienie to efekt zakupu gruntu rolnego przewidzianego do zalesienia na terenie leśnictwa Treblinka oddz. 68Br

Odnowienia naturalne

Nadleśnictwo Sokołów podejmuje próby wykorzystania możliwości odnowienia naturalnego. Odnowienia naturalne w minionym dziesięcioleciu wyniosły 81,19 ha, co stanowi 13 % wszystkich odnowień. Wykorzystywane jest głównie odnowienie So, Brz i Ol.

Jak też i pojawiające się odnowienie Kl, Jw, Św jak i Db. Zabiegi inicjujące odnowienie naturalne to pozostawianie nasienników w przypadku So, samosiew boczny w przypadku Ol i Brz, stosowanie rębni złożonych przede wszystkim IVD do osiągnięcia odnowień dębowych (leśnictwo Repki i Kurowice), odsłanianie pojawiających się na powierzchniach cięć kęp samosiewów.

Tabela 12. Powierzchnie odnowień naturalnych w poszczególnych latach

Rok wykonania	Powierzchnia odnowień naturalnych w ha				Uzupełnienia w odnowieniach naturalnych
	rębnie zupełne	rębnie złożone	sukcesja	Ogółem	
2016	1,5	2,22	0	3,72	
2017	11,9	0,6	0	12,5	
2018	6,74	1,65	0	8,39	0,5
2019	9,94	5,58	0	15,52	0,2
2020	9,74	1,02	0	10,76	
2021	12,41	4,36	0	16,77	0,69
2022	4,57	1,57	0	6,14	
2023	0	1,58	0	1,58	
2024	0,99	0	0	0,99	
2025	4,32	0,5	0	4,82	
Razem	62,11	19,08		81,19	1,39

2.3.2 Poprawki i uzupełnienia

Rozmiar poprawek i uzupełnień wg Planu Urządzenia Lasu wynosi 167,76 ha. Wykonano natomiast 37,67 ha, co stanowi 22,45 %. Nie wykonanie jest efektem braku potrzeb. W stosunku do wykonanego rozmiaru odnowień i zalesień rozmiar poprawek wynosi 5 % i jest on mniejszy od przyjętego w Planie Urządzenia Lasu, wynoszącego 20%.

Tabela 13. Porównanie planowanych i wykonanych wielkości poprawek

	Plan wg UL 2016-2015 (ha)	Wykonanie (ha)	Wykonanie w %
Razem	167,76	37,67	22,45

2.3.3 Wprowadzanie podszytów

W ramach Planu Urządzenia Lasu na lata 2016-2025 nie planowano wprowadzania podszytów.

Tabela 14. Porównanie planowanych i wykonanych wielkości wprowadzania podszytów

	Plan wg UL 2016-2025 (ha)	Wykonanie (ha)
Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00

2.3.4 Pielęgnowanie lasu

Zgodnie z Decyzją Ministra zadania obligatoryjne z zakresu pielęgnowania lasu przedstawiały się następująco:

- pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw – 671,27 ha,
- pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników – 702,80 ha.

Zadania dotyczące pielęgnowania upraw i młodników oraz ich wykonanie w latach 2016-2025 przedstawia poniższa tabela. Przekroczenie przyjętego rozmiaru pielęgnacji jest wynikiem potrzeb hodowlanych, spowodowanych konkurencją ze strony chwastów, szczególnie na siedliskach lasowych, gatunków lekkonasiennych.

Tabela 15. Porównanie planowanych i wykonanych wielkości pielęgnacji

Pielęgnowanie	Plan wg UL 2016-2025 (ha)	Wykonanie (ha)	Wykonanie w %
zainwentaryzowanych upraw	671,27	702,57	104,66
zainwentaryzowanych młodników	702,8	682,84	97,16
pielęgnowanie nowozakładanych upraw	257,58	849,04	329,62
Razem pielęgnowanie upraw i młodników	1631,65	2234,45	

2.3.5 Melioracje agrotechniczne

Plan Urządzenia Lasu zakładał 817,20 ha melioracji agrotechnicznych. Wykonano 714,71 ha, co stanowi 91,45 % planu. Różnica pomiędzy planem, a wykonaniem wynika w głównej mierze z braku pełnej realizacji użytkowania rębnego.

Tabela 16. Porównanie planowanych i wykonanych wielkości melioracji agrotechnicznych

	Plan wg UL 2016-2025	Wykonanie	Wykonanie w %
Melioracje agrotechniczne	817,20	761,54	93,19

Tabela nr 17. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	doleszenia luk i przerzedzeń							
	HA											KM
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2016	35,18	0	30,05	0	1,09	7,45	0	195,8	49,81	45,9	54	0
2017	49,33	0	24,47	0	1,41	3,53	0	77,21	52,85	54,26	115,55	0
2018	31,35	0	28,59	0	0,14	2,92	0	37,42	52,4	81,02	79,9	0
2019	61,84	0	38,39	0	0,72	4,07	0	73,62	110,84	150,27	79,55	0
2020	34,96	0	51,98	0	0,06	4,39	0	114,03	94,05	71,78	70,53	0
2021	34,47	0	30,98	0	0,09	6,04	0	70,14	75,53	34,75	90,98	0
2022	43,2	0	35,88	0	0	1,47	0	70,21	106,96	67,13	70,22	0
2023	21,96	0	44,69	0	0	1,73	0	74,01	75,84	59,44	77,14	0
2024	14,41	0,55	25,52	0	0	4,74	0	53,2	47,64	69,76	73,57	0
2025	32,79	0	29,25	0	0	1,33	0	32,29	36,65	48,53	50,1	0
Razem	359,49	0,55	339,8	0	3,51	37,67	0	797,93	702,57	682,84	761,54	0
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	440,51	0	397,22	0	0,62	167,76	0	257,58	671,27	702,8	817,2	0
% wykonania	81,61		85,54		566,13	22,45		309,78	104,66	97,16	93,19	

2.3.6 Selekcja i nasiennictwo

Działania z zakresu nasiennictwa i selekcji w Nadleśnictwie Sokółów zostały zawarte w Programie zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035.

Bazę nasienną nadleśnictwa stanowią Gospodarcze Drzewostany Nasienne, Źródła Nasion oraz Drzewa Mateczne.

Baza nasienna wyszczególniona poniżej, dla gatunków objętych ustawą z dnia 7 czerwca 2001 roku o leśnym materiale rozmnożeniowym, zaewidencjonowana jest w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego.

2.3.6.1 Drzewa Mateczne

Nadleśnictwo Sokółów posiada uznane i zarejestrowane 4 Drzewa Mateczne Ol.

Tabela 18. Zestawienie drzew matecznych

Lp.	Nr RLMP	Gatunek	Nr BNL
1	46704	Ol	MP/3/39990/05
2	46703	Ol	MP/3/39989/05
3	46702	Ol	MP/3/39988/05
4	46701	Ol	MP/3/39987/05

2.3.6.2 Bloki Upraw Pochodnych

W Nadleśnictwie Sokółów w leśnictwie Holendernia wyznaczony został Blok Upraw Pochodnych dla sosny zwyczajnej So40.

2.3.6.3 Gospodarcze Drzewostany Nasienne

W Nadleśnictwie Sokółów znajdują się Gospodarcze Drzewostany Nasienne dla gatunków: So, Db.b, Db.s, Brz, Bk, Ol.

Powierzchnie Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych wg stanu na 31.12.2025r. przedstawia poniższa tabela.

Istniejąca baza nasienna pokrywa niemal w całości zapotrzebowanie na materiał rozmnożeniowy. Niewystarczająca jest baza nasienna ŚW i BK, dlatego Nadleśnictwo zaopatruje się w nasiona głównie poprzez zakup.

Tabela 19. Zestawienie powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Powierzchnia w ha
Bk	1,83
Brz	43,02
Db.s	34,45
Db.b	25,95
Ol	16,52
So	109,71
Ogółem d-stany nasienne gospodarcze	231,48

2.3.6.4 Źródła Nasion

Nadleśnictwo Sokołów uznało i zarejestrowało źródła nasion dla 6 gatunków (Jw, Kl, Lp, Cz.p, Gb, Js) objętych ustawą o leśnym materiale rozmnożeniowym. Ponadto, zgodnie z Zarządzeniem nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie ochrony leśnych zasobów genowych na potrzeby nasiennictwa i hodowli drzew leśnych, uznano i zarejestrowano w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego LP źródła nasion dla 10 gatunków nie objętych ustawą o leśnym materiale rozmnożeniowym.

Tabela 20. Źródła nasion zaewidencjonowane w Nadleśnictwie Sokołów

Nr KRLMP LP	Gatunek	Nr decyzji BNL	Powierzchnia [ha]
MP/1/54989/25	Js	650/KRLMP/2025	4,09
MP/1/54988/25	Js	649/KRLMP/2025	3,45
MP/1/41740/05	Lp	1774/KRLMP/17	0,2
MP/1/41739/05	Lp	1774/KRLMP/17	0,2
MP/1/41737/05	Lp	774/KRLMP/17	0,2
MP/1/41736/05	Lp	1774/KRLMP/17	1,95
MP/1/49788/11	Cz.p		0,01
MP/1/41735/05	Jw	1774/KRLMP/17	1,08
MP/1/41741/05	Kl	1618/KRLMP/16	0,46
MP/1/41742/05	Kl	1774/KRLMP/17	0,2
	Wz		0,12

	Wz		2,78
	Śl.T		0,1
	Trz		0,5
	Gr		0,1
	Jb		0,05
	Jrz		0,05
	Kal.K		0,1
	Glg		0,25
	Db.c		1,21
MP/1/53258/22	Gb	3420/KRLMP/2022	8,88
MP/1/53259/22	Gb	3421/KRLMP/2022	15,14
MP/1/53260/22	Gb	3422/KRLMP/2022	2,92
MP/1/53261/22	Gb	3423/KRLMP/2022	10,5
MP/1/53262/22	Gb	3424/KRLMP/2022	5,97
	Róż dz		0,1

Większość nasion potrzebnych do produkcji szkółkarskiej nadleśnictwo pozyskuje z własnej bazy nasiennej. Nasiona Md, Św z powodu braku bazy nasiennej, pochodzą z zakupu.

Tabela 21. Średnioroczne zapotrzebowanie na nasiona wg Programu produkcji szkółkarskiej w Nadleśnictwie Sokołów na lata 2016 – 2025.

Lp.	Gatunek	Ilość nasion (kg)	Baza nasienna
1	So	4	Własna
2	Św	1,50	Zakup
3	Md	1,50	Zakup
4	Db	2100	Własna
5	Lp/Kl	5	Własna
6	Brz	5	Własna
7	Ol	5	Własna
8	Bk	100	Własna/Zakup
9	Krzewy	2	Własna

2.3.7 Szkółkarstwo

Gospodarstwo szkółkarskie Nadleśnictwa Sokołów składa się z 1 szkółki otwartej. Szkółka podokapowa w 2025 roku została zlikwidowana z powodu wysokiej pracochłonności i braku wykorzystania. Powierzchnia szkólek gospodarczych wg stanu na dzień 31.12.2025r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Zestawienie szkólek

Lp.	Lokalizacja	Nr szkółki	Rodzaj szkółki	Powierzchnia całkowita (ha)	Pow. produkcyjna (ha)
1	Szkółka Holendernia	07	otwarta	14,31	8,356
Razem				14,31	8,356

Prowadzona produkcja szkółkarska w pełni pokrywa potrzeby Nadleśnictwa, prywatnych właścicieli lasów, rynku detalicznego oraz Nadleśnictw z różnych RDLP.

3 Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

3.1 Wielkość zasobów drzewnych na 1 ha wg całej powierzchni i wg najważniejszych gatunków panujących

Tabela 23: Wielkość zasobów drzewnych na 1 ha wg całej powierzchni i wg najważniejszych gatunków panujących

gatunek panujący	Stan na 01.01.2016			Stan na 01.01.2025		
	grunty zales. i niezales.	zapas w m ³	zasobność m ³ /ha	grunty zales. i niezales.	zapas w m ³	zasobność m ³ /ha
So	3827,94	1071306	263,12	4016,31	1048777	261
So.We	0,67	250	373,13	0,67	290	433
Md	39,63	5683	218,24	49,56	9806	198
Św	144,01	23185	246,45	155,71	22766	146
Jd				1,78	450	253
Bk	14,69	2533	40,82	56,23	8653	154
Db	1364,32	366484	270,26	1403,68	437026	311
Dbś	131,17		12,28	293,62	21422	73
Dbb	25,95		15,53	32,03	8459	264
Dbc	4,25	1295	62,50	6,02	2170	360
Js	34,96	4833	169,56	2,79	885	317
Gb	48,54	13275	237,01	89,77	23376	260
Brz	693,09	161494	207,92	605,55	140108	231
Ol	563,52	117479	245,3	686,43	145722	212
Ak	3,66	705	209,87	0,54	-	-
Os	5,88	1345	229,13	27,40	7111	260
Tp	7,55	2480	328,47	0,26	50	192
Jw	0,75	135	180,00	7,00	1849	264
Kl	6,78	3030	446,90	1,86	460	247
Lp	1,90	550	222,32	9,60	3725	388
Ogółem	6919,73	1783783	257,78	7447	1883254	252,9

Według powyższych danych zasoby nadleśnictwa na przestrzeni ostatnich 10-ciu lat wzrosły z 1 783 783 m³ do 1 883 254 m³ tj. o 99471 m³, co stanowi 6% przy spadku zasobności z 257,78 m³/ha do 252,9 m³/ha.

Zauważalne różnice w zajmowanych powierzchniach głównych gatunków lasotwórczych dotyczą takich gatunków jak:

- Js, którego powierzchnia zmalała o 32,20 ha,
- Brz, której powierzchnia zmalała o 87,54 ha,
- Tp, której powierzchnia zmalała o 7,29 ha,
- Os, której powierzchnia wzrosła o 21,52 ha,
- So, której powierzchnia wzrosła o 188,37 ha,
- Md, którego powierzchnia wzrosła o 9,93 ha,
- Bk, którego powierzchnia wzrosła o 41,54 ha,
- Db, którego powierzchnia wzrosła o 39,36 ha,
- Ol, której powierzchnia wzrosła o 120,91 ha,
- Św, którego powierzchnia wzrosła o 11,70 ha.
- Gb, którego powierzchnia wzrosła o 41,23 ha,

W wyniku podejmowanych działań zmierzających do przebudowy drzewostanów i dostosowania składu gatunkowego do siedliska zmniejsza się udział Brz. W wyniku użytkowania plantacji zmniejszył się również udział powierzchniowy Tp. Niekorzystnym zjawiskiem trwającym już kolejną rewizję utrzymujący się spadek udziału powierzchniowego Js, który zmniejszył się o 32,20 ha. Powodem spadku udziału jest proces zamierania w wyniku zjawisk chorobotwórczych. Wzrost udziału powierzchniowego nastąpił w So, Md, Św, Db, Ol, Bk. Jest to wynik wprowadzania tych gatunków w składzie nowo zakładanych upraw w ramach dostosowywania składu gatunkowego do siedliska.

3.2 Jakość upraw, młodników w tym ich zgodność z typem siedliskowym lasu

Tabela nr XI

Nadleśnictwo Sokołów, Obręb SOKOŁÓW (17-10-1)

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przypadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BSW		83,50	7,80	1,23				1,43				94,02
BW			1,09	0,54								1,63
BMŚW		118,75	12,34		1,48	3,40		0,62				136,57
BMW		15,82	1,99		4,94	0,63						23,38
LMŚW		17,62	3,96		6,92			0,29				28,79
LMW		3,50	1,66		6,50	1,40			0,93			14,11
LŚW		3,30			1,06	1,63						5,99
	9170				0,94							0,94
	9170	1,62										1,62
	9170	0,58										0,58
LW	9170	3,31	0,60	4,03	2,98		2,48					10,92
	9170					1,39						1,39
	91F0				1,24							1,24
	9,10E+01	0,58										0,58
OL		6,67										6,67
OLJ		9,48	8,11									17,59
Ogółem		264,85	37,55	5,80	26,10	8,45	2,48	2,34	0,93			348,50

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych. (2016-2025)

W Nadleśnictwie Sokołów skład gatunkowy upraw jest zgodny z pożądanym na pow. 308,20 ha co stanowi 88% upraw, częściowo zgodny ze składem pożądanym na pow. 37,03 ha co stanowi 11% upraw, niezgodny ze składem pożądanym na pow. 3,27 ha co stanowi 1% upraw. Upraw przypadłych nie było.

Uprawy częściowo zgodne zlokalizowane są na siedlisku BMśw, LMśw, LMw, Lw. Częściowa zgodność wynika z faktu uszkodzeń spowodowanych zwierzyną (jeleniowate) bądź warunków pogodowych (susza). Ze względu na rozmiar i cykliczność szkód na części upraw pozostawiono gatunki lekkonasienne, głównie Brz. Częściowa zgodność to również skutek włączania do składu gatunkowego uprawy powstałych kęp odnowienia naturalnego np. Gb, Kl, Jw.

Uprawy, gdzie wystąpiła niezgodność ze składem pożądanym wystąpiły na siedliskach Bśw, BMśw, LMśw i LMw. Przede wszystkim są to uprawy na wąskich działkach pomiędzy gruntami prywatnej własności gdzie ze względu na istniejące warunki wprowadzono Brz lub wykorzystano powstałe odnowienie naturalne Brz i Os

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Tabela nr XII

Nadleśnictwo Sokołów, Obręb SOKOŁÓW (17-10-1)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)
1	2	3	4	5	6
KO	BMŚW		BK	7,80	49,6
	BMŚW		ŚW	2,91	30,0
	BMW		BK	1,58	30,0
	BMW		ŚW	4,32	40,0
	LMŚW		BK	38,27	35,0
		9170		13,28	32,4
	LMŚW		DB	5,76	50,0
	LMŚW		DB.B	4,07	34,9
		9170		10,39	30,0
	LMŚW		DB.S	58,25	31,3
		9170		60,43	31,6
	LMŚW		ŚW	12,10	34,8
		9170		2,01	30,0
	LMW		DB.S	4,46	30,0
		9170		3,23	30,0
	LMW		SO	2,32	30,0
	LŚW		BK	14,21	30,0
		9170		0,77	60,0
	LŚW		DB		
		9170		41,62	60,4
	LŚW		DB.S	45,42	30,8
		9170		173,02	40,3
		9,10E+01		6,49	30,0
		91F0		2,48	30,0
	LŚW		JD		
		9170		11,67	52,5
	LŚW		KL		
		9170		0,88	50,0
	LŚW		OL		
		9170		9,32	60,0
	LŚW		ŚW	3,60	30,0
		9170		4,9	40,0
	LW		DB.S	5,24	30,0
		9170		26,01	39,8
		91F0		2,23	30,0
	LW		JS		
		9170		1,46	30,0
	LW		OL		
		9170		4,4	47,7
	LW		ŚW		
		9170		1,81	30,0
Razem				586,71	38,2

KDO	LMŚW		BK	5,77	27,3
		9170		10,45	14,6
	LMŚW		DB.S	6,07	20,0
		9170		11,93	20,0
	LMŚW		JW		
		9170		7,54	10,0
	LŚW		DB	2,96	20,0
	LŚW		DB.S		
		9170		5,58	20,0
	LŚW		GB	24,59	20,0
Razem				74,89	18,8
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BRZ	1,57	100,0
	BMŚW		SO	38,41	94,0
	BMŚW		ŚW	2,93	70,0
	LMŚW		BK	23,05	54,9
		9170		1,19	90,0
	LMŚW		BRZ	14,33	105,2
		9170		4,85	100,0
	LMŚW		DB	17,99	93,7
		9170		1,64	100,0
	LMŚW		DB.B	4,97	90,0
	LMŚW		DB.S	15,48	89,1
		9170		16,41	51,4
	LMŚW		MD		
		9170		10,58	106,1
	LMŚW		OL	3,77	110,0
	LMŚW		SO	138,48	92,2
		9170		35,74	95,1
	LMŚW		ŚW	25,72	92,4
		9170		10,90	88,7
	LMW		DB	3,58	90,0
	LMW		DB.S	1,46	30,0
	LMW		OL	18,68	95,6
	LMW		SO	10,14	91,6
	LMW		ŚW	2,28	90,0
	LŚW		BRZ		
		9170		2,48	50,0
	LŚW		DB	15,58	96,8
		9170		43,54	92,4
		91F0		1,93	90,0
	LŚW		DB.S	17,22	100,2
		9170		77,64	87,8
	LŚW		JW	0,67	90,0
	LŚW		MD	1,04	100,0
	LW		BRZ	1,12	70,0
	LW		DB	2,15	90,0
		9170		4,06	115,9
	LW		DB.S	2,58	94,2
		9170		21,77	90,8
		9,10E+01		2,76	90,0
		91F0		1,46	30,0
	LW		OL	13,51	96,7

		9170		0,82	70,0
		91F0		6,29	90,0
	LW		ŚW	0,62	80,0
	OL		OL	6,59	102,3
	OLJ		OL		
		9170		2,51	90,0
		9,10E+01		2,75	60,0
Razem				633,24	90,1
Ogółem				1294,84	62,5

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Ogółem w Nadleśnictwie uprawy i młodniki po rębniach złożonych zajmują powierzchnię 1294,84, a ich przeciętna jakość hodowlana została oceniona na 12 (uprawy dobre), gdzie 1 oznacza wady pojedyncze do 10% (uszkodzenia strzał i koron występowanie grzybów oraz zjawiska obumierania), 2 to wskaźnik cechy wzrostu i rozwoju czyli dostosowania składu gatunkowego do siedliska.

Oceny jakości hodowlanej tej grupy przedstawiają się następująco:

- 11 – 31,46 ha stanowi to 2% wszystkich upraw i młodników po rębniach złożonych
- 12 – 955,86 ha stanowi to 74 % wszystkich upraw i młodników po rębniach złożonych
- 13 – 49,49 ha stanowi to 4% wszystkich upraw i młodników po rębniach złożonych
- 22 – 245,74 ha stanowi to 18% wszystkich upraw i młodników po rębniach złożonych
- 23 – 12,29 ha stanowi to 2% wszystkich upraw i młodników po rębniach złożonych

3.3 Stan zdrowotny i sanitarny lasu

Na stan zdrowotny i sanitarny lasu w mijającym dziesięcioleciu istotny wpływ miały czynniki klimatyczne oraz występowanie szkodników pierwotnych i wtórnych. Spośród czynników abiotycznych zaznaczają się zdarzenia z 2016 i 2022 r. kiedy obszary leśne zostały dwukrotnie nawiedzone przez silne wiatry. Biorąc pod uwagę czynniki biotyczne, to największe znaczenie należy przypisać szkodnikom wtórnym takim jak kornik drukarz, kornik ostrozębny. Zwiększone pozyskanie posuszu sosnowego z powodu działalności tego szkodnika przypada na rok 2018. W toku obowiązywania planu V rewizji UL można zaobserwować wzrost pozyskania posuszu liściastego w związku z zamieraniem jesionu, brzozy czy też dębu w związku z osłabieniem suszą. Znaczenia nabiera też zwiększające się zagrożenie drzewostanów sosnowych jemiolą. Na uprawach szczególnie w leśnictwie Ceranów i Holendernia na coraz większą skalę występują szkody od pędraków. Wydzielający się posusz usuwany był na bieżąco w toku prac gospodarczych.

W latach 2016-2025 głównym sprawcą wydzielania się posuszu zasiedlonego był kornik drukarz na świerku i kornik ostrozębny na sośnie.

Wielkość pozyskanego posuszu, złomów i wywrotów w latach 2016-2025 zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 24: Zestawienie pozyskanego posuszu, złomów i wywrotów, z uwzględnieniem ogółu pozyskania drewna w latach 2016-2025 (dla roku 2025 dane wg stanu na 31.08.2025)

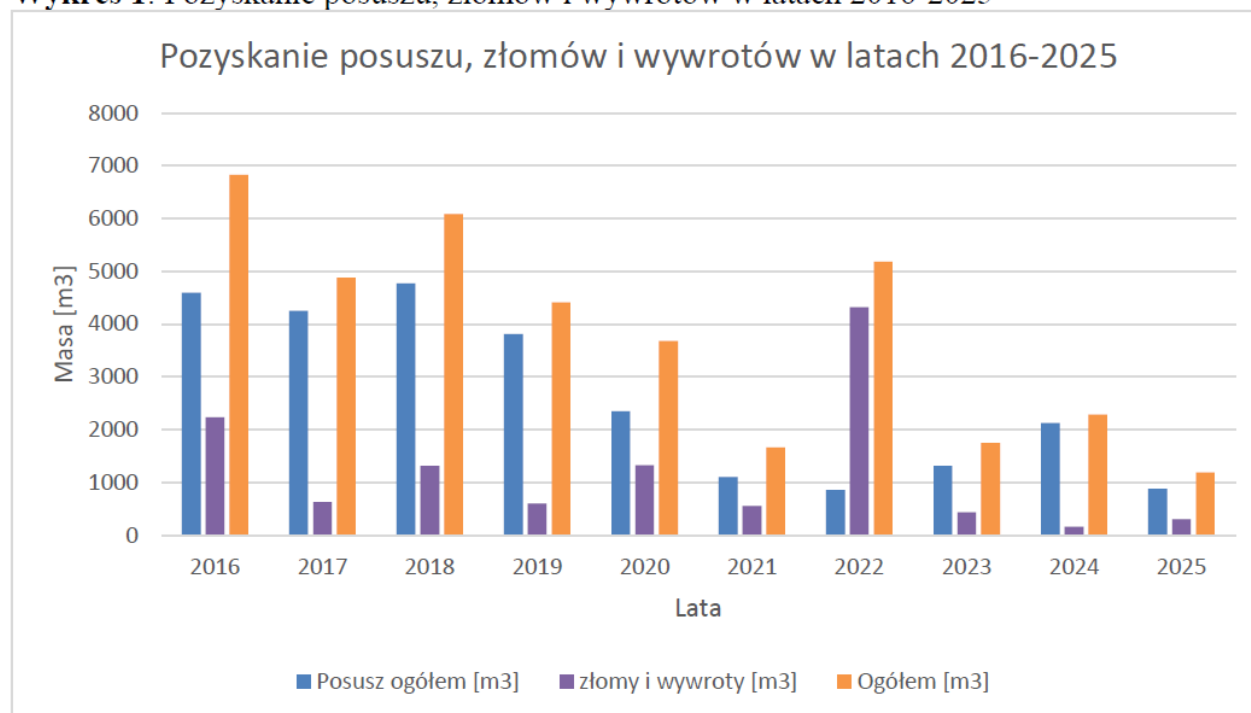
Rok	Pozyskanie posuszu, złomów i wywrotów					Ogółem pozyskanie drewna [m³]
	Posusz			złomy i wywroty	Ogółem [m³]	
	iglasty [m³]	liściasty [m³]	ogółem [m³]	[m³]		
2016	4037,28	559,67	4596,95	2232,94	6829,89	38 130,85
2017	3573,11	679,72	4252,83	630,69	4883,52	44 490,69
2018	4049,38	724,51	4773,89	1316,38	6090,27	42 230,95
2019	3554,27	258,64	3812,91	602,21	4415,12	40 067,38
2020	1782,23	567,32	2349,55	1332,51	3682,06	37 170,65
2021	872,01	234,63	1106,64	553,91	1660,55	37 813,06
2022	728,39	131,52	859,91	4320,31	5180,22	36 836,84
2023	1205,47	112,51	1317,98	434,23	1752,21	33 703,86
2024	1882,21	243,57	2125,78	160,02	2285,8	34 306,63
2025	819,43	65,29	884,72	305,96	1190,68	17 069,61

Największe pozyskanie posuszu, złomów i wywrotów przypadało na lata 2016-2019, kiedy to nałożyło się szereg niekorzystnych czynników: masowy pojaw kornika ostrozębnego,

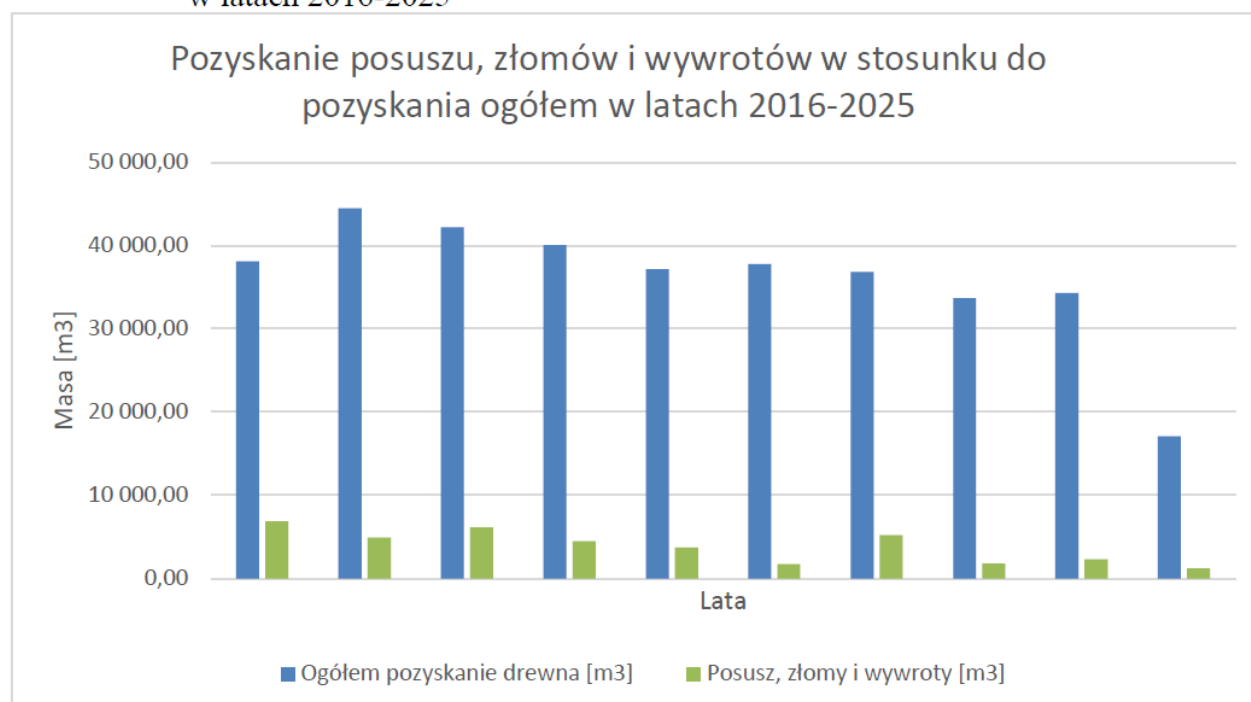
wiatrolomy oraz zamieranie gatunków liściastych (Brz, Jś, Db) oraz rok 2022 gdy miało miejsce usuwanie skutków silnych wiatrów.

W stosunku do ogólnej miąższości pozyskiwanego drewna w poszczególnych latach, procentowy udział drewna pozyskiwanego w ramach usuwania posuszu, złomów i wywrotów wahał się od 4 do 18 %, średnia z dziesięciolecia wynosi około 11 %.

Wykres 1: Pozyskanie posuszu, złomów i wywrotów w latach 2016-2025

Wykres 2: Pozyskanie posuszu, złomów i wywrotów na tle ogólnego pozyskania drewna w latach 2016-2025

4 Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne

4.1 Szkody spowodowane przez zwierzynę

Szkody powodowane przez ssaki mają znaczenie i wpływ na jakość i tempo wzrostu szczególnie upraw. Dlatego podlegają corocznej szacunkowej ocenie ich rozmiaru, którą służba terenowa wykonuje w okresie kwiecień – maj zgodnie z zapisami Instrukcji Ochrony Lasu.

Najbardziej uszkadzana fazą rozwojową są uprawy, z udziałem szkód w przedziale od 20 do 40 %. Średnioroczny rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wynosi 103 ha.

Najczęściej notowanym rodzajem uszkodzeń jest zgryzanie, następnie spalowanie w dalszej kolejności inne uszkodzenia. W ostatnim dziesięcioleciu sporadycznie zdarzały się szkody polegające na wyrzucaniu sadzonek przez dziki.

Zestawienie zinwentaryzowanych przez Nadleśnictwo szkód od zwierzyny w upływającym dziesięcioleciu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27a: Powierzchniowy rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w latach 2016-2025 (lata 2024-2025 wg znowelizowanej IOL)

Rok	Uprawy		Młodniki	
	21-40%	pow. 40%	21-40%	pow. 40%
2016	82,41	30,6	10,59	1,13
2017	62,68	21,54	3,3	0,7
2018	39,96	35,68	4,52	3,2
2019	45,36	44,36	6,2	6,8
2020	47,46	44,54	9,25	1,85
2021	49,93	39,08	6,88	1,62
2022	76,38	23,75	11,76	1,22
2023	66,62	30,23	10,07	2,15

Rok	Uprawy			Młodniki		
	11-30%	31-60%	pow. 60%	11-30%	31-60%	pow. 60%
2024	36,26	35,06	27,07	4,32	2,55	0,15
2025	22,31	61,07	19,14	8,00	10,05	1,20

Analiza danych i bieżące obserwacje wskazują na wzrostowy trend szczególnie latach 2023-2024. Największe szkody wyrządzane są w uprawach, gdzie drzewka są nie tylko zgryzane ale również spalowane. Dane za lata 2024-2025 zostały zestawione w oddzielnej tabeli w związku z nowelizacją Instrukcji Ochrony Lasu, w której wyodrębniono 3 przedziały uszkodzeń.

Dominującym sprawcą uszkodzeń jest sarna. Obserwuje się jednak wzrost znaczenia szkód wyrządzanych przez łosia. Zjawisko to związane jest z wysoką i cały czas rosnącą populacją tego gatunku. W mniejszym stopniu szkody powoduje jeleni, którego poziom powodowanych uszkodzeń utrzymuje się na mniej więcej stałym poziomie.

4.1.1 Zabezpieczanie przed szkodami od zwierzyny

W celu ograniczenia rozmiaru szkód od zwierzyny podejmowane są działania zapobiegawcze. Najczęściej stosowaną metodą jest zabezpieczanie chemiczne z wykorzystaniem repelentów. Jest to przede wszystkim ochrona przed zgryzaniem sporadycznie spalowaniem. Nadleśnictwo zdecydowanie zrezygnowało z wykonywania ogrodzeń upraw. W roku 2025 pilotażowo zabezpieczano sadzonki modrzewia drucianymi palikami tzw. jeżami w celu ochrony przed osmykiwaniem. Rozmiar zabezpieczania upraw leśnych przed zwierzyną w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28: Powierzchnia zabezpieczonych przed zwierzyną upraw w latach 2016-2025

Rok	mechaniczne [ha]	chemiczne [ha]	ogółem [ha]
2016	58,03	59,45	117,48
2017	49,58	62,82	112,4
2018	39,28	60,17	99,45
2019	28,70	80,50	109,2
2020	18,82	66,27	85,09
2021	3,64	81,96	85,6
2022	3,64	89,23	92,87
2023	1,31	85,32	86,63
2024	1,31	94,88	96,19
2025	1,31	-	1,31

4.2 Szkody powodowane przez pożary

Nadleśnictwo co roku aktualizuje „Plan postępowania na wypadek powstania pożaru” z Komendami Powiatowymi PSP w zasięgu terytorialnym. Uczestniczy czynnie w manewrach jednostek PSP i OSP na terenach leśnych.

W latach 2016-2025 na terenie Nadleśnictwa miały miejsce tylko 2 pożary o łącznej powierzchni 0,14 ha, przy czym średnia powierzchnia pożaru to 0,07 ha. Były to pożary pokrywy gleby. Pożary całkowite nie wystąpiły.

Tabela 29: Analiza pożarów w latach 2016 – 2025

Rok	Pożary		Przyczyna powstania pożarów					Pożary w zależności od powierzchni			
	Liczba	Pow. (ha)	Podpalenia	Przerzuty z gruntów nieleśnych	Nieustalone	Nieostrożność osób dorosłych	Pozostałe	do 0,05 ha	od 0,06 do 1,00 ha	od 1,01 do 10,00 ha	Pożary całkowite d-stanu (ha)
2016	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2022	1	0,11	-	-	x	-	-	-	1	-	-
2023	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2024	1	0,03	-	-	x	-	-	1	-	-	-
2025	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4.3 Szkody powodowane przez owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane sposoby ograniczania tych szkód

4.3.1 Szkodniki korzeni

Na terenie Nadleśnictwa Sokółów nie zarejestrowano obszarów stałych pędraczych. W roku 2022 odnotowano szkody i występowanie pędraka na powierzchni 7,88 ha w leśnictwie Holendernia i Ceranów. W kolejnym roku rozmiar szkód wyniósł 15,61 ha. W związku z tym ZOL w Łodzi zalecił prowadzenie monitoringu występowania pędraków oraz obserwacje lotu chrabąszczy. Ponadto zgodnie z IOL powierzchnie przeznaczone do zalesień poddawane są kontroli zapędrczenia gleby. Na szkółce leśnej Holendernia stwierdzano również występowanie pędraków jednak rozmiar szkód jest na poziomie gospodarczo znośnym. Mimo to szkółka również jest monitorowana przez pracowników ZOL z Łodzi. Ograniczanie występowania pędraków prowadzone jest metodami agrotechnicznymi przez

utrzymywanie kwater w czarnym ugorze, wybieranie pędraków podczas zabiegów pielęgnacyjnych. W drzewostanach zwalczania nie prowadzono.

4.3.2 Szkodniki pierwotne sosny

Kontrola występowania brudnicy mniszki prowadzona była zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu, przy stałej współpracy z Zespołem Ochrony Lasu w Łodzi. W latach 2016-2025 nie rejestrowano zwiększonego zagrożenia ze strony brudnicy mniszki. W chwili obecnej jest 25 miejsc lokalizacji wywieszania pułapek feromonowych do kontroli występowania brudnicy mniszki. W przypadku zwiększonego pojawu tego szkodnika kontrola obejmie dodatkowo 5 lokalizacji tzw. „uśpionych”.

W minionym dziesięcioleciu jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny były prowadzone metodą 10 powierzchni próbnych oraz metodą podokapową na stałych partiach kontrolnych.

4.3.3 Miernikowcowate i zwójki

Na terenie Nadleśnictwa zagrożony ze strony działania tej grupy szkodników jest dąb. Obserwowano powtarzające się żery miernikowców przede wszystkim zimowka ogołotniaka i piędzika przedzimka. Skutkiem tego były gołożery i ograniczenia przyrostu. Owady te występowały zarówno na uprawach jak i w drzewostanach. Zwalczania nie prowadzono.

4.3.4 Szkodniki upraw i młodników

Największe zagrożenie występuje na uprawach sosnowych głównie ze strony ryjkowcowatych w tym najgroźniejszy jest szeliniak. W związku z tym corocznie kontrolowane są nowo założone uprawy sosnowe. W przypadku nasilenia występowania szkodnika, przystępuje się do ograniczania jego liczebności za pomocą pułapek. Odbywa się to za pomocą dolków chwytnych z wykładaną zanętą w formie krążków sosnowych. Najbardziej efektywną metodą uniknięcia wysokiej liczebności szeliniaka na uprawach leśnych jest przelegiwanie zrębów.

Szkody ze strony szeliniaka zaobserwowano również na uprawach z udziałem Św, zwłaszcza założonych w miejscach z grubą warstwą próchnicy. Uprawy takie poddawane są również kontroli, a w przypadku stwierdzenia występowania wykładane są pułapki.

Tabela 30: Ochrona upraw przed ryjkowcami w latach 2016-2025

Rok	Ograniczanie liczebności [ha]		
	pulapki [ha]	zwalczanie mechaniczne [ha]	Ogółem [ha]
2016	0	22,99	22,99
2017	0	5,68	5,68
2018	0	17,28	26,83
2019	0	0	0
2020	0	0	0
2021	0	2,44	2,44
2022	2,91	0	2,91
2023	1,50	1,50	3,00
2024	0,87	0	0,87
2025	4,20	0	4,20

W latach 2016-2025 nie stwierdzono szkód ze strony owadów w młodnikach.

4.3.5 Szkodniki drzewostanów dębowych

W bieżącym dziesięcioleciu nie obserwowano wzmożonego występowania szkodników wtórnych związanych z dębem – jakie miało miejsce w poprzedniej rewizji (opieńków). Obserwowano powtarzające się żery miernikowców przede wszystkim zimowka ogolotniaka i piędzika przedzimka. Spowodowały one gołożery i ograniczenia przyrostu. Owady te występowały zarówno na uprawach jak i w drzewostanach. Zwalczania nie prowadzono.

4.3.6 Szkodniki wtórne

W Nadleśnictwie Sokołów spośród szkodników wtórnych w minionym dziesięcioleciu najczęściej rejestrowano występowanie takich szkodników wtórnych jak czterooczek świerkowiec, kornik drukarz, rytownik pospolity, cetyńce, przyplaszczek granatek, kornik ostrozębny, jesionowce i ogłódki. Największą liczebność szkodników wtórnych odnotowano w latach 2016-2019. Zwalczanie polegało na usuwaniu i wywozie drzew zasiedlonych.

4.3.7 Choroby grzybowe

Na terenie Nadleśnictwa Sokołów w minionym dziesięcioleciu spośród patogenów grzybowych obserwowano przede wszystkim występowanie opieńkowej zgnilizny korzeni oraz huby korzeniowej. Jednak rozmiar tych szkód jest nieistotny.

Rejestrowano również występowanie osutki sosny, której znaczący wzrost miał miejsce w latach 2015-2023. Patogen nie spowodował bezpośrednich strat gospodarczych, natomiast znacząco przyczynił się do osłabienia kondycji drzewek i wzrostu ich podatności na szkodniki.

4.3.8 Jemiola

Na terenie nadleśnictwa od 2019 roku ewidencjonowana jest obecność jemioli na sośnie. Z każdym rokiem powierzchnia drzewostanów opadowana przez tego półpasożyta systematycznie rośnie. Podczas pierwszej inwentaryzacji w roku 2019 występowanie jemioli stwierdzono w drzewostanach na powierzchni 98,34 ha w roku 2020 na 498,69 ha w roku 2021 na 209,04 ha, w roku 2022 na 580,18 ha a w roku 2023 na 549,73, w roku 2024 stwierdzono w drzewostanach na obszarze 54,90 ha a w 2025 na powierzchni 57,47 ha.

4.4 Szkody spowodowane przez zanieczyszczenie środowiska i czynniki antropogeniczne

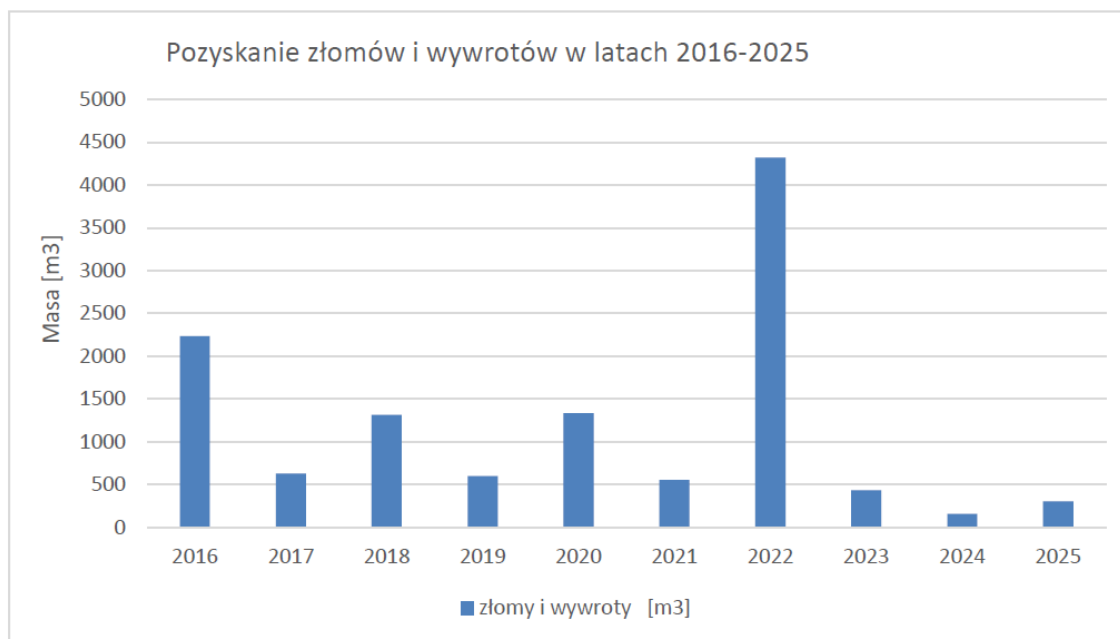
Na obszarze Nadleśnictwa Sokołów nie występują lasy uszkodzone przez przemysł. Problemem z punktu widzenia zanieczyszczenia środowiska jest zaśmiecanie terenów leśnych i dotyczy głównie Lasów Niepaństwowych. Notorycznie zaśmiecane są tereny przy ciągach komunikacyjnych, miejsca postoju. Problemem jest pozostawianie zwłaszcza opakowań w kompleksach leśnych po masowym pojawie grzybów.

4.5 Szkody spowodowane przez czynniki klimatyczne.

Najczęściej występującymi w ostatnim dziesięcioleciu szkodami spowodowanymi przez czynniki klimatyczne pod względem częstotliwości występowania były szkody spowodowane przez wiatr oraz skutki suszy wpływającej na obniżenie poziomu wód gruntowych.

Największe szkody ze strony huraganowych wiatrów odnotowano w roku 2016 oraz 2022, o łącznym rozmiarze ponad 6500 m³. Powierzchnia objęta szkodami wyniosła 2,60 ha

Wykres 3: Rozmiar pozyskania złomów i wywrotów w latach 2016-2025

5 Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego

5.1 Użytkowanie uboczne

W latach 2016-2025 Nadleśnictwo Sokółów założyło plantacje choinkowe na powierzchni 0,64 ha w Leśnictwie Treblinka, Repki i Przeździatka. Dotychczasowe plantacje choinkowe z powodu osiągnięcia przez Św wysokości, którą nie ma zainteresowania zostały zlikwidowane. Z racji na odpowiednią jakość i pokrycie zostały uznane za drzewostan. Nadleśnictwo Sokółów nie zawierało umów na zbiór płodów runa leśnego do celów przemysłowych.

5.2 Gospodarka łowiecka

Teren Nadleśnictwa Sokółów wchodzi w skład Rejonu Hodowlanego Nr 2. Rejon hodowlany utworzono 01.04.1998 r. Dla każdego z utworzonych rejonów hodowlanych zostały opracowane wieloletnie łowieckie plany hodowlane (WLPH). Obecnie obowiązuje Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany sporządzony 24.01.2023 r. na najbliższe 10 lat, tj. do 31.03.2033 roku.

Gospodarka łowiecka w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa prowadzona jest na 21 obwodach łowieckich dzierzawionych przez 13 kół łowieckich i OHZ PZŁ

Dla obwodów łowieckich, obok corocznie opracowywanych Rocznych Planów Łowieckich obowiązują Wieloletnie Łowieckie Plany Hodowlane. W poniższych tabelach przedstawiono stany inwentaryzacyjne zwierzyny grubej, pozyskanie (odstrzał + ubytki) w okresie całego dziesięciolecia, stany zwierzyny wg inwentaryzacji na 10.03.2015 w poszczególnych obwodach łowieckich oraz stany docelowe zawarte w WLPH, a także charakterystykę poszczególnych obwodów łowieckich.

Tabela 31: Stan ilościowy zwierzyny wg inwentaryzacji

Gatunek zwierzyny	Stan ilościowy zwierzyny wg inwentaryzacji									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Jelenie	217	218	310	272	276	340	240	222	233	360
Sarny	1728	1885	2270	1541	2092	2515	1723	1715	1661	2582
Dzik	337	83	106	97	78	95	119	113	135	139
Łoś	111	100	139	121	212	245	236	265	276	297

Na podstawie powyższego zestawienia na uwagę zasługuje wzrost ilościowy we wszystkich analizowanych gatunkach z wyjątkiem dzika. Najbardziej istotny wzrost zanotowano w przypadku łosia – 267%. Wzrost populacji zwierzyny przekłada się na zwiększony rozmiar pozyskania. Przekłada się to również na zwiększające się szkody w uprawach leśnych.

Tabela 32: Plan pozyskania zwierzyny łownej

Gatunek	Plan pozyskania zwierzyny łownej								
zwierzyny	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jelenie	58	71	107	127	98	199	114	111	117
Sarny	359	495	567	597	503	609	618	607	591
Dzik	573	581	203	58	152	107	303	243	300

Tabela 33: Wykonanie planu pozyskania zwierzyny łownej

Gatunek	Wykonanie planu pozyskania zwierzyny łownej								
zwierzyny	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jelenie	53	48	91	89	111	83	85	90	92
Sarny	372	278	545	536	550	524	568	574	580
Dzik	624	690	700	633	542	496	316	355	404

Tabela 34: Procent wykonania planu pozyskania zwierzyny łownej

Gatunek	Procent wykonania planu pozyskania zwierzyny łownej								
zwierzyny	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jelenie	91	68	85	70	113	42	75	81	79
Sarny	104	56	96	90	109	86	92	95	98
Dzik	109	119	345	1091	357	464	104	146	135

Z przedstawionej tabeli wynika, że plan pozyskania zwierzyny nie jest w pełni realizowany.

Jako przyczyny tego stanu rzeczy można upatrywać w:

- częstej migracji zwierzyny pomiędzy kompleksami leśnymi
- niechęci myśliwych do strzelania kóz i koźląt
- penetracji kompleksów leśnych co wywołuje stresowanie zwierzyny
- zmianie struktury upraw rolniczych (zwiększający się areal upraw kukurydzy) co wpływa na zmianę sposobu bytowania głównie dzika.

Tabela 35: Charakterystyka poszczególnych obwodów łowieckich

Charakterystyka poszczególnych obwodów łowieckich			
Nr obwodu	Pow. obwodu [ha]	% powierzchni leśnej obwodu	kategoria obwodu łowieckiego
208	4752	78,2	słaby
199	5278	45,8	bardzo dobry
279	4179	16,8	bardzo słaby
310	5971	11,3	słaby
185	5866	36,4	średni
184	6719	24,1	słaby
284	8356	24,3	słaby
288	8375	18,7	bardzo słaby
266	5660	32,0	słaby
239	4721	24,9	bardzo słaby
229	7083	27,1	bardzo słaby
252	8143	20,5	bardzo słaby
218	5503	33,7	słaby
237	5878	28,0	słaby
300	7277	20,5	słaby
212	6101	26,7	słaby
268	6244	18,4	bardzo słaby
211	6086	13,7	słaby
225	5340	32,0	słaby

Tabela 36: Liczebność na 10.03.2024 oraz liczebność docelowa na 10.03.2027 w poszczególnych obwodach dla wybranych gatunków

Nr obwodu	łoś		jeleń		sarna		dzik	
	liczebność na 10.03.2024	liczebność docelowa na 10.03.2027 (WLPH)	liczebność na 10.03.2024	liczebność docelowa na 10.03.2027 (WLPH)	liczebność na 10.03.2024	liczebność docelowa na 10.03.2027 (WLPH)	liczebność na 10.03.2024	liczebność docelowa na 10.03.2027 (WLPH)
184	7	7	21	13	132	134	3	7
185	11	6	35	18	120	117	4	6
199	30	5	50	21	142	158	17	5
208	6	10	30	48	60	142	5	5
211	17	6	20	12	80	183	5	6
212	6	6	11	12	129	122	3	6
218	26	6	14	11	115	110	7	6
225	14	5	14	11	158	160	9	5
229	8	7	16	7	140	142	12	7
237	22	6	17	18	80	176	5	6
239	8	5	9	0	110	142	5	3
252	20	8	11	8	210	163	7	8
266	11	6	14	6	164	113	14	6
268	4	0	2	6	108	125	8	6
279	16	4	0	0	74	84	1	4
284	19	8	50	33	227	167	8	8
288	12	8	16	8	171	168	10	8
300	26	7	18	15	260	218	7	7
310	13	6	15	0	98	119	5	6

Z analizy powyższej tabeli wynika również, że stan zwierzyny jest bardzo wysoki szczególnie dotyczy to łosia, jelenia i w mniejszym stopniu sarny. Poprawa tego stanu będzie wymagała odpowiedniego podejścia przez Koła Łowieckie do planowania rozmiaru pozyskania zwierzyny. Ze strony Nadleśnictwa konieczna będzie kontrola w momencie zatwierdzania rocznych planów łowieckich, a później podczas realizacji planu odstrzału. W przypadku dzika

liczebność jest systematycznie ograniczana w związku ze zwalczaniem wirusa ASF jak i maksymalnym ograniczaniem szkód w uprawach i plodach rolnych.

6 Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone

Zgodnie z zapisami zawartymi w programie ochrony przyrody w latach 2006-2015. Nadleśnictwo Sokołów w odniesieniu do zarządzanych przez siebie gruntów, podejmowało następujące działania w ramach realizacji zadań dotyczących form ochrony przyrody:

- współpracowało z organami ochrony przyrody: Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody i Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Warszawie,
- gromadziło informacje na temat miejsc występowania roślin i zwierząt rzadkich oraz podlegających ochronie,
- prowadziło monitoring występujących form ochrony przyrody.

Ponadto działania te zawierały się w :

- kształtowaniu stosunków wodnych, popierania i ochrony przed zanikaniem śródleśnych oczek wodnych, bagienek, torfowisk
- kształtowaniu stref ekotonowych pomiędzy ekosystemem leśnym a innymi ekosystemami np. wzdłuż użytków rolnych, cieków wodnych
- pozostawianiu kęp starodrzewu do naturalnego rozkładu
- wykorzystaniu odnowień naturalnych wszędzie tam gdzie pozwalają warunki siedliskowe oraz cechy genetyczne drzewostanu
- zachowaniu różnorodności gatunkowej osiąganę poprzez odpowiedni dobór składu gatunkowego drzew i krzewów, oraz stwarzanie odpowiednich warunków do rozwoju wszystkich warstw ekosystemu leśnego.

W ramach realizacji zadań związanych z ochroną szczególnie cennych przyrodniczo obiektów znajdujących się na obszarze nadleśnictwa, każdego roku przeprowadzania jest lustracja form ochrony przyrody. Na bieżąco inwentaryzowane są i wprowadzane do systemu nowe stanowiska chronionych gatunków roślin i grzybów, które także co roku są monitorowane.

Nadleśnictwo zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej i Zarządzeniem Dyrektora RDLP w Warszawie nr 31 z dnia 16 listopada 2020 roku ściśle przestrzega zasad

postępowania w sprawie minimalizowania wpływu realizacji prac gospodarczych na miejsca rozrodu i legi ptaków.

W ciągu ostatniego dziesięciolecia w Nadleśnictwie Sokółów na podstawie decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. utworzono strefę całorocznej i okresowej ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania bociana czarnego (leśnictwo Holendernia) natomiast decyzją z 31 lipca 2020 r. utworzono strefę całorocznej i okresowej ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania bielika (leśnictwo Ceranów).

Nadleśnictwo Sokółów wspólnie z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Warszawie realizowało w latach 2016 – 2025 następujące zadania ochronne w rezerwatach przyrody i obszarze Natura 2000:

- w 2023 r. realizacja projektu Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe na terenie obszaru Natura 2000 Dąbrowy Ceranowskie
- w 2022 r. prace w rezerwacie Biele – odsłanianie stanowiska pełnika europejskiego
- w 2022 r. prace w rezerwacie Sterdyń – odsłanianie stanowiska parzydła leśnego.

7 Zadania z zakresu zagospodarowania turystycznego i edukacji przyrodniczo – leśnej

7.1 Zagospodarowanie turystyczne.

W latach 2016-2025 funkcjonowały i funkcjonują obecnie w Nadleśnictwie trzy ścieżki przyrodniczo-edukacyjne: Leśnictwo Ceranów, Leśnictwo Holendernia oraz szkołka Holendernia. Wszystkie ścieżki zostały wyposażone w tablice edukacyjne, dzięki którym korzystający mogą dowiedzieć się więcej o przyrodzie, napotkanych obiektach czy pracy leśnika. Na szkółce oprócz ścieżki znajduje się wiata. Od roku 2013 Park Edukacji przy siedzibie Nadleśnictwa.

Ponadto w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa funkcjonują szlaki turystyczne wyznaczone przez PTTK oraz Nadbużański Park Krajobrazowy.

W leśnictwach Ceranów, Holendernia i Przeździatka istnieją miejsca postoju, mające ułatwiać turystom dostęp do lasu. Nadleśnictwo regularnie porządkuje te miejsca i dokonuje niezbędnych napraw infrastruktury turystycznej.

7.2 Edukacja przyrodniczo leśna

Edukacja przyrodniczo-leśna realizowana była od początku planu urządzania lasu zgodnie z „Programem Edukacji Leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Sokółów na lata 2016-2025”.

Realizację zadań edukacyjnych w trakcie obowiązywania planu powierzono w ramach zakresu czynności pracownikom Działu Gospodarki Leśnej oraz leśniczym i podleśniczym.

W ramach realizacji zadań edukacyjnych w trakcie obowiązywania planu Nadleśnictwo zrealizowało następujące zadania:

- na bieżąco polepszano infrastrukturę edukacyjną poprzez zakup materiałów i pomocy dydaktycznych,
- udział w cyklicznych akcjach takich jak „Sprzątanie świata”, „Dni Sokółowa”, „Dni otwarte Lasów Państwowych”, „Dni SGGW”; 90-lecie Lasów Państwowych, „Dzień Ziemi”, „Piknik św. Stanisława”,
- spotkania z leśnikiem w lesie, bądź placówkach oświatowych

W ramach prowadzonych działań, największym zainteresowaniem cieszyły się spotkania z leśnikami w szkołach, na ścieżce edukacyjnej czy też w izbie edukacyjnej. Zainteresowaniem cieszyły się również akcje i imprezy okolicznościowe, z udziałem pracowników Nadleśnictwa.

Podsumowując działalność edukacyjna Nadleśnictwa na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat charakteryzowała się systematycznym rozwojem infrastruktury oraz różnorodnością realizowanych programów edukacyjnych. Dzięki zaangażowaniu w edukację nadleśnictwo przyczyniło się do zwiększenia świadomości przyrodniczej wśród lokalnej społeczności oraz podnoszenia poziomu wiedzy o lasach i ich znaczeniu w życiu człowieka.

Robert
Jacek Płocki

Elektronicznie podpisany
przez Robert Jacek Płocki
Data: 2026.01.12
14:46:17 +01'00'

3.2. Koreferat wykonawcy projektu planu

KOREFERAT

kierownika pracowni urządzania lasu
do Referatu Nadleśniczego Nadleśnictwa Sokołów
w sprawie analizy gospodarki leśnej
w okresie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu na lata 2016-2025
(Narada Techniczno-Gospodarcza)

Wykonawca:
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji
Leśnej
Oddział w Warszawie
Sękocin Stary ul. Leśników 21
05-090 Raszyn

WSTĘP

Podstawę oceny gospodarki leśnej minionego okresu w Nadleśnictwie Sokółów stanowi realizacja planu urządzenia lasu na okres 1 stycznia 2016 – 31 grudnia 2026 r., omówiona przez Nadleśniczego w Referacie „Analiza gospodarki przeszłej” oraz wyniki przeprowadzonych prac inwentaryzacyjnych wg stanu na 20 października 2025 r.

Do sporządzenia projektu planu przyjęto powierzchnię oraz klasyfikację gruntów zgodnie z dokumentacją geodezyjną otrzymaną od Nadleśnictwa, z późniejszymi korektami, w tym uzgodnionym wykazem rozbieżności.

Nadleśnictwo na dzień 31.08.2025 r. podaje powierzchnię 7774,01 ha. Wg projektu PUL powierzchnia na dzień 20.10.2025 r. wynosi 7774,91 czyli o 0,90 ha więcej. Różnica wynika z faktu, że zmiany te nastąpiły w powierzchni nadleśnictwa po dniu 30.06.2025 r. (data końcowa przekazywania wykonawcy PUL informacji o zaistniałych zmianach w ewidencji gruntów ustalona na KZP). Na tym etapie prac powierzchnia w projekcie planu urządzenia jest zamykana i zmiany w stanie posiadania, które nadleśnictwo realizuje w ostatnich miesiącach nie są już ujmowane.

Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów

W trakcie obowiązywania mijającego pul powierzchnia Nadleśnictwa wzrosła o 504,54 ha. Natomiast w stosunku do OPZ powierzchnia Nadleśnictwa jest większa o 106,91 ha. Nadleśniczy szczegółowo omówił przyczyny zmian w stanie posiadania.

Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z ich wykonaniem

Użytkowanie główne

Biorąc pod uwagę zmiany w sposobach prowadzenia gospodarki leśnej, wdrażane ograniczenia związane z ochroną przyrody oraz wyznaczaniem lasów o zwiększonej funkcji społecznej, wykonanie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego dla Nadleśnictwa Sokółów na lata 2016-2025, na poziomie 90,58% (miąższościowo) i 100,05% (powierzchniowo) należy uznać za bardzo dobre.

Realizacja zadań z zakresu hodowli lasu

Plan odnowień zrealizowano na poziomie 83%, a więc na powierzchni mniejszej niż planowano. Niewykonanie rozmiaru poprawek i uzupełnień przez Nadleśnictwo, przekroczenie rozmiaru pielęgnacji lasu wykonane zostało na powierzchni większej niż planowano. Wszystkie te działania wynikały z potrzeb hodowlanych lub z potrzeb ochrony drzewostanów. W ogólnej ocenie BULiGL nie ma zastrzeżeń co do realizacji zakresu wyżej wymienionych zadań.

Do pozostałych kwestii uwag nie wnoszę.

Nasiennictwo i selekcja

Powierzchnie wydzieleń związanych z nasiennictwem i selekcją wg stanu na 20.10.2025 r. różnią od podanych przez Nadleśnictwo. Jest to związane ze sposobem użytkowania lasu i zmianami przebiegów wydzieleń w terenie stwierdzonymi na gruncie podczas taksacji oraz z ponownym rozliczeniem tych powierzchni przez wykonawcę w oparciu o aktualny rejestr gruntów nadleśnictwa, zgodny z danymi ewidencji powszechnej.

Ocena wpływu zabiegów gospodarczych na stan lasu

Nadleśniczy przedstawił zestawienia wyników inwentaryzacji stanu lasu na dzień 31.08.2025 r. w porównaniu do danych z 1 stycznia 2016 r. Szczegółowa analiza tych danych przedstawiona zostanie w referacie wykonawcy projektu planu.

Stan zdrowotny i sanitarny lasu

Uwag nie wnoszę.

Rozmiar szkód w lasach

Podczas inwentaryzacji odnotowano uszkodzenia drzewostanów na łącznej powierzchni 757,95 ha, co stanowi 10,3% powierzchni leśnej. Zdecydowanie największy wpływ na powstawanie ma zwierzyna, następnie zakłócenia stosunków wodnych oraz grzyby.

W odniesieniu do danych podawanych przez nadleśnictwo warto wyjaśnić, że w planie zinwentaryzowane uszkodzenia widoczne i możliwe do stwierdzenia na dzień taksacji, podczas gdy Nadleśnictwo odnotowuje uszkodzenia corocznie, w ciągu całego okresu obowiązywania PUL. Ponadto uszkodzenia drzewostanów odnotowuje się dla „drzewostanów” czyli powierzchni leśnych zalesionych; powierzchniom leśnym niezalesionym, np. zrębom powstałym w efekcie wichury uszkodzeń nie określa się. Trzeba również zaznaczyć, że część powierzchni leśnych powstałych w efekcie uszkodzeń drzewostanów w wyniku podtopień ma obecnie charakter powierzchni leśnej niezalesionej o rodzaju powierzchni SUKCESJA.

Do pozostałych treści uwag nie wnoszę.

Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego

Uwag nie wnoszę.

Gospodarka łowiecka

Uwag nie wnoszę.

Zadania z zakresu zagospodarowania turystycznego i edukacji przyrodniczej

Uwag nie wnoszę.

Ocena realizacji programu ochrony przyrody

Zagadnienia zostaną omówione w referacie wykonawcy projektu PUL.

Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Zagadnienie będzie szczegółowo omówione w referacie wykonawcy projektu PUL.

Siedlce dn. 20.10.2025 r.

3.3. Referat kierownika ZOL

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
ZESPÓŁ OCHRONY LASU W ŁODZI

Łódź, 12 listopada 2025 r.

Znak: ZOL.3.6004.19.2025

Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi z zakresu ochrony lasu na Naradę Techniczno-Gospodarczą Planu Urządzania Lasu na lata 2026-2035 dla Nadleśnictwa Sokołów.

1. Stan sanitarny drzewostanów nadleśnictwa należy określić jako dobry. Posusz uprzątny jest na bieżąco, a średnie pozyskanie za minione dziesięciolecie wynosiło **3846,12 m³/rok**, z czego **31% stanowiły złomy i wywroty**. Zwiększona ilość złomów i wywrotów w roku 2022 (4320,31 m³) to pokłosie huraganowych wiatrów które przetoczyły się przez kompleksy leśne nadleśnictwa Sokołów (załącznik nr. 1). W roku tym pozyskanie złomów, wywrotów i posuszu stanowiło 14,06% ogólnego pozyskania grubizny na tym obszarze. **Zwiększone pozyskanie posuszu w latach 2016-2021, to efekt zamierających w wyniku braku wody i żerowania kornika ostrozębnego (*Ips acuminatus*) drzewostanów sosnowych**. W tym okresie szkody od Kornika ostrozębnego, odnotowano na łącznej powierzchni 203,6 ha.
Nadleśnictwo sprawnie uprząta wydzielający się posusz oraz złomy i wywroty, nie dopuszczając do deprecjacji surowca drzewnego oraz rozmnożenia szkodników wtórnych w drzewostanie.
2. W omawianym okresie drzewostany nadleśnictwa Sokołów nie były narażone na istotne uszkodzenia ze strony foliofagów, w związku z czym nie prowadzono też zabiegów ich zwalczania.
3. Nadleśnictwo Sokołów zmagало się z występowaniem **miernikowcowatych, w tym piędzika przedzimka (*Operophtera brumata* L.)** w drzewostanach liściastych. Obecność żerujących na listowiu gąsienic doprowadzała we fragmentach drzewostanów dębowych do gołożerów. Wystąpienie szkód od owada miało miejsce w latach: 2018 – 2019 z największym nasileniem **w roku 2019, kiedy uszkodzenia stwierdzono na łącznej powierzchni 144,7 ha lasów**. Znajdujące się w dobrej kondycji drzewostany liściaste (głównie dębowe) sprawnie regenerują swoje korony i przy notowanym nasileniu zjawiska nie było konieczne zwalczanie szkodnika. Swoją obecność w drzewostanach świerkowych zaznacza również **kornik drukarz**. Jego wzmożone występowanie, podobnie jak w pozostałych nadleśnictwach RDLP Warszawa obserwowane jest od roku 2015. **Szkodnik ten najsilniej zaznaczył swoją obecność w roku 2016, kiedy to uszkodzenia obserwowano na powierzchni 118 ha**. Obecność kornika drukarza powiązana jest z panującymi okresami suszy, które osłabiły drzewostany świerkowe w całym kraju. Wydzielający się w związku z obecnością szkodnika posusz jest przez nadleśnictwo Sokołów na bieżąco usuwany w celu zapobieżenia dyspersji szkodnika. Załącznik nr 2.

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa
tel.: +48 22 58-98-100, fax: +48 22 58-98-171, e-mail: sekretariat@lasy.gov.pl
Zespół Ochrony Lasu w Łodzi 91-402 Łódź ul. Matejki 16 tel. 42 6317980
Filia Warszawa ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-632 Warszawa.

zollodz@lasy.gov.pl

www.zollodz.lasy.gov.pl

4. W ostatnich latach (rok 2019 oraz 2022) obserwowano wzmożone wiosenne rójki chrabąszcza majowego na terenie leśnictw: Ceranów, Holendernia, Kurowice, Przeździadka i Repki. Postępująca z czasem dyspersja tego owada doprowadza do lokalnych szkód w uprawach leśnych od pędraków. Należy monitorować populację owada zarówno podczas oceny udatności upraw leśnych (szkody od pędraka) jak i podczas wiosennych lotów postaci doskonałej.
5. Należy zaznaczyć, że mimo stosunkowo niewielkiej skali występowania na terenie Nadleśnictwa Sokołów, jemioła zasiedlająca korony sosny zwyczajnej ma bardzo duże i rosnące negatywne znaczenie dla drzewostanów RDLP w Warszawie. **Jemioła rozpięzchła (*Viscum album* spp. *austriacum*)** zasiedlająca osłabione suszą drzewostany doprowadza do ich wyraźnego osłabienia oraz w wielu przypadkach powolnego zamierania. Problem dotyczy głównie starszych drzewostanów sosnowych występujących na żyznych siedliskach, gdzie drzewa rozwijały się w optymalnych warunkach wilgotnościowych przez okres swojego wzrostu. W trakcie suszy obserwowanej w ostatnich latach drzewa te nie będąc w stanie wystarczająco zregenerować i rozbudować swoich systemów korzeniowych zamierają dobijane przez półpasożyta oraz szkodniki wtórne. W nadleśnictwie Sokołów **jemioła na sośnie została stwierdzona podczas obserwacji w roku 2019, na łącznej powierzchni 98,34 ha. W roku następnym (2020) powierzchnia wzrosła do 498,69 ha a obecnie jest to około 549 ha.** Mimo poprawy kondycji koron sosnowych w roku 2022, należy szczególną uwagę przykładać do corocznej obserwacji drzewostanów sosnowych pod kątem zasiedlenia przez tego półpasożyta i w razie stwierdzenia jego obecności na nowych powierzchniach podejmować niezwłoczne działania mające na celu ograniczenie jego dyspersji. Obserwacje najlepiej przeprowadzać w okresie zimowym zaś działania uzależniać od wieku drzewostanu i stopnia jego zasiedlenia przez jemiołę.
6. Od roku 2016 na terenie nadleśnictwa jest obserwowane zamieranie brzozy związane z obniżeniem się poziomu wód gruntowych. Dotyczy to głównie drzewostanów na mocnych siedliskach gdzie brzozy wykształciły bardzo płytkie systemy korzeniowe. Najintensywniej proces zamierania brzozy przebiegał w roku 2019 gdzie ten zjawisko zarejestrowano na powierzchni ponad 132 ha. W kolejnych latach proces ten znacząco zmalał ale obecnie znowu rejestrowane są szkody z tego tytułu. Załącznik nr 3.
7. Szkody od zwierzyny płowej utrzymują się w ostatnim dziesięcioleciu na stałym poziomie 80-120 ha rocznie. Ponieważ jest to kolejny czynnik utrudniający odnowienie lasu, należy szczególną uwagę skupić na zabezpieczaniu roślin przed zgryzaniem a w przypadku newralgicznych miejsc o wysokim zagęszczeniu zwierzyny rozważać także grodzenie upraw. Załącznik nr 4.

Zaleca się monitorowanie stanu lasu poprzez:

1. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez owady:
 - a. Kontrola występowania szkodników korzeni.
 - b. Kontrola występowania brudnicy mniszki.
 - c. Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny.
2. Rejestrowanie zdarzeń związanych z występowaniem szkodników lasu i uszkodzeń na formularzach przewidzianych przez Instrukcję Ochrony Lasu.
3. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez roślinożerne ssaki.
4. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożeń lasu przez grzyby patogeniczne i czynniki abiotyczne, dokonywanie możliwie najpełniejszej faktycznej diagnozy zagrożenia lasu przez te czynniki szkodotwórcze, rejestrację wyników ocen w formularzach IOL.
5. Wykonywanie inwentaryzacji uszkodzeń drzewostanów przez owady foliofagiczne w przypadku wystąpienia defoliacji w zakresie powyżej 60% (sosna, modrzew, gat. liściaste) i powyżej 30% (świerk) oraz ich sygnalizowanie do RDLP i ZOL w formularzach przewidzianych przez IOL.
6. Prowadzenie kontroli występowania szeliniaka w nowo zakładanych uprawach sosny i modrzewia na obszarach rejestrowania szkód od tego owada.
7. Prowadzenie kontroli występowania owadów z rodziny ryjkowcowatych w uprawach i młodnikach sosnowych opanowanych przez osutkę oraz uszkadzanych przez zwierzynę płową.
8. Obserwację drzewostanów liściastych w okresie rozwoju liści ze względu na zagrożenie od żerów gąsienic z rodziny miernikowców i zwójek.
9. Obserwacje drzewostanów sosnowych w okresie wiosennym ze względu na zagrożenia od żerów brudnicy mniszki w drzewostanach nadleśnictwa.
10. Sygnalizowanie do ZOL uszkodzeń i zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania i diagnozy.

Zaleca się zabiegi profilaktyczne i ochronne:

1. Utrzymywanie higieny sanitarnej lasu. Porządkowanie drzewostanów z powstających wiatrołomów, wiatrowałów i wydzielającego się posuszu. W drzewostanach starszych klas wieku pozostawianie drzew dziuplastych oraz pojedynczych drzew posuszowych do naturalnego rozkładu.
2. W obszarach wzmożonego występowania szeliniaka i smolika, należy monitorować zagrożenie podejmując zabiegi profilaktyczne lub ograniczające. Zaleca się monitorowanie szeliniaka poprzez wykładanie świeżych krążków sosnowych lub modrzewiowych do wykopanych dołków na uprawach.
3. W przypadku wystąpienia silnych zagrożeń od szkodników pierwotnych i innych owadów zagrażających trwałości lasu) wykonywanie zabiegów ograniczających we współpracy z RDLP i ZOL.
4. W sytuacjach zdiagnozowanych potrzeb ochroniarskich, stosowanie wypraktykowanych metod ochrony nasadzeń przed uszkodzeniami od zwierzyny płowej.
5. Wspieranie ptactwa leśnego i nietoperzy między innymi poprzez wywieszanie skrzynek lęgowych i schronień.

6. W przypadku wystąpienia silnych epizooty grzybowych – (*Gremmeniella*, *Sphaeropsis*, *Lophodermium* i inne) na uprawach, zamarte drzewka należy spalać w wyznaczonym miejscu. Należy również spalać odpadki zrębowe przed założeniem nowej uprawy w zagrożonym wystąpieniem choroby miejscu.
7. Monitorować drzewostany sosnowe opanowane przez jemiołę. Na obszarach tych stosować zasady postępowania w drzewostanach jemiołowych tzn.: stosować możliwie bogate składy gatunkowe zakładanych upraw, usuwać drzewa najsilniej porażone podczas trzebieży oraz cięć przygodnych, stosować podsadzenia gatunkami liściastymi oraz promować podrost gatunków liściastych w celu przebudowywania powierzchni. W przypadku dużych, bardzo silnie porażonych powierzchni, po konsultacjach z ZOL i RDLP stosować zmiany bądź przyspieszenie rębni a także, jeśli to konieczne zręby sanitarne.
8. Prowadzić zalecane przez ZOL dodatkowe wielkoobszarowe kontrole występowania szkodników korzeni jako uzupełnienie wynikających z Instrukcji Ochrony Lasu poszukiwań szkodników korzeni. Prowadzić coroczne obserwacje rójki chrabąszczy w celu określenia zasięgu populacji i wysyłać gromadzone informacje do ZOL.

Wykaz załączników:

1. Pozyskanie posuszu w Nadleśnictwie Sokołów (lata 2016-2025) z uwzględnieniem udziału złomów i wywrotów.
2. Zestawienie występowania uszkodzeń spowodowanych przez owady i ssaki oraz wykonanych zabiegów ochronnych w latach 2016-2025 w Nadleśnictwie Sokołów.
3. Wykaz występowania abiotycznych czynników szkodliwych i chorób na terenie Nadleśnictwa Sokołów w okresie 2016-2025.
4. Wykaz szkód powodowanych przez zwierzyńę na terenie Nadleśnictwa Sokołów w latach 2016-2025.

Cezary Kieszek
Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi
/podpisano elektronicznie/

Załącznik nr. 1

Pozyskanie posuszu w Nadleśnictwie Sokołów za lata 2016 - 2025 z uwzględnieniem udziału złomów i wyrzutów

ROK			2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025	
Pozyskanie posuszu	ZW	P	ZW	P	ZW	P	ZW	P	ZW	P	ZW	P	ZW	P	ZW	P	ZW	P	ZW	P	ZW	P
sosna	1516,39	1199,61	199,11	1704,84	515,8	2186,09	78,54	2180,1	212,01	1159,42	144,93	573,05	2905,27	393,2	140,69	682,94	44,65	1088,4	85,07	697,59		
świerk	94,04	2832,91	32,49	1864,55	120,63	1863,29	56,03	1374,17	115,4	616,01	52,49	298,96	513,13	335,19	95,1	519,82	10,04	791,91	42,09	494,95		
jodla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,03	0	0	0	0	0	0	0		
modrzew	14,43	3,4	0	3,72	13,94	0	5,3	0	31,09	6,8	4,75	0	48,64	0	9,54	2,71	0	1,9	0	0,97		
poz. Iglaste	0,86	1,36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8,65	0	0	0	0	0	0	5,97		
iglaste razem	1625,72	4037,28	231,6	3573,11	650,37	4049,38	139,87	3554,27	358,5	1782,23	202,17	872,01	3476,72	728,39	245,33	1205,47	54,69	1882,21	127,16	1199,48		
dąb	106,13	131,5	47,66	178,64	76,17	200,01	38,78	87,96	92,36	155,69	108,2	42,82	78,57	61,87	12,32	40,27	44,62	7,51	17,74	12,31		
buk	0	6,35	7,5	2,78	13,45	0	6,14	0,69	54,15	0	20,11	0	39,92	0	0	0	1,98	0	3,6	0		
brzoza	233,72	37,97	148,76	365,7	273,38	146,61	90,02	107,66	196,13	285,72	61,48	14,92	231,61	48,84	29,28	16,14	21,93	130,46	13,78	111,75		
jesion	206,63	367,28	129,09	86,18	209,56	323,84	267,02	34,73	301,93	96,2	112,96	155,24	381,8	11,72	120,7	52,04	17,44	48,76	170,81	10,39		
olsza	6,2	6,29	11,13	35,41	25,55	27,91	9,43	7,66	20,98	8,47	4,48	2,62	17,37	4,7	5,71	0	0,32	5,07	1,26	0		
poz. Liściaste	54,54	10,28	54,95	11,01	67,9	26,14	50,95	19,94	308,46	21,24	44,51	19,03	94,32	4,39	20,89	4,06	19,04	51,77	13,26	0		
liściaste razem	607,22	559,67	399,09	679,72	666,01	724,51	462,34	258,64	974,01	567,32	351,74	234,63	843,59	131,52	188,9	112,51	105,33	243,57	220,45	134,45		
Razem	2 232,9	4 597,0	630,7	4 252,8	1 316,4	4 773,9	602,2	3 812,9	1 332,5	2 349,6	553,9	1 106,6	4 320,31	859,91	434,23	1 317,98	160,02	2 125,78	347,61	1 333,93		
Udział % ZW,P	33%	67%	13%	87%	22%	78%	14%	86%	36%	64%	33%	67%	83%	17%	25%	75%	7%	93%	21%	79%		

ROK	Suma 2016-2025
Pozyskanie posuszu	
sosna	17707,7
świerk	12123,2
jodla	1,03
modrzew	147,19
poz. Iglaste	16,84
iglaste razem	29995,96
dąb	1541,13
buk	156,67
brzoza	2565,86
jesion	3104,32
olsza	200,56
poz. Liściaste	896,68
liściaste razem	8465,22
Razem	38 461,2

ZW - złomy i wyrzuty

P - posusz ogółem

suma ZW i P (m3)	6 829,89	4 883,52	6 090,27	4 415,12	3 682,06	1 660,55	5 180,22	1 752,21	2 285,80	1 681,54
Grubizna ogółem pozyskana (m ³)	38 130,85	44 490,69	42 230,95	40 067,38	37 170,65	37 813,06	36 836,84	33 703,86	34 306,63	27 624,62
% grubizny (ZW+P)	17,91	10,98	14,42	11,02	9,91	4,39	14,06	5,20	6,66	6,09

Średnie pozyskanie ZW i P (m ³ /rok)
3 846,12

Udział (%) ZW oraz P

Pozyskanie posuszu w Nadleśnictwie Sokołów (lata 2016 - 2025)
z uwzględnieniem udziału złomów i wyrzutów

ZW	11 930,81	31%	ROK	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
P	26 530,37	69%	RAZEM ZW i P	6 829,89	4 883,52	6 090,27	4 415,12	3 682,06	1 660,55	5 180,22	1 752,21	2 285,80	1 681,54
RAZEM	38 461,18	100%	Iglaste ZW	1625,72	231,60	650,37	139,87	358,50	202,17	3476,72	245,33	54,69	127,16
			Iglaste P	4037,28	3573,11	4049,38	3554,27	1782,23	872,01	728,39	1205,47	1882,21	1199,48
			Liściaste ZW	607,22	399,09	666,01	462,34	974,01	351,74	843,59	188,90	105,33	220,45
			Liściaste P	559,67	679,72	724,51	258,64	567,32	234,63	131,52	112,51	243,57	134,45

Załącznik 2.

ZESTAWIENIE WYSTĘPOWANIA USZKODZEŃ SPOWODOWANYCH PRZEZ OWADY I SSAKI ORAZ WYKONANYCH ZABIEGÓW OCHRONNYCH
W LATACH 2016 - 2025 (NADLEŚNICTWO SOKOŁÓW)

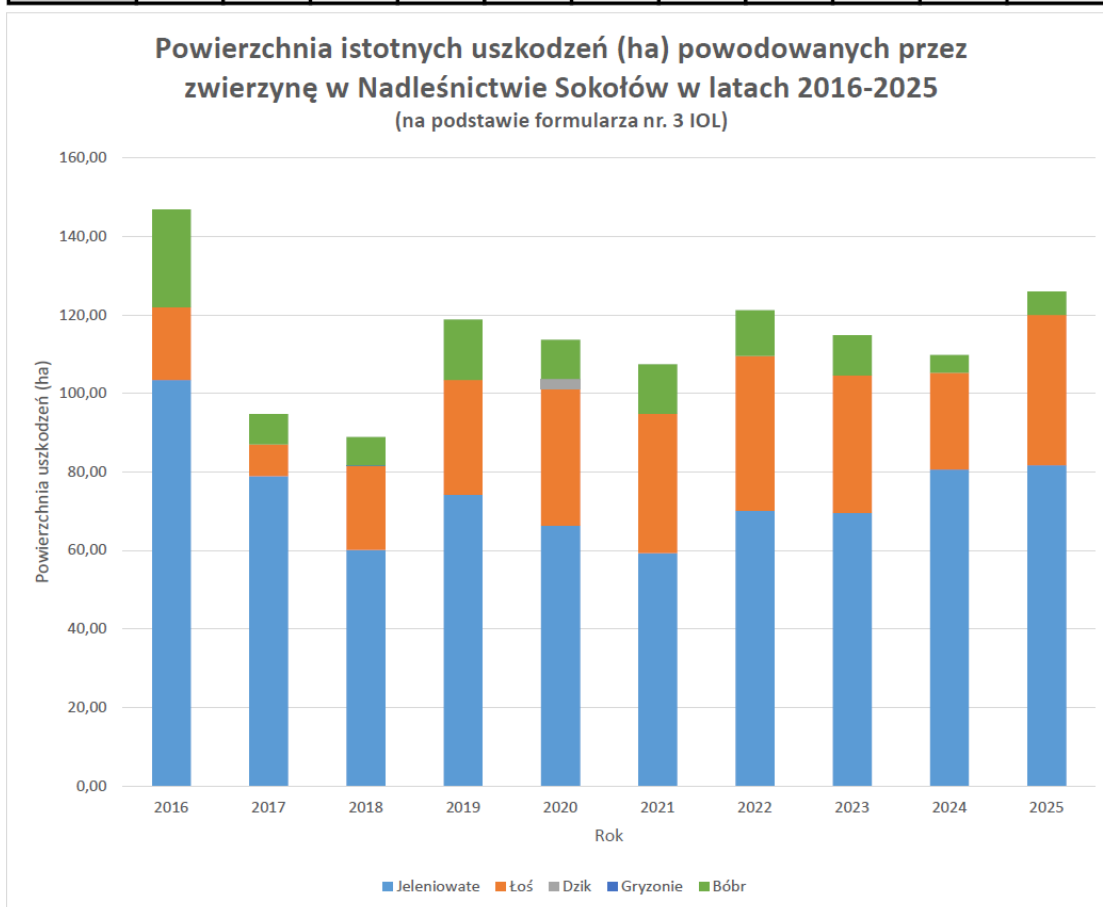
Lp.	Gatunki szkodników																					Występowanie (ha)	Zwalczanie (ha)
		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025			
		W	Z	W	Z	W	Z	W	Z	W	Z	W	Z	W	Z	W	Z	W	Z	W	Z		
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
1	Cetyńce	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
2	Chrabąszcze (owady doskonałe)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	272,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	104,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	377,3	0,0
3	Chrabąszczowate (pędraki)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	0,3	7,9	0,5	15,6	0,2	5,2	1,5	0,0	0,0	33,1	2,4
4	Czterooczek świerkowiec	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Kornik drukarz	118,0	26,0	10,5	10,5	15,3	11,3	14,1	14,1	2,5	2,5	4,7	4,7	1,0	0,0	0,8	0,8	2,2	2,2	0,0	0,0	169,0	71,9
6	Osnuja sadzonkowa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7	Piędzik przedzimek i inne miernikowce	0,0	0,0	0,0	0,0	104,7	0,0	144,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	249,5	0,0
8	Smolik znaczony	28,3	0,0	0,0	0,0	17,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	47,1	1,6
9	Szeliniaki	25,1	23,0	0,7	0,7	9,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,2	23,7
10	Zwójki dębowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,6	0,0
11	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	103,5	62,8	78,9	64,9	60,2	60,2	74,2	74,2	66,3	66,3	59,4	82,0	70,1	89,2	69,6	85,3	80,6	94,9	81,8	0,0	744,6	679,8
12	Łoś	18,5	0,0	8,1	0,0	21,4	0,0	29,3	6,3	34,8	0,0	35,5	0,0	39,4	0,0	35,0	0,0	24,6	0,0	38,2	0,0	284,8	6,3
13	Dzik	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0
14	Gryzonie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
15	Bóbr	24,9	0,0	7,8	0,0	7,3	0,0	15,3	0,0	10,0	0,0	12,6	0,0	11,7	0,0	10,2	0,0	4,6	0,0	5,9	0,0	110,3	0,0
16	Kornik ostrozębny	27,5	27,5	88,1	88,1	10,9	10,9	25,5	25,5	29,1	29,1	22,6	22,6	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	203,8	203,8
Suma (ha) w roku - występowanie		346,1		194,0		246,7		617,4	0	145,3		139,2		237,8		132,7		117,2		125,9		2302,4	
Suma (ha) w roku - zwalczanie			139,6		164,2		82,3	0	120,1		97,9		109,6		89,8		87,8		98,5		0,0		989,8

Wykaz występowania abiotycznych czynników szkodliwych i chorób na terenie Nadleśnictwa Sokółów w okresie 2016-2025.

Nr	Wyszczególnienie	2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		SUMA (ha) 2016-2025
		Sz.	Drz.	Sz.	Drz.	Sz.	Drz.	Sz.	Drz.	Sz.	Drz.	Sz.	Drz.	Sz.	Drz.	Sz.	Drz.	Sz.	Drz.	Sz.	Drz.	
1	a) zakłócenia stosunków wodnych:																					48,86
2	- podtopienia i zalania	3,98		3,00		3,54		33,04		2,80	0,12					0,01				2,37		4,62
3	- obniżenie poziomu wód, susza																			1,86		44,24
4	b) niskie i wysokie temperatury:							0,65	0,10	0,69								1,43	14,92	2,75	247,71	268,25
5	- oparzenia (zg. słon), wędgnięcie								0,10													0,10
6	- zmrózienia, zwarzenia							0,65		0,69								1,43	14,92	2,75	247,71	268,15
7	c) wiatr	6,13				5,19				0,19	0,10		0,45									12,06
8	d) śnieg			0,10																		0,10
9	e) grad																					0,00
10	f) pożar													0,11				0,09				0,14
11	Imisje zanieczyszczeń																					0,00
12	Pasożytnictwo zg. siewek gatunków:	0,55		0,41		0,29		0,34		0,55	0,79	0,84		1,11								4,88
13	- iglastych	0,18		0,12		0,06		0,12		0,15	0,09	0,12		0,18								1,02
14	- liściastych	0,37		0,29		0,23		0,22		0,40	0,70	0,72		0,93								3,86
15	Stara pleśń	0,70		0,72		0,55		0,25		0,17	0,13	0,12		0,15								2,79
16	Osutki sosny	0,13		0,12		0,12	2,70	0,08	5,60	0,10	0,11	0,09		0,12				3,95				13,12
17	Osutki modrzewia	0,02		0,04		0,06	0,06	0,02		0,03	0,02	0,02		0,03								0,30
18	Osutki innych gatunków																					0,00
19	Rdze na igłach / liściach	0,30		0,27		0,25		0,20		0,25	0,32	0,29		0,54								2,42
20	Mączniak dębu	1,60		1,40		1,66		2,23		2,03	1,30	1,51		1,33								13,06
21	Zamieranie pędów sosny																					0,00
22	Zamieranie pędów																					0,00
23	Skrętał sosny																					0,00
24	Rdza kory sosny zwyczajnej																					0,00
25	Rdza kory wejmutki																					0,00
26	Rak jodły																					0,00
27	Rak modrzewia																					0,00
28	Raki topoli																					0,00
29	Zgorzel kory, pomór topoli																					0,00
30	Holenderska choroba wiązków																					0,00
31	Zamieranie brzozy	11,88		10,70		24,00		136,32		31,36												214,26
32	Zamieranie buka									0,17	0,32											0,49
33	Zamieranie dębów					41,12				0,48												41,60
34	Zamieranie jesionu	1,10		15,41	0,07	42,55		6,46		23,48		0,96										90,03
35	Zamieranie olszy					29,35																29,35
36	Zamieranie innych gatunków	0,06				0,05																0,11
37	Opieńkowa zgnilizna korzeni															1,20		1,95				1,95
38	Huba korzeni	65,51		35,92				0,05														101,48
39	Huba sosny																					0,00
40	Czyreń ogniowy																					0,00
41	Drzewa zahubione iglaste																					0,00
42	Drzewa zahubione liściaste																					0,00
43	Inne choroby							2,80				0,11										2,91
44	Jemiola na gatunkach iglastych							98,34		498,69	209,00	580,00		549,73								580,00
45	Plamistość liści											0,42		0,19	0,00							0,61
46	Zgnilizna korzeni																					0,00
47	Jemiola na gatunkach liściastych																					0,00
48	Jemiola na jodle																					0,00
49	Jemiola na sosinie																	54,80	0,00	57,47		57,47

**Wykaz szkód powodowanych przez zwierzynę na terenie Nadleśnictwa Sokołów
w latach 2016 -2025.**

Gatunek	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Razem (ha) 2016-2025
Jeleniowate	103,53	78,93	60,17	74,22	66,27	59,37	70,09	69,61	80,62	81,80	744,61
Łoś	18,47	8,09	21,44	29,30	34,79	35,47	39,42	35,01	24,64	38,20	284,83
Dzik	0,00	0,00	0,00	0,00	2,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,64
Gryzonie	0	0	0,06	0	0	0	0	0	0	0	0,06
Bóbr	24,87	7,75	7,3	15,33	9,98	12,62	11,74	10,18	4,61	5,9	110,28

3.4. Informacja naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu w RDLP w Warszawie w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Sokołów na lata 2015-2024 na środowisko i obszary Natura 2000

Raport

wyników monitoringu skutków realizacji postanowień Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025

I. WSTĘP

Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego projekt przed zatwierdzeniem wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przeprowadzenie przedmiotowej oceny wymaga przygotowania dokumentu nazywanego prognozą oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) – dalej: „ustawa OOS”, prognoza oddziaływania na środowisko musi zawierać m.in. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Zgodnie z art. 55 ustawy OOS do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione m.in. ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko (...) propozycje dotyczące metod i częstotliwości prowadzenia monitoringu skutków realizacji dokumentu.

W przypadku Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025 podczas jego opracowywania w prognozie oddziaływania na środowisko wskazano następujący zakres monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego Planu na środowisko:

Zakres monitoringu skutków realizacji postanowień Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025

Lp.	Temat wg Prognozy oddziaływania PUL na środowisko z 2016 r.
1	Coroczny monitoring znanych stanowisk gatunków chronionych oraz określenie ich stanu. Monitoring wykonuje Nadleśnictwo poprzez kontrolę terenową znanych i nowo odnalezionych stanowisk gatunków. Obligatoryjnie, monitoring przeprowadza się w tych wydzieleniach, w których wykonane były zabiegi gospodarcze. Pozostałe stanowiska w wydzieleniach nie objętych zabiegami monitoruje się fakultatywnie. Monitoring polega na potwierdzeniu występowania gatunku w rok po wykonaniu zabiegu.
2	Analiza zmian struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów Nadleśnictwa dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku nr 1 dyrektywy siedliskowej, występujących na gruntach Nadleśnictwa.
3	Przeprowadzenie analizy zastosowania zaleceń projektu Planu (formy rębni, projektowane składy upraw).
4	Przeprowadzenie analizy zastosowania zaleceń projektu Planu (zalecenia wynikające z Programu ochrony przyrody).

5	Wykonanie zestawienia (i porównania zmian) bogactwa gatunków chronionych (mierzonego liczbą stanowisk) z uwzględnieniem wyników monitoringu prowadzonego przez Nadleśnictwo.
6	Przeprowadzenie analizy struktury wiekowej drzewostanów w ramach wyróżnionych w Prognozie rodzajów siedlisk (siedlisk potencjalnych) gatunków chronionych (rozdział 5.2.5 Prognozy).

Podstawą do sporządzenia raportu są wyniki z analizy gospodarki przeszłej w nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli kompleksowych lub problemowych z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu lasu na początku obowiązywania PUL, w tym dane z aktualizowanego POP.

II. WYNIKI MONITORINGU

- 1. Porównanie zmian bogactwa gatunków chronionych (mierzonego liczbą stanowisk) na początku obowiązywania planu i po zakończeniu jego obowiązywania oraz coroczny monitoring znanych stanowisk gatunków chronionych. Wyniki kontroli terenowej znanych i nowo odnalezionych stanowisk gatunków w wydzieleniach, w których planowane były zabiegi gospodarcze (działanie obligatoryjne). Monitoring stanowiska w wydzieleniach, w których nie były planowane i wykonywane zabiegi gospodarcze (działanie fakultatywne).**

W ramach prac nad palnem urządzenia lasu, jak również podczas jego realizacji, działania polegające na ochronie taksonów roślin i grzybów koncentrują się głównie na gatunkach podlegających ochronie gatunkowej.

Zgodnie z danymi dostępnymi w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych, na terenie Nadleśnictwa Sokołów w roku 2016 odnotowanych było 25 gatunków roślin objętych ochroną gatunkową oraz 3 taksony grzybów. Spośród ww. taksonów status objętych ochroną gatunkową ściśle posiadało 4 gatunki roślin (kosaciec syberyjski; lilia złotogłów; mącznica lekarska; pełnik europejski).

Wszystkie stanowiska taksonów grzybów objętych ochroną gatunkową, stwierdzone na początku obowiązywania Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016 – 2025 zostały zachowane do końca obowiązywania tego planu. Na przestrzeni 10 lat wzrosła ilość stanowisk: płucnicy islandzkiej (*Cetraria islandica*) o 5 nowych stanowisk.

W przypadku roślin objętych ochroną gatunkową, na przestrzeni obowiązywania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025 wykryto nowe stanowiska dotychczas nieodnotowywanych 20 taksonów. Liczebność stanowisk roślin objętych ochroną gatunkową, których występowanie było potwierdzone w roku 2016, na koniec obowiązywania PUL nie uległa zmniejszeniu (8 gatunków) lub zwiększyła się (16 gatunków) (Tabela nr 1). W przypadku trzech lokalizacji stanowisk pełnika europejskiego którego występowanie w 2016r wskazano na podstawie danych źródłowych z dokumentacji rezerwatu przyrody „Biele”, obecności dwóch z nich nie udało się potwierdzić w terenie.

Tabela nr 1 . Zestawienie bogactwa grzybów i roślin objętych ochroną gatunkową (mierzonego liczbą stanowisk) na początku obowiązywania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025 i na koniec obowiązywania tego planu.

Nazwa gatunku	Status ochronny	Liczba znanych stanowisk - poprzedni PUL	Liczba znanych stanowisk - aktualny PUL
Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	CZ	3	30
Bielistka siwa <i>Leucobryum glaucum</i>	CZ		7
Błyskoporek podkorowy <i>Inonotus obliquus</i>	CZ		4
Brodawkowiec czysty <i>Pseudoscleropodium purum</i>	CZ		11
Bulawnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i>	Ś		1
Chrobotek - rodzaj <i>Cladonia</i> sp.	CZ	9	12
Chrobotek leśny <i>Cladonia arbuscula</i>	CZ		3
Chrobotek reniferowy <i>Cladonia rangiferina</i>	CZ	2	3
Drabik drzewkowaty <i>Climacium dendroides</i>	CZ		8
Dzióbekowiec Zetterstedta <i>Eurhynchium angustirete</i>	CZ		4
Dzwonek szerokolistny <i>Campanula latifolia</i>	CZ		1
Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>	CZ	7	9
Gruszychnik jednokwiatowy <i>Moneses uniflora</i>	CZ		1
Grzybień białe <i>Nymphaea alba</i>	CZ		2
Kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i>	CZ	2	2
Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i>	Ś	4	4
Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	CZ	3	5
Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	Ś	19	28
Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	CZ	4	4
Mącznica lekarska <i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Ś	1	1
Miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i>	CZ	39	78
mokradłoszka zaostrowa <i>Calliergonella cuspidata</i>	CZ		1
Naparstnica zwyczajna <i>Digitalis grandiflora</i>	CZ	31	34
Nasieźrzal pospolity <i>Ophioglossum vulgatum</i>	Ś		1
Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>	CZ	12	15
Parzydło leśne <i>Arunca sylvestris</i>	CZ	2	2
Pawężnica psia <i>Peltigera canina</i>	CZ	1	1
Pełnik europejski <i>Trollius europaeus</i>	Ś	3	1

Piórosz pierzasty <i>Ptilium crista-castrensis</i>	CZ		7
Plonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i>	CZ		1
Plucnica islandzka <i>Cetraria islandica</i>	CZ	1	6
Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>	CZ	4	8
rzęsiak pospolity <i>Ptilidium ciliare</i>	CZ		1
Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	CZ	3	3
Tajęża jednostronna <i>Goodyera repens</i>	Ś		1
Torfowiec - rodzaj <i>Sphagnum</i> sp.	CZ		6
Torfowiec błotny <i>Sphagnum palustre</i>	CZ		1
Tujowiec tamaryszkowaty <i>Thuidium tamariscinum</i>	CZ		2
Turówka leśna <i>Hieracium aurantiacum</i>	CZ	8	8
Turówka wonna <i>Hieracium odoratum</i>	CZ	2	3
Wawrzynek wilczeliko <i>Daphne mezereum</i>	CZ	78	107
Widłak cyprysowy <i>Diphasiastrum tristachyum</i>	Ś		1
Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	CZ	1	4
Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	CZ	34	60
Widłak spłaszczony <i>Diphasiastrum complanatum</i>	CZ	2	9
Widłakowate <i>Lycopodiaceae</i>	CZ		31

Przyrost stanowisk gatunków podlegających ochronie na obszarze zarządzanym przez Nadleśnictwo Sokołów, wynika przede wszystkim z odnalezienia ich nowych stanowisk przez służby terenowe podczas wykonywania obowiązków służbowych, informacji o stanowiskach uzyskanych od służby Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego np. stanowisko widłaka spłaszczonego oraz wyników aktualnej taksacji wykonywanej na potrzeby sporządzenia nowego planu urządzenia lasu przez BULiGL.

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w PGL – Lasy Państwowe, nadleśnictwa są zobowiązane do corocznej aktualizacji bazy Systemu Informatycznego Lasów Państwowych (SILP) i Leśnej Mapy Numerycznej (LMN) o odnalezione nowe stanowiska gatunków roślin i grzybów podlegających ochronie gatunkowej.

Z analizy wpływu prac leśnych na stanowiska gatunków objętych ochroną ścisłą (Tabela nr 2) wynika, że w wyniku prowadzonych prac gospodarczych na przestrzeni ostatnich 10 lat nie doszło do zmniejszenia ilości stanowisk gatunków roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową a zastosowane z POP wskazówki sposobów ochrony na stanowiskach gdzie zaplanowano zabiegi gospodarcze okazały się skuteczną metodą ochrony czynnej.

Wyjątkiem od tej reguły okazało się jedynie jedno stanowisko kosaćca syberyjskiego w oddz. 24f gdzie z racji istnienia w 2016 r. strefy ochrony okresowej bociana czarnego nie zaplanowano we wskazaniach gospodarczych na 10-lecie żadnych działań gospodarczych i w kolejnych latach odnotowano zanik stanowiska w tym miejscu.

Tabela nr 2. Wpływ prac leśnych na stanowiska gatunków objętych ochroną ścisłą

Wydzielenie leśne	Nazwa występującego gatunku chronionego	Nazwa przeprowadzonego działania (zabiegu) gospodarczego	Rok przeprowadzenia zabiegu gospodarczego	Wynik monitoringu rok po wykonaniu działań gospodarczych	Występowanie lub brak występowania gatunku wg aktualnego stanu w danym wydzieleniu (stan na 01.08.2025 r.)
17-10-1-01-48 -g -00	nasieźrzał pospolity	brak wykonywanych zabiegów		występowanie	występowanie
17-10-1-01-15 -k -00	kosaciec syberyjski	brak wykonywanych zabiegów		występowanie	występowanie
17-10-1-01-24 -f -00	kosaciec syberyjski	brak wykonywanych zabiegów		brak występowania	brak występowania
17-10-1-01-26 -d -00	kosaciec syberyjski	IB; AGROT; ODN-ZRBN; CW	2017-2022	występowanie	występowanie
17-10-1-02-89 -c -00	kosaciec syberyjski	TPP	2017	występowanie	występowanie
17-10-1-01-7 -j -00	lilia złotogłów	TPP	2016	występowanie	występowanie
17-10-1-01-8 -a -00	lilia złotogłów	TPP	2024	występowanie	występowanie
17-10-1-01-25 -b -00	lilia złotogłów	TPP	2025	występowanie	występowanie
17-10-1-01-48 -f -00	lilia złotogłów	brak wykonywanych zabiegów			występowanie
17-10-1-01-48 -g -00	lilia złotogłów	brak wykonywanych zabiegów			występowanie
17-10-1-01-48 -h -00	lilia złotogłów	brak wykonywanych zabiegów			występowanie
17-10-1-01-48 -i -00	lilia złotogłów	brak wykonywanych zabiegów			występowanie
17-10-1-01-53 -b -00	lilia złotogłów	brak wykonywanych zabiegów			występowanie
17-10-1-01-53 -c -00	lilia złotogłów	brak wykonywanych zabiegów			występowanie
17-10-1-02-80 -f -00	lilia złotogłów	PTP; TPP	2017-2022; 2025	występowanie	występowanie
17-10-1-02-83 -b -00	lilia złotogłów	PR; AGROT; ODN-GLEB; IVD; ODN-ZŁOŻ; PIEL	2018-2025	występowanie	występowanie
17-10-1-02-84 -b -00	lilia złotogłów	PR; CP; CW	2017; 2019; 2019	występowanie	występowanie
17-10-1-02-85 -d -00	lilia złotogłów	OP-REZERW	2022	występowanie	występowanie
17-10-1-02-86 -a -00	lilia złotogłów	PTP; NAT-WPG; ODN-LUK; POPR; PTP; TPN; PTP	2016-2025	występowanie	występowanie
17-10-1-02-89 -c -00	lilia złotogłów	TPP	2017	występowanie	występowanie
17-10-1-02-90 -a -00	lilia złotogłów	brak wykonywanych zabiegów		występowanie	występowanie
17-10-1-02-91 -k -00	lilia złotogłów	PTP; PR; PTP; NAT-WPG; ODN-LUK; POPR; PR; PTP; PIEL; CW; PTP; PR	2016-2024	występowanie	występowanie
17-10-1-03-154 -c -00	lilia złotogłów	PTP	2018	występowanie	występowanie
17-10-1-06-180 -b -00	lilia złotogłów	TPP	2018	występowanie	występowanie
17-10-1-06-180 -d -00	lilia złotogłów	PR; PTP; PR	2016-2022	występowanie	występowanie
17-10-1-09-70 -b -00	mącznica lekarska	CP	2018	występowanie	występowanie
17-10-1-01-15 -l -00	pełnik europejski	OP-REZERW	2016; 2022;	występowanie	występowanie

Dane odnośnie występowania zwierząt objętych ochroną gatunkową w bazie SILP i na LMN ograniczają się do stanowisk gatunków dla których zostały ustanowione strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt.

W czasie 10 lat obowiązywania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025, na terenie Nadleśnictwa występowały trzy strefy bociana czarnego i dwie bielika. Dwie strefy bociana czarnego zostały zlikwidowane w roku 2020. Aktualnie na terenie Nadleśnictwa występują dwie strefy bielika i jedna bociana czarnego.

2. Porównanie stanu zachowania i powierzchni siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej na początku obowiązywania planu i po zakończeniu jego obowiązywania.

Dane dotyczące siedlisk Natura 2000, rozpoznanych w latach 2006 – 2007 w ramach powszechnej inwentaryzacji siedlisk i gatunków, zostały przedstawione w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016 – 2025. Zinwentaryzowano łącznie 9 siedlisk przyrodniczych, w tym 5 leśnych i 4 nieleśne siedliska przyrodnicze. Do siedlisk priorytetowych zaliczają się 4 z nich. Łączna powierzchnia siedlisk „naturowych” na gruntach nadleśnictwa została wówczas określona na 1733,13 ha.

W wyniku prowadzony w latach 2022-2023 na terenie Nadleśnictwa Sokołów, zakrojonych po raz pierwszy na tak szeroką skalę prac fitosocjologicznych, doszło do istotnych zmian w procentowym udziale poszczególnych zbiorowisk roślinnych.

Łącznie sporządzono 155 zdjęć fitosocjologicznych.

Tabela nr 3. Powierzchnia poszczególnych siedlisk przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa na początku obowiązywania planu urządzenia lasu na lata 2016-2025 i na koniec obowiązywania tego planu.

Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Stan na dzień 01.01.2016				Stan na dzień 01.01.2026					zakres zmian				
	Stan siedliska			Razem	Stan siedliska				Razem	Stan siedliska				Razem
	A	B	C	[ha]	A	B	C	inne*	[ha]	A	B	C	inne*	[ha]
	powierzchnia [ha]													
3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	0,85			0,85				0,66	0,66	-0,85			0,66	-0,19
*6120 - ciepłolubne śródłądowe murawy napiaskowe		0,5		0,5							-0,5			-0,5
6430– ziołorośla nadrzeczne		0,66		0,66							-0,66			-0,66
6510 niżowe łąki świeże użytkowane ekstensywnie		1,66		1,66				1,39	1,39		-1,66		1,39	-0,27
9170 – grądy subkontynentalne	6,77	646,76	572,97	1226,5	4,76	1007,03	1065,16	10,44	2087,39	-2,01	360,27	492,19	10,44	860,89
*91D0 - bory i lasy bagienne		0,5	1,12	1,62							-0,5	-1,12		-1,62
*91E0 – łągi olszowe, jesionowe, topolowe i wierzbowe		91,68	151,72	243,4	5,15	48,4	103,94	4,84	162,33	5,15	-43,28	-47,78	4,84	-81,07
91F0 – łągi wiązowo-dębowo-jesionowe		39,14	28,99	68,13		18,3	34,69	21,65	74,64		-20,84	5,7	21,65	6,51
*91I0 – ciepłolubne dąbrowy	0,87	150,81	29,28	180,96		0,63		118,52	119,15	-0,87	-150,18	-29,28	118,52	-61,81
91T0 - sosnowy bór chrobotkowy						0,26			0,26		0,26			0,26
Suma	8,49	931,71	784,08	1724,28	9,91	1074,62	1203,79	157,5	2445,82	1,42	142,91	419,71	157,5	721,54

* stan siedliska nie był oceniany (np. dane z PZO) lub był oceniany wg skali FV/U1/U2 (np. dane z Wetlands Green Life)

Znaczne zmiany w powierzchni siedlisk wynikają z przyjęcia odmiennych źródeł danych. W 2016 r. dane pochodziły z inwentaryzacji siedlisk z lat 2006-2007. Aktualnie powierzchnia siedlisk została przyjęta na podstawie opracowania fitosocjologicznego, z uzupełnieniem w postaci szczegółowej inwentaryzacji dla obszarów chronionych (dokumentacja do PO rezerwatów i PZO obszarów siedliskowych) oraz dla siedlisk podmokłych (projekt Wetlands Green Life).

W związku z powyższym wyciągnięcie jednoznacznych wniosków, odnośnie skutków realizacji postanowień Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025, w przypadku siedlisk przyrodniczych (zarówno leśnych jak i nieleśnych), z uwagi na duże rozbieżności odnośnie sposobu pozyskiwania danych na początku obowiązywania PUL (INVENT 2007) i na końcu jego obowiązywania (opracowanie fitosocjologiczne) jest nie możliwe.

Pozyskane na początek roku 2024 dane fitosocjologiczne stanowią bardzo dobry punkt wyjścia do przyszłych analiz i monitoringu oraz zaprojektowania i realizacji działań gospodarczych i ochronnych w kolejnych PUL na lata 2026-2035.

3. Analiza struktury powierzchniowej drzewostanów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych na początku i na końcu obowiązywania Planu.

Analiza struktury powierzchniowej drzewostanów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych została przedstawiona w Tabeli nr 4, 5 oraz na rycinach nr 1-5.

Tabela nr 4. Struktura procentowa drzewostanów według rzeczywistych składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych na początku i końcu obowiązywania PUL na lata 2016-2025

Siedlisko przyrodnicze	Rok	Bd	So	OI	Brz	Gb	Św	Js	Os	Md	Lp	inne
		udział %										
9170	2016	38,5%	22,5%	2,1%	14,3%	14,7%	2,5%	0,9%	0,8%	1,3%	1,1%	1,2%
	2026	37,2%	23,9%	6,4%	11,8%	11,4%	2,8%	0,2%	0,8%	2,2%	1,2%	2,1%
*91D0	2016		60,0%		40,0%							
	2026											
*91E0	2016	7,4%	0,4%	78,0%	8,6%	0,4%	1,2%	3,1%	0,3%		0,1%	0,6%
	2026	7,0%	10,7%	61,4%	14,2%	1,5%	2,7%	0,3%	0,2%	0,8%	0,1%	1,1%
91F0	2016	40,1%	2,1%	27,9%	12,2%	3,3%	0,9%	9,7%	0,3%		0,3%	3,2%
	2026	45,4%	8,1%	18,7%	12,5%	7,5%	0,9%	0,7%	0,5%	0,4%	1,0%	4,2%
*91I0	2016	66,5%	27,1%		2,8%				3,4%			0,2%
	2026	54,9%	43,9%		0,6%	0,0%	0,1%		0,0%	0,2%		0,1%
91T0	2016											
	2026		100,0%									

Rycina nr 1. Struktura procentowa drzewostanów według rzeczywistych składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych na początku i końcu obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025.

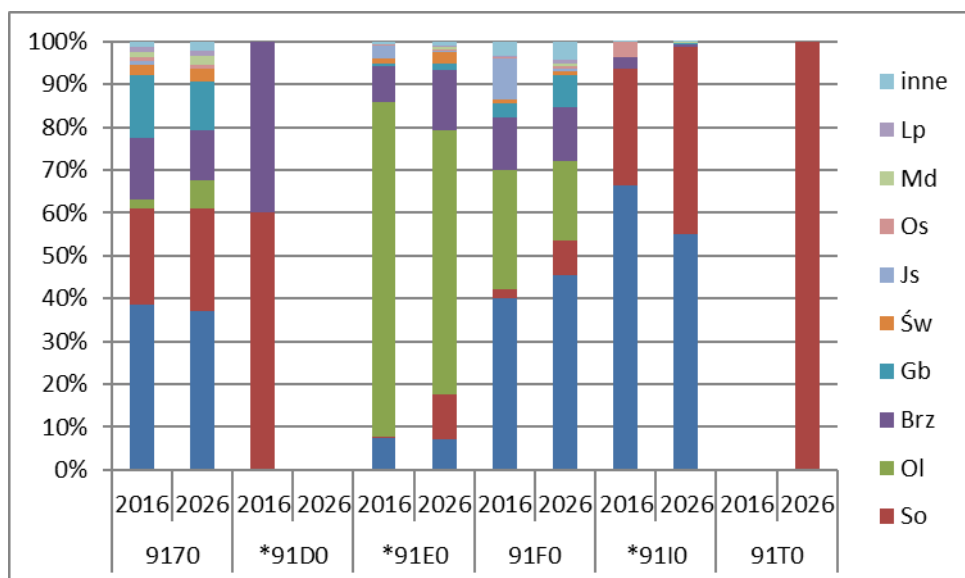
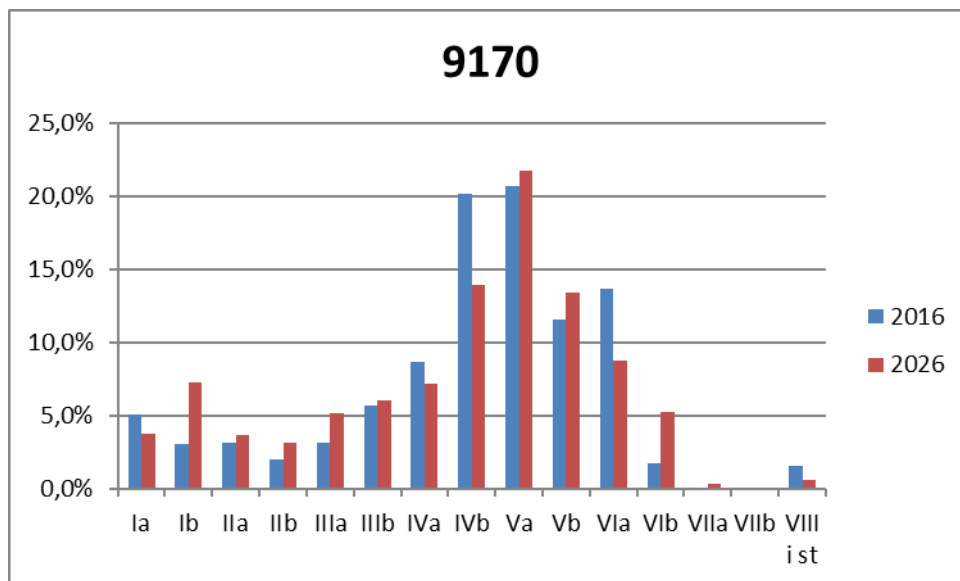

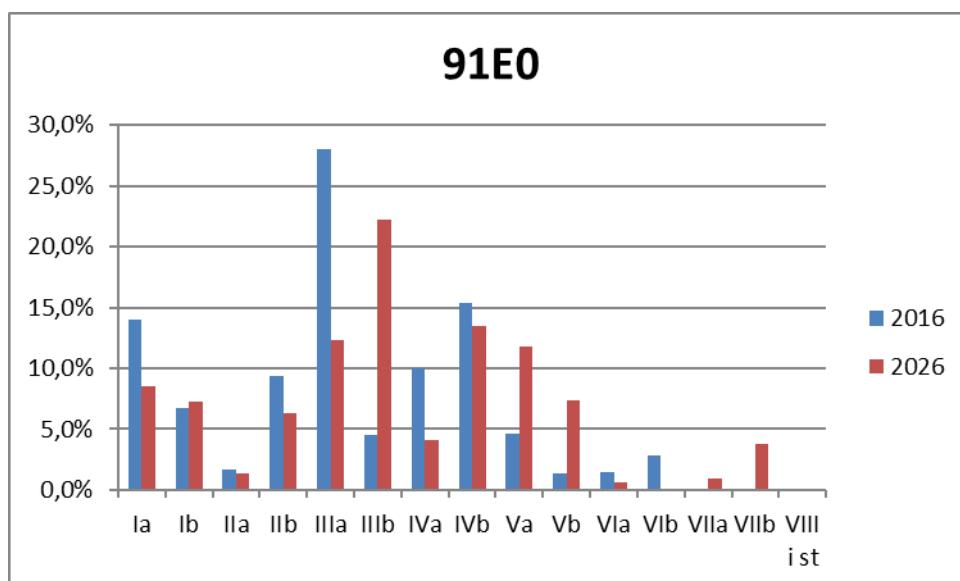
Tabela nr 5. Struktura procentowa drzewostanów według klas wieku dla siedlisk przyrodniczych na początku i końcu obowiązywania PUL na lata 2016-2025

Siedlisko przyrodnicze	Rok	la	lb	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IVa	IVb	Va	Vb	Vla	Vlb	VIIa	VIIb	VIII i st
		udział %														
9170	2016	5,1%	3,1%	3,1%	2,0%	3,1%	5,6%	8,7%	20,2%	20,7%	11,6%	13,6%	1,8%			1,6%
	2026	3,7%	7,2%	3,6%	3,2%	5,2%	6,0%	7,2%	13,9%	21,7%	13,3%	8,8%	5,2%	0,3%	0,1%	0,6%
*91D0	2016											100,0%				
	2026															
91E0	2016	14,0%	6,7%	1,7%	9,3%	28,1%	4,5%	10,0%	15,4%	4,7%	1,3%	1,4%	2,8%			
	2026	8,6%	7,2%	1,4%	6,3%	12,3%	22,2%	4,0%	13,5%	11,8%	7,4%	0,6%	0,0%	0,9%	3,8%	
91F0	2016	15,3%	3,5%	4,2%	5,3%		12,1%		38,9%	12,9%	5,3%	2,6%				
	2026	1,9%	14,5%	1,2%	0,2%	10,7%	6,4%	36,1%	4,4%	9,9%	6,2%	3,5%	1,2%	3,6%		0,2%
91I0	2016				1,1%	17,9%	4,2%	28,4%	15,1%	27,4%	5,8%					
	2026	0,1%	0,0%			2,3%	21,3%	4,4%	26,8%	3,0%	42,1%	0,0%				
91T0	2016															
	2026					100,0%										

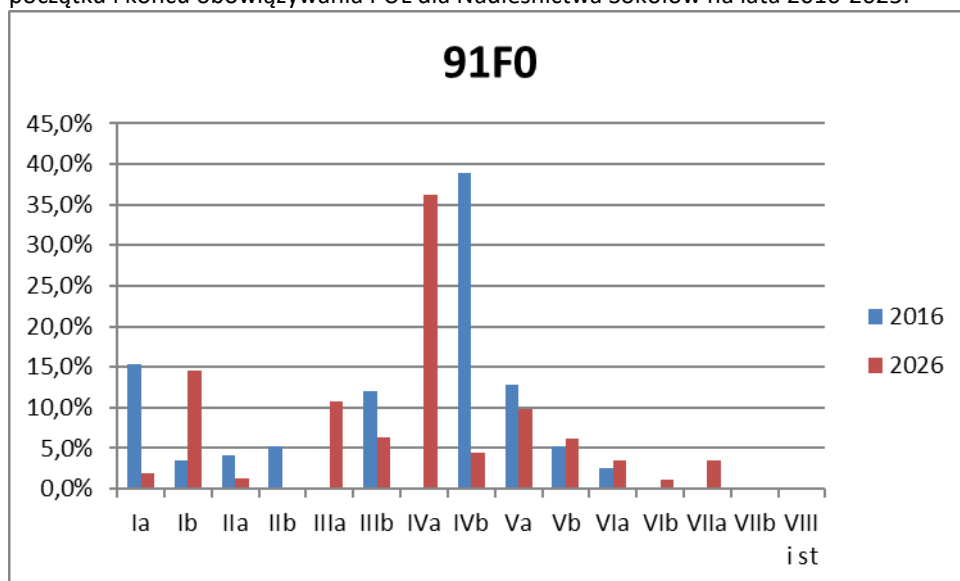
Rycina nr 2. Struktura procentowa drzewostanów według klas wieku dla siedliska przyrodniczego 9170 na początku i końcu obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025.

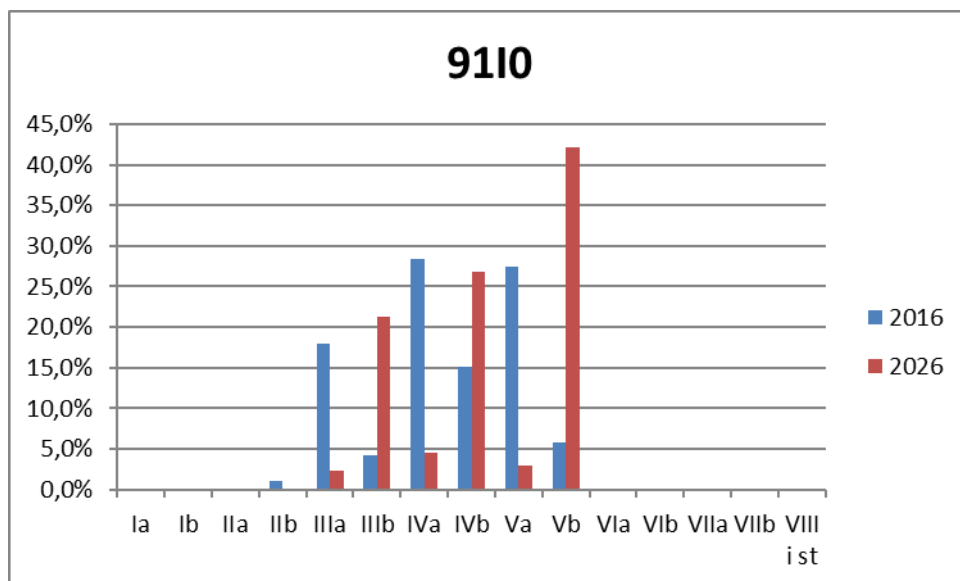
Rycina nr 3. Struktura procentowa drzewostanów według klas wieku dla siedliska przyrodniczego 91E0 na początku i końcu obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025.

Rycina nr 4. Struktura procentowa drzewostanów według klas wieku dla siedliska przyrodniczego 91F0 na początku i końcu obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025.

Rycina nr 5. Struktura procentowa drzewostanów według klas wieku dla siedliska przyrodniczego 91I0 na początku i końcu obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025.

Podobnie jak w punkcie 2 ze względu na rozbieżności źródeł danych i związaną z nimi różnicą w powierzchni siedlisk, porównanie pomiędzy okresami daje ograniczone możliwości interpretacji.

4. **Analiza struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów w ramach rodzajów siedlisk potencjalnych gatunków chronionych (Lasy iglaste; Lasy liściaste; Lasy mieszane; Lasy o wysokim stopniu uwilgotnienia – olsy, łęgi, lasy bagienne; Lasu z udziałem drzew starych i martwych; siedliska otwarte).**

Na etapie sporządzania Prognozy oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025, celem oceny wpływu zaplanowanych w PUL działań gospodarczych na gatunki zwierząt (szczególnie ptaków), wyodrębniono grupy ich potencjalnych siedlisk (tzw. rodzaje siedlisk) - (rozdział 5.2.5 Prognozy). Siedliska te mają odzwierciedlać zróżnicowane warunki dla bytowania poszczególnych grup gatunków zwierząt. Wyodrębniono wówczas następujące rodzaje potencjalnych siedlisk gatunków: lasy iglaste, lasy liściaste, lasy mieszane, lasy podmokłe.

Analizą zmian w obrębie ww. rodzajów potencjalnych siedlisk gatunków na przestrzeni obowiązywania Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025 przedstawiają tabela nr 6, 7 oraz rycina nr 6, 7, 8, 9.

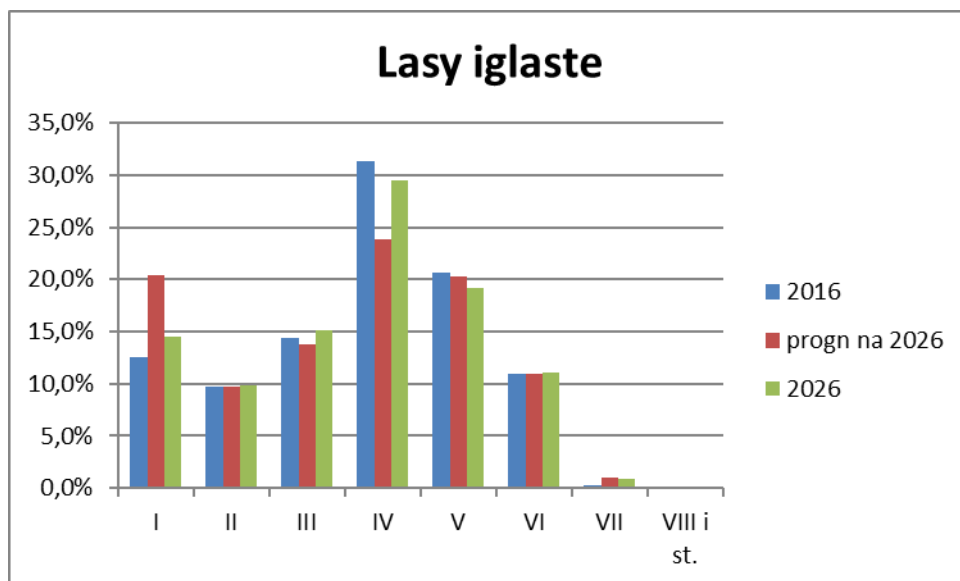
Tabela nr 6. Zestawienie powierzchni poszczególnych rodzajów siedlisk potencjalnych gatunków według klas wieku na początku i końcu obowiązywania PUL na lata 2016-2025.

Potencjalne siedlisko gatunków chronionych	Rok / klasa wieku	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII i st.	Razem
		powierzchnia ha								
Lasy iglaste	2016	412,29	318,38	473,01	1029,58	675,77	359,78	8,05	1,47	3278,33
	2026	497,98	339,03	516,57	1010,33	656,04	378,48	27,63	1,23	3427,29
Lasy liściaste	2016	400,19	345,65	483,91	819,70	446,17	67,31	10,12	19,07	2592,12
	2026	543,92	285,02	559,83	567,72	778,30	167,68	13,83	11,16	2927,46
Lasy mieszane	2016	205,16	145,90	122,09	232,97	167,31	31,26			904,69
	2026	283,61	132,34	101,76	160,95	220,94	52,35	2,78		954,73
Lasy podmokłe	2016	51,91	73,50	112,83	106,51	17,33	13,74	9,33		385,15
	2026	64,38	26,93	120,22	75,42	46,64	3,58	13,83		351

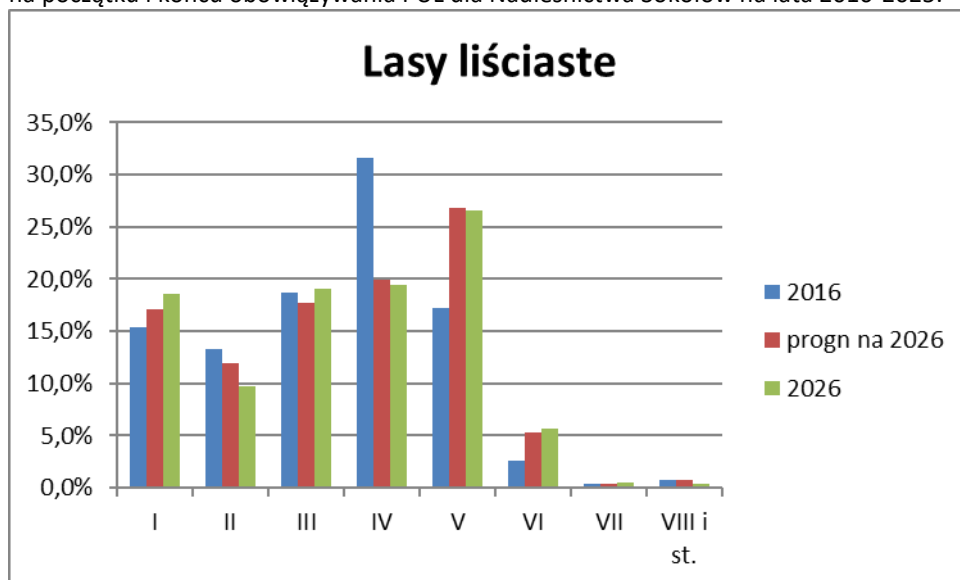
Tabela nr 7. Zestawienie udziałów procentowych poszczególnych rodzajów siedlisk potencjalnych gatunków według klas wieku na początku i końcu obowiązywania PUL na lata 2016-2025.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII i st.
Lasy iglaste	2016	12,6%	9,7%	14,4%	31,4%	20,6%	11,0%	0,2%	0,0%
	progn na 2026	20,5%	9,7%	13,8%	23,9%	20,3%	10,9%	1,0%	0,0%
	2026	14,5%	9,9%	15,1%	29,5%	19,1%	11,0%	0,8%	0,0%
Lasy liściaste	2016	15,4%	13,3%	18,7%	31,6%	17,2%	2,6%	0,4%	0,7%
	progn na 2026	17,1%	12,0%	17,8%	20,0%	26,8%	5,3%	0,4%	0,7%
	2026	18,6%	9,7%	19,1%	19,4%	26,6%	5,7%	0,5%	0,4%
Lasy mieszane	2016	22,7%	16,1%	13,5%	25,8%	18,5%	3,5%		
	progn na 2026	17,4%	15,6%	14,5%	17,5%	25,4%	9,2%	0,3%	
	2026	29,7%	13,9%	10,7%	16,9%	23,1%	5,5%	0,3%	
Lasy podmokłe	2016	13,5%	19,1%	29,3%	27,7%	4,5%	3,6%	2,4%	
	progn na 2026	8,1%	21,0%	25,3%	21,4%	16,2%	5,0%	3,0%	
	2026	18,3%	7,7%	34,3%	21,5%	13,3%	1,0%	3,9%	

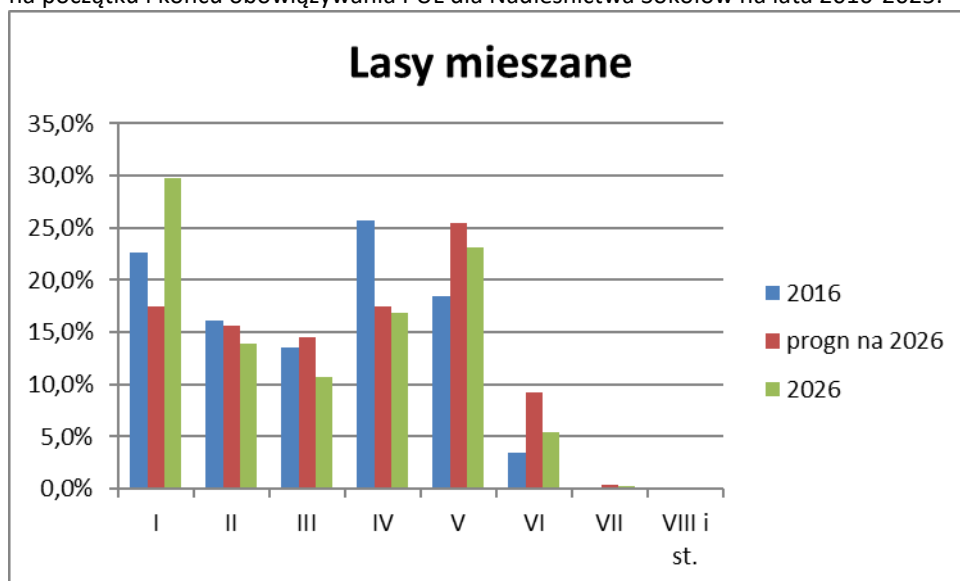
Rycina nr 6. Struktura procentowa potencjalnego siedlisk gatunków - rodzaj „lasy iglaste”, według klas wieku na początku i końcu obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025.

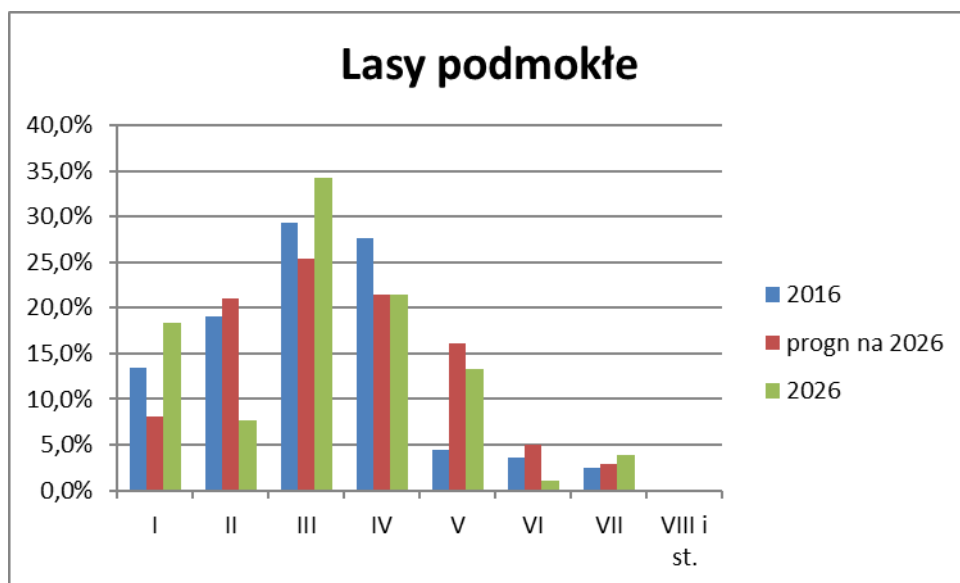
Rycina nr 7. Struktura procentowa potencjalnego siedlisk gatunków - rodzaj „lasy liściaste”, według klas wieku na początku i końcu obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025.

Rycina nr 8. Struktura procentowa potencjalnego siedlisk gatunków - rodzaj „lasy mieszane”, według klas wieku na początku i końcu obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025.

Rycina nr 9. Struktura procentowa potencjalnego siedlisk gatunków - rodzaj „lasy podmokłe”, według klas wieku na początku i końcu obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025.

5. Analiza zastosowania zaleceń projektu Planu (zmiany rębni i składów gat. zalecenia wynikające z Programu ochrony przyrody).

Adres leśny	Wskazówka z PUL		Wykonanie			Powód zmiany
	Grupa czynności	Pow. [ha]	Rok	Grupa czynności	Pow. [ha]	
17-10-1-01-34-j-00	IIIA	2,24	2022	IVD	2,24	młode pokolenie przyszłościowego dębu, siedlisko potencjalnie naturowe
17-10-1-01-42-c-01	IIIA	4,63	2023	IVD	4,63	opanowanie sosny przez jemiołę
17-10-1-02-73-n-00	IC	0,76	2019	IB	1,81	wydzielanie się posuszu świerkowego, odsłonięcie odnowienia naturalnego
17-10-1-03-209-d-00	IIIAU	3,21	2019	IVD	3,21	zachowanie dębu do dalszej hodowli, siedlisko potencjalnie naturowe
17-10-1-03-223-c-00	IIIA	2,14	2019	IB	2,14	zły stan sanitarny brzozy, zalecenia ZOL
17-10-1-03-174-j-00	IIIA	2,56	2025	IB	2,56	ze względu na przewidywane trudności z utrzymaniem powierzchni międzygniazdowej (szkody od wiatru) i dojrzałość techniczną brzozy
17-10-1-03-269B-a-00	IIIA	2,54	2025	IB	2,54	zły stan sanitarny i niska jakość sosny, zróżnicowane siedlisko

Adres leśny	Planowany orientacyjny skład gatunkowy wynikający z PUL	Wykonanie		Powód odstępstwa od przyjętego składu gatunkowego
		Zrealizowany skład gatunkowy uprawy	Pow. odnowiona [ha]	
17-10-1-01-37A-a	5So3Św2Db	7Brz3OL	0,92	odstępiono z uwagi na uwarunkowania siedliskowo glebowe stwierdzone na gruncie
17-10-1-06-280A-d	4So3Bk2Md1Lp	10Os	0,23	działka między lasami prywatnymi, z uwagi na małą powierzchnię pozostawiono powstałe odnowienie naturalne

Tabela nr 8 Opis realizacji działań zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania w okresie 2016-2025 - realizacja wskazań „Planu działań w zakresie ochrony przyrody”

Możliwe negatywne oddziaływanie projektu Planu	Zapisy projektu Planu ograniczające negatywne oddziaływanie	Opis realizacji zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania w okresie 2016-2025
Zmniejszenie różnorodności biologicznej	Należy utrzymywać charakterystyczne dla danego typu siedliska składy drzewostanów, możliwie zróżnicowane gatunkowo. W trakcie prac leśnych należy wykorzystywać mikro zróżnicowanie siedliskowe wydzieleń leśnych. Należy pozostawiać w drzewostanach przewidzianych do użytkowania gatunki drzew (krzewów) rzadkich i cennych (wiązy, czereśnia ptasia, jabłoni dzika, głogi itp.), co oprócz utrzymania różnorodności drzewostanu wpłynie korzystnie na warunki bytowania wielu innych organizmów np. ptaków. Niezbędne jest także utrzymywanie w lesie śródleśnych oczek, bagienek, łąk, polan, luk itp.	Składy gatunkowe dostosowywane były do typu siedliska z uwzględnieniem mikro zróżnicowania siedliskowego wydzieleń leśnych. Dla zwiększenia bioróżnorodności wykorzystywano gatunki biocenotyczne tj. czereśnia ptasia, jabłoni dzika, jarzab, grusza, głóg, róża dzika.
	Należy w miarę możliwości wykorzystywać pojawiające się odnowienie naturalne. W przypadku odnawiania sztucznego należy w jak największym stopniu wykorzystywać materiał odnowieniowy pochodzący z maksymalnie dużej liczby osobników oraz z różnych obszarów Nadleśnictwa.	Od początku obowiązywania PUL do chwili obecnej uznano ponad 80 ha odnowień naturalnych (Tabela nr. 9) Sadzonki wykorzystywane do odnawiania pochodziły z różnych baz nasiennych właściwych do wykorzystania w naszym regionie pochodzenia LMR.
	Zaleca się kształtowanie strefy ekotonu, aby zachowana lub zwiększona została różnorodność biologiczna zasiedlających je gatunków. Odnosi się to także do wykonywania odnowień na granicy z powierzchnią otwartą (zapewnienie bogactwa gatunkowego, kształtowanie zróżnicowania przestrzennego i gatunkowego roślinności, wprowadzanie gatunków liściastych, owocodajnych itp.).	Kształtując strefy ekotonowe dla zachowania różnorodności biologicznej wykorzystywano gatunki liściaste w tym owocodajne.

	W ramach wykonywanych zabiegów należy pozostawiać w lesie pojedyncze sztuki okazałych drzew, jako np. przestoje w rębniach złożonych, czy w postaci biogrup i kęp na zrębach zupełnych (w szczególności w otoczeniu stanowisk chronionych gatunków roślin i grzybów, dla których otwarta powierzchnia nie jest siedliskiem optymalnym).	Od początku obowiązywania PUL do chwili obecnej zaewidencjonowano w 660 wydzieleniach 859 KĘP o łącznej powierzchni 147,42 ha.
Zmniejszenie różnorodności gatunkowej i genetycznej drzewostanów w wyniku selekcji prowadzonej na etapie zabiegów pielęgnacyjnych	Należy zachowywać w drzewostanie wszelkie domieszki, zarówno drzew jak i krzewów, zgodnych z typem siedliskowym lasu i warunkami klimatycznymi, nie uwzględnionych w składach gatunkowych upraw, a więc pojawiających się naturalnie. W trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych pozostawiać w drzewostanach pewną liczbę osobników drzew o ciekawych kształtach. Mogą to być także drzewa zazwyczaj traktowane jako „szkodliwe” w gospodarce leśnej, a więc przestoje, rozpieracze, „dwójki” itp. W trzebieżach pozostawiać do naturalnej śmierci pojedyncze, wybrane drzewa lub ich grupy cechujące się znacznymi rozmiarami (powyżej 40 cm pierśnicy) lub wiekiem przewyższającym znacznie wiek wydzielenia.	W trakcie wykonywania odnowień starano się wykorzystywać jako domieszki, drzewa i krzewy odnawiające się naturalnie na powierzchni, z uwzględnieniem właściwego typu siedliskowego. W trakcie trzebieży pozostawiano w formie grupy drzewa cechujące się znacznymi rozmiarami (powyżej 40 cm pierśnicy) lub wiekiem przewyższającym znacznie wiek wydzielenia.
Zniszczenie lub degradacja (w wyniku zmian siedliskowych) stanowisk chronionych gatunków roślin	Nie należy zakładać gniazd oraz wykonywać cięć zupełnych lub uprzętających w miejscach występowania znanych stanowisk chronionych gatunków (nie dot. gatunków objętych odstępstwem określonym w § 8 pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin). Należy - zgodnie z Zasadami hodowli lasu - pozostawiać kępy drzewostanu o wielkości min. 6 arów wokół stanowisk gatunków chronionych. Dotyczy to zarówno gatunków cienioznośnych (np. listera jajowata, wawrzynek wilczełyko, gnieźnik leśny), w przypadku których drzewa w tych kępach wraz z dolnymi warstwami drzewostanu powinny być utrzymane do ich biologicznej śmierci, jak i światłożądnych (np. kocanki piaskowe, mącznica lekarska, miodownik melisowaty, naparstnica zwyczajna, widłak spłaszczony, widłak goździsty), gdzie drzewa w kępach	Celem ochrony stanowisk chronionych gatunków roślin w drzewostanach użytkowanych gospodarczo w zależności od specyfiki gatunków chronionych stosowano następujące środki zaradcze: obowiązkowe wizje terenowe każdorazowo przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki celem zlokalizowania drzew dziuplastych, potencjalnie dziuplastych oraz gniazd ptasich jak również stanowisk gatunków roślin chronionych; ochronę stanowisk poprzez wyznaczanie kęp m.in. dla bagna zwyczajnego, gnieźnika leśnego; lilii

	<p>powinny być również utrzymane do ich biologicznej śmierci, natomiast jeżeli pokrycie dolnych warstw drzewostanu (II p, podszyt itp.) przekracza 0,5, to w okresie zimowym należy to pokrycie zredukować do maksymalnie 0,3. W miarę możliwości organizacyjnych należy wykonywać prace w obrębie stanowiska w okresie zimowym, przy pokrywie śnieżnej oraz nie lokalizować w pobliżu stanowiska szlaków zrywkowych. Należy projektować oraz wykorzystywać stałe szlaki zrywkowe. W czasie wykonywania prac konieczna jest ochrona stanowisk poprzez ich oznakowanie oraz zapewnienie nadzoru nad prowadzonymi pracami.</p>	<p>złotogłów, wawrzynka wilczełyko, widłaków. Informacja o tych stanowiskach znajdowała się na zleceniach przekazywanych wykonawcom prac leśnych oraz okazywana była przy przekazaniu powierzchni aby zminimalizować ryzyko zniszczenia przy pracach gospodarczych. Co roku do końca września nadleśnictwo dokonywało lustracji rezerwatów przyrody oraz pomników przyrody znajdujących się na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo. Ponadto dokonywano obserwacji stanowisk zwierząt chronionych strefowo oraz stanowisk roślin chronionych z których to do 31 grudnia sporządzano stosowne notatki. W przypadku zainwentaryzowania nowego stanowiska lub obiektu podlegającego ochronie dokonywano na bieżąco aktualizacji opisów taksacyjnych w bazie SILP nadleśnictwa oraz na LMN.</p>
<p>Zubożenie siedliska gatunków związanych z martwymi i zamierającymi drzewami (w tym pachnicy dębowej).</p>	<p>Należy pozostawiać martwe, niezasiedlone lub opuszczone przez owady drzewa (posusz jałowy), stojące lub rozkładające się na dnie lasu, które nie stwarzają zagrożenia dla drzewostanu, a wręcz przeciwnie - sprzyjają zwiększeniu liczebności wielu organizmów. W szczególności pozostawiać należy martwe lub obumierające drzewa grube o pierśnicy ponad 40 cm. Pozostawiane powinny być również przestoje, aż do ich biologicznej śmierci.</p>	<p>Zgodnie z postanowieniami POP oraz zapisami IOL pozostawiano w lesie drewno martwych drzew. W ramach prac pozyskaniowych w miarę możliwości wstrzymywano się od usuwania drobnicy – porządkowania powierzchni zrębowych, usuwania martwych drzew (grubizny) leżącej i stojącej o zaawansowanym rozkładzie drewna (posusz jałowy).</p>

<p>Zubożenie miejsc występowania płazów i gadów</p>	<p>Należy zabezpieczyć wykorzystywane przez poszczególne gatunki biotopy i miejsca schronienia. Można to realizować np. poprzez niewykonywanie w odległości do 30 m od zbiornika wodnego lub bagienka, w których lęgną się płazy działań przekształcających znacząco powierzchnię ziemi, które mogłyby stanowić barierę w przemieszczaniu się płazów lub powodować śmierć osobników (np. głębokie rowy), oraz pozostawianie (w sąsiadujących pododdziałach) leżących kłód, karpiny, stert głązów itp. jako miejsc zimowania płazów i gadów.</p>	<p>Ochrona płazów i gadów na terenach leśnych odbywała się głównie poprzez zapewnienie miejsc bytowania tym organizmom tj. zabezpieczenie ich biotopów rozrodczych oraz zapewnienie odpowiednik kryjówek w ich sąsiedztwie, np. poprzez pozostawianie (w sąsiadujących pododdziałach) leżących kłód, karpiny, stert głązów itp. jako miejsc zimowania płazów. Środowiska takie starano się także tworzyć w miejscach otwartych i nasłonecznionych, chętnie wykorzystywanych przez bardziej ciepłolubne gady (np. jaszczurka zwinka).</p>
<p>Uszczuplenie potencjalnie dogodnych siedlisk lęgowych ptaków szponiastych i bociana czarnego</p>	<p>Należy, w fazie zabiegów pielęgnacyjnych, pozostawiać w wydzieleniu kilka sztuk drzew określanych jako przestoje lub rozpieracze, aby mogły one w przyszłości stanowić potencjalne miejsca lęgowe ptaków. Potężnych rozmiarowo drzew nie należy także usuwać podczas wykonywania trzebieży czy rębni, a po kilka sztuk, na ile to możliwe, pozostawiać jako przestoje na uprawach.</p>	<p>W trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych a później trzebieżowych starano się pozostawiać w drzewostanach występujące osobniki drzew o ciekawych kształtach, większych rozmiarach często rozpieracze które przyszłościowo będą mogły stanowić bazę do zakładania gniazd przez większe ptaki szponiaste czy bociany czarne.</p>
<p>Uszczuplenie potencjalnie dogodnych siedlisk lęgowych ptaków zasiedlających dziuple i nietoperzy</p>	<p>Pozostawianie w lesie drzew dziuplastych, możliwie jak największej liczby gatunków, a w przypadku ich niedostatku - wywieszanie odpowiednich budek lęgowych. W miarę możliwości należy także pozostawiać w lesie drzewa o miękkim drewnie (np. osiki, olsze, lipy), które mogą posłużyć jako dogodne miejsca wykucia gniazd. Również w uprawach i młodnikach w trakcie zabiegów pielęgnacyjnych nie należy usuwać wszystkich występujących gatunków o miękkim drewnie, tak aby w przyszłości mogły one stanowić cenną domieszkę drzewostanów.</p>	<p>Bazę potencjalnych drzew dziuplastych do gniazdowania ptaków uzupełniano budkami lęgowymi (wg stanu na dzień 01.08.2025r - 207 szt. budek lęgowych). Ponadto na mocy porozumienia z MZPK z 2021r na gruntach leśnych nadleśnictwa realizowany jest program dotyczący czynnej ochrony i monitoringu nietoperzy m.in. wywieszono kilkadziesiąt schronów</p>

		dla nietoperzy.
Ryzyko płoszenia w okresie lęgowym najcenniejszych gatunków ptaków występujących lub mogących występować na terenie Nadleśnictwa.	Dotyczy to takich gatunków, jak: bocian czarny, ptaki szponiaste, sowy, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, dzięcioł zielony, muchołówka mała, nurogęś, gągoł, samotnik, żuraw. W przypadku stwierdzenia, przed przystąpieniem do wykonania zabiegu, lęgów któregośkolwiek z tych gatunków, należy prace leśne odłożyć w czasie do momentu zakończenia okresu lęgowego.	Dla stwierdzonych stanowisk gatunków dla których wyznaczono strefy ochrony ich ostoi, ewentualne prace gospodarcze wykonywano w okresach poza sezonem lęgowym. Ponadto celem wyeliminowania możliwości niszczenia gniazd i zaburzania lęgów w okresie od 15.03 do 15.07 w ciągu ostatnich lat nie wykonywano zabiegów CP. Ograniczano również ilość pozyskiwanych drzew gatunków liściastych.
Ubytek odpowiednich siedlisk dla gatunków ptaków związanych ze środowiskiem strefy styku lasu z terenami otwartymi	Pozostawianie na skrajach lasu, na styku z terenami rolnymi (nie dotyczy dróg i terenów zabudowanych) wszystkich drzew dziuplastych, drzew z bujnie rozwiniętą koroną lub wysokich, wierzb, osik, rodzimych gatunków topól, a także występującego okrajka krzewów. Drzewa takie należy pozostawiać podczas wykonywania cięć pielęgnacyjnych. Zaleca się także takie postępowanie w przypadku wykonywania rębni na styku z terenami rolnymi w zwartych, rozległych kompleksach leśnych.	Działanie realizowane poprzez pozostawianie drzew dziuplastych oraz potencjalnych drzew dziuplastych.
Zaburzenie stosunków wodnych, zwłaszcza w przypadku cennych siedlisk przyrodniczych	Ograniczenie do niezbędnego minimum działań o charakterze melioracji wodnych (budowa nowych urządzeń odwadniających, utrzymywanie lub przywracanie funkcjonalności urządzeń już istniejących), w szczególności w miejscach, w których mogłoby to spowodować znacząco negatywne oddziaływania na cenne siedliska przyrodnicze oraz obszary bagienne i podmokłe. Wyposażenie urządzeń melioracyjnych w systemy regulacji przepływu wód (zastawki, bystrza itp.).	Nadleśnictwo brało udział w licznych projektach retencyjnych polegających m.in. na odtwarzaniu urządzeń i zbiorników zwiększających retencje wody.

Zniekształcenie fragmentów łągów olszowych i olszowo-jesionowych (91E0)	Niezależnie od sposobu zaplanowanego usunięcia drzewostanu (rodzaju rębni), niezwykle istotny na siedliskach łągowych jest sposób przygotowania gleby pod odnowienie. Zaleca się przygotowanie gleby w sposób nie naruszający mikro reliefu powierzchni, to znaczy nie wykonywanie rabat, rabatowałków. Wykonanie tego rodzaju przekształceń powoduje powstanie lokalnych wyniesień, na które wkraczają gatunki grądowe, oraz lokalnych podtopień w bruzdach, sprzyjających rozwojowi gatunków olsowych. Preferowanym sposobem przygotowania powierzchni powinny być zatem talerze lub pasy zruszonej darni, a najlepiej aby odnowienie w miarę możliwości odbywało się bez przygotowania gleby.	Inicjowano odnowienie naturalne bez przygotowania gleby.
	Należy stosować składy gatunkowe odnowień odpowiadające przyrodniczym typom drzewostanów. Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania jesionu, można zastępować go olszą lub innymi gatunkami.	Stosowano składy gatunkowe odnowień odpowiadające przyrodniczym typom drzewostanów.
	W trakcie użytkowania należy pamiętać o pozostawianiu martwych drzew (szczególnie grubych), wybranych egzemplarzy starych drzew, drzew obumarłych oraz drzew dziuplastych wg ogólnie przyjętych zasad, zgodnie z IOL.	Pozostawiano martwe drewno stojące i leżące.
	W trakcie użytkowania rębnych drzewostanów (niezależnie od rodzaju wykonywanej rębni) należy pozostawiać kępy i biogrupy drzew do ich biologicznej śmierci, o wielkości zapisanej w ZHL.	Pozostawiano kępy i biogrupy drzew do naturalnego rozpadu.
	W przypadku istniejących rowów bądź cieków, można rozważyć możliwość budowy zastawek regulujących poziom wody, opóźniających wiosenny odpływ, ale niedopuszczających do zbyt długiego zabagnienia.	
Zniekształcenie fragmentów łągów subkontynentalnych (9170)	Pielęgnowanie drzewostanów powinno być stosowane w dotychczasowej formie, z uwzględnieniem popierania cennych gatunków liściastych w tym np. wiązów, lip, topól rodzimych, osik, itp.	Ograniczano ilość pozyskiwanych drzew gatunków liściastych.

	W trakcie użytkowania należy pamiętać o pozostawianiu martwych drzew (szczególnie grubych), wybranych egzemplarzy starych drzew, drzew obumarłych oraz drzew dziuplastych wg ogólnie przyjętych zasad, zgodnie z IOL.	
	W trakcie użytkowania rębego drzewostanów (niezależnie od rodzaju wykonywanej rębni) należy pozostawiać kępy i biogrupy drzew do ich biologicznej śmierci, o wielkości zapisanej w ZHL.	
	Należy stosować składy gatunkowe odnowień odpowiadające przyrodniczym typom drzewostanów i prowadzić przebudowę fragmentów niedostosowanych do siedliska.	
Zniekształcenie fragmentów lasów łęgowych wiązowo-dębowo-jesionowych (91F0)	Należy zadbać o właściwy sposób przygotowania gleby pod odnowienie. Zaleca się przygotowanie gleby w sposób nie naruszający mikro reliefu powierzchni, to znaczy nie wykonywanie rabat, rabatowałków, głębokich bruzd czy wreszcie kopców i dołków. Wykonanie tego rodzaju przekształceń powoduje powstanie lokalnych wyniesień, na które wkraczają gatunki grądowe, oraz lokalnych podtopień w bruzdach, sprzyjających rozwojowi gatunków olsowych. Preferowanym sposobem przygotowania powierzchni powinny być zatem talerze lub pasy zruszonej darni, a najlepiej aby odnowienie w miarę możliwości odbywało się bez przygotowania gleby. Zaleca się wykorzystywania w maksymalnym stopniu odnowienia naturalnego.	Starano się w dużym stopniu wykorzystać oraz inicjować odnowienia naturalne. Drzewa dziuplaste i potencjalnie dziuplaste zostawiano na powierzchniach w celu umożliwienia ptakom zakładania gniazd w naturalnym siedlisku. Pozostawiano martwe drzewa do naturalnego rozkładu. Planowane zabiegi rębne i przedrębne wykonywano w okresie zimowym.
	W trakcie użytkowania należy pamiętać o pozostawianiu martwych drzew (szczególnie grubych) oraz drzew dziuplastych wg ogólnie przyjętych zasad, zgodnie z IOL. Należy pozostawiać również kępy i biogrupy drzew do biologicznej śmierci (w wielkości przewidzianej w ZHL).	
	Użytkowanie rębne i przedrębne należy prowadzić w miarę możliwości w okresie zimowym, przy pokrywie śnieżnej, gdyż runo łęgów jest wrażliwe na uszkodzenia.	

	Należy stosować składy gatunkowe odnowień odpowiadające przyrodniczym typom drzewostanów.	
Zniekształcenie fragmentów świetlistych dąbrów (91I0)	W wydzieleniach, w których zaprojektowano trzebież, zabieg należy wykonać w miarę możliwości w okresie zimowym, przy pokrywie śnieżnej. Nie należy dopuszczać do nadmiernego zwarcia drzewostanu a zwłaszcza podszytu. W ramach cięć należy prowadzić regulację składu gatunkowego dąbrów.	Planowane do wykonania zabiegi trzebieżowe na siedliskach świetlistych dąbrów realizowane były w okresie zimowym. Zabiegi nastawione były na poprawę struktury i funkcji siedliska w zakresie składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanu poprawiając warunki świetlne w runie oraz stopniową eliminację gatunków niezgodnych ekologicznie z siedliskiem. W obrębie siedlisk znajdujących się w granicach obszaru Natura2000 "Dąbrowy Ceranowskie" działanie ochronne realizowano w porozumieniu z RDOŚ w ramach projektu OPL pn. „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe”.
Zaburzenie warunków występowania ekosystemów nieleśnych o wysokim stopniu uwilgotnienia /wodnych, w tym użytków ekologicznych	Przy wykonywaniu cięć zupełnych wokół tych ekosystemów, w celu zabezpieczenia ich wartości przyrodniczych, pożądane jest, aby pozostawić strefę buforową o szerokości do 30 m, wykorzystywaną do zachowania fragmentów starodrzewów.	Nie stosowano rębni zupełnych oraz rębni gniazdowych w pasie szerokości 25 m od linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych oraz pozostawiano w tych miejscach strefy buforowe. Ponadto wszelkie szlaki operacyjne planowane były z wykorzystaniem naturalnych luk w drzewostanie oraz w odległości nie mniejszej jak 10 m od linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych. W wydzieleniach bezpośrednio

		graniczących z użytkami ekologicznymi stosowano strefy buforowe.
Przypadkowe uszkodzenie drzew będących pomnikami przyrody w trakcie wykonywania zabiegów gospodarczych	W trakcie wykonywania prac leśnych w otoczeniu pomnika należy zapewnić nadzór, aby nie nastąpiło przypadkowe uszkodzenie pomnika w trakcie ścinki i zrywki. Jeżeli pomnik przyrody występuje w wydzielaniu gdzie zaplanowano rębnię, należy wówczas wokół tego pomnika pozostawić co najmniej 5-arówą kępę drzewostanu.	Zadbano o to aby w trakcie wykonywania prac gospodarczych w pobliżu drzew pomnikowych zachowywana była bezpieczna strefa buforowa niwelująca możliwość niekontrolowanego uszkodzenia pomników.

Tabela nr 9 Zestawienie powierzchni odnowień naturalnych z okresu 2016-2025

Rok wykonania	Powierzchnia odnowień naturalnych w ha				Uzupełnienia w odnowieniach naturalnych
	rębnie zupełne	rębnie złożone	sukcesja	Ogółem	
2016	1,5	2,22	0	3,72	
2017	11,9	0,6	0	12,5	
2018	5,04+1,7(płazowina)	1,65	0	8,39	0,5
2019	9,94	5,58	0	15,52	0,2
2020	9,74	1,02	0	10,76	
2021	12,41	4,36	0	16,77	0,69
2022	4,57	1,57	0	6,14	
2023	0	1,58	0	1,58	
2024	0,99	0	0	0,99	
2025	4,32	0,5	0	4,82	
Razem	62,11	19,08		81,19	1,39

6. Analiza przestrzegania przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzenia o ochronie gatunkowej zwierząt, zwłaszcza w zakresie wykonywania zabiegów w strefach ochrony.

W ramach analizy przestrzegania przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzenia o ochronie gatunkowej zwierząt, skoncentrowano się przede wszystkim na sprawdzeniu zakresu przestrzegania przez Nadleśnictwo Sokołów zakazów dotyczących usuwania drzew i krzewów w ustanowionych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (RDOŚ), strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt oraz przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie użytków ekologicznych.

Aktualnie na terenie Nadleśnictwa Sokołów znajdują się 3 strefy ochrony ustanowione: dla bielika (2) oraz bociana czarnego (1). Obecnie funkcjonują one w oparciu o następujące decyzje Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie:

- z dnia 13 lipca 2022 r., znak: WPN-I.6442.22.2022.MK.4.BES (bocian czarny),
- z dnia 31 lipca 2020 r., znak: WPN-I.6442.5.2020.MK.4 (bielik),
- z dnia 16 października 2015 r., znak: WPN-I.6442.12.2015.AD (bielik).

W czasie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025 występowały jeszcze dwie strefy bociana czarnego, które zostały zlikwidowane w roku 2020 (Leśnictwo Ceranów).

Podczas ustanawiania stref ochrony ostoi ww. gatunków, wyznaczana jest strefa ochrony okresowej i całorocznej. W przypadku strefy ochrony całorocznej, przez cały rok obowiązuje zakaz usuwania drzew i krzewów. W przypadku strefy ochrony okresowej, usuwanie drzew i krzewów jest zabronione w okresie lęgowym danego gatunku, tj. bocian czarny 15.03-31.08, bielik 01.01-31.07. Odstępstwa od ww. zakazu są możliwe w przypadku uzyskania zgody od regionalnego dyrektora ochrony środowiska w formie decyzji administracyjnej.

Szczegółowy wykaz realizowanych działań gospodarczych związanych z usuwaniem drzew i krzewów dla obowiązujących stref ochrony ostoi, stanowi załącznik nr 1 do tut. Raportu.

Na terenie Nadleśnictwa Sokołów występuje 29 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 71,87 ha. Na użytkach ekologicznych może zostać wprowadzony, m.in. zakaz „niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów” oraz „niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru”.

Wykonując monitoring skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu, sprawdzono, czy na terenie istniejących użytków ekologicznych były wykonywane działania gospodarcze

związane z usuwaniem drzew i krzewów, prowadzące do uszkodzania roślin i grzybów oraz przekształcania użytku ekologicznego.

Wyniki monitoringu wskazują, że na żadnym z użytków ekologicznych nie były realizowane działania gospodarcze związane z usuwaniem drzew i krzewów.

III. PODSUMOWANIE

Zaplanowane w roku 2016, podczas sporządzania Prognozy oddziaływania na środowisko dla Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sokołów na lata 2016-2025, metody i częstotliwość prowadzenia monitoringu skutków realizacji dokumentu, uznać należy za prawidłowe i pozwalające na dobre odzwierciedlenie wpływu realizowanych działań gospodarczych zapisanych w PUL na środowisko.

Niestety z uwagi na niskiej jakości dane wyjściowe (2016), dotyczące siedlisk przyrodniczych, analizy w zakresie wpływu wykonanych działań gospodarczych na ten zasób przyrodniczy są obciążone dużymi rozbieżnościami. Niska jakość danych wyjściowych bardzo istotnie ogranicza możliwość wyciągania i formułowania wniosków (patrz rozdział II punkt 2).

Monitoring gatunków roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową wykazał, że na przestrzeni ostatnich 10 lat nie doszło do zmniejszenia ilości stanowisk gatunków roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową.

W przypadku użytków ekologicznych występujących na terenie Nadleśnictwa Sokołów nie stwierdzono wykonywania działań gospodarczych polegających na wycince drzew. Ekosystemy leśne w tych obiektach, podlegają naturalnym procesom samoregulacji.

Podczas realizacji kolejnego planu urządzenia lasu przez Nadleśnictwo Sokołów, wskazanym jest wzmożenie kontroli w zakresie przestrzegania regulacji z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt. W mijającym PUL kontrole w tym zakresie zostały wprowadzone dość późno, tj. w roku 2021, 2022, na podstawie Zarządzenia Nr 31 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie z dnia 16 listopada 2020 r. w sprawie zasad minimalizowania wpływu realizacji prac gospodarczych na miejsca rozrodu i lęgi ptaków w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie (ZO.720.26.2020). Wskazanym jest ich kontynuowanie.

główny specjalista Służby Leśnej
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Warszawie

Piotr Okapić

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1. Szczegółowy wykaz realizowanych działań gospodarczych związanych z usuwaniem drzew i krzewów dla obowiązujących stref ochrony ostoi.

Leśnictwo	Akt ustanawiający	Gatunek	Strefa	Rodzaj prac [grupa czynności]	Termin wykonania prac
Ceranów	Decyzja RDOŚ w Warszawie z dnia 31 lipca 2020 r., znak: WPN- I.6442.5.2020.MK.4	bielik	okresowa	TPP	2021r - poza okresem lęgowym
			okresowa	CW	2022r - poza okresem lęgowym
			okresowa	IB; AGROT, TPP, CP	2024r - poza okresem lęgowym
			okresowa	TPP	2025r - poza okresem lęgowym
Kurowice	Decyzja RDOŚ z dnia 16 października 2015 r., znak: WPN- I.6442.12.2015.AD	bielik	okresowa	CP	2016r - poza okresem lęgowym
			okresowa	CP	2018r - poza okresem lęgowym
			okresowa	CP	2019r - poza okresem lęgowym
			okresowa	CP	2020r - poza okresem lęgowym
			okresowa	CP	2024r - poza okresem lęgowym
Holendernia	Decyzja RDOŚ z dnia 13 lipca 2022 r., znak: WPN- I.6442.22.2022.MK.4. BES	bocian czarny	okresowa	PR, CW	2022r - poza okresem lęgowym
			całoroczna	TPP, PIEL	2023r - w okresie lęgowym
			okresowa	PR, CP, PIEL	2023r - poza okresem lęgowym
			okresowa	CW, CP, IIIAU, AGROT	2024r - poza okresem lęgowym
Ceranów	Decyzja RDOŚ z dnia 24 października 2014 r. znak WPN- I.6442.19.2014.AD.2	bocian czarny	okresowa	PTP	2016r - poza okresem lęgowym
			okresowa	PTP, PR	2017r - poza okresem lęgowym
			okresowa	TPP	2020r - poza okresem lęgowym
Ceranów	Decyzja RDOŚ z dnia 17 października 2014 r. znak WPN- I.6442.18.2014.AD	bocian czarny	okresowa	PR, PIEL	2016r - poza okresem lęgowym
			okresowa	PR	2017r - poza okresem lęgowym
			okresowa	PR, AGROT, IIIBU	2018r - poza okresem lęgowym
			okresowa	PR, CW	2019r - poza okresem lęgowym
			okresowa	PTP, PR,CP, PIEL	2020r - poza okresem lęgowym

3.5. Końcowa ocena gospodarki leśnej

O C E N A
gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Sokołów
za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu
dokonana przez
Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie

Po zapoznaniu się z:

- Analizą gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego za lata 2016 – 2025 r. przedstawioną przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Sokołów,
- Koreferatem Wykonawcy projektu Planu UL do referatu Nadleśniczego,
- Referatem kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu dla Nadleśnictwa Sokołów,
- Informacją w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000,
- Wynikami kontroli okresowej Nadleśnictwa Sokołów za okres obejmujący lata 01-01-2015 do 07-02-2025 przeprowadzonej przez Podlaski Region Inspekcji,
- Wynikami dyskusji prowadzonej na posiedzeniu Narady Techniczno – Gospodarczej.

o c e n i a m
p o z y t y w n i e
gospodarkę leśną prowadzoną przez **Nadleśnictwo Sokołów**
w latach 2016 – 2025

Na ocenę składają się:

- wykonanie użytkowania głównego miąższościowo na poziomie 90,58% przewidzianych w planie ul zadań, w tym w użytkowaniu rębny 87,14% i w użytkowaniu przedrębny 96,53% oraz powierzchniowo odpowiednio w rębnych 99,023% i przedrębnych 101,17% (*wykonanie zadań przewidywane na koniec 2025 r.*)
- wykonanie zadań z zakresu hodowli lasu w rozmiarze wynikającym z potrzeb i stanu lasu;
- dobry stan zainwentaryzowanych upraw i młodników;
- uzyskanie dobrej oceny z kontroli okresowej za okres obejmujący lata 01-01-2015 do 07-02-2025 - wskaźnik ogólny – 0,82, w tym wskaźniki częściowe w działach: Stan posiadania – 0,63, Urządzanie lasu – 0,91, Hodowla lasu – 0,99, Ochrona lasu – 0,92, Ochrona przyrody – 0,75;
- dobry stan zdrowotny i sanitarny lasu, co zostało potwierdzone w referacie kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi;
- wykonanie zadań określonych w Programie Ochrony Przyrody;
- monitoring gatunków chronionych;
- gospodarka leśna prowadzona zgodnie z polityką leśną państwa, przepisami prawa, zarządzeniami i decyzjami Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z uwzględnieniem wymagań zawartych w regionalnych i lokalnych planach zagospodarowania przestrzennego;
- uwzględnienie specyfiki warunków przyrodniczych, gospodarczych i społecznych, gospodarowanie w zgodzie z ekologicznymi oraz społecznymi funkcjami lasów.

Tomasz
Józwiak
Elektronicznie
podpisany przez
Tomasz Józwiak
Data: 2026.01.09
10:13:47 +01'00'

4. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

4.1. Ogólne zasady zarządzania lasami oraz planowania postępowania gospodarczego

W Nadleśnictwie Sokółów aktualnie najważniejszymi celami zarządzania lasami są

1. utrzymanie lub poprawienie stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów, w tym także restytucja zniekształconych zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych;
2. uwzględnienie zachodzących w coraz szybszym tempie zmian klimatu, a co za tym idzie wspomaganie i inicjowanie działań służących adekwatnemu przystosowaniu się drzewostanów i całych ekosystemów do tych zmian;
3. ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa;
4. wyodrębnienie lasów o zwiększonej funkcji społecznej oraz wdrożenie systemu postępowania w tych lasach tak, aby zapewnić społeczeństwu możliwość bezpiecznego i satysfakcjonującego korzystania z wartości pozamaterialnych;

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- uwzględnienie w planowaniu i realizacji wszelkich zadań gospodarczych podziału lasów na dominujące funkcje,
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów gospodarczych, zgodnie z zasadami, zrównoważonej gospodarki leśnej i zapisami Programu ochrony przyrody, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych, oraz zdrowotności drzewostanów, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- planować realizację zadań związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębny, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów w kierunkach określonych przez typ siedliskowy lasu i potencjalne zbiorowisko roślinne,
- stosowanie w odnowieniach gatunków ustalonych dla danego typu siedliskowego lasu, zbiorowiska potencjalnego lub siedliska przyrodniczego, z wykorzystaniem mikro zróżnicowania siedlisk leśnych, oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

4.1.1. Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie *„działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”*.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzenia lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i nie drzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:

- a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
 - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzew i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie lęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:
- a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Narady Techniczno-Gospodarczej),
 - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
 - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmacniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych

w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;

- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczane dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- a) zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- b) zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- c) ustaleniu pożądanego składu gatunkowego drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- d) zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, - wyrażonego dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- a) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- b) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- c) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;

- d) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanej wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- e) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- f) wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, lasów stref ochrony itp.);
- g) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- h) wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- i) wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- j) wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
 - kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

4.2. Ogólne zasady planowania

4.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

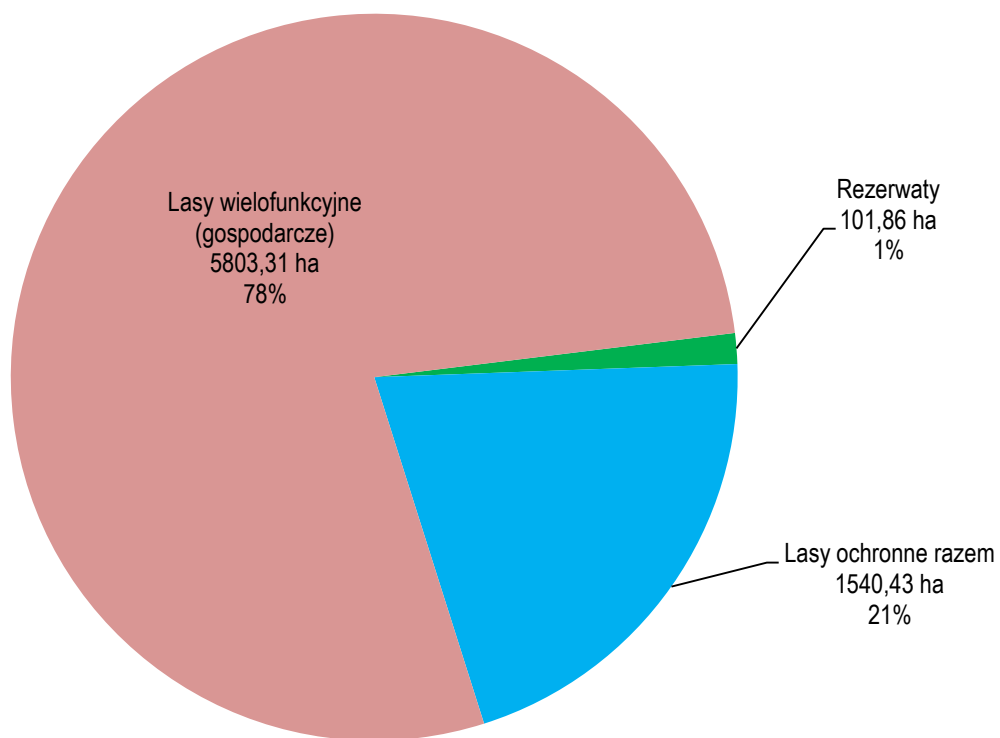
Według dotychczasowego podziału lasy dzieli się na grupy wg dominujących funkcji lasu. Są to:

- lasy rezerwatowe, wchodzące w granice rezerwatów przyrody.
- lasy ochronne, spełniające głównie funkcje ochronne, zaliczone do lasów ochronnych zatwierdzonych decyzją Ministra Środowiska;
- lasy gospodarcze, spełniające głównie funkcje gospodarcze;

Niezależnie od powyższych grup w niniejszym planie z lasów gospodarczych i ochronnych wydzielono także grupę lasów o zwiększonych funkcjach społecznych.

Tabela 43. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp.	Kategoria lasu	Powierzchnia [ha] Miaższość [m³]
1	Rezerваты	101,86
		43882
2	Lasy ochronne razem	1540,43
		349335
2a	wodochronne	1502,33
		345733
2b	glebochronne	38,10
		3602
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	5803,31
		1483897
Razem		7445,60
		1877114

Ryc. 31. Udział lasów według grup funkcji – powierzchnia leśna

4.2.1.1. Lasy rezerwatowe

Na terenie nadleśnictwa znajdują się 4 rezerwaty przyrody zajmujące łącznie 103,71 ha.

Tabela 44. Zestawienie powierzchni rezerwatów

Rodzaj powierzchni	Biele	Podjabłońskie	Sterdyń	Śnieżyczki	Razem
D-STAN	27,34	37,54	12,36	24,62	101,86
DROGI_L	0,38		0,23	0,23	0,84
LINIE	0,08	0,28	0,15	0,07	0,58
ROWY		0,43			0,43
Suma końcowa	27,80	38,25	12,74	24,92	103,71

Zasady postępowania

W rezerwach przyrody wszelkie czynności, zabiegi i działania podejmuje się na podstawie planu ochrony rezerwatu lub zadań ochronnych wydanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Zadania wynikające z planów ochrony lub zadań ochronnych są działaniami obligatoryjnymi. Ich opis został zamieszczony w Programie ochrony przyrody.

4.2.1.2. Lasy ochronne

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Sokołów zostały zatwierdzone Decyzją Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2005 r. [DL.lp-0233-30/05]. Ogólna powierzchnia lasów ochronnych wg Decyzji wynosi 1542 ha w tym 1503 ha lasów wodochronnych i 39 ha lasów glebochronnych

Tabela 45. Syntetyczne zestawienie powierzchni lasów ochronnych na terenie Nadleśnictwa Sokołów

Kategoria	Powierzchnia [ha] wg:		
	Decyzji Ministra	PUL na lata 2016-2025	PUL na lata 2026-2035
lasy glebochronne	39	37,70	38,10
lasy wodochronne	1503	1500,30	1502,33
Razem	1542	1538,00	1540,43

Aktualna powierzchnia lasów ochronnych wynosi 1540,43 ha i jest o ok 1,5 ha mniejsza niż powierzchnia lasów ochronnych podana w Decyzji Ministra. Poza niewielkimi zmianami, jakie zaszły w granicach wydzielen w ciągu tych 20 lat od wejścia w życie Decyzji, przyczyną różnicy jest także fakt podawania w tym akcie powierzchni zaokrąglonej do pełnych hektarów, podczas gdy w planach urządzenia lasu powierzchnię podaje się z dokładnością do 1 ara.

Zasady postępowania

W lasach ochronnych postępowanie gospodarcze jest uzależnione od rodzaju ochronności.

- Generalnie przy planowaniu użytkowania w lasach ochronnych znacząco ograniczono rozmiar do ok 73% obliczonego etatu optymalnego.

- Użytkowaniem rębny w ramach lasów ochronnych objęto 12,4% ich powierzchni.
- W lasach wodochronnych ograniczano planowanie rębni zupełnych do siedlisk o tak zadarnionej pokrywie, że uzyskanie odnowień naturalnych nie było możliwe. tam gdzie to możliwe stosowano rębnię Ic – o maksymalnej powierzchni do 2 ha oraz rębnię Ib retencyjną. Jednocześnie rębnia zupełna w lasach wodochronnych nie jest rębnią wiodącą – jedynie 19% powierzchni planowanej do użytkowania rębego w lasach wodochronnych jest planowane do użytkowania rębnią zupełną.
- W lasach glebochronnych, nie planowano użytkowania rębego

4.2.1.3. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej

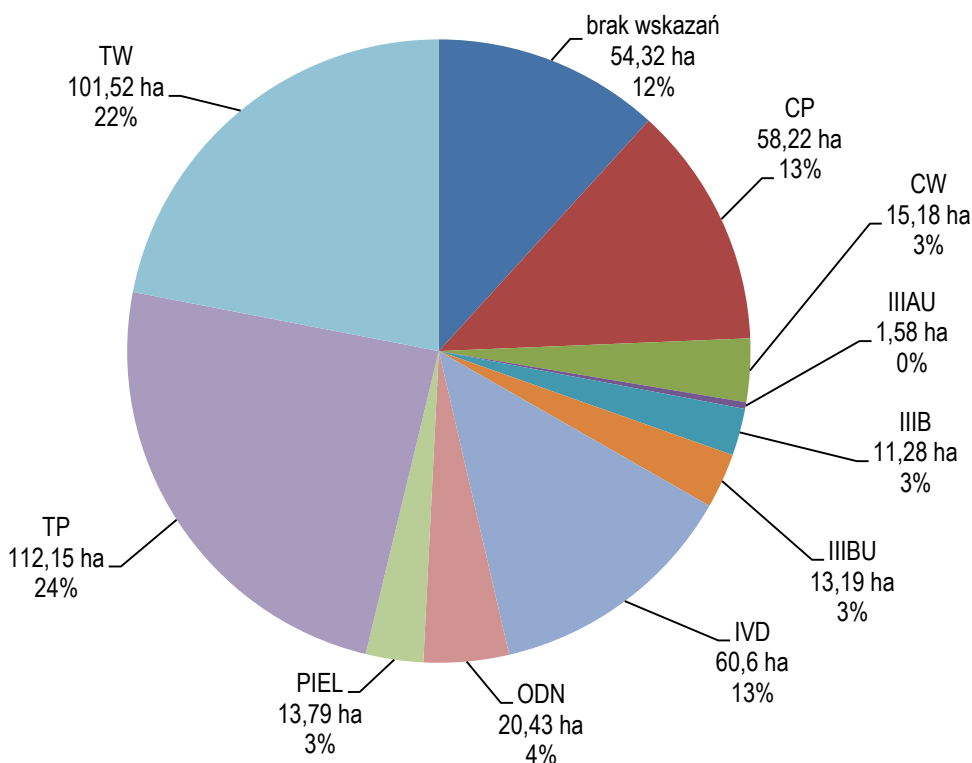
Lasy o zwiększonej funkcji społecznej wyznaczone zostały podczas konsultacji prowadzonych podczas spotkań Zespołów Lokalnej Współpracy. Lasy takie wyznacza się w myśl Zarządzenia nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”.

Lasy takie zostały wyznaczone w leśnictwie Przeździatka w oddziałach 181-183, 186-191, 194-196, 199-201, 204, 205 na łącznej powierzchni 462,26 ha.

Ryc. 32. Lokalizacja lasów o zwiększonej funkcji społecznej wraz z planowanymi zabiegami

W lasach o zwiększonej funkcji społecznej zaplanowane użytkowanie rębne na ok 19% ich powierzchni, przy czym będą to wyłącznie rębnie złożone, głównie rębnia IVd z długim okresem odnowienia. 12% powierzchni tych lasów nie będzie objęta żadnymi zabiegami gospodarczymi. W większości planowane są trzebieże, których celem jest poprawa stanu zdrowotnego drzew, regulowanie składu gatunkowego w drzewostanach z dużym udziałem gatunków niezgodnych z typem siedliska, a także rozpoczęcie procesu przebudowy. Wśród innych zabiegów planowanych do realizacji w lasach społecznych duży udział mają zabiegi wykonywane w młodszych drzewostanach – w wieku do 40 lat – czyli czyszczenia i pielęgnacje.

Ryc. 33. Struktura zabiegów w lasach o zwiększonej funkcji społecznej

Zasady postępowania

- Wykonywanie zabiegów związanych z wycinaniem drzew w okresie jesienno-zimowym;
- Unikanie prac ciężkim sprzętem;
- Unikanie zrywki i składowania drewna przy drogach uczęszczanych turystycznie;
- Trzebieże należy wykonywać z niższą intensywnością. Zasadniczym celem trzebieży w drzewostanach zaliczonych do lasów o zwiększonej funkcji społecznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ludziom oraz wzmożenie odporności drzewostanów na działanie czynników takich jak wiatr, okiść itp. a w perspektywie długofalowej – stopniowe przygotowywanie drzewostanu do procesu odnowienia (najlepiej naturalnego). Wówczas, w przypadku pojawienia się odnowień naturalnych, celem trzebieży powinno być także zapewnienie nalotom i podrostom odpowiednich warunków wzrostu. Wydłużenie w czasie procesu

odnowienia całego drzewostanu będzie skutkowało powstaniem bardziej zróżnicowanych przestrzennie, wiekowo i krajobrazowo drzewostanów, lepiej spełniających funkcje społeczne

4.2.1.4. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, lasy Nadleśnictwa Sokołów zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego w zaliczono obszary funkcjonalne pełniące zadania specyficzne, których realizacja wymaga ograniczenia funkcji produkcyjnych:

- rezerwaty przyrody,
- strefy ochrony całorocznej,
- drzewostany w wydzieleniach na siedliskach Bs, BMb, LMb, Ll,
- pododdziały uznane w protokole za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowy religijnych lub ekologicznych.

Tabela 46. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej w gospodarstwie specjalnym

Wyszczególnienie	Lokalizacja (oddz., poddz.)	Pow. leśna [ha]
las rezerwatowy	15a, 15b, 15c, 15d, 15f, 15g, 15h, 15i, 15j, 15k, 15l, 15m, 15n, 15o, 15p, 48a, 48b, 48c, 48d, 48f, 48g, 48h, 48i, 53a, 53b, 53c, 84h, 85b, 85d, 89d, 90a, 250a, 250b, 250c, 250d, 250f, 250g, 250h, 250i, 250j, 250k, 250l, 250m, 250n	101,86
projektowany rezerwat	287a, 287b, 287c, 287d	29,06
siedliska Bs, BMb, LMb, Ll	71c, 72b, 96b, 102d, 105Aa, 105Ab, 126Ag, 126Ah, 126Ai, 136By, 170g, 315a, 316i, 316m	36,63
strefy całoroczne	25f, 25g, 88j, 88k, 146c, 147d	23,71
inne (park, pomnik grupowy)	39f, 106l, 231n	4,07
Razem		195,33

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)

Gospodarstwo to obejmuje obszary uznanych lasów ochronnych (pozostałe lasy uznane za ochronne, które nie zostały zaliczone do gospodarstwa specjalnego) z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych)

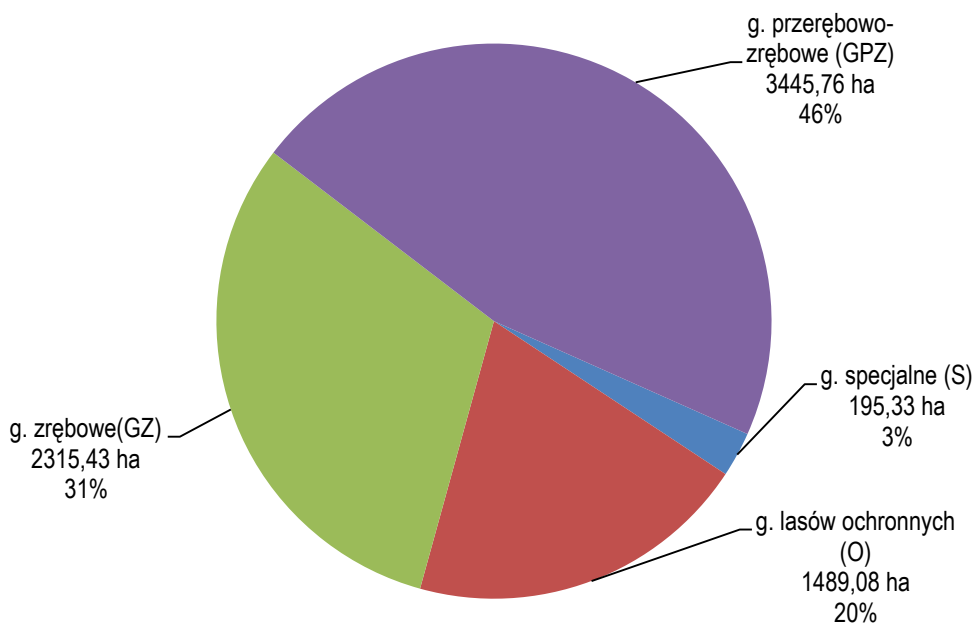
Gospodarstwo wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)

Gospodarstwo obejmuje lasy z wiodącą funkcją produkcyjną nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego oraz gospodarstwa lasów ochronnych. Z uwagi na sposób zagospodarowania dzieli się na dwa rodzaje:

- zagospodarowane zrębowo, gdzie ze względu na typ siedliskowy lasu, planowany skład gatunkowy i typ drzewostanu, wielkość i kształt wydzieleń oraz wiek i zdrowotność drzewostanu przewiduje się użytkowanie rębniami zupełnymi,
- zagospodarowane przerębowo-zrębowo, gdzie ze względu na typ siedliskowy lasu, planowany skład gatunkowy i typ drzewostanu, przewiduje się użytkowanie rębniami złożonym.

Tabela 47. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej według gospodarstw

Gospodarstwo		Powierzchnia [ha]	%
Specjalne (S)		195,33	2,62
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		1489,08	20,00
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		5761,19	77,38
W tym:	zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	2315,43	31,10
	przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	3445,76	46,28
Ogółem		7445,60	100,00

Ryc. 34. Udział powierzchni Nadleśnictwa wg gospodarstw

Trzeba zwrócić uwagę, że podziałowi na gospodarstwa podlega cała powierzchnia leśna Nadleśnictwa, niezależnie od zaplanowanego zabiegu gospodarczego, zatem podział na gospodarstwa nie jest tożsamy z powierzchnią zaplanowaną do użytkowania rebnego.

4.2.1.5. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na KZP.

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania.

Tabela 48. Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Przeciętny wiek rębności
Db, Js, Bk	120
So, Md, Kl, Jw	100
Św, Brz, Ol, Gb, Lp	80
Ol odroślowa	60
Os	50
Tp	40

Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. Dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu określano indywidualnie według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Indywidualny wiek dojrzałości rębnej określano dla niektórych drzewostanów o dobrym stanie zdrowotnym, które osiągają wymiary znacznie mniejsze od przeciętnej oraz pełnią bardzo ważną funkcję w ekosystemie i mają duże znaczenie dla okolicznej ludności. Indywidualny wiek dojrzałości rębnej podwyższono w stosunku do przeciętnego wieku rębności w 22 wydzieleniach.

- podwyższenie wieku rębności głównie z powodu dużej stabilności drzewostanu i jego dobrych cech zdrowotnych - w 16 wydzieleniach.
- obniżenie wieku rębności głównie z powodu niskiej stabilności i konieczności zastosowania przebudowy – w 8 wydzieleniach,

4.2.1.6. Podział lasu na ostępy

W celu utrzymania ładunku czasowo-przestrzennego stosuje się podział lasu na ostępy, ułożone w szeregi ostępowe. Obszar Nadleśnictwa w większości podzielony jest na ostępy 2. oddziałowe, rzadziej 3. oddziałowe lub 1. oddziałowe. Granicami ostępów są linie ostępowe lub granice lasów. Generalnym przebiegiem ostępów jest kierunek ze wschodu na zachód, z różnymi modyfikacjami wynikającymi z przebiegu szeregów ostępowych. Rzadziej zdarza się kierunek przebiegu ostępu z północy na południe.

Na mapach cięć ostępy znaczono zostały strzałkami koloru czerwonego. Ostępy przejściowe, oznaczone strzałkami niebieskimi, projektowano zazwyczaj w dużych (2-3 oddziałowych) ostępach. Projektowano je wówczas, gdy konieczne było wejście z cięciami przyspieszającymi użytkowanie w dużych blokach drzewostanów rębnych i przeszlorębnych.

4.2.2. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzenia lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

4.2.2.1. Zasady projektowania rozmiaru użytkowania rębnego

Użytkowanie rębne ustalane jest w dwóch etapach.

A. Pierwszym jest obliczenie etatów użytkowania rębnego

Dla każdego z gospodarstw (poza specjalnym), oblicza się etaty optymalne, które określa się na podstawie wyliczonych etatów częściowych: z ostatniej klasy wieku oraz dwóch ostatnich klas wieku. Etaty te uwzględniają możliwości produkcyjne najstarszych drzewostanów. Porównuje się je z etatem zrównania średniego wieku, który określa, przy jakim rozmiarze użytkowania nie będzie zmieniał się średni wiek drzewostanów. Na podstawie tych 3 etatów częściowych ustalany jest etat optymalny, który w gospodarstwie lasów ochronnych traktowany jest wyłącznie pomocniczo, natomiast w gospodarstwie lasów gospodarczych służy do projektowania rozmiaru użytkowania. Etat optymalny jest zatem wyliczoną matematycznie wielkością, wynikającą z analizy danych z inwentaryzacji lasu: struktury klas wieku drzewostanów, ich zasobności i składu gatunkowego. Etat ten, wyrażany jest jako ilość drewna w metrach sześciennych w poszczególnych gospodarstwach oraz łącznie dla nadleśnictwa i stanowi ważny element określania ostatecznego etatu użytkowania rębnego.

Poza obliczeniem etatu optymalnego, określa się również etat na podstawie okresów uprzątnięcia w KO i KDO. Etat ten wyraża rozmiar użytkowania wynikający z potrzeby kontynuacji rozpoczętego procesu odnowienia drzewostanów rębniami złożonymi.

Dla gospodarstwa specjalnego, a także gospodarstwa lasów ochronnych określa się także etat wg potrzeb hodowlanych, który odzwierciedla stwierdzone na gruncie potrzeby hodowlane poszczególnych drzewostanów (odslanianie odnowień, przebudowa drzewostanów, usuwanie drzewostanów uszkodzonych itp.).

Ustalenie wzajemnych relacji pomiędzy wymienionymi powyżej metodami określenia etatów użytkowania rębnego i czynnikami determinującymi możliwość projektowania cięć, pozwala na

zaprojektowanie etatu, który w danych warunkach najbardziej odpowiada osiągnięciu ustalonych celów gospodarowania.

B. Drugim etapem jest rozplanowanie układu cięć rębnych w poszczególnych wydzieleniach

Lokalizacji cięć rębnych, czyli zaprojektowanie kształtu, wielkości i lokalizacji rębni w poszczególnych wydzieleniach dokonuje się wg reguł przyjętych w protokole z KZP, dotyczących stosowania poszczególnych rodzajów i form rębni. Rębnie te projektuje się wg wytycznych określonych w Zasadach hodowli lasu.

Samo projektowanie cięć rębnych polega na rozplanowaniu rozmieszczenia rębni, układu pasów zrębowych i stref manipulacyjnych przy zachowaniu dopuszczonej dla każdej formy rębni powierzchni (lub szerokości) pasa lub strefy, zachowaniu przyjętego nawrotu cięć oraz okresów odnowienia. Właściwe rozplanowanie cięć rębnych powinno pozwolić osiągnąć rozmiar użytkowania na poziomie ustalonego etatu cięć.

Planowanie lokalizacji poszczególnych rębni uwzględnia oczywiście przepisy prawa dotyczące np. ochrony przyrody, zasady wynikające z innych dokumentów np. kodeksu dobrych praktyk leśnych czy wreszcie uzgodnionych potrzeb społeczeństwa w zakresie ograniczenia lub modyfikacji rębni w lasach o zwiększonej funkcji społecznej.

Duże znaczenie w ostatecznym kształcie zaprojektowanych cięć rębnych oraz rozmiarze ostatecznego etatu użytkowania rębego miało Zarządzenie nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe. W wyniku tego zarządzenia znaczącym modyfikacjom uległy zasady projektowania cięć rębnych ustalone w protokole z KZP.

Podsumowanie powierzchni i miąższości z zaprojektowanych na 10 lat rębni staje się etatem zlokalizowanym, który, po jego analizie w stosunku do wyliczonych etatów optymalnych, oraz dodaniu spodziewanego 5% przyrostu w tych drzewostanach, przyjmuje się jako etat użytkowania rębego.

Na użytkowanie rębne składają się także użytki nie zaliczane na poczet etatów obliczonych. Są to użytki rębne wynikające ze specyficznych rodzajów użytkowania. Zalicza się do nich uprzątnięcie nasienników i przestoi, uprzątnięcie płazowin

Etat użytkowania rębego wyrażony miąższościowo (w m³ netto) określa maksymalną miąższość drewna, możliwą do pozyskania w użytkowaniu rębnym w ciągu 10 lat.

4.2.2.2. Zasady określania orientacyjnego etatu użytkowania przedrębego

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o §94-95 IUL. Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalony został na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie 5 lat (łącznie intensywność cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego przyrostu miąższości w drzewostanach nieużytkowanych rębnie,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego,
- konieczności dostosowania powierzchni trzebieżowych do wykonywania zabiegów maszynami wielooperacyjnymi.

Orientacyjny etat miąższościowy obliczany jest dla obrębu leśnego, nie podaje się jego rozmiaru w rozliczeniu na poszczególne drzewostany. Również projektowana intensywność cięć jest średnią dla obrębu i w poszczególnych drzewostanach może osiągać wartości uzależnione od aktualnych warunków i stanu tego drzewostanu.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby TW, TP i CP-P¹ mogą przybierać charakter cięć przekształcających wspierających przebudowę drzewostanów.

4.3. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

4.3.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

4.3.1.1. Użytkowanie rębne

Użytki rębne zaliczone na poczet etatu

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych oraz wykazu projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6), wykazów drzewostanów w KO, KDO, drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10 - eciu (Wzory nr odpowiednio 4, 5, 3), w oparciu o zasady określone w Zasadach hodowli lasu. Wszystkie wyżej wymienione wykazy zostały zamieszczone w oddzielnym tomie planu urządzenia lasu (Wykazy) oraz w operatach dla leśnictw.

¹ CP-P nie są planowane jako osobny zabieg w PUL, jednak nadleśnictwo może je wykonywać na podstawie aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanu

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw dla poszczególnych obrębów. W celu osiągnięcia pożądaných docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zastosowano sposoby użytkowania rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP i Zasad hodowli lasu.

Do planów cięć użytków rębnych zaliczonych na etat opracowano dla każdego obrębu mapy przeglądowe projektowanych cięć rębnych 1:20000. Rębnie zupełne zaznaczono kolorem czerwonym, złożone niebieskim, z powierzchni do odnowienia kolorem żółtym. Działki zrębowe wniesione zostały również na mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć w skali 1:10000 z przeznaczeniem dla leśniczych.

Tabela 49. Zestawienie obliczonych i proponowanych etatów użytkowania rębnego (instrukcyjna tabela XIV)

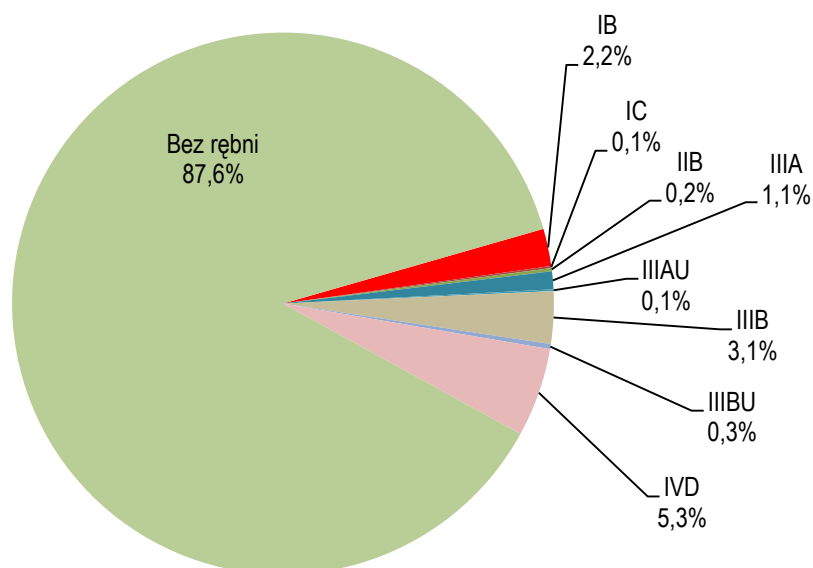
Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat proponowany na okres obowiązywania planu	% etatu optymalnego
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO			
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku							
	m3 brutto								
specjalne	173								
lasów ochronnych	4463	5380	4502	4502	99	956	32694	32694	72,6
zrębowe	5948	8578	7777	7777	273			74352	95,6
przerębowo-zrębowe	11902	14090	12055	12055		9962		133369	110,6
R-m obręb	22313	28048	24334	24334	372	11091	32694	240415	98,8

Gospodarstwo specjalne (S) obejmuje 2,6% powierzchni Nadleśnictwa. W gospodarstwie tym nie planowano użytkowania rębego.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zajmującym 20% powierzchni Nadleśnictwa, etat wynikający ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych, wynosi 32 694 m³ brutto. Została przyjęta zasada, iż użytkowanie nie może zakłócić pełnienia funkcji ochronnych drzewostanów, do których zostały one zakwalifikowane. Rozmiar użytkowania w tym gospodarstwie stanowi 72,6 % orientacyjnego wyliczonego etatu optymalnego. W lasach wodochronnych zastosowano modyfikację planowania użytkowania rębego, opisaną w rozdziale 4.2.1.2.

W lasach glebochronnych nie planowano użytkowania rębego.

W lasach wodochronnych zaprojektowano cięcia rębne w 69 wydzieleniach, na powierzchni 194,79 ha (czyli ok 13% powierzchni gospodarstwa lasów ochronnych), z czego w 19 % rębnią zupełną (Ib, Ic), a 81 % rębnią złożonymi.

Ryc. 35. Struktura rębni w lasach wodochronnych

Tabela 50. Struktura rębni w lasach ochronnych wg typów siedliskowych lasu

TSL	IB	IC	IIB	IIIA	IIIAU	IIB	IIBU	IVD	Razem
BMŚW	8,95		1,6					6,13	16,68
BMW	21,16	1,86	1,34		1,58	6,67		5,48	38,09
LMŚW				3,82		9,19		3,64	16,65
LMW				5,04		10,6		19,8	35,44
LŚW				5,33		7,25		6,47	19,05
LW	4,23			2,23		14,46	4,65	43,31	68,88
Razem - ha	34,34	1,86	2,94	16,42	1,58	48,17	4,65	84,83	194,79
Razem - %	17,63	0,95	1,51	8,43	0,81	24,73	2,39	43,55	100,00

Rębnie zupełne planowano w zasadzie wyłącznie na siedliskach ubogich – borowych. Wyjątkiem są 3 wydzielienia na siedlisku lasu wilgotnego, gdzie zaplanowano użytkowanie rębnią zupełną.

Tabela 51. Wykaz drzewostanów na siedlisku Lw, o statusie lasów wodochronnych, zaplanowanych do użytkowania rębnią zupełną

Adres	Rębnia	TSL	Powierzchnia	Gatunek	Wiek	Opis
17-10-1-02-81 -b -00	IB	LW	1,9	ŚW	47	Silnie uszkodzony (70%) przez zwierzynę drzewostan świerkowy, niezgodny z siedliskiem przeznaczony do pilnej przebudowy
17-10-1-06-198 -k -00	IB	LW	1,48	ŚW	40	Silnie uszkodzony (50%) przez kornika drukarza drzewostan świerkowy, niezgodny z siedliskiem przeznaczony do pilnej przebudowy
17-10-1-01-27A -g -00	IB	LW	0,85	SO	82	Małe wydzielienie (wąska działka pośród lasów prywatnych, drzewostan z panującą sosną.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etat wynosi 74 352 m³. Rozmiar użytkowania w tym gospodarstwie stanowi ok. 96 % orientacyjnego wyliczonego etatu optymalnego.

W gospodarstwie zrębowym zaprojektowano użytkowanie wyłącznie rębniami zupełnymi. Przyjęto 4-5 letni nawrót cięć. Rębnią stosowaną w tym gospodarstwie jest rębnia IB lub w jednym przypadku Ic

W gospodarstwie zrębowym zaplanowano cięcia rębne w 122 wydzieleniach na łącznej powierzchni 221,65 ha – czyli ok. 9,5% powierzchni całego gospodarstwa zrębowego.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) – etat wynosi 133 369 m³ brutto, co stanowi ok. 110 % etatu optymalnego.

Tak duża dysproporcja wynika z potrzeb kontynuacji już rozpoczętych procesów odnowienia rębniami złożonymi w KO i KDO, jak również z potrzeby rozpoczynania użytkowania, w tym także przebudowy, kolejnych drzewostanów w związku ze zgrupowaniem niektórych drzewostanów w bloki o dużej powierzchni i wieku rębnym lub przeszłorębnym. Rozpoczynanie użytkowania rębniami złożonymi wymagane jest w takich drzewostanach odpowiednio wcześniej, aby możliwe było utrzymanie ładunku przestrzennego, następstwa cięć, a także aby nie doprowadzić do deprecjacji surowca drzewnego wskutek zbyt długiego przetrzymywania drzewostanów.

W tym gospodarstwie zaplanowano cięcia rębne w 223 wydzieleniach o łącznej powierzchni manipulacyjnej 957,68 ha – czyli ok 28% powierzchni gospodarstwa.

Osobnego omówienia wymaga zaplanowana rębnia zupełna o charakterze retencyjnym. Co do zasady wielkość pasa manipulacyjnego oraz inne parametry czasowe rębni np. nawrót cięć, pozostają bez zmian w stosunku do zasad hodowli lasu. Rębnia ta odróżnia się jednak sposobem wykonania cięć. W ramach tej rębni pozostawia się wszelkie możliwe i dobre jakościowo naloty, podrosty i osobniki drzew z dolnych pięter. Ponadto trwale pozostawia się w granicach pasa zrębowego fragmenty drzewostanu (drzew z górnego piętra wraz z warstwami dolnymi) w postaci kilku kęp, biogrúp. Rozmieszczenie tych kęp musi być takie, aby strefa ich wpływu obejmowała co najmniej połowę powierzchni pasa manipulacyjnego. Jako strefę wpływu rozumie się strefę w odległości 1 wysokości drzewostanu od granic danej kępy czy biogrupy. Kępy i biogrupy pozostawia się do ich naturalnej śmierci. Rębnia retencyjna charakteryzuje się obniżonym udziałem zaplanowanego pozyskania z pasa zrębowego wynoszącym na ogół 80-90% miąższości. Ogółem takie rębnie zaplanowano w 50 wydzieleniach na łącznej powierzchni 127,64 ha, przy czym zmniejszenie procentu poboru masy w części z nich dotyczy także konieczności pozostawiania większej powierzchni kęp, stref buforowych itp.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach. Użytkowanie rębne planowano w zasadzie w pierwszej kolejności w drzewostanach rębnych i starszych niż rębne. Ogółem do użytkowania rębego zaplanowano także ok. 1% powierzchni drzewostanów bliskorębnych.

Do użytkowania zaplanowano ok 80% drzewostanów w KO i 66% drzewostanów w KDO.

Tabela 52. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup

Kategoria drzewostanów	Ogółem w nadleśnictwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	ha m ³		% %	ha m ³	% %
W klasie odnowienia	590,60	476,17	80,62	114,43	19,38
	153350	67946	44,31	85404	55,69
W klasie do odnowienia	103,38	68,45	66,21	34,93	33,79
	34825	8603	24,70	26222	75,30
Przeszlórębne	388,61	202,03	51,99	186,58	48,01
	146780	49731	33,88	97049	66,12
Rębne	947,29	578,61	61,08	368,68	38,92
	348049	104942	30,15	243107	69,85
Bliskorębne i młodsze	5259,58	50,74	0,96	5208,84	99,04
	1189089	9193	0,77	1179896	99,23
Ogółem nadleśnictwo	7289,46	1376,00	18,88	5913,46	81,12
	1872093	240415	12,84	1631678	87,16

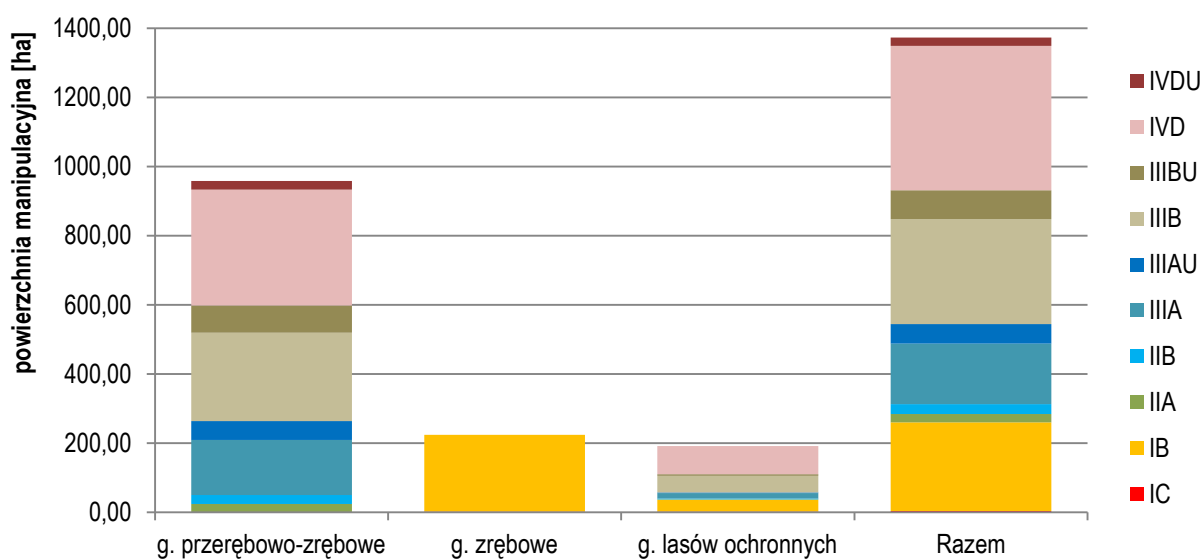
Drzewostany rębne zajmują w Nadleśnictwie 947,29 ha (13% powierzchni leśnej zalesionej), a drzewostany przeszlórębne – 388,61 ha (5,3% powierzchni leśnej zalesionej). Użytkowanie rębne zaplanowano na 61% powierzchni drzewostanów rębnych i 52% powierzchni drzewostanów przeszlórębnych. Nieużytkowane pozostaje 368,68 ha drzewostanów rębnych i 186,58 ha drzewostanów przeszlórębnych.

Przyczynami pozostawienia bez użytkowania rębego drzewostanów rębnych i przeszlórębnych są:

- położenie w ostępie i ograniczenia związane z koniecznością zachowania ładu czasowo-przestrzennego,
- objęcie ochroną w formie rezerwatów przyrody bądź projektowanych rezerwatów,
- objęcie ochroną w postaci stref ochrony całorocznej,

- uwarunkowania przyrodnicze związane z ochroną np. dobrze zachowany siedlisk przyrodniczy Natura 2000, zachowaniem strefy buforowych i ekotonowych, ochroną ekosystemów bagiennych
- uwarunkowania społeczne i kulturowe,
- trudności w prowadzeniu gospodarki na wąskich działkach lub terenach trudnodostępnych.

Użytkowanie rębne planowane jest na powierzchni manipulacyjnej 1376,00 ha czyli ok 17,6% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

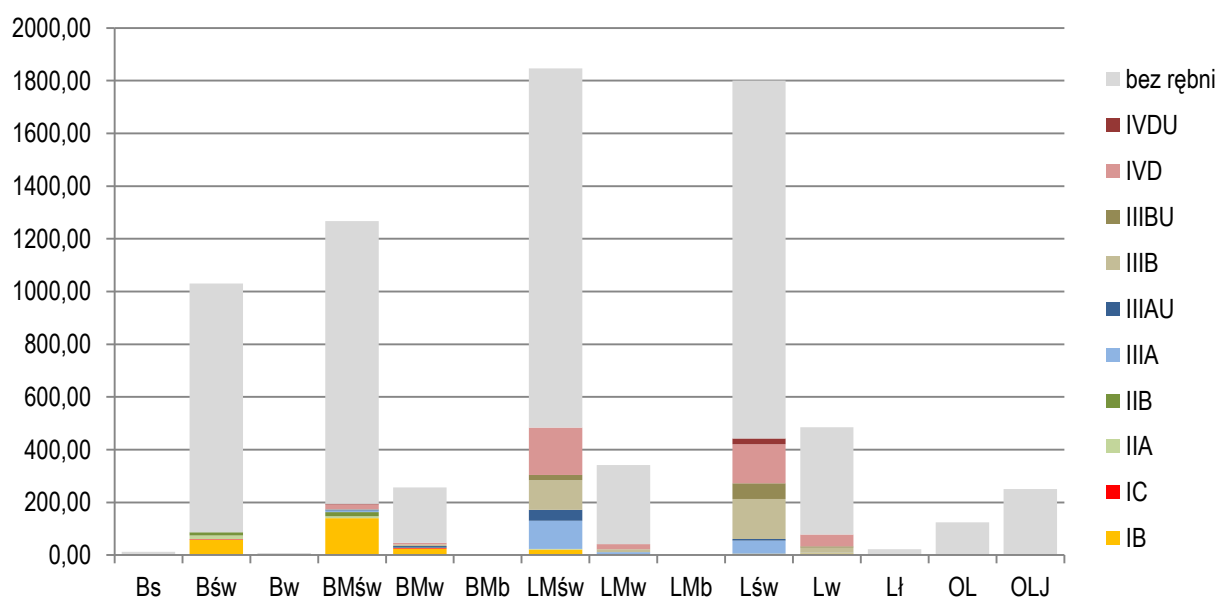
Ryc. 36. Powierzchnia rębni w gospodarstwach

W ogólnej strukturze cięć, powierzchniowo przeważają rębnie złożone – 1116,27 ha (81 % powierzchni manipulacyjnej wszystkich rębni), które będą wykonywane w gospodarstwie przerębowo-zrębowym i w gospodarstwie lasów ochronnych. Rębnie zupełne zaplanowano na powierzchni 259,73 ha (19 % powierzchni manipulacyjnej wszystkich rębni), głównie w gospodarstwie zrębowym a w mniejszym stopniu na ubogich siedliskach w gospodarstwie lasów ochronnych. Powierzchniowo w skali całego Nadleśnictwa dominuje rębnia IVd, przed rębnią IIIB oraz IB.

Użytkowania rębne nie planowano w wydzieleniach z dominującym siedliskiem Bs, BMb, LMb, Lł, Ol i Olj.

Tabela 53. Struktura rębni wg TSL

TSL	Formy i rodzaje rębni										Razem
	IB	IC	IIA	IIB	IIIA	IIIAU	IIIB	IIIBU	IVD	IVDU	
	Powierzchnia [ha]										
Bs											
Bśw	57,85	1,88	14,41	12,11							86,25
Bw											
BMśw	140,26		7,12	15,41	6,38	2,91	1,55		21,94	2,55	198,12
BMw	24,60	1,86		1,34		5,90	6,67		5,48		45,85
BMb											
LMśw	20,51		2,25		114,07	41,61	106,53	18,78	180,42		484,17
LMw	1,47				9,50		10,60		19,80		41,37
LMb											
Lśw	5,37				53,67	5,92	148,02	59,59	147,64	21,86	442,07
Lw	5,93				2,91		19,56	4,65	45,12		78,17
Lł											
OL											
OLJ											
Razem	255,99	3,74	23,78	28,86	186,53	56,34	292,93	83,02	420,40	24,41	1376,00
	rębni zasadnicza wg protokołu z KZP										
	rębni zastępcza wg protokołu z KZP										
	inny rodzaj rębni										

Ryc. 37. Udział powierzchniowy rębni wg typów siedliskowych lasu

Co do zasady stosowano rębnie ustalone w protokole z KZP choć ze względu na liczne zmiany wynikające między innymi z wytycznych dotyczących projektowania użytkowania rębego i ograniczania rębni zupełnych w lasach ochronnych stosowano także inne rodzaje i formy rębni. W szczególności w szerszym zakresie planowano rębnie II lub IV na siedliskach ubogich w celu uzyskania naturalnych odnowień sosny pod okapem drzewostanu.

- rębnie zasadnicze zastosowano na 742,16 ha czyli 54% powierzchni użytkowanej rębnie,
- rębnie zastępcze na 551,23 ha czyli 40% powierzchni użytkowanej rębnie,
- rębnie inne na 82,61 ha czyli 6% powierzchni użytkowanej rębnie.

Tabela 54. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna tabela XV)

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozostałe	razem		
		Powierzchnia [ha]				
Specjalne (S)	-	-	-	-	-	-
Lasów ochronnych (O)	36,20	6,23	152,36	158,59	-	194,79
Lasów gospodarczych (zrębowe Z)	223,53	-	-	-	-	223,53
Lasów gospodarczych (przerębowo-zrębowe PZ)	-	157,54	800,14	957,68	-	957,68
Lasów gospodarczych (przerębowe – P)						
Razem gospodarstwo (G)	223,53	157,54	800,14	957,68	-	1181,21
Ogółem	259,73	163,77	952,50	1116,27		1376,00

Do przebudowy zaplanowano 13 wydzieleń o łącznej powierzchni 14,52 ha. Są to drzewostany o bardzo niskim zadrzewieniu lub silnie uszkodzone przez zwierzynę, owady bądź działanie czynników klimatycznych.

Tabela 55. Wykaz drzewostanów do przebudowy

Oddz. Wyd.	Gosp.	Pow. [ha]	Miażdżość na całej powierzchni i m3 brutto	Rodzaj rębni	Projektowane cięcia rębne na I 10. lecie			
					pow. - ha		miażdżość -m3	
					manip.	do odnow.	brutto	netto
81 -b	O	1,90	615	IB	1,90	1,90	620	545
198 -k	O	1,48	370	IB	1,48	1,48	332	283
Razem gospodarstwo lasów ochronnych		3,38	985	X	3,38	3,38	952	828
5 -a	GZ	0,71	90	IB	0,71	0,71	82	63
6A -a	GZ	1,23	310	IB	0,78	0,78	200	170
6A -b	GZ	0,58	160	IB	0,50	0,50	140	115

Oddz. Wydz.	Gosp.	Pow. [ha]	Miąższość na całej powierzchni i m3 brutto	Projektowane cięcia rębne na I 10.letnie					
				Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m3		
					manip.	do odnow.	brutto	netto	
42 -b	GZ	0,52	75	IB	0,52	0,52	75	65	
51A -n	GZ	1,94	255	IB	1,94	1,94	242	194	
68A -j	GZ	0,58	100	IB	0,58	0,58	100	85	
68B -d	GZ	1,30	220	IB	1,30	1,30	220	190	
68B -y	GZ	1,32	185	IB	1,32	1,32	175	147	
160 -b	GZ	0,93	250	IB	0,93	0,93	250	220	
174 -g	GZ	1,91	1010	IB	1,91	1,91	1010	830	
207A -j	GZ	0,36	10	IB	0,36	0,36	10	10	
314 -c	GZ	0,29	60	IB	0,29	0,29	60	50	
Razem gospodarstwo zrębowe		11,67	2725	X	11,14	11,14	2564	2139	
Razem obręb		15,05	3710		14,52	14,52	3516	2967	

Użytki rębne nie zaliczone na poczet etetu

Główną pozycją w użytkach rębnych nie zaliczonych na poczet etatu, stanowią użytki wynikające z uprzątnięcia nasienników i przestojów. Kategoria pozostałe obejmuje użytki wynikające z oczyszczania linii oddziałowych.

Tabela 56. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Nadleśnictwo		
	pow. [ha]	miąższość [m3]	
		brutto	netto
Uprzątnięcie płazowin	12,93	462	392
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	807	672
Pozostałe (uprzątnięcie drzew z linii oddziałowych)	0,51	12	10
Razem	13,44	1281	1074

4.3.1.2. Użytkowanie przedrębne

Powierzchniowym etatem użytkowania przedrębnego jest suma stwierdzonych na gruncie potrzeb pielęgnacyjnych drzewostanów. W przypadku Nadleśnictwa Sokołów użytkowanie przedrębne obejmuje 40% powierzchni leśnej. Do użytkowania przedrębnego nie były planowane drzewostany stabilne, o niewysokim zadrzewieniu, zwłaszcza w starszych klasach wieku oraz drzewostany trudnodostępne. W ramach użytkowania przedrębnego, zgodnie z ustaleniami protokołu z KZP, nie zaplanowano czyszczeń późnych (CP-P).

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

- Trzebieże wczesne (TW) – 782,26 ha
- Trzebieże późne (TP) – 2119,14 ha
- Razem – 2901,40 ha

Orientacyjny etat miąższościowy użytków przedrębnych ustala się na podstawie powierzchni przewidzianej do trzebieży, intensywności użytkowania przedrębego w ostatnich 5 latach. Uwzględnia się także wielkość spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości w drzewostanach nieużytkowanych rębnie. Zaplanowany rozmiar użytkowania przedrębego uwzględnia również istniejące i planowane do wykonania szlaki zrywkowe.

Tabela 57. Obliczenie orientacyjnego miąższościowego etatu użytkowania przedrębego

Przyrost w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym	339 000	[m ³ brutto]
	271 200	[m ³ netto]
Powierzchnia TW i TP	2901,40	[ha]
Orientacyjny etat użytków przedrębnych	192 218	[m ³ brutto]
	153 774	[m ³ netto]
Intensywność	53	[m ³ netto/ha]
% przyrostu d-stanów nieużytkowanych rębnie	57	%

Uwzględniając w szczególności możliwości produkcyjne drzewostanów Nadleśnictwa Sokółów, realizację trzebieży w ostatnich latach, a także wyniki inwentaryzacji drzewostanów, zaplanowano orientacyjny miąższościowy rozmiar użytkowania przedrębego w wysokości 153 774 m³ netto, co wynika z proponowanej intensywności w wysokości 53 m³ netto/ha. Stanowi to 57 % przewidywanego przyrostu drzewostanów nieużytkowanych rębnie w całym Nadleśnictwie.

Tabela 58. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (instrukcyjna tabela XVI)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
Trzebieże wczesne (TW)	SO	6,46	100,21	221,54	71,91	0,72	1,54	0,44	0,16	0,15	2,75	0,16		406,04
	MD		5,87	4,14	6,44									16,45
	ŚW		14,14	5,88	3,37							0,44		23,83
	BK		2,18	1,39										3,57
	DB		26,61	80,03	40,17	1,12					2,90			150,83
	DB.S	6,37	49,40	9,69										65,46

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokółów - elaborat

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
	DB.C				1,38									1,38
	JW		0,48											0,48
	JS			0,41										0,41
	GB				1,69									1,69
	BRZ		28,93	17,28	9,80									56,01
	OL		26,12	11,92	18,07									56,11
	Razem	12,83	253,94	352,28	152,83	1,84	1,54	0,44	0,16	0,15	5,65	0,60		782,26
Trzebieże późne (TP)	SO	0,27	0,29		59,14	188,63	252,85	230,84	364,28	13,45	18,58	2,22		1130,55
	MD				17,07	10,65			1,50					29,22
	ŚW				12,98	28,32	4,96							46,26
	JD				1,78									1,78
	BK						1,64		2,24	0,88				4,76
	DB				25,94	75,98	64,74	104,57	137,19	115,13	77,02	16,60		617,17
	DB.S		0,30		1,00									1,30
	DB.B											9,74		9,74
	DB.C				0,82									0,82
	JW					3,29								3,29
	GB								10,80	4,98				15,78
	BRZ	0,11			17,00	82,89	54,83	0,81		2,57				158,21
	OL	0,20			9,74	27,97	49,41	5,09	4,44					96,85
	OS			0,78	0,67	1,96								3,41
	Razem	0,58	0,59	0,78	146,14	419,69	428,43	341,31	520,45	137,01	95,60	28,56		2119,14
	Łącznie	SO	6,73	100,50	221,54	131,05	189,35	254,39	231,28	364,44	13,60	21,33	2,38	
MD			5,87	4,14	23,51	10,65			1,50					45,67
ŚW			14,14	5,88	16,35	28,32	4,96					0,44		70,09
JD					1,78									1,78
BK			2,18	1,39			1,64		2,24	0,88				8,33
DB			26,61	80,03	66,11	77,10	64,74	104,57	137,19	115,13	79,92	16,60		768,00
DB.S		6,37	49,70	9,69	1,00									66,76
DB.B												9,74		9,74
DB.C					2,20									2,20
JW			0,48			3,29								3,77
JS				0,41										0,41
GB					1,69				10,80	4,98				17,47
BRZ		0,11	28,93	17,28	26,80	82,89	54,83	0,81		2,57				214,22
OL		0,20	26,12	11,92	27,81	27,97	49,41	5,09	4,44					152,96
OS				0,78	0,67	1,96								3,41
Ogółem		13,41	254,53	353,06	298,97	421,53	429,97	341,75	520,61	137,16	101,25	29,16		2901,40

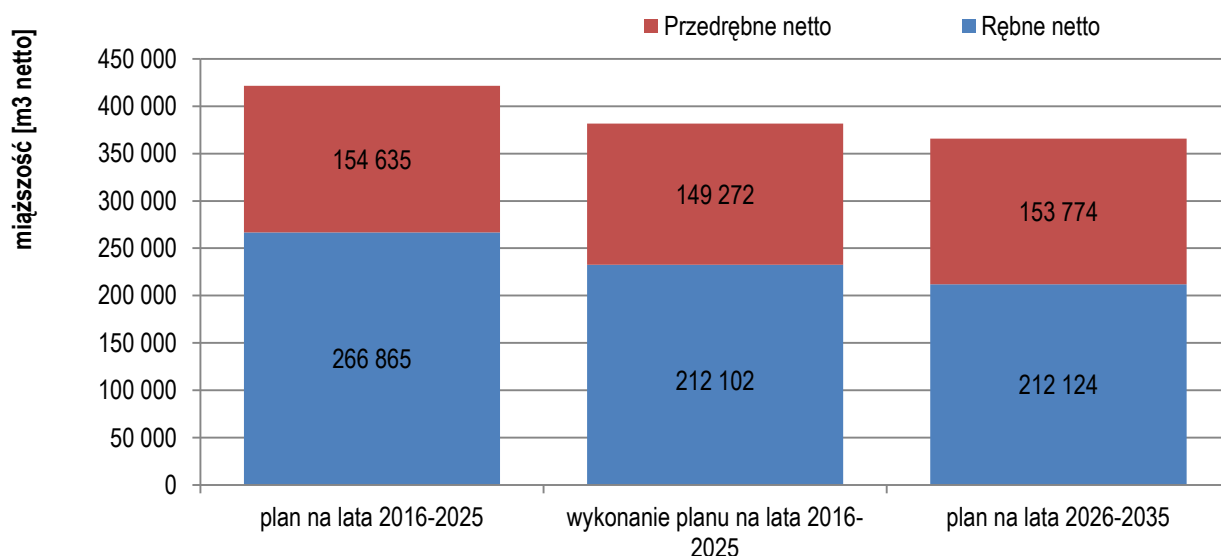
4.3.1.3. Łącznie użytki główne

Poniższa tabela zawiera łączny miąższościowy etat użytkowania głównego. Etat użytkowania rębego w wysokości **212 124 m³** netto jest wartością nieprzekraczalną w ciągu 10 lat obowiązywania planu, natomiast etat użytkowania przedrębego w wysokości **153 774 m³** netto jest wielkością orientacyjną wynikającą z powierzchni zaplanowanych trzebieży (jako wartości obligatoryjnej do wykonania przez 10 lat) oraz przewidywanej przeciętnej intensywności cięć.

Tabela 59. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć

Rodzaj użytków	Jednostka	Rozmiar użytkowania [m ³]
Rębne zaliczone na etat	brutto	240 415
	netto	201 006
Przyrost 5%	brutto	12 021
	netto	10 044
Rębne nie zaliczone na etat	brutto	1 281
	netto	1 074
Razem użytki rębne	brutto	253 717
	netto	212 124
Użytki przedrębne	brutto	192 218
	netto	153 774
Łącznie użytki główne	brutto	445 935
	netto	365 898

Przyjęty rozmiar użytkowania głównego w Nadleśnictwie jest o 56 tys. m³ mniejszy od rozmiaru przyjętego w poprzednim planie urządzenia lasu (87% rozmiaru przyjętego w poprzednim planie). Rozmiar użytkowania rębego zaplanowano na poziomie 79% poprzedniego planu, natomiast rozmiar użytkowania przedrębego będzie zbliżony w obu porównywanych okresach.

Ryc. 38. Porównanie etatów użytkowania głównego

Tabela 60. Porównanie powierzchni manipulacyjnej cięć rębnych

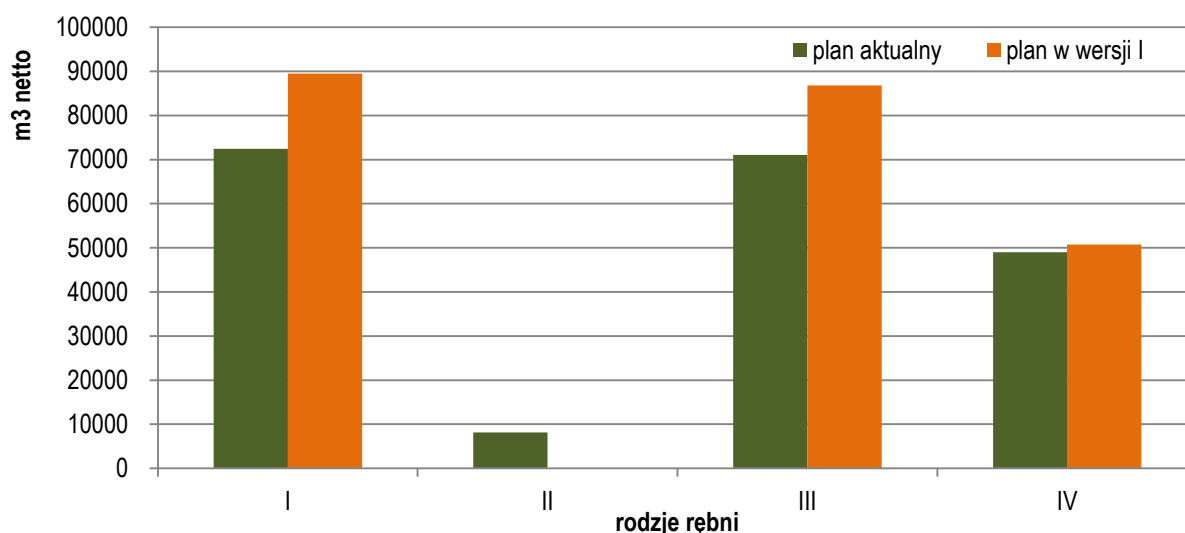
Plan urządzenia lasu	Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Ogółem
			cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem	
plan 2016-2025	SPECJALNE					
	LASÓW OCHRONNYCH	119,77	46,54	97,77	144,31	264,08
	LASÓW G. (GZ)	287,35				287,35
	LASÓW G. (GPZ)		254,06	608,59	862,65	862,65
	OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	407,12	300,6	706,36	1006,96	1414,08
plan 2026-2035	SPECJALNE					
	LASÓW OCHRONNYCH	36,2	6,23	152,36	158,59	194,79
	LASÓW G. (GZ)	223,53				223,53
	LASÓW G. (GPZ)		157,54	800,14	957,68	957,68
	OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	259,73	163,77	952,5	1116,27	1376,00
Różnica		-147,39	-136,83	246,14	109,31	-38,08

W stosunku do poprzedniego planu urządzenia lasu zmniejszyła się powierzchnia drzewostanów projektowanych do użytkowania rębnią zupełną o ok 150 ha. Zwiększył się za to areal rębni złożonych – zwłaszcza rębni na początkowych etapach; powierzchnia cięć uprzatających zmniejszyła się ok. 140 ha.

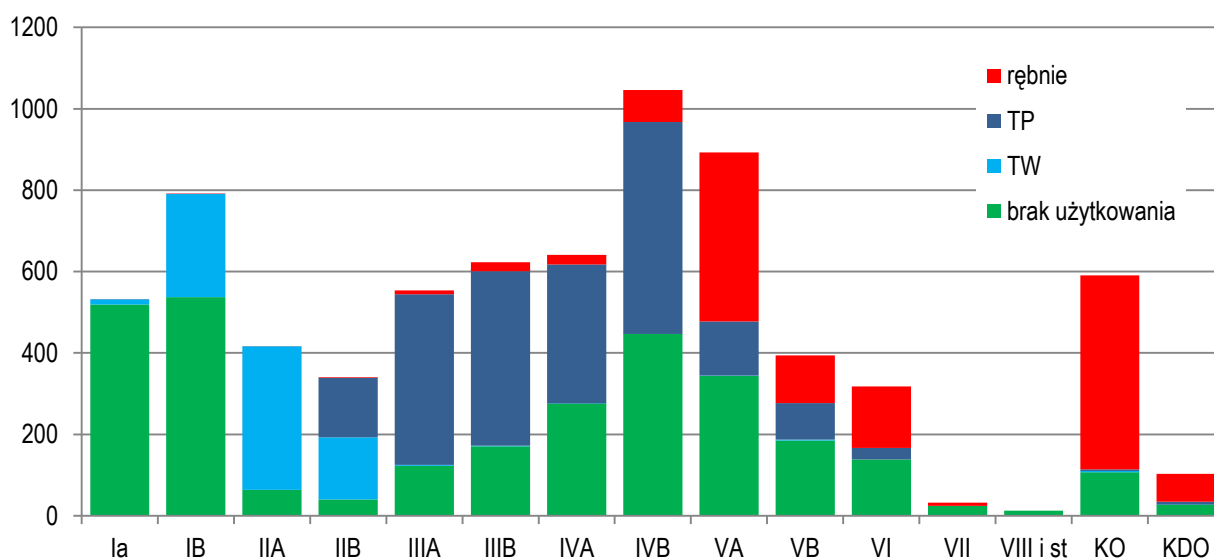
Mniejszy rozmiar użytkowania rębego wynika z przyjętych ograniczeń w planowaniu użytkowania rębego. Wynikają one wytycznych przekazywanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w zakresie ograniczania stosowania rębni zupełnych, propozycji utworzenia rezerwatu przyrody, ograniczeń w użytkowaniu rębnym na siedliskach bagiennych, w lasach o zwiększonej funkcji społecznej itp.

W celu analizy wpływu tych ograniczeń na etat porównawczo dokonano także obliczenia etatu użytkowania rębego bez nałożonych ograniczeń (wersja I).

Wersja takiego planu zakładała przyjęcie rozmiaru użytkowania rębego większego o ok 25 tys. m³ netto. W większym zakresie planowano w tej wersji rębnie zupełne oraz cięcia uprzatające w ramach rębni złożonych. Projektowano też nieco więcej pozycji, które ze względów opisanych powyżej były następnie z planu użytków rębnych usuwane.

Ryc. 39. Porównanie rozmiaru użytkowania dwu wersji planu cięć dla Nadleśnictwa Sokółów wg rodzajów rębni

Ryc. 40. Powierzchniowa struktura klas wieku wg rodzajów użytkowania

4.3.1.4. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego dla leśnictw

Tabela 61. Zestawienie powierzchni (ha) i miąższości (m³ netto) z zakresu użytkowania lasu leśnictwami

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem		Bez wskazań.
		Zal. na etat ⁽¹⁾		Niezal. na etat		Razem						
		ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha
1	Ceranów	263,56	47817	-	183	263,56	48000	452,61	28242	716,17	76242	432,46
2	Holendernia	227,72	45311	0,34	356	228,06	45667	413,46	21103	641,52	66770	306,73
3	Kurowice	296,45	41523	-	16	296,45	41539	618,73	34918	915,18	76457	407,32
4	Repki	304,96	34980	0,17	54	305,13	35034	439,34	19866	744,47	54900	263,40
5	Przeździatka	229,97	30257	-	73	229,97	30330	550,64	24895	780,61	55225	176,97
6	Treblinka	53,34	11162	12,93	392	66,27	11554	426,62	24750	492,89	36304	492,87
7	Szkółka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14,64
Nadleśnictwo		1376,00	211050	13,44	1074	1389,44	212124	2901,40	153774	4290,84	365898	2094,39

Tabela 62. Zestawienie leśnictwami przyjętego użytkowania rębego z przyrostem 5% i niezaliczonymi na poczet przyjętego etatu

Leśnictwo	Kategoria cięć	Pow. manipulacyjna	Pow. do odnowienia	m ³ netto
Ceranów	Rb I	65,12	65,12	18473
	Rb II-V	198,44	44,32	27070
	5% przyrostu	-	-	2274
	niezal. na etat	-	-	183
Łącznie		263,56	109,44	48000
Holendernia	Rb I	81,51	81,51	25058
	Rb II-V	146,21	50,75	18099
	5% przyrostu	-	-	2154
	niezal. na etat	0,34	-	356
Łącznie		228,06	132,26	45667
Kurowice	Rb I	46,55	46,55	13043
	Rb II-V	249,90	64,37	26502
	5% przyrostu	-	-	1978
	niezal. na etat	-	-	16
Łącznie		296,45	110,92	41539
Repki	Rb I	7,33	7,33	1689
	Rb II-V	297,63	69,43	31628
	5% przyrostu	-	-	1663
	niezal. na etat	0,17	-	54
Łącznie		305,13	76,76	35034
Przeździatka	Rb I	19,10	19,10	4886
	Rb II-V	210,87	58,87	23927
	5% przyrostu	-	-	1444
	niezal. na etat	-	-	73
Łącznie		229,97	77,97	30330
Treblinka	Rb I	40,12	40,12	9268
	Rb II-V	13,22	1,59	1363
	5% przyrostu	-	-	531
	niezal. na etat	12,93	12,93	392
Łącznie		66,27	54,64	11554
Szkółka	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	-	-	0
	5% przyrostu	-	-	0
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		-	-	-
Ogółem nadleśnictwo		1389,44	561,99	212124

Tabela 63. Zestawienie leśnictwami etatu użytkowania przedrębego w rozbiu na TW, TP

Leśnictwo	CP-P	TW	TP	Razem
	ha/m³ netto			
Ceranów	-	74,22	378,39	452,61
	0	2982	25260	28242
Holendernia	-	117,23	296,23	413,46
	0	4120	16983	21103
Kurowice	-	148,24	470,49	618,73
	0	4591	30326	34918
Repki	-	119,97	319,37	439,34
	0	2450	17416	19866
Przeździatka	-	199,01	351,63	550,64
	0	5859	19037	24895
Treblinka	-	123,59	303,03	426,62
	0	4399	20351	24750
Szkółka	-	-	-	-
	0	0	0	-
Ogółem nadleśnictwo	-	782,26	2119,14	2901,40
	-	24401	129373	153774

4.3.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Tabela 64. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Lp.	Rodzaj czynności	Powierzchnia [ha]
I	Odnowienia na powierzchniach otwartych (1+2+3) w tym:	302,06
1	Odnowienie płazowin i zrębów istniejących	92,92
2	Powierzchnia projektowanych zrębów (80%)	208,89
3	Zalesienia gruntów nieleśnych	0,25
II	Odnowienia pod osłoną (1+2+3) w tym:	266,92
1	Odnowienia powierzchni po rębniach złożonych (80%)	264,92
2	Podsadzenia produkcyjne	1,00
3	Dolesienia luk i przerzedzeń	1,00
III	Poprawki i uzupełnienia (1+2) w tym:	57,90
1	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	1,00
2	Poprawki w projektowanych uprawach - 10%	56,90
I-III	Odnowienia - razem	626,88
IV	Wprowadzenie podszytów	0,00
V	Pielęgnacje (1+2+3+4+5) w tym:	1886,51
1	Pielęgnowanie gleby w istniejących uprawach i na istniejących zrębach (wskazówka PIEL)	180,34
2	Pielęgnowanie gleby w uprawach powstałych w wyniku realizacji cięć rębnych (80%)	379,05
3	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	384,95
4	Czyszczenia wczesne upraw projektowanych - 50%	236,91
5	Pielęgnowanie młodników (CP)	705,26
VI	Melioracje agrotechniczne	591,24

Ustalono w planie powierzchnie poszczególnych zabiegów hodowlanych są powierzchniami minimalnymi, tzn. koniecznymi do wykonania w okresie obowiązywania planu. Nie oznacza to jednak, że zabiegi te nie mogą być wykonane poza wydzieleniami posiadającymi zapisaną wskazówkę hodowlaną. Również w innych drzewostanach może zaistnieć potrzeba wykonania zabiegu hodowlanego, mimo iż nie był on zaplanowany. Podobnie plan nie określa również liczby koniecznych powtórzeń zabiegu (np. pielęgnacji, czy czyszczeń) w wydzieleniu – o tym każdorazowo decyduje gospodarz terenu na podstawie aktualnego stanu drzewostanu.

Zadania hodowlane dzielą się na działania obligatoryjne (odnowienie istniejących zrębów istniejących i gniazd w KO oraz powierzchni po cięciu uprzętającym, pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw i młodników) oraz działania określone kierunkowo, które będą wynikały z realizacji planu cięć (odnawianie powierzchni po cięciu rębny, pielęgnowanie upraw powstałych w wyniku realizacji planu cięć).

Odnowienia na powierzchni otwartej, czyli odnowienia halizn, plazowin, zrębów istniejących i projektowanych zaplanowano na powierzchni 302,06 ha. Do zalesienia zaplanowano jedną rolę o powierzchni 0,25 ha. Do odnowienia zaplanowano 80% powierzchni zrębów powstałych w efekcie realizacji cięć rębnych. Odnowienia podokapowe w tym także w rębniach złożonych zajmują 266,92 ha, w tym 80% powierzchni planowanej do użytkowania w ramach cięć w rębniach złożonych. W drzewostanach będących w KO i w KDO powierzchnia do odnowienia może być zwiększona o 10% z uwagi na uszkodzenia młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew. Podsadzenia produkcyjne zaplanowano na powierzchni 1 ha. Dolesienia luk zaplanowano na łącznej powierzchni 1 ha. Generalnie nie planowano dolesień w niewielkich lukach o powierzchni do 0,20 ha, pozostawiając je do sukcesji naturalnej. Istniejące uprawy tylko w nieznacznym stopniu wymagały projektowania poprawek i uzupełnień, natomiast wielkość projektowanych poprawek i uzupełnień w nowozakładanych uprawach została ustalona na posiedzeniu KZP na poziomie 10 % sumarycznej powierzchni projektowanych upraw. Wprowadzania podszytów nie przewidziano. Ogółem odnowienia zaplanowano na powierzchni 626,88 ha, w tym obligatoryjnie na powierzchni 92,92 ha istniejących zrębów i plazowin. Warto zwrócić uwagę, że w przypadku tych powierzchni (rębnia zupełna) do odnowienia ze względów formalnych planowano całą powierzchnię wydzielenia, natomiast w praktyce odnowienie zrealizowane będzie na powierzchni zredukowanej o pozostawione na gruncie kępy starodrzewiu, istniejące w wydzieleniach np. bagienka itp.

Zgodnie z zapisami instrukcji urządzenia lasu zabiegi pielęgnowania gleby i czyszczeń wczesnych zaplanowano w formie wskazówek gospodarczych tylko dla upraw istniejących na dzień 1.01.2026 r. (pozycja V-1 i V-3 w powyższej tabeli) Natomiast w okresie obowiązywania planu, w wyniku wykonywania cięć rębnych powstaną nowe uprawy, które wymagać będą pielęgnacji. Dla upraw planowanych do założenia po cięciach rębnych zaplanowano pielęgnację gleby na poziomie 80%, a czyszczenia wczesne na poziomie 50% (pozycje V-2 i V-4 w tabeli).

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Niebagatelne znaczenie ma również podejmowanie prób reakcji na zmieniające się warunki klimatyczne, w tym głównie zmiany w zasięgach gatunków lasotwórczych. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych.

Tabela 65. Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw - dla drzewostanów gospodarczych

TSL	TD	Proponowany skład uprawy
Bs	So	So 80-90, Brz 20-10
Bśw	So	So 70-80, Brz i in 20-30
	So	So 90, inne 10
	Brz ⁴	Brz 90, inne 10
Bw1	So	So 70-80, Brz, Ol, Św 20-30
Bw2	Brz-So	So 70, Brz 20, Ol, Św i inne 10
	Brz	Brz 80, Św i inne 20
	Św-So	So 60, Św 30, Brz i inne 10
BMŚw	So ¹	So 70-80 Bk, Brz, Dbb 20-30
	Db-So	So 70, Dbb 20, Md i inne 10
	Bk-So ²	So 70, Bk 20, Md i inne 10
	Brz ⁴	Brz 90 inne 10
	Md-So ⁵	So 60, Md 30, Lp,Bk,Db 10
	Db-Św-So	So 50, Św 20, Db 20, Brz,Bk i inne 10
BMw 1,2	So ¹	So 70, Brz, Św, Bk, Dob 30
BMw1	Św-So	So 50, Św 30, Db,Lp,Brz 20
BMw2	Brz-Św-So	So 40, Św 20-30, Brz 20-30, Ol, Db 10
BMb	Brz-So	So 70, Brz 20, Ol i inne 10
	Db-So	So 60, Db 30, Md i inne 10
	So-Db	Db 50-60, So 30-40, Md i inne 10
	Bk-So	So 50-60, Bk 30-40, Md i inne 10
	Brz-So	So 50-60, Brz 30-40, Db i inne 10
	Brz ⁴	Brz 90, inne 10
	Db-Md-So ⁵	So 40, Md 30, Db 20, Lp,Św i inne 10
	Md-Bk-So ⁶	So 40, Bk 30, Md 20, Lp i inne 10
	Db-Św-So ⁷	So 40, Św 30, Db 20, Lp i inne 10
LMw1	Db-Św-So	So 50, Św 30, Db i inne 20
LMw2	Św-So	So 50, Św 30 Ol, Brz, Db 20
	Św-Db-Brz	Brz 50, Db 30 Św i inne 20

TSL	TD	Proponowany skład uprawy
	Św-Db-OI	OI 50, Db 30, Św i inne 20
LMb	Św-So	So 50, Św 30 OI, Brz 20
	Db	Db 80, Md, Kl, Bk, Lp, Gb 20
	Md-Db	Db 60-70, Md 20-30 Lp, Gb i inne 10
Lśw	Brz-Db	Db 60-70 Brz 20-30 Lp i inne 10
	Bk-Db	Db 50 Bk 30-40 Lp i inne 10-20
	So-Db ³	Db 60, So 30 Lp Md, Kl, Bk 10
	Db	Db 80, Js, OI, Jw i inne 20
Lw	Js-Db	Db 70 Js 20 OI i inne 10
	OI-Db	Db 60-70 OI 20-30 Wz i inne 10
OI	Brz-OI	OI 60, Brz 20, Św, Js 20
	OI-Db	OI 80 Św i inne 20
OIJ	Db-Js	Js 60, Db 20, OI, Wz 20
	OI-Js	Js 60 OI 30 Wz i inne 10
Lł	OI-Db-Js	Js 40, Db 30, OI 30

1 – dotyczy drzewostanów rosnących na piaszczystych utworach np. ps/pl

2 – dotyczy drzewostanów rosnących na utworach glebowych piaszczystych i utworach piaszczystych z różnego rodzaju przewarstwieniami utworów zwięzłych np. glin, piasków gliniastych i pyłów

3 – dotyczy drzewostanów na glebach rdzawych (RDbR)

4 – dotyczy wydzieleń o powierzchni do 1 ha zlokalizowanych wśród lasów innych form własności

5 – dotyczy drzewostanów na utworach żwirowatych i glebach przewiewnych

6 – leśnictwo Przeździatka

7 – leśnictwo Holendernia

Jesion do czasu ustąpienia choroby jesionu może być zastępowany olszą, wiązem, klonem i dębem, w zależności od warunków siedliskowych

Generalnie w lasach gospodarczych poza siedliskami przyrodniczymi Natura 2000 zastosowano TD przewidziane w protokole z KZP. W specyficznych sytuacjach w konkretnych drzewostanach z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego, ewentualnie przy zróżnicowaniu siedliskowym wydzielenia zastosowano inne typy TD.

Dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000 zastosowano odrębne typy drzewostanów oraz składy upraw. Zaproponowane typy drzewostanów wynikają z ustaleń KZP, ale także z przeprowadzonych prac fitosocjologicznych i przyjętych metod postępowania na leśnych siedliskach przyrodniczych. Odmienne typy drzewostanów i składy upraw na siedliskach przyrodniczych mają na celu uwzględnienie naturalnego zróżnicowania siedlisk przyrodniczych oraz przebudowę postaci zniekształconych.

Osobną kategorią są drzewostany w których, siedlisko przyrodnicze Natura 2000 występuje tylko we fragmencie wydzielenia, albo obok siebie występują dwa lub nawet trzy różne siedliska przyrodnicze. W takich wydzieleniach zastosowano indywidualne TD uwzględniające TSL i udziały poszczególnych siedlisk przyrodniczych. Tworząc szkice odnowieniowe dla takich wydzieleni należy

wzorując się na poniższej tabeli, uwzględnić udział i rozkład przestrzenny poszczególnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

Tabela 66. Typy drzewostanów przewidziane dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000

Kod siedliska przyrodniczego	TSL	TD	Proponowany skład uprawy	Uwagi
91T0	Bs	So	-	brak planowanego użytkowania rębego
91I0	LMŚW	Dbb	Dbb 10	
9170	LMśw	Gb-Db	Db 60, Gb 30 Lp i liściaste 10	
		GB-Lp-Db	Db 40 Gb 30 Lp 30	
	LMw	Gb-Db	Db 60, Gb 30 Lp i inne liściaste 10	
		Wz-Gb-Db	Db 40 Gb 30 Wz 30	
	Lśw	Db	Db 70, Gb, Lp i inne liściaste 30	
		Gb-Db	Db 60, Gb 30 Lp i inne liściaste 10	
		Gb-Lp-Db	Db 40 Gb 30 Lp 30	
		Lp-Db	Db 60, Lp 30 inne 10	
	Lw	Wz-Db	Db 60, Wz 30, Lp, Js 10	
		Wz-Gb-Db	Db 40 Gb 30 Wz 30	
		OI-Db	Db 60 OI 30, Wz, Js 10	
		Gb-Db	Db 60, Gb 30 Wz i inne liściaste 10	
91E0	Lw	Db-OL	OI 70, Db 30	brak planowanego użytkowania rębego
	OI	OL	OI 80, Js, Wz i inne 20	
	OIJ	Js-OI	OI 70, Js 20, Wz i inne 10	
91F0	OIJ	Wz-Db-OI	OI 60, Db 30, Wz 20	
	Lw	Js-Wz-Db	Db 50, Wz 30, Js 20	
	Lł	Js-Wz-Db	Db 50, Wz 30, Js 20	

Tabela 67. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe						Zale-sienia	Pielęgnowanie			Melior. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup. istn.		piel. gleby*	CW**	CP	
		płaz., zręby	zręby projekt.	złoż.	II p.	Luki						
Powierzchnia [ha]												
1	Ceranów	27,64	52,10	40,02	-	-	1,00	-	118,57	143,55	111,13	120,06
2	Holendernia	26,48	65,21	44,55	-	0,63	-	-	139,75	143,65	214,29	133,03
3	Kurowice	10,54	37,24	56,57	-	-	-	-	95,43	83,38	75,36	114,12
4	Repki	2,00	5,86	63,69	1,00	0,37	-	-	77,18	112,39	91,63	77,70
5	Przeździatka	1,64	15,28	58,82	-	-	-	-	87,74	94,77	133,43	81,44
6	Treblinka	24,62	33,20	1,27	-	-	-	0,25	40,72	44,12	79,42	64,89
7	Szkółka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nadleśnictwo		92,92	208,89	264,92	1,00	1,00	1,00	0,25	559,39	621,86	705,26	591,24

* - istniejące uprawy oraz 80% powierzchni odnowionej w ramach realizacji cięć rębnych

** - istniejące uprawy oraz 50% powierzchni odnowionej w wyniku realizacji cięć rębnych

4.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie

Plan ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa Sokołów
(kierunkowe wytyczne)
na lata 2026-2035

Wykonawca: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej,
Oddział w Warszawie,
Ul. Leśników 21,
Sękocin Stary,
05-90 Raszyn

Opracował zespół w składzie:

mgr inż. Szymon Podgajny

mgr inż. Maciej Szczygieski

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Podstawy prawne i uregulowania wewnętrzne PGL LP w zakresie ochrony przeciwpożarowej lasu

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej, na najbliższy okres gospodarczy wynikają z analizy stanu ochrony przeciwpożarowej funkcjonującej w urządzanym Nadleśnictwie, w świetle obowiązujących, w tym względnie przepisów prawnych tj.:

- ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dziennik Ustaw z 2024 r., poz. 275, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 lutego 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej),
- ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dziennik Ustaw z 2024 r., poz. 530, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach),
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dziennik Ustaw z 2023 r., poz. 1336, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody),
- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dziennik Ustaw 2021 poz. 1737),
- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dziennik Ustaw z 2023 r., poz. 822. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dziennik Ustaw z 2022 r., poz. 1065, Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia),
- rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dziennik Ustaw z 2020 r., poz. 1247 obwieszczenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu),

- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dziennik Ustaw 2009 nr 124, poz. 1030),
- Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu (stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 grudnia 2019 r., obowiązująca w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych od dnia 1 stycznia 2020 r. - wydana przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, Warszawa 2020),
- Instrukcji urządzania lasu cz. 1. (stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r., obowiązująca w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych od dnia 1 stycznia 2024 r. - wydana przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, Warszawa 2023).

Opis ogólny Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Sokółów położone jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, na obszarze dwóch powiatów sokołowskiego i ostrowskiego. W granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa położone są wszystkie gminy powiatu sokołowskiego tj. Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sokółów Podlaski i Sterdyń oraz południowy fragment jednej gminy powiatu ostrowskiego: Malkini Górnej (obrzeby ewidencyjne leżące po południowej stronie rzeki Bug: Boreczek, Borowe, Grądy, Kielczew, Poniatowo, Prostyn, Treblinka). Nadleśnictwo administruje gruntami o łącznej powierzchni 7774,95 ha. Obszar nadleśnictwa stanowi jeden obręb leśny: Sokółów (1).

Nadleśnictwo wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie. Sąsiaduje z Nadleśnictwami: Łomża od północy (z RDLP Białystok), Rudka od północnego wschodu (z RDLP Białystok), Nurzec od wschodu (z RDLP Białystok), Sarnaki od południowego wschodu (z RDLP Lublin), Siedlce od południa (z RDLP Warszawa), Łochów od zachodu (z RDLP Warszawa) oraz Ostrów Mazowiecka od północnego zachodu (z RDLP Warszawa).

Obszary leśne w obszarze zasięgu terytorialnego nadleśnictwa nie są rozmieszczone równomiernie. Większą lesistością oraz liczbą dużych kompleksów leśnych charakteryzuje się północna część nadleśnictwa gdzie znajdują się fragmenty dawnej Puszczy Sterdyńskiej (łasy pomiędzy Ceranowem, Sterdynią a Bugiem oraz łasy na północny wschód od Ceranowa zwane Puszczą Ceranowską lub Lasami Ceranowskimi. Środkowa część nadleśnictwa jest mniej zalesiona chociaż również i w tej części znajdują się większe kompleksy leśne takie jak: „Las Przeździatka” położony na północ od Sokółowa Podlaskiego, „Las Kurowicki” zlokalizowany na północny zachód od Jabłonn Lackiej, czy kompleks leśny w północno zachodniej części gminy Repki (niedaleko Repek). Dużym

kompleksem jest też las w okolicach dawnego obozu koncentracyjnego w Treblince, lecz większość jego obszaru leży poza granicami nadleśnictwa. Najmniejszą lesistością charakteryzuje się część południowo nadleśnictwa obejmująca głównie gminy Sokółów Podlaski (poza jego północną częścią), Bielany, oraz wschodnia i południowo-wschodnia część gminy Repki.

Na obszarze zasięgu nadleśnictwa brak jest wielkich aglomeracji miejskich. Dwa główne ośrodki, Kosów Lacki i Sokółów, położone są na przeciwległych krańcach nadleśnictwa. Niewielkie miasteczko Kosów Lacki, liczące ponad 2,1 tys. mieszkańców, położone jest w północno – zachodniej części nadleśnictwa. W Kosowie Lackim występują dwa nieco większe zakłady przemysłu spożywczego (jeden zajmujący się przetwórstwem mięsnym zaś drugi przetwórstwem mleczarskim). Sokółów Podlaski jest miastem powiatowym, liczącym ponad 18,3 tys. mieszkańców. Największym zakładem produkcyjnym w mieście są zakłady mięsne „Sokółów”.

Analiza stanu zagrożenia pożarowego lasu w ubiegłym dziesięcioleciu

Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie

Liczbę pożarów w Nadleśnictwie Sokółów w minionym okresie, powierzchnię ogólną, przyczyny powstania oraz wysokość strat w poszczególnych latach zestawiono poniżej:

Tabela 68. Zestawienie pożarów w ubiegłym 10. leciu (2016 r.-2025 r.)

Rok	Pożary w Lasach Państwowych - Nadleśnictwo						Razem
	Jedn.	Przyczyna					
		Podpalenie	Inna	Nieznana	Energ. elektr.	Spalanie odpadów	
2022	liczba			1			1
	pow. [ha]			0,11			0,11
2024	liczba			1			1
	pow. [ha]			0,03			0,03
Razem	liczba	0	0	2	0	0	2
	pow. [ha]	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,14

Dla całego analizowanego, minionego dziesięciolecia przypadającego na lata 2016-2025, w Nadleśnictwie Sokółów wybuchły łącznie **2 pożary**, w wyniku których spaleni uległo ok. 0,14 ha ściółki leśnej (pożar pokrywy gleby). Średnio rocznie występowało 0,2 pożaru, a przeciętna powierzchnia pożaru wyniosła 0,014 ha.

Ocena uszkodzeń spowodowanych przez pożary

Zaewidencjonowane pożary to zdarzenia o niewielkich powierzchniach (ugaszone w zarodku – do 0,05 ha w liczbie 1 zdarzenie oraz małe od 0,06 do 1,00 ha w liczbie 1 zdarzenie). Pożarów

należących do kategorii średnich (od 1,01 do 10,00 ha), oraz dużych w całym ubiegłym dziesięcioleciu na terenie Nadleśnictwa Sokołów nie odnotowano. Największy powierzchniowo pożar miał miejsce w 2022 roku, w miesiącu maju, w leśnictwie Ceranów. Na skutek tego pożaru spaleni uległo 0,11 ha ścioly.

Przyczyny obu pożarów: zarówno zdarzenie w 2022 roku jak i w 2024 roku pozostały nieznane.

W stosunku do okresu 2006-2015 r., gdy wybuchło 4 pożary, a łączna powierzchnia nimi objęta wyniosła 1,68 ha, liczba pożarów i powierzchnia całkowita uległa zmniejszeniu.

Przynależność do strefy pożarowej

Zgodnie z zarządzeniem nr 15/2008 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 lutego 2008 r. w sprawie wprowadzenia podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne, powierzchnia Polski była podzielona na 42 strefy prognostyczne zagrożenia pożarowego. Nie obejmowały one lasów górskich. Do 2017 r. Nadleśnictwo Sokołów było przypisane do strefy numer 30.

W zarządzeniu nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 stycznia 2018 r. zwiększono do 60 liczbę stref oraz wprowadzono nowy podział obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne w związku z potrzebą poprawy funkcjonowania systemu prognozowania zagrożenia pożarowego w Lasach Państwowych. Co do zasady, w nowym podziale, nazwa strefy składa się z części liczbowej odpowiadającej numerowi SILP RDLP, w której dana strefa się znajduje oraz części literowej. Według nowego zarządzenia Nadleśnictwo Sokołów znalazło się w strefie 17_A. Stopień zagrożenia pożarowego lasu nadal jest oznaczany zgodnie z załącznikiem nr 2 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1065) tj. jednostki Lasów Państwowych w okresie podwyższonego zagrożenia pożarowego (od wiosny do jesieni) codziennie określają stopień zagrożenia pożarowego w lasach.

W 2021 r. w ramach kolejnych usprawnień w funkcjonowaniu systemu wprowadzonych zarządzeniem nr 3 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 stycznia utrzymano podział na 60 stref prognostycznych przemieszczając pomiędzy nimi niektóre nadleśnictwa. Nadleśnictwo Sokołów pozostało w dotychczasowej strefie tj. 17_A razem z nadleśnictwami: Łochów, Ostrów Mazowiecka, Płońsk, Pultusk i Wyszaków.

Określenie aktualnej kategorii zagrożenia pożarowego lasów

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. „w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów” (Dziennik Ustaw z 2022 r., poz. 1065) dokonano wyliczenia sumy punktów w celu zaliczenia lasów Nadleśnictwa Sokołów do

odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego lasów. W wyniku obliczeń Nadleśnictwo Sokółów zostało zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Tabela 69. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego

Lp.	Wskaźnik wraz ze wzorem	Dane	Obliczenia wg wzoru	Liczba punktów	
				wyliczona	przyjęta
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp)	Średnia roczna liczba pożarów w okresie 10 lat (Lp)	$Pp = 12,5 \times \log(11,2 \times 0,03 + 0,725) + 1,5$	1,64	2
	$Pp = 12,5 \times \log(11,2 \times Gp + 0,725) + 1,5$ gdzie: $Gp = Lp / Pl \times 10$	Powierzchnia leśna w km ² (Pl) ¹	$Gp = 0,2 / 76,0612 \times 10 = 0,03$		
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Pd) $Pd = 0,1 \times Us$	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Us)	$Pd = 0,1 \times 34,85$	3,49	3
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Pk) ²	Średnia wilgotność względna powietrza o godz. 9 ⁰⁰ (Wp)	$Pk = 0,221 \times 25,68 - 0,59 \times 78,11 + 45,1$	4,69	5
	$Pk = 0,221 \times Uds - 0,59 \times Wp + 45,1$	Udział procentowy dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Uds)			
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² powierzchni leśnej (Pa) $Pa = 2,4 \times \log(0,0461 \times Gz) + 5,16$ gdzie: $Gz = Lm / Pl / 100$	Liczba mieszkańców (Lm) ³	$Pa = 2,46 \times \log(0,0461 \times 3,99) + 5,16$ gdzie: $Gz = 55057 / 76,0612 / 100 = 7,24$	3,99	4
Określenie kategorii zagrożenia pożarowego na podstawie sumy punktów: 1) ≥ 25 punktów - las zalicza się do I kategorii zagrożenia pożarowego, 2) 16-24 punktów - las zalicza się do II kategorii zagrożenia pożarowego, 3) ≤ 15 punktów - las zalicza się do III kategorii zagrożenia pożarowego.			Suma punktów	14	
			Kategoria zagrożenia pożarowego	III	

Do obliczeń przyjęto:

¹ Pl - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Sokółów.

² Pk - średnia wilgotność względna powietrza (Wp) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ [wg danych IBL 2020-2024, Nadleśnictwo Ostrów Mazowiecka (Antoniewo) oraz Nadleśnictwo Sokółów (Treblinka) - Wp i Uds)].

³ Lm - liczba mieszkańców w zasięgu Nadleśnictwa Sokółów wg danych GUS za rok 2023.

Analiza i ocena czynników wpływających na aktualne zagrożenie pożarowe

Szlaki komunikacyjne i linie kolejowe przebiegające przez tereny leśne

Przez obszar terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa przebiegają następujące szlaki komunikacyjne, mogące przyczynić się do zwiększenia zagrożenia pożarowego. Należy do nich zaliczyć:

- droga krajowa nr 63 Siedlce – Sokółów Podlaski - Zambrów - Łomża,
- droga krajowa nr 62 Wyszaków – Węgrów – Sokółów Podlaski – Siemiatycze,
- droga wojewódzka nr 627 Sokółów Podlaski – Małkinia Górna,
- droga wojewódzka nr 695 Cerańów – Kosów Lacki.

Oprócz wymienionych wyżej szlaków komunikacyjnych, istnieje bardzo gęsta sieć dróg powiatowych i gminnych, z reguły o ulepszonych nawierzchniach, często asfaltowych. Pełnią one rolę dróg dojazdowych do typowych, leśnych dojazdów ppoż. lub same zabezpieczają dostępność do terenów leśnych w przypadku zaistnienia pożaru.

Przez obszar terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa przebiega również szlak kolejowy: linia kolejowa nr 55 Siedlce - Sokółów. Jednak nie stwarza on większego potencjalnego zagrożenia pożarowego, gdyż aktualnie jest to linia towarowa bez trakcji elektrycznej kursująca z niewielką częstotliwością uzależnioną od ustaleń przewoźników oraz potrzeb przewozowych. Dodatkowo na w/w trasie nie występują lasy będące w zarządzie LP.

Linie energetyczne, rurociągi i gazociągi

Przez grunty Nadleśnictwa Sokółów przebiegają napowietrzne i kablowe linie energetyczne niskiego, średniego i wysokiego napięcia o łącznej długości ok. 5650 m. Łączna długość gazociągów przebiegających przez grunty Nadleśnictwa wynosi ok. 3270 m.

Przez grunty Nadleśnictwa nie przebiegają inne rurociągi transportujące materiały palne.

Szczegółowy wykaz obiektów infrastruktury przesyłowej znajduje się w Nadleśnictwie Sokółów.

Zakłady przemysłowe i magazyny w bezpośrednim sąsiedztwie lasów

Na obszarze Nadleśnictwa nie zinwentaryzowano zakładów przemysłowych, ani magazynów, które graniczą bezpośrednio z lasami Nadleśnictwa i powodują wzrost zagrożenia pożarowego. Największą miejscowością w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa jest miasto Sokółów Podlaski z liczbą ludności w granicach 18,4 tysięcy mieszkańców. Tereny bezpośrednio sąsiadujące z gruntami Nadleśnictwa to obszary wiejskie, rolne lub leśne, o słabym uprzemysłowieniu.

Na omawianym terenie nie występują zakłady ujęte w wykazie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska należące do kategorii „Zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) lub „Zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR)” wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.

Miejsca szczególnie palne graniczące z gruntami nadleśnictwa

W zasięgu Nadleśnictwa Sokółów nie zinwentaryzowano miejsc szczególnie palnych graniczących z gruntami Nadleśnictwa. Jednak w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się lasy nie

zarządzane przez LP, wśród których mogą znajdować się powierzchnie szczególnie palne. Wszystkie lasy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa objęte są monitoringiem przeciwpożarowym. Ponadto lasy Nadleśnictwa graniczą z wioskami, rozrzuconymi przysiółkami lub pojedynczymi gospodarstwami. W większości tereny przyległe do lasu są zagospodarowane rolniczo, co w przypadku powstania pożaru podczas prowadzenia prac polowych stwarza możliwość niekontrolowanego rozprzestrzenienia się ognia na sąsiadujące drzewostany.

Wskazane przez nadleśnictwo utrudnienia ograniczające prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej

Na terenie lasów Nadleśnictwa Sokółów nie występują zewidencjonowane obszary, na których mogą znajdować się miny z okresu II Wojny Światowej ani inne utrudnienia ograniczające prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej.

Turystyka i rekreacja w lasach

W dobie postępującej urbanizacji lasy Nadleśnictwa Sokółów są zapleczem rekreacyjnym dla mieszkańców miast i letników korzystających z licznych kwater agroturystycznych. Lasy są atrakcyjne pod względem turystycznym, z występującymi tu rezerwatami przyrody i pomnikami wydarzeń historycznych rozgrywających się na przestrzeni dziejów również w kompleksach leśnych Nadleśnictwa Sokółów. O atrakcyjności tych miejsc świadczyć może fakt nasilenia zabudowy letniskowej, domków usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych. Znajdują się tutaj zarówno gospodarstwa agroturystyczne, jak i domki wczasowe.

Turystyczno – rekreacyjny pobyt mieszkańców w miejscowościach letniskowych ma raczej charakter sezonowy, jednak coraz większy odsetek ludności korzysta ze swoich posiadłości przez cały rok. W związku z tym rośnie liczba wypoczywających, co wiąże się z rosnącą presją na las. Na terenach administrowanych przez Nadleśnictwo nie ma żadnych aktywnych ośrodków wczasowych, pól kempingowych czy obozowisk harcerskich, występują miejsca turystyczne.

Omawiając temat turystyki, należy poruszyć problem okresowej penetracji lasu w czasie zbioru owoców runa leśnego. Nasilenie pobytu ludzi w lesie kształtowane jest przez czynniki przyrodnicze, dlatego nie można go jednoznacznie zinterpretować. Faktem pozostaje jednak to, że w okresie zbioru grzybów i jagód penetracja ostępów leśnych jest ogromna, a co za tym idzie, możliwość zaistnienia pożaru wzrasta w dużym stopniu. Interesującymi obiektami przyrodniczymi są rezerваты przyrody „Podjabłońskie” i „Biele” w Lesie Ceranowskim, „Sterdyń” w Puszczy Sterdyńskiej i „Śnieżyczki” w Lesie Repkowskim - te cztery rezerваты są rezerwatami położonymi na gruntach nadleśnictwa. Pozostałe trzy rezerваты położone są w dolinie Bugu: „Skała Mołozewska” i „Wydma Mołozewska” w gminie Jabłonna Lacka oraz „Bojarski Grąd” w gminie Kosów Lacki.

Nasilenie ruchu rekreacyjnego nie jest równomierne we wszystkich drzewostanach. Nadleśnictwo współpracuje z organami samorządowymi by ukierunkować ruch turystyczny na wyznaczone szlaki: piesze, rowerowe, wodne. Istotnym obiektem dla rekreacji oraz edukacji społeczeństwa są trzy leśne

ścieżki dydaktyczne, wzdłuż których rozmieszczone są tablice edukacyjne. Ścieżki te to „Uroczysko Ceranów” (leśnictwo Ceranów), „Uroczysko Sterdyń” (leśnictwo Holendernia), „Pętla Nadbużańska II” (leśnictwo Ceranów). Na gruntach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się liczne miejsca wypoczynku poza terenami administrowanymi przez LP rozlokowane szczególnie wzdłuż rzeki Bug.

Istnienie rozbudowanego zaplecza turystycznego pozwala utrzymać wczasowiczów w określonym miejscu, co ogranicza obszar ewentualnego niekorzystnego wpływu na środowisko. Szczególnym problemem jest niekontrolowany wjazd pojazdów do lasu i związane z tym zagrożenia. W celu minimalizacji skali problemu, Nadleśnictwo urządziło i utrzymuje 3 miejsca postoju. Samo istnienie takich miejsc stwarza ryzyko wystąpienia pożaru, jednakże ograniczony został obszar zagrożenia, a dogodna lokalizacja umożliwia ewentualne szybkie przeprowadzenie akcji gaśniczej. Z drugiej strony, biorąc pod uwagę fakt, że prawie wszyscy poruszający się po lesie turyści, wyposażeni są w telefony komórkowe, to ruch turystyczny może przyczynić się do wczesnego wykrycia pożaru i zaalarmowania służb ratowniczych.

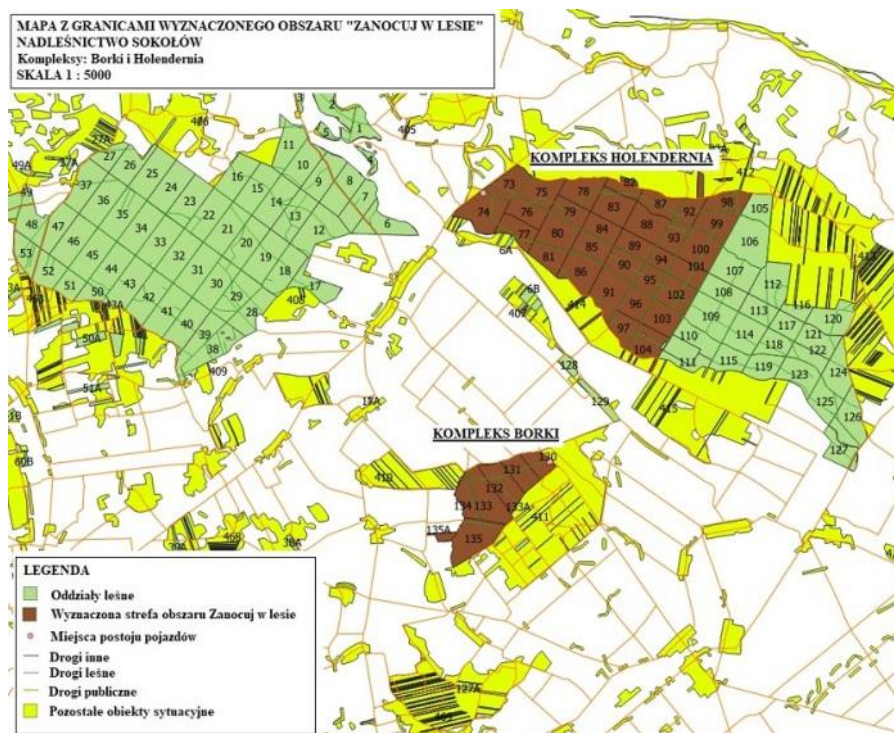
Tabela 70. Wykaz miejsc postoju pojazdów

Lp.	Leśnictwo	Oddz.- pododdział	Gmina	Uwagi i bliższa lokalizacja
1	Ceranów	130 -c	Sterdyń	miejsce postoju pojazdów wraz z zadaniem turystycznym przy DK63 (odcinek Sterdyń – Ceranów), dla „Obszaru Zanocuj w Lesie – „Borki”
2	Holendernia	74 -b	Ceranów	miejsce postoju pojazdów wraz z zadaniem turystycznym przy DK63 (odcinek Ceranów – Czyżew), dla „Obszaru Zanocuj w Lesie – „Holendernia”
3	Przeździatka	192 -m	Sokołów Podlaski	miejsce postoju pojazdów wraz z zadaniem turystycznym przy DW627 (odcinek Sokołów Podlaski – Kosów Lacki), dla „Obszaru Zanocuj w Lesie – „Przeździatka”

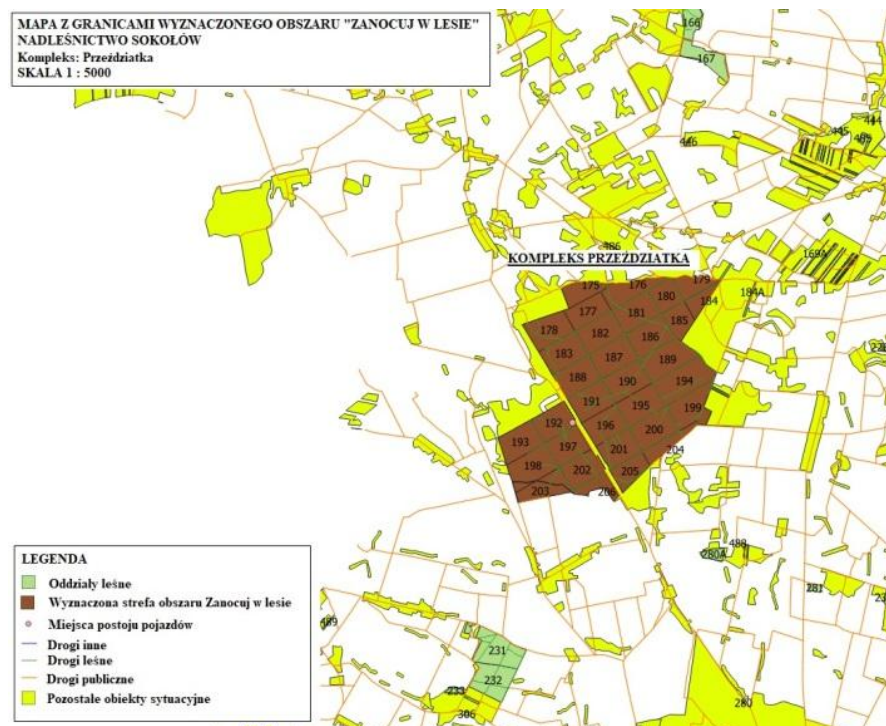
Obszary „Zanocuj w lesie”

Nadleśnictwo Sokółów przystąpiło do Programu „Zanocuj w lesie”, który powstał w ramach kontynuacji założeń zawartych w ogólnopolskim pilotażu udostępnienia obszarów leśnych celem uprawiania aktywności typu bushcraft i surwiwal. W 2021 r. wydana została Decyzja nr 7/2021 Nadleśniczego Nadleśnictwa Sokółów w sprawie uruchomienia programu „Zanocuj w lesie” oraz wprowadzenia wzoru regulaminu korzystania z tego obszaru na terenie Nadleśnictwa Sokółów (z późniejszą zmianą zawartą w Decyzji nr 8/2022 Nadleśniczego Nadleśnictwa Sokółów z dnia 26.07.2022 r), w której wyznaczone zostały trzy strefy o łącznej powierzchni ponad 1590 ha, jako obszar przeznaczony dla miłośników bushcraftu i surwiwalu, ale też po prostu ludzi którzy chcą

przenocować w lesie „na dziko” bez specjalnej infrastruktury. Obszary „Zanocuj w lesie” znajdują się w kompleksie leśnym „Holendernia” w pobliżu miejscowości Ceranów (leśnictwo Holendernia), w kompleksie leśnym „Borki” pomiędzy miejscowościami Ceranów i Sterdyń (leśnictwo Ceranów) oraz kompleks „Przeździatka” niedaleko miejscowości Budy Kupientyńskie, przy trasie Sokółów Podlaski-Kosów Lacki (leśnictwo Przeździatka).

Mapa prezentująca kompleksy leśne Borki i Holendernia z zaznaczonym obszarem Programu „Zanocuj w lesie”.

Mapa prezentująca kompleks leśny Przeździatka z zaznaczonym obszarem Programu „Zanocuj w lesie”.

Ryc. 41. Obszary programu "Zanocuj w lesie"

Obiekty o szczególnym znaczeniu przyrodniczo-kulturowym mogące ulec zniszczeniu w skutek pożaru

Na terenie Nadleśnictwa znajduje się wiele cennych przyrodniczo obiektów, które wymagają szczególnej uwagi w razie wystąpienia zagrożenia pożarowego, ich wykaz znajduje się w poniższej tabelce:

Tabela 71. Wykaz obszarów i obiektów przyrodniczych szczególnie cennych na gruntach Nadleśnictwa Sokółów

Lp.	Leśnictwo	Oddział, pododdział	Rodzaj obiektu	Lokalizacja wg WGS'84
1	Ceranów	15 a-p	rezerwat przyrody "Biele" (o powierzchni ok. 27,78 ha).	52°38'52.0"N 22°11'54.2"E
2	Ceranów	48 a-i, 53 a-c	rezerwat przyrody – „Podjabłońskie” (o powierzchni ok. 38,25 ha)	52°38'31.2"N 22°08'47.8"E
3	Ceranów	38 o	pomnik przyrody, daglezia zielona (grupa drzew)	52°37'34.8"N 22°11'05.2"E
4	Ceranów	39 j	pomnik przyrody, dąb	52°37'19.1"N 22°10'48.9"E
5	Ceranów	3A f	pomnik przyrody, dąb	52°39'59.8"N 22°09'38.5"E
6	Holendemia	84 h, 85 b, 85 d, 89 d, 90 a	rezerwat przyrody – „Sterdyń”	52°38'15.4"N 22°16'39.5"E
7	Kurowice	156 d	pomnik przyrody, dąb	52°30'46.1"N 22°22'13.9"E
8	Kurowice	221 b	pomnik przyrody, grupa drzew (lipa drobnolistna 47 sztuk)	52°26'23.6"N 22°26'27.8"E
9	Repki	246 c	pomnik przyrody, topola biała	52°24'43.2"N 22°22'27.1"E
10	Repki	250 a - n	rezerwat przyrody – „Śnieżyczki”	52°24'14.3"N 22°22'29.8"E
11	Repki	256 a	pomnik przyrody, dąb	52°23'50.1"N 22°22'10.3"E
12	Repki	270 o	pomnik przyrody, jesion wyniosły	52°23'12.2"N 22°22'57.0"E
13	Repki	270 w	pomnik przyrody, sosna zwyczajna	52°23'06.5"N 22°22'59.5"E
14	Repki	270 w	pomnik przyrody, lipa drobnolistna	52°23'08.4"N 22°22'59.6"E
15	Repki	270 w	pomnik przyrody, modrzew europejski	52°23'10.9"N 22°22'46.6"E
16	Repki	270 w	pomnik przyrody, grupa drzew (modrzew europejski – 3 szt, sosna zwyczajna – 2 szt.)	52°23'08.9"N 22°22'47.6"E
17	Repki	272 f	pomnik przyrody, dąb	52°23'14.9"N 22°21'57.5"E
18	Repki	272 f	pomnik przyrody, grupa drzew (dąb)	52°23'13.4"N 22°21'57.4"E
19	Repki	273 b	pomnik przyrody, grupa drzew (modrzew europejski)	52°23'19.4"N 22°20'47.8"E
20	Repki	276A b	pomnik przyrody, dąb	52°24'49.4"N 22°18'44.9"E
21	Przeździatka	190 i	pomnik przyrody, dąb	52°27'40.7"N 22°12'57.5"E
22	Przeździatka	191 g	pomnik przyrody, dąb („Dąb Powstańców” martwy)	52°27'38.7"N 22°12'44.4"E
23	Przeździatka	195 g	pomnik przyrody, modrzew europejski	52°27'28.4"N 22°13'06.6"E

Lp.	Leśnictwo	Oddział, pododdział	Rodzaj obiektu	Lokalizacja wg WGS'84
24	Przeździatka	228 a	pomnik przyrody, lipa drobnolistna	52°26'31.6"N 22°17'13.3"E
25	Przeździatka	229 d	pomnik przyrody, lipa drobnolistna	52°26'26.4"N 22°16'59.5"E
26	Przeździatka	231 n	pomnik przyrody, sosna czarna	52°25'49.1"N 22°10'47.3"E
27	Przeździatka	231 n	pomnik przyrody, dąb	52°25'47.3"N 22°10'47.4"E
28	Przeździatka	231 n	pomnik przyrody, lipa drobnolistna	52°25'46.2"N 22°10'46.0"E
29	Przeździatka	231 n	pomnik przyrody, grupa drzew (różne gatunki)	52°25'46.6"N 22°10'48.8"E

Obszary leśne szczególnie podatne na rozprzestrzenianie się pożaru

Obszary leśne szczególnie podatne na rozprzestrzenianie się pożaru to:

- drzewostany w klasie palności A (dużej) - Załącznik 1 do Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu,
- zwarte obszary torfowo-murszowe,
- powierzchnie pokłeskowe,
- zdegradowane tereny leśne.

Tabela 72. Wykaz obszarów szczególnie podatnych na rozprzestrzenianie się pożaru

Leśnictwo	Drzewostany w klasie palności „A”	Zwarte obszary torfowo-murszowe	Powierzchnie pokłeskowe	Zdegradowane tereny leśne
	Oddział			
Ceranów	2A, 3, 3A, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 17A, 18, 19, 20, 22, 25, 26, 27, 27A, 28, 29, 30, 31, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 46, 49;	Nie występują	Nie występują	Nie występują
Holendernia	6A, 82, 92, 92A, 98, 105, 105A, 105B, 107, 108, 109, 110, 113, 118, 120, 120A, 121, 122, 124, 124A, 125, 126, 126A, 126B, 136A, 136B, 136C, 136D, 136E;	Nie występują	Nie występują	Nie występują
Kurowice	139, 139A, 139B, 139D, 139E, 139G, 141B, 142A, 143, 144, 146, 148, 148A, 149, 151, 151A, 152, 153, 153A, 154, 160, 168, 169, 170, 170C, 172B, 173, 207, 207B, 208, 208A, 216A, 222, 269A;	Nie występują	Nie występują	Nie występują
Repki	282, 285;	Nie występują	Nie występują	Nie występują
Przeździatka	169A, 169B, 175, 177, 178, 182, 183, 186, 187, 188, 191, 192, 193, 197, 198, 201, 202, 205, 292, 292A, 304, 306, 307, 308, 310, 311, 312, 313;	Nie występują	Nie występują	Nie występują
Treblinka	39A, 39B, 50A, 50B, 50C, 51A, 53A, 54, 54A, 54B, 55, 55A, 56, 56A, 57B, 59, 60A, 61, 62, 63A, 64, 65, 66, 67, 68A, 68B, 68C, 68D, 68E, 69A, 69B, 70, 70A, 70B, 71, 71A, 72, 72A, 72B, 135C, 163B, 166A, 167A, 167B, 167C, 167D, 317, 319, 320;	Nie występują	Oddziały nr: 70, 71, 72;	Nie występują

Klasy palności drzewostanów

Zgodnie z Instrukcją Ochrony Przeciwpożarowej Lasu określa się klasy palności drzewostanów wydzielonych na podstawie typu siedliskowego lasu oraz pokrywy gleby. Wyróżnia się następujące typy palności: dużą (A), średnią (B) oraz małą (C).

Klasy palności ustala się odrębnie dla:

wydziałów wykorzystywanych przede wszystkim przy prowadzeniu akcji ratowniczo-gaśniczych małych i średnich pożarów,

oddziałów, wykorzystywanych do planowania docelowej sieci dojazdów pożarowych, lokalizacji punktów czerpania wody oraz prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych w czasie dużych pożarów,

leśnictw, wykorzystywanych do ustalania punktów obserwacyjnych i lokalizacji baz sprzętu do gaszenia pożarów.

W Nadleśnictwie Sokołów dla poziomu oddziałów zakwalifikowano drzewostany do następujących klas palności:

A – na powierzchni ok. 1358,55 ha, to jest 18,21 % powierzchni leśnej,

B - na powierzchni ok. 3680,88 ha, to jest 49,35 % powierzchni leśnej,

C - na powierzchni ok. 2418,83 ha, to jest 32,44 % powierzchni.

Przy generalizacji klas palności do leśnictw,

w klasie A znalazło się leśnictwo Treblinka

w klasie B znalazły się leśnictwa: Ceranów, Holendernia, Kurowice, Przeździatka;

w klasie C znalazło się leśnictwo Repki.

Tabela 73. Zbiorcze zestawienie klas palności dla wydziałów leśnych

Leśnictwo Nazwa	Pow. leśna	Klasa palności		
		A	B	C
Ceranów	1382,86	278,91	682,66	421,29
Holendernia	1319,03	207,02	860,42	251,59
Kurowice	1430,51	153,72	720,53	556,26
Repki	1126,47	8,03	306,27	812,17
Przeździatka	1158,02	132,14	757,57	268,31
Treblinka	1028,71	580,88	338,62	109,21
Razem obręb	7445,60	1360,70	3666,07	2418,83

Udział siedlisk borowych i łęgowych w ogólnej powierzchni leśnej

Jak wynika z poniższego zestawienia dużą część powierzchni zalesionej Nadleśnictwa (69,95%) zajmują drzewostany III i starszych klas wieku (drzewostany powyżej 40 lat). Uprawy, młodniki i drzewostany młodszych klas wieku I oraz II stanowią 30,05% wszystkich drzewostanów.

Siedliska borowe: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł tj. te najbardziej narażone na wystąpienie pożaru zajmują łącznie 34,86% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Najpowszechniej występujące siedliska borowe to Bśw – 13,84% i BMśw – 17,01% .

Tabela 74. Powierzchniowy udział siedlisk Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Lł wg klas wieku

Typ siedliskowy lasu	Klasa wieku				Ogółem
	I i leśna niezal.	II	III	IV i starsze	
	powierzchnia - ha udział %				
Bs	0	10,27	1,76	0,00	12,03
	0,00%	0,14%	0,02%	0,00%	0,16%
Bśw	195,42	141,95	239,57	453,78	1030,72
	2,62%	1,91%	3,22%	6,09%	13,84%
BMśw	314,92	131,42	176,71	643,74	1266,79
	4,23%	1,76%	2,37%	8,65%	17,01%
Bw	3,97	0,00	3,06	0,59	7,62
	0,05%	0,00%	0,04%	0,01%	0,10%
BMw	62,96	30,98	36,18	126,19	256,31
	0,85%	0,42%	0,49%	1,69%	3,45%
Lł	0,00	0	0	22,08	22,08
	0,00%	0,00%	0,00%	0,30%	0,30%
Razem	577,27	314,62	457,28	1246,38	2595,55
	7,75%	4,23%	6,14%	16,74%	34,86%

Z powyższego zestawienia wynika, że ok. 34,86% powierzchni leśnej to siedliska Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł ważne w kontekście wyznaczenia właściwej kategorii zagrożenia pożarowego Nadleśnictwa. Ogólny udział wszystkich siedlisk o różnych stopniach uwilgotnienia w lasach Nadleśnictwa Sokołów przedstawia się następująco:

Tabela 75. Powierzchniowy udział siedlisk wg uwilgotnienia

Uwilgotnienie siedlisk	Nadleśnictwo	
	ha	%
suche	12,03	0,16%
świeże	5944,13	79,84%
wilgotne	1090,74	14,65%
bagienne i zalewowe	398,70	5,35%
Razem	7445,60	100,00%

Struktura gatunkowo-wiekowa drzewostanów

Z analizy struktury gatunkowo-wiekowej wynika, że drzewostany I i II klasy wieku stanowią 11,20% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa. W obrębie tej grupy należy zwrócić szczególną uwagę na drzewostany z panującymi gatunkami iglastymi (sosna, świerk, modrzew). Są to drzewostany najbardziej podatne na wystąpienie pożaru ze względu na:

- duże zwarcie,
- nagromadzenie obumarłych gałęzi, opadłe igły oraz wzmożony proces wydzielania się posuszu,
- zawartość żywicy i olejków eterycznych,
- zaniechanie wyrabiania drobnicy po zabiegach czyszczeń i pozostawianie jej na pielęgnowanej powierzchni.

Dominującym gatunkiem w drzewostanach Nadleśnictwa Sokółów jest sosna, która jako gatunek panujący występuje na 53,94% powierzchni leśnej zalesionej. Towarzyszy jej dąb 23,30%, olsza 9,21%, brzoza 8,13% oraz świerk 2,09% . Drzewostany iglaste zajmują 56,72% a liściaste 43,28% powierzchni leśnej zalesionej.

Fragmentacja terenów leśnych

Grunty Nadleśnictwa Sokółów składają się z 528 kompleksów leśnych różnej wielkości, przy czym znaczna część lasów skupiona jest w kilku większych kompleksach obejmujących ponad 5 tys. ha (6 kompleksów o powierzchni od 400 ha do 1400 ha) oraz sześciu mniejszych kompleksach liczących od 100,01 do ok. 200 ha łączących kolejne 900 hektarów. Łącznie w Nadleśnictwie Sokółów znajduje się 6 kompleksów leśnych mających ponad 300 ha, na obszarze których wymagana jest niezbędna infrastruktura przeciwpożarowa. Za osobny kompleks leśny uznawano każdą działkę lub grupę działek ewidencyjnych gruntów będących w stanie posiadania Nadleśnictwa Sokółów oddalonych co najmniej 100 metrów lub więcej od innej działki lub grupy działek. Poniższa tabelka przedstawia szczegółowe zestawienie wyodrębnionych kompleksów leśnych.

Tabela 76. Zestawienie liczby i wielkości kompleksów leśnych w zasięgu Nadleśnictwa (dla gruntów będących w stanie posiadania Nadleśnictwa oddalonych co najmniej o 100 metrów od innej działki lub grupy działek)

L.p.	Przedział wielkości kompleksu (ha)	Ilość kompleksów (szt.) / Suma powierzchni ewidencyjnej (ha)	
		Nadleśnictwo	
		(szt.)	(ha)
1	<1.00	276	119,4362
2	1.01-5.00	168	368,8148
3	5.01-20.00	46	413,4327
4	20.01-100.00	26	1128,7792
5	100.01-200.00	6	832,3507
6	200.01-500.00	2	767,4393
7	500.01-2000.00	4	4144,7175
	Razem	528	7774,9704

Warunki meteorologiczne

Warunki meteorologiczne są jednym z najważniejszych czynników kształtujących zagrożenie pożarowe lasów. Determinują one wilgotność pokrywy gleby, powietrza oraz innych materiałów znajdujących się w lesie, przez co decydują o możliwości powstania pożaru. Najbardziej istotne znaczenie mają one w okresie od wczesnej wiosny do jesieni, tj. w okresie bez pokrywy śnieżnej w lesie.

Charakterystyka czynników meteorologicznych obszaru Nadleśnictwa Sokółów w okresie największej palności dla lasów:

Największe zagrożenie pożarowe występuje w okresie przedwiośnia, przed rozpoczęciem wegetacji roślin. Okres pełnej wegetacji roślin znacznie ogranicza palność drzewostanów, choć silne promieniowanie słoneczne wzmacnia zagrożenie pożarowe lasu. Czynnikiem ten ma największe znaczenie na siedliskach Bśw, gdzie z racji niewielkiej żyzności szata roślinna jest szczególnie uboga. Wczesną jesienią zagrożenie pożarowe wzrasta i jest wynikiem wzmożonej penetracji lasu przez zbieraczy płodów runa leśnego.

Sposoby i organizacja zabezpieczenia pożarowego lasów Nadleśnictwa

System obserwacji przeciwpożarowej

System wczesnego ostrzegania i wykrywania pożarów w Nadleśnictwie Sokółów stanowi jedna dostrzegalnica z kamerą telewizji przemysłowej służącą do obserwacji przeciwpożarowej lasów. Wieża zlokalizowana jest w leśnictwie Cerańów. Kamera na dostrzegalni pozwala na prowadzenie obserwacji w promieniu do 20 km.

Tabela 77. Dostrzegalnica przeciwpożarowa w Nadleśnictwie Sokółów.

L.p.	Leśnictwo	Adres leśny	Lokalizacja	Kryptonim Telefon	Lokalizacja wg WGS 84	Rodzaj obserwacji
1	Cerańów	17-10-1-01-38-ax-00	Cerańów 251C, 08-322 Cerańów	1-33 k. 1 tel. 602 605 581	52.628317 22.188625	dostrzegalnica z kamerą TV

Ryc. 42. Dostrzegalnia pożarowa w leśnictwie Cerańów

Kamera umieszczona na wieży obserwacyjnej obejmuje swym zasięgiem większość północnej części obszaru w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. System obserwacji lasu przy pomocy kamer zintegrowany jest z modulem detekcji dymów i zgłaszania alarmu. Obsługa kamer realizowana jest przez dyżurnego pracującego w PAD. Stanowisko pracy obserwatora punktu telewizyjnego (dyżurnego PAD) wyposażone jest w odpowiednie środki techniczne (środki łączności, ustalenie miejsca i czasu powstania pożaru) oraz w niezbędną dokumentację techniczną (dzienniki, instrukcje itp.) zgodnie z obowiązującymi przepisami (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów i Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu).

Od sezonu akcji bezpośredniej ppoż. w 2022 roku nastąpiło połączenie punktów alarmowo dyspozycyjnych Nadleśnictwa Sokółów i Ostrów Mazowiecka. Obserwacja i koordynowanie działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu prowadzone jest przez punkt alarmowo dyspozycyjny Nadleśnictwa Ostrów Mazowiecka, który jest zlokalizowany w leśnictwie Biel, miejscowość Żachy Pawły (gmina Malkinia Górna).

System obserwacji naziemnej lasów Nadleśnictwa uzupełniają dostrzegalnie znajdujące się na terenie sąsiednich nadleśnictw. Dają one pełne pokrycie nadzorowanego obszaru. Meldunki z wień przekazywane są drogą radiową, bądź telefonicznie.

Tabela 78. Wykaz dostrzegalni przeciwpożarowych w sąsiednich nadleśnictwach

L.p.	Nadleśnictwo	Nazwa	Adres leśny	Lokalizacja; kontakt	Lokalizacja wg WGS 84	Typ
1	Ostrów Mazowiecka	Biel	17-11-1-04-177 - j	Żachy Pawły, 07-320 Małkinia Górna; 602 605 581, 1-33 k.1	52.770833 21.945639	dostrzegalnia z kamerą TV PAD
2	Ostrów Mazowiecka	Turka	17-11-1-06-23A - r	Laskowizna 1A, 07-306 Brok; 602 605 581, 1-33 k.1	52.742724 21.817187	dostrzegalnia z kamerą TV
3	Łochów	Łochów	17-06-1-05-369 - p (przy siedzibie nadleśnictwa)	Leśnictwo Kamionna 07-130 Łochów 25 675 12 08, 602 609 151, 1-50 k.4	52,32107 21,40309	dostrzegalnia z kamerą TV
4	Łochów	Zieleniec	17-06-1-02-58 - c	Leśnictwo Zieleniec, 25 675 12 08, 602 609 151 1-50 k.4	52,36580 21,52310	dostrzegalnia z kamerą TV
5	Łochów	Miednik	17-06-2-08-35 - p	Leśnictwo Miednik, 25 675 12 08, 602 609 151 1-50 k.4	52,31389 21,57320	dostrzegalnia z kamerą TV

Naziemne patrole przeciwpożarowe

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. § 4-5 w okresie podwyższonego ryzyka wystąpienia pożaru prowadzona jest obserwacja lasu przez naziemne patrole przeciwpożarowe. Rejonowy Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny (PAD) Nadleśnictw Sokółów i Ostrów Mazowiecka (Żachy Pawły, 07-320 Małkinia Górna) prowadzi dyżury, które rozpoczynają się od 1 marca lub w późniejszym terminie co jest uwarunkowane aktualnymi warunkami pogodowymi. Punkt pełni dyżur przeciwpożarowy lasu przy 0, I, II i III stopniu zagrożenia pożarowego od godziny 9:00 do godziny minimum 19:00 i maksymalnie do 21:00 (godzina zakończenia dyżuru zależna jest od pory roku). Telefon kontaktowy do PAD: 602 605 581, 29 591 01 34.

Patrole lotnicze

W razie wystąpienia pożaru o dużej skali istnieje możliwość użycia samolotu stacjonującego w „Leśnej Bazie Lotniczej Bemowo” zlokalizowanej na lotnisku Warszawa-Babice, które jest położone w zasięgu terytorialnym RDLP w Warszawie (radiotelefon kryptonim 1-71, kanał 1, tel. +48 261 856 118) i znajduje się w odległości około 85 km od nadleśnictwa. RDLP w Warszawie, w ramach podpisanej umowy z PZL Warszawa-Okęcie S.A., dysponuje w Bazie Babice jednym

samolotem patrolowym i jednym gaśniczym. Decyzje odnośnie lotów patrolowych i gaśniczych podejmuje dyżurny Punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego w RDLP Warszawa (PAD RDLP).

Drugim lotniskiem jest „Lądowisko Grądy” położone na terenie sąsiedniego Nadleśnictwa Ostrów Mazowiecka, w odległości ok. 25 km od Nadleśnictwa Sokołów.

Tabela 79. Lokalizacja najbliższych leśnych baz lotniczych, lądowisk operacyjnych oraz innych miejsc startów i lądowań, z podaniem ich charakterystyki i sposobu ich uruchamiania

L.p	Nazwa LBL/Lądowiska Operacyjnego	Nadleśnictwo Leśnictwo	Adres leśny	Nr telefonu Kryptonim r/t	Lokalizacja wg WGS 84	Rodzaj nawierzchni/ długość pasa	Pojemność zbiornika wodnego [m3], sposób tankowania	Uwagi
1	Lądowisko Grądy	Nadleśnictwo Ostrów Mazowiecka Leśnictwo Trynosy	17-11-1-01-137A -c		52.50124 21.46480	asfaltowa/ 800 [m]	50 m3 (zbiornik sztuczny, cysterna)	kanal 1, dzierżawione prywatnej firmie
2	Leśna Baza Lotnicza Warszawa-Babice	Nadleśnictwo Jabłonna Leśnictwo Bagno	17-05-01-04	504 315 897, 261 856 118; 1-71	52.16047 20.53428	gruntowa/ 150 [m]	cysterna 3x3 m3 zasilana wodą z sieci hydrantów	kanal 1, umowa z zewnętrznym podmiotem

Punkty alarmowo-dyspozycyjne

Nadleśnictwo Sokołów jako jednostka organizacyjna Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe stanowi część systemu alarmowo-dyspozycyjnego Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, tworząc wspólnie z Nadleśnictwem Ostrów Mazowiecka Rejonowy Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny (PAD). Punkt ten zlokalizowany jest w specjalnie do tego wydzielonym i przystosowanym pomieszczeniu na terenie Nadleśnictwa Ostrów Mazowiecka przy siedzibie Leśnictwa Biel, w miejscowości Żachy Pawły. Punkt alarmowo-dyspozycyjny (PAD) posiada bezpośrednią łączność pomiędzy Nadleśnictwem (tel. 25 781 24 21), a stanowiskami kierowania KP PSP w Sokołowie Podlaskim.

Do podstawowych zadań PAD (Rejonowego PAD) należy:

- realizacja oraz koordynacja zadań i przedsięwzięć ochronnych w Nadleśnictwie;
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu obserwacyjno-alarmowego na podległym terenie i kierowanie jego pracą;
- w okresach panowania tzw. pogody pożarowej sporządzanie prognozy rozprzestrzeniania się pożaru, bazującej na danych meteorologicznych, z wykorzystaniem „modelu pożaru lasu”;
- ustalenie miejsca pożaru zgłoszonego przez sieć obserwacyjną;
- powiadomienie o pożarze stanowiska kierowania właściwej powiatowej (miejskiej) komendy PSP;
- powiadomienie o pożarze kierownictwa nadleśnictwa, PAD RDLP i właściwej służby terenowej;

- skierowanie do pożaru sił i środków będących w dyspozycji nadleśnictwa;
- zgłoszenie zapotrzebowania na siły i środki będące w dyspozycji RDLP;
- utrzymywanie łączności z miejscem akcji gaśniczej.

Sieć łączności alarmowej

Na sieć łączności wewnętrznej składa się łączność telefoniczna i radiowa. Radiotelefony będące na wyposażeniu Nadleśnictwa znajdują się w samochodach służbowych Nadleśnictwa, samochodzie patrolowym Straży Leśnej.

Tabela 80. Wykaz ważniejszych telefonów i kryptonimów radiotelefonów własnych w nadleśnictwie

Funkcja	Nr telefonu	Kryptonim radiostacji
PAD Rejonowy Nadleśnictw Sokółów i Ostrów Mazowiecka	29 591 01 34, 602 605 581	1-33 k.1
PAD RDLP Warszawa	22 813 61 66, 519 574 817	1-20 k.1
Sekretariat Nadleśnictwa	25 781 24 21	1-54 k.1
Nadleśniczy	602 227 724	
Zastępca Nadleśniczego	608 814 298	
Inżynier Nadzoru (Pełnomocnik Nadleśniczego)	604 751 261, 602 751 261	Wawa 1-54-02 k.1
Komendant Straży leśnej (Pełnomocnik Nadleśniczego)	606 814 311	Wawa 1-54-03 k.1
Specjalista ds. ppoż. (Osoba prowadząca ochronę ppoż.)	660 771 848	
Leśniczy Leśnictwa Treblinka	600 414 729	Wawa 1-54-06 k.1

Sprawność alarmową w terenie podnoszą służbowe telefony komórkowe, w jakie wyposażeni zostali pracownicy terenowi służby leśnej Nadleśnictwa.

Tabela 81. Wykaz telefonów kadry zarządczej Nadleśnictwa

Administracja	Stanowisko	Adres	Telefon
Biuro Nadleśnictwa			
Nadleśnictwo	Biuro Nadleśnictwa		25 781 24 21
	Nadleśniczy		25 781 24 21 wew.*121
	Zastępca Nadleśniczego		25 781 24 21 wew.*311
	Sekretarz	ul. Kupieżyńska 17B, 08-300 Sokółów Podlaski	25 781 24 21 wew.*671
	Inż. Nadzoru		25 781 24 21 wew.*611
	Straż Leśna		25 781 24 21 wew.*221
	Stanowisko ds. ppoż.		25 781 24 21 wew.*333
Leśnictwa			
01 Cerańów	Leśniczy	Cerańów 251C,	573 978 788
	Podleśniczy	08-322 Cerańów	573 978 755
02 Holendernia	Leśniczy	Cerańów 276B,	516 282 614

Administracja	Stanowisko	Adres	Telefon
	Podleśniczy	08-322 Cerańów	516 282 617
03 Kurowice	Leśniczy	Budy Kupientyńskie 52/1,	573 979 383
	Podleśniczy	08-300 Sokołów Podlaski	573 979 000
05 Repki	Leśniczy	Ul. Źródłana 51,	573 979 450
	Podleśniczy	08-307 Repki	573 979 056
06 Przeździatka	Leśniczy	Budy Kupientyńskie 52/2,	573 979 228
	Podleśniczy	08-300 Sokołów Podlaski	573 979 213
09 Treblinka	Leśniczy	Wólka Okraglik 112,	573 979 018
		08-330 Kosów Lacki	600 414 729

Inne ważne telefony i radiotelefony instytucji zaangażowanych w ochronę przeciwpożarową lasów:

Tabela 82.Inne ważne telefony i radiotelefony

Nazwa instytucji	Nr telefonu	Kryptonim radiotelefonu
Komenda Wojewódzka PSP w Warszawie - sekretariat	22 55 95 104	
Komenda Wojewódzka PSP w Warszawie – Stanowisko Kierowania	22 55 95 127, 22 55 95 128	1-65 k. 8
Komenda Powiatowa PSP w Sokołowie Podlaskim- sekretariat	606 956 760,	
Komenda Powiatowa PSP w Sokołowie Podlaskim – Stanowisko Kierowania KP PSP	25 781 70 09	1-69 k. 8
Komenda Powiatowa PSP w Ostrowi Mazowieckiej - sekretariat	29 746 32 00	
Komenda Powiatowa PSP w Ostrowi Mazowieckiej – Stanowisko Kierowania KP PSP	29 746 32 00	1-78 k. 8
Komenda Miejska PSP w Siedlcach - sekretariat	25 644 59 78	
Komenda Miejska PSP w Siedlcach – Stanowisko Kierowania KM PSP	25 644 21 75	1-88 k. 8
Komenda Powiatowa PSP w Węgrowie - sekretariat	25 792 4998	
Komenda Powiatowa PSP w Węgrowie – Stanowisko Kierowania KP PSP	257925310	1-75 k. 8
PAD RDLP Warszawa	22 813 61 66, 519 574 817	1-20 k.1
PAD Nadleśnictwa Ostrów Mazowiecka	602 605 581	1-33 k.1
PAD Nadleśnictwa Siedlce	600 401 862	1-56 k.1
PAD Nadleśnictwa Łochów	602 609 151	1-50 k.4

Wykaz i rozmieszczenie baz sprzętu oraz własnych sił i środków do gaszenia oraz dogaszania pożarów

Obowiązek, posiadania i wyposażenia baz sprzętu przeciwpożarowego reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. § 11 (Dz. U. 2022, poz. 1065), „Na każde 10 tys. ha lasu lub dla nadleśnictwa albo parku narodowego organizuje się co najmniej jedną bazę sprzętu do gaszenia pożarów

lasów”. W Nadleśnictwie Sokółów funkcjonuje główna baza sprzętu do gaszenia pożarów. Baza sprzętu ppoż. znajduje się przy siedzibie Nadleśnictwa Sokółów, w miejscowości Sokółów Podlaski.

Tabela 83. Wyposażenie głównej bazy sprzętu przeciwpożarowego

L.p.	Plug	Łopaty i szpadle	Hydronetki plecakowe	Tłumice	Inne
1	1 szt. (na terenie leśnictwa Treblinka)	10 szt.	10 szt. (w leśniczówkach)	10 szt.	Tablice informujące o wprowadzonym zakazie wstępu do lasu oraz kierunkowskazy („Do pożaru”, „Do punktu czerpania wody”);

Uzupełnienie głównej bazy sprzętu stanowią również dodatkowe hydronetki rozmieszczone w poszczególnych siedzibach leśnictw oraz u straży leśnej:

- Leśnictwo Ceranów – dwie hydronetki (2 sztuki),
- Leśnictwo Holendernia – dwie hydronetki (2 sztuki),
- Leśnictwo Kurowice – jedna hydronetka (1 sztuka),
- Leśnictwo Repki – jedna hydronetka, (1 sztuka),
- Leśnictwo Przeździatka – jedna hydronetka (1 sztuka),
- Leśnictwo Treblinka - dwie hydronetki (2 sztuki),
- Straż leśna – jedna hydronetka (1 sztuka),

Ilość baz i sprzętu przeciwpożarowego spełnia wymogi wyżej wymienionego rozporządzenia.

Sieć pasów przeciwpożarowych

Obowiązek zakładania pasów przeciwpożarowych wprowadza Rozporządzenie MSWiA z 7 czerwca 2010 r. rozdz. 9 § 38. Według wymienionego Rozporządzenia (§ 38 ust. 3) **obowiązek utrzymywania pasów nie dotyczy:**

1) lasów zaliczonych do III kategorii zagrożenia pożarowego;

2) drzewostanów starszych niż 30 lat położonych przy drogach publicznych i parkingach oraz drzewostanów położonych przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej, z wyjątkiem dróg poligonowych i międzypoligonowych;

3) lasów o szerokości mniejszej niż 200 m.

Tereny leśne w sposób szczególny są narażone na powstawanie pożarów przy drogach publicznych oraz parkingach śródleśnych. Działaniem gospodarczym ograniczającym

rozprzestrzenianie się ognia w lesie, w tych miejscach jest wykonanie pasów przeciwpożarowych oraz utrzymywanie ich w dobrym stanie.

W celu ograniczenia możliwości szybkiego rozprzestrzenienia się pożaru oraz przerzutów ognia przy uczęszczanych drogach publicznych o nawierzchni utwardzonej, w drzewostanach do 30 lat oraz terenach kolejowych powinny być wybudowane i utrzymywane w odpowiednim stanie technicznym pasy przeciwpożarowe:

Typu A – jest to pas gruntu przyległy do granicy obiektu lub pasa drogowego, który powinien być na szerokość 30 metrów oczyszczony z martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzesanych ściętych lub powalonych drzew oraz podszytu i podrostu gatunków iglastych z wyjątkiem jodły. Nie dopuszcza się składania tych pozostałości w postaci wałów i stosów. Oddzielają one las od dróg publicznych, dróg dojazdowych do zakładów przemysłowych lub magazynów oraz obiektów użyteczności publicznej.

Typu B – jest to pas gruntu o szerokości 30 metrów, spełniający wymogi techniczne dla pasów przeciwpożarowych typu A, przyległy do granicy obiektu lub pasa drogowego, w którym dodatkowo w odległości od 2 do 5 metrów od granicy obiektu albo drogi zakładana jest 2 metrowa bruzda, którą oczyszcza się do warstwy mineralnej. Pas typu B oddziela las od parkingów, zakładów przemysłowych i dróg poligonowych.

Typu D – jest to pas gruntu o szerokości od 30 do 100 metrów rozdzielający duże, zwarte obszary leśne, spełniający wymogi techniczne takie jak dla pasów przeciwpożarowych typu A. Przyległy do granicy obiektu lub pasa drogowego, gdzie bezpośrednio przy granicy obiektu lub drogi zakładana jest bruzda szerokości od 3 do 30 metrów oczyszczona z warstwy mineralnej. Drzewostany na tym pasie muszą mieć ponad 50-procentowy udział gatunków liściastych. Pasy te zakłada się wzdłuż wytypowanych dróg, umożliwiających prowadzenie działań ratowniczych. Pasy wykonuje się na obszarach o dużym zagrożeniu pożarowym.

Pomimo braku obowiązku zakładania i utrzymywania pasów ppoż., Nadleśnictwo Sokółów w ramach prac gospodarczych założyło i utrzymuje pasy przeciwpożarowe typu D wzdłuż zachodniej granicy oddziału 72, a także wzdłuż południowej granicy oddziałów: 68, 69, 70, 71, 72. Łączna długość pasów typu D wynosi około 2885 m. Dodatkowo w tym samym kompleksie (na terenie leśnictwa Treblinka), w jego północno – zachodniej i północnej części utrzymywany jest pas ppoż. typu B. Pas ten przebiega przy północnej granicy oddziałów: 63, 64, 65, 66, 67 oraz wzdłuż zachodniej granicy oddziału nr 67.

Dostępność terenów leśnych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2022 r., poz. 1065) w Nadleśnictwie Sokółów wyznaczono 15 odcinków dróg składających się na sieć dojazdów pożarowych o łącznej długości prawie 51,36 km. Ponieważ lasy Nadleśnictwa Sokółów zostały zaliczone do **III kategorii zagrożenia pożarowego**, odległość pomiędzy dowolnym punktem położonym w lesie, a najbliższym dojazdem pożarowym nie powinna przekraczać 1500 metrów (dotyczy kompleksów leśnych powyżej 300 ha). **Wyznaczona sieć dróg leśnych, spełnia wymagania wspomnianego powyżej Rozporządzenia, a w szczególności paragrafu 7.**

W poniższej tabeli zestawiono wszystkie wyznaczone odcinki dróg leśnych stanowiących dojazdy pożarowe na terenie Nadleśnictwa Sokółów.

Tabela 84. Wykaz dróg stanowiących dojazdy pożarowe – Nadleśnictwo Sokółów

Lp.	Numer dojazdu	Przebieg (oddziały)	Długość dojazdu [m]	Rodzaj drogi (nawierzchnia)	Stan	Planowane działania
1	1	Droga krajowa nr 63, oddz.: 130, 131, 132, 133, 134, 135, plac manewrowy na końcu drogi utwardzonej w oddziale nr 135 (kompleks leśny „Borki”);	1955	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane)	dobry	bieżące utrzymanie
2	2	Oddz.: 17, 18, 29, 30, 31, skrzyżowanie z DP nr 5, oddz.: 32, 33, 34, 35, 36, 37. Droga gminna wzdłuż oddziału nr 37;	4535	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane)	dobry	bieżące utrzymanie
3	3	DP nr 2; oddz.: 29, 38, 39, 29, do drogi gminnej;	1965	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane)	dobry	bieżące utrzymanie
4	4	DP nr 3; oddz.: 39, 40, 41, skrzyżowanie z DP nr 5, oddz.: 42, 43, 44, 45, 46, 47;	3115	ulepszona na całej długości (inny materiał utwardzający oraz kruszywo łamane)	zadowalający (miejscowo średni)	bieżące utrzymanie
5	5	Oddz.: 10/11, 15, 21, 22, skrzyżowanie z DP nr 2, oddz. 32, skrzyżowanie z DP nr 4, oddz.: 42, 41, 40, 39, DP nr 3;	4760	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane)	zadowalający (miejscowo średni)	Bieżące utrzymanie (fragmentarycznie do poprawy)
6	21	Droga krajowa nr 63, oddz.: 73, 76, 80, 85, 90, 95, 102, skrzyżowanie z DP nr 22, oddz. 109, 114, 118, 122, 123, 125, 126;	6765	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane, płyty betonowe oraz inny materiał utwardzeniowy)	dobry (miejscowo zadowalający)	bieżące utrzymanie
7	22	DP nr 21, oddz.: 113, 112, 106, 99, 100, 101, 108, skrzyżowanie z DP nr 21, oddz.: 109, 110, 103;	4155	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane oraz inny materiał utwardzeniowy)	dobry (miejscowo zadowalający)	bieżące utrzymanie

Lp.	Numer dojazdu	Przebieg (oddziały)	Długość dojazdu [m]	Rodzaj drogi (nawierzchnia)	Stan	Planowane działania
8	31	Oddz.: 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160;	4740	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane oraz inny materiał utwardzający)	dobry	bieżące utrzymanie
9	51	Droga krajowa nr 62, oddz.: 265, 261, 257, droga powiatowa (Rogów-Repki), oddz.: 255, 251, 246, 242, 239, DP nr 52;	4025	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane)	dobry (fragmentarycznie nie zadowolający)	bieżące utrzymanie (na północnych odcinkach odkrzaczenie i wykoszenie pobocza)
10	52	Droga gminna, oddz. 238, skrzyżowanie z DP nr 51, oddz.: 239, 240, 243, 247, 248, 251, DP nr 51;	3080	ulepszona na odcinku długości około 2710 m (kruszywo łamane); gruntowa profilowana odcinku około 370 m (w oddziale nr 238);	dobry i zadowolający (fragmentarycznie średni)	bieżące utrzymanie
11	61	DP nr 62, oddz.: 187, 190, 195, 200, 204, droga gminna w kierunku Bud Kupientyńskich.	1835	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane)	dobry, fragmentami zadowolający	bieżące utrzymanie
12	62	Droga gminna z miejscowości Kupientyn, oddz.: 184, 185, 186, skrzyżowanie z DP nr 61, oddz. nr 187, skrzyżowanie z DP nr 63, oddz. nr 188, Droga wojewódzka nr 627;	3075	ulepszona na odcinku długości 1825 metrów, na odcinku około 1250 m – droga gruntowa profilowana	dobry (dla drogi utwardzonej), zadowolający (dla drogi gruntowej profilowanej)	bieżące utrzymanie
13	63	DP nr 62, oddz. nr 188, 191, 195, 201, Droga wojewódzka nr 627;	2165	ulepszona na całej długości (kruszywo łamane)	dobry	bieżące utrzymanie
14	91	Teren Obozu Zagłady Treblinka, oddz. nr: 68, 69, 70, 71, 72, oraz oddz. 64;	2995	ulepszona na odcinku długości około 1840 metrów, na odcinku około 1155 metrów – droga gruntowa profilowana	dobry na odcinku ulepszonym, a także zadowolający i średni na odcinku nieulepszonym	bieżące utrzymanie
15	92	Teren Obozu Zagłady Treblinka (możliwość zawrócenia na dużym placu postojowym), oddz. nr 68, 69, 70, 71, 72;	2195	ulepszona na całej długości (inny materiał utwardzeniowy)	Dobry, miejscami zadowolający lub średni	bieżące utrzymanie

W konkluzji należy stwierdzić, że uzupełnieniem sieci dróg leśnych wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe jest gęsta sieć dróg publicznych (krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych) o nawierzchni utwardzonej, przecinających m.in. kompleksy leśne Nadleśnictwa, które wspólnie z dojazdami pożarowymi zapewniają dostępność do wszystkich terenów leśnych, zgodnie

z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U z 2022 r., poz. 1065).

Ryc. 43. Dojazd pożarowy nr 22 (skrzyżowanie z dojazdem pożarowym nr 21)

Istniejąca sieć dróg leśnych o różnej nawierzchni umożliwia dojazd do poszczególnych oddziałów. Pomimo znacznej penetracji lasów przez okoliczną ludność oraz turystów, nie odnotowywane są przypadki wandalizmu względem infrastruktury technicznej. Stan oznakowania dojazdów pożarowych jest na bieżąco sprawdzany i w miarę potrzeb uzupełniany bądź odnawiany. Należy (jednak) pamiętać o usuwaniu krzewów, bądź gałęzi drzew zakrywających słupki z numerami i kierunkami dojazdów pożarowych oraz uzupełniać uszkodzone lub wyrwane tabliczki i słupki.

Ocena zaopatrzenia w wodę

Obowiązek zapewnienia wody do celów gaśniczych nakłada na nadleśnictwa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku (Dz. U. z 2023 r., poz. 822, rozdz. 9, § 39):

- ust. 2, pkt 4: „oznaczają stanowiska czerpania wody znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa”;

- ust. 4: „Źródłami wody do celów przeciwpożarowych w lasach [...] są:

- 1) zbiornik sztuczny lub naturalny z zapasem wody co najmniej 50 m³;
- 2) dwa zbiorniki sztuczne z łącznym zapasem wody co najmniej 50 m³, jeżeli zapas wody w każdym z tych zbiorników jest nie mniejszy niż 20 m³;
- 3) ciek wodny o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³/s przy najniższym stanie wód;

4) sieć wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami zewnętrznymi o wydajności nie mniejszej niż $5 \text{ dm}^3/\text{s}$,

5) studnia z pompą oraz z:

a) hydrantem zewnętrznym lub

b) innym punktem poboru wody z nasadą tłoczną typu 75 lub 110, o wydajności nie mniejszej niż $10 \text{ dm}^3/\text{s}$.

- ust. 6: „Źródła wody do celów przeciwpożarowych [...] powinny być wyposażone do w stanowiska czerpania wody z utwardzoną nawierzchnią o nośności nie mniejszej niż wymagana dla dojazdów pożarowych”;

- ust. 7: „Stanowiska czerpania przy źródłach wody do celów przeciwpożarowych [...] powinny umożliwiać pobieranie wody z głębokości nie większej niż 4 m, mierząc od lustra wody, do poziomu stanowiska czerpania wody z wykorzystaniem autopomp lub motopomp pożarniczych”;

- ust. 15: „W lasach [...], liczba i rozmieszczenie źródeł wody do celów przeciwpożarowych, hydrantów zewnętrznych lub innych punktów poboru wody oraz stanowisk czerpania wody powinny:

1) zapewniać z zastrzeżeniem ustępu 16, zachowanie odległości od dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższego stanowiska czerpania wody, hydrantu zewnętrznego lub innego punktu poboru wody nie większej niż:

a) 3 km - w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego,

b) 5 km – w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego;

2) być uzgodnione z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) PSP w lasach III kategorii zagrożenia pożarowego”.

-ust. 16: „W przypadku hydrantu zewnętrznego o wydajności mniejszej niż $10 \text{ dm}^3/\text{s}$, odległości o których mowa w ust.15, pkt 1 wynoszą:

1) 1,5 km w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego,

2) 2,5 km w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego.”

-ust. 18: „Zbiorniki naturalne oraz ciekły wodne ze stanowiskami czerpania wody, stanowiące źródła wody do celów przeciwpożarowych, powinny być poddawane w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 września przeglądom w zakresie potwierdzenia możliwości poboru z nich wody w wymaganej ilości na wypadek pożaru nie rzadziej niż raz na dwa miesiące, a także niezwłocznie po wprowadzeniu zakazu wstępu do lasu z uwagi na występowanie dużego zagrożenia pożarowego, jeżeli od ostatniego przeglądu do wprowadzenia tego zakazu minęło więcej niż 30 dni. Rozwiązania techniczne przewidziane do poboru wody z tych źródeł powinny być poddawane co najmniej raz w roku,

w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia, nie wcześniej jednak niż po ustąpieniu pokrywy śnieżnej, przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym w sposób zapewniający ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie”.

W Nadleśnictwie Sokółów wyznaczono 7 stanowisk czerpania wody na gruntach będących we władaniu nadleśnictwa. Trzy z nich są to zbiorniki sztuczne zamknięte (cysterny). Pozostałe cztery zbiorniki to odkryte (sztuczne bądź naturalne) akwenty wodne, które dzięki odpowiedniej pojemności, dogodnej dostępności oraz utrzymywanemu przez cały rok stabilnemu poziomowi wody, mogą stanowić potencjalne miejsce poboru wody na wypadek pożaru.

Tabela 85. Wykaz i lokalizacja zamkniętych (sztucznych) punktów czerpania wody na gruntach LP Nadleśnictwo Sokółów wraz z określeniem sposobów poboru wody oraz ich pojemności (wydajności).

Lp.	Leśnictwo	Oddział pododdział	Numer inwentarzowy	pojemność zbiornika	Lokalizacja PCW wg WGS 84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Dojazd	Uwagi
1	Treblinka	68C-j	10PCW-09/02	V-50 m3	52°35'20.0"N 22°01'43.0"E	X: 529097.56 Y: 705089.36	Przy drodze Maliszewa – Bojewo tzw. „Gościniec” lub „Trakt Napoleoński”. Około 1 km od wsi Maliszewa Stara	Droga leśna
2	Treblinka	68B-ax	10PCW-09/03	V-60 m3	52°34'23.8"N 22°00'23.5"E	X: 527300.88 Y: 703667.49	Okolo 3 km. od wsi Maliszewa Stara w kierunku Starych Lipek	Droga leśna
3	Treblinka	72-a	10PCW-09/04	V-60 m3	52°37'00.5"N 22°00'39.7"E	X: 532150.69 Y: 703769.62	Droga leśna utwardzona pomiędzy dojazdem pożarowym nr 91 oraz nr 92.	Uroczysko Milewko dojazd utwardzony Pomiedzy oddziałami : 71/72

Ryc. 44. Punkt czerpania wody – leśnictwo Treblinka

Tabela 86. Wykaz i lokalizacja potencjalnych miejsc poboru na wypadek pożaru lasu zlokalizowanych na gruntach będących w zarządzie LP Nadleśnictwa Sokółów

Lp.	Leśnictwo	Oddział pododdział	Rodzaj zaopatrzenia	pojemność zbiornika	Lokalizacja PCW wg WGS 84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Dojazd	Uwagi
1	Kurowice	221 a, b, c	Zbiornik odkryty	V - około 43000 m ³	52°26'25.18"N 22°26'26.02"E	X: 513837.67 Y: 733765.88	W miejscowości Czekanów	Zbiornik Czekanów
2	Kurowice	155 g, h	Zbiornik odkryty	V - około 20000 m ³	52°30'46.04"N 22°22'42.85"E	X: 521696.34 Y: 729179.06	W kompleksie leśnym przy drodze Stasin – Toczyski Podborne	Zbiornik Grabarka
3	Repki	270 c	Zbiornik naturalny	V - około 2000 m ³	52°23'17.55"N 22°22'57.52"E	X: 507860.09 Y: 730099.69	Przy drodze asfaltowej w Repkach	
4	Szkołka Holendernia	111A a	Zbiornik sztuczny	V - około 300 m ³	52°37'23.42"N 22°17'35.84"E	X: 533694.06 Y: 722833.56	W centralnej części szkółki leśnej. Przy drodze żwirowej: Kiełpieniec – Cerańów; dojazd pożarowy nr 22	Zbiornik na bieżąco uzupełniany wodą ze studni głębiowej.

Leśne punkty czerpania wody oznaczone są w terenie tablicami informacyjnymi.

Dodatkowym uzupełnieniem punktów czerpania wody zlokalizowanych na gruntach LP, są zbiorniki wiejskie ogólnodostępne, najczęściej w pobliżu utwardzonej drogi publicznej (najczęściej o nawierzchni bitumicznej). Mogą one stanowić potencjalne punkty poboru wody do celów ppoż.

Tabela 87. Wykaz i lokalizacja otwartych zbiorników wiejskich (naturalnych lub sztucznych) mogących stanowić potencjalne miejsce poboru wody na wypadek pożaru wraz z określeniem sposobów poboru wody oraz ich pojemności (wydajności)

Lp.	Leśnictwo	Rodzaj zaopatrzenia	pojemność zbiornika	Lokalizacja (miejscowość)	Lokalizacja PCW wg WGS 84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Dojazd	Uwagi
1	Treblinka	Zbiornik naturalny	V - około 600 m ³	Wieś Chruszczewka	52°32'22.43"N 22°5'45.61"E	X: 523810.53 Y: 709891.71	Droga Kosów Lacki – Wrotnów. W Chruszczewce zjazd około 0,4 km w kierunku centrum miejscowości	
2	Kurowice	Zbiornik odkryty	V - około 1,14 mln m ³ . Powierzchnia 0,42 km ²	Wieś Nieciecz	52°28'04.63"N 22°17'53.23"E	X: 516459.33 Y: 723950.24	Droga Kupientyn - Nieciecz	Zbiornik „Niewiadoma”
3	Kurowice	Zbiornik naturalny	V - około 1000 m ³	Wieś Niemirki	52°27'40.45"N 22°27'4.19"E	X: 516194.32 Y: 734368.87	Droga Jablonna –Luzki, na lewo w las – 0,3 km – teren dawnej (nieczynnej) żwirowni	
4	Repki	Zbiornik naturalny	V - około 2000 m ³	Wieś Kamianka	52°25'6.02"N 22°23'52.50"E	X: 511256.32 Y: 730987.43	Droga Repki - Kamianka	

Ryc. 45. Punkt czerpania wody – wieś Kamianka

Wszystkie wskazane punkty, posiadają dogodny dojazd drogami gruntowymi utwardzonymi i pozwalają na pobór wody z głębokości nie większej niż 4 metry (od stanowiska czerpania wody do lustra wody).

Niektóre punkty czerpania wody używane w poprzednim okresie do celów przeciwpożarowych musiały zostać wykreślone ze względu na coraz częściej zdarzające się okresy suszy i dużego obniżenia poziomu wód.

W razie wystąpienia pożaru i konieczności dużego poboru wody przez jednostki straży pożarnej istnieje także możliwość wykorzystania do celów gaśniczych wody z **hydrantów** znajdujących się w okolicznych miejscowościach. Dobrze rozwinięta sieć wodociągowa na terenach wiejskich, a także znaczne rozdrobnienie położenia gospodarstw wiejskich, sprawiają, że również sieć hydrantów rozproszonych pomiędzy mniejszymi bądź większymi kompleksami leśnymi pozwala zwiększyć ich bezpieczeństwo ppoż.

Według przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 ze zm.), **w lasach III kategorii zagrożenia pożarowego lasów**, w każdym terenie leśnym w kompleksie powyżej 300 ha liczba i rozmieszczenie źródeł wody do celów przeciwpożarowych, hydrantów zewnętrznych lub innych punktów poboru wody oraz stanowisk czerpania wody powinny być uzgodnione z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej.

W poniższej tabelce wykazano hydranty, których parametry zostały przebadane w ostatnim czasie (wrzesień – listopad 2025 r) przez pracowników poszczególnych Urzędów Gmin, bądź przedstawicieli firm uprawnionych do badania i przeglądu sieci wodociągowej.

Tabela 88. Wykaz hydrantów do celów przeciwpożarowych

Lp.	Leśnictwo	Gmina, miejscowość	Lokalizacja/ adres	Rodzaj zaopatrzenia, parametry	Lokalizacja wg WGS84	Lokalizacja wg EPSG – układ 1992
1	Ceranów	Ceranów, Ceranów	Przy działce ewid. nr 1393/1.W pasie drogowym, pomiędzy budynkami mieszkalnymi nr 187 oraz 189.; przy drodze od Ośrodka Zdrowia do lasu (w kierunku DP nr 2)	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 7,76 dm³/s	N 52° 37' 48,08" E 22° 12' 53,42"	X:534216,01 Y:717493,43
2	Ceranów	Ceranów, Ceranów	Przy działce ewid. nr 1393/1; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 213, przy drodze od Ośrodka Zdrowia do lasu (w kierunku DP nr 2).	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 8,38 dm³/s	N 52° 37' 44,37" E 22° 13' 2,23"	X: 534109,49 Y: 717663,97
3	Ceranów	Ceranów, Ceranów	Przy działce ewid. nr 13972; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 219. Naprzeciwko Ośrodka Zdrowia w Ceranowie.	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 10,63 dm³/s	N 52° 37' 40,87" E 22° 13' 18,63"	X: 534014,86 Y: 717977,20
4	Ceranów	Ceranów, Radość	Przy działce ewid. nr 212/8; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 50 (na zakręcie przy drodze z m. Tosie do m. Ceranów)	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 6,07 dm³/s	N 52° 37' 25,77" E 22° 11' 27,42"	X: 533455,80 Y: 715907,94
5	Ceranów	Ceranów, Radość	Naprzeciwko działki ewid. nr 100/1; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 39 (przy lesie, na granicy obrębów ewid. Ceranów i Tosie)	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 5,35 dm³/s	N 52°37'16, 32" E 22° 10' 46,45"	X: 533129,47 Y: 715151,28
6	Ceranów	Ceranów, Radość	Przy działce ewid.j nr 214/1; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 16 w miejscowości Radość.	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 5,93 dm³/s	N 52°37'18,80" E 22°11' 30,50"	X: 533242,50 Y: 715975,59
7	Ceranów	Ceranów, Ceranów	Na działce ewid. nr 2132/4; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 2A oraz 2B, przy drodze do Nosek.	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 7,25 dm³/s	N 52°39'21,52" E 22°12'30,62"	X: 537080,42 Y: 716937,03
8	Ceranów	Ceranów, Noski	Przy działce ewid. nr 547/3; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 4 w miejscowości Noski.	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 5,57 dm³/s	N 52°39'21,76" E 22°12'15,38"	X:537077,05 Y: 716650,75
9	Ceranów	Ceranów, Noski	Przy działce ewid. nr 547/3 i jednocześnie naprzeciwko działki ewid. nr 520; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 6 w miejscowości Noski.	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 7,15 dm³/s	N 52° 39' 20,51" E 22° 12' 5,49"	X:537030,82 Y: 716466,71
10	Ceranów	Ceranów, Noski	Przy działce ewid. nr 313 i 308/1; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 27 w miejscowości Noski.	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 6,32 dm³/s	N 52°39'28,14" E 22°11'29,57"	X: 537235,60 Y: 715781,4
11	Ceranów	Ceranów, Rytele Olechny	Przy działce ewid. nr 1446; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 34 w miejscowości Rytele Olechny (obok OSP).	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 11,17 dm³/s	N 52°39'52,71" E 22°10'0,42"	X:537920,61 Y: 714074,34
12	Ceranów	Ceranów, Rytele Olechny	Przy granicy działek ewid nr 1412/2 oraz 1415; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 3 w miejscowości Rytele Olechny (początek wsi obok krzyża).	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 11,00 dm³/s	N 52° 39' 53,30" E 22° 9' 52,76"	X: 537932,53 Y: 713929,61
13	Holendernia	Sterdyń, Chądzyń	Przy działce ewid. nr 784, w pobliżu budynku mieszkalnego nr 37 w miejscowości Chądzyń.	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 10,47 dm³/s	N 52° 35' 48,34" E 22° 19' 31,22"	X:530858,55 Y:725137,66

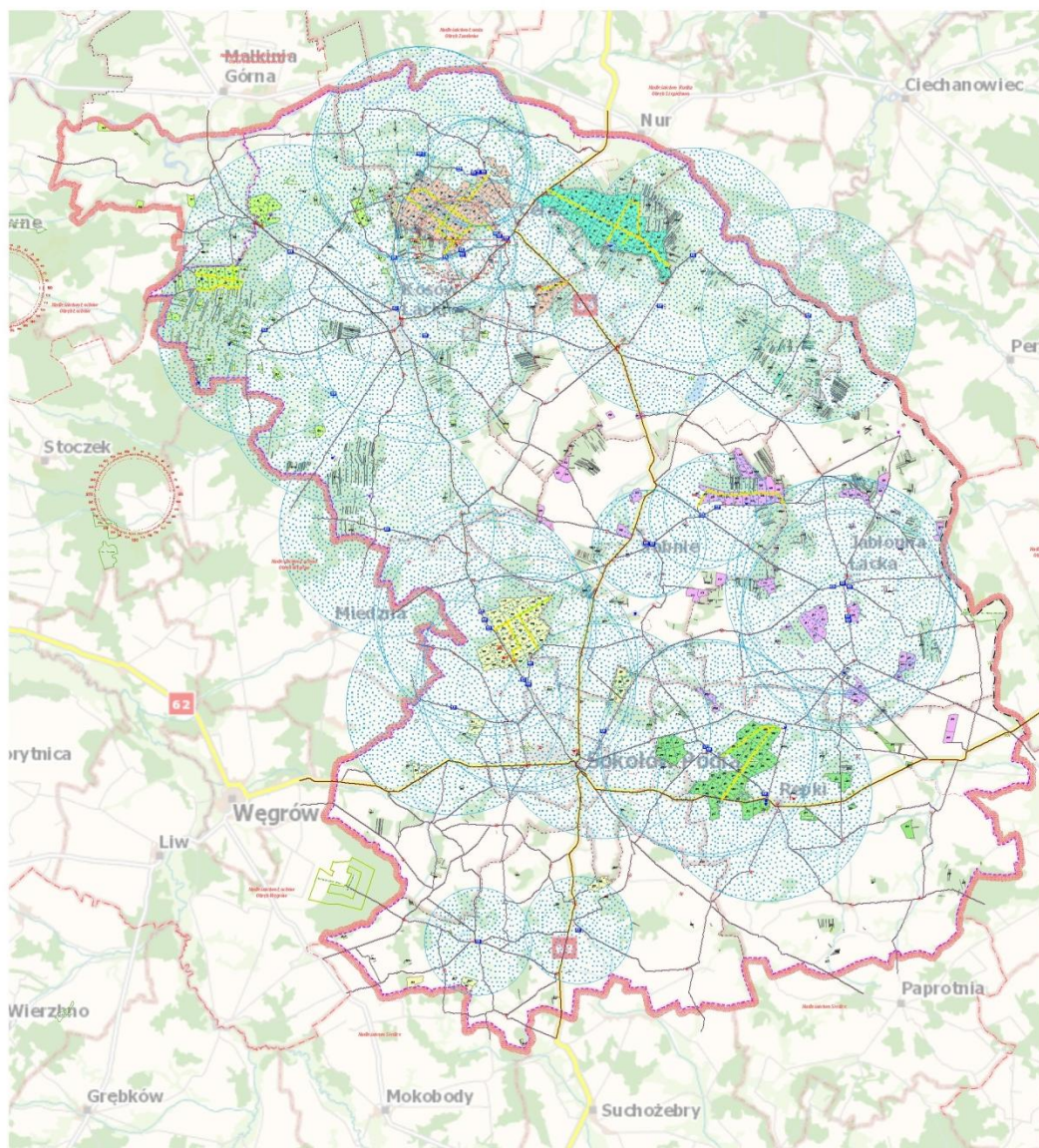
Lp.	Leśnictwo	Gmina, miejscowość	Lokalizacja/ adres	Rodzaj zaopatrzenia, parametry	Lokalizacja wg WGS84	Lokalizacja wg EPSG – układ 1992
14	Holendemia	Sterdyń, Kiełpiniec	Przy działce ewid. nr 498/5; pomiędzy budynkami mieszkalnymi nr 1 oraz 3 w miejscowości Kiełpiniec.	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 12,22 dm ³ /s	N 52° 37' 2,25" E 22° 20' 58,47"	X:533216,53 Y:726671,79
15	Holendemia	Sterdyń, Kamieńczyk	Przy działce ewid. nr 231/2. Niedaleko głównego skrzyżowania w Kamieńczuku	Hydrant nadziemny HZ/26mm; wydajność rzeczywista 12,91 dm ³ /s	N 52° 23' 26,50" E 22° 22' 53,32"	X:530385,94 Y:732042,41
16	Kurowice	Jabłonna Lacka, Jabłonna Lacka	Przy działce ewid nr 252/2. Park w centrum Jabłonnej, niedaleko Kościoła, w pobliżu ulic Parkowej i Klonowej	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,34 MPa; wydajność rzeczywista 12,78 dm ³ /s	N 52° 28' 38,42" E 22° 26' 30,05"	X:517955,06 Y:733645,59
17	Kurowice	Jabłonna Lacka, Jabłonna Lacka	Przy działce ewid nr 189. Przy skrzyżowaniu ulic: Sienkiewicza i Stawowej, w pobliżu budynku nr 8	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,35 MPa; wydajność rzeczywista 12,97 dm ³ /s	N 52° 28' 33,54" E 22° 26' 5,61"	X:517782,49 Y:733191,96
18	Kurowice	Jabłonna Lacka, Jabłonna Lacka	Przy działce ewid. nr 367/1. Pod linią energetyczną przy ulicy Spacerowej pomiędzy budynkami nr 7 i 9	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,34 MPa; wydajność rzeczywista 12,78 dm ³ /s	N 52° 28' 31,54" E 22° 26' 47,89"	X:517758,28 Y:733992,06
19	Kurowice	Jabłonna Lacka, Ludwinów	Przy działkach ewid. nr 69/1 i 69/4; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 3 w Ludwinowie przy drodze w kierunku Łuzek.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,37 MPa; wydajność rzeczywista 13,34 dm ³ /s	N 52° 27' 45,82" E 22° 26' 40,64"	X:516340,51 Y:733992,74
20	Kurowice	Jabłonna Lacka, Ludwinów	Przy działkach ewid. nr 70/2 i 71 w Ludwinowie przy drodze w kierunku Łuzek	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,37 MPa; wydajność rzeczywista 13,34 dm ³ /s	N 52° 27' 42,34" E 22° 26' 41,21"	X: 516233,35 Y: 733938,55
21	Kurowice	Sabnie, Sabnie	Przy działce ewid. nr 1189, w pobliżu linii energetycznej w Sabniach przy drodze w kierunku Stasina	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,20 MPa; wydajność rzeczywista 7,8 dm ³ /s	N 52° 29' 50,67" E 22° 18' 45,38"	X:519775,66 Y: 724783,06
22	Kurowice	Sabnie, Sabnie	Przy działce ewid. nr 454, w pobliżu budynku nr 71B w miejscowości Sabnie przy ulicy Głównej.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,50 MPa; wydajność rzeczywista 9,5 dm ³ /s	N 52° 29' 53,49" E 22° 18' 29,09"	X:519848,69 Y: 724472,24
23	Kurowice	Sabnie, Stasin/ Tchórznica Szlachecka	Przy działce ewid. nr 21/1 i 22/1 w Tchórznicy Szlacheckiej, naprzeciwko budynku mieszkalnego nr 35 w Stasinie. Na granicy obr. ewid. Stasin i Tchórznica Szlachecka, przy drodze do lasu	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,50 MPa; wydajność rzeczywista 9,5 dm ³ /s	N 52° 30' 41,20" E 22° 21' 30,24"	X:521479,78 Y: 727816,91
24	Kurowice	Sabnie, Stasin	Przy działce ewid. nr 36/2 w Stasinie, tuż za przystankiem przy skrzyżowaniu dróg w Stasinie	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,50 MPa; wydajność rzeczywista 9,4 dm ³ /s	N 52° 30' 30,35" E 22° 20' 52,28"	X:521111,35 Y: 727117,74
25	Repki	Repki, Rogów	Przy działce ewid. nr 549, w pobliżu budynku mieszkalnego nr 60	Hydrant podziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,45 MPa; wydajność rzeczywista 11,6 dm ³ /s	N 52° 24' 40,69" E 22° 20' 35,88"	X:510301,24 Y: 727308,80
26	Repki	Repki, Rogów	Przy działce ewid. nr 554, w pobliżu budynku mieszkalnego nr 50	Hydrant podziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,45 MPa; wydajność rzeczywista 11,6 dm ³ /s	N 52° 24' 37,41" E 22° 20' 39,28"	X: 510202,82 Y: 727377,59

Lp.	Leśnictwo	Gmina, miejscowość	Lokalizacja/ adres	Rodzaj zaopatrzenia, parametry	Lokalizacja wg WGS84	Lokalizacja wg EPSG – układ 1992
27	Repki	Repki, Repki	Przy działce ewid. nr 158, w pobliżu budynku mieszkalnego nr 8 przy ulicy Leśnej.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,39 MPa; wydajność rzeczywista 10,97 dm³/s	N 52° 23' 26,50" E 22° 22' 53,32"	X: 508131,33 Y: 730010,80
28	Przeździatka	Bielany, Bielany Jarosław	Przy działce ewid. nr 306/1; w pobliżu budynku nr 57B w miejscowości Bielany Jarosław.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,36 MPa; wydajność rzeczywista 8,0 dm³/s	N 52° 20' 14,44" E 22° 14' 59,78"	X: 501792,49 Y: 721332,29
29	Przeździatka	Bielany, Rozbity Kamień	Przy działce ewid. nr 298; w pobliżu budynku nr 21 przy ulicy Kościelnej	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,36 MPa; wydajność rzeczywista 8,0 dm³/s	N 52° 20' 4,11" E 22° 10' 51,68"	X: 501263,53 Y: 716654,47
30	Przeździatka	Sokołów Podlaski, Emilianów	Przy granicy działki ewid. nr 84/2; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 20. Niedaleko DW 627, przy drodze w kierunku fermy drobiu.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,40 MPa; wydajność rzeczywista 10,85 dm³/s	N 52° 27' 55,03" E 22° 11' 53,20"	X: 515854,56 Y: 717174,21
31	Przeździatka	Sokołów Podlaski, Emilianów	Przy granicy działki ewid. nr 75; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 18 w miejscowości Emilianów.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,40 MPa; wydajność rzeczywista 10,90 dm³/s	N 52° 28' 7,46" E 22° 11' 43,17"	X: 516229,61 Y: 716967,53
32	Przeździatka	Sokołów Podlaski, Emilianów	Na działce nr 167, w pobliżu pasa drogi wojew. nr 627; naprzeciwko budynku mieszkalnego nr 14 w miejscowości Emilianów.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,40 MPa; wydajność rzeczywista 10,85 dm³/s	N 52° 28' 7,46" E 22° 11' 43,17"	X: 516229,61 Y: 716967,53
33	Przeździatka	Sokołów Podlaski, Budy Kupieński	Przy granicy działki ewid. nr 221/2. W pobliżu budynku mieszkalnego nr 48 w miejscowości Budy Kupieńskie.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,39 MPa; wydajność rzeczywista 10,80 dm³/s	N 52° 26' 34,97" E 22° 13' 12,81"	X: 513449,51 Y: 718785,63
34	Przeździatka	Sokołów Podlaski, Budy Kupieński	Przy granicy działki ewid. 260/2 oraz 261/1. W pobliżu budynku mieszkalnego nr 16A w miejscowości Budy Kupieńskie.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,39 MPa; wydajność rzeczywista 10,83 dm³/s	N 52° 26' 27,71" E 22° 13' 25,07"	X: 513235,27 Y: 719027,13
35	Przeździatka	Sokołów Podlaski, Budy Kupieński	Przy granicy działki ewid. nr 42; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 37A w miejscowości Budy Kupieńskie.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,39 MPa; wydajność rzeczywista 10,85 dm³/s	N 52° 26' 58,81" E 22° 13' 31,95"	X: 514201,71 Y: 719114,16
36	Przeździatka	Sokołów Podlaski, Żąbków - Kolonia	Przy działce ewid. nr 211/3; niedaleko budynku mieszkalnego nr 10 w miejscowości Żąbków Kolonia.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,42 MPa; wydajność rzeczywista 10,95 dm³/s	N 52° 25' 57,65" E 22° 10' 17,51"	X: 512150,80 Y: 715529,01
37	Przeździatka	Sokołów Podlaski, Podkupień	Przy działce ewid. nr 119 i 122; naprzeciwko budynku mieszkalnego nr 3 w miejscowości Podkupień.	Hydrant nadziemny DN 80; ciśnienie wody: 0,38 MPa; wydajność rzeczywista 10,80 dm³/s	N 52° 25' 12,49" E 22° 16' 23,13"	X: 511064,04 Y: 722491,83
38	Treblinka	Kosów Lacki, Żochy	Przy działce ewid. nr 508/3; w pobliżu budynków mieszkalnych nr 13, 15, 15A w miejscowości Żochy w pobliżu skrzyżowania.	DN 80; ciśnienie wody: 0,20 MPa; wydajność rzeczywista 13,40 dm³/s	N 52° 33' 58,1" E 22° 5' 55,16"	X: 526770,76 Y: 709940,75
39	Treblinka	Kosów Lacki, Grzymały	Przy działce ewid. nr 749; w pobliżu budynku mieszkalnego nr 7 w miejscowości Grzymały.	DN 80; ciśnienie wody: 0,24 MPa; wydajność rzeczywista 14,70 dm³/s	N 52° 30' 30,52" E 22° 07' 51,72"	X: 520456,15 Y: 712412,26

Lp.	Leśnictwo	Gmina, miejscowość	Lokalizacja/ adres	Rodzaj zaopatrzenia, parametry	Lokalizacja wg WGS84	Lokalizacja wg EPSG – układ 1992
40	Treblinka	Kosów Lacki, Tosie	Przy działce ewid. nr 303, naprzeciwko budynku mieszkalnego nr 44 w miejscowości Tosie.	DN 80; ciśnienie wody: 0,24 MPa; wydajność rzeczywista 14,70 dm ³ /s	N 52° 37' 18,97" E 22° 08' 39,09"	X:533106,46 Y: 712754,51
41	Treblinka	Kosów Lacki, Nowa Maliszewa	Przy działce ewid. nr 809, pobliżu budynku mieszkalnego nr 12 w Nowej Maliszewie w pobliżu skrzyżowania z drogą gminną.	DN 80; ciśnienie wody: 0,28 MPa; wydajność rzeczywista 15,90 dm ³ /s	N 52° 35' 38,34" E 22° 3' 11,51"	X:529734,86 Y: 706730,39
42	Treblinka	Kosów Lacki, Wólka Okraglik	Przy działce ewid. nr 1289 i 1290. W pobliżu budynków mieszkalnych nr 35 i 37 (w środku wsi)	DN 80; ciśnienie wody: 0,23 MPa; wydajność rzeczywista 14,40 dm ³ /s	N 52° 37' 38,33" E 22° 4' 47,64"	X: 533516,03 Y: 708379,54
43	Treblinka	Kosów Lacki, Wólka Okraglik	Przy działce ewid. nr 1275/2. Naprzeciwko budynku mieszkalnego nr 89 (w pobliżu drogi wojewódzkiej)	DN 80; ciśnienie wody: 0,22 MPa; wydajność rzeczywista 14,10 dm ³ /s	N 52° 37' 37,42" E 22° 4' 23,02"	X:533468,67 Y: 707918,51
44	Treblinka	Kosów Lacki, Kosów Lacki	Przy działkach ewid. nr 897 oraz 907. Pomiędzy budynkami mieszkalnymi nr 4 i 6 przy ulicy Leśnej	DN 80; ciśnienie wody: 0,22 MPa; wydajność rzeczywista 14,10 dm ³ /s	N 52° 36' 02,45" E 22° 08' 36,44"	X: 530741,52 Y: 712807,77
45	Treblinka	Kosów Lacki, Kosów Lacki	Przy działce ewid. nr 1711. Niedaleko budynku mieszkalnego nr 30 przy ulicy Młynarskiej	DN 80; ciśnienie wody: 0,21 MPa; wydajność rzeczywista 13,70 dm ³ /s	N 52° 35' 19,21" E 22° 09' 47,63"	X:529465,01 Y: 714204,83

W przypadku wyznaczenia do celów przeciwpożarowych hydrantu zewnętrznego o wydajności mniejszej niż 10 dm³/s odległość ta ulega skróceniu z 5 km do 2,5 km dla lasów znajdujących się w drugiej kategorii zagrożenia pożarowego.

Jak wynika z powyższej tabeli, część hydrantów spełnia wymogi wydajnościowe dopuszczające związku z czym zastosowano mniejszy promień (zgodnie z § 39 ustęp 16 punkt 2 powyższego rozporządzenia).

Ryc. 46. Schematyczna mapa pokrycia gruntów Nadleśnictwa Sokółów przez wymagane przepisami strefy o promieniu 5 km wokół punktów czerpania wody (w tym hydrantów), oraz 2,5 km wokół hydrantów o wydajności rzeczywistej poniżej 10 dm³/s.

Wyznaczona przez Nadleśnictwo liczba stanowisk czerpania wody, ich rozmieszczenie wraz z uzupełniającą siecią hydrantową spełnia wymagania przepisów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, a w szczególności paragrafu 39 (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 ze zm.) oraz zapewnia wystarczające zaopatrzenie w wodę. W najbliższym dziesięcioleciu należy kontrolować i utrzymywać właściwy stan techniczny dojazdów do stanowisk czerpania wody oraz ich oznakowanie.

Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru

Zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2024, poz. 275, art. 4.1, p. 7), Nadleśnictwo Sokółów posiada opracowany dokument pn. „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru dla Nadleśnictwa Sokółów”. Jest on jednym z podstawowych dokumentów wyposażenia PAD Rejonowego Nadleśnictw Sokółów i Ostrów Mazowiecka, zawierającym plan alarmowania oraz wykaz sił i środków do operacyjnego zabezpieczenia Nadleśnictwa Sokółów.

Dokument „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru” jest sporządzany zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu, oraz corocznie aktualizowany i uzgadniany z PSP.

Ustalenie czasu swobodnego rozwoju pożaru

W lasach najczęściej zdarzają się pożary pokrywy gleby (pożary przyziemne). Powstają one na dnie lasu, a w wyniku ich rozprzestrzeniania się spalaniu ulegają: ściółka, mech, trawy, krzewy, leżanina, kora, podrosty i płytko znajdujące się korzenie. Pożary pokrywy gleby nie są uzależnione od pory roku. O szybkości rozprzestrzeniania się takiego pożaru decyduje wiele czynników, wśród których najważniejsze to: siła i prędkość wiatru, wilgotność palącego się materiału, obciążenie ogniowe zależne od rodzaju, ilości materiału palnego oraz składu gatunkowego i wieku drzewostanu jak również ukształtowanie terenu.

Spalanie w trakcie pożaru pokrywy gleby przebiega zasadniczo tylko na obwodzie powierzchni pożaru, na szerokości średnio 0,5–2 m. Jest ono najintensywniejsze na froncie, a najmniejsze na tyle pożaru. Prędkość rozprzestrzeniania się boków i tyłu pożaru jest od kilku do kilkunastu razy mniejsza niż prędkość przesuwania się frontu. Temperatura płomieni dochodzi do 900°C. Podstawowe składniki pokrywy gleby ulegają łatwemu zapaleniu, jeżeli ich wilgotność względna wynosi poniżej 20 %, praktycznie niepalne stają się przy wilgotności powyżej 30 %, szczególnie od punktowych bodźców energetycznych.

Intensywność pożaru przy wietrze do 1 m/s zależy wyłącznie od pokrywy gleby oraz rodzaju i wieku drzewostanu. Jeśli martwą ściółkę przyjąć za punkt odniesienia, to wrzos i trawy będą pożar przyspieszać, a borówki i rośliny zielone – opóźniać. Wiatr o prędkości powyżej 1 m/s przejmuje rolę dominującego czynnika w intensyfikowaniu rozprzestrzeniania się pożaru. Pożary całkowite drzewostanów osiągają prędkość do kilku kilometrów na godzinę. Pożar wierzchołkowy natomiast, powstający prawie zawsze z pożaru przyziemnego, jest pożarem groźniejszym i gwałtowniejszym. Prędkość przesuwania się pożaru wierzchołkowego waha się w granicach od 3 do 25 km/godz.

Z powodu bardzo dużej liczby czynników decydujących o rozwoju pożaru i olbrzymiej ilości możliwych kombinacji tych czynników, szczegółowe określenie przypuszczalnego okresu

swobodnego rozwoju pożaru wymagałoby specjalistycznych przygotowań i obliczeń. Analizę hipotetycznego przypadku przeprowadzono na przykładzie wybranego punktu położonego w leśnictwie Holendernia. Teren ten leży w zasięgu Komendy Powiatowej PSP w Sokółowie. Założono że pożar wybucha, w oddziale 107, w drzewostanie sosnowym, w wieku 111 lat na siedlisku Bśw. Jest to pożar całkowity, przy wilgotności ścioly 12% i prędkości wiatru 10 m/sekundę. W tym przypadku okres swobodnego rozwoju pożaru zależy od:

czynników pogodowych, takich jak wilgotność i temperatury powietrza, kierunku wiatru itp.

czasu jaki upłynął od jego powstania do momentu zauważenia – przyjmuje się 5-10 min.

czasu powiadomienia Nadleśnictwa i stanowiska kierowania PSP w Sokółowie – przyjmuje się 5 min.

czasu od otrzymania informacji o pożarze do wyjazdu najbliższej jednostki ochrony przeciwpożarowej (OSP Ceranów - włączona do KSRG) do miejsca pożaru na odległość ok. 6,4 km, przy prędkości przejazdu ok. 30 km/h – przyjmuje się ok. 13 min.,

czasu dojazdu jednostki ochrony przeciwpożarowej (OSP Kiełpieńiec) do miejsca pożaru, na odległość ok. 5,8 km, przy prędkości ok. 30 km/h – przyjmuje się 11,5 minut,

czasu dojazdu JRG w Sokółowie, do miejsca pożaru, na odległość ok. 35 km, przy prędkości przejazdu ok. 40 km/h, przyjmuje się ok. 53 minuty.

Rozpoczęcie gaszenia pożaru przez wozy bojowe JRG zgodnie z przyjętymi założeniami powinno rozpocząć się po ok. 25-75 minutach od jego powstania.

Potencjalne powstanie i rozprzestrzenienie się pożaru w oparciu o „matematyczny model pożaru lasu” wykazuje że:

na 15 minutę (czasu swobodnego rozwoju pożaru) – spaleniu ulegnie ok. 0,08 ha ścioly o obwodzie ok. 75 m – później nastąpi przejście pożaru w pożar całkowity drzewostanu,

na 30 minutę (pożaru całkowitego drzewostanu) – powierzchnia objęta pożarem wyniesie ok. 0,12 ha o obwodzie ok. 150 metrów,

na 45 minutę – powierzchnia objęta pożarem wyniesie 0,26 ha o obwodzie ok. 240 m.

Siedziby straży pożarnych, strefy ochronne i współpraca ze strażą

Lasy Nadleśnictwa Sokółów w całości położone są w województwie mazowieckim oraz znajdują się w obszarze działania dwóch komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej, w Sokółowie oraz w Ostrowi Mazowieckiej. Terytorialny zasięg działania Nadleśnictwa Sokółów obejmuje cały powiat sokołowski oraz południową część gminy Malkinia Górna powiatu ostrowskiego tj. teren położony na południe od rzeki Bug. Teren powiatu sokołowskiego graniczy z powiatami: ostrowskim (od

pólnocy), węgrowskim (od zachodu), siedleckim (od południa) natomiast od strony wschodniej sąsiaduje z dwoma powiatami, które stanowią część województwa podlaskiego – wysokomazowieckim i siemiatyckim.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sokółowie obejmuje swym zasięgiem leśnictwa: Ceranów, Holendernia, Kurowice, Repki, Przeździatka oraz południowa część leśnictwa Treblinka.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowi Mazowieckiej obejmuje swym zasięgiem północną część leśnictwa Treblinka.

Jednostki zawodowe PSP, które mogą być zadysponowane do zdarzeń wynikłych w zasięgu działania Nadleśnictwa Sokółów znajdują się w miejscowościach:

Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sokółowie, ul. Kolejowa 21, 08-300 Sokółów Podlaski, telefon kontaktowy przez Stanowisko Kierowania JRG w Sokółowie

Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Ostrowi Mazowieckiej, ul. 11 Listopada 5, 08-300 Ostrów Mazowiecka, telefon kontaktowy przez Stanowisko Kierowania JRG w Ostrowi Mazowieckiej.

Zasięg działania poszczególnych komend przebiega po granicach administracyjnych powiatów sokołowskiego i ostrowskiego.

Na terenie administracyjnego zasięgu działania Nadleśnictwa Sokółów, oprócz wyżej wymienionych jednostek ratowniczo-gaśniczych JRG PSP znajdują się również jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) włączone do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego (KSRG) oraz będące poza nim jednak aktywnie włączające się akcje gaszenia pożarów powstających na terenie danej bądź ościennej gminy.

Powiat sokołowski

Poniższa tabela przedstawia Ochotnicze Straże Pożarne z terenu powiatu węgrowskiego w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sokółów i wszystkie jednostki OSP włączone do KSRG w tym powiecie (źródło danych: <https://www.gov.pl/web/kppsp-sokolow-podlaski/ochotnicza-straz-pozarna> [dostęp 01.09.2025 r.]).

Tabela 89. Wykaz jednostek OSP z terenu powiatu sokołowskiego

Lp.	Gmina	Jednostka	KS RG	Alarmowanie
1	Bielany	Bielany	TAK	998 lub 112
2		Rozbity Kamień	TAK	998 lub 112
3		Dmochy – Rogale		998 lub 112
4		Kowiesy		998 lub 112
5		Kożuchów		998 lub 112
6		Paczuski		998 lub 112

Lp.	Gmina	Jednostka	KSRG	Alarmowanie
7	Ceranów	Patrykozy		998 lub 112
8		Trebień		998 lub 112
9		Wojewódki Dolne		998 lub 112
10		Błonie Duże		998 lub 112
11		Ceranów	TAK	998 lub 112
12		Długie Grzymki		998 lub 112
13		Olszew		998 lub 112
14		Przewóz Nurski		998 lub 112
15		Wszebory		998 lub 112
16		Wólka Rytelska		998 lub 112
17	Jabłonna Lacka	Rytele Wszołki		998 lub 112
18		Radość		998 lub 112
19		Natolin		998 lub 112
20		Długie Kamieńskie		998 lub 112
21		Rytele Olechny		998 lub 112
22		Zawady K.		998 lub 112
23		Dzierzby	TAK	998 lub 112
24		Jabłonna Lacka	TAK	998 lub 112
25		Bujały Gniewosze		998 lub 112
26		Bujały Mikosze		998 lub 112
27	Kosów Lacki	Czekanów		998 lub 112
28		Gródek		998 lub 112
29		Łuzki		998 lub 112
30		Wieska		998 lub 112
31		Wirów		998 lub 112
32		Wierzbice		998 lub 112
33		Nowomodna		998 lub 112
34		Mołożew		998 lub 112
35		Krzemień		998 lub 112
36		Chruszczewka	TAK	998 lub 112
37	Kosów Lacki	Kosów Lacki	TAK	998 lub 112
38		Rytele Święckie	TAK	998 lub 112
39		Buczyn		998 lub 112
40		Dybów		998 lub 112
41		Jakubiki		998 lub 112
42		Łomna		998 lub 112
43		Nowa Wieś		998 lub 112
44		Telaki		998 lub 112
45		Tosie		998 lub 112
46		Trzciniac Duży		998 lub 112
47		Trzciniac Mały		998 lub 112

Lp.	Gmina	Jednostka	KSRG	Alarmowanie
48		Wólka Okraglik		998 lub 112
49		Repki	TAK	998 lub 112
38		Skrzeszew	TAK	998 lub 112
39		Wyrozębny	TAK	998 lub 112
40		Galki		998 lub 112
41	Repki	Liszki		998 lub 112
42		Rogów		998 lub 112
43		Sawice		998 lub 112
44		Szkopy		998 lub 112
45		Zawady R		998 lub 112
47		Kupientyn	TAK	998 lub 112
48		Nieciecz	TAK	998 lub 112
49		Sabnie	TAK	998 lub 112
50		Grodzisk		998 lub 112
51	Sabnie	Hołowienki		998 lub 112
52		Niewiadoma		998 lub 112
53		Suchodół		998 lub 112
54		Tchórznicza		998 lub 112
55		Justynów	TAK	998 lub 112
56		Nowa Wieś Grochowska	TAK	998 lub 112
57		Sokołów Podlaski - Cukrownia	TAK	998 lub 112
58		Grochów		998 lub 112
59		Kostki		998 lub 112
60	Sokołów Podlaski	Pogorzel		998 lub 112
61		Przywózki		998 lub 112
62		Skibniew		998 lub 112
63		Sokołów Podlaski		998 lub 112
64		Wólka Miedzyńska		998 lub 112
65		Mursy	TAK	998 lub 112
66		Sterdyń	TAK	998 lub 112
67		Białobrzegi		998 lub 112
68		Chądzyn		998 lub 112
69		Dzięcioły Bliższe		998 lub 112
70		Dzięcioły Dalsze		998 lub 112
71	Sterdyń	Kamieńczyk		998 lub 112
72		Kiełpiniec		998 lub 112
73		Łazów		998 lub 112
74		Paderewek		998 lub 112
74		Ratyniec Stary		998 lub 112
76		Seroczyn		998 lub 112

Powiat ostrowski

Poniższa tabelka prezentuje wykaz Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu ostrowskiego włączone do KSRG oraz jednostki OSP z gminy Małkinia Górna położone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sokółów.

Tabela 90. Wykaz jednostek OSP z terenu powiatu ostrowskiego

Lp.	Gmina	Jednostka	KSRG	Alarmowanie
1	Andrzejewo	Andrzejewo	TAK	998 lub 112
2	Boguty Pianki	Boguty Pianki	TAK	998 lub 112
3	Brok	Brok	TAK	998 lub 112
4	Małkinia Górna	Małkinia Górna	TAK	998 lub 112
5		Prostyń	TAK	998 lub 112
6		Grądy	TAK	998 lub 112
7		Treblinka	TAK	998 lub 112
8	Nur	Nur	TAK	998 lub 112
9	Ostrów Mazowiecka	Komorowo	TAK	998 lub 112
10		Nagoszewka I	TAK	998 lub 112
11		Nieszków	TAK	998 lub 112
12	Stary Lubotyń	Stary Lubotyń	TAK	998 lub 112
13	Szulborze Wielkie	Szulborze Wielkie	TAK	998 lub 112
14	Wąsewo	Wąsewo	TAK	998 lub 112
15	Zaręby Kościelne	Zaręby Kościelne	TAK	998 lub 112

Wnioski i zalecenia

W celu poprawy zabezpieczenia lasów przed możliwością wystąpienia pożaru, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasów (Dz. U. z 2022 r., poz. 1065) w nadchodzącym dziesięcioleciu należy:

1. nowo budowane lub modernizowane drogi dostosowywać do wymogów zawartych w Rozporządzeniu,
2. utrzymywać w stałej sprawności istniejące dojazdy pożarowe, w harmonogramie napraw uwzględniać w pierwszej kolejności te odcinki dróg, które prowadzą do punktów czerpania wody oraz miejsc najbardziej narażonych na powstawanie i rozprzestrzenianie się pożarów,
3. w przypadku zatarasowania dróg leśnych będących dojazdami pożarowymi przez wywroty, wiatrolomy i śniegolomy należy niezwłocznie usuwać powstałe przeszkody, dotyczy to zwłaszcza dróg położonych lub przylegających do obszarów będących rezerwatami przyrody, ze względu na dużą ilość martwego drewna,

4. kontrolować drogi gruntowe po obfitych deszczach, stopnieniu śniegu, zakończeniu wywozu drewna, powstałe uszkodzenia dróg mające wpływ na ich przejezdność natychmiast usunąć,
5. zbiorniki przeciwpożarowe i miejsca poboru wody przy wyznaczonych punktach należy okresowo kontrolować i utrzymywać w stanie umożliwiającym pobór wody z motopomp będących na wyposażeniu jednostek PSP i OSP, należy utrzymywać wymagany przepisami zapas wody do gaszenia pożarów w zbiornikach sztucznych. Zbiorniki sztuczne stanowiące źródła wody do celów przeciwpożarowych, a także rozwiązania techniczne przewidziane do poboru wody z tych źródeł, powinny być poddawane co najmniej raz w roku, w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia, nie wcześniej jednak niż po ustąpieniu pokrywy śnieżnej, przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym w sposób zapewniający ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
6. odnawiać istniejące pasy przeciwpożarowe oraz wykonywać nowe gdy są wymagane przepisami prawa, przy zakładaniu upraw wzdłuż uczęszczanych dróg należy w możliwie szerokim zakresie zakładać pasy ochronne z gatunków liściastych, zaleca się przy pracach odnowieniowych podział dużych powierzchni odnowień i zalesień na mniejsze części poprzez wielorzędowe pasy gatunków liściastych, tworząc w ten sposób biologiczne pasy zabezpieczenia pożarowego,
7. utrzymywać w stanie czytelnym znaki informacyjne z numerami dojazdów pożarowych i punktów czerpania wody, a wszelkie uszkodzenia na bieżąco naprawiać lub wymieniać znaki na nowe zgodne z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa,
8. utrzymywać wymaganą przepisami liczbę i sprawność sprzętu w głównej bazie sprzętu przeciwpożarowego,
9. utrzymywać w sprawności technicznej i operacyjnej system obserwacyjno-alarmowy do celów przeciwpożarowych (PAD, dostrzegalnie pożarowe, itp.)
10. przeprowadzać okresowo, niezbędne szkolenia pracowników własnych w zakresie przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego,
11. propagować wśród miejscowej ludności i turystów zasady bezpiecznego zachowania się w lesie również w zakresie prewencji pożarowej, w tym m.in. informować o zakazie używania otwartego ognia w lesie poza miejscami do tego wyznaczonymi,
12. w kompleksach powyżej 300 ha umieszczać tablice informacyjne i ostrzegawcze dotyczące ochrony przeciwpożarowej przy:
 - a) parkingach leśnych oraz innych miejscach wyznaczonych do postoju pojazdów w lesie;
 - b) przy głównych drogach wjazdowych na tereny kompleksów leśnych objętych Programem „Zanocuj w lesie”.

Mapa ochrony przeciwpożarowej

Część graficzną tego opracowania stanowi mapa sytuacyjno-przeglądowa ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa w skali 1: 50 000. Na mapie oznaczono, m.in.:

- bazę sprzętu przeciwpożarowego,
- zasięg działania Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej oraz siedziby JRG,
- siedziby Ochotniczych Straży Pożarnych,
- punkty obserwacyjne (wieże ppoż.) wraz z podziałką azymutalną,
- punkty czerpania wody i projektowane punkty czerpania wody,
- drogi publiczne przejezdne dla ciężkiego sprzętu pożarniczego,
- dojazdy pożarowe,
- leśne miejsca postoju pojazdów i projektowane miejsca postoju pojazdów,
- pomniki przyrody i granice rezerwatów przyrody,
- siatkę współrzędnych geograficznych.

4.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Szczegółowe wytyczne w zakresie ogólnej ochrony lasu zawiera referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi zamieszczony w rozdziale 3.3. niniejszego elaboratu.

4.3.3. Użytkowanie uboczne

W ramach użytkowania ubocznego planowana jest jedynie hodowla i sprzedaż choinek.

4.3.4. Gospodarka łowiecka

Gospodarowanie populacjami zwierzyny jest działaniem kół łowieckich. Nadleśnictwo powinno zadbać o rzetelne wykonanie inwentaryzacji zwierzyny przez koła, sporządzanie planów łowieckich oraz o egzekwowanie właściwych stanów zwierzyny. Zagadnienia gospodarki łowieckiej omówione zostały w rozdziale 3.1. Referat Nadleśniczego do analizy gospodarki leśnej.

4.3.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

Nadleśnictwo w bieżącym dziesięcioleciu planuje jedynie remonty dróg i leśniczówek w zależności od pojawiających się potrzeb. Nie jest planowany rozwój infrastruktury turystycznej.

5. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Program ochrony przyrody stanowi część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w Nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Zawiera informacje o formach ochrony przyrody znajdujących się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Sokółów oraz uwzględnia akty planistyczne (plany ochrony, plany zadań ochronnych) sporządzone dla tych form ochrony. Program zawiera także zalecenia modyfikacji sposobów gospodarki leśnej w odniesieniu do cennych elementów przyrodniczych, stwierdzonych na gruntach Nadleśnictwa, w celu ich ochrony i zabezpieczenia.

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Sokółów, z racji obszerności opracowania, sporządzony został jako osobny tom planu urządzenia lasu. Składa się z części opisowej i kartograficznej.

6. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z IUL §123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabele:

- Tabela nr III – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr VIIIA – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy,

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p – to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v – to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIIA),

U – planowany rozmiar użytkowania brutto.

Obliczony wg powyższego wzoru zapas drzewostanów na koniec okresu wyniesie 1 842 758 m³ brutto, czyli będzie mniejszy o ok 29 tys. m³.

Wymagane Instrukcją urządzania lasu analizy opierają się na przyrostach tablicowych, które jak wynika z wielu pomiarów (m.in. pomiarów na powierzchniach Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu), są w większości przypadków znacznie zaniżone. Zatem dla celów porównań i analiz, przyjęto używać wskaźnika przyrostu zrealizowanego, który dla przyszłego dziesięciolecia oblicza się na podstawie przyrostu zrealizowanego w upływającym dziesięcioleciu. Przyrost ten oblicza się poprzez odjęcie od aktualnego zapasu drzewostanów, zapasu na początku poprzedniego 10-lecia i dodanie do tego miąższości wykonanego w tym czasie użytkowania. Tak wyliczony wskaźnik przyrostu osiąga 8,39 m³/brutto/1 ha/rok, co przy zaprojektowanym użytkowaniu spowoduje, iż na koniec okresu całkowity zapas drzewostanów Nadleśnictwa de facto wzrośnie o ok 9%.

Tabela 91. Przewidywana zmiana zasobów drzewnych w efekcie realizacji planu

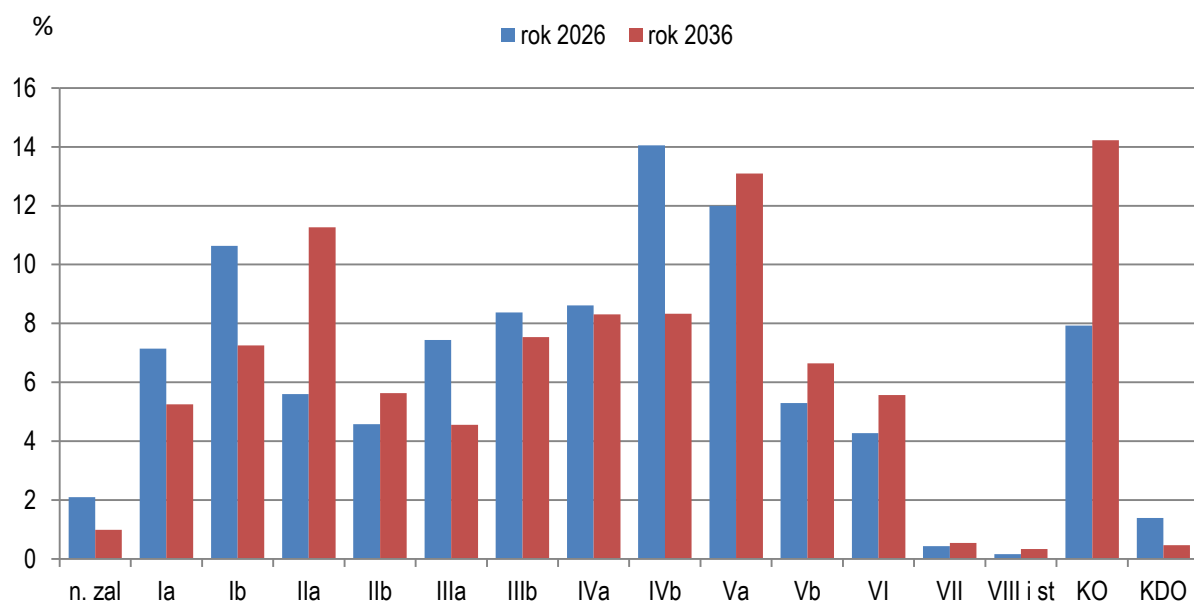
Analiza zmiany zasobów względem przyrostu tablicowego	Aktualna powierzchnia leśna zalesiona	7 289,46 ha
	Aktualna miąższość grubizny na powierzchni leśnej zalesionej (Vp)	1 872 093 m ³
	Spodziewany przyrost tablicowy (Zv)	416 600 m ³
	Planowana wielkość użytkowania (U)	445 935 m ³
	Przewidywany zapas na koniec okresu (Vk)	1 842 758 m ³
	Różnica	-29 335 m ³
	Użytkowanie % przyrostu	107%
	Wzrost/ubytek zasobów	-1,6%
Analiza zmiany zasobów względem przyrostu zrealizowanego	Przyrost zrealizowany w poprzednim 10.letciu	8,39 m ³ /brutto/1 ha
	przyrost w bieżącym 10.letciu wg przyrostu zrealizowanego w ubiegłym okresie	611 261 m ³
	Przewidywany zapas na koniec okresu wg przyrostu zrealizowanego w ubiegłym okresie	2 037 419 m ³
	Różnica	165 326 m ³
	Użytkowanie % przyrostu	73 %
	Wzrost/ubytek zasobów	8,8 %

Tabela 92. Relacja etatów do zasobów i do przyrostu

Wyszczególnienie	Zasoby ogółem m ³ brutto	Spodziewany przyrost bieżący m ³ brutto/ 10 lat	Proponowany etat brutto	Relacja etatu brutto do:	
				zasobów [%]	przyrostu [%]
Drzewostany rębne	695 690	98 300	253 717	36	258
Drzewostany przedrębne	1 176 403	318 300	192 218	16	60
Ogółem	1 872 093	416 600	445 935	24	107

Planowane na najbliższe dziesięciolecie użytkowanie obejmie 24% zasobów drzewnych. Użytkowanie stanowić będzie z kolei 107% przewidywanego przyrostu tablicowego w tym okresie (73% względem przyrostu zrealizowanego), co oznacza, że na koniec okresu nastąpi ubytek zapasu drzewostanów o ok. 1,6% względem przyrostu tablicowego (wzrost o 8,8% względem przyrostu zrealizowanego).

W efekcie realizacji użytkowania i naturalnego przyrostu drzewostanów zmieniona zostanie struktura wiekowa. Wskutek znaczącego zmniejszenia udziału rębni zupełnych zmniejszy się powierzchnia leśna niezalesiona oraz powierzchnia upraw do 10 lat. Wzrośnie znacznie udział drzewostanów w klasie odnowienia. Udział drzewostanów wieku ponad 100 lat zwiększy się z 4,9% na 6,5%.

Ryc. 47. Przewidywana zmiana struktury wiekowej drzewostanów Nadleśnictwa

7. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace związane ze sporządzaniem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokółów zostały wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie na podstawie umowy nr ZG/03/2024 z 16 lutego 2024 r., zgodnie z obowiązującymi przepisami, warunkami umowy oraz Opisu przedmiotu zamówienia oraz protokołem z Komisji Założeń Planu z dnia 23 czerwca 2023 r. We wszystkich zestawieniach i tabelach prezentowana jest powierzchnia z projektu planu urządzenia lasu z dokładnością do 1 ara z wyjątkiem:

- informacji dotyczących prac geodezyjnych,
- informacji dotyczących stanu posiadania,
- informacji dotyczącej rodzaju powierzchni w nadleśnictwie, gdzie została podana powierzchnia z dokładnością do 1m² a występujące różnice powierzchniowe wynikają z przyjętego sposobu zaokrąglania m² do arów.

7.1. Prace przygotowawcze

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu na lata 2026-2036 wykorzystano opracowanie glebowo-siedliskowe dla Nadleśnictwa Sokółów wykonane przez BULiGL Oddział w Warszawie wg stanu na 01.01.2002 r. Opracowanie te stanowiło podstawę do określenia typów siedliskowych lasu oraz podtypu i gatunku gleby dla poszczególnych wydziełów powierzchni leśnej. Systematykę gleb dostosowano do Klasyfikacji Gleb Leśnych Polski (CILP 2000), w celu uzyskania zgodności ze słownikiem programu TAKSATOR. Szczegółowe opisy zarówno gleb jak siedlisk zawiera wymieniony powyżej elaborat glebowo-siedliskowy. W pełni wykorzystano także dane z opracowania fitosocjologicznego, obejmującego grunty Nadleśnictwa Sokółów, wykonanego wg stanu na 01.01.2024 r przez BULiGL Oddział w Warszawie.

7.2. Prace terenowe

Prace terenowe wykonano na podstawie materiałów otrzymanych z nadleśnictwa – bazy danych SILP przeniesionej do programu Taksator oraz aktualnych danych geometrycznych zaktualizowanych na 1 stycznia 2024 r. Do prac terenowych wykorzystano oprogramowanie mobilne.

Podczas prac taksacyjnych nie utrwalano podziału powierzchniowego.

Zgodnie z §10 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono.

W trakcie prac urządzeniowych dokonano pomiarów nowych dróg, granic zrębów oraz zweryfikowano przebieg niektórych wydziełów. Pomiary wykonywano za pomocą odbiorników GPS. Proste pomiary wykonano taśmą metodą domiarów lub dalmierzem laserowym. Pomiarem objęto granice wyłączeń lub granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono

istotne zmiany lub niezgodności. Niektóre zręby wykonane w ostatnich 2 latach planu objęto osobnym nalotem fotogrametrycznym dronem będącym w stanie posiadania RDLP w Warszawie w celu dokładnego wkreślenia granic wydzieleni.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych została przeprowadzona w trzech etapach:

1. Szacunkowe określenie zasobności z wykorzystaniem powierzchni relaskopowych;
2. Inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na kołowych powierzchniach próbnych;
3. Wyrównanie miąższości oszacowanej (z zastosowaniem równań regresji) do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą – I klasa wieku. Dokładność zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obarczona błędem dodatnim lub ujemnym. W związku z powyższym miąższość oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągana jest dla obrębu leśnego. W d-stanach II i starszych klas wieku założono 973 powierzchnie kołowe. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego. Błąd określenia miąższości wynosi 1,21

Tabela 93. Błędy procentowe dla pomierzonych cech

Gatunek	BRZ	DB	GB	OL	SO	ŚW
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości					
IIa		469,85			1717,61	
		38,85			34,61	
		12,29			9,25	
IIb	8149,87	2897,09		23057,59	5325,39	
	38,74	35,69		47,58	31,30	
	27,39	13,49		23,79	8,36	
IIIa	17371,73	18020,16		10996,55	9033,20	2369,45
	47,90	50,75		51,72	43,28	15,90
	14,44	16,05		17,24	9,93	7,95
IIIb	7087,03	4937,95		12804,83	8192,77	
	31,87	28,01		44,49	28,91	
	10,08	8,86		10,49	5,19	
IVa	6003,30	6545,90		3633,48	12162,07	
	30,53	27,60		23,47	33,07	
	12,46	5,75		13,55	5,10	
IVb	9250,14	12090,81		32849,68	12804,28	
	32,69	31,60		49,39	32,94	
	11,56	5,42		15,62	3,17	
Va	5107,44	12518,46		21297,54	17755,10	
	24,76	30,77		51,13	33,64	
	8,25	4,27		14,18	3,53	
Vb		21036,32			12298,99	
		40,85			24,57	
		5,72			4,34	
VI		18147,88			17775,24	
		36,96			31,07	
		6,00			4,48	
KO KDO	13010,39	18742,49	9298,28		16295,32	
	31,98	37,60	35,80		28,22	
	4,66	6,10	8,00		2,50	

Na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wyrwconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych.

7.2.1. Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w latach 2024/2025. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator 6.0.636. Mapę numeryczną wykonano za pomocą aplikacji Leman 4 działającej w środowisku oprogramowania ArcGis. Tworzone przy pomocy aplikacji Leman 4 geometryczne bazy danych, mogą być również łączone z bazami opisowymi w celu prowadzenia szeregu analiz przestrzennych przydatnych na etapie realizacji planu urządzenia lasu w nadleśnictwie.

Prace terenowe i kameralne planu urządzenia lasu w Nadleśnictwie Sokółów zostały wykonane przez pracownię urządzeniową Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Warszawie w składzie:

Kierownik pracowni – Wojciech Cholewka

Taksacja i zakładanie powierzchni kołowych – Jarosław Sadowski, Piotr Zawadzki, Piotr Sołowiński, Marcin Korniluk, Paweł Osiak, Tomasz Nakonieczny,

Prace kameralne: Maciej Szczygieski, Paweł Ługowski, Piotr Sołowiński, Marcin Korniluk, Szymon Podgajny, Jakub Rozenbaum

Nadzór i kontrolę praca prowadził Inspektor Nadzoru i Kontroli Krzysztof Haczek

Nadzór merytoryczny nad całokształtem prac sprawował Zastępca Dyrektora BULiGL Oddziału w Warszawie Jacek Klusek.

7.2.2. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

1. **Opis ogólny Nadleśnictwa - elaborat** wraz z tabelami instrukcyjnymi.
2. **Program ochrony przyrody (POP)** – wraz mapą sytuacyjno - przeglądową walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1:50000,
3. **Opisy taksacyjne**
4. **Operaty dla leśnictw**
 - opisanie ogólne (elaborat) – opis gleb i siedlisk, gospodarcze typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębego, wykaz gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów, wykaz siedlisk przyrodniczych Natura 2000, opis form ochrony przyrody, obiektów dziedzictwa kulturowego, inne informacje charakterystyczne dla danego leśnictwa oraz:
 - opis taksacyjny lasu leśnictwa.
 - wykaz projektowanych cięć rębnych danego leśnictwa.
 - wykaz projektowanych cięć przedrębnych dotyczący danego leśnictwa.
 - wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dotyczący danego leśnictwa.
 - mapy gospodarczo przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć w skali 1:10 000,
 - mapy gospodarczo-przeglądowe glebowo-siedliskowe w skali 1:10 000,
5. **Materiały kartograficzne**
 - mapy gospodarcze 1:5 000 w formie wielostronicowego albumu, z uwzględnieniem niewielkich fragmentów stron sąsiednich tzw. zakładerek

- mapa przeglądowa drzewostanów 1:20 000,
- mapa przeglądowa siedlisk leśnych „typów siedliskowych lasu” 1:20 000,
- mapa przeglądowa cięć rębnych 1:20 000,
- mapa ochrony przeciwpożarowej 1:20 000,
- mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej 1:20 000,
- mapa przeglądowa ochrony lasu 1:20 000,
- mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie 1:20 000,
- mapa przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych 1:20 000,
- mapa z prognozą oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 1:20 0000
- mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji 1:20 000,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa 1:50 000 obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa 1:50 000 ochrony przeciwpożarowej,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa 1:50 000 ochrony przeciwpożarowej z podziałem administracyjnym i siecią koordynatów,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa 1:50 000 wg klas palności drzewostanów,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa 1:50 000 obwodów łowieckich,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa 1:50 000 turystyczna,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu 1:50 000

Ponadto w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykonano Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokółów

8. ZAŁĄCZNIKI

8.1. Decyzja o uznaniu lasów za ochronne

Warszawa, dnia 19.12.2005 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

Jan Szyszko

DL.lp – 0233 - 30 /05

DECYZJA

Na podstawie art. 16, ust. 1, ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.) oraz art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 listopada 2005 r., postanawia się, co następuje:

- I. Pozbawia się charakteru ochronnego, z dniem bezpośrednio poprzedzającym dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji, lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Sokołów, określone w zarządzeniu nr 138 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 12 maja 1995 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Sokołów.
- II. Uznaje się za ochronne, lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 1 542 ha, położone w Nadleśnictwie Sokołów, w obrębie leśnym Sokołów, wg planu urządzenia lasu sporządzonego dla tego Nadleśnictwa na lata 1996 – 2005, zatwierdzonego zarządzeniem nr 128 MOSZNiL z dnia 23 grudnia 1998 r., jak niżej:
 - a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 503 ha, w oddziałach: 1h,j, 3Ag, 5c, 6Ba-d, 8a,f, 9a,b,d,i, 10a-j,l, 11k,m-w, 13c,f,h,i, 14a, 16a,c,f,j,m,o,p, 19l, 21c,h,i, 22c,d,f, 23-27, 27Aa-c, 28h, 29f, 37Aa,b,d-j, 37f,g, 42c, 43f, 49a, 56Aa,f, 57a,d,f,h-j,n,o, 58c,h,i, 59c, 60a,i,j, 61l,t,w,x, 73b,g,h, 74f,h-s, 75b,f,i,l,m,o,p, 76b-j, 77, 78b-g,i,j,k, 79b,c, 80b,c, 81, 82d, 83c,d,g-k, 84a,c,f,g, 86, 87c,d,g, 88a-f, 89a-c,f,g,j,k, 91b,h,k,m, 92g-i, 93a,b,g, 94a, 96c,d, 97a,g, 99b-i, 100a, 102b, 103b,d-g,i,j, 104c,g, 106b-i,k,m,n, 110b-k, 111d,i, 112b-f, 115b-d,g-i, 119b,c, 125h, 126h,i,k, 127i, 132a-c,g,h, 133b,c,i, 134k, 135Aa, 135Ba,b,d, 135d, 136d-g, 138Ab, 143a-c,f, 144c-j, 148b,d, 149l, 150c, 151a,c, 152, 153, 154f,g, 155g,i, 156g, 157f, 163Ba, 164f, 167a, 168Aa, 168h,i, 170b,c, 172b,f,j, 173b,c,g, 174f, 175, 177b-d, 178, 182, 183a-d, 187b-j, 188a,b,f-h,j,k, 190g,h, 191c,g,h,i, 192a, 193b,g,h, 195b,f, 196a,b,f, 197a-c,f,g, 198, 200d,f,h,i, 201, 202b,d,m-p, 203, 204c, 205a-d,g,h, 205, 212b,c,h, 213h,f, 217h,f, 225o, 231, 233a, 238a, 239a,b,d, 240a-c,f, 242j, 243b,c,g, 244i, 246, 247, 248f, 256g,h,j,l,m,n, 257g,h, 258c, 259c,d,f,l,m, 260c,f, 261b,c, 262g, 264a,k, 265, 266, 267g, 268a,d, 269b,g, 269Ba,b, 269Cd, 270d, 271a,g, 272b-d,k,m,n,p, 273g,j, 274b, 277c,f,j,k, 288c,d,g, 289b, 291d, 292Aa,b, 294i, 298a,b, 299b-g, 302a,b, 305a, 310b, 315a, 316j, 317, 318a;
 - b) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 39 ha, w oddziałach: 71,72.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych pismem z dnia 29 listopada 2005 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie lasów Nadleśnictwa Sokołów charakteru ochronnego, określonych zarządzeniem nr 138 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 12 maja 1995 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Nadleśnictwa Sokołów, ze względu na aktualizację zasięgu i położenia lasów ochronnych w tym nadleśnictwie zgodnie z kryteriami i stanem faktycznym na gruncie;

- uznanie za ochronne lasów tego Nadleśnictwa, o powierzchni łącznej 1 542 ha, w obrębie leśnym Sokółów, wg planu urządzenia lasu sporządzonego dla tego Nadleśnictwa na lata 1996 – 2005, zatwierdzonego zarządzeniem nr 128 MOŚZN i L z dnia 23.12.1998 r., których położenie i powierzchnia zaktualizowana została według aktualnych danych oraz zweryfikowana merytorycznie podczas prac urządzeniowo-leśnych.

Przedkładany wniosek uzyskał pozytywną opinię Rady Gminy Ceranów, co stanowi 38% ogólnej powierzchni lasów wnioskowanych za ochronne. Rady Gmin: Sterdyń, Sabnie, Bielany, Repki, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Sokółów Podlaski i Małkinia nie przedstawiły opinii na piśmie w terminie określonym w art. 16 ust.2 ustawy o lasach.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. Nr 67, poz. 337).

W związku z powyższym uwzględniono w całości wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

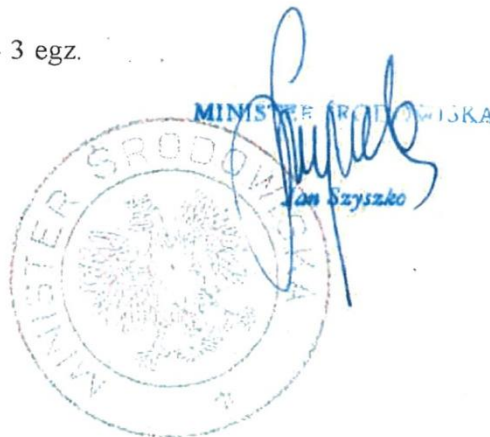
Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.

Do wiadomości:

1. Urząd Gminy Bielany,
2. Urząd Gminy Ceranów,
3. Urząd Gminy Jabłonna Lacka,
4. Urząd Gminy Kosów Lacki,
5. Urząd Gminy Repki,
6. Urząd Gminy Sabnie,
7. Urząd Gminy Sokółów Podlaski,
8. Urząd Gminy Sterdyń,
9. Urząd Gminy Małkinia.

8.2. Protokół z Komisji Założeń Planu

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu

Nadleśnictwa Sokołów na lata 2026 – 2035

z dnia 23 czerwca 2023 r.

Skład Komisji:

- I. Przewodniczący – Waldemar Magiera – Zastępcą Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie,
- II. Członkowie:
 1. Cezary Kieszek – kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi
 2. Wojciech Kała – naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej w RDLP w Warszawie
 3. Celina Wielkowska – naczelnik Wydziału Ochrony Lasu w RDLP w Warszawie
 4. Piotr Okapieć – st. specjalista SL w Wydziale Gospodarki Leśnej w RDLP w Warszawie
 5. Robert Płocki – nadleśniczy Nadleśnictwa Sokołów
 6. Maciej Wójcicki – zastępca nadleśniczego Nadleśnictwa Sokołów
 7. Jerzy Wąsowski – inżynier nadzoru w Nadleśnictwie Sokołów
 8. Paweł Tomasiak – st. specjalista SL w Nadleśnictwie Sokołów
 9. Paulina Zgierun – st. specjalista SL w Nadleśnictwie Sokołów
 10. Przemysław Roeding – st. specjalista SL w Nadleśnictwie Sokołów
 11. Dorota Starczewska – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
 12. Maciej Omelaniuk – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie

Nazwiska pozostałych uczestników KZP znajdują się na liście obecności stanowiącej załącznik do niniejszego protokołu.

Na posiedzeniu Komisji Założeń Planu w Nadleśnictwie Sokołów, po przedstawieniu referatu przez nadleśniczego i koreferatu przez naczelnika Wydziału Gospodarki Leśnej RDLP w Warszawie oraz po przeprowadzeniu dyskusji z udziałem zaproszonych gości, przyjęto następujące wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych:

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych

1) Prace siedliskowe, w tym opracowanie fitosocjologiczne

Opracowanie glebowo – siedliskowe dla obszaru Nadleśnictwa Sokołów jest aktualne i zostało wykonane przez BULiGL oddział w Warszawie w 2002 roku, na podstawie umowy nr LP-22 zawartej dnia 22.03.2001 r. Operat zawiera pełną dokumentację siedliskową na ogólnej powierzchni 7077 ha.

Opracowanie fitosocjologiczne jest wykonywane przez BULiGL oddział w Warszawie w oparciu o umowę nr 7/2022 podpisaną w dniu 14 marca 2022. Powierzchnia opracowania wynosi 7504 ha gruntów leśnych. Ostateczny termin realizacji prac przewidziany jest na 01.07.2024 r.

Większość z przejętych gruntów to wąskie działki stanowiące enklawy wśród lasów obcej własności, na których prowadzenie gospodarki leśnej jest szczególnie utrudnione. Stąd nie ma potrzeby, aby były objęte pracami glebowo-siedliskowymi.

2) Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczącego gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska. Podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego

2.1. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska

Nadleśniczy w swoim referacie szczegółowo omówił założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Projekty planów zagospodarowania przestrzennego, planów ochrony środowiska i strategii oraz innych opracowań, a także projekty ich zmian i aktualizacji, są na bieżąco opiniowane i uzgadniane. Nadleśnictwo Sokołów w swojej opinii zwraca uwagę na zachowanie kierunku zagospodarowania terenów, jako tereny leśne. Biorąc jednak powyższe pod uwagę uwzględnić należy wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej następujących zagadnień:

Ochrona gruntu leśnego

MPZP - wykorzystanie gruntów leśnych do prowadzenia gospodarki leśnej, jednak w szczególnych przypadkach uwzględniają także przeznaczenie na inne cele, m.in. pod drogi lokalne.

Rozwój infrastruktury drogowej

Projekty rozwoju sieci drogowych GDDKiA oraz Zarządów Dróg Wojewódzkich, przewidują realizację rozwoju infrastruktury komunikacyjnej w oparciu o ustawę z dnia 10 kwietnia 2003 r., o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 687). Szczególnie w zakresie modernizacji drogi wojewódzkiej 627 oraz budowy elementów obwodnicy Sokołowa Podlaskiego w ciągu drogi krajowej nr 62.

Zwiększenie lesistości.

Wszystkie dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska zakładają zwiększenie lesistości poprzez przeznaczenie do zalesienia gruntów rolnych, przede wszystkim V i VI klasy.

2.2. Dokumenty strategiczne

Na szczeblu krajowym najważniejszym dokumentem z zakresu różnorodności jest Polityka Ekologiczna Państwa PEP2030 przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”.

W ramach tej polityki wyznaczono działania zmierzające do poprawy różnorodności biologicznej kraju, za których realizację odpowiada PGL – Lasy Państwowe i wszyscy zarządzający lasami i ich właściciele (działanie 44 i 45). Do działań przypisane są konkretne zadania.

Działanie 42. Utrzymanie, a w miarę dostępności gruntów do zalesienia, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz różnorodności biologicznej

Zadanie 1. Pozyskanie gruntów do zalesiania

Działanie 44. Włączenie leśnictwa do dalszych działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej

Zadanie 1. Wycena wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu i jej odzwierciedlenie w politykach i programach dotyczących lasów

Zadanie 2. Ochrona populacji rzadkich rodzimych gatunków drzew i krzewów w ekosystemach leśnych

Zadanie 3. Ochrona populacji ptaków leśnych w celu zachowania, w niepogorszonej formie, populacji gatunków leśnych w skali całego kraju (wg wskaźnika Forest Bird Index dla ptaków)

Działanie 45. Ochrona produktywności gruntów leśnych (SOR)

Zadanie 1. Zwiększenie udziału różnych typów martwego drewna w ekosystemach leśnych

Zadanie 2. Przebudowa drzewostanów, prowadząca do pełnego dostosowania składów gatunkowych drzewostanów do warunków siedliskowych.

2.3. Obszary chronione w nadleśnictwie i funkcje lasu z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo. Podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego

Nadleśnictwo sporządziło wstępną wersję mapy obszarów chronionych i funkcji lasu w formie elektronicznej, obejmującej: lokalizację, nazwę, powierzchnię i ewentualne rygory ochronne obszarów chronionych, a także drzewostany rekomendowane do wyłączenia z użytkowania głównego. Mapa z podziałem na poszczególne obręby leśne stanowi załączniki nr 3.a,b,c do niniejszego referatu.

Zasięgi obszarów chronionych przyjęto zgodnie z zatwierdzonymi obszarami wg danych z RDOŚ. Zestawienie danych (§7 i §8 IUL) o obszarach Natura 2000 i funkcjach lasu z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo zostało przedstawione szczegółowo w części B pkt.1. Nowo powstałe formy ochrony przyrody zostaną uwzględnione w planie urządzenia lasu oraz ujęte w Programie Ochrony Przyrody, a granice zostaną przedstawione na odpowiednich mapach przeglądowych i LMN.

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Sokołów zostały uznane Decyzją Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2005 r. Analizę zgodności lasów ochronnych z decyzją ministra wg nowych adresów leśnych należy wykonać w czwartym kwartale 2024 r.

2.4. Porządkowanie stanu posiadania

Ewidencja gruntów w nadleśnictwie prowadzona jest zgodnie z Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego LP z dnia 10 stycznia 2019 roku w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.

2.4.1. Grunty we współwłasności

Nadleśnictwo Sokołów nie posiada gruntów będących we współwłasności.

2.4.2. Grunty sporne

W Nadleśnictwie Sokołów grunty sporne nie występują.

2.4.3. Grunty do zalesień

Nadleśnictwie Sokołów nie planuje przeznaczenia gruntów do zalesień.

2.4.4. Wykaz rozbieżności pomiędzy rejestrem gruntów nadleśnictwa z ewidencją gruntów

Rejestr gruntów nadleśnictwa jest zgodny z ewidencją gruntów wg. stanu na dzień 01.01.2023 i prowadzony jest w oparciu o Zarządzenie nr 2 Dyrektora Generalnego LP z dnia 10 stycznia 2019 roku w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.

Wszystkie zmiany w ewidencji wprowadzane są na bieżąco. Uzgodnienia z ewidencją powszechną prowadzoną przez Starostwo Powiatowe są dokonywane poprzez udostępnioną bazę danych opisowych EGIB. Czynność ta przeprowadzana jest co najmniej raz do roku, na początku każdego roku kalendarzowego.

2.3.5. Grunty nabyte na podstawie art. 37 i 37a ustawy o lasach

Nadleśnictwo Sokołów w latach 2016 – 2023 dokonało zakupu gruntów na podstawie art. 37 ustawy o lasach o powierzchni 51,48 ha. Informacje o zakupionych gruntach przedstawia poniższa tabela.

Gmina	Obręb ewid.	Nr działki	Użytek	Pow.[ha]
Kosów Lacki	Henrysin	161/1, 165	Ls	0,40
Kosów Lacki	Henrysin	185	Ls	0,32
Kosów Lacki	Żochy	453/1, 453/2, 454	Ls	11,40
Kosów Lacki	Nowa Maliszewa	300, 556	Ls	6,46
Kosów Lacki	Kutyski	1296/2, 1297/2, 1298/2, 1299/2	Ls	2,07
Kosów Lacki	Nowa Maliszewa	429	Ls	13,22
Kosów Lacki	Stara Maliszewa	335	Ls	2,93
Kosów Lacki	Henrysin	156	Ls	0,09
Sabnie	Grodzisk	683	Ls	3,46
Sabnie	Grodzisk	34	Ls	1,18
Sokołów Podlaski	Dziegietnia Kolonia	210, 282/1	Ls	1,00
Sabnie	Suchodół Włociański	987	Ls	0,43
Kosów Lacki	Nowa Maliszewa	17/1	Ls	3,03
Kosów Lacki	Nowa Maliszewa	279	Ls	4,14
Kosów Lacki	Jakubiki	512	Ls	1,69
Sterdyń	Chądzyn	121	Ls	0,50
Sabnie	Grodzisk	671	Ls	0,18
Ceranów	Adolfów	251, 684	Ls	2,05
Sterdyń	Kamieńczyk	42/4, 1516/1	Ls	0,75
Sterdyń	Kamieńczyk	1673/2	Ls	1,14
Repki	Gałki	595/2	Ls	1,78

W przypadku zakupu nowych gruntów, nadleśnictwo dostarczy wykonawcy PUL uzupełniony wykaz zakupionych gruntów.

Nadleśnictwo Sokołów skorzystało z prawa pierwokupu i nabyło w latach 2016 - 2023 grunty na podstawie art. 37a ustawy o lasach o powierzchni 20,1783 ha. Informacje na temat nabytych gruntów przedstawiono w poniższej tabeli.

Gmina	Obręb ewid.	Nr działki	Użytek	Pow.[ha]
Kosów Lacki	Tosie	125, 127, 149/2	Ls	6,04
Kosów Lacki	Żochy	424	Ls	2,23
Kosów Lacki	Tosie	463, 582/1	Ls	2,00
Sokołów Podlaski	Podrogów	441/5	Ls	1,17
Kosów Lacki	Żochy	22/1, 22/2	Ls	6,74

W przypadku nabycia w ramach prawa pierwokupu oraz zakupu nowych gruntów, nadleśnictwo dostarczy wykonawcy PUL uzupełniony wykaz zakupionych gruntów.

2.3.6. Grunty nabyte w wyniku zamiany

W trakcie obowiązywania PUL w latach 2016-2023 nabyto gruntów w wyniku zamiany.

Informację o gruntach przejętych w wyniku zamiany przedstawia tabela.

Gmina	Obręb ewid.	Nr działki	Użytek	Pow.[ha]
Kosów Lacki	Henrysin	119/1, 212,186/2, 186/4	Ls	1,8220

2.3.7. Grunty przekazane przez Wojewodę w latach 2018-2023

Gmina	Obręb ewid.	Nr działki	Użytek	Pow.[ha]
Kosów Lacki	Guty	511/4	Ls	0,28
Kosów Lacki	Stara Maliszewa	250, 358	Ls	1,66
Sterdyń	Lebiedzie	142/1	Ls	0,25
Repki	Jasień	51/1	Ls	0,18
Repki	Kanabród	302, 363	Ls	0,32
Bielany	Księżopole Budki	75	Ls	0,15
Sabnie	Zembrów	947/2	Ls	0,15
Ceranów	Ceranów	648	Ls	0,28
Ceranów	Wszelibory	220	Ls	0,55
Ceranów	Zawady	117, 119	Ls	0,28
Ceranów	Lubieszka	11/2	Ls	0,40
Jabłonna Lacka	Czekanów	711	Ls	0,27
Jabłonna Lacka	Teofilówka	369/1	Ls	0,20
Jabłonna Lacka	Wieska Wieś	569	Ls	0,12
Jabłonna Lacka	Dzierżby Włociańskie	1309/2, 1253/1, 1260/1, 1350	Ls	0,82

W przypadku przejęcia od Wojewody kolejnych działek, nadleśnictwo dostarczy wykonawcy PUL uzupełniony wykaz zakupionych gruntów.

3) Forma przekazania bazy danych SILP na potrzeby planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami

Zgodnie z Zarządzeniem nr 13 z dnia 20 marca 2007 roku przekazanie baz nastąpi w drodze importu z bazy SILP do programu TAKSATOR w terminie uzgodnionym z wykonawcą planu.

Warstwy leśnej mapy numerycznej aktualizowane są zgodnie z wytycznymi w tym zakresie. Ostatnia aktualizacja została przeprowadzona według stanu na dzień 01 stycznia 2023 r.

W przypadkach zmian w ewidencji gruntów, które nastąpiły w ciągu roku mapa aktualizowana jest na bieżąco. Wszystkie grunty będące w zarządzie nadleśnictwa objęte są leśną mapą numeryczną. Kontrole w zakresie powiązań i atrybutów nie wykazują błędów.

W celu zwiększenia dokładności mapy proponuje się w trakcie prac urządzeniowych oprzeć warstwę obiektów podstawowych na aktualnych granicach ewidencyjnych gruntów i budynków właściwych Starostw.

W ostatnim półroczu obowiązywania Planu Urządzania Lasu, w miarę możliwości, powinien zostać wstrzymany obrót gruntami w nadleśnictwie. Przed upływem tego terminu wnioskuję się o możliwość przekazywania wykonawcy PUL informacji o zaistniałych zmianach w ewidencji gruntów.

W ostatnim kwartale 2022 r. Nadleśnictwo Sokołów wystąpiło do Wojewody Mazowieckiego, na podstawie art. 74 ust.3 ustawy o lasach, o protokolarne przekazanie 5 działek leśnych Skarbu Państwa z zasobu Państwowego Funduszu Ziemi (PFZ), zlokalizowanych na terenie powiatu sokołowskiego. Wykaz działek przekazanych przez wojewodę zostanie udostępniony wykonawcy w terminie późniejszym.

4) Korekta podziału powierzchniowego oraz ewentualne oznaczanie granic oddziałów

W roku 2022 nadleśnictwo wykonywało prace związane z uzupełnieniem i konserwacją znaków podziału powierzchniowego.

W trakcie prac urządzeniowych nie należy dokonywać zmian numeracji pododdziałów i ich powierzchni w GDN, gruntów objętych użytkowaniem zależnym (np. w dzierżawie, najmie, służebności użyczeniu) oraz powierzchniowych form ochrony przyrody. Nie należy również zmieniać powierzchni upraw pochodnych oraz nie łączyć ich z sąsiednimi wydzieleniami.

Proponuje się natomiast wprowadzenie zmian w przebiegu granic pododdziałów, tak aby przebiegały po granicach wyznaczonych stref gatunków chronionych i po granicach rezerwatów. Należy przeprowadzić aktualizację powierzchni terenów pod liniami elektroenergetycznymi z uwzględnieniem zawartych aktów notarialnych służebności przesytu. Wyodrębnieniem w oddzielne wydzielania lub kontury należy objąć również miejsca pamięci narodowej. Grunty przejmowane na bieżąco otrzymywały numer sąsiedniego oddziału i były włączane jako kolejne wydzielanie. Grunty w bezpośrednim sąsiedztwie i o podobnym opisie taksacyjnym powiększały istniejące wydzielanie.

W roku 2016 wykonano Aneks do PUL, którym objęto wszystkie nowe działki przyjęte z zasobu PFZ w roku 2015. Przejęte grunty zostały wniesione na LMN. W związku z aneksem utworzono nowe oddziały. Oddziały otrzymały numer od 401 do 512. Przyjęto zasadę tworzenia minimum jednego oddziału w każdym obrębie ewidencyjnym, w którym zlokalizowane były nowoprzyjęte działki.

Podczas prac nad PUL należy zachować dotychczasową numerację oddziałów. Działki objęte aneksem a będące w bezpośrednim sąsiedztwie działek nie aneksowych winny być do nich włączone. W miarę możliwości literowe oznaczenie pododdziałów należy przyjmować jak w poprzednim PUL.

Wykonawca PUL sporządzi zestawienie oznaczeń wydzieleni w układzie (adres i powierzchnia wydzielenia) przed i po zmianie.

Wykonawca PUL przeprowadzi inwentaryzację słupków oddziałowych, linii podziału powierzchniowego niezapewniających odpowiedniej widoczności. Inwentaryzację słupków należy wykonać wg poniższych kryteriów:

- istniejący słupek oddziałowy (1);
- niewyraźny opis na słupku (2);
- uszkodzony słupek oddziałowy do wymiany (3);
- brak słupka oddziałowego (0).

Z inwentaryzacji należy wyłączyć oddziały składające się z drobnych działek zlokalizowanych poza dużymi kompleksami nadleśnictwa m.in. w lasach prywatnych.

Przebieg dróg należy przyjąć z sieci docelowej dróg.

5) Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu gruntów stanowiących współwłasność

W celu zapewnienia czytelności przebiegu granic wewnętrznych wnioskuje się o oznaczenie nieczytelnych granic wydzieleń i pododdziałów na wylotach i skrzyżowaniach obrączkami – na wysokości około 1,5m.

W miarę możliwości literowe oznaczenia pododdziałów należy przyjmować jak w poprzednim planie urządzenia lasu. W przypadku, gdy numeracja pododdziałów ulegnie zmianie, proszę o sporządzenie zestawienia, w którym wykazany będzie stan przed i po zmianie – w układzie adres i powierzchnia wydzielenia.

6) Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu

Do prac taksacyjnych w 2024 r. należy wykorzystać ogólnie dostępne najbardziej aktualne ortofotomapy oraz dane skanowania lidarowego.

Ponadto RDLP w Warszawie dysponuje bezzałogowym statkiem powietrznym, który może wykonać zdjęcia wybranych obszarów w roku 2025 po uzgodnieniu z wykonawcą projektu PUL.

7) Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu, w tym cechy „Inne”.

W trakcie prac urządzeniowych, należy opisać cechy drzewostanów zgodnie z § 26 IUL oraz dodatkowo cechy inne w polu informacje różne:

- drzewostany pokłaskowe, w tym drzewostany okresowo podtapiane,
- drzewostany uszkodzone przez jemiołę powyżej 30%,
- drzewostany postrzelane,
- obiekty nasienne znajdujące się w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego oraz uprawy pochodne.

8) Zastosowanie jednostek kontrolnych

W takcie prac urządzeniowych nie przewiduje się tworzenia jednostek kontrolnych.

9) Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów

Przy kwalifikowaniu drzewostanów do przebudowy proponuje się przyjęcie następujących kryteriów:

- drzewostany o zadrzewieniu poniżej 0,4,
- drzewostany o składzie niezgodnym z typem drzewostanu,
- drzewostany uszkodzone w stopniu przekraczającym 50 %,
- drzewostany o bardzo niskiej jakości technicznej.

W uzasadnionych przypadkach, gdzie płazowiny są niedostępne np. na gruntach zabagnionych i w bezodpływowych zagłębieniach, zasadnym wydaje się pozostawienie tych fragmentów do sukcesji naturalnej.

Podczas uzgodnień dotyczących wykazu cięć rębnych należy również omówić i uzgodnić wykaz drzewostanów do przebudowy.

10) Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

W drzewostanach będących w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia, oszacowaną do odnowienia powierzchnię proponuje się zwiększyć o 20 %.

11) Dodatkowe pomiary drewna martwego

Pomiary drewna martwego na 10 % powierzchni próbnych inwentaryzacji miąższości obrębu leśnego.

12) Sporządzanie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, liczba) oraz mapy sytuacyjnej

Mapy dla RDLP, DGLP i RDOŚ wykonać wyłącznie w formie elektronicznej.

Mapy dla nadleśnictwa:

Mapy gospodarcze (1:5000):

➤ Mapa gospodarcza w skali 1:5000 w formie wielostronicowego albumu (atlasu) z uwzględnieniem niewielkich fragmentów stron sąsiednich tzw. zakładki, laminowanego, zawierająca elementy obligatoryjne a spośród elementów fakultatywnych: numery działek ewidencyjnych, nazwy i granice obrębów ewidencyjnych, kasowniki (dla wybranych obiektów, dla których podział powierzchniowy może nie być czytelny na mapie bez umieszczenia symbolu kasownika) – 1 komplet dla nadleśnictwa.

Mapy gospodarczo – przeglądowe (1:10 000):

➤ Mapy gospodarczo - przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000, (czyste) zawierające elementy obligatoryjne a spośród elementów fakultatywnych: kasowniki - dla wybranych obiektów, dla których podział powierzchniowy może nie być czytelny na mapie bez umieszczenia symbolu kasownika – 2 komplety,

➤ Mapa gospodarczo - przeglądowa leśnictw na podkładzie topograficznym w skali 1:10 000 – 1 komplet,

➤ Tematyczne mapy gospodarczo – przeglądowe:

- mapa gospodarczo przeglądowa drzewostanów i projektowanych cięć leśnictw w skali 1:10 000 – 2 komplety w twardej oprawie składane do formatu A5 (na podkładach płóciennych),

- mapa gospodarczo - przeglądowa glebowo siedliskowa leśnictw w skali 1:10000 – 1 komplet w formie atlasu.

Mapy przeglądowe (1:20 000):

➤ Mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1:20 000 - 1 komplet (Wielostronicowe atlasy w formacie A3),

➤ Mapa przeglądowa cięć rębnych w skali 1:20 000 - 1 komplet (Wielostronicowe atlasy w formacie A3),

➤ Mapa przeglądowa siedlisk leśnych w skali 1:20 000 - 1 komplet (Wielostronicowe atlasy w formacie A3),

➤ Mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1:20 000, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 102 IUL - 1 komplet,

- Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1:20 000, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 104 IUL, a także siedziby urzędów gmin, granice gmin, siedziby OSP, siedziby PSP - 1 komplet (mapa ścienna zalaminowana),
- Mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej w skali 1:20 000, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 107 IUL - 1 komplet,
- Mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie w skali 1:20 000, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 109 - 1 komplet,
- Mapa przeglądowa walorów przyrodniczo - kulturowych w skali 1:20 000, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 111 IUL - 1 komplet,
- Mapa z prognozą oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 w skali 1:20 000 - 1 komplet,
- Mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji w skali 1:20 000, zawierająca elementy standardowe oraz założone uprawy pochodne, wyznaczone bloki upraw pochodnych, wyznaczone drzewostany nasienne (GDN, WDN), plantacje nasienne oraz źródła nasion - 1 komplet.

Mapy sytuacyjne (1:50 000):

- Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Sokołów w skali 1:50 000, na podkładzie topograficznym, zawierająca granice nadleśnictwa, granice leśnictw, granice powiatów, granice gmin oraz główne ciągi komunikacyjne – 1 szt. (mapa ścienna zalaminowana),
- Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Sokołów w skali 1:50 000, na podkładzie topograficznym, zawierająca: granice nadleśnictwa, granice leśnictw, granice powiatów, granice gmin, istniejące dojazdy pożarowe, siedziby leśnictw, siedziby KP PSP, siedziby OSP, koordynaty lotnicze, dostrzegalnie przeciwpożarowe z podziałką kątową, współrzędne geograficzne w ramce mapy w układzie WGS 84 – 1 szt. (mapa ścienna zalaminowana),
- Mapa sytuacyjno-przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50 000. zawierająca: granice nadleśnictwa, granice leśnictwa, granice powiatów, granice gmin, drogi pożarowe istniejące i projektowane, pasy przeciwpożarowe, dostrzegalnie pożarowe z podziałką kątową nadleśnictwa Sokołów i sąsiednich nadleśnictw, siedzibę Punktu Alarmowo Dyspozycyjnego, koordynaty lotnicze (szachownica), siedziba nadleśnictwa, siedziby leśnictw, siedziby PSP, siedziby OSP, stanowiska czerpania wody, bazy sprzętu ppoż., miejsca postoju - 1 szt.

- Mapa sytuacyjno-przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:50 000 – 1 szt. (na ścianę),
- Mapa topograficzna z podziałem administracyjnym LP i podziałem administracyjnym kraju z ustaloną siatką koordynatów w skali 1:50 000 – 1 szt.
- Mapa zagrożenia pożarowego wg. klas palności drzewostanów w skali 1:50000 – 1 komplet,
- Mapa obwodów łowieckich w skali w skali 1:50 000 – 1 szt. (mapa ścienna zalaminowana),
- Mapa turystyczna z naniesionymi szlakami turystycznymi i obiektami infrastruktury turystycznej w skali 1:50 000 – 1 szt. (mapa ścienna zalaminowana).

Oprócz wykonania wydruków map wnioskuje się o przygotowanie kompozycji wydruków map tematycznych w format: PDF i JPG.

13) Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa

Liczba leśnictw w ocenie Nadleśnictwa jest optymalna i nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

14) Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Do obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód w Nadleśnictwie Sokołów należy zaliczyć:

- drzewostany i grunty okresowo podtapiane w stopniu powodującym ich zamieranie,
- drzewostany uszkodzane przez zwierzynę: zgryzane, wydeptywane i łamanie na uprawach i młodnikach – sarna, jeleń i łosć,
- drzewostany położone wzdłuż cieków wodnych, podtapiane uprawy i młodniki oraz zgryzane uprawy i drzewostany przez bobra europejskiego,
- drzewostany dotknięte występowaniem kornika drukarza, kornika ostrozębnego oraz jemioły.

15) Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

15.1. Kontrola i odbiór prac urządzeniowych

Prace urządzeniowe kontrolowane i odbierane będą na zasadach określonych w „Instrukcji Urządzania Lasu” oraz zgodnie z zarządzeniem nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych. Terminy tych kontroli określone będą przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Warszawie.

15.2. Odbiór prac taksacyjnych

Po zakończeniu prac taksacyjnych w każdym leśnictwie powinien odbyć się szczegółowy odbiór prac w obecności leśniczego oraz zastępcy nadleśniczego lub inżyniera nadzoru, w trakcie którego protokolarnemu uzgodnieniu podlegają wskazówki gospodarcze, cięcia i pilności zabiegów, a w szczególności:

- przepadłe uprawy,
- odnowienia naturalne,
- luki do zalesienia (powyżej 0,20 ha),
- halizny, zręby, płazowiny,
- drzewostany do przebudowy,
- drzewostany KO i KDO,
- drzewostany nasienne,
- poletka łowieckie
- plantacje,
- przebieg rowów melioracyjnych i naturalnych cieków wodnych

15.3. Odbiór opisów taksacyjnych

Wydruki opisów taksacyjnych przed ich oprawieniem zostaną skontrolowane przez pracowników nadleśnictwa. Uwagi zostaną przedstawione Wykonawcy na piśmie.

Jednocześnie wskazówki gospodarcze dotyczące użytków rębnych powinny być na bieżąco przekazywane w celu ich weryfikacji.

15.4. Ustalenie planu cięć

Plan cięć rębnych będzie podlegał szczegółowemu uzgodnieniu. Należy zorganizować spotkanie z udziałem leśniczych, przedstawicieli RDLP w Warszawie i Wykonawcy.

Dodatkowo powinny zostać ustalone zręby, które będą realizowane w pierwszym roku obowiązywania nowego planu. Przy sporządzaniu planu cięć wykonawca prac określi lata wykonania cięć.

16) Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych, oraz prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

16.1. Oprawa dokumentacji analogowej

Dokumentacja opisowa planu urządzenia lasu powinna być oprawiona w twardą okładkę koloru zielonego z wytłoczonym nadrukiem i nr tomu. Poszczególne części dokumentu powinny być zszyte i sklejone. Dotyczy to następujących dokumentów:

- elaborat oprawiony jako odrębny tom – 1 egz. dla nadleśnictwa;
- opis taksacyjny lasu oprawiony w tomach – 1 egz. dla nadleśnictwa;
- wykazy projektowanych cięć użytkowania rębnego i przedrębnego, oprawione w tomach - 1 egz. dla nadleśnictwa;
- opracowania dla leśniczych (zawierające opis taksacyjny, wykaz cięć i wykaz wskazań gospodarczych dla danego leśnictwa) oprawione w odrębne operaty dla każdego leśnictwa po 1 egz.;
- program ochrony przyrody oprawiony jako odrębny tom zaopatrzony w kieszeń z podklejoną na płótnie mapą walorów przyrodniczo kulturowych – 1 egz. dla nadleśnictwa;
- prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko jako odrębny tom zaopatrzony w kieszeń z załącznikiem mapowym oraz wymaganymi opiniami do tej prognozy – 1 egz. dla nadleśnictwa;
- zestawienie zbiorcze planu hodowli lasu – 1 egz.

16.2. Forma oraz oprawa dokumentacji kartograficznej

Według zgodności z punktem 12.

16.3. Dokumentacja cyfrowa

Do materiałów analogowych powinny zostać dołączone materiały na nośniku danych cyfrowych USB zawierający: elaborat, opisy taksacyjne, wykazy, POP, prognoza oddziaływania, baza Taksator + LMN oraz komplet innych warstw zawierających obiekty naniesione na mapy analogowe, kompozycje wydruków map tematycznych) - 3 egz.

16.4. Pozostałe

Sposób wykorzystania w PUL ekspertyzy dotyczącej docelowej sieci dróg leśnych reguluje pismo DGLP z dnia 26.10.2020 r. Zn. spr.: ZU.6000.23.2020 w sprawie wytycznych do wykorzystania w pracach nad projektami planów urządzenia lasu danych z docelowych sieci drogowych.

17) Sporządzenie opracowania dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 wraz z warstwą numeryczną

W Nadleśnictwie Sokołów stanowiska gatunków chronionych są inwentaryzowane w sposób ciągły i nanoszone na LMN jednakże ze względu na dość liczne występowanie gatunków chronionych na terenie nadleśnictwa, zasadne jest sporządzenie analizy w zakresie gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000 wraz z warstwą numeryczną. Opracowując listę gatunków chronionych występujących na terenie nadleśnictwa, należy wskazać, które gatunki znajdują się na najnowszych czerwonych księgach oraz podać kategorię zagrożenia. Należy zaplanować sposób ochronny dla gatunków roślin i grzybów zagrożonych wyginięciem (CR, EN, VU, NT).

Osobliwości przyrodnicze oraz gatunki roślin chronionych powinny zostać naniesione na mapie w faktycznej lokalizacji a nie centroidzie. W POP zamieścić tylko gatunki roślin i grzybów chronione zinwentaryzowane o znanej lokalizacji.

W celu eliminacji ewentualnych sprzeczności dotyczących wytycznych odnośnie cennych zasobów przyrodniczych (m.in. gatunków objętych ochroną, siedlisk przyrodniczych, gatunków znajdujących się na Czerwonych listach gatunków zagrożonych) w opisie taksacyjnym wyłączeń należy wskazać, pod jaką pozycją tabeli XXII i XXIII ujęte są zadania i wskazania z zakresu ochrony przyrody dotyczące danego wyłączenia taksacyjnego.

18) Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Mając na uwadze art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie należy w projekcie planu planować zalesień:

a) pastwisk lub łąk na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu art. 16 pkt 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego – na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,

b) nieużytków na glebach bagiennych,

c) nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy;

d) lub zalesień o powierzchni powyżej 20 ha inne niż ww.

Przed rozpoczęciem prac terenowych należy zorganizować spotkanie robocze z udziałem taksatorów i leśniczych, w celu omówienia sposobu wykonania prac taksacyjnych oraz ustalenia szczegółów organizacyjnych.

We wskazaniach gospodarczych dla poszczególnych wydzieleń, należy wprowadzić ustalone w zatwierdzonych planach zadań ochronnych zabiegi przewidziane w obecnych obszarach Natura 2000.

Dyskusja:

Celina Wielkowska: wąskie paski nie były analizowane pod kątem walorów przyrodniczych

Jacek Klusek: przy wąskich działkach gospodarka leśna jest często utrudniona, więc często pozostają one bez wskazań gospodarczych w PUL

Waldemar Magiera: lista wąskich działek będzie poddana analizie pod kątem walorów przyrodniczych

Jacek Klusek: potrzebna jest analiza zgodności geometrii EGIB z LMN. Wykonawca projektu PUL otrzymuje dane ewidencyjne od Nadleśnictwa

Jacek Klusek – proponuję wąskie działki łączyć w wydzielania nawet jeśli są rozdzielone gruntem obcym

Jacek Klusek – przy inwentaryzacji słupków wykazać oddzielnie słupki uszkodzone i słupki z niewyraźnym opisem

Jacek Klusek – zamiast ortofotomapy, jako podkładu proponuje użyć podkładu topograficznego, podklejone na płótnie tylko egzemplarze map do użytku w terenie

Cezary Kieszek – nie możemy wskazywać bobra, jako szkodnika, bo jest gatunkiem chronionym, kornik drukarz przebudował drzewostany świerkowe,

Celina Wielkowska – czy mapy siedlisk będą zawierały siedliska przyrodnicze

Jacek Klusek – w trakcie sporządzania jest opracowanie fitosocjologiczne do którego zostanie sporządzony komplet map zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych

Celina Wielkowska – dopisać odnowienia naturalne do uzgodnień prac taksacyjnych

Celina Wielkowska – pozycja z tabeli XXII z zadaniami ochronnymi powinna być wpisana do opisu taksacyjnego wydzielania

Jacek Klusek – nie wprowadzać buka w dużym udziale na zbiorowiskach roślinnych będących identyfikatorami siedlisk przyrodniczych zagrożonych zniekształceniem dużym udziałem buka

Celina Wielkowska – BMśw – dodać TD DbSo, LMśw dodać TD SoDb, dopisać Gb do Lśw

Dorota Starczewska – na terenie nadleśnictwa buk występuje m.in. jako piękny obszarowy pomnik przyrody

Jacek Klusek – zasięgi zbiorowisk zostały ustalone bardzo dawno temu, na podstawie jeszcze starszych zdjęć fitosocjologicznych, wykonane w ostatnich latach opracowania fitosocjologiczne wielu nadleśnictw i Kampinoskiego PN pokazują trend zmian w zasięgach potwierdzony zdolnością do naturalnego odnowienia takich gatunków jak buk czy jodła

Waldemar Magiera – zostawiamy buka

Celina Wielkowska – proponuję stosować składy dla siedlisk przyrodniczych również poza obszarami N2000

Jacek Klusek – składy gatunkowe dla siedlisk przyrodniczych będą doprecyzowane na NTG na podstawie aktualnego opracowania fitosocjologicznego

Celina Wielkowska – LMśw dodać wariant z brzozą do powielenia cennych populacji

Cezary Kieszek - Brzoza jest alternatywą na siedliskach z których ustępuje świerk

Waldemar Magiera – W przypadku dębu nie jest problemem wiek rębności a sposób zagospodarowania, przy kolejnej rewizji będziemy ograniczać zastosowanie rębni III na korzyść rębni IV

Jacek Klusek – siedliska przyrodnicze w stanie A przeanalizować zwiększenie indywidualnego wieku rębności drzewostanów dębowych

Celina Wielkowska – nie obejmować cięciami zupełnymi drzewostanów wzdłuż cieków naturalnych

Celina Wielkowska – dla owadów i grzybów podać do 3 czynników uszkadzających

Dorota Starczewska – należy zaktualizować wykaz pomników przyrody, wykaz wojewody może być niepełny, gminy po 2009 r. powinny podjąć uchwały porządkujące pomniki przyrody

Dorota Starczewska – podać aktualny akt powołania Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Sławomir Lipka – proszę o egzemplarz mapy ppoż. dla PSP

Część B: Założenia do planu urządzenia lasu

1) Obszary chronione i funkcje lasu

1.1. Rezerваты przyrody

Na terenie Nadleśnictwa Sokołów znajdują się 4 rezerваты przyrody na gruntach Skarbu Państwa wszystkie posiadają aktualne plan ochrony tj. Biele (ważny do 2027 r.), Podjabłońskie (ważny do 2026 r.), Sterdyń (ważny do 2027 r.) i Śnieżyczki (ważny do 2027 r.).

Lp.	Nazwa rezerwatu	Podstawa prawna	Zadania ochronne	Lokalizacja	Pow. z aktu [ha]	Pow. z PUL [ha]	Cel ochrony
1	Biele	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 8 grudnia 1989 r. w sprawie uznania za rezerваты przyrody (M. P. z 1989 r. Nr 44, poz. 357)	Zarządzenie nr 55 RDOŚ w Warszawie z dn. 08.03.2022 ws. ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Biele	Leśnictwo Cerańów, oddz. 15	27,90	27,78	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych najbogatszego na Nizinie Południowopodlaskiej stanowiska pełnika europejskiego oraz innych chronionych i rzadkich gatunków roślin.
2	Podjabłońskie	Rozporządzenie Nr 75 Wojewody Mazowieckiego z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody pod nazwą „Podjabłońskie” (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 191, poz. 6240)	Zarządzenie nr 9 RDOŚ w Warszawie z dn. 19.05.2021 ws. ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Podjabłońskie	Leśnictwo Cerańów, oddz. 48, 53	38,48	38,25	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych siedlisk przyrodniczych roślin charakterystycznych dla zbiorowisk dąbrowy świetlistej (<i>Potentillo albae</i> – <i>Quercetum</i>), w tym wielu prawnie chronionych, rzadkich i ginących gatunków roślin.

3	Sterdyń	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 19 kwietnia 1979 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1979 r. Nr 13, poz. 77)	Zarządzenie nr 54 RDOŚ w Warszawie z dn. 08.03.2022 ws. ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Sterdyń	Leśnictwo Holendernia, oddz.: 84h, 85b,d, 85~b,~d, 89d, 89~b, 90a, 90~b,~d	11,91	12,74	Zachowanie fragmentu wielogatunkowego lasu mieszanego z rzadkimi gatunkami roślin runa.
4	Śnieżyczki	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 grudnia 1980 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1980 r. Nr 30, poz. 171)	Zarządzenie nr 9 RDOŚ w Warszawie z dn. 31.01.2022 ws. ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Śnieżyczki	Leśnictwo Repki, oddz. 250	25,27	24,92	Zachowanie stanowiska śnieżyczki przebiśniegu.

1.2. Parki krajobrazowe

W granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Sokołów znajdują się Nadbużański Park Krajobrazowy. Obecnie aktem prawny normalizującym funkcjonowanie parku jest Rozporządzenie nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego oraz Rozporządzenie nr 58 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 maja 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Od dnia 1 stycznia 2010 r. Nadbużański Park Krajobrazowy – na podstawie uchwały Nr 201/09 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 listopada 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2009 r. Nr 204, poz. 5837, z późn. zm.) w sprawie połączenia jednostek budżetowych i utworzenia wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej pod nazwą "Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych" oraz nadania jej Statutu – wchodzi w skład Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych, z siedzibą w Otwocku.

Park zajmuje 3417,08 ha gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo. W trakcie prac urządzeniowych wnosi się o aktualizację przebiegu granic parku krajobrazowego na LMN.

1.3. Parki Narodowe

Nadleśnictwo Sokołów nie graniczy z Parkiem Narodowym.

1.4. Obszary chronionego krajobrazu

W granicach zasięgu Nadleśnictwa Sokołów znajdują się dwa obszary chronionego krajobrazu, są nimi Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu obecnie funkcjonuje w oparciu o rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 91, poz. 2447, z późn. zm.). W jego granicach terytorialnego zasięgu znajduje się ok. 1136,96 ha gruntów w zarządzie Nadleśnictwa.

Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Niewielki fragment tego obszaru pokrywa się z południowo-zachodnią częścią zasięgu Nadleśnictwa Sokołów. W jego granicach znajduje się ok. 57,25 ha gruntów w zarządzie Nadleśnictwa.

W trakcie prac urządzeniowych wnosi się o aktualizację przebiegu granic wymienionych obszarów na LMN.

1.5. Użytki ekologiczne

Łączna powierzchnia użytków ekologicznych (29 szt.) na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa wynosi 71,87 ha. Chronią one obszary podmokłe o charakterze bagien, ważne dla utrzymania różnorodności biologicznej kompleksów leśnych Nadleśnictwa.

Lp.	Nr wg rejestru woj.	Nr wg wykazu aktual.	Podstawa prawna	Lokalizacja	Powierzchnia [ha]		Ewid. gruntów		Szczególny cel ochrony	
					wg aktu prawnego	wg ewid. gruntów (w LP)	nr działki	użytek		
gmina Cerańów										
1	582	563	Rozp. Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 175, poz. 5574); rozp. Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dnia	Leśnictwo Cerańów, oddz. 18b	0,5	0,5	2180	E-N	bagno śródleśne	
2	583	564		Leśnictwo Holendernia , oddz. 91d (wg aktu prawnego - oddz. 91f)	1,04	1,04	2208	E-N	bagno śródleśne	
3	785	766	13 lipca 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 138, poz. 3652); rozp. Nr 59 Wojewody	Leśnictwo Cerańów, oddz. 42f, 43h (wg aktu prawnego - oddz. 42g, 43m)	1,61	1,7	2174, 2173	E-N	bagno leśne z fragmentami linii oddziałowej	
4	787	768	Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 231, poz. 6685).	Leśnictwo Cerańów, oddz. 19j	2,3	2,3	2179	E-N	bagno śródleśne	
gmina Jabłonna Lacka										
5	584	565	Rozp. Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 175, poz. 5574); rozp. Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dnia 13	Leśnictwo Kurowice, oddz. 143g	0,26	0,26	1889	E-N	bagno śródleśne	
6	585	566		lipca 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 138, poz. 3652); rozp. Nr 59 Wojewody	Leśnictwo Kurowice, oddz. 139Aa	1,66	1,66	65/1, 66/1	E-Ps	bagno
7	586	567		Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 231, poz. 6685).	Leśnictwo Kurowice, oddz. 224g	2,03	1,95*	685	E-N	bagno śródleśne
8	587	568		Leśnictwo Kurowice, oddz. 221a,b,c (wg aktu prawnego - oddz. 221a,b)	4,32	4,64*	682	221a - E-N 221b - E-Ł 221c - E-Wp	nieużytek bagienny, dawny staw z rowem, groblą i aleją lipową	

gmina Kosów Lacki									
9	591	572	Rozp. Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 175, poz. 5574);	Leśnictwo Treblinka, oddz. 68Cc (wg aktu prawnego - oddz. 68Cd)	1,02	1,02	77	E-N	bagno - Bagno "Starzec"
10	592	573	rozp. Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające	Leśnictwo Treblinka, oddz. 135Bc	0,23	0,23	113	E-N	bagno - Bagno "Broda"
11	593	574	rozp. w sprawie użytków	Leśnictwo Treblinka, oddz. 57b	7,65	7,65	1475	E-N	bagno - Bagno "Topiel"

12	594	575	ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 138, poz. 3652); rozp. Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 231, poz. 6685).	Leśnictwo Treblinka, oddz. 56Ag (wg aktu prawnego - I-ctwo Ceranów, oddz. 56Ab część E)	0,12	0,08	działki na gruntach LP - nr 604 i 605 (całość wg aktu prawnego - nr 1321, 614, 615, 616)	E-N	nieużytek, jezioro śródleśne; 0,04 ha na gruntach innej własności
13	595	576		Leśnictwo Treblinka, oddz. 56Ak (wg aktu prawnego - I-ctwo Ceranów, oddz. 56Af, część N-E)	0,09	0,04	działki na gruntach LP - nr 596 (całość wg aktu prawnego - nr 1322, 604)	E-N	bagno śródleśne; 0,05 ha na gruntach innej własności

14	596	577		Leśnictwo Treblinka, oddz. 51Ab (wg aktu prawnego - l- ctwo Ceranów, oddz. 51Ab,c)	1,78	0,64	działki na gruntach LP - nr 493/1, 502 (całość wg aktu prawneg o - nr 502 (bez rowu), 493/1, 494/1, 496/1, 495/1, 497/1, 503/1, 503/2, 504)	E-N	bagno, nieużytek - Turzyca 1, Turzyca 2; 1,14 ha na gruntach innej własności
15	597	578		Leśnictwo Treblinka, oddz. 51Ah (wg aktu prawnego - l- ctwo Ceranów, oddz. 51Ag)	1,35	0,2	działki na gruntach LP - nr 509 (całość wg aktu prawneg o - nr 509, 512/1,	E-N	bagno śródleśne
							516/1, 510/5, 510/2)		
16	598	579		Leśnictwo Treblinka, oddz. 57m	0,88	0,88	1475	E-N	bagno śródleśne
17	599	580		Leśnictwo Treblinka, oddz. 60h	0,71	0,71	1474	E-N	bagno - Topiel 3
18	600	581		Leśnictwo Treblinka, oddz. 58f,g	37,92	37,92	448	E-Lz	bagno, grunty zakrzewion e i zadrzewion e - Topiel 2, Grząskie
gmina Repki									
19	601	582	Rozp. Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 175, poz. 5574);	Leśnictwo Kurowice, oddz. 269Af	0,33	0,33	133	E-N	bagno śródleśne

			rozp. Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 138, poz. 3652); rozp. Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 231, poz. 6685).						
gmina Sabnie									
20	602	583	Rozp. Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 175, poz. 5574);	Leśnictwo Kurowice, oddz. 159d (wg aktu prawnego - oddz. 159f)	0,36	0,36	1661	E-N	bagno śródleśne
21	603	584	rozp. Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dnia	Leśnictwo Kurowice, oddz. 155h	0,88	0,88	1665	E-N	bagno śródleśne
			13 lipca 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 138, poz. 3652); rozp. Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 231, poz. 6685).						
gmina Sterdyń									
22	604	585	Rozp. Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 175, poz. 5574);	Leśnictwo Cerańów, oddz. 131d	0,25	0,25	1053 (wg aktu prawnego - nr 108)	E-N	bagno śródleśne
23	605	586	rozp. Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające	Leśnictwo Treblinka, oddz. 163Bi (wg aktu prawnego - l-ctwo	0,41	0,41	259/1	E-N	bagno śródleśne

			rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 138, poz. 3652); rozp. Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 231, poz. 6685).	Holendernia , oddz.163Bh)					
gmina Sokółów Podlaski									
24	606	587	Rozp. Nr 74 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 175, poz. 5574); rozp. Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007	Leśnictwo Przeździatk a, oddz. 183f	0,27	0,27	316	E-N	bagno
25	607	588	z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 175, poz. 5574); rozp. Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007	Leśnictwo Przeździatk a, oddz. 188d	3,44	3,44	321	E-N	bagno
26	608	589	z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007	Leśnictwo Przeździatk a, oddz. - 196l,m,n (wg aktu prawnego - oddz. 196k)	1,00	1,01	340	196l,m - E-N 196n - E-Wp	bagno
27	609	590	r. Nr 138, poz. 3652); rozp. Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 listopada 2007 r.	Leśnictwo Przeździatk a, oddz. 198d	0,7	0,71	332	E-N	bagno
28	610	591	zmieniające rozp. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 231, poz. 6685).	Leśnictwo Przeździatk a, oddz. 198n (wg aktu prawnego - oddz. 198l)	0,56	0,55	332	E-N	bagno
29	611	592		Leśnictwo Przeździatk a, oddz. 202c	0,24	0,24	337	E-N	bagno

*Zmiana powierzchni w związku z modernizacją bazy geodezyjnej

1.6. Strefy ochrony zwierząt chronionych

W Nadleśnictwie znajdują się 3 strefy ochrony ustanowione: dla bielika (2) oraz bociana czarnego (1). Obecnie funkcjonują one w oparciu o następujące decyzje Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie:

- z dnia 13 lipca 2022 r., znak: WPN-I.6442.22.2022.MK.4.BES (bocian czarny),
- z dnia 31 lipca 2020 r., znak: WPN-I.6442.5.2020.MK.4 (bielik),
- z dnia 16 października 2015 r., znak: WPN-I.6442.12.2015.AD (bielik).

Lp.	Nazwa gatunku				
		Powierzchnia		w tym powierzchnia:	
		całoroczna	okresowa	leśna	nieleśna
		[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
1	Bielik	16,59	66,69	83,28	0,00
2	Bocian czarny	7,13	52,65	59,78	0,00
Razem		23,72	119,34	143,06	0,00

1.7. Sieć obszarów Natura 2000

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa zlokalizowane są (w całości lub w części) 3 obszary sieci Natura 2000.

Nazwa	Powierzchnia gruntów nadleśnictwa [ha]	Podstawa prawna utworzenia	Plan zadań ochronnych	Lokalizacja
Ostoja Nadbużańska PLH140011	67,37	Obszar wyznaczony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13.11.2007 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG trzeciego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składającego się na kontynentalny region biogeograficzny (nr aktu normatywnego C(2009) 10422), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 2.02.2010 r.	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 8654)	Leśnictwa: Ceranów, Holendernia, Kurowice, Treblinka

Dolina Dolnego Bugu PLB140001	443,62	Obszar wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, które poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB 140001 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 9006, z późn. zm.)	Leśnictwa: Ceranów, Holendernia, Kurowice, Treblinka
Dąbrowy Ceranowskie PLH140024	Wg. SILP 160,64 ha Wg aktu 161,79 ha – do weryfikacji	Obszar wyznaczony ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dąbrowy Ceranowskie (PLH140024)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 17 października 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Ceranowskie PLH140024 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 8995)	Leśnictwo Ceranów

W trakcie prac urządzeniowych wnosi się o ewentualną korektę granic wydzieleni do granic obszarów chronionych według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody. Zaleca się opisanie sposobów realizacji zabiegów gospodarczych na obszarach Natura 2000.

1.8. Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Sokołów znajdują się 35 pomników przyrody. Są to głównie pojedyncze drzewa lub ich grupy oraz jeden pomnik „powierzchniowy”.

Lp.	Nr wg rej. woj.	Lp. zał. do obow. rozp.	Akt prawny obowiązujący	Lokalizacja	Obiekt chroniony	Obw. [cm]	Wys. [m]	Uwagi	Zmiany
Gmina Ceranów									
1	-	4	Rozp. Nr 5 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Leśnictwo Ceranów, oddz. 38k (wg aktu prawnego - oddz. 38m)	Dąglezja zielona	195 165	29 27	grupa drzew	
2	-	5	położonych na terenie powiatu sokołowskiego (Dz. Urz. Woj.	Leśnictwo Ceranów, oddz. 39d	Dąglezja zielona	170	31,5	drzewo	Wywrot z 2022r – pozostawione na miejscu do rozkładu

			Maz. z 2009 r. Nr 36, poz. 859)						
3	274	28	Rozp. Nr 6 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu sokołowskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2009 r. Nr 36, poz. 860)	Leśnictwo Ceranów, oddz. 39f,h	Drzewostan bukowy z dom. dębu i lipy oraz drzewostan sosnowy z dom. dębu	-	-	drzewostan bukowy oraz dębowo- sosnowy	
4	568	29		Leśnictwo Ceranów, oddz. 3Ac (wg aktu prawnego - oddz. 3Af)	Dąb szypułkowy	305	27	drzewo; w lesie, ok. 250 m na ptn. od drogi	
5	632	30		Leśnictwo Ceranów, oddz. 38f (wg aktu prawnego - oddz. 38h)	Wiąz szypułkowy	305	25	grupa drzew, obok leśniczówki, jeden z wiązków martwy, przewrócony; s. wejmutka poza gruntami LP	poa wiązy wywroty len z 2011r drugi z 2021r, wywroty złożone do naturalnego rozkładu w wydzieleniu 39c
					Wiąz szypułkowy	329	27		
					Sosna wejmutka	210	25		Poza gruntami LP -
6	633	31	Leśnictwo Ceranów, oddz. 39j	Dąb szypułkowy	322	25	drzewo; przy drodze do m. Dąbrowa		
gmina Jabłonna Lacka									

7	347	44	Rozp. Nr 6 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie	Leśnictwo Kurowice, oddz. 139b (wg aktu prawnego - oddz. 139c)	Dąb szypułkowy	360	25	drzewo; przy drodze na zakręcie, martwy	
8	571	45	ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu sokołowskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2009 r. Nr 36, poz. 860)	Leśnictwo Kurowice, oddz. 221a (wg aktu prawnego - lctwo Czekanów, oddz. 221a)	Lipa drobnolistna - 47 szt.	150-290	2023	grupa drzew	Liczne wywroty m.in. z 2023r
gmina Repki									

9	331	69	Rozp. Nr 6 Wojewody	Leśnictwo Repki, oddz. 270o (wg aktu prawnego - oddz. 270b,h,k)	Jesion wyniosły - 43 szt.	135282	2530	grupa drzew; park zabytkowy, na obrzeżu drogi	Pozostało 41 szt w tym kilka wywrotów. Dwa z wiązków zniesiony jako forma ochrony przyrody na podstawie Uchwały Rady Gminy Repki XXXIX/239/2021 oraz 240 z 29.09.2021
10	309/1	76	Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu sokołowskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2009 r. Nr 36, poz. 860)	Leśnictwo Repki, oddz. 272f (wg aktu prawnego - oddz. 272c)	Dąb szypułkowy	358	21	grupa drzew, na zachodnim skraju lasu; jeden martwy	
	309/2				Dąb szypułkowy	343	20		
	309/3				Dąb szypułkowy	339	21		
11	332	77		Leśnictwo Repki, oddz. 270w (wg aktu prawnego - oddz. 270l)	Modrzew europejski	247	36	drzewo; park zabytkowy, przy drodze leśnej	
12	333	78		Leśnictwo Repki, oddz. 270w (wg aktu prawnego - oddz. 270l)	Modrzew europejski	200	29	grupa drzew, park zabytkowy, na polance – grupa 6 drzew	
					Modrzew europejski	252	31		
					Modrzew europejski	208	28		
					Sosna pospolita	253	25		
					Sosna pospolita	200	20		
					Świerk pospolity	254	28		
13	334	79		Leśnictwo Repki, oddz. 270w (wg aktu prawnego - oddz. 270t)	Lipa drobnolistna	293	33	drzewo; park zabytkowy, przy drodze do polanki	
14	335	80		Leśnictwo Repki, oddz. 270c (wg aktu prawnego - oddz. 270o)	Jesion wyniosły	433	36	grupa drzew; park zabytkowy, nad stawem	Jeden z wiązków zniesiony jako forma ochrony przyrody na podstawie Uchwały Rady Gminy Repki XXXIX/220/2021 z

							30.06.2021
				Jesion wyniosły	283	35	
15	336	81	Leśnictwo Repki, oddz. 270r (wg aktu prawnego - oddz. 270w)	Lipa drobnolistna	368	28	grupa drzew; park zabytkowy, płd. skraj
				Lipa drobnolistna	324	25	pastwiska, przy granicy z 270o; druga z lip martwa
				Dąb szypułkowy	420	28	
16	337	82	Leśnictwo Repki, oddz. 270w (wg aktu prawnego - oddz. 270)	Sosna pospolita	345	23	drzewo, park zabytkowy, przy polanie
17	442	83	Leśnictwo Repki, oddz. 256a	Dąb szypułkowy	240	24	Jeden wywrot z 2022r
				Dąb szypułkowy	230	24	
				Dąb szypułkowy	230	24	grupa drzew, jeden martwy
				Dąb szypułkowy	290	24	
				Dąb szypułkowy	487	24	
18	473	84	Leśnictwo Repki, oddz. 272f (wg aktu prawnego - oddz. 272a)	Dąb szypułkowy	256	20	drzewo
19	474	85	Leśnictwo Repki, oddz. 272f (wg aktu prawnego - oddz. 272a)	Dąb szypułkowy	263	20	drzewo
20	475	86	Leśnictwo Repki, oddz. 272f (wg aktu prawnego -	Dąb szypułkowy	228	19	drzewo

				oddz. 272a)					
21	476	87		Leśnictwo Repki, oddz. 272f (wg aktu prawnego - oddz. 272a)	Dąb szypułkowy	220	19	drzewo	
22	477	88		Leśnictwo Repki, oddz. 272f (wg aktu prawnego - oddz. 272a)	Dąb szypułkowy	255	19	drzewo	
23	478	89		Leśnictwo Repki, oddz. 273b (wg aktu prawnego oddz. 273d)	Modrzew europejski - 36 szt.	87-153	2630	grupa drzew	Kilka wywrotów w tym 6 szt. z 2022r
gmina Sokołów Podlaski									
24	45	101		Leśnictwo Przeździatka, oddz. 191g (wg aktu prawnego - oddz. 191i)	Dąb szypułkowy	415	25	drzewo, "Dąb Powstańców", martwy	
25	348	102	Rozp. Nr 6 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu sokołowskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2009 r. Nr 36, poz. 860)	Leśnictwo Przeździatka, oddz. 229g (wg aktu prawnego - oddz. 229a)	Lipa drobnolistna	270	23	drzewo; 50 m od drogi Wyrąb-Kupientyn.	
26	479	103		Leśnictwo Przeździatka, oddz. 190i	Dąb szypułkowy	370	31	drzewo	
27	480	104		Leśnictwo Przeździatka, oddz. 195g (wg aktu prawnego - oddz. 195a)	Modrzew europejski - 5 szt.	130230	3436	grupa drzew; jeden martwy - przewrócony	
28	93	481		Leśnictwo Przeździatka, oddz. 231r (wg aktu prawnego - park wiejski, działka nr ewid. 284/1)	Lipa drobnolistna	235	20	drzewo	
29	94	482		Leśnictwo Przeździatka, oddz. 231r	Sosna czarna	215	23	drzewo	

				(wg aktu prawnego - park wiejski, działka nr ewid. 284/1)					
30	95	483		Leśnictwo Przeździatka, oddz. 231r (wg aktu prawnego - park wiejski, działka nr ewid. 284/1)	Sosna wejmutka - 2 szt.	183; 203	15; 20	grupa drzew	Brak w terenie nadleśnictwo wnioskowało do Rady Gminy o podjęcie uchwały o wykreśleniu drzew z wykazu
31	96	484		Leśnictwo Przeździatka, oddz. 231r (wg aktu prawnego - park wiejski, działka nr ewid. 284/1)	Żywotnik zachodni - 5 szt.	53-85	8-10	grupa drzew	
					Jałowiec wirginijski 13 szt.	5375	1012		
32	97	485		Leśnictwo Przeździatka, oddz. 231r (wg aktu prawnego - park wiejski, działka nr ewid. 284/1 (północno - wschodnia część)	Dąb szypułkowy	313	19	drzewo	
33	-	-	Uchwała Rady Gminy Sabnie Nr XXX/145/2021 z dnia 26.10.2021	Leśnictwo Kurowice oddz. 156d	Dąb szypułkowy 1 szt.	310	27	drzewo	Utworzony w ramach akcji na 100 lecie RDLP
34	-	-	Uchwała Rady Gminy Repki Nr XXX 196 2021 z dnia 14.04.2021	Leśnictwo Repki oddz. 276Ab	Dąb szypułkowy 1 szt.	375	25	Drzewo	Utworzony w ramach akcji na 100 lecie RDLP
35	-	-	Uchwała Rady Gminy Repki Nr XXX 197 2021 z dnia 14.04.2021	Leśnictwo Repki oddz. 246c	Topola biała 1 szt.	453	30	drzewo	Utworzony w ramach akcji na 100 lecie RDLP

Nadleśnictwo informowało Radę Gminy Sokołów Podlaski o istniejącym w oddz. 228a pomniku przyrody Lipa drobnolistna figurującym w rejestrze pomników przyrody Wojewody Mazowieckiego pod nr 349 (Zarząd. Woj. Sield. Nr 29/85 z 17.12.1985r) – drzewo stoi w wydzielaniu, jest oznakowane tabliczką, ale nie figuruje w Rozporządzeniu nr 6 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009r – **do wyjaśnienia.**

Podobna sytuacja dotyczy pomnika w stanie rozkładu Lipa drobnolistna w wydzielaniu 228d, w 2005r nadleśnictwo informowało Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody o wyróceniu pomnika pod nr 350 (Zarząd. Woj. Sield. Nr 29/85 z 17.12.1985r) w odpowiedzi Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie nakazał pozostawienie drzewa do naturalnego rozkładu. W aktualnym rozporządzeniu nr 6 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009r brak jest tego pomnika – **do wyjaśnienia.**

Ponieważ większość pomników znajdujących się na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Sokołów zostało ustanowionych na mocy Rozp. Nr 5 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu sokołowskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2009 r. Nr 36, poz. 859) oraz Rozp. Nr 6 Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu sokołowskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2009 r. Nr 36, poz. 860), a więc aktów prawa z 2009r a w międzyczasie zmieniły się przepisy i kompetencje ustanawiania, likwidacji pomników przeszły w ręce gmin, w związku z tym wnioskujemy o dokładną inwentaryzację pomników przyrody na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Sokołów z wykazami gmin, wraz z aktualizacją ich położenia na LMN.

1.9. Obiekty objęte ochroną konserwatora zabytków

W obszarze zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa znajduje się wiele obiektów wpisanych do rejestru zabytków w tym stanowisk archeologicznych.

W związku z tym, że informacje o tych obiektach są często w posiadaniu Ewidencji Gminnej w 2022r Nadleśnictwo zwróciło się do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w sprawie wskazania danych znajdujących się w zbiorach urzędu o obiektach na terenie zarządzanym przez LP. W odpowiedzi otrzymaliśmy rozległą listę obiektów, o których istnieniu nie wiedzieliśmy oraz nakreślone zalecenia konserwatorskie dla

zabytków znajdujących się na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Sokołów. Wśród obiektów znalazły się:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków Lokalizacja: 17-10-1-05-254-g-00

Zalecenia: wszelkie działania, prace, roboty oraz badania prowadzone przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymagają uzyskania stosownego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Ww. kurhany należy wyłączyć z działań gospodarczych, np. usytuowanie ich w kępie ekologicznej. Obszar wskazany do ścisłej ochrony obejmuje teren wpisany do rejestru zabytków oraz zasięg nasypów kurhanowych wraz z otaczającymi je dookoła rowami.

- obiekty w granicach stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz obszarach i obiektach wydzielonym dzięki analizie danych LiDAR, charakteryzujących się bardzo wysokim prawdopodobieństwem, że zarejestrowane kopce są dziełem rąk ludzkich (kurhany, mielerze, kopce graniczne):

17-10-1-05: 254 g, 254h, 225h, 225f, 225g, 257c, 257a, 261a, 263a, 262g

17-10-1-03: 269Bf, 269Bd, 210g, 174b, 211a, 209d, 260b, 260f, 165b, 161Ac, 161Af, 161Ad

17-10-1-02: 92Aa

17-10-1-06: 294f, 294m, 294o

17-10-1-09: 69Bt, 58g, 58i, 59a, 59d, 59f, 59c, 59b

Zalecenia: możliwe jest prowadzenie prac gospodarczych, jednak z pewnymi ograniczeniami: w przypadku prac pozyskaniowych wskazane jest zastosowanie pozyskania maszynowego i nasiębiernej zrywki drewna, bez karczowania części podziemnej pnia. Przemieszczanie maszyn powinno się odbywać jedynie w obrębie istniejących ciągów komunikacyjnych w lesie, poza zasięgiem nasypów kurhanów. Podczas śinki drzew i transportu materiału nie powinno nastąpić uszkodzenie warstw gruntu w obszarze nasypów oraz ich sąsiedztwie. W przypadku prac odnowieniowych w obrębie zasięgu nasypów kurhanów (lub innych nasypów ziemnych) należy zainicjować odnowienie naturalne, natomiast w przestrzeni pomiędzy nimi dopuszcza się orkę bez pogłębiacza (ograniczoną do rozcięcia ściółki) albo punktowe przygotowanie gleby z sadzeniem ręcznym.

- obiekty, które zostały uznane wg WKZ za domniemaniowe tj:

17-10-1-05: 238d, 238b, 243c, 243d, 243j, 245c, 246d, 260b, 260f

17-10-1-03: 210g01, 209d, 213b, 211a, 174b, 269Bd, 269Bf

Zalecenia: zalecana jest ostrożność w pracach gospodarczych i stosowanie orki bez pogłębiacza. Jeśli w trakcie prac ziemnych zostanie odkryty przedmiot (np. fragmenty ceramiki, narzędzia krzemienne, metalowe i drewniane, ozdoby, broń) albo nawarstwienia kulturowe (np. warstwy spalenizny, bruki, konstrukcje kamienne i drewniane), co do których istnieje przypuszczenie, iż są one zabytkiem, należy:

1) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot lub nawarstwienia;

2) zabezpieczyć znalezisko przy użyciu dostępnych środków oraz miejsce jego odkrycia; 3) niezwłocznie zawiadomić o tym wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Lokalizacja tych obiektów zostały przekazane do oraz dodatkowo zostały one wgrane jako poligonowe obiekty użytkownika do LMN i są dostępne i widoczne m.in. w Szkicowniku Leśniczego. Obiekty te wprowadzono również do SILP w grupach powierzchni K – Obszary chronione z kodem grupy OCHR IND. Poniżej wykaz z bazy SILP.

Rodz.	Kod grupy	Nazwa grupy	liczba wydzielń	Powierzchnia
K - Obszary chronione				
	OCHR IND	1 Osada z okresu neolitu 2Osada z wczesnego średniowiecza	3	1,27
	OCHR IND	Cmentarzisko kurhanowe nr rej 53-79/22	2	10,97
	OCHR IND	cmentarzisko kurhanowe Rogów-Reпки nr ew 53-79/20	2	5,11
	OCHR IND	Cmentarzisko pradziejowe oraz nowożytnie ślady osadnictwa	5	68,47
	OCHR IND	Cmentarzisko kurhanowe 53-79/21	1	16,42
	OCHR IND	Kurhan nr rej 853 dec z dn. 22.01.1970r	1	5,34
	OCHR IND	Nowożytny ślad osadnictwa XV_XVIw	1	37,56
	OCHR IND	Osada neolityczna	1	0,17
	OCHR IND	Osada XIV poł XVIw	1	3,05
	OCHR IND	Osada XI_XII w	1	0,21
	OCHR IND	Park w Repkach	25	21,32
	OCHR IND	Park Ząbków	1	1,23

OCHR IND	Stanowisko osadnicze kultury trzciniekiej	2	4,80
OCHR IND	Stanowisko osadnicze wielofazowe	2	3,68
OCHR IND	ślady dawnego grodziska średniowiecznego	3	10,60
OCHR IND	Ślady osadnictwa z epoki kamienia i pradziejów	1	8,22
OCHR IND	XVI wieczny ślad osadnictwa	1	37,56

Nadleśnictwo wnioskuje o przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji ujawnionych w ostatnim czasie obiektów objętych ochroną konserwatorską znajdujących się na terenie będącym w zarządzie Nadleśnictwa Sokołów oraz określenie ich oznaczenia w bazie SILP oraz na LMN.

1.10. Lasy ochronne

Lasy ochronne na terenie Nadleśnictwa zostały zatwierdzone decyzją Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2005 roku. Aktualnie stanowi to 20% powierzchni nadleśnictwa.

Analizę zgodności lasów ochronnych z decyzją ministra wg nowych adresów leśnych należy wykonać w czwartym kwartale 2024 r.

1.11. Stanowiska gatunków chronionych

W Nadleśnictwie Sokołów stanowiska gatunków chronionych są inwentaryzowane w sposób ciągły i nanoszone na LMN.

1.12. Cenne siedliska przyrodnicze

Inwentaryzację siedlisk przyrodniczych przeprowadzono w Nadleśnictwie w latach 2006-2007 na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006 r. w sprawie ustalenia systemu okresowej powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt, innych organizmów i siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie wskaźnikowe przy ocenie stanu lasów oraz prognozowaniu zmian w ekosystemach leśnych, znak: ZO-732-2-18/2006 oraz decyzji nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30 stycznia 2007 r. w sprawie metody inwentaryzacji siedlisk i roślin, znak: ZO-732-65/2007.

Na gruntach Nadleśnictwa wyróżniono 9 tego rodzaju siedlisk przyrodniczych, w tym 4 nieleśne (o łącznej powierzchni 3,67 ha): starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (kod 3150), ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (kod 6120), ziołorośla nadrzeczne (kod 6430), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510) oraz cztery leśne (o łącznej powierzchni 1720,61 ha): grądy subkontynentalne (kod 9170), bory i lasy bagienne (kod 91D0), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (kod 91E0), łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (kod 91F0), ciepłolubne dąbrowy (kod 91I0).

2) Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Przyjęcie TSL z uwzględnieniem opracowania glebowo - siedliskowego z roku 2002. Przy opracowywaniu opisu taksacyjnego należy unikać ujmowania zróżnicowanych typów siedliskowych lasu w ramach jednego wydzielenia, szczególnie dotyczy to małych wydzieli przeznaczonych do użytkowania rębego. W chwili obecnej prowadzone są wyprzedzające prace fitosocjologiczne wraz z aktualizacją siedlisk przyrodniczych, których wyniki należy przenieść do projektu Planu Urządzenia Lasu. Po weryfikacji siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w granicach obszarów Natura 2000 i zlokalizowanych poza nimi – występujących na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo - należy dokonać korekt w opisach taksacyjnych wydzieli (zgodnie z § 22 IUL).

3) Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym

3.1. Proponowane Typy Drzewostanu oraz składy gatunkowe upraw

Na podstawie obowiązujących Zasad Hodowli Lasu, uwzględniając opracowania glebowo-siedliskowe oraz lokalne uwarunkowania, a także ustalenia KTG obecnej rewizji planu urządzenia lasu, proponuje się przyjęcie ujętych w tabeli poniżej typów gospodarczych drzewostanów i orientacyjnych składów gatunkowych upraw.

Ponadto do czasu ustąpienia choroby naczyniowej jesionu, w składach gatunkowych upraw wprowadzać gatunki zastępcze – olszę, wiąz, jawor. Jesion wprowadzać w formie zmieszania jednostkowej, grupowej lub drobnokępowej.

Typ drzewostanu DbSo i BkSo na siedlisku BMśw należy zaplanować na mocniejszych utworach glebowych. W pozostałych przypadkach stosować typ gospodarczy So. W uprawach na słabszych siedliskach zaleca się wprowadzać Dbb, na żyzniejszych Dbs. Z uwagi na dużą plastyczność i zadowalające tempo wzrostu Bk na części siedlisk BMśw oraz LMśw1 i LMśw2 należy zaplanować typ drzewostanu BkSo oraz BkDbSo.

Typy drzewostanów zgodnie z IUL mogą ulegać modyfikacji w trakcie realizacji PUL przy zachowaniu gatunku głównego.

Rodzaj rębni powinien być ustalany indywidualnie do każdego wydzielienia. Dotyczy to w szczególności bloku upraw pochodnych oraz wydzielen zlokalizowanych wśród lasów niepaństwowych i wydzielen o wąskim lub nieregularnym kształcie nastroczającym problemy przy lokalizacji gniazd.

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw w %
Bs	So	So 80-90, Brz 20-10
Bśw	So So Brz ⁴⁾	So 70-80, Brz i inne 20-30 So 90, inne 10 Brz 90, inne 10
Bw1	So	So 70-80, Brz, Ol, Św 20-30
Bw2	BrzSo Brz ŚwSo	So 70, Brz 20, Ol, Św i inne 10 Brz 80, Św i inne 20 So 60, Św 30, Brz i inne 10
BMśw	So1) DbSo BkSo ²⁾ Brz ⁴⁾ MdSo ⁵⁾ DbŚwSo	So 70-80, Bk, Brz, Dbb 20-30 So 70, Dbb 20, Md i inne 10 So 70, Bk 20, Md i inne 10 Brz 90, inne 10 So 60, Md 30, Lp, Bk, Db 10 So 50, Św 20, Db 20, Brz, Bk i inne 10
BMw1,2	So1)	So 70, Brz, Św, Bk, Db 30
BMw1	ŚwSo	So 50, Św 30, Db, Lp, Brz 20
BMw2	BrzŚwSo	So 40, Św 20-30, Brz 20-30, Ol, Db 10
BMb	BrzSo	So 70, Brz 20, Ol i inne 10
LMśw	DbSo SoDb BkSo BrzSo	So 60, Db 30, Md i inne 10 Db 50-60 So 30-40 Lp i inne 10 So 50-60 Bk 30-40 Md i inne 10 So 50-60 Brz 30-40 Db i inne 10

LMśw	Brz ⁴⁾	Brz 90 inne 10
	DbMdSo ⁵⁾	So 40, Md 30, Db 20 Lp, Św i in. 10
	MdBkSo ⁶⁾	So 40, Bk 30, Md 20 Lp i inne 10
	DbŚwSo ⁷⁾	So 40, Św 30, Db 20 Lp i inne 10
LMw1	DbŚwSo	So 50, Św 30, Db i inne 20
LMw2	ŚwSo	So 50, Św 30 Ol, Brz, Db 20
	ŚwDbBrz	Brz 50, Db 30 Św i inne 20
	ŚwDbOl	Ol 50, Db 30, Św i inne 20
LMb	ŚwSo	So 50, Św 30 Ol, Brz 20
Lśw	Db	Db 80, Md, Kl, Bk, Lp, Gb 20
	MdDb	Db 60-70, Md 20-30 Lp, Gb i inne 10
	BrzDb	Db 60-70 Brz 20-30 Lp i inne 10
	BkDb	Db 50 Bk 30-40 Lp i inne 10-20
	SoDb ³⁾	Db 60, So 30 Lp Md, Kl, Bk 10
Lw	Db	Db 80, Js, Ol, Jw i inne 20
	JsDb	Db 70 Js 20 Ol i inne 10
	OlDb	Db 60-70 Ol 20-30 Wz i inne 10
Ol	BrzOl	Ol 60, Brz 20, Św, Js 20
	Ol	Ol 80 Św i inne 20
OlJ	DbJs	Js 60, Db 20, Ol, Wz 20
	OlJs	Js 60 Ol 30 Wz i inne 10
Lł	OlDbJs	Js 40, Db 30, Ol 30

¹⁾ dotyczy drzewostanów rosnących na piaszczystych utworach glebowych np. ps/pl

²⁾ dotyczy drzewostanów rosnących na utworach glebowych piaszczystych i utworach piaszczystych z różnego rodzaju przewarstwieniami utworów zwięzłych np. glin, piasków gliniastych i pyłów

³⁾ dotyczy drzewostanów na glebach RDbr

⁴⁾ dotyczy wydzieli do 1 ha zlokalizowanych wśród LN

⁵⁾ dotyczy drzewostanów na utworach zwirowatych i glebach przewiewnych

⁶⁾ dla Leśnictwa Przeździatka

⁷⁾ dla Leśnictwa Holendernia

Dla jesionu gatunkami zamiennymi do czasu ustąpienia zamierania są: Ol, Wz, Kl, Db w zależności od warunków siedliskowych.

Odnowienia naturalne

Wykaz odnowień naturalnych powinien być zaprezentowany podczas obrad narady techniczno-gospodarczej i wykorzystywany do monitoringu odnowień naturalnych w nadleśnictwie. Decyzję o uznaniu opisanego przez wykonawcę planu urządzenia lasu odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy. Sam fakt opisanie odnowienia naturalnego w opisie taksacyjnym nie oznacza jego uznania.

3.2. Proponowane Typy Drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw dla gruntów siedlisk naturalnych

W przypadku obszarów Natura 2000 nadleśniczy wnioskuje o przyjęcie składów gatunkowych upraw obowiązujących w aktualnym PZO

Obszar N2000	Siedlisko Natura 2000 Kod	TSL	Orientacyjne składy gatunkowe proponowane przez N-ctwo
Dąbrowy Ceranowskie	9170	LMśw	Zgodnie z PZO dla danego obszaru 2000
	91E0	Lśw	
	91I0	OI	
Dolina Dolnego Bugu	91E0	Lśw LMśw	Zgodnie z PZO dla danego obszaru 2000
		OI	
		Lw	
Ostoja Nadbużańska	91F0	OIJ	Zgodnie z PZO dla danego obszaru 2000
		Lt	

Dla jesionu gatunkami zamiennymi do czasu ustąpienia zamierania są: OI, Wz, KI, Db w zależności od warunków siedliskowych.

W przypadku obszarów z cennymi siedliskami przyrodniczymi będącymi poza obszarem Natura 2000 należy przyjąć docelowe składy gatunkowe drzewostanów wg opracowania fitosocjologicznego.

3.3. Wytyczne do opracowania PUL na lata 2026-2035 w zakresie projektowanych zadań selekcji i nasiennictwa drzew leśnych

Nadleśnictwo Sokołów uczestniczy w realizacji krajowego „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035. Proponowane w programie wielkości zadań rzeczowych dla poszczególnych rodzajów LMP są ściśle powiązane z zabiegami gospodarczymi, projektowanymi w ramach PUL, co powinien uwzględnić w swoich pracach wykonawca PUL.

Bazę nasienną Sokołów stanowią zarejestrowane obiekty w następujących kategoriach LPM (stan na dzień 1.01.2023 r.).

a) ze zidentyfikowanego źródła:

w rodzaju drzewostan:

- gospodarcze d-stany nasienne sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*) – 165,85 ha
- gospodarcze d-stany nasienne brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*) – 65,52 ha
- gospodarcze d-stany nasienne dęba szypułkowego (*Quercus robur*) – 34,45 ha
- gospodarcze d-stany nasienne dęba bezszypułkowego (*Quercus petraea*) – 25,95 ha
- gospodarcze d-stany nasienne olszy czarnej (*Alnus glutinosa*) – 22,12 ha
- gospodarczy d-stany nasienny buka zwyczajnego (*Fagus silvatica*) – 1,83 ha

w rodzaju źródła nasion:

- źródło nasion lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*);
- źródło nasion klonu jaworu (*Acer pseudoplatanus*);
- źródło nasion klonu zwyczajnego (*Acer platanooides*);
- źródło nasion śliwy tarniny (*Prunus spinosa*);
- źródło nasion głogu jednoszyjkowego (*Crataegus monogyna*);
- źródło nasion wiązu szypułkowego (*Ulmus laevis*);
- źródło nasion jabłoni dzikiej (*Malus sylvestris*);
- źródło nasion jarzębu pospolitego (*Sorbus aucuparia*);
- źródło nasion dębu czerwonego (*Quercus rubra*);
- źródło nasion grabu pospolitego (*Carpinus betulus*);
- źródło nasion gruszy pospolitej (*Pyrus pyraeaster*)
- źródło nasion kaliny koralowej (*Viburnum opulus*)
- źródło nasion trzmieliny pospolitej (*Euonymus europaea*)

b) kwalifikowana:

w rodzaju drzewa mateczne:

- drzewa mateczne olszy czarnej (*Alnus glutinosa*) – 4 szt.

Szczegółowe zestawienie ww. obiektów zostanie przekazane wykonawcy prac urządzeniowych w pierwszym etapie opracowywania PUL.

W przypadku projektowania cięć przedrębnych w GDN, powinny one mieć charakter trzebieży negatywnych. Ponadto w gospodarczych drzewostanach nasiennych dębowych powinno się zaprojektować większą intensywność cięć w celu doświetlenia drzew, co powinno spowodować lepsze obradzanie żołądzi.

3.3.1. Bloki upraw pochodnych

Na terenie Nadleśnictwa Sokołów znajduje się blok uprawy pochodnej dla sosny z regionu pochodzenia So40.

Blok nr I, So 40, Leśnictwo Holendernia: Oddz.: 101-a/b/c, 102-a/b/c/g/h/i, 108-a/b/c/g, 109a/b/d/f.

Sumaryczne zestawienie powierzchni uprawy pochodnej w bloku przedstawia poniższa tabela:

Nr bloku	Gat. pochodny	Pow. Bloku [ha]	Pow. upraw pochodnych [ha]
I	So	81,25	41,67

4) Wiek rębności dla głównych gatunków drzew

Proponuje się przyjęcie do planu urządzenia lasu wieku rębności dla poszczególnych gatunków zgodnie z obowiązującym planem urządzenia lasu, tj.:

Gatunek	Wiek rębności
Dąb, Jesion, Buk	120
Sosna, Modrzew, Klon, Jawor	100
Świerk, Brzoza, Olsza, Grab, Lipa	80
Olsza odroślowa	60
Osika	50
Topola	40

Podczas taksacji należy określić indywidualny wiek dojrzałości rębnej dla niektórych drzewostanów wyróżniających się stanem zdrowotnym, jakością techniczną, pełnioną funkcją w ekosystemie lub mających znaczenie dla lokalnej ludności pełniąc szczególną funkcję społeczną (drzewostany w granicach wsi i miast).

5) Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego

W Nadleśnictwie Sokołów, proponuje się następujący podział uwzględniający dominujące funkcje pełnione przez las ze względu na typ gospodarstwa:

Gospodarstwo Specjalne (S)

Do gospodarstwa specjalnego powinno się kwalifikować obszary funkcjonalne pełniące zadania specyficzne w urządzanym obiekcie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. Gospodarstwo to powinno obejmować następujące grupy powierzchni:

- rezerваты przyrody wraz z otulinami;
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody;
- drzewostany na siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb, Lł.
- pododdziały uznane za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych, w tym ekosystemy referencyjno- porównawcze oraz wszystkie tego typu obszary zinwentaryzowane podczas prac urządzeniowych.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)

Do gospodarstwa lasów ochronnych zgodnie z IUL powinny być włączone lasy ochronne zatwierdzone decyzją Ministra Środowiska, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

Gospodarstwo ujmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymagania ochrony przyrody.

6) Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

Podczas sporządzania opisu taksacyjnego drzewostanów planowanych do użytkowania rębego należy zwrócić szczególną uwagę na płaty nalotów, podrostów i podrostów o charakterze drugiego piętra, które powinny być zachowane podczas realizacji rębni.

Proponuje się, następujące rodzaje rębni na poszczególnych typach siedliskowych lasu, występujących na terenie Nadleśnictwa:

TSL	Gospodarstwo	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza	Rębnia zastępcza	Okres odnowienia
Bśw	O,G	I	–	–	4-5
BMśw	O,G	I	III	–	4-5 / 10
BMw	O,G	I	III	–	4-5 / 10
LMśw	O,G	III	IV	I	20/ 30 / 5
LMw	O,G	III	IV	I	20/ 30 / 5
Lśw	O,G	IV	III	I	20/ 30 / 5
Lw	O,G	III	IV	I	20/ 30 / 5
OI	O,G	I	IV	–	5 / 10
OIJ	O,G	III	IV	I	20/ 30 / 5
Lł	O,G	III	IV	-	20 / 30

Wytyczne dotyczące prowadzenia cięć rębnych w Nadleśnictwie:

- wskazane jest sporządzenie wykazu cięć rębnych na drugie dziesięciolecie,
- rodzaj rębni powinien być ustalany indywidualnie do każdego wydzielienia. Podczas uzgadniania planu cięć należy zwrócić szczególną uwagę na rębnie planowane w blokach upraw pochodnych,
- proponuje się utrzymanie podziału na ostępy wg obecnej rewizji pul,
- drzewostany wymagające pilnej przebudowy, bez względu na zajmowane siedlisko użytkować Rb Ib/Ia,
- w przypadkach powierzchni rębnych zlokalizowanych wśród LN, w drzewostanach na małych powierzchniach, do 1,50 ha, rosnących w wydłużonych, nieregularnych wydzieleniach stosować Rb Ib bez względu na siedlisko,
- planowaną miąższość do pozyskania zredukować o 5% (w przypadku drzewostanów użytkowanych Rb I i przy rębniach uprzątających), o projektowane ekotony i kępy starodrzewiu. Pasy manipulacyjne zaprojektować bez ekotonów.
- przy klasyfikowaniu drzewostanów do rębni złożonych należy brać pod uwagę nie tylko TSL, ale również dotychczasowy skład gatunkowy, jakość drzewostanu, stan sanitarny, stopień uwilgotnienia siedliska i sprawność gleby,
- w drzewostanach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie miast i wsi należy rozważyć możliwość zaplanowania rębni IVd jako rębni zasadniczej,
- ekotony wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich docelowo powinny być kształtowane rębnią Ic, II lub IV, potrzeby dotyczące kształtowania powinny być oceniane indywidualnie i uzgadniane z nadleśnictwem,
- plan cięć należy sporządzić z podziałem na działki zrębowe oraz z podziałem na poszczególne lata obowiążującego planu, w celu ułatwienia zachowania ładu czasowo-przestrzennego.
- planując cięcia rębne zupełne należy również uwzględnić pozostawienie strefy ochronnej w pasie o szerokości 25 m od linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych.

7) Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

W toku prac urządzeniowych, wykonawca projektu PUL winien sporządzić „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” z podziałem na trzy grupy: A, B, C - zgodnie z zapisami instrukcji urządzania lasu. Podstawą do określenia potrzeb przebudowy winna być indywidualna ocena każdego drzewostanu pod kątem zapewnienia osiągnięcia celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, uwzględniając wszystkie elementy określające stan drzewostanu w porównaniu z warunkami siedliskowymi.

Wstępny wykaz drzewostanów proponowanych do przebudowy powinien zostać przedstawiony przez Wykonawcę PUL i uzgodniony z nadleśnictwem przed NTG.

8) Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

Zadania z zakresu pielęgnowania lasu oraz cięć pielęgnacyjnych należy projektować z uwzględnieniem uwag:

- nie należy projektować TP w drzewostanach rębnych i bliskorębnych o zwarcu umiarkowanym i niższym, a także w młodszych o zwarcu luźnym. Nie dotyczy drzewostanów z wartościowymi podrostami wymagającymi odśłaniania;
- pielęgnowanie gleby oraz czyszczenia wczesne należy planować zgodnie z potrzebami istniejących upraw. Dla upraw planowanych do założenia należy przyjąć pielęgnację gleby na poziomie 80%, a czyszczenia wczesne na poziomie 50%.
- pielęgnowanie upraw planować łącznie jako pielęgnowanie gleby i CW;
- nie projektować zabiegów związanych z użytkowaniem lasu na małych i wąskich działkach położonych wśród obcej własności, jak również w miejscach niedostępnych ze względu na podtopienia i inne uwarunkowania terenowe lub pozbawione dojazdu;
- nie należy planować zabiegów II nawrotowych, przy planowaniu intensywności zabiegów w użytkowaniu przedrębnym należy uwzględnić wykonanie szlaków zrywkowych;
- nie należy projektować TW w końcowej fazie II klasy wieku (pow. 38 lat) za wyjątkiem zabiegów pilnych;

- powierzchniowy rozmiar cięć pielęgnacyjnych należy planować, jako wielkość minimalną, która może ulec zmianie w zależności od potrzeb pielęgnacyjnych konkretnych drzewostanów;
- wykaz powierzchni bez planowanych zabiegów zostanie uzgodniony z nadleśnictwem.

9) Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw

Orientacyjny skład gatunkowy upraw został opisany w części B pkt 3.

Ramowe wytyczne związane z hodowlą lasu:

- na powierzchniach przeznaczonych do zalesień i odnowień projektować melioracje agrotechniczne,
- luki do 0,20 ha przeznaczać do sukcesji naturalnej w ramach mozaikowości ekosystemu. Do dolesień projektować luki powyżej 0,20 ha w miejscach właściwych do wykonania sztucznego odnowienia. Wykaz proponowanych do dolesienia luk powinien zostać przedstawiony nadleśnictwu do uzgodnienia po zakończeniu taksacji w terenie,
- rozmiar poprawek należy zaplanować w rozmiarze 10 % sumarycznej powierzchni projektowanych upraw,
- nie należy planować wprowadzania podszytów,
- CP planować w oparciu o potrzeby hodowlane młodników,
- nie planować zabiegu CP-P,
- CW w uprawach istniejących planować wg potrzeb hodowlanych oraz na 50 % pow. przewidzianej do odnowienia w planowanych rębniach,
- przy projektowaniu cięć rębnych należy zaplanować pozostawienie 5 % powierzchni starego drzewostanu w formie grup i kęp, na etapie rozpoczynania cięć rębnych,
- bloki upraw pochodnych oraz zachowawczych należy przyjąć zgodnie ze stanem obecnym oraz Programem Zachowania Leśnych Zasobów Genowych na lata 2011-2035,
- w opracowaniu planu należy przyjąć aktualną bazę Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego w Lasach Państwowych,

- decyzję o uznaniu opisanego przez wykonawcę PUL odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy. Sam fakt opisanie odnowienia naturalnego w postaci nalotu w opisie taksacyjnym nie oznacza jego uznania. Powyższe wynika z zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych stanowiących załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 58 z dnia 31-08-2012r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (znak ZH-711-10/2012),
- należy sporządzić wykaz wszystkich opisanych w trakcie taksacji powierzchni z odnowieniem naturalnym,
- plan odnowień powinien stanowić 80% powierzchni cięć użytków rębnych. Wynika to z planowanych odnowień naturalnych oraz przelegiwania zrębów,
- planując wskazania gospodarcze, podawać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty zgodnie z wytycznymi zawartymi w ZHL.

10) Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Podczas taksacji powinna zostać wykonana inwentaryzacja powierzchni, na których wystąpiły szkody z jednoczesnym określeniem stopnia uszkodzenia z powodu:

- presji zwierzyny,
- działalności szkodliwych owadów pierwotnych i wtórnych,
- występowania grzybów pasożytniczych i jemioty,
- zakłócenia stosunków wodnych w skutek działalności bobra europejskiego,
- zakłócenia stosunków wodnych w skutek obniżenia lub podniesienia się poziomu wód gruntowych,
- pożarów,
- wiatrów i innych czynników wymienionych w § 101 Instrukcji Urządzania Lasu,
- oddziaływań antropogenicznych tj. zaśmiecania, nadmiernej presji turystycznej, dewastacji środowiska przyrodniczego.

Do oddziaływań antropogenicznych mających największy wpływ na prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej należą:

- lokalizacja zabudowań na styku las- tereny rekreacyjne,

- presja turystyczna: zorganizowana i indywidualna,
- wysokie oczekiwania rozwoju turystyczno-rekreacyjnego na gruntach leśnych Skarbu Państwa w zasięgu administracyjnym gmin przy jednoczesnym bardzo dużym problemie zaśmiecania i dewastacji istniejących obiektów turystycznych,
- dewastacja środowiska przyrodniczego i problem nielegalnego wjazdu do lasu pojazdami mechanicznymi,
- pożary.

Aby ograniczyć w przyszłości występowanie zagrożenia ze strony wymienionych czynników szkodliwych należy określić kierunki działania w tym zakresie m.in. drzewostany silnie porażone przez jemiołę przeznaczyć do przebudowy.

10.1. Ochrona przeciwpożarowa

W PUL obecnej rewizji Nadleśnictwo Sokołów, ze względu na warunki klimatyczne, przyrodniczo – leśne, częstotliwości i ilości zaistniałych pożarów oraz czynniki antropogeniczne zostało zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Wskazane jest przeprowadzenie analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej, takich jak: sieć punktów systemu obserwacyjno-alarmowego, sieć punktów czerpania wody i dojazdów do nich, rozmieszczenie i wyposażenie baz sprzętu, sieci pasów przeciwpożarowych, dojazdów pożarowych i innych elementów, wymienionych w § 103 Instrukcji Urządzania Lasu. Wynikiem tych działań powinny być konkretne wytyczne w zakresie niezbędnych korekt i uzupełnień.

Całość zagadnień, dotyczących ochrony przeciwpożarowej powinna zostać naniesiona na mapę przeglądową ppoż. w uzgodnieniu z Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

Lasy Nadleśnictwa Sokołów położone są na terenie działania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sokołowie Podlaskim oraz Ostrowi Mazowieckiej. Nadleśnictwo posiada opracowany, corocznie aktualizowany i uzgadniany z PSP dokument pod nazwą „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”.

Na terenie nadleśnictwa istnieje sieć obserwacji naziemnej wraz z systemem łączności – 1 dostrzegalnia przeciwpożarowa wyposażona w kamerę (w leśnictwie Cerańów),

obsługiwana przez punkt alarmowo-dyspozycyjny (PAD), zlokalizowany przy siedzibie nadleśnictwa Ostrów Mazowiecka w leśnictwie Biel, miejscowość Żachy Pawły. Takie funkcjonowanie powstało od 2022r na mocy Porozumienia obu nadleśnictw z dnia 23.03.2022r w którym określono m.in. że obserwacja i koordynowanie działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu w imieniu Nadleśnictwa Sokołów prowadzone będzie przez punkt alarmowo dyspozycyjny Nadleśnictwa Ostrów Mazowiecka.

Przez nadleśnictwo przebiega sieć dojazdów pożarowych oraz innych dróg zakwalifikowanych jako dojazdy pożarowe, która wymaga zaktualizowania oraz sprawdzenie w zakresie zgodności z wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r.

Nadleśnictwo dysponuje jedną główną bazą sprzętu przeciwpożarowego służącego do gaszenia i zabezpieczenia pożarzysk – główna baza zlokalizowana jest przy siedzibie nadleśnictwa przy czym z wyposażenia bazy jedynie hydronetki plecakowe znajdują się w leśnictwach oraz pług LPZ zlokalizowany w leśnictwie Treblinka.

Nadleśnictwo nie posiada samochodu patrolowo-gaśniczego.

Na terenie będącym w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowane są miejsca poboru wody, zapewniające wodę do celów gaśniczych (zbiorniki sztuczne, naturalne, sieci hydrantów).

W ramach prac urządzeniowych należy przeanalizować i ewentualnie skorygować lokalizację pasów ppoż. oraz istniejących punktów czerpania wody, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej

Zgodnie z § 104 IUL Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej dla nadleśnictwa powinna – oprócz szczegółów mapy przeglądowej zawartych w standardzie LMN – zawierać:

- kategorie zagrożenia pożarowego,
- pasów przeciwpożarowych,
- punkty obserwacyjne ochrony przeciwpożarowej,
- przebieg linii kolejowych oraz przejazdy przez tory kolejowe,
- naniesioną bazę sprzętu przeciwpożarowego,

- punkty czerpania wody i drogi dojazdu do nich oraz budowle wodne (jazy, zapory, mosty, przepusty),
- lotniska i lądowiska dla samolotów gaśniczych, patrolowych,
- pola biwakowe, miejsca postojowe, parkingi (podobnie jak na mapie zagospodarowania rekreacyjnego),
- powierzchnie leśne o wyjątkowej palności faktycznej i potencjalnej (duże powierzchnie upraw, itp.),
- siedziby jednostek państwowych i ochotniczych straży pożarnych oraz obrony cywilnej,
- drogi o nawierzchni utwardzonej i inne drogi przeciwpożarowe (umożliwiające przejazd ciężkiego zmechanizowanego sprzętu gaśniczego),
- sieć dróg publicznych i dojazdów pożarowych wraz z ich oznakowaniem,
- podziałkę azymutalną w stosunku do każdej dostrzegalni przeciwpożarowej,
- granice stref operacyjnych, ustalonych w planie działań ratowniczych powiatu,
- koordynaty adresowe (siatka geograficzna z opisanymi wartościami współrzędnych),
- hydranty pożarowe istniejące w lesie i w sąsiadujących z terenami leśnymi miejscowościach,
- inne, dodatkowe szczegóły, uzgodnione z Wydziałem Ochrony Lasu RDLP w Warszawie lub wynikające z ustaleń KZP i NTG.

11) Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej

W najbliższym dziesięcioleciu planuje się konserwację istniejących obiektów turystycznych.

- Wiata edukacyjna przy siedzibie Nadleśnictwa oraz na szkółce leśnej „Holendernia” - utrzymanie i konserwacja istniejących obiektów.

Planuje się utrzymanie istniejących Miejsc Postoju Pojazdów oraz ich modernizację, po uprzednim zweryfikowaniu zasadności. Modernizowane obiekty zostaną wyposażane w infrastrukturę turystyczną, służącą do odpoczynku. W ramach prac terenowych wykonawca zainwentaryzuje wszystkie urządzenia oraz obiekty turystyczne znajdujące się na

gruntach nadleśnictwa. W elaboracie należy zamieścić krótkie informacje (ze zdjęciami) o elementach zagospodarowania turystycznego.

Wskazane jest, aby w drzewostanach położonych bezpośrednio w granicach administracyjnym miasta oraz w terenach udostępnionych, ustanowić specjalne zasady prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniające aspekty społeczny. Przede wszystkim w planowaniu użytkowania rębego i przedrębego, ponieważ te działania mają duży wpływ na wizerunek Lasów Państwowych.

Z uwagi na rosnące znaczenie rekreacyjnego udostępniania terenu należy sporządzić odrębną mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego uwzględniającą istniejące obiekty edukacji leśnej, ścieżki dydaktyczne, biegowe i rowerowe, szlaki konne, punkty widokowe, parkingi leśne i miejsca postoju pojazdów, obszary ujęte w programie „Zanocuj w lesie” oraz inne osobliwości turystyczne albo przyrodnicze położone na obszarze lub sąsiedztwie lasów nadleśnictwa. Należy również zwrócić uwagę na uaktualnienie istniejących szlaków turystycznych przebiegających po terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Sokołów lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Zasadne jest o doprowadzenie (przez wykonawcę projektu PUL) do zgodności mapy przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego z informacją umieszczoną w BDL.

12) Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

12.1. Plantacje choinkowe

W ramach użytkowania ubocznego Nadleśnictwo Sokołów w chwili obecnej nie prowadzi pozyskania i sprzedaży choinek. Na terenie nadleśnictwa znajdują się plantacje choinkowe w: leśnictwie Kurowice – oddz.: 160f, o pow. 0,12 ha, w leśnictwie Treblinka – oddz. 61o o pow. 0,38 ha w leśnictwie Repki – oddz. 270l o pow. 0,40 ha

12.2. Gospodarka łowiecka

Według Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego, obowiązującego w okresie 2017 - 2027, obwody łowieckie, dla których Nadleśniczy Nadleśnictwa Sokołów zatwierdza roczne plany łowieckie, wchodzi w skład II Rejonu Hodowlanego.

Powierzchnia i kategoria obwodów łowieckich uległa zmianie z dniem 01.04.2022 r.

Na terenie nadleśnictwa znajduje się Ośrodek Hodowli Zwierzyzny „Morszków” przy Zarządzie Okręgowym PZŁ w Siedlcach (obwód łowiecki 268) ponadto nadleśnictwo nadzoruje gospodarkę łowiecką w 18 obwodach wydzierżawionych przez 14 kół łowieckich. Na terenie nadleśnictwa znajdują się dwa obwody leśne o numerach: 208 i 199.

Mapa przeglądowa obwodów łowieckich powinna zawierać następujące warstwy: granice obwodów łowieckich, granice gmin, numerację obwodów łowieckich, granicę rejonu hodowlanego, podkład topograficzny.

13) Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Z uwagi na potrzebę weryfikacji i aktualizacji zapisów dotyczących stanu infrastruktury technicznej nadleśnictwa, jednostka wnioskuje o wykonanie następujących zadań:

- projekt docelowej sieci drogowej N-ctwa Sokołów został zaktualizowany zgodnie z instrukcją wyznaczania sieci drogowej na dzień 31.12.2019 r. Należy dokonać uzupełnienia opracowania o nowo wybudowane drogi, oraz drogi udostępnione do ruchu publicznego w nadleśnictwie.
- weryfikację dojazdów pożarowych pod kątem spełniania warunków technicznych określonych dla dojazdów pożarowych, weryfikację pozostałych dróg, szczególnie przebudowanych w ostatnim 10-leciu pod kątem możliwości włączenia ich do sieci dojazdów pożarowych – należy dokonać weryfikacji terenowej;
- aktualizacje na LMN granic budynków i innych obiektów budowlanych w oparciu o inwentaryzację terenową i ogólnodostępne opracowania kartograficzne.

Nadleśnictwo Sokółów nie planuje rozbudowy infrastruktury kubaturowej - budynki. W nadchodzącym dziesięcioleciu przewidziane są do realizacji następujące inwestycje:

- konserwacyjne utrzymaniowe wszystkich niezbędnych budynków i kancelarii.

14) Wytyczne dotyczących charakterystyki ekonomicznej

Ocena ekonomiczna gospodarki leśnej powinna zostać wykonana w wersji uproszczonej zgodnie z §118 Instrukcji Urządzania Lasu.

15) Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonanie prognozy zgodnie z §123 Instrukcji Urządzania Lasu.

16) Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenia tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych

Istniejący Program ochrony przyrody obowiązujący w okresie 01.01.2016 - 31.12.2025 r. powinien być zaktualizowany w oparciu o zapisy aktualnej Instrukcji Urządzania Lasu.

Ze względu na liczne zmiany, które nastąpiły w trakcie trwania obecnej rewizji planu urządzenia lasu konieczna jest aktualizacja programu, ze szczególnym uwzględnieniem następujących zagadnień:

- weryfikacji wyników „Inwentaryzacji Przyrodniczej siedlisk oraz gatunków flory i fauny”; Analizę dotyczącą roślinności należy przeprowadzić w oparciu o dane inwentaryzacyjne prowadzone przez nadleśnictwo oraz obserwacje podczas prac taksacyjnych i fitosocjologicznych. Należy wskazać na mapie rzeczywistą lokalizację stanowisk poszczególnych gatunków objętych ochroną, nie w formie centroidu;
- zamieszczenia, w miarę możliwości, w opisie taksacyjnym informacji o zabiegach ochronnych dla obszarów objętych formą ochrony;
- aktualizacji wykazu pomników przyrody;
- szczegółowego opisu w SILP wraz z naniesieniem na LMN granic obszarów chronionego krajobrazu;
- aktualizacji informacji o strefach ochronnych zwierząt objętych ochroną prawną;

- uwzględnienia w formie opisowej wewnętrzne uregulowania LP oraz dane nadleśnictwa dotyczące pozostawiania drewna martwego w lesie;
- opisanie ogólnego sposobu realizacji zabiegów gospodarczych w odniesieniu do miejsc występowania najcenniejszych gatunków chronionych;
- aktualizacji wykazu obiektów zabytkowych, według informacji od Konserwatora Zabytków oraz zinwentaryzowanych przez nadleśnictwo;

17) Wydruk map tematycznych

Forma wydruków oraz ilość poszczególnych map została opisana w Części A.

18) Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania PUL na środowisko i na obszary Natura 2000 powinien być zgodny z rozdziałem VI pkt.2 IUL tj. §129 – 134.

Prognoza oddziaływania PUL na środowisko powinna zostać wykonana, zgodnie z ramowymi wytycznymi wprowadzonymi do stosowania przez Ministerstwo Środowiska z 18 sierpnia 2011 r. W opracowaniu powinny być ujęte następujące elementy:

Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami:

- opis zawartości;
- dane dotyczące obszaru, którego dotyczyć będzie plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa;
- zestawienie powierzchni wraz z informacją o powierzchni planowanych gruntów do zalesienia;
- zestawienie pozostających do realizacji zadań z podziałem na zadania obligatoryjne i określone kierunkowo (nazwanych i wymienionych w ustawie oraz w stosownej decyzji Ministra w sprawie zatwierdzenia planu ul.);
- krótki opis celów projektowanego dokumentu oraz powiązania funkcjonalne z innymi dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym – sporządzone na podstawie obowiązujących aktów prawnych;

- ogólna analiza potencjalnego wpływu zapisów planu na siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków.

Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy:

- opis przyjętej metodyki sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu, w szczególności rozpoznania przedmiotów ochrony oraz dostępnych inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków,
- wyszczególnienie wykorzystanych do sporządzenia prognozy dokumentów i materiałów dla celu prognozy określonego w art. 51 ustawy o „udostępnianiu...”.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania:

- opis metody monitorowania realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych przez organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art.34 pkt. 2c ustawy o lasach dyrektor regionalnej dyrekcji lasów państwowych.
- monitoring następujących wskaźników:
 - ✓ powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych,
 - ✓ wykonanie zadań określonych decyzją Ministra w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu w wymiarze powierzchniowym,
 - ✓ wykonanie zleconych, na podstawie art.54 ustawy o lasach zadań z zakresu ochrony przyrody w okresie realizacji planu urządzenia lasu.

Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot obszarów ochronnych oraz integralność tych obszarów a także na środowisko.

W szczególności na:

- ✓ różnorodność biologiczną,
- ✓ ludzi,
- ✓ zwierzęta,
- ✓ rośliny,
- ✓ wodę,
- ✓ powietrze,
- ✓ powierzchnię ziemi,
- ✓ krajobraz,
- ✓ klimat,
- ✓ zasoby naturalne,
- ✓ zabytki,
- ✓ dobra materialne.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Protokół opracował:

Piotr Okapiec
st. specjalista SL
RDLP w Warszawie

Przewodniczący Komisji Założeń Planu:

Waldemar
Magiera
2023.07.14
12:52:19 +02'00'
.....

Zatwierdzam:

**Marek
Jan
Roman**
Elektronicznie
podpisany przez
Marek Jan Roman
Data: 2023.07.14
12:55:44 +02'00'
Dyrektor RDLP

8.3. Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej

Protokół **z posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej** **z dnia 30 października 2025 r. w Nadleśnictwie Sokołów,** **w sprawie projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów** **na lata 2026 – 2035**

A: Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

1) Skład osobowy NTG:

Przewodniczący

- Waldemar Magiera zastępca dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Warszawie

Przedstawiciel Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi

- Cezary Kieszek kierownik

Przedstawiciele RDLP w Warszawie

- Piotr Okapieć główny specjalista Służby Leśnej ds. Urządzania Lasu
- Jakub Dziubecki gł. specjalista SL ds. Społ. Funkcji Lasów i Ochrony Przyrody
- Jacek Sagan naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej
- Barbara Kulik naczelnik Wydziału Gospodarowania Mieniem
- Celina Wielkowska naczelnik Wydziału Ochrony Lasu

Przedstawiciele Nadleśnictwa Sokołów

- Robert Płocki nadleśniczy
- Maciej Wójcicki zastępca nadleśniczego
- Jerzy Wąsowski inżynier nadzoru

Przedstawiciele BULiGL

- Jacek Klusek zastępca dyrektora oddziału
- Wojciech Cholewka kierownik pracowni
- Maciej Szczygieski taksator
- Jakub Rozenbaum taksator

Nazwiska pozostałych uczestników Narady znajdują się na liście stanowiącej załącznik do niniejszego protokołu.

2) Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie ds. Gospodarki Leśnej, na podstawie przedstawionych, referatów i koreferatów pozytywnie ocenił gospodarkę leśną prowadzoną w Nadleśnictwie Sokołów. Referaty i ocena, zostaną zamieszczone w elaboracie w części dotyczącej analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

3) Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu

Zaakceptowano przedstawioną przez BULiGL ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

4) Akceptacja zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Omówiono podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, które zostały uwzględnione w projekcie planu urządzenia lasu. Założenia projektu PUL nie kolidują z założeniami polityki przestrzennego zagospodarowania gmin oraz całego regionu.

5) Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Kontury oraz powierzchnie kategorii gruntów zostały przyjęte w projekcie planu zgodnie z danymi otrzymanymi z nadleśnictwa.

Wykonawca sporządził i przekazał nadleśnictwu wykaz rozbieżności użytków gruntowych o łącznej powierzchni 98,35 ha. Nadleśniczy doprowadzi do zgodności zapisy w ewidencji gruntów ze stanem na gruncie.

6) Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów

Podczas prac, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem dokonano korekty podziału przestrzennego polegającego na uporządkowaniu numeracji oddziałów oraz literacji wydzieleni na gruntach nowo przyjętych w poprzednich latach. Granice oraz numeracja pozostałych oddziałów zostały przyjęte z dotychczasowego planu urządzenia lasu.

7) Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego

Ustalono, że bieżący stan lasu oraz wskaźniki użytkowania przedrębego w okresie 2016 – 2025, pozwalają na przyjęcie w bieżącym planie rozmiaru użytkowania przedrębego w wysokości 60% przyrostu tablicowego w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym.

Obliczono również wskaźnik przyrostu użytecznego – 5,72 m³ brutto/ha/rok.

8) Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

Omówiono i zaakceptowano protokół z testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.

9) Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

Kierownik ZOL w Łodzi przedstawił referat dotyczący zagrożeń drzewostanów nadleśnictwa, który zostanie zamieszczony w elaboracie.

Stan sanitarny drzewostanów nadleśnictwa należy określić jako dobry. Posusz uprzątnięty jest na bieżąco, a średnie pozyskanie za minione dziesięciolecie wynosiło 3846,12 m³/rok, z czego 31% stanowiły złomy i wywroty. Zwiększona ilość posuszu stwierdzono w latach 2016-2021 to efekt zamierających w wyniku braku wody i żerowania kornika ostrożębnego drzewostanów sosnowych. W tym okresie szkody od kornika ostrożębnego odnotowano na łącznej powierzchni 203,60 ha.

Nadleśnictwo sprawnie uprząta wydzielający się posusz oraz złomy i wywroty, nie dopuszczając do deprecjacji surowca drzewnego oraz rozmnożenia szkodników wtórnych w drzewostanie.

10) Zgodność projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody z przepisami Ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP

Stwierdzono zgodność projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody z przepisami Ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP.

Zaakceptowano dodatkowe typy drzewostanów zaproponowane przez Wykonawcę, które nie były przedmiotem obrad KZP

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu przyjęto następujące typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Kursywą oznaczono TD inne niż ujęte w ustaleniach KZP.

Tabela - Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw - dla drzewostanów gospodarczych

TSL	TD	Proponowany skład uprawy
Bs	So	So 80-90, Brz 20-10
Bśw	So	So 70-80, Brz i in 20-30
	<i>So</i>	<i>So 90, inne 10</i>
	<i>Brz⁴</i>	<i>Brz 90, inne 10</i>
Bw1	So	So 70-80, Brz, Ol, Św 20-30
Bw2	Brz-So	So 70, Brz 20, Ol, Św i inne 10
	Brz	Brz 80, Św i inne 20
	Św-So	So 60, Św 30, Brz i inne 10
BMśw	So ¹	So 70-80 Bk, Brz, Dbb 20-30
	<i>Db-So</i>	<i>So 70, Dbb 20, Md i inne 10</i>
	Bk-So ²	So 70, Bk 20, Md i inne 10
	<i>Brz⁴</i>	<i>Brz 90 inne 10</i>
	Md-So ⁵	So 60, Md 30, Lp,Bk,Db 10
	Db-Św-So	So 50, Św 20, Db 20, Brz,Bk i inne 10
BMw 1,2	So ¹	So 70, Brz, Św, Bk, Dob 30
BMw1	Św-So	So 50, Św 30, Db,Lp,Brz 20
BMw2	Brz-Św-So	So 40, Św 20-30, Brz 20-30, Ol, Db 10
BMb	Brz-So	So 70, Brz 20, Ol i inne 10
LMśw	Db-So	So 60, Db 30, Md i inne 10
	<i>So-Db</i>	<i>Db 50-60, So 30-40, Md i inne 10</i>
	Bk-So	So 50-60, Bk 30-40, Md i inne 10
	Brz-So	So 50-60, Brz 30-40, Db i inne 10
	<i>Brz⁴</i>	<i>Brz 90, inne 10</i>
	Db-Md-So ⁵	So 40, Md 30, Db 20, Lp,Św i inne 10
	Md-Bk-So ⁶	So 40, Bk 30, Md 20, Lp i inne 10
	Db-Św-So ⁷	So 40, Św 30, Db 20, Lp i inne 10
LMw1	Db-Św-So	So 50, Św 30, Db i inne 20
LMw2	Św-So	So 50, Św 30 Ol, Brz, Db 20
	Św-Db-Brz	Brz 50, Db 30 Św i inne 20
	Św-Db-Ol	Ol 50, Db 30, Św i inne 20
LMb	Św-So	So 50, Św 30 Ol, Brz 20
Lśw	Db	Db 80, Md, Kl, Bk, Lp, Gb 20
	Md-Db	Db 60-70, Md 20-30 Lp, Gb i inne 10
	Brz-Db	Db 60-70 Brz 20-30 Lp i inne 10

TSL	TD	Proponowany skład uprawy
	Bk-Db	Db 50 Bk 30-40 Lp i inne 10-20
	So-Db ³	Db 60, So 30 Lp Md, Kl, Bk 10
Lw	Db	Db 80, Js, Ol, Jw i inne 20
	Js-Db	Db 70 Js 20 Ol i inne 10
	Ol-Db	Db 60-70 Ol 20-30 Wz i inne 10
Ol	Brz-Ol	Ol 60, Brz 20, Św, Js 20
	Ol	Ol 80 Św i inne 20
OlJ	Db-Js	Js 60, Db 20, Ol, Wz 20
	Ol-Js	Js 60 Ol 30 Wz i inne 10
Ll	Ol-Db-Js	Js 40, Db 30, Ol 30

1 – dotyczy drzewostanów rosnących na piaszczystych utworach np. ps/pl

2 – dotyczy drzewostanów rosnących na utworach glebowych piaszczystych i utworach piaszczystych z różnego rodzaju przewarstwieniami utworów zwięzłych np. glin, piasków gliniastych i pyłów

3 – dotyczy drzewostanów na glebach rdzawych (RDbR)

4 – dotyczy wydzieleni o powierzchni do 1 ha zlokalizowanych wśród lasów innych form własności

5 – dotyczy drzewostanów na utworach żwirowatych i glebach przewiewnych

6 – leśnictwo Przeździatka

7 – leśnictwo Holendernia

Jesion do czasu ustąpienia choroby jesionu może być zastępowany olszą, wiązem, klonem i dębem, w zależności od warunków siedliskowych

Dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000 zastosowano odrębne typy drzewostanów oraz składy upraw. Zaproponowane typy drzewostanów wynikają z ustaleń KZP, ale także z przeprowadzonych prac fitosocjologicznych i zaproponowanych metod postępowania na leśnych siedliskach przyrodniczych. Odmienne typy drzewostanów i składy upraw na siedliskach przyrodniczych mają na celu uwzględnienie naturalnego zróżnicowania siedlisk przyrodniczych oraz przebudowę postaci zniekształconych.

Tabela - Typy drzewostanów przewidziane dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000

Kod siedliska przyrodniczego	TSL	TD	Proponowany skład uprawy	Uwagi
91T0	Bs	So	So 90, Brz 10	brak planowanego użytkowania rębnego
91I0	LMŚW	Dbb	Dbb 90 i liściaste 10	
9170	LMśw	Gb-Db	Db 60, Gb 30 Lp i liściaste 10	
		GB-Lp-Db	Db 40 Gb 30 Lp 30	
	LMw	Gb-Db	Db 60, Gb 30 Lp i inne liściaste 10	
		Wz-Gb-Db	Db 40 Gb 30 Wz 30	
	Lśw	Db	Db 70, Gb 20, Lp i inne liściaste 10	
		Gb-Db	Db 60, Gb 30 Lp i inne liściaste 10	
		Gb-Lp-Db	Db 40 Gb 30 Lp 30	
		Lp-Db	Db 60, Lp 30 inne 10	

Kod siedliska przyrodniczego	TSL	TD	Proponowany skład uprawy	Uwagi
	Lw	Wz-Db	Db 60, Wz 30, Lp, Js 10	
		Wz-Gb-Db	Db 40 Gb 30 Wz 30	
		Ol-Db	Db 60 Ol 30, Wz, Js 10	
		Gb-Db	Db 60, Gb 30 Wz i inne liściaste 10	
91E0	Lw	Db-OL	Ol 70, Db 30	brak planowanego użytkowania rębego
	Ol	OL	Ol 80, Js 10, Wz i inne 10	
	OlJ	Js-Ol	Ol 70, Js 20, Wz i inne 10	
91F0	OlJ	Wz-Db-Ol	Ol 60, Db 30, Wz 20	
	Lw	Js-Wz-Db	Db 50, Wz 30, Js 20	
	Ll	Js-Wz-Db	Db 50, Wz 30, Js 20	

11) Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym akceptacja zakresu prognozy symulacyjnej na koniec okresu oraz ustalenie formy przekazania planu urządzenia lasu do nadleśnictwa

- Omówiono i zaakceptowano propozycję przyjęcia do zadań z zakresu hodowli lasu odnowień na powierzchni stanowiącej 80% powierzchni przewidzianej do użytkowania rębego.
- Lokalizacje lasów ochronnych przyjęto na podstawie decyzji Ministra Decyzji Ministra Środowiska z 19 grudnia 2005 r.
- Z prognozy wynika, że realizacja czynności gospodarczych zapisanych w projekcie planu urządzenia lasu nie wpłynie znacząco negatywnie na występujące ekosystemy, nie zaburzy też spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych.
- Wykonawca projektu Planu omówił wyniki aktualizacji Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Sokołów zgodnie z wytycznymi § 110 i 111 Instrukcji urządzania lasu (IUL) oraz mapy walorów przyrodniczo-kulturowych.
- Nadleśniczy Nadleśnictwa Sokołów omówił działalność nadleśnictwa w zakresie edukacji leśnej społeczeństwa.

Dyskusja

Lp.	Wnioskujący /pytający	Treść wniosku/pytania	Odpowiadający	Treść odpowiedzi
1.	Jadwiga Czarnocka UG Sterdyń	Jakimi kryteriami kieruje się nadleśnictwo przy zakupie lasów? Czy wąskie działki mogą być zakupione?	Robert Płocki	Podstawowe kryteria to: sąsiedztwo z lasem Skarbu Państwa, droga dojazdowa, księga wieczysta
			Barbara Kulik	Kryteria określone są w ustawie. Istotne kryterium to sąsiedztwo z kompleksem lasów SP.
			Maciej Wójcicki	Ze względu na duże rozdrobnienie działek, w celu stworzenia kompleksów leśnych z wielu wąskich działek, staramy się kontaktować z właścicielami działek sąsiednich i decydujemy się na zakupy większych powierzchni.
2.	Jadwiga Czarnocka UG Sterdyń	Czy w celu ograniczenia liczby wypadków komunikacyjnych ze zwierzyną możliwe jest odgrodzenie pasa drogowego?	Robert Płocki	W celu ograniczenia liczby wypadków komunikacyjnych ze zwierzyną zarządcy dróg podejmują zadania polegające głównie na ustawieniu znaków ostrzegawczych. Naturalne szlaki migracyjne zwierząt nie powinny być przegradzane.
3.	Ireneusz Kaługa	Jak w projekcie planu zostały opisane gatunki obce?	Jakub Rozenbaum	Główne gatunki obce flory stwierdzone podczas taksacji to: dąb czerwony, robinia akacjowa i czeremcha amerykańska.

B. Projekt planu urządzenia lasu

1. Stan posiadania

Na NTG przyjęto przedstawiony w referacie stan posiadania Nadleśnictwa Sokółów wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania. Ogólna powierzchnia nadleśnictwa (bez współwłasności wg stanu na 1.01.2026 r. wynosi 7774,91 ha.

Dla potrzeb gospodarki leśnej powierzchnie ewidencyjne (w m²) są w ramach każdego wydzielenia zaokrąglane do arów. Zamieszczona tabela przedstawia powierzchnie nadleśnictwa z dokładnością do m² i do ara.

Tabela - Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Sokółów

Nr	Obręb	Grunty leśne						Grunty nieleśne	Ogółem
		Jedn.	Zalesione	Niezalesione	Zalesione i Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia							
1	SOKOŁÓW	m ²	7289,6311	156,1256	7445,7567	162,5220	7608,2787	166,6917	7774,9704
		ha	7289,46	156,14	7445,60	162,65	7608,25	166,66	7774,91
Razem Nadleśnictwo		m ²	7289,6311	156,1256	7445,7567	162,5220	7608,2787	166,6917	7774,9704
		ha	7289,46	156,14	7445,60	162,65	7608,25	166,66	7774,91

W stan posiadania Nadleśnictwa Sokółów nie wchodzi grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi.

Grunty sporne. - BRAK

2. Podział lasów wg kategorii ochronności

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Sokółów zostały zatwierdzone Decyzją Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2005 r. [DL.p-0233-30/05]. Decyzja ta przy określaniu dokładnej lokalizacji i powierzchni lasów odwołuje się do planu urządzenia lasu na lata 2006-2015. Aktualna powierzchnia lasów ochronnych wynosi 1540,43 ha i jest o 1,57 ha mniejsza od podanej w Decyzji Ministra Środowiska z 2005 roku.

Tabela - Zestawienie powierzchni lasów ochronnych na terenie Nadleśnictwa Sokółów (porównanie z wartościami przyjętymi w Decyzji MŚ z 2005 r.)

Kategoria	Powierzchnia wg:		
	Decyzji Ministra	PUL na lata 2016-2025	PUL na lata 2026-2035
las glebochronne	39	37,70	38,10
las wodochronne	1503	1500,30	1502,33
Razem	1542	1538,00	1540,43

Różnice pomiędzy powierzchnią podawaną w Decyzji Ministra a aktualną powierzchnią są minimalne i wynikają głównie z zaokrągleń – w Decyzji powierzchnia podawana była z dokładnością do 1 ha.

3. Podział na Gospodarstwa

Do celów planowania urzędzeniowego zgodnie z ustaleniami z KZP przyjęto następujący podział na gospodarstwa (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona):

Tabela - Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej w gospodarstwie specjalnym

Opis powierzchni leśnej, przyczyna zaliczenia do gospodarstwa specjalnego	Pow. (ha)
1	2
Rezerваты przyrody	101,86
Projektowane rezerваты	29,06
Lasy stanowiące całoroczne strefy ochrony zwierząt objętych ochroną gatunkową	36,63
Drzewostany na siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb, Lł	23,71
Inne (park pomnik grupowy)	4,07
Ogółem	195,33

Do gospodarstwa specjalnego włączono następujące kategorie lasów (wg KZP):

- rezerваты przyrody,
- rezerваты projektowane,
- strefy całorocznej ochrony zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- drzewostany w wydzieleniach na siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb, Lł,
- pododdziały uznane w protokole za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowy religijnych lub ekologicznych.

4. Przyjęte wieki rębności

Wieki rębności przyjęto zgodnie z ustaleniem z KZP.

Indywidualny wiek dojrzałości rębnej podwyższono w stosunku do przeciętnego wieku rębności w 22 wydzieleniach. Natomiast z powodu niskiej stabilności drzewostanu i konieczności przebudowy obniżono wiek rębności w 8 wydzieleniach.

5. Podział powierzchniowy

Podział na leśnictwa pozostawiono bez zmian. Dokonano niewielkiej korekty przebiegu oddziałów na podstawie aktualnych pomiarów i dostępnych materiałów (ortofotomapa, LIDAR).

6. Etat użytkowania rębego i przedrębego

6.1 Użytkowanie rębne

Tabela - Zestawienie obliczonych i proponowanych etatów użytkowania rębego

Gospodarstwo	Etat przyjęty (m ³ brutto na 10 lat)
Obwód Sokołów	
Specjalne (S)	-
Lasów ochronnych (O)	32694
Lasów gospodarczych – zrębowe (GZ)	74352
Lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowe (GPZ)	133369
R-m Nadleśnictwo	240415

6.2 Użytki niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)

Tabela - Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Nadleśnictwo		
	Pow. [ha]	Miaższość [m3]	
		brutto	netto
1	2	3	4
Uprzątnięcie płazowin	12,93	462	392
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	807	672
Pozostałe (<i>Uprzątnięcie drzew zadrzewień</i>)	0,51	12	10
Razem	13,44	1281	1074

6.3 Użytkowanie przedrębne

Tabela - Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębnego

Rodzaj cięć		Nadleśnictwo
		Powierzchnia [ha]
1		2
Czyszczenia późne (CP-P)		-
Trzebieże	Wczesne (TW)	782,26
	Późne (TP)	2119,14
	Razem	2901,40

Tabela - Proponowany miąższościowy etat użytkowania przedrębnego

Opis		Nadleśnictwo
1		2
przyrost w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny	[m ³ brutto]	339000
	[m ³ netto]	271200
powierzchnia TW i TP		[ha] 2901,40
etat użytków przedrębnych	[m ³ brutto]	192218
	[m ³ netto]	153774
intensywność		[m ³ netto/ha] 53
% przyrostu d-stanów nieużytkowanych rębnie		57

6.4 Zestawienie użytkowania głównego

Do użytkowania głównego zalicza się: użytki rębne ze spodziewanym przyrostem, użytki niezaliczone na poczet przyjętego etatu oraz użytki przedrębne.

Tabela - Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć

Rodzaj użytków	jednostka	Nadleśnictwo
Rębne zaliczone na etat	m ³ brutto	240 415
	m ³ netto	201 006
Przyrost 5%	m ³ brutto	119 96
	m ³ netto	10 022
Rębne nie zaliczone na etat	m ³ brutto	1 281
	m ³ netto	1 074
Razem użytki rębne	m ³ brutto	253 692
	m ³ netto	212 102
Użytki przedrębne	m ³ brutto	192 218
	m ³ netto	153 774
Łącznie użytki główne	m ³ brutto	445 910
	m ³ netto	365 876

7. Wytyczne w sprawie sposobów użytkowania rębego i rębni dla poszczególnych gospodarstw

Użytkowanie rębne

Podczas szczegółowego planowania lokalizacji i sposobów użytkowania rębego uwzględnione zostały ustalenia KZP.

Użytkowanie przedrębne

W ramach użytkowania przedrębego zaprojektowano zabiegi TW, TP. Do użytkowania przedrębego nie były planowane drzewostany stabilne, o niewysokim zadrzewieniu, zwłaszcza w starszych klasach wieku oraz drzewostany trudnodostępne. W ramach użytkowania przedrębego nie planowano czyszczeń późnych CP-P.

8. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Na NTG zaakceptowano przedstawiony wykaz zadań z zakresu hodowli lasu wynikający z projektu cięć i aktualnego stanu lasu.

Tabela - Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Lp.	Rodzaj czynności	Pow. [ha]
1	2	3
I	Odnowienia na powierzchniach otwartych (1+2+3) – w tym:	302,06
1	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	92,92
2	Odnowienie 80% projektowanych zrębów	208,89
3	Zalesienia gruntów nieleśnych	0,25
II	Odnowienia pod osłoną (1+2+3) – w tym:	266,92
1	Odnowienia 80% powierzchni po rębniach złożonych	264,92
2	Podsadzenia produkcyjne	1,00
3	Dolesienia luk i przerzedzeń	1,00
III	Poprawki i uzupełnienia (1+2) – w tym:	57,90
1	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	1,00
2	Poprawki w projektowanych uprawach - 10%	56,90
I-III	Odnowienia - razem	626,88
IV	Wprowadzenie podszytów	0,00
V	Pielęgnacje (1+2+3+4+5) – w tym:	2085,49
1	Pielęgnowanie gleby w istniejących uprawach i na istniejących zrębach (wskazówka PIEL)	180,34
2	Pielęgnowanie gleby w uprawach powstałych w wyniku realizacji cięć rębnych (80%)	501,50
3	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	384,95
4	Czyszczenia wczesne upraw projektowanych (powstałych w wyniku realizacji cięć rębnych) - 50%	313,44
5	Pielęgnowanie młodników (CP)	705,26
VI	Melioracje agrotechniczne	591,24

9. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego

Nadleśnictwo Sokołów na stan 01.01.2026 r. nie prowadzi produkcji ubocznej.

10. Wytyczne w sprawie ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

Ochrona lasu

Na podstawie danych z ZOL i Nadleśnictwa oraz wyników inwentaryzacji lasu, zostanie opracowany rozdział elaboratu traktujący o zagadnieniach z zakresu ochrony lasu.

Ochrona przeciwpożarowa

Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z dnia 21 listopada 2011 r. oraz Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasów (Dz. U. Nr 58, poz. 405 i Nr 82, poz. 573, z późn. zm.), przy ustalaniu kategorii zagrożenia pożarowego lasu Nadleśnictwa Sokołów uwzględniono: warunki przyrodniczo-leśne, udział siedlisk borowych i klas wieku, średnie wartości występowania pożarów w minionym okresie oraz ich liczbę, warunki klimatyczne. Uwzględniając powyższe wyliczono, że suma punktów określających kategorię zagrożenia wynosi 14, zatem Nadleśnictwo Sokołów zostało zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Zagadnienia dotyczące ochrony przeciwpożarowej są w trakcie uzgadniania z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Sokołowie Podlaskim i Ostrowi Mazowieckiej oraz z Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

11. Program ochrony przyrody

Zgodnie z ustaleniami z KZP Program ochrony przyrody dla nadleśnictwa opracowano jako oddzielny tom Planu urządzenia lasu, do którego załączono mapę walorów przyrodniczo-kulturowych. Program zawiera wytyczne dotyczące sposobów prowadzenia gospodarki leśnej ze szczególnym uwzględnieniem obiektów objętych ochroną.

12. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu

Wykonawca opracował Prognozę oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów - zgodnie z ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu - opracowanymi przez Zespół złożony z przedstawicieli: MŚ, DGLP, GDOŚ oraz RDLP.

13. Opracowania i mapy

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sokołów sporządzony według Instrukcji urządzania lasu, obejmuje następujące części składowe:

- Opisowa baza danych,
- Mapa numeryczna zgodna ze standardem LMN,
- Ogólny opis lasów nadleśnictwa (elaborat),

Do elaboratu dołączone zostaną:

- protokoły z KZP i NTG,
- analiza gospodarki leśnej w minionym okresie,
- Program ochrony przyrody, opracowany jako oddzielny tom – sporządzony na podstawie „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” na bazie istniejącego opracowania uaktualnionego o bieżące dane inwentaryzacyjne,
- Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Sokołów na lata 2026 – 2035 wraz z mapą.
- Opis taksacyjny,
- Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębного,
- Wykaz projektowanych cięć użytkowania przedrębного,
- Wykaz wskazań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.
- Opracowania dla leśnictw zawierające:
 - wyciągi z opisów taksacyjnych lasu dotyczące danego leśnictwa,
 - wyciągi z wykazów cięć użytkowania rębного i przedrębного oraz zadań z hodowli lasu dotyczące danego leśnictwa.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Przewodniczący NTG:

Zatwierdził:

Tomasz Józwiak
Elektronicznie
podpisany przez
Tomasz Józwiak
Data: 2026.01.09
10:13:02 +01'00'

8.4. Protokół z testu kontroli pomiaru miąższości

Sokołów Podlaski, dnia 23.05.2025 r.

PROTOKÓŁ Z WYKONANIA TESTU KONTROLI POMIARU MIĄŻSZOŚCI W NADLEŚNICTWIE SOKOŁÓW

(ZU.6004.12.2024)

W dniach 20 - 23 maja 2025 r. zespół ds. kontroli pomiaru miąższości w składzie:

1. Przewodniczący - Piotr Okapieć – gł. specjalista SL ds. Urządzania Lasu w RDLP w Warszawie,
2. Maciej Wójcicki – zastępca nadleśniczego w Nadleśnictwie Sokołów,
3. Jerzy Wąsowski – inżynier nadzoru w Nadleśnictwie Sokołów,
4. Jacek Klusek – zastępca dyrektora w BULiGL Oddział w Warszawie
5. Wojciech Cholewka – kierownik Pracowni Urzędzeniowej KUS-1 w BULiGL Oddział w Warszawie,

wykonał test kontroli pomiaru miąższości na wylosowanych powierzchniach kołowych w Nadleśnictwie Sokołów, zgodnie z metodyką opisaną w § 61 Instrukcji urządzania lasu z 2011 r., a mianowicie:

- wylosowano obręb leśny – Sokołów, ustalono liczbę powierzchni kołowych do kontroli w wylosowanym obrębie leśnym, stanowiącą 5% wszystkich powierzchni kołowych w obrębie – 49 powierzchni, ustalono interwał liczbowy losowania $i=N/n$ (zaokrąglony do liczby całkowitej) – 19,
- wylosowano do kontroli powierzchnie kołowe,
- na wylosowanych powierzchniach kołowych pomierzono następujące elementy: wielkość powierzchni próbnej, wszystkie pierśnice drzew na kontrolowanej powierzchni oraz wysokość średniego drzewa panującego gatunku i wieku,
- obliczono pola powierzchni przekroju pierśnicowego, oddzielnie dla każdej z kontrolowanych powierzchni oraz zestawiono w tabeli dane pierwszego pomiaru i pomiaru kontrolnego (zał. nr 1),
- sprawdzono, czy nie została przekroczona krytyczna liczba błędów grubych (dopuszczalne są 3 błędy grube).
Nie stwierdzono błędów grubych.
- sprawdzono różnice między średnimi dla pierśnicowego pola przekroju i wysokości drzew, przy zastosowaniu statystyki o rozkładzie normalnym N. Stwierdzono, że statystyki N przyjmują wartości dopuszczalne.

Wnioski:

Zespół przyjmuje całość pomiarów wykonanych na powierzchniach próbnych kołowych w Nadleśnictwie Sokołów, z uwagi na brak błędów grubych i nie przekroczenie krytycznej wartości statystyk N.

Elektronicznie
podpisany przez
Piotr Okapieć
Data: 2025.05.26
07:23:34 +02'00'
.....
Przewodniczący

Maciej
Jakub
Wójcicki
Elektronicznie
podpisany przez
Maciej Jakub Wójcicki
Data: 2025.05.27
07:43:37 +02'00'
.....
Przedstawiciel Nadleśnictwa

Signed by / Podpisano
przez:
Wiesław Łosiński
Biuro Urządzania Lasu i
Geodezji Leśnej Oddział
w Warszawie
Date / Data: 2025-05-26
14:31
.....
Przedstawiciel Wykonawcy

Ustalenia Zespołu zatwierdzam:

Waldemar Magiera
2025.06.02
12:01:11 +02'00'
.....

Obręb: 17-10-1

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]
9	0,56	0,57	20,0	20,0	2,00	2,00
28	0,74	0,75	25,0	25,0	2,00	2,00
47	0,31	0,33	15,0	15,0	1,00	1,00
66	1,32	1,34	16,0	16,0	4,00	4,00
85	2,03	2,05	19,0	19,0	5,00	5,00
104	0,74	0,75	27,0	28,0	2,00	2,00
123	0,43	0,44	20,0	21,0	2,00	2,00
142	1,76	1,75	29,0	32,0	5,00	5,00
161	0,87	0,87	27,0	25,0	4,00	4,00
180	0,50	0,49	19,5	19,5	2,00	2,00
199	1,10	1,11	29,0	29,0	4,00	4,00
218	1,30	1,30	27,0	27,0	3,00	3,00
237	0,93	0,96	19,0	19,5	3,00	3,00
256	0,79	0,78	20,0	20,5	2,00	2,00
275	2,00	2,03	29,0	27,0	4,00	4,00
294	1,30	1,30	16,0	16,0	4,00	4,00
313	1,27	1,28	27,5	26,0	5,00	5,00
332	1,06	1,06	21,0	20,0	4,00	4,00
351	2,10	2,15	29,0	31,0	5,00	5,00
370	0,52	0,53	22,5	21,5	2,00	2,00
389	1,06	1,09	22,0	22,5	3,00	3,00
408	1,24	1,26	30,0	30,0	3,00	3,00
427	1,02	1,03	25,0	25,0	3,00	3,00
446	1,59	1,61	28,5	28,0	5,00	5,00
465	0,63	0,64	29,0	32,0	3,00	3,00
484	1,26	1,27	28,0	28,0	4,00	4,00
503	0,43	0,43	19,0	20,0	2,00	2,00
522	1,63	1,62	27,0	27,0	4,00	4,00
541	0,96	0,98	26,0	26,0	3,00	3,00
560	0,29	0,31	8,0	9,0	1,00	1,00
579	2,05	1,99	26,5	26,0	5,00	5,00
598	1,37	1,36	24,0	25,0	4,00	4,00
617	0,41	0,41	20,5	20,5	1,00	1,00
636	1,38	1,39	27,0	27,0	4,00	4,00
655	1,01	1,01	25,0	25,0	4,00	4,00
674	1,00	0,99	14,0	15,0	4,00	4,00
693	1,59	1,60	27,0	27,0	3,00	3,00
712	0,79	0,81	19,0	18,5	3,00	3,00
731	0,35	0,36	28,0	27,0	2,00	2,00
750	0,32	0,34	19,5	19,5	1,00	1,00
769	1,51	1,50	30,0	31,0	4,00	4,00
788	1,29	1,24	28,0	29,0	4,00	4,00
807	2,21	2,37	22,0	21,0	5,00	5,00
826	1,60	1,60	26,0	26,0	5,00	5,00
845	1,64	1,63	26,0	24,0	5,00	5,00
864	0,60	0,60	25,0	26,0	5,00	5,00
883	1,19	1,19	28,0	28,0	4,00	4,00
902	1,70	1,69	29,0	25,5	5,00	5,00
921	1,07	1,08	26,0	25,5	4,00	4,00

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,078

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,030

9. TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE

Tabela 94. TABELA I – Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	16	16	16	16	16	16	29
Gmina	52	52	52	52	52		11
Obręb	8	10	18	19			1
1. Lasy - razem	2,6600	21,6873	2,6200	26,6000	53,5673	53,5673	1,9860
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	2,6300	21,5391	2,6200	26,6000	53,3891	53,3891	
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem							
1) w produkcji ubocznej - razem							
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem							
- zręby							
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							
- przewidziane do naturalnej sukcesji							
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	0,0300	0,1482			0,1782	0,1782	1,9860
1) budynki i budowle							0,5787
2) urządzenia melioracji wodnych		0,0530			0,0530	0,0530	
3) linie podziału przestrzennego lasu							
4) drogi leśne	0,0300	0,0352			0,0652	0,0652	
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,0600			0,0600	0,0600	
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							1,4073
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	2,6600	21,6873	2,6200	26,6000	53,5673	53,5673	1,9860
3. Użytki rolne - razem		3,6390		0,4600	4,0990	4,0990	0,0600
3.1. Grunty orne - razem							
1) role							
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe		2,2290			2,2290	2,2290	
3.4. Pastwiska trwałe		0,4100			0,4100	0,4100	0,0600
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna		1,0000		0,4600	1,4600	1,4600	
4. Grunty pod wodami - razem		2,9537			2,9537	2,9537	
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		2,3337			2,3337	2,3337	
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		0,6200			0,6200	0,6200	
5. Użytki ekologiczne - razem							
6. Tereny różne - razem		0,4000			0,4000	0,4000	
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego		0,4000			0,4000	0,4000	
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							0,0525
7.1. Tereny zabudowane inne							0,0525
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		6,9927		0,4600	7,4527	7,4527	0,1125
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	2,6600	28,6800	2,6200	27,0600	61,0200	61,0200	2,0985

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	11	22	22	22	22	22	22
Obwód		2	4	8	10	13	16
1. Lasy - razem	1,9860	1,3351	1,2915	3,9727	3,8238	6,5613	3,4901
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany		1,1300	1,2315	3,9727	3,8238	6,5613	3,4601
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem							
1) w produkcji ubocznej - razem							
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem							
- zręby							
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							
- przewidziane do naturalnej sukcesji							
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	1,9860	0,2051	0,0600				0,0300
1) budynki i budowle	0,5787						
2) urządzenia melioracji wodnych							0,0100
3) linie podziału przestrzennego lasu							
4) drogi leśne		0,1251	0,0600				0,0200
5) tereny pod liniami energetycznymi							
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna		0,0800					
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne	1,4073						
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	1,9860	1,3351	1,2915	3,9727	3,8238	6,5613	3,4901
3. Użytki rolne - razem	0,0600	0,3112					
3.1. Grunty orne - razem		0,3112					
1) role		0,3112					
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe							
3.4. Pastwiska trwałe	0,0600						
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna							
4. Grunty pod wodami - razem							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem							
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,0525						
7.1. Tereny zabudowane inne	0,0525						
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	0,1125	0,3112					
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	2,0985	1,6463	1,2915	3,9727	3,8238	6,5613	3,4901

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	22	22	22	22	22	22	22
Obręb	17	18	19	23	28	29	
1. Lasy - razem	1,0800	0,3007	0,1700	65,1200	1,0900	42,8008	131,0360
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	1,0800	0,3007	0,1700	64,3500	1,0900	42,2104	129,3805
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem							
1) w produkcji ubocznej - razem							
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem							
- zręby							
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							
- przewidziane do naturalnej sukcesji							
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem				0,7700		0,5904	1,6555
1) budynki i budowle							
2) urządzenia melioracji wodnych							0,0100
3) linie podziału przestrzennego lasu							
4) drogi leśne				0,7700		0,5904	1,5655
5) tereny pod liniami energetycznymi							
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							0,0800
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	1,0800	0,3007	0,1700	65,1200	1,0900	42,8008	131,0360
3. Użytki rolne - razem							0,3112
3.1. Grunty orne - razem							0,3112
1) role							0,3112
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe							
3.4. Pastwiska trwałe							
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna							
4. Grunty pod wodami - razem							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem							
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów							0,3112
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	1,0800	0,3007	0,1700	65,1200	1,0900	42,8008	131,3472

Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	32	32	32	32	32	32	32	32
Obwód	1	2	4	6	7	8	9	10
1. Lasy - razem	2,3200	2417,7998	2,4807	11,4955	4,4100	19,3651	0,1400	2,5929
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	2,3200	2261,5496	2,4807	10,6063	4,4049	19,3575	0,1400	2,5929
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		78,5563		0,8299				
1) w produkcji ubocznej - razem		1,3481						
- plantacje choinek								
- poletka łowieckie		1,3481						
2) do odnowienia - razem		51,9786		0,8299				
- zręby		51,9786		0,8299				
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		25,2296						
- przewidziane do naturalnej sukcesji		25,2296						
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		77,6939		0,0593	0,0051	0,0076		
1) budynki i budowle		1,9316						
2) urządzenia melioracji wodnych		5,1184						
3) linie podziału przestrzennego lasu		13,5831		0,0542				
4) drogi leśne		42,9879						
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,4923		0,0051	0,0051	0,0076		
6) szkółki leśne		13,3426						
7) miejsca składowania drewna		0,1142						
8) parkingi leśne		0,1238						
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	2,3200	2417,7998	2,4807	11,4955	4,4100	19,3651	0,1400	2,5929
3. Użytki rolne - razem		30,6782		0,3000	0,3958	0,0100		0,0191
3.1. Grunty orne - razem		11,1767			0,0522			
1) role		11,1767			0,0522			
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym								
3.2. Sady					0,1200			
3.3. Łąki trwałe		12,0238						
3.4. Pastwiska trwałe		6,4986			0,2236			
3.5. Grunty rolne zabudowane		0,1014						
3.6. Grunty pod rowami rolnymi		0,0077						0,0191
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		0,2000						
3.9. Nieużytki - bagna		0,6700		0,3000		0,0100		
4. Grunty pod wodami - razem								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								
5. Użytki ekologiczne - razem		5,5400						
6. Tereny różne - razem								
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem								
7.1. Tereny zabudowane inne								
7.2. Tereny komunikacyjne - razem								
1) drogi								
2) grunty pod budowę dróg publicznych								
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		36,2182		0,3000	0,3958	0,0100		0,0191
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								
OGÓŁEM (1-7)	2,3200	2454,0180	2,4807	11,7955	4,8058	19,3751	0,1400	2,6120

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	32	32	32	32	32	32	32
Obwód	12	13	14	15	19	20	
1. Lasy - razem	1,8500	0,2642	6,6700	0,2900	0,5600	4,1300	2474,3682
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	1,8382	0,2642	6,6700	0,2900	0,5600	4,1300	2317,2043
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem							79,3862
1) w produkcji ubocznej - razem							1,3481
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							1,3481
2) do odnowienia - razem							52,8085
- zręby							52,8085
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							25,2296
- przewidziane do naturalnej sukcesji							25,2296
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	0,0118						77,7777
1) budynki i budowle							1,9316
2) urządzenia melioracji wodnych							5,1184
3) linie podziału przestrzennego lasu							13,6373
4) drogi leśne							42,9879
5) tereny pod liniami energetycznymi	0,0118						0,5219
6) szkółki leśne							13,3426
7) miejsca składowania drewna							0,1142
8) parkingi leśne							0,1238
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	1,8500	0,2642	6,6700	0,2900	0,5600	4,1300	2474,3682
3. Użytki rolne - razem							31,4031
3.1. Grunty orne - razem							11,2289
1) role							11,2289
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym							
3.2. Sady							0,1200
3.3. Łąki trwałe							12,0238
3.4. Pastwiska trwałe							6,7222
3.5. Grunty rolne zabudowane							0,1014
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							0,0268
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							0,2000
3.9. Nieużytki - bagna							0,9800
4. Grunty pod wodami - razem							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem							5,5400
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów							36,9431
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	1,8500	0,2642	6,6700	0,2900	0,5600	4,1300	2511,3113

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	42	42	42	42	42	42	42
Obwód	1	2	3	5	6	7	9
1. Lasy - razem	3,1300	14,0217	87,2618	6,6945	28,4600	31,7100	4,7941
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	3,1300	14,0217	86,1823	6,6621	28,0247	31,6600	4,7941
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem					0,4100		
1) w produkcji ubocznej - razem							
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem							
- zręby							
- plazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem					0,4100		
- przewidziane do naturalnej sukcesji					0,4100		
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem			1,0795	0,0324	0,0253	0,0500	
1) budynki i budowle			0,1455				
2) urządzenia melioracji wodnych			0,0381				
3) linie podziału przestrzennego lasu			0,2857				
4) drogi leśne			0,5357		0,0191	0,0500	
5) tereny pod liniami energetycznymi			0,0745	0,0324	0,0062		
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	3,1300	14,0217	87,2618	6,6945	28,4600	31,7100	4,7941
3. Użytki rolne - razem			0,6926	0,1400			0,1113
3.1. Grunty orne - razem			0,4255				
1) role			0,4255				
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym							
3.2. Sady			0,2671				
3.3. Łąki trwałe							
3.4. Pastwiska trwałe							
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna				0,1400			0,1113
4. Grunty pod wodami - razem			0,0139				
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi			0,0139				
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem			6,3298				
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów			7,0363	0,1400			0,1113
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	3,1300	14,0217	94,2981	6,8345	28,4600	31,7100	4,9054

Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	42	42	42	42	42	42	42	42
Obwód	10	11	12	14	15	16	17	18
1. Lasy - razem	3,4207	106,0246	4,2000	0,6755	3,2400	4,5000	207,1505	48,2506
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	3,4207	102,6043	4,1718	0,6755	3,2400	4,5000	203,2539	47,8601
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		2,2000					1,1219	
1) w produkcji ubocznej - razem								
- plantacje choinek								
- poletka łowieckie								
2) do odnowienia - razem		1,4600						
- zręby		1,4600						
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		0,7400					1,1219	
- przewidziane do naturalnej sukcesji		0,7400					1,1219	
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		1,2203	0,0282				2,7747	0,3905
1) budynki i budowle								
2) urządzenia melioracji wodnych							0,5252	
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,4985					0,9689	
4) drogi leśne		0,7134	0,0282				1,2806	0,3905
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,0084						
6) szkółki leśne								
7) miejsca składowania drewna								
8) parkingi leśne								
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	3,4207	106,0246	4,2000	0,6755	3,2400	4,5000	207,1505	48,2506
3. Użytki rolne - razem		0,1074	0,0491				2,3500	0,0066
3.1. Grunty orne - razem								
1) role								
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym								
3.2. Sady								
3.3. Łąki trwałe								
3.4. Pastwiska trwałe			0,0091				2,3500	
3.5. Grunty rolne zabudowane								
3.6. Grunty pod rowami rolnymi								0,0066
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych								
3.9. Nieużytki - bagna		0,1074	0,0400					
4. Grunty pod wodami - razem								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								
5. Użytki ekologiczne - razem		0,2600						
6. Tereny różne - razem								
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem								
7.1. Tereny zabudowane inne								
7.2. Tereny komunikacyjne - razem								
1) drogi								
2) grunty pod budowę dróg publicznych								
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		0,3674	0,0491				2,3500	0,0066
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								
OGÓŁEM (1-7)	3,4207	106,3920	4,2491	0,6755	3,2400	4,5000	209,5005	48,2572

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	42	42	42	42	42	42	42
Obręb	19	20	21	22	23	24	27
1. Lasy - razem	69,2700	0,2243	9,1012	12,3800	4,4500	3,1700	9,2100
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	68,2066	0,2243	9,0940	12,3500	4,3838	3,1604	9,1965
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem							
1) w produkcji ubocznej - razem							
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem							
- zręby							
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							
- przewidziane do naturalnej sukcesji							
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	1,0634		0,0072	0,0300	0,0662	0,0096	0,0135
1) budynki i budowle							
2) urządzenia melioracji wodnych	0,4402						
3) linie podziału przestrzennego lasu	0,2336						
4) drogi leśne	0,3896		0,0072	0,0300	0,0200	0,0096	
5) tereny pod liniami energetycznymi					0,0462		0,0135
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	69,2700	0,2243	9,1012	12,3800	4,4500	3,1700	9,2100
3. Użytki rolne - razem							0,3100
3.1. Grunty orne - razem							
1) role							
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe							
3.4. Pastwiska trwałe							
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna							0,3100
4. Grunty pod wodami - razem							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem							1,6600
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów							1,9700
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	69,2700	0,2243	9,1012	12,3800	4,4500	3,1700	11,1800

Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	42	42	55	55	55	55	55	55
Obwód	29		1	3	5	6	7	8
1. Lasy - razem	3,9700	665,3095	12,1551	0,2700	2,7621	17,3318	1,8600	1,8814
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	3,9700	654,7868	12,1368	0,2700	2,7621	17,2728	1,8600	1,8814
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		3,7319						
1) w produkcji ubocznej - razem								
- plantacje choinek								
- poletka łowieckie								
2) do odnowienia - razem		1,4600						
- zręby		1,4600						
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		2,2719						
- przewidziane do naturalnej sukcesji		2,2719						
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		6,7908	0,0183			0,0590		
1) budynki i budowle		0,1455						
2) urządzenia melioracji wodnych		1,0035						
3) linie podziału przestrzennego lasu		1,9867						
4) drogi leśne		3,4739	0,0183					
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,1812				0,0590		
6) szkółki leśne								
7) miejsca składowania drewna								
8) parkingi leśne								
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	3,9700	665,3095	12,1551	0,2700	2,7621	17,3318	1,8600	1,8814
3. Użytki rolne - razem		3,7670	0,2535			0,0600		
3.1. Grunty orne - razem		0,4255	0,2535					
1) role		0,4255	0,2535					
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych								
3.2. Sady		0,2671						
3.3. Łąki trwałe								
3.4. Pastwiska trwałe		2,3591						
3.5. Grunty rolne zabudowane								
3.6. Grunty pod rowami rolnymi		0,0066						
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych								
3.9. Nieużytki - bagna		0,7087				0,0600		
4. Grunty pod wodami - razem		0,0139						
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		0,0139						
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								
5. Użytki ekologiczne - razem		8,2498						
6. Tereny różne - razem								
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem								
7.1. Tereny zabudowane inne								
7.2. Tereny komunikacyjne - razem								
1) drogi								
2) grunty pod budowę dróg publicznych								
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		12,0307	0,2535			0,0600		
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia			0,2535					
OGÓŁEM (1-7)	3,9700	677,3402	12,4086	0,2700	2,7621	17,3918	1,8600	1,8814

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	55	55	55	55	55	55	55
Obręb	9	10	11	12	13	16	17
1. Lasy - razem	7,2667	3,7861	9,9111	107,1569	2,2392	12,0961	2,0500
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	7,2667	3,4329	9,8915	105,0903	2,2392	12,0800	2,0500
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		0,3100		0,8700			
1) w produkcji ubocznej - razem							
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem		0,3100		0,8700			
- zręby							
- płazowiny		0,3100		0,8700			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							
- przewidziane do naturalnej sukcesji							
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,0432	0,0196	1,1966		0,0161	
1) budynki i budowle							
2) urządzenia melioracji wodnych							
3) linie podziału przestrzennego lasu				0,1609			
4) drogi leśne		0,0432	0,0051	1,0357		0,0161	
5) tereny pod liniami energetycznymi			0,0145				
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	7,2667	3,7861	9,9111	107,1569	2,2392	12,0961	2,0500
3. Użytki rolne - razem				0,5900		0,0423	
3.1. Grunty orne - razem							
1) role							
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe				0,5900			
3.4. Pastwiska trwałe							
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna						0,0423	
4. Grunty pod wodami - razem							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem				0,1180			
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów				0,7080		0,0423	
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	7,2667	3,7861	9,9111	107,8649	2,2392	12,1384	2,0500

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	55	55	55	55	55	55	55
Obwód	18	19	20	21	23	24	25
1. Lasy - razem	27,3807	7,4836	406,0626	23,3000	1,2700	0,1614	115,5918
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	27,3607	3,0846	388,2753	23,3000	1,2700	0,1542	115,2458
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		4,3990	10,9843				
1) w produkcji ubocznej - razem							
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem		4,3990	10,9843				
- zręby		4,3990					
- płazowiny			10,9843				
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							
- przewidziane do naturalnej sukcesji							
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	0,0200		6,8030			0,0072	0,3460
1) budynki i budowle							
2) urządzenia melioracji wodnych							
3) linie podziału przestrzennego lasu			1,9080				
4) drogi leśne	0,0200		4,8950				0,1852
5) tereny pod liniami energetycznymi						0,0072	0,1608
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	27,3807	7,4836	406,0626	23,3000	1,2700	0,1614	115,5918
3. Użytki rolne - razem		0,0084	0,0100	0,0600			0,5690
3.1. Grunty orne - razem							0,1590
1) role							0,1590
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe							
3.4. Pastwiska trwałe							0,0330
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi		0,0084	0,0100	0,0600			
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna							0,3770
4. Grunty pod wodami - razem							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem				0,2300			1,0200
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		0,0084	0,0100	0,2900			1,5890
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	27,3807	7,4920	406,0726	23,5900	1,2700	0,1614	117,1808

Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	55	55	55	55	55	55	55	55
Obwód	26	27	28	30	31	32	33	
1. Lasy - razem	18,9824	52,8912	0,3400		115,3166	4,5800	39,3203	993,4471
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	18,9724	50,5012	0,3400		104,2258	4,5740	33,1766	948,7143
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		2,2100			9,2420		5,8512	33,8665
1) w produkcji ubocznej - razem								
- plantacje choinek								
- poletka łowieckie								
2) do odnowienia - razem		2,2100					5,8512	24,6245
- zręby		1,4400					5,8512	11,6902
- płazowiny		0,7700						12,9343
3) pozostałe leśne niezalesione - razem					9,2420			9,2420
- przewidziane do naturalnej sukcesji					9,2420			9,2420
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	0,0100	0,1800			1,8488	0,0060	0,2925	10,8663
1) budynki i budowle					0,8630			0,8630
2) urządzenia melioracji wodnych					0,4500			0,4500
3) linie podziału przestrzennego lasu					0,0923			2,1612
4) drogi leśne					0,3445	0,0060	0,2384	6,8075
5) tereny pod liniami energetycznymi	0,0100	0,1800			0,0990		0,0541	0,5846
6) szkółki leśne								
7) miejsca składowania drewna								
8) parkingi leśne								
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	18,9824	52,8912	0,3400		115,3166	4,5800	39,3203	993,4471
3. Użytki rolne - razem				0,9600	19,6875		0,2600	22,5007
3.1. Grunty orne - razem								0,4125
1) role								0,4125
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych								
3.2. Sady								
3.3. Łąki trwałe				0,6000	13,6942			14,8842
3.4. Pastwiska trwałe								0,0330
3.5. Grunty rolne zabudowane					0,2800			0,2800
3.6. Grunty pod rowami rolnymi				0,0300				0,1084
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych				0,3300	2,6933			3,0233
3.9. Nieużytki - bagna					3,0200		0,2600	3,7593
4. Grunty pod wodami - razem								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								
5. Użytki ekologiczne - razem		0,8400			47,1600			49,3680
6. Tereny różne - razem								
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem								
7.1. Tereny zabudowane inne								
7.2. Tereny komunikacyjne - razem								
1) drogi								
2) grunty pod budowę dróg publicznych								
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		0,8400		0,9600	66,8475		0,2600	71,8687
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								0,2535
OGÓŁEM (1-7)	18,9824	53,7312	0,3400	0,9600	182,1641	4,5800	39,5803	1065,3158

Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	62	62	62	62	62	62	62	62
Obwód	2	5	7	8	10	11	12	15
1. Lasy - razem	44,3967	0,3700	100,4000	9,0500	2,1700	2,6034	33,5900	0,1779
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	41,4567	0,3700	98,9343	9,0500	2,1561	2,4720	33,3100	0,1700
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	2,7400							0,0079
1) w produkcji ubocznej - razem								
- plantacje choinek								
- poletka łowieckie								
2) do odnowienia - razem	2,7400							
- zręby	2,7400							
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem								0,0079
- przewidziane do naturalnej sukcesji								0,0079
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	0,2000		1,4657		0,0139	0,1314	0,2800	
1) budynki i budowle								
2) urządzenia melioracji wodnych								
3) linie podziału przestrzennego lasu			0,0344					
4) drogi leśne	0,2000		1,4313			0,1314	0,2800	
5) tereny pod liniami energetycznymi					0,0139			
6) szkółki leśne								
7) miejsca składowania drewna								
8) parkingi leśne								
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	44,3967	0,3700	100,4000	9,0500	2,1700	2,6034	33,5900	0,1779
3. Użytki rolne - razem								
3.1. Grunty orne - razem								
1) role								
2) plantacje, poletka, składowiska drewna i szkółki na gruntach ornych								
3.2. Sady								
3.3. Łąki trwałe								
3.4. Pastwiska trwałe								
3.5. Grunty rolne zabudowane								
3.6. Grunty pod rowami rolnymi								
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych								
3.9. Nieużytki - bagna								
4. Grunty pod wodami - razem								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								
5. Użytki ekologiczne - razem	0,3300							
6. Tereny różne - razem			1,3100					
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			1,3100					
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem								
7.1. Tereny zabudowane inne								
7.2. Tereny komunikacyjne - razem								
1) drogi								
2) grunty pod budowę dróg publicznych								
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	0,3300		1,3100					
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								
OGÓŁEM (1-7)	44,7267	0,3700	101,7100	9,0500	2,1700	2,6034	33,5900	0,1779

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	62	62	62	62	62	62	62
Obwód	17	19	22	23	25	26	27
1. Lasy - razem	9,9072	2,3400	797,2834	152,6374	0,8200	2,0500	1,1700
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	9,8394	2,1200	773,7729	150,0553	0,8200	2,0366	1,1700
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		0,1500	3,8994				
1) w produkcji ubocznej - razem			0,7027				
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie			0,7027				
2) do odnowienia - razem			1,9991				
- zręby			1,9991				
- plazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		0,1500	1,1976				
- przewidziane do naturalnej sukcesji		0,1500					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji			1,1976				
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	0,0678	0,0700	19,6111	2,5821		0,0134	
1) budynki i budowle			0,1642				
2) urządzenia melioracji wodnych		0,0700	1,0315	0,4403			
3) linie podziału przestrzennego lasu			5,1371	0,6683			
4) drogi leśne	0,0678		12,0474	1,4735		0,0134	
5) tereny pod liniami energetycznymi			1,2309				
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	9,9072	2,3400	797,2834	152,6374	0,8200	2,0500	1,1700
3. Użytki rolne - razem			9,1324	1,2600			
3.1. Grunty orne - razem			8,0254				
1) role			8,0254				
2) plantacje, poletka, składowiska drewna i szkółki na gruntach ornych							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe			0,2200	1,2600			
3.4. Pastwiska trwałe			0,8270				
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi			0,0600				
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna							
4. Grunty pod wodami - razem			1,3764				
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			1,3764				
5. Użytki ekologiczne - razem							
6. Tereny różne - razem	0,0800		2,7000				
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,0800		2,7000				
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem			0,0800				
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem			0,0800				
1) drogi			0,0800				
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	0,0800		13,2888	1,2600			
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	9,9872	2,3400	810,5722	153,8974	0,8200	2,0500	1,1700

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	62	62	62	62	62	62	62
Obwód	29	31	32	34	39	42	
1. Lasy - razem	55,4900	6,4600	0,2800	29,0600	0,5900	2,4200	1253,2660
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	54,6811	6,1000	0,2800	29,0600	0,5900	2,4200	1220,8644
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	0,2000	0,3270					7,3243
1) w produkcji ubocznej - razem							0,7027
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							0,7027
2) do odnowienia - razem							4,7391
- zręby							4,7391
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	0,2000	0,3270					1,8825
- przewidziane do naturalnej sukcesji	0,2000	0,3270					0,6849
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							1,1976
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	0,6089	0,0330					25,0773
1) budynki i budowle							0,1642
2) urządzenia melioracji wodnych	0,2000						1,7418
3) linie podziału przestrzennego lasu	0,1655						6,0053
4) drogi leśne	0,2434						15,8882
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,0330					1,2778
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	55,4900	6,4600	0,2800	29,0600	0,5900	2,4200	1253,2660
3. Użytki rolne - razem		0,0900					10,4824
3.1. Grunty orne - razem							8,0254
1) role							8,0254
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe							1,4800
3.4. Pastwiska trwałe		0,0900					0,9170
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							0,0600
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna							
4. Grunty pod wodami - razem							1,3764
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							1,3764
5. Użytki ekologiczne - razem							0,3300
6. Tereny różne - razem	0,3700						4,4600
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,3700						4,4600
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							0,0800
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							0,0800
1) drogi							0,0800
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	0,3700	0,0900					16,7288
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	55,8600	6,5500	0,2800	29,0600	0,5900	2,4200	1269,9948

Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	72	72	72	72	72	72	72	72
Obręb	1	2	4	5	6	7	10	11
1. Lasy - razem	0,3700	71,6370	31,4816	6,3763	0,7500	65,5987	2,8562	1,1161
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	0,2000	68,2414	31,2307	6,0800		65,4167	2,8562	0,9400
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	0,1700	2,7200	0,1500		0,7500			
1) w produkcji ubocznej - razem								
- plantacje choinek								
- poletka łowieckie								
2) do odnowienia - razem		2,7200						
- zręby		2,7200						
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	0,1700		0,1500		0,7500			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	0,1700		0,1500		0,7500			
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,6756	0,1009	0,2963		0,1820		0,1761
1) budynki i budowle								
2) urządzenia melioracji wodnych		0,5800	0,0300					
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,0847				0,0230		
4) drogi leśne		0,0109	0,0709	0,2963		0,1590		0,1761
5) tereny pod liniami energetycznymi								
6) szkółki leśne								
7) miejsca składowania drewna								
8) parkingi leśne								
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	0,3700	71,6370	31,4816	6,3763	0,7500	65,5987	2,8562	1,1161
3. Użytki rolne - razem			0,3351					
3.1. Grunty orne - razem			0,2367					
1) role			0,2367					
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych								
3.2. Sady								
3.3. Łąki trwałe								
3.4. Pastwiska trwałe								
3.5. Grunty rolne zabudowane								
3.6. Grunty pod rowami rolnymi								
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych								
3.9. Nieużytki - bagna			0,0984					
4. Grunty pod wodami - razem								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								
5. Użytki ekologiczne - razem								
6. Tereny różne - razem								
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem								
7.1. Tereny zabudowane inne								
7.2. Tereny komunikacyjne - razem								
1) drogi								
2) grunty pod budowę dróg publicznych								
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów			0,3351					
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								
OGÓŁEM (1-7)	0,3700	71,6370	31,8167	6,3763	0,7500	65,5987	2,8562	1,1161

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	72	72	72	72	72	72	72
Obręb	12	13	14	15	17	18	19
1. Lasy - razem	373,1078	2,8400	3,0900	1,9800	28,1732		2,1900
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	356,8892	2,8400	3,0900	1,8832	28,1641		2,1400
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	6,6373						
1) w produkcji ubocznej - razem	0,1200						
- plantacje choinek	0,1200						
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem	3,6200						
- zręby	3,6200						
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	2,8973						
- przewidziane do naturalnej sukcesji	2,8973						
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	9,5813			0,0968	0,0091		0,0500
1) budynki i budowle							
2) urządzenia melioracji wodnych	3,6420						
3) linie podziału przestrzennego lasu	1,8247						
4) drogi leśne	4,1146				0,0091		
5) tereny pod liniami energetycznymi				0,0968			0,0500
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	373,1078	2,8400	3,0900	1,9800	28,1732		2,1900
3. Użytki rolne - razem	0,7600				0,1421	1,9859	0,4900
3.1. Grunty orne - razem	0,3400				0,1421	1,6489	0,2500
1) role	0,3400				0,1421	1,6489	0,2500
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe						0,3370	
3.4. Pastwiska trwałe	0,4100						0,1200
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,0100						0,1000
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							0,0200
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna							
4. Grunty pod wodami - razem					0,0043		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					0,0043		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem	1,2400						
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	2,0000				0,1464	1,9859	0,4900
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	375,1078	2,8400	3,0900	1,9800	28,3196	1,9859	2,6800

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	72	72	72	72	72	82	82
Obręb	20	22	23	24		1	4
1. Lasy - razem	16,5493	4,7467	31,0287	18,2200	662,1116	1,5061	1,8677
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	16,0793	4,7467	30,7400	17,1123	638,6498	1,4862	1,8677
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	0,4700			1,0729	11,9702		
1) w produkcji ubocznej - razem					0,1200		
- plantacje choinek					0,1200		
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem					6,3400		
- zręby					6,3400		
- plazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	0,4700			1,0729	5,5102		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	0,4700			1,0729	5,5102		
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem			0,2887	0,0348	11,4916	0,0199	
1) budynki i budowle							
2) urządzenia melioracji wodnych				0,0348	4,2868		
3) linie podziału przestrzennego lasu					1,9324		
4) drogi leśne			0,2887		5,1256	0,0199	
5) tereny pod liniami energetycznymi					0,1468		
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	16,5493	4,7467	31,0287	18,2200	662,1116	1,5061	1,8677
3. Użytki rolne - razem	0,2500				3,9631	0,0097	
3.1. Grunty orne - razem	0,2500				2,8677		
1) role	0,2500				2,8677		
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe					0,3370		
3.4. Pastwiska trwałe					0,5300		
3.5. Grunty rolne zabudowane					0,1100		
3.6. Grunty pod rowami rolnymi					0,0200	0,0097	
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna					0,0984		
4. Grunty pod wodami - razem					0,0043		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					0,0043		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem					1,2400		
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	0,2500				5,2074	0,0097	
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	16,7993	4,7467	31,0287	18,2200	667,3190	1,5158	1,8677

Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	82	82	82	82	82	82	82	82
Obwód	5	9	11	13	15	17	19	21
1. Lasy - razem	768,7844	0,1200	3,3830	39,3025	0,1300	6,7362	0,4898	0,4800
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	737,7842	0,1200	3,2052	38,9266	0,1300	6,5962	0,4898	0,4800
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	12,7334		0,1778			0,1400		
1) w produkcji ubocznej - razem								
- plantacje choinek								
- poletka łowieckie								
2) do odnowienia - razem	1,6400							
- zręby	1,6400							
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	11,0934		0,1778			0,1400		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	11,0934		0,1778					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji						0,1400		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	18,2668			0,3759				
1) budynki i budowle	0,8400							
2) urządzenia melioracji wodnych	1,5954							
3) linie podziału przestrzennego lasu	2,3210							
4) drogi leśne	13,2905			0,3225				
5) tereny pod liniami energetycznymi				0,0534				
6) szkółki leśne								
7) miejsca składowania drewna	0,1609							
8) parkingi leśne	0,0590							
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	768,7844	0,1200	3,3830	39,3025	0,1300	6,7362	0,4898	0,4800
3. Użytki rolne - razem	1,6200					0,1700		
3.1. Grunty orne - razem	1,6200					0,1700		
1) role						0,1700		
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	1,6200							
3.2. Sady								
3.3. Łąki trwałe								
3.4. Pastwiska trwałe								
3.5. Grunty rolne zabudowane								
3.6. Grunty pod rowami rolnymi								
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych								
3.9. Nieużytki - bagna								
4. Grunty pod wodami - razem								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								
5. Użytki ekologiczne - razem	6,2200							
6. Tereny różne - razem								
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,9590							
7.1. Tereny zabudowane inne								
7.2. Tereny komunikacyjne - razem	0,9590							
1) drogi								
2) grunty pod budowę dróg publicznych	0,9590							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	8,7990					0,1700		
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								
OGÓŁEM (1-7)	777,5834	0,1200	3,3830	39,3025	0,1300	6,9062	0,4898	0,4800

Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	82	82	82	82	82	82	82	82
Obręb	22	24	26	27	30	34	36	37
1. Lasy - razem	0,9000	5,7587	2,5341	8,7255	0,6907	8,2818	103,8581	0,2970
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	0,9000	5,7587	2,5341	8,7255	0,6353	8,1270	102,5934	0,2918
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem					0,0554	0,1548		
1) w produkcji ubocznej - razem								
- plantacje choinek								
- poletka łowieckie								
2) do odnowienia - razem								
- zręby								
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem					0,0554	0,1548		
- przewidziane do naturalnej sukcesji					0,0554	0,1548		
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem							1,2647	0,0052
1) budynki i budowle								
2) urządzenia melioracji wodnych								0,0052
3) linie podziału przestrzennego lasu							0,4025	
4) drogi leśne							0,8622	
5) tereny pod liniami energetycznymi								
6) szkółki leśne								
7) miejsca składowania drewna								
8) parkingi leśne								
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	0,9000	5,7587	2,5341	8,7255	0,6907	8,2818	103,8581	0,2970
3. Użytki rolne - razem			1,1642				1,3919	0,0430
3.1. Grunty orne - razem			0,9603				1,0119	
1) role			0,9603				1,0119	
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych								
3.2. Sady								
3.3. Łąki trwałe								
3.4. Pastwiska trwałe							0,3800	0,0330
3.5. Grunty rolne zabudowane								
3.6. Grunty pod rowami rolnymi								0,0100
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych								
3.9. Nieużytki - bagna			0,2039					
4. Grunty pod wodami - razem								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								
5. Użytki ekologiczne - razem								
6. Tereny różne - razem								
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem								
7.1. Tereny zabudowane inne								
7.2. Tereny komunikacyjne - razem								
1) drogi								
2) grunty pod budowę dróg publicznych								
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów			1,1642				1,3919	0,0430
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								
OGÓŁEM (1-7)	0,9000	5,7587	3,6983	8,7255	0,6907	8,2818	105,2500	0,3400

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	82	82	92	92	92	92	92
Obwód	38		1	2	4	6	7
1. Lasy - razem	66,5650	1020,4106	12,2681	7,7100	16,6800	47,3917	19,0147
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	65,1823	985,8340	12,2111	5,6265	16,5800	45,6818	18,8147
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		13,2614		1,8900		1,3929	0,1200
1) w produkcji ubocznej - razem							
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem		1,6400					
- zręby		1,6400					
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		11,6214		1,8900		1,3929	0,1200
- przewidziane do naturalnej sukcesji		11,4814		1,8900		1,3929	0,1200
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji		0,1400					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	1,3827	21,3152	0,0570	0,1935	0,1000	0,3170	0,0800
1) budynki i budowle		0,8400					
2) urządzenia melioracji wodnych		1,6006			0,0500	0,0969	
3) linie podziału przestrzennego lasu	0,1478	2,8713					0,0800
4) drogi leśne	1,2349	15,7300	0,0570		0,0500	0,0179	
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,0534		0,1935		0,2022	
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna		0,1609					
8) parkingi leśne		0,0590					
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	66,5650	1020,4106	12,2681	7,7100	16,6800	47,3917	19,0147
3. Użytki rolne - razem		4,3988				0,0171	
3.1. Grunty orne - razem		3,7622					
1) role		2,1422					
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych		1,6200					
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe							
3.4. Pastwiska trwałe		0,4130					
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi		0,0197				0,0171	
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna		0,2039					
4. Grunty pod wodami - razem							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem		6,2200					
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,9590					
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem		0,9590					
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych		0,9590					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		11,5778				0,0171	
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	66,5650	1031,9884	12,2681	7,7100	16,6800	47,4088	19,0147

Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	92	92	92	92	92	92	92	92
Obręb	8	10	11	12	13	14	16	17
1. Lasy - razem	0,8971	4,7212	139,9548	22,2549	5,9959	15,4263	5,7667	1,9100
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	0,8369	4,7212	135,1196	22,1749	5,9959	14,9429	5,7667	1,7900
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			1,3040	0,0100		0,3577		
1) w produkcji ubocznej - razem								
- plantacje choinek								
- poletka łowieckie								
2) do odnowienia - razem			1,3040					
- zręby			1,3040					
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem				0,0100		0,3577		
- przewidziane do naturalnej sukcesji				0,0100		0,3577		
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	0,0602		3,5312	0,0700		0,1257		0,1200
1) budynki i budowle								
2) urządzenia melioracji wodnych			1,7776					
3) linie podziału przestrzennego lasu			0,8232					
4) drogi leśne	0,0602		0,8779	0,0700		0,1013		0,1200
5) tereny pod liniami energetycznymi						0,0244		
6) szkółki leśne								
7) miejsca składowania drewna								
8) parkingi leśne			0,0525					
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	0,8971	4,7212	139,9548	22,2549	5,9959	15,4263	5,7667	1,9100
3. Użytki rolne - razem			2,6277	0,2100		0,4500	0,4279	
3.1. Grunty orne - razem			1,2677			0,2100		
1) role			1,2677			0,2100		
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych								
3.2. Sady								
3.3. Łąki trwałe								
3.4. Pastwiska trwałe			1,3400			0,2400	0,4279	
3.5. Grunty rolne zabudowane								
3.6. Grunty pod rowami rolnymi								
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych								
3.9. Nieużytki - bagna			0,0200	0,2100				
4. Grunty pod wodami - razem								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								
5. Użytki ekologiczne - razem			0,2500					
6. Tereny różne - razem								
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem								
7.1. Tereny zabudowane inne								
7.2. Tereny komunikacyjne - razem								
1) drogi								
2) grunty pod budowę dróg publicznych								
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów			2,8777	0,2100		0,4500	0,4279	
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								
OGÓŁEM (1-7)	0,8971	4,7212	142,8325	22,4649	5,9959	15,8763	6,1946	1,9100

Województwo	14	14	14	14	14	14	14
Powiat	29	29	29	29	29	29	29
Gmina	92	92	92	92	92	92	92
Obręb	18	19	21	23	24	27	28
1. Lasy - razem	9,1100	0,1400	14,8488	0,8253	15,1800	0,2000	12,4809
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	9,1100	0,1400	13,0000	0,8253	15,1800		12,2904
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			1,1200			0,2000	0,1905
1) w produkcji ubocznej - razem							
- plantacje choinek							
- poletka łowieckie							
2) do odnowienia - razem							
- zręby							
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem			1,1200			0,2000	0,1905
- przewidziane do naturalnej sukcesji			1,1200			0,2000	0,1905
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem			0,7288				
1) budynki i budowle							
2) urządzenia melioracji wodnych							
3) linie podziału przestrzennego lasu							
4) drogi leśne			0,7288				
5) tereny pod liniami energetycznymi							
6) szkółki leśne							
7) miejsca składowania drewna							
8) parkingi leśne							
9) urządzenia turystyczne							
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	9,1100	0,1400	14,8488	0,8253	15,1800	0,2000	12,4809
3. Użytki rolne - razem				0,0232			0,0429
3.1. Grunty orne - razem							
1) role							
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym							
3.2. Sady							
3.3. Łąki trwałe							
3.4. Pastwiska trwałe				0,0232			
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod rowami rolnymi							
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							
3.9. Nieużytki - bagna							0,0429
4. Grunty pod wodami - razem							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							
5. Użytki ekologiczne - razem							0,4100
6. Tereny różne - razem							
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							
7.1. Tereny zabudowane inne							
7.2. Tereny komunikacyjne - razem							
1) drogi							
2) grunty pod budowę dróg publicznych							
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów				0,0232			0,4529
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-7)	9,1100	0,1400	14,8488	0,8485	15,1800	0,2000	12,9338

Województwo	14	14	14	Ogółem
Powiat	29	29		ha
Gmina	92			(z dokł.
Obręb				do 1 m2)
1. Lasy - razem	352,7764	7554,7114	7608,2787	7608,2787
1.1. Grunty leśne zalesione - drzewostany	340,8079	7236,2420	7289,6311	7289,6311
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	6,5851	156,1256	156,1256	156,1256
1) w produkcji ubocznej - razem		2,1708	2,1708	2,1708
- plantacje choinek		0,1200	0,1200	0,1200
- poletka łowieckie		2,0508	2,0508	2,0508
2) do odnowienia - razem	1,3040	92,9161	92,9161	92,9161
- zręby	1,3040	79,9818	79,9818	79,9818
- płazowiny		12,9343	12,9343	12,9343
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	5,2811	61,0387	61,0387	61,0387
- przewidziane do naturalnej sukcesji	5,2811	59,7011	59,7011	59,7011
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji		1,3376	1,3376	1,3376
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	5,3834	162,3438	162,5220	162,5220
1) budynki i budowle		4,5230	4,5230	4,5230
2) urządzenia melioracji wodnych	1,9245	16,1356	16,1886	16,1886
3) linie podziału przestrzennego lasu	0,9032	29,4974	29,4974	29,4974
4) drogi leśne	2,0831	93,6617	93,7269	93,7269
5) tereny pod liniami energetycznymi	0,4201	3,1858	3,2458	3,2458
6) szkółki leśne		13,3426	13,3426	13,3426
7) miejsca składowania drewna		0,3551	0,3551	0,3551
8) parkingi leśne	0,0525	0,2353	0,2353	0,2353
9) urządzenia turystyczne		1,4073	1,4073	1,4073
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione				
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	352,7764	7554,7114	7608,2787	7608,2787
3. Użytki rolne - razem	3,7988	80,6851	84,7841	84,7841
3.1. Grunty orne - razem	1,4777	28,5111	28,5111	28,5111
1) role	1,4777	26,8911	26,8911	26,8911
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym		1,6200	1,6200	1,6200
3.2. Sady		0,3871	0,3871	0,3871
3.3. Łąki trwałe		28,7250	30,9540	30,9540
3.4. Pastwiska trwałe	2,0311	13,0654	13,4754	13,4754
3.5. Grunty rolne zabudowane		0,4914	0,4914	0,4914
3.6. Grunty pod rowami rolnymi	0,0171	0,2586	0,2586	0,2586
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		3,2233	3,2233	3,2233
3.9. Nieużytki - bagna	0,2729	6,0232	7,4832	7,4832
4. Grunty pod wodami - razem		1,3946	4,3483	4,3483
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		0,0182	2,3519	2,3519
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		1,3764	1,9964	1,9964
5. Użytki ekologiczne - razem	0,6600	71,6078	71,6078	71,6078
6. Tereny różne - razem		4,4600	4,8600	4,8600
1) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			0,4000	0,4000
2) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)		4,4600	4,4600	4,4600
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		1,0915	1,0915	1,0915
7.1. Tereny zabudowane inne		0,0525	0,0525	0,0525
7.2. Tereny komunikacyjne - razem		1,0390	1,0390	1,0390
1) drogi		0,0800	0,0800	0,0800
2) grunty pod budowę dróg publicznych		0,9590	0,9590	0,9590
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	4,4588	159,2390	166,6917	166,6917
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia		0,2535	0,2535	0,2535
OGÓŁEM (1-7)	357,2352	7713,9504	7774,9704	7774,9704

Tabela 95. TABELA II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.WE	MD	ŚW	JD	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	AK	TP	OS	JKL	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																							%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	22	23
BS	IA																								
	I																								
	II																								
	III	11,47																						11,47	95,34
	IV	0,56																						0,56	4,66
Razem	ha	12,03																						12,03	100
	%	100																						100	100
BŚW	IA	127,82																						127,82	12,85
	I	427,74															23,73							451,47	45,38
	II	370,71															12,39							383,1	38,5
	III	28,82						3,03									0,42							32,27	3,24
	IV	0,3																						0,3	0,03
Razem	ha	955,39						3,03									36,54							994,96	100
	%	96,03						0,3									3,67							100	100
BW	IA																								
	I	2,28															2,91							5,19	83,98
	II	0,45															0,54							0,99	16,02
	III																								
	IV																								
Razem	ha	2,73															3,45							6,18	100
	%	44,17															55,83							100	100
BMŚW	IA	386,84																						386,84	31,28

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.WE	MD	ŚW	JD	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	AK	TP	OS	JKL	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																							%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	22	23
	I	662,94			11,4	1,78	2,3	1,87									30,46				0,57			711,32	57,53
	II	97,54			4,26		2,4	12,76									8,11				0,5			125,57	10,15
	III	4,02						7,02									1,86							12,9	1,04
	IV																								
Razem	ha	1151,34			15,66	1,78	4,7	21,65									40,43				1,07			1236,63	100
	%	93,1			1,27	0,14	0,38	1,75									3,27				0,09			100	100
BMW	IA	102,69																						102,69	41,52
	I	89,47			14,14												23,96	1,32			0,45			129,34	52,29
	II	11,68			0,14												0,96	0,78						13,56	5,48
	III	0,12						1,64																1,76	0,71
	IV																								
Razem	ha	203,96			14,28			1,64									24,92	2,1			0,45			247,35	100
	%	82,47			5,77			0,66									10,07	0,85			0,18			100	100
BMB	IA																								
	I																0,95							0,95	100
	II																								
	III																								
	IV																								
Razem	ha																0,95							0,95	100
	%																100							100	100
LMŚW	IA	462,09																						462,09	25,14
	I	607,22		22,98	48,74		42,28	212,4	25,21		4,31						140,17	6,15			2,85			1112,31	60,51
	II	53,6			11,61		1,68	136,02	1,94	9,74						0,75	13,51	1,66			3,63			234,14	12,74

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.WE	MD	ŚW	JD	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	AK	TP	OS	JKL	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																							%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	22	23
	III	1,23			1,41			10,44	7,04	4,97						1,49		0,11			0,58			27,27	1,48
	IV							1,34										1,11						2,45	0,13
Razem	ha	1124,14		22,98	61,76		43,96	360,2	34,19	14,71	4,31					2,24	153,68	9,03			7,06			1838,26	100
	%	61,17		1,25	3,36		2,39	19,59	1,86	0,8	0,23					0,12	8,36	0,49			0,38			100	100
LMW	IA	49,95																						49,95	15,02
	I	36,79	0,67	2,1	30,38			18,71									50,77	11,2		0,26				150,88	45,37
	II	3,36			2,74			13,55	2,55								15,83	70,15						108,18	32,54
	III							2,91										19,73						22,64	6,81
	IV																	0,85						0,85	0,26
Razem	ha	90,1	0,67	2,1	33,12			35,17	2,55								66,6	101,93		0,26				332,5	100
	%	27,1	0,2	0,63	9,96			10,58	0,77								20,03	30,65		0,08				100	100
LŚW	IA	151,07																						151,07	8,41
	I	223,23		23,61	13,92		7,64	642,21	132,8	1,92	0,89	0,88	5,44		2,73	1,99	177,79	3,74	0,54		17,36		2,02	1258,71	70,1
	II	0,95						181,62	62,33	15,4						10,77	16,5	2,97			1,09		0,69	292,32	16,28
	III				5,64			5,95	1,82							74,77							5,39	93,57	5,21
	IV																								
Razem	ha	375,25		23,61	19,56		7,64	829,78	196,95	17,32	0,89	0,88	5,44		2,73	87,53	194,29	6,71	0,54		18,45		8,1	1795,67	100
	%	20,9		1,31	1,09		0,43	46,22	10,97	0,96	0,05	0,05	0,3		0,15	4,87	10,82	0,37	0,03		1,03		0,45	100	100
LW	IA	7,4																						7,4	1,56
	I	13,37		0,87	9,72			44,35	28,58				1,56	0,44			68,69	48,95				0,36	0,95	217,84	45,83
	II				0,9			55,14	28,29			0,98					7,66	119,21			0,37			212,55	44,73
	III							9,82	2,99									21,53						34,34	7,23
	IV																	3,08						3,08	0,65

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.WE	MD	ŚW	JD	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	AK	TP	OS	JKL	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																							%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	22	23
Razem	ha	20,77		0,87	10,62			109,31	59,86			0,98	1,56	0,44			76,35	192,77			0,37	0,36	0,95	475,21	100
	%	4,37		0,18	2,23			23	12,6			0,21	0,33	0,09			16,07	40,56			0,08	0,08	0,2	100	100
OL	IA																								
	I																1,66	32,9						34,56	34,46
	II																	38,9						38,9	38,8
	III																3,19	17,53						20,72	20,66
	IV																	6,1						6,1	6,08
Razem	ha																4,85	95,43						100,28	100
	%																4,84	95,16						100	100
OLJ	IA	0,53																						0,53	0,23
	I				0,62						0,82						3,12	56,24						60,8	26,74
	II																	121,66						121,66	53,51
	III																	41,05						41,05	18,06
	IV																	3,32						3,32	1,46
Razem	ha	0,53			0,62						0,82						3,12	222,27						227,36	100
	%	0,23			0,27						0,36						1,37	97,77						100	100
LŁ	IA																								
	I							21,53																21,53	97,51
	II																						0,55	0,55	2,49
	III																								
	IV																								
Razem	ha							21,53															0,55	22,08	100
	%							97,51															2,49	100	100

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.WE	MD	ŚW	JD	BK	DB	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	AK	TP	OS	JKL	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																							%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	22	23
Łącznie	IA	1288,39																						1288,39	17,67
	I	2063,04	0,67	49,56	128,92	1,78	52,22	941,07	186,59	1,92	6,02	0,88	7	0,44	2,73	1,99	524,21	160,5	0,54	0,26	21,23	0,36	2,97	4154,9	57
	II	538,29			19,65		4,08	399,09	95,11	25,14		0,98				11,52	75,5	355,33			5,59		1,24	1531,52	21,01
	III	45,66			7,05			40,81	11,85	4,97						76,26	5,47	99,95			0,58		5,39	297,99	4,09
	IV	0,86						1,34										14,46						16,66	0,23
Ogółem	ha	3936,24	0,67	49,56	155,62	1,78	56,3	1382,31	293,55	32,03	6,02	1,86	7	0,44	2,73	89,77	605,18	630,24	0,54	0,26	27,4	0,36	9,6	7289,46	100
	%	54	0,01	0,68	2,13	0,02	0,77	18,96	4,03	0,44	0,08	0,03	0,1	0,01	0,04	1,23	8,3	8,65	0,01	0	0,38	0	0,13	100	100

Tabela 96. TABELA III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121- 140				141 i wyżej				
powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
Rezerваты																									
SO										0,61			9,92	1,55	4,22	11,71							28,01	28,01	27,50
										215			4425	540	2115	5465							12760	12760	29,08
MD										1,26													1,26	1,26	1,24
										230													230	230	0,52
ŚW										3,24													3,24	3,24	3,18
										1080													1080	1080	2,46
DB										1,54	2,09		21,34	2,76	2,30	5,30		1,34					36,67	36,67	36,00
										435	745		9690	935	970	2510		485					15770	15770	35,94
GB																1,25							1,25	1,25	1,23
																675							675	675	1,54
BRZ										1,51	1,59			4,28	6,43	7,84							21,65	21,65	21,25
										585	640			1380	1925	3890							8420	8420	19,19
OL										1,14	2,21					1,82	4,61						9,78	9,78	9,60
					2					535	945					1050	2415						4947	4947	11,27
Razem										9,30	5,89		31,26	8,59	12,95	27,92	4,61	1,34					101,86	101,86	100,00
					2					3080	2330		14115	2855	5010	13590	2415	485					43882	43882	100,00
Lasy ochronne																									
SO		10,61		0,69		32,22	28,92	48,59	17,67	9,51	28,96	42,47	71,33	70,51	23,73	14,79	2,38		24,99	1,76			417,83	429,13	27,86
		273			1699	95	1130	4360	4540	2350	9520	14395	26360	28310	8785	5525	895		6725	610			115299	115572	33,09
SO.WE														0,67									0,67	0,67	0,04
														285									285	285	0,08
MD									7,66														7,66	7,66	0,50
					36				1705														1741	1741	0,50
ŚW						1,77	28,54	3,35	14,06	14,99	1,29			0,90			1,96		5,64				72,50	72,50	4,71
					676		665	295	2680	3870	435			300			705		775				10401	10401	2,98
BK							1,58																1,58	1,58	0,10
					58																		58	58	0,02

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zales.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
DB		1,30		6,84			9,71	19,55	14,78	8,23	6,77	34,24	13,62	26,72	55,41	7,69			8,12			204,84	212,98	13,83
		80		111	334		160	1480	3425	1775	1925	11250	6155	9560	16850	2690			2370			57974	58165	16,65
DB.S						29,39	37,81	7,39	1,00													75,59	75,59	4,91
					1829	370	920	110	110													3339	3339	0,96
DB.C									0,82													0,82	0,82	0,05
									100													100	100	0,03
KL													0,98									0,98	0,98	0,06
													185									185	185	0,05
JW										1,56	0,57											2,13	2,13	0,14
										295	170											465	465	0,13
GB									1,69													1,69	1,69	0,11
									325													325	325	0,09
BRZ						13,51	18,78	3,04	16,50	49,47	21,98	13,52	29,11	7,41		5,54			7,82	3,67		190,35	190,35	12,36
					567	80	1185	295	4030	12285	6380	3305	10260	1805		1175			1720	770		43857	43857	12,55
OL		10,41		30,38		34,35	87,26	21,46	34,01	50,40	110,40	17,89	48,92	54,94	13,22	1,76	9,22		19,73			503,56	544,35	35,33
		527		944	1551	210	6840	2480	8900	12975	29835	6040	15125	16420	3825	565	3030		5575			113371	114842	32,87
Razem		22,32		37,91		111,24	212,60	103,38	108,19	134,16	169,97	108,12	163,96	161,15	92,36	29,78	13,56		66,30	5,43		1480,20	1540,43	100,00
		880		1055	6750	755	10900	9020	25815	33550	48265	34990	58085	56680	29460	9955	4630		17165	1380		347400	349335	100,00
Lasy gospod.																								
SO	12,06	52,87	0,55	2,02		309,21	274,36	184,30	119,84	216,48	281,57	364,32	654,51	437,97	124,44	162,45	13,95	1,23	295,04	50,73		3490,40	3557,90	61,29
	412	1514		45	12624	290	9250	21090	27520	50685	80935	113035	216460	161385	52240	65645	5570	150	82385	16860		916124	918095	61,88
MD						2,09	6,08	4,14	16,18	10,65			1,50									40,64	40,64	0,70
					70	5	440	365	3645	2700			650									7875	7875	0,53
ŚW						4,22	36,17	2,77	8,03	15,75	5,24	0,60	0,14						6,96			79,88	79,88	1,38
					635		1195	220	2035	4515	1215	215	60						1155			11245	11245	0,76
JD									1,78													1,78	1,78	0,03
					35				420													455	455	0,03
BK						8,91	22,50	1,68			5,19		2,24	3,48		1,60				9,12		54,72	54,72	0,94
					955		170	25			1200		695	1570		815				3140		8570	8570	0,58

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121- 140	141 i wyżej						
DB	0,87	4,80	1,62	6,00		4,49	35,83	78,23	56,39	77,25	66,32	122,54	156,89	241,84	134,25	62,72		4,43	61,52	38,10		1140,80	1154,09	19,89
	50	390		251	2410	45	1105	5225	10345	17205	18375	40320	57780	96505	55675	26285		1735	13970	13445		360425	361116	24,34
DB.S						37,13	138,53	17,15							25,15							217,96	217,96	3,76
					3528	355	3445	645							10055							18028	18028	1,21
DB.B						1,92	4,97									25,14						32,03	32,03	0,55
					164											8220						8384	8384	0,56
DB.C									1,38	0,29	0,26				3,27							5,20	5,20	0,09
									230	60	95				1695							2080	2080	0,14
KL																		0,88				0,88	0,88	0,02
																		275				275	275	0,02
JW							2,04			1,73		1,10										4,87	4,87	0,08
					224		140			610		405										1379	1379	0,09
WZ											0,44											0,44	0,44	0,01
											125											125	125	0,01
JS								0,41			2,32											2,73	2,73	0,05
								25			820											845	845	0,06
GB							0,30		0,70	1,05	1,78	5,75	12,66	10,05				54,54				86,83	86,83	1,50
					6				55	190	290	1335	4425	3435				12535				22271	22271	1,50
BRZ				0,19		47,37	37,44	22,13	14,47	41,85	55,82	22,27	15,79	25,38	1,14	8,20			101,32			393,18	393,37	6,78
				8	1213		2955	1830	3590	10440	16265	7110	5300	10160	300	3290			24565			87018	87026	5,86
OL				14,93		5,33	19,78	1,94	10,82	34,47	16,52	15,88	4,33	3,79				4,04				116,90	131,83	2,27
				416	597		1690	290	2565	7090	4480	4310	1115	1415				1300				24852	25268	1,70
AK							0,54															0,54	0,54	0,01
TP									0,26													0,26	0,26	0,00
									50													50	50	0,00
OS						0,29	0,30	0,78	1,53	10,79	10,08	0,76	2,73	0,14								27,40	27,40	0,47
					21		20	120	280	2775	2905	210	725	35								7091	7091	0,48
JKL							0,36															0,36	0,36	0,01

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
					9		10														19	19	0,00	
LP									1,12		1,85			0,55	0,69			5,39				9,60	9,60	0,17
					30				165		395			140	240			2730				3700	3700	0,25
Razem	12,93	57,67	2,17	23,14		420,96	579,20	313,53	232,50	410,31	447,39	533,22	850,79	723,20	288,94	260,11	13,95	11,05	524,30	97,95		5707,40	5803,31	100,00
	462	1904		720	22521	695	20420	29835	50900	96270	127100	166940	287210	274645	120205	104255	5570	4615	136185	33445		1480811	1483897	100,00
Łącznie																								
SO	12,06	63,48	0,55	2,71		341,43	303,28	232,89	137,51	226,60	310,53	406,79	735,76	510,03	152,39	188,95	16,33	1,23	320,03	52,49		3936,24	4015,04	53,93
	412	1787		45	14323	385	10380	25450	32060	53250	90455	127430	247245	190235	63140	76635	6465	150	89110	17470		1044183	1046427	55,73
SO.WE														0,67								0,67	0,67	0,01
														285								285	285	0,02
MD						2,09	6,08	4,14	23,84	11,91			1,50									49,56	49,56	0,67
					106	5	440	365	5350	2930			650									9846	9846	0,52
ŚW						5,99	64,71	6,12	22,09	33,98	6,53	0,60	0,14	0,90			1,96		12,60			155,62	155,62	2,09
					1311		1860	515	4715	9465	1650	215	60	300			705		1930			22726	22726	1,21
JD									1,78													1,78	1,78	0,02
					35				420													455	455	0,02
BK						8,91	24,08	1,68			5,19		2,24	3,48		1,60				9,12		56,30	56,30	0,76
					1013		170	25			1200		695	1570		815				3140		8628	8628	0,46
DB	0,87	6,10	1,62	12,84		4,49	45,54	97,78	71,17	87,02	75,18	156,78	191,85	271,32	191,96	75,71		5,77	69,64	38,10		1382,31	1403,74	18,85
	50	470		362	2744	45	1265	6705	13770	19415	21045	51570	73625	107000	73495	31485		2220	16340	13445		434169	435051	23,18
DB.S						66,52	176,34	24,54	1,00						25,15							293,55	293,55	3,94
					5357	725	4365	755	110						10055							21367	21367	1,14
DB.B						1,92	4,97									25,14						32,03	32,03	0,43
					164											8220						8384	8384	0,45
DB.C									2,20	0,29	0,26				3,27							6,02	6,02	0,08
									330	60	95				1695							2180	2180	0,12
KL													0,98						0,88			1,86	1,86	0,02
													185						275			460	460	0,02
JW							2,04				3,29	0,57	1,10									7,00	7,00	0,09

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
					224		140			905	170	405										1844	1844	0,1
WZ											0,44											0,44	0,44	0,01
											125											125	125	0,01
JS								0,41			2,32											2,73	2,73	0,04
								25			820											845	845	0,05
GB							0,30		2,39	1,05	1,78	5,75	12,66	10,05		1,25			54,54			89,77	89,77	1,21
					6				380	190	290	1335	4425	3435		675			12535			23271	23271	1,24
BRZ				0,19		60,88	56,22	25,17	30,97	92,83	79,39	35,79	44,90	37,07	7,57	21,58			109,14	3,67		605,18	605,37	8,13
				8	1780	80	4140	2125	7620	23310	23285	10415	15560	13345	2225	8355			26285	770		139295	139303	7,42
OL		10,41		45,31		39,68	107,04	23,40	44,83	86,01	129,13	33,77	53,25	58,73	13,22	3,58	13,83		23,77			630,24	685,96	9,21
		527		1360	2150	210	8530	2770	11465	20600	35260	10350	16240	17835	3825	1615	5445		6875			143170	145057	7,73
AK							0,54															0,54	0,54	0,01
TP									0,26													0,26	0,26	0,00
									50													50	50	0
OS						0,29	0,30	0,78	1,53	10,79	10,08	0,76	2,73	0,14								27,40	27,40	0,37
					21		20	120	280	2775	2905	210	725	35								7091	7091	0,38
JKL							0,36															0,36	0,36	0,00
					9		10															19	19	0
LP									1,12		1,85			0,55	0,69			5,39				9,60	9,60	0,13
					30				165		395			140	240			2730				3700	3700	0,2
Ogółem	12,93	79,99	2,17	61,05		532,20	791,80	416,91	340,69	553,77	623,25	641,34	1046,01	892,94	394,25	317,81	32,12	12,39	590,60	103,38		7289,46	7445,60	100
	462	2784		1775	29273	1450	31320	38855	76715	132900	177695	201930	359410	334180	154675	127800	12615	5100	153350	34825		1872093	1877114	100
Procent	0,17	1,07	0,03	0,82		7,15	10,63	5,60	4,58	7,44	8,37	8,61	14,05	11,99	5,30	4,27	0,43	0,17	7,93	1,39		97,90	100,00	100
	0,02	0,15		0,09	1,56	0,08	1,67	2,07	4,09	7,08	9,47	10,76	19,14	17,80	8,24	6,81	0,67	0,27	8,17	1,86		99,73	100,00	100

Tabela 97. TABELA IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stale		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
BS	SO								10,27		1,76												12,03	12,03	100
						5			325		145												475	475	100
	Razem								10,27		1,76												12,03	12,03	100
						5			325		145													475	475
BŚW	SO	11,29	24,30		0,17		72,97	61,11	86,63	44,68	97,40	141,56	97,47	241,97	67,46	24,81	19,33						955,39	991,15	96,16
		387	912		11	3223		1605	8825	10305	20200	38310	27570	74145	20930	9500	7165						221778	223088	99,12
	DB									3,03													3,03	3,03	0,29
										195													195	195	0,09
	BRZ						21,05	4,53	7,02	0,59	0,61		2,74										36,54	36,54	3,55
						371		95	635	70	105		510										1786	1786	0,79
	Razem	11,29	24,30		0,17		94,02	65,64	93,65	48,30	98,01	141,56	100,21	241,97	67,46	24,81	19,33						994,96	1030,72	100
		387	912		11	3594		1700	9460	10570	20305	38310	28080	74145	20930	9500	7165						223759	225069	100
BW	SO		1,44									2,14	0,59										2,73	4,17	54,72
			65									610	155										765	830	73,06
	BRZ						1,63	0,90			0,92												3,45	3,45	45,28
						66					240												306	306	26,94
	Razem		1,44				1,63	0,90			0,92	2,14	0,59										6,18	7,62	100
			65			66					240	610	155										1071	1136	100
BMŚW	SO		28,73	0,55	0,88		149,58	108,85	56,42	51,32	72,49	81,64	134,65	224,37	128,19	21,42	106,40	5,30		10,71			1151,34	1181,50	93,27
			572		11	5654	195	3320	6920	11985	18360	23885	41985	76090	46765	8640	45095	2595		2110			293599	294182	96,41
	ŚW							5,84	1,71	2,33	1,18	4,60											15,66	15,66	1,24
						57		145	135	675	240	995											2247	2247	0,74
	JD									1,78													1,78	1,78	0,14
						35				420													455	455	0,15
	BK							1,45				3,25											4,70	4,70	0,37
												775											775	775	0,25
	DB									4,41	2,10	3,14	3,51	4,07	3,43	0,53	0,46						21,65	21,65	1,71
							52			370	215	295	630	700	1005	90	140						3497	3497	1,15

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	BRZ						13,16	5,88	9,31	2,04	3,15	2,68	4,21										40,43	40,43	3,19
						269		230	625	300	555	425	1235										3639	3639	1,19
	OS										0,19	0,88											1,07	1,07	0,08
											55	285												340	340
	Razem		28,73	0,55	0,88		162,74	122,02	71,85	59,57	80,15	96,56	142,93	227,80	128,72	21,88	106,40	5,30			10,71			1236,63	1266,79
		572		11	6067	195	3695	8050	13595	19505	26995	43920	77095	46855	8780	45095	2595			2110			304552	305135	100
BMW	SO	0,77	8,00		0,19		17,81	13,06	12,12	15,18	8,50	13,48	26,93	28,56	46,85	1,09	14,48			5,90			203,96	212,92	83,07
		25	213			883		350	1700	3885	2035	4170	8725	10715	18215	425	5525			1470			58098	58336	90,81
	ŚW							9,23	1,58		2,73		0,60	0,14									14,28	14,28	5,57
						268		155	105		640		215	60										1443	1443
	DB														1,64								1,64	1,64	0,64
															260									260	260
	BRZ						5,57	8,33			10,58	0,44											24,92	24,92	9,72
						225		530			2690	85											3530	3530	5,5
	OL									2,10													2,10	2,10	0,82
						3				560														563	563
	OS											0,45											0,45	0,45	0,18
												100											100	100	0,16
	Razem	0,77	8,00		0,19		23,38	30,62	13,70	17,28	21,81	14,37	27,53	28,70	48,49	1,09	14,48			5,90			247,35	256,31	100
		25	213			1379		1035	1805	4445	5365	4355	8940	10775	18475	425	5525			1470			63994	64232	100
BMB	SO				0,45																			0,45	32,14
	BRZ							0,95															0,95	0,95	67,86
								35															35	35	100
	Razem				0,45			0,95															0,95	1,40	100
							35															35	35	100	
LMŚW	SO		1,01		0,21		91,15	105,94	61,97	13,27	33,95	44,68	107,37	186,65	169,17	74,92	37,68	7,99	1,23	152,53	35,64		1124,14	1125,36	60,97
			25		17	4050	95	4185	6995	2640	8750	14885	35275	66995	64145	32250	14030	2740	150	45045	12415		314645	314687	63,97
	MD						1,05	6,08	4,14	8,55	1,66			1,50									22,98	22,98	1,24

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent			
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej					
																										powierzchnia w ha / miąższość w m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
						65		440	365	1495	375			650										3390	3390	0,69	
	ŚW						2,56	38,56		0,16	9,63	1,93						1,96		6,96				61,76	61,76	3,35	
							581		1350		30	2855	655						705		1155				7331	7331	1,49
	BK						5,74	20,64	1,68			1,94		2,24	2,60						9,12			43,96	43,96	2,38	
							905		165	25			425		695	1205						3140			6560	6560	1,33
	DB	0,87	3,97		1,48				34,02	10,86	27,50	24,60	22,92	48,06	90,31	65,69	9,52		2,18	13,99	10,55			360,20	366,52	19,85	
		50	370		60	646				2290	2085	6165	6475	7160	16915	34000	27240	3965		785	3335	3405			114466	114946	23,36
	DB.S							10,10	24,09																34,19	34,19	1,85
							983	50	260																1293	1293	0,26
	DB.B								4,97									9,74							14,71	14,71	0,8
							149											3090							3239	3239	0,66
	DB.C										0,78		0,26				3,27								4,31	4,31	0,23
												135	95				1695								1925	1925	0,39
	GB										0,27		1,01	0,96											2,24	2,24	0,12
							6				25		130	130											291	291	0,06
	BRZ				0,19		13,39	23,87	5,91	10,17	20,97	12,53	1,23	10,56	12,29		8,20			30,89	3,67				153,68	153,87	8,34
					8	453	25	2460	465	3140	5000	3850	235	3350	4625		3290			7775	770				35438	35446	7,2
	OL							2,77		3,77	0,84	0,11	1,54												9,03	9,03	0,49
							99		45		400	270	20	660											1494	1494	0,3
	OS							0,29		0,78	0,49	3,44	0,28		1,78										7,06	7,06	0,38
							7			120	55	750	60		425										1417	1417	0,29
	Razem	0,87	4,98		1,88		124,28	226,92	108,50	48,32	97,99	87,34	134,02	250,79	274,37	143,88	65,14	9,95	3,41	204,37	58,98				1838,26	1845,99	100
		50	395		85	7944	170	8905	10260	10005	24165	26595	43460	89030	103975	61185	24375	3445	935	57310	19730				491489	492019	100
LMW	SO				0,81		9,92	7,68	1,01	3,01	1,32	10,39	17,21	18,05	5,49	3,77	2,24			10,01				90,10	90,91	26,62	
					6	280	95	335	115	770	345	3550	5705	5980	2455	1400	800			2545				24375	24381	31,71	
	SO.WE														0,67									0,67	0,67	0,2	
															285									285	285	0,37	
	MD										2,10														2,10	2,10	0,62
							22				335														357	357	0,46

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	ŚW						3,43	5,83	0,32	13,19	10,35												33,12	33,12	9,7
						247		125	10	2300	2845												5527	5527	7,19
	DB								6,53	10,09	3,06		5,25		3,61	4,36	2,27						35,17	35,17	10,3
						37			420	2470	570		1390		1155	1845	1055						8942	8942	11,63
	DB.S						1,09	1,46															2,55	2,55	0,75
						101																	101	101	0,13
	BRZ						4,49	3,71		10,45	6,25	16,38	3,25	18,97	3,10								66,60	66,60	19,51
						120	55	150		2325	1495	4515	915	7010	800								17385	17385	22,61
	OL				8,14		1,08	40,37	6,23	14,80	4,99	24,81	1,71	6,90	1,04								101,93	110,07	32,22
					30	497		2345	680	3825	1190	8220	655	2110	310								19832	19862	25,83
	TP									0,26													0,26	0,26	0,08
										50													50	50	0,07
Razem				8,95		20,01	59,05	14,09	53,90	25,97	51,58	27,42	43,92	13,91	8,13	4,51				10,01			332,50	341,45	100
				36	1304	150	2955	1225	12075	6445	16285	8665	15100	5005	3245	1855				2545			76854	76890	100
LMB	OL				1,12																			1,12	100
					3																		3	100	
	Razem				1,12																			1,12	100
					3																			3	100
LŚW	SO							6,64	4,47	10,05	11,18	14,24	16,14	36,16	91,34	21,62	8,19	2,14		136,23	16,85		375,25	375,25	20,84
						228		585	570	2475	3415	4455	6190	13320	37235	9005	3720	905		36985	5055		124143	124143	23,73
	MD						1,04			12,32	10,25												23,61	23,61	1,31
						10	5			3305	2555												5875	5875	1,12
	ŚW							2,07	1,06	4,34	6,45									5,64			19,56	19,56	1,09
						150		15	85	1235	1825									775			4085	4085	0,78
	BK						3,17	1,99							0,88		1,60						7,64	7,64	0,42
						108		5							365		815						1293	1293	0,25
DB			1,62	3,34		4,49	38,26	42,89	42,51	48,39	43,05	99,30	139,10	162,97	72,45	57,70		3,59	47,53	27,55		829,78	834,74	46,37	
					138	1793	45	1180	2870	8270	11280	12880	34420	55310	67085	29775	24300		1435	10635	10040		271318	271456	51,89
DB.S							33,65	115,21	22,94							25,15						196,95	196,95	10,94	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
																										powierzchnia w ha / miąższość w m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
						3082	305	3260	715							10055							17417	17417	3,33	
	DB.B						1,92										15,40						17,32	17,32	0,96	
							15											5130						5145	5145	0,98
	DB.C									0,60	0,29												0,89	0,89	0,05	
											95	60												155	155	0,03
	KL																			0,88			0,88	0,88	0,05	
																				275			275	275	0,05	
	JW								2,04			1,73	0,57	1,10									5,44	5,44	0,3	
							224		140			610	170	405										1549	1549	0,3
	JS									0,41			2,32											2,73	2,73	0,15
										25			820											845	845	0,16
	GB								0,30		2,12	1,05	0,77	4,79	12,66	10,05		1,25			54,54			87,53	87,53	4,86
											355	190	160	1205	4425	3435		675			12535			22980	22980	4,39
	BRZ							0,16	0,76	2,61	4,76	21,99	36,77	12,96	12,50	15,71	1,14	13,38		71,55			194,29	194,29	10,79	
							10		40	350	1090	6425	11225	4750	4335	6365	300	5065		17020			56975	56975	10,89	
	OL										0,27	2,70	1,65							2,09			6,71	6,71	0,37	
							10				65	875	585							885			2420	2420	0,46	
	AK								0,54														0,54	0,54	0,03	
	OS								0,30		0,67	7,16	8,47	0,76	0,95	0,14							18,45	18,45	1,02	
						14		20		145	1970	2460	210	300	35							5154	5154	0,99		
LP										0,17		1,85				0,69			5,39			8,10	8,10	0,45		
						30				20		395				240			2730			3415	3415	0,65		
Razem				1,62	3,34		44,43	168,11	74,38	77,81	111,19	109,69	135,05	201,37	281,09	121,05	97,52	2,14	8,98	318,46	44,40		1795,67	1800,63	100	
					138	5674	355	5245	4615	17055	29205	33150	47180	77690	114520	49375	39705	905	4165	79110	15095		523044	523182	100	
LW	SO											1,87	6,43		1,53	4,76	0,63	0,90		4,65			20,77	20,77	4,28	
												435	1825		490	1920	300	225		955			6150	6150	5,65	
	MD									0,87													0,87	0,87	0,18	
						9				215														224	224	0,21

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
																										powierzchnia w ha / miąższość w m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	ŚW							3,18	1,45	2,07	3,02				0,90								10,62	10,62	2,19	
						8		70	180	475	910				300								1943	1943	1,78	
	DB		2,13		8,02			7,28	9,93	2,58	4,93	4,02	3,71	1,26	12,26	49,00	6,22			8,12			109,31	119,46	24,61	
			100		164	216		85	755	535	1105	1060	1340	395	4410	14495	2165			2370			28931	29195	26,81	
	DB.S						21,68	35,58	1,60	1,00													59,86	59,86	12,33	
						1191	370	845	40	110													2556	2556	2,35	
	KL													0,98									0,98	0,98	0,2	
														185									185	185	0,17	
	JW											1,56											1,56	1,56	0,32	
												295											295	295	0,27	
	WZ												0,44										0,44	0,44	0,09	
													125										125	125	0,11	
	BRZ							1,43	3,86		2,96	27,33	10,59	11,40	2,87	2,78	6,43				6,70			76,35	76,35	15,73
							216		295		695	6645	3185	2770	865	965	1925				1490			19051	19051	17,49
	OL							11,83	30,67	3,54	11,73	26,79	35,55	8,54	14,43	25,71	2,30				21,68			192,77	192,77	39,72
							735		2900	470	3140	7620	11530	2420	4830	8695	610				5990			48940	48940	44,94
	OS										0,37												0,37	0,37	0,08	
											80												80	80	0,07	
	JKL								0,36														0,36	0,36	0,07	
							9		10														19	19	0,02	
	LP										0,95												0,95	0,95	0,2	
											145												145	145	0,13	
	Razem		2,13		8,02			34,94	80,93	16,52	22,53	63,63	52,47	30,08	19,54	43,18	62,49	6,85	0,90		41,15			475,21	485,36	100
			100		164	2384	370	4205	1445	5395	16575	16335	8355	6275	14860	18950	2465	225		10805			108644	108908	100	
OL	BRZ							1,34	0,32						3,19								4,85	4,85	3,92	
						50		180	50						590								870	870	4,22	
	OL		2,69		20,89		6,67	11,72	6,15	1,63	33,08	11,27		14,41	8,34			2,16					95,43	119,01	96,08	
			120		494	311	20	1200	770	350	7040	3265		3470	1990			695					19111	19725	95,78	
Razem		2,69		20,89		6,67	13,06	6,47	1,63	33,08	11,27		14,41	11,53			2,16					100,28	123,86	100		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stale		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
																										powierzchnia w ha / miąższość w m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
			120		494	361	20	1380	820	350	7040	3265		3470	2580			695					19981	20595	100	
OLJ	SO											0,53											0,53	0,53	0,21	
												155											155	155	0,29	
	ŚW										0,62												0,62	0,62	0,25	
												150												150	150	0,28
	DB.C									0,82													0,82	0,82	0,33	
											100													100	100	0,19
	BRZ							2,09			1,03													3,12	3,12	1,25
								125			155													280	280	0,53
	OL		7,72		15,16		20,10	21,51	7,48	10,53	17,61	55,74	21,98	17,51	23,64	10,92	3,58	11,67						222,27	245,15	97,96
			407		833	495	190	2040	850	3125	3605	11640	6615	5830	6840	3215	1615	4750						50810	52050	98,71
Razem		7,72		15,16		20,10	23,60	7,48	11,35	19,26	56,27	21,98	17,51	23,64	10,92	3,58	11,67						227,36	250,24	100	
		407		833	495	190	2165	850	3225	3910	11795	6615	5830	6840	3215	1615	4750						51495	52735	100	
LŁ	DB												21,53										21,53	21,53	97,51	
													6560										6560	6560	97,91	
	LP														0,55								0,55	0,55	2,49	
															140									140	140	2,09
	Razem												21,53		0,55								22,08	22,08	100	
													6560		140								6700	6700	100	
Łącznie	SO	12,06	63,48	0,55	2,71		341,43	303,28	232,89	137,51	226,60	310,53	406,79	735,76	510,03	152,39	188,95	16,33	1,23	320,03	52,49		3936,24	4015,04	53,93	
		412	1787		45	14323	385	10380	25450	32060	53250	90455	127430	247245	190235	63140	76635	6465	150	89110	17470		1044183	1046427	55,73	
	SO.WE														0,67								0,67	0,67	0,01	
															285								285	285	0,02	
	MD						2,09	6,08	4,14	23,84	11,91			1,50									49,56	49,56	0,67	
						106	5	440	365	5350	2930			650									9846	9846	0,52	
	ŚW						5,99	64,71	6,12	22,09	33,98	6,53	0,60	0,14	0,90			1,96		12,60			155,62	155,62	2,09	
						1311		1860	515	4715	9465	1650	215	60	300			705		1930			22726	22726	1,21	
JD										1,78												1,78	1,78	0,02		
					35					420													455	455	0,02	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
																										powierzchnia w ha / miąższość w m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	BK						8,91	24,08	1,68			5,19		2,24	3,48		1,60				9,12		56,30	56,30	0,76	
						1013		170	25			1200		695	1570		815					3140		8628	8628	0,46
	DB	0,87	6,10	1,62	12,84		4,49	45,54	97,78	71,17	87,02	75,18	156,78	191,85	271,32	191,96	75,71		5,77	69,64	38,10		1382,31	1403,74	18,85	
		50	470		362	2744	45	1265	6705	13770	19415	21045	51570	73625	107000	73495	31485		2220	16340	13445		434169	435051	23,18	
	DB.S						66,52	176,34	24,54	1,00						25,15							293,55	293,55	3,94	
						5357	725	4365	755	110						10055								21367	21367	1,14
	DB.B						1,92	4,97									25,14							32,03	32,03	0,43
						164											8220							8384	8384	0,45
	DB.C										2,20	0,29	0,26				3,27							6,02	6,02	0,08
											330	60	95				1695							2180	2180	0,12
	KL														0,98						0,88			1,86	1,86	0,02
															185						275			460	460	0,02
	JW							2,04				3,29	0,57	1,10										7,00	7,00	0,09
						224		140				905	170	405										1844	1844	0,1
	WZ												0,44											0,44	0,44	0,01
													125											125	125	0,01
	JS									0,41			2,32											2,73	2,73	0,04
										25			820											845	845	0,05
	GB							0,30		2,39	1,05	1,78	5,75	12,66	10,05		1,25			54,54				89,77	89,77	1,21
						6				380	190	290	1335	4425	3435		675			12535				23271	23271	1,24
	BRZ				0,19		60,88	56,22	25,17	30,97	92,83	79,39	35,79	44,90	37,07	7,57	21,58			109,14	3,67			605,18	605,37	8,13
					8	1780	80	4140	2125	7620	23310	23285	10415	15560	13345	2225	8355			26285	770			139295	139303	7,42
	OL		10,41		45,31		39,68	107,04	23,40	44,83	86,01	129,13	33,77	53,25	58,73	13,22	3,58	13,83		23,77				630,24	685,96	9,21
			527		1360	2150	210	8530	2770	11465	20600	35260	10350	16240	17835	3825	1615	5445		6875				143170	145057	7,73
	AK							0,54																0,54	0,54	0,01
	TP										0,26													0,26	0,26	0
											50													50	50	0
	OS							0,29	0,30	0,78	1,53	10,79	10,08	0,76	2,73	0,14								27,40	27,40	0,37

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
						21		20	120	280	2775	2905	210	725	35								7091	7091	0,38
	JKL							0,36															0,36	0,36	0
							9		10														19	19	0
		LP									1,12		1,85			0,55	0,69			5,39				9,60	9,60
						30				165		395			140	240			2730				3700	3700	0,2
Ogółem		12,93	79,99	2,17	61,05		532,20	791,80	416,91	340,69	553,77	623,25	641,34	1046,01	892,94	394,25	317,81	32,12	12,39	590,60	103,38		7289,46	7445,60	100
		462	2784		1775	29273	1450	31320	38855	76715	132900	177695	201930	359410	334180	154675	127800	12615	5100	153350	34825		1872093	1877114	100

Tabela 98. TABELA Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BS	SO			8,21		1,76												9,97	82,88
	BRZ			2,06														2,06	17,12
Razem	ha			10,27		1,76												12,03	100,00
	%			85,37		14,63												100,00	100,00
BŚW	SO	62,10	47,02	72,23	40,68	93,76	135,86	93,78	237,12	67,46	24,81	19,33						894,15	89,88
	MD			0,38	0,15	0,38												0,91	0,09
	ŚW	1,69		0,08	0,15													1,92	0,19
	BK		0,61															0,61	0,06
	DB	0,20		0,51	1,54	0,86	0,11	0,51	0,24									3,97	0,40
	DB.C	0,38	0,47	0,38														1,23	0,12
	BRZ	29,65	17,46	20,07	5,05	2,89	4,72	5,16	3,99									88,99	8,94
	OL		0,08			0,02	0,85	0,11	0,54									1,60	0,16
	AK				0,73				0,04									0,77	0,08
	OS					0,10	0,02	0,65	0,04									0,81	0,08
Razem	ha	94,02	65,64	93,65	48,30	98,01	141,56	100,21	241,97	67,46	24,81	19,33						994,96	100,00
	%	9,45	6,60	9,41	4,85	9,85	14,23	10,07	24,33	6,78	2,49	1,94						100,00	100,00
BW	SO					0,28	2,14	0,56										2,98	48,22
	BRZ	1,63	0,72			0,64		0,03										3,02	48,87
	OL		0,18															0,18	2,91
Razem	ha	1,63	0,90			0,92	2,14	0,59										6,18	100,00
	%	26,38	14,56			14,89	34,62	9,55										100,00	100,00
BMŚW	SO	116,59	81,06	45,34	38,23	61,76	75,46	118,23	192,25	112,10	19,37	94,04	4,93		5,85			965,21	78,03
	MD	1,84	2,09	2,46	4,78	0,34	0,32		0,82									12,65	1,02
	ŚW	8,55	7,68	3,36	3,54	2,89	2,93	0,64	0,74	0,74	0,34	5,89			1,25			38,55	3,12
	JD				0,70													0,70	0,06
	BK	5,11	2,63	0,31	0,18		2,53			0,86		3,19			2,70			17,51	1,42
	DB	0,13	4,40	6,85	3,94	3,75	4,21	8,46	10,40	8,84	1,71	2,90	0,28		0,54			56,41	4,56
	DB.S	3,12	0,82															3,94	0,32

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	DB.B		0,20															0,20	0,02
	DB.C			0,12		1,42	0,33	0,07	8,03	0,82		0,05						10,84	0,88
	KL												0,09					0,09	0,01
	JW				0,18													0,18	0,01
	GB		0,20	0,02		0,11	0,18	0,12	0,06	0,38								1,07	0,09
	BRZ	26,80	22,46	12,31	7,45	8,53	9,17	11,99	11,34	3,50	0,46	0,33			0,37			114,71	9,28
	OL	0,46	0,48	0,12	0,06	0,06	0,33	1,28	3,22	0,65								6,66	0,54
	AK			0,25		0,55		0,02		0,09								0,91	0,07
	OS			0,71	0,45	0,74	1,10	2,12	0,94	0,74								6,80	0,55
	LP	0,14			0,06													0,20	0,02
Razem	ha	162,74	122,02	71,85	59,57	80,15	96,56	142,93	227,80	128,72	21,88	106,40	5,30		10,71			1236,63	100,00
	%	13,16	9,87	5,81	4,82	6,48	7,81	11,56	18,41	10,41	1,77	8,60	0,43		0,87			100,00	100,00
BMW	SO	11,93	11,29	7,53	9,04	4,41	10,84	22,45	24,53	38,34	1,00	12,67			1,50			155,53	62,88
	MD			0,66	1,67													2,33	0,94
	ŚW	2,69	10,03	1,62	0,86	4,51		0,61	0,26	4,49		1,65			1,37			28,09	11,36
	BK		0,54				0,16								0,84			1,54	0,62
	DB			1,19	0,50	0,47	0,60	0,16	0,85	2,02					0,20			5,99	2,42
	DB.S	0,10																0,10	0,04
	GB														0,78			0,78	0,32
	BRZ	7,13	6,23	2,01	2,26	8,26	0,65	1,56	3,03	2,70	0,09	0,11			1,21			35,24	14,25
	OL	1,53	2,53	0,69	2,95	4,16	1,00	2,75	0,01	0,76		0,05						16,43	6,64
	OS						1,12		0,02	0,18								1,32	0,53
Razem	ha	23,38	30,62	13,70	17,28	21,81	14,37	27,53	28,70	48,49	1,09	14,48			5,90			247,35	100,00
	%	9,45	12,38	5,54	6,99	8,82	5,81	11,13	11,60	19,60	0,44	5,85			2,39			100,00	100,00
BMB	BRZ		0,95															0,95	100,00
Razem	ha		0,95															0,95	100,00
	%		100,00															100,00	100,00
LMŚW	SO	52,27	59,14	38,85	9,04	31,57	38,47	83,30	149,58	139,02	67,28	26,33	5,53	1,40	79,42	25,97		807,17	43,90
	MD	4,08	10,55	13,64	9,19	0,94	0,09	0,87	2,31	1,48	0,47							43,62	2,37

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	ŚW	10,03	31,78	6,60	1,87	9,18	2,84	0,36	0,34	2,06	0,77	0,89	1,61		15,81	2,40		86,54	4,71
	JD	0,12		0,12														0,24	0,01
	DG	1,57									0,09							1,66	0,09
	BK	10,00	22,50	4,48	0,16		1,94		2,24	2,78	5,85	0,27	1,33		17,69	10,01		79,25	4,31
	DB	3,82	28,10	30,71	10,11	28,14	23,12	25,19	58,97	86,95	56,92	12,84	0,86	1,21	22,07	11,69		400,70	21,80
	DB.S	22,74	19,49	0,90	0,75								0,18		28,36	2,44		74,86	4,07
	DB.B	0,77	1,50									7,80			3,85			13,92	0,76
	DB.C		0,12	0,45	0,66	1,13	0,74	3,43	3,63	2,62	5,53							18,31	1,00
	KL	0,51		0,16		0,56		0,18	0,04	0,53	0,12				0,72			2,82	0,15
	JW		1,24		0,29			0,38		1,31					0,92	0,38		4,52	0,25
	WZ		0,08			0,05			0,08		0,21							0,42	0,02
	JS		0,10						0,02						0,12			0,24	0,01
	GB	1,01	6,33	0,08	0,33	2,04	2,48	3,23	6,38	15,54	3,56	7,76	0,27	0,62	15,67	3,77		69,07	3,76
	BRZ	13,39	34,92	10,21	12,27	17,99	14,00	9,46	18,97	16,35	0,89	5,92	0,35		13,79	1,62		170,13	9,25
	OL	1,64	5,66	1,67	2,67	1,30	0,64	4,82	1,71	0,38	1,17	0,30			0,58	0,37		22,91	1,25
	CZR			0,08		0,10				0,74								0,92	0,05
	AK	0,14	0,16	0,04	0,32		0,32	1,37	1,19	1,42	0,59				0,29			5,84	0,32
	OS	0,56		0,43	0,42	4,78	1,99	1,00	2,59	1,00	0,22	2,01						15,00	0,82
	LP	1,63	5,25	0,08	0,09	0,13	0,45	0,43	2,74	2,19	0,09	0,40		0,18	5,08	0,33		19,07	1,04
	CZM.P				0,15		0,26				0,12	0,17						0,70	0,04
CZR.P					0,08						0,27						0,35	0,02	
Razem	ha	124,28	226,92	108,50	48,32	97,99	87,34	134,02	250,79	274,37	143,88	65,14	9,95	3,41	204,37	58,98		1838,26	100,00
	%	6,76	12,34	5,90	2,63	5,33	4,75	7,29	13,64	14,93	7,83	3,54	0,54	0,19	11,12	3,21		100,00	100,00
LMW	SO	5,40	3,54	0,51	4,92	2,00	11,85	12,61	14,93	3,53	2,69	1,59			5,41			68,98	20,75
	SO.WE									0,33								0,33	0,10
	MD		0,65	0,10	4,81			0,20	0,29									6,05	1,82
	ŚW	3,76	13,16	1,57	8,55	7,80	0,70	0,40	0,40	1,63	0,28	0,45			1,72			40,42	12,16
	JD				0,15													0,15	0,05
	BK		0,12		0,07													0,19	0,06

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	DB	0,75	4,94	3,62	9,06	1,84	2,67	4,58	3,87	3,33	4,74	1,58			0,45			41,43	12,46
	DB.S	1,63	2,29												1,77			5,69	1,71
	DB.B		0,78															0,78	0,23
	DB.C					0,80				0,27								1,07	0,32
	KL								0,09									0,09	0,03
	WZ					0,08					0,02							0,10	0,03
	JS					0,22				0,36								0,58	0,17
	GB				0,13					2,25	1,21		0,45					4,04	1,22
	BRZ	3,62	10,73	2,16	11,92	6,85	16,72	5,66	14,50	2,12	0,16					0,37		74,81	22,50
	OL	4,47	22,84	6,13	13,58	6,08	19,01	3,63	6,73	1,42	0,08	0,44				0,29		84,70	25,46
	TP				0,16													0,16	0,05
	OS	0,38			0,18	0,04	0,63	0,34	0,09									1,66	0,50
	WB				0,24													0,24	0,07
	LP				0,13	0,26				0,41	0,07	0,16						1,03	0,31
Razem	ha	20,01	59,05	14,09	53,90	25,97	51,58	27,42	43,92	13,91	8,13	4,51			10,01			332,50	100,00
	%	6,02	17,75	4,24	16,21	7,81	15,51	8,25	13,21	4,18	2,45	1,36			3,01			100,00	100,00
LŚW	SO	0,23	4,59	4,67	6,23	12,04	16,41	14,77	36,58	67,28	16,98	11,10	1,48		66,54	12,64		271,54	15,12
	MD	2,01	6,53	4,67	13,61	9,14	0,05	3,26	1,52	0,39	0,54				0,16			41,88	2,33
	ŚW	1,79	16,98	2,66	4,56	10,23	0,03	0,02		1,70	2,45	2,39		0,08	14,43	0,79		58,11	3,24
	JD			0,26											6,34			6,60	0,37
	BK	3,02	2,99	1,28	0,10		0,06				2,15	5,78	1,60		5,82			22,80	1,27
	DB	9,60	29,73	26,33	31,93	46,19	35,82	73,10	106,50	131,91	50,51	43,48	0,60	2,62	49,48	26,27		664,07	37,00
	DB.S	18,43	79,80	22,53							18,73				73,76	0,56		213,81	11,91
	DB.B	1,54										7,70						9,24	0,51
	DB.C			0,46	0,85	0,26		0,27										1,84	0,10
	KL	1,27	0,37	0,12		0,20	0,23	0,11	1,45	0,16	1,00	0,57	0,01	1,62	3,57			10,68	0,59
	JW	0,45	3,78	1,99	1,31	0,86	1,49	0,66	0,43		1,66	0,92			6,11			19,66	1,09
	WZ					0,20	0,23				0,32				0,08			0,83	0,05
	JS		0,49	0,21	0,18	0,21	0,87	0,89	0,05		0,27	0,48			4,76			8,41	0,47

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	GB	0,80	0,72	0,31	1,54	4,31	8,54	24,06	25,27	52,16	14,37	21,02		2,23	45,84	3,08		204,25	11,37
	BRZ	1,90	11,48	4,22	9,47	17,95	30,85	13,29	20,96	23,16	4,13	7,20		0,18	34,77	0,85		180,41	10,05
	OL	1,70	4,83	2,80	4,62	2,90	3,19	1,73	0,94	1,44	0,45	0,24			4,55	0,21		29,60	1,65
	OL.S				0,18													0,18	0,01
	CZR			0,05	0,07		0,78											0,90	0,05
	AK		0,54			0,21					1,07				0,95			2,77	0,15
	TP						0,23							0,54				0,77	0,04
	OS		0,34	0,22	2,14	6,05	8,69	2,70	5,84	0,70	0,75	0,69		0,10				28,22	1,57
	WB				0,07													0,07	0,00
	KSZ				0,07													0,07	0,00
	LP	1,69	4,94	1,60	0,88	0,44	2,22	0,19	1,83	0,04	2,04	0,13	0,05	1,61	1,30			18,96	1,06
Razem	ha	44,43	168,11	74,38	77,81	111,19	109,69	135,05	201,37	281,09	121,05	97,52	2,14	8,98	318,46	44,40		1795,67	100,00
	%	2,47	9,36	4,14	4,33	6,19	6,11	7,52	11,21	15,65	6,74	5,43	0,12	0,50	17,76	2,47		100,00	100,00
LW	SO		0,76		0,32	0,30	2,70	5,28	0,35	1,11	3,46	0,38	0,81		3,62			19,09	4,02
	MD			0,34	0,58					0,56								1,48	0,31
	ŚW	1,26	7,85	2,05	2,61	4,02	1,43	0,08		0,45		0,25			0,54			20,54	4,32
	BK		0,66															0,66	0,14
	DB	1,40	9,17	8,07	1,53	4,53	5,72	3,27	2,25	12,34	29,94	3,74	0,09		6,01			88,06	18,53
	DB.S	15,95	25,15	0,64	1,00										9,49			52,23	10,99
	DB.C				0,26													0,26	0,05
	KL		0,27	0,16	0,04	0,32			0,29			0,35			0,27			1,70	0,36
	JW		0,50			0,76	0,49		0,62		0,49				0,13			2,99	0,63
	WZ	0,51				0,16	0,49	0,60	0,40	0,10	0,36				0,10			2,72	0,57
	JS		0,17		0,36	0,16	0,22		0,48	0,24	0,40	0,70			2,14			4,87	1,02
	GB		0,28		0,25	1,02	1,05	0,88	1,00	2,74	13,23	0,23			1,05			21,73	4,57
	BRZ	4,70	7,37	1,79	3,32	27,19	15,51	8,80	3,69	5,54	9,64	0,16			3,43			91,14	19,18
	OL	10,86	28,23	3,47	10,84	23,99	23,96	11,01	10,46	20,10	1,38	0,93			14,37			159,60	33,59
	TP					0,19												0,19	0,04
	OS				0,46	0,44	0,68	0,16										1,74	0,37

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	WB				0,11	0,38												0,49	0,10
	JKL		0,36															0,36	0,08
	LP	0,26	0,16		0,85	0,17	0,22				3,59	0,11						5,36	1,13
Razem	ha	34,94	80,93	16,52	22,53	63,63	52,47	30,08	19,54	43,18	62,49	6,85	0,90		41,15			475,21	100,00
	%	7,35	17,03	3,48	4,74	13,39	11,04	6,33	4,11	9,09	13,15	1,44	0,19		8,66			100,00	100,00
OL	SO					0,24	0,23		0,02									0,49	0,49
	ŚW	0,41							0,09									0,50	0,50
	DB								0,41									0,41	0,41
	BRZ	1,28	1,66	0,32		10,09	0,15		1,99	3,58								19,07	19,02
	OL	4,98	11,11	6,15	1,63	22,75	10,89		11,90	7,95			2,16					79,52	79,29
	OS		0,29															0,29	0,29
Razem	ha	6,67	13,06	6,47	1,63	33,08	11,27		14,41	11,53			2,16					100,28	100,00
	%	6,65	13,02	6,45	1,63	32,99	11,24		14,37	11,50			2,15					100,00	100,00
OLJ	SO					0,32	1,07	0,95										2,34	1,03
	ŚW	0,33	0,36		0,13	0,32	0,26											1,40	0,62
	DB		0,57		0,07	0,27	0,50	1,42	0,51	0,92			0,46					4,72	2,08
	DB.S	0,50																0,50	0,22
	DB.B	0,50																0,50	0,22
	DB.C				0,41													0,41	0,18
	JW		0,43		0,25													0,68	0,30
	WZ	0,05			0,13	0,06		0,15										0,39	0,17
	JS	0,35	0,17															0,52	0,23
	GB		0,16					0,52					1,38					2,06	0,91
	BRZ	1,68	2,73	0,74	0,07	2,10	3,23	0,83	0,09	7,23								18,70	8,22
	OL	16,69	19,02	6,74	10,21	16,19	51,21	17,86	16,91	15,49	10,92	3,58	9,83					194,65	85,60
	AK				0,08													0,08	0,04
	OS							0,25										0,25	0,11
	LP		0,16															0,16	0,07
Razem	ha	20,10	23,60	7,48	11,35	19,26	56,27	21,98	17,51	23,64	10,92	3,58	11,67					227,36	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	%	8,84	10,38	3,29	4,99	8,47	24,76	9,67	7,70	10,40	4,80	1,57	5,13					100,00	100,00
ŁŁ	SO							1,71										1,71	7,74
	DB							19,64		0,06								19,70	89,22
	JS									0,06								0,06	0,27
	GB									0,23								0,23	1,04
	OL							0,18										0,18	0,82
	LP									0,20								0,20	0,91
Razem	ha							21,53		0,55								22,08	100,00
	%							97,51		2,49								100,00	100,00
Łącznie	SO	248,52	207,40	177,34	108,46	208,44	295,03	353,64	655,36	428,84	135,59	165,44	12,75	1,40	162,34	38,61		3199,16	43,91
	SO.WE									0,33								0,33	0,00
	MD	7,93	19,82	22,25	34,79	10,80	0,46	4,33	4,94	2,43	1,01				0,16			108,92	1,49
	ŚW	30,51	87,84	17,94	22,27	38,95	8,19	2,11	1,83	11,07	3,84	11,52	1,61	0,08	35,12	3,19		276,07	3,79
	JD	0,12		0,38	0,85										6,34			7,69	0,11
	DG	1,57									0,09							1,66	0,02
	BK	18,13	30,05	6,07	0,51		4,69		2,24	5,79	11,63	5,06	1,33		27,05	10,01		122,56	1,68
	DB	15,90	76,91	77,28	58,68	86,05	72,75	136,33	184,00	246,37	143,82	64,54	2,29	3,83	78,75	37,96		1285,46	17,63
	DB.S	62,47	127,55	24,07	1,75						18,73	0,18			113,38	3,00		351,13	4,82
	DB.B	2,81	2,48									15,50			3,85			24,64	0,34
	DB.C	0,38	0,59	1,41	2,18	3,61	1,07	3,77	11,66	3,71	5,53	0,05						33,96	0,47
	KL	1,78	0,64	0,44	0,04	1,08	0,23	0,29	1,87	0,69	1,12	0,92	0,10	1,62	4,56			15,38	0,21
	JW	0,45	5,95	1,99	2,03	1,62	1,98	1,04	1,05	1,31	2,15	0,92			7,16	0,38		28,03	0,38
	WZ	0,56	0,08		0,13	0,55	0,72	0,75	0,48	0,10	0,91				0,18			4,46	0,06
	JS	0,35	0,93	0,21	0,54	0,59	1,09	0,89	0,91	0,30	0,67	1,18			7,02			14,68	0,20
	GB	1,81	7,69	0,41	2,25	7,48	12,25	28,81	34,96	72,26	31,16	29,46	1,65	2,85	63,34	6,85		303,23	4,16
	BRZ	91,78	116,71	55,89	51,81	102,49	95,00	56,78	78,56	64,18	15,37	13,72	0,35	0,18	53,94	2,47		799,23	10,96
	OL	42,33	94,96	27,77	46,56	77,45	111,08	43,37	52,42	48,19	14,00	5,54	11,99		19,79	0,58		596,03	8,18
	OL.S				0,18													0,18	0,00
	CZR			0,13	0,07	0,10	0,78				0,74							1,82	0,02

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	AK	0,14	0,70	0,29	1,13	0,76	0,32	1,39	1,23	1,51	1,66				1,24			10,37	0,14
	TP				0,16	0,19	0,23							0,54				1,12	0,02
	OS	0,94	0,63	1,36	3,65	12,15	14,23	7,22	9,52	2,62	0,97	2,70		0,10				56,09	0,77
	WB				0,42	0,38												0,80	0,01
	KSZ				0,07													0,07	0,00
	JKL		0,36															0,36	0,00
	LP	3,72	10,51	1,68	2,01	1,00	2,89	0,62	4,98	2,50	5,88	0,64	0,05	1,79	6,38	0,33		44,98	0,62
	CZM.P				0,15		0,26				0,12	0,17						0,70	0,01
	CZR.P					0,08						0,27						0,35	0,00
Ogółem	ha	532,20	791,80	416,91	340,69	553,77	623,25	641,34	1046,01	892,94	394,25	317,81	32,12	12,39	590,60	103,38		7289,46	100,00
	%	7,30	10,86	5,72	4,67	7,60	8,55	8,80	14,35	12,25	5,41	4,36	0,44	0,17	8,10	1,42		100,00	100,00

Tabela 99. TABELA Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższosc w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BS	SO			310		145												455	96,81
	BRZ			15														15	3,19
Razem	m3			325		145												470	100
	%			69,15		30,85												100,00	100
BŚW	SO		1060	7910	9250	19640	37170	26625	72775	20930	9500	7165						212025	96,3
	MD			30	40	60												130	0,06
	ŚW				40													40	0,02
	DB			30	85	60	15	100	55									345	0,16
	DB.C		95	15				105										215	0,1
	BRZ		545	1475	1065	520	940	990	1130									6665	3,03
	OL					5	175	20	175									375	0,17
	AK				90				5									95	0,04
	OS					20	10	240	5									275	0,12
Razem	m3		1700	9460	10570	20305	38310	28080	74145	20930	9500	7165						220165	100
	%		0,77	4,30	4,80	9,22	17,40	12,75	33,69	9,51	4,31	3,25						100,00	100
BW	SO					95	610	150										855	85,07
	BRZ					145		5										150	14,93
Razem	m3					240	610	155										1005	100
	%					23,88	60,70	15,42										100,00	100
BMŚW	SO	75	2245	5810	9070	15720	22370	37525	66905	41340	7830	40940	2425		1645			253900	85,08
	MD		190	365	1265	100	85		300									2305	0,77
	ŚW	90	60	220	940	660	690	245	325	365	130	2140						5865	1,96
	JD				130													130	0,04
	BK	30			30		590			195		690			180			1715	0,57
	DB		135	420	525	520	775	1655	3750	3005	685	1210	155		160			12995	4,35
	DB.S		15															15	0,01
	DB.C			15		305	85	15	1170	230		10						1830	0,61
	KL												15					15	0,01

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższosc w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	JW				35					45								80	0,03
	GB		10			10	35	15	10	140								220	0,07
	BRZ		1000	1135	1475	1885	1945	3540	3700	1125	135	105			125			16170	5,42
	OL		40	15	10	10	85	325	685	125								1295	0,43
	AK			30		100		5		15								150	0,05
	OS			40	95	195	335	595	250	225								1735	0,58
	LP				20					45								65	0,02
Razem	m3	195	3695	8050	13595	19505	26995	43920	77095	46855	8780	45095	2595		2110			298485	100
	%	0,07	1,24	2,70	4,55	6,53	9,04	14,71	25,83	15,70	2,94	15,11	0,87		0,71			100,00	100
BMW	SO		450	1100	2275	1025	3375	7560	9390	14660	410	4850			635			45730	73,04
	MD			135	460													595	0,95
	ŚW		125	175	200	1110		225	105	2235		655			125			4955	7,91
	BK						40											40	0,06
	DB			55	170	100	200	45	285	475					120			1450	2,32
	GB														150			150	0,24
	BRZ		265	255	575	2030	120	480	990	960	15	15			440			6145	9,81
	OL		195	85	765	1100	285	630	5	105		5						3175	5,07
	OS						335			40								375	0,6
Razem	m3		1035	1805	4445	5365	4355	8940	10775	18475	425	5525			1470			62615	100
	%		1,65	2,88	7,10	8,57	6,96	14,28	17,21	29,50	0,68	8,82			2,35			100,00	100
BMB	BRZ		35															35	100
Razem	m3		35															35	100
	%		100,00															100,00	100
LMŚW	SO	5	1710	4115	2005	8425	12950	28395	56500	56295	30485	11510	1820	180	35990	10885		261270	54,05
	MD		975	1790	1975	230	30	460	1040	390	220							7110	1,47
	ŚW	50	1260	500	250	2465	860	90	105	705	355	295	645		2655	615		10850	2,24
	DG										45							45	0,01
	BK		165	170	35		425		695	1185	2285	135	520		630	2960		9205	1,9
	DB	50	1705	2310	1715	6190	6235	7785	20115	32045	23275	4855	285	605	7750	4055		118975	24,6

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższosc w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	DB.S	30	10	25	40							35						140	0,03
	DB.B											2515						2515	0,52
	DB.C		10	65	135	225	190	570	680	850	2330							5055	1,05
	KL			20		75		45	10	165	25							340	0,07
	JW		30		105			55		250								440	0,09
	WZ		5			5			20		40							70	0,01
	JS								5									5	0
	GB		35	10	30	395	470	650	1495	4100	1110	2000	55	70	4090	760		15270	3,16
	BRZ	35	2425	990	3040	4635	4440	2910	5955	6140	345	2295	120		4270	315		37915	7,84
	OL		535	180	515	375	190	1695	485	100	395	160			250	75		4955	1,02
	CZR			5		10				135								150	0,03
	AK			5	40		95	390	330	510	190				125			1685	0,35
	OS			65	100	1100	520	275	735	280	35	385						3495	0,72
	LP		40	10	10	30	165	140	860	825	45	135		80	1550	65		3955	0,82
	CZM.P				10		25				5	10						50	0,01
	CZR.P					5						45						50	0,01
Razem	m3	170	8905	10260	10005	24165	26595	43460	89030	103975	61185	24375	3445	935	57310	19730		483545	100
	%	0,04	1,84	2,12	2,07	5,00	5,50	8,99	18,41	21,51	12,65	5,04	0,71	0,19	11,85	4,08		100,00	100
LMW	SO	5	170	60	1315	515	4215	3910	5295	1640	1040	640			1880			20685	27,38
	SO.WE									140								140	0,19
	MD		35	15	1230			85	115									1480	1,96
	ŚW		305	95	1535	1985	210	135	100	750	120	210			345			5790	7,66
	JD				10													10	0,01
	BK				15													15	0,02
	DB	30	120	235	2240	340	855	1270	1655	1005	1960	660			175			10545	13,96
	DB.C					170				115								285	0,38
	KL								10									10	0,01
	WZ					5					5							10	0,01
	JS					35			115									150	0,2

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższosc w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	GB				20				465	235		185						905	1,2
	BRZ	10	535	185	2640	1680	4860	1840	5120	670	55				80			17675	23,4
	OL	105	1790	635	2925	1650	6005	1300	2060	435	15	160			65			17145	22,69
	TP				30													30	0,04
	OS				40	10	140	125	20									335	0,44
	WB				30													30	0,04
	LP				45	55			145	15	50							310	0,41
Razem	m3	150	2955	1225	12075	6445	16285	8665	15100	5005	3245	1855			2545			75550	100
	%	0,20	3,91	1,62	15,98	8,53	21,55	11,47	19,99	6,62	4,30	2,46			3,37			100,00	100
LŚW	SO		300	570	1520	3595	5520	5680	14010	29460	8010	5490	625		29060	3815		107655	20,81
	MD		820	600	3390	2405	15	1295	630	170	280				70			9675	1,87
	ŚW		245	235	1205	2755	10	5		680	840	625		5	1295	190		8090	1,56
	JD			35											160			195	0,04
	BK		110	5	15		20			885	1525	815			160			3535	0,68
	DB	310	1380	1785	6110	10790	11075	28500	44945	57840	22540	18815	255	1465	17585	10515		233910	45,22
	DB.S	45	1090	395							8670							10200	1,97
	DB.B											3250						3250	0,63
	DB.C			70	150	55		40										315	0,06
	KL		15	5		60	75	35	530	40	245	250	5	810	565			2635	0,51
	JW		255	100	330	290	550	250	175		450	410			645			3455	0,67
	WZ					50	90				90				20			250	0,05
	JS			10	50	60	310	335	10		65	200			20			1060	0,2
	GB		35	35	245	840	1715	4645	6770	14770	3760	6890		675	14510	330		55220	10,67
	BRZ		555	400	2230	5545	9660	4860	7715	9870	1770	2565		60	13630	185		59045	11,41
	OL		375	295	1060	935	1000	590	295	590	155	75			985	60		6415	1,24
	OL.S				45													45	0,01
	CZR			5	15		40											60	0,01
	AK					60					255				365			680	0,13
	TP						75								285			360	0,07

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższosc w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OS		50	35	525	1655	2605	885	1835	210	255	270		45				8370	1,62
	WB				5													5	0
	KSZ				15													15	0
	LP		15	35	145	110	395	60	775	10	465	50	20	820	40			2940	0,57
Razem	m3	355	5245	4615	17055	29205	33155	47180	77690	114525	49375	39705	905	4165	79110	15095		517380	100
	%	0,07	1,01	0,89	3,30	5,64	6,41	9,12	15,02	22,14	9,54	7,67	0,17	0,81	15,29	2,92		100,00	100
LW	SO		95		65	65	745	1490	140	400	1730	180	205		1700			6815	6,41
	MD			45	140					195								380	0,36
	ŚW	30	220	225	560	1185	455	25		155		120						2975	2,8
	DB	30	375	525	285	975	1700	1110	795	4595	9630	1215	20		2275			23530	22,14
	DB.S	200	155		110													465	0,44
	DB.C				65													65	0,06
	KL		15		10	55			70			110			85			345	0,32
	JW		40			160	150		95		90				70			605	0,57
	WZ					25	130	150	100	30	95							530	0,5
	JS		15		25	25	60		145	95	100	280			105			850	0,8
	GB				50	225	185	110	310	695	2520	90			360			4545	4,28
	BRZ	55	485	195	860	6865	4695	2320	905	1620	3275	40			1255			22570	21,24
	OL	55	2795	455	2980	6735	7890	3100	3715	7075	410	375			4955			40540	38,14
	TP					25												25	0,02
	OS				95	130	265	50										540	0,51
	WB				25	45												70	0,07
	JKL		10															10	0,01
	LP				125	60	60				1110	55						1410	1,33
Razem	m3	370	4205	1445	5395	16575	16335	8355	6275	14860	18960	2465	225		10805			106270	100
	%	0,35	3,96	1,36	5,08	15,60	15,37	7,86	5,90	13,98	17,84	2,32	0,21		10,17			100,00	100
OL	SO					65	75		10									150	0,76
	ŚW								30									30	0,15
	DB								90									90	0,46

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższosc w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BRZ		145	50		1845	55		455	655								3205	16,34
	OL	20	1235	770	350	5130	3135		2885	1925			695					16145	82,29
Razem	m3	20	1380	820	350	7040	3265		3470	2580			695					19620	100
	%	0,10	7,03	4,18	1,78	35,89	16,64		17,69	13,15			3,54					100,00	100
OLJ	SO					80	210	295										585	1,15
	ŚW		35		15	75	90											215	0,42
	DB		10		5	25	110	385	120	280			255					1190	2,33
	DB.C				50													50	0,1
	JW		25		25													50	0,1
	WZ				15	15		70										100	0,2
	GB							75					445					520	1,02
	BRZ	5	195	75	10	345	560	310	20	1500								3020	5,92
	OL	185	1900	775	3095	3370	10825	5385	5690	5060	3215	1615	4050					45165	88,55
	AK				10													10	0,02
	OS							95										95	0,19
Razem	m3	190	2165	850	3225	3910	11795	6615	5830	6840	3215	1615	4750					51000	100
	%	0,37	4,25	1,67	6,32	7,67	23,13	12,97	11,43	13,41	6,30	3,17	9,31					100,00	100
LŁ	SO							685										685	10,22
	DB							5855		15								5870	87,61
	JS									10								10	0,15
	GB									55								55	0,82
	OL							20										20	0,3
	LP									60								60	0,9
Razem	m3							6560		140								6700	100
	%							97,91		2,09								100,00	100
Łącznie	SO	85	6030	19875	25500	49370	87240	112315	225025	164725	59005	70775	5075	180	70910	14700		910810	49,43
	SO.WE									140								140	0,01
	MD		2020	2980	8500	2795	130	1840	2085	755	500				70			21675	1,18
	ŚW	170	2250	1450	4745	10235	2315	725	665	4890	1445	4045	645	5	4420	805		38810	2,11

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższosc w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	JD			35	140										160			335	0,02
	DG										45							45	0
	BK	30	275	175	95		1075		695	2265	3810	1640	520		970	2960		14510	0,79
	DB	420	3725	5360	11135	19000	20965	46705	71810	99260	58090	26755	970	2070	28065	14570		408900	22,19
	DB.S	275	1270	420	150						8670	35						10820	0,59
	DB.B											5765						5765	0,31
	DB.C		105	165	400	755	275	730	1850	1195	2330	10						7815	0,42
	KL		30	25	10	190	75	80	620	205	270	360	20	810	650			3345	0,18
	JW		350	100	495	450	700	305	270	295	540	410			715			4630	0,25
	WZ		5		15	100	220	220	120	30	230				20			960	0,05
	JS		15	10	75	120	370	335	275	105	165	480			125			2075	0,11
	GB		80	45	345	1470	2405	5495	9050	19995	7390	9165	500	745	19110	1090		76885	4,17
	BRZ	105	6185	4775	11895	25495	27275	17255	25990	22540	5595	5020	120	60	19800	500		172610	9,37
	OL	365	8865	3210	11700	19310	29590	13065	15995	15415	4190	2390	4745		6255	135		135230	7,34
	OL.S				45													45	0
	CZR			10	15	10	40			135								210	0,01
	AK			35	140	160	95	395	335	525	445				490			2620	0,14
	TP				30	25	75								285			415	0,02
	OS		50	140	855	3110	4210	2265	2845	755	290	655		45				15220	0,83
	WB				60	45												105	0,01
	KSZ				15													15	0
	JKL		10															10	0
	LP		55	45	345	255	620	200	1780	955	1670	240	20	900	1590	65		8740	0,47
CZM.P				10		25				5	10						50	0	
CZR.P					5						45						50	0	
Ogółem	m3	1450	31320	38855	76715	132900	177700	201930	359410	334185	154685	127800	12615	5100	153350	34825		1842840	100
	%	0	2	2	4	7	10	11	20	18	8	7	1	0	8	2		100	100

Tabela 100. TABELA VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyż.				
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
SPECJALNE (S)	120	BK											1,60						1,60
													815						815
		DB					1,54	2,09	21,53	21,34	4,43	2,30	16,42		2,18	9,32			81,15
							435	745	6560	9690	1450	970	6625		785	2515			
		DB.S		4,56															
	100	SO			10,27		2,37		1,61	9,92	1,55	4,22	11,71						41,65
					325		360		505	4425	540	2115	5465						13735
		MD					1,26												1,26
							230												
	80	ŚW					3,24												3,24
							1080												1080
		GB											1,25			7,96			9,21
													675			2165			2840
		BRZ		0,95			1,51	1,59				4,28	6,43	13,38					28,14
				35			585	640				1380	1925	5065					9630
		OL	3,27	0,66			1,14	2,21						1,82	11,67				20,77
				85			535	945						1050	4750				7365
		LP						1,63				0,55							2,18
								360				140							
	Razem		3,27	6,17	10,27		11,06	7,52	23,14	31,26	10,81	12,95	46,18	11,67	2,18	17,28			193,76
				120	325		3225	2690	7065	14115	3510	5010	19695	4750	785	4680			65970
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	120	BK		1,58														
DB				9,71	19,55	14,78	8,23	6,77	12,71	13,62	26,72	55,41	7,69		8,12				183,31
				160	1480	3425	1775	1925	4690	6155	9560	16850	2690			2370			51080
DB.S			29,39	37,81	7,39	1,00													75,59
			370	920	110	110													

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales		
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
			01- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyż.						
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
	100	SO	32,22	28,92	38,32	17,67	9,51	28,96	40,86	71,33	70,51	23,73	14,79	2,38		24,99	1,76		405,95		
			95	1130	4035	4540	2350	9520	13890	26360	28310	8785	5525	895		6725	610		112770		
		MD				7,66														7,66	
						1705															1705
		KL									0,98									0,98	
											185										185
	JW					1,56	0,57												2,13		
						295	170													465	
	80	SO.WE										0,67								0,67	
												285								285	
		ŚW	1,77	28,54	3,35	14,06	14,99	1,29				0,90			1,96		5,64			72,50	
				665	295	2680	3870	435				300			705		775				9725
		DB.C				0,82														0,82	
						100															100
		GB				1,69															1,69
						325															325
		BRZ	13,51	17,83	3,04	16,50	49,47	21,98	13,52	29,11	7,41							7,82	3,67		183,86
			80	1150	295	4030	12285	6380	3305	10260	1805							1720	770		42080
	OL	31,08	87,26	21,46	34,01	50,40	110,40	17,89	48,92	54,94	13,22	1,76	2,16				19,73			493,23	
		210	6840	2480	8900	12975	29835	6040	15125	16420	3825	565	695				5575			109485	
	Razem		107,97	211,65	93,11	108,19	134,16	169,97	84,98	163,96	161,15	92,36	24,24	6,50			66,30	5,43		1429,97	
			755	10865	8695	25815	33550	48265	27925	58085	56680	29460	8780	2295			17165	1380		329715	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	120	JD				1,78													1,78		
						420														420	
		BK	4,85	1,94				1,61												8,40	
								350												350	
		DB			4,85	5,47	3,39	4,18	6,55	4,65	0,47	0,46								30,02	
					400	470	330	760	1445	1315	115	140									4975
	DB.S	0,58	5,45																6,03		

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales	
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			01- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyż.					
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
		DB.B	1,92																	1,92
		100	SO	204,06	157,68	118,47	106,50	169,95	230,40	254,16	439,76	155,81	32,10	110,57	5,30	1,23				1985,99
	90			4495	13760	24445	38495	63885	76770	139750	51640	12070	44760	2595	150				472905	
	MD		1,05																	1,05
	80	ŚW	4,22	2,91	1,71	2,33	1,70	4,60	0,60	0,14										18,21
				10	135	675	315	995	215	60										2405
		DB.C					0,29	0,26				1,91								2,46
							60	95				1010								1165
		GB				0,16		1,01	0,28											1,45
						10		130	35											175
		BRZ	42,59	13,99	14,76	7,63	8,63	3,29	8,33	0,84										100,06
				680	1215	1805	1640	555	2075	250										8220
		OL	4,09	9,02	1,94	4,76	28,69	9,15	3,34	3,06										64,05
				825	290	1595	5320	2170	825	720										11745
		LP				0,95														0,95
						145														145
	50	OS	0,29		0,78	1,16	3,02	1,34		0,95										7,54
					120	200	720	385		210										1635
	20	JKL		0,36																0,36
				10																10
		Razem	263,65	191,35	142,51	130,74	215,67	255,84	273,26	449,40	156,28	34,47	110,57	5,30	1,23					2230,27
			90	6020	15920	29765	46880	69325	81365	142305	51755	13220	44760	2595	150					504150
		120	BK	4,06	20,56	1,68			3,58		2,24	3,48						9,12		44,72
				170	25			850		695	1570						3140		6450	
DB			4,49	35,83	73,38	50,92	73,86	62,14	115,99	152,24	239,70	133,79	51,60		3,59	52,20	38,10		1087,83	
			45	1105	4825	9875	16875	17615	38875	56465	95875	55535	22170		1435	11455	13445		345595	

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales		
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
			01- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyż.						
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
(GPZ)	100	DB.S	36,55	128,52	17,15							25,15							207,37		
			355	3445	645							10055							14500		
		DB.B		4,97										25,14						30,11	
														8220						8220	
		WZ							0,44											0,44	
									125											125	
		JS			0,41				2,32											2,73	
					25				820											845	
		80	SO	105,15	116,68	65,83	13,34	44,77	51,17	110,16	214,75	282,16	92,34	51,88	8,65		295,04	50,73		1502,65	
				200	4755	7330	3075	12045	17050	36265	76710	109745	40170	20885	2975		82385	16860		430450	
			MD	1,04	6,08	4,14	16,18	10,65			1,50										39,59
				5	440	365	3645	2700			650										7805
			KL															0,88			0,88
																		275			275
	60	JW		2,04			1,73		1,10											4,87	
				140			610		405											1155	
		ŚW		33,26	1,06	5,70	14,05	0,64								6,96				61,67	
				1185	85	1360	4200	220								1155				8205	
		DB.C				1,38						1,36								2,74	
						230						685								915	
		GB		0,30		0,54	1,05	0,77	5,47	12,66	10,05					46,58				77,42	
						45	190	160	1300	4425	3435					10370				19925	
		BRZ	4,78	23,45	7,37	6,84	33,22	52,53	13,94	14,95	25,38	1,14	8,20			101,32				293,12	
				2275	615	1785	8800	15710	5035	5050	10160	300	3290			24565				77585	
		OL	1,24	10,10		6,06	5,78	7,37	12,54	1,27	3,79					4,04				52,19	
				780		970	1770	2310	3485	395	1415					1300				12425	
		LP				0,17		0,22					0,69			5,39				6,47	
						20		35					240			2730				3025	
	60	AK		0,54																0,54	

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyż.				
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	50	OS		0,30		0,37	7,77	8,74	0,76	1,78	0,14								19,86
				20		80	2055	2520	210	515	35							5435	
	40	TP				0,26												0,26	
						50												50	
	Razem		157,31	382,63	171,02	101,76	192,88	189,92	259,96	401,39	564,70	254,47	136,82	8,65	8,98	507,02	97,95		3435,46
			605	14315	13915	21135	49245	57415	85575	144905	222235	106985	54565	2975	4165	131505	33445		942985
OGÓŁEM GOSP. (G)			420,96	573,98	313,53	232,50	408,55	445,76	533,22	850,79	720,98	288,94	247,39	13,95	10,21	513,98	148,68		5665,73
			695	20335	29835	50900	96125	126740	166940	287210	273990	120205	99325	5570	4315	131505	33445		1447135
Łącznie			532,20	791,80	416,91	340,69	553,77	623,25	641,34	1046,01	892,94	394,25	317,81	32,12	12,39	590,60	103,38		7289,46
			1450	31320	38855	76715	132900	177695	201930	359410	334180	154675	127800	12615	5100	153350	34825		1842820

Tabela 101. TABELA VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mączszości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
	Bieżący roczny przyrost m ię szszości w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	160	2180	2120	1490	1675	2095	2185	4350	2995	960	1030	65		1260	235		22800	54,73
SO.WE																		
MD		45	40	245	115			5									450	1,08
ŚW		210	70	275	465	60	5		5			10		20			1120	2,69
JD				30													30	0,07
BK		10				40		15	20		10				50		145	0,35
DB	10	140	610	670	720	575	1130	1345	1780	1185	375		10	260	190		9000	21,6
DB.S	90	630	105	5						165							995	2,39
DB.B		5									115						120	0,29
DB.C				10						25							35	0,08
KL								5									5	0,01
JW		5			20		5										30	0,07
WZ																		
JS						25											25	0,06
GB				15			5	75	65		5			220			385	0,92
BRZ	160	370	100	285	625	475	175	205	175	25	105			350	10		3060	7,35
OL	110	815	150	445	480	640	95	190	205	40	15	45		70			3300	7,92
AK																		
TP																		
OS			5		60	55											120	0,29
JKL																		
LP				10		10				5			15				40	0,1
Razem	530	4410	3200	3480	4160	3975	3600	6190	5245	2405	1655	120	25	2180	485		41660	100

Tabela 102. TABELA XVIII - Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń										
Powierzchnia zredukowana - ha																
BS																
BŚW	35,59	0,25	61,11				96,95		96,95		31,59	33,37	90,91	155,87		79,98
BW	1,44						1,44		1,44		1,44		1,91	3,35		
BMŚW	28,73		140,26	12,68		0,39	182,06		182,06		45,53	86,62	133,17	265,32		154,23
BMW	8,77		26,46	7,12			42,35		42,35		8,07	10,79	37,02	55,88		37,09
BMB													0,95	0,95		
LMŚW	5,85		20,51	164,77	0,50		191,63		191,63		47,07	120,24	168,82	336,13		170,72
LMW			1,47	13,32			14,79		14,79		3,87	10,24	53,18	67,29		14,79
LŚW			5,37	112,95	0,50		118,82		118,82		28,12	98,26	143,11	269,49		104,32
LW	2,13		5,93	20,31		0,37	28,74	1,00	29,74		6,93	24,91	60,03	91,87		24,39
OL	2,69						2,69		2,69				5,33	5,33		
OLJ	7,72					0,24	7,96		7,96		7,72	0,52	10,83	19,07		5,72
Suma powierzchni wskazówek z opisów taksacyjnych	92,92	0,25	261,11	331,15	1,00	1,00	687,43	1,00	688,43		180,34	384,95	705,26	1270,55		591,24
korekta NTG			80%	80%				10% odnowień			80% odnowień	50% odnowień				
Powierzchnia zabiegów fakultatywnych po korekcie	x	x	208,89	264,92	X	X	X	56,90	X	X	379,05	236,91	X	X	X	X
Razem	92,92	0,25	208,89	264,92	1,00	1,00	568,98	57,90	626,88	0,00	559,39	621,86	705,26	1886,51	0,00	591,24